imburgs agblad
Prinsipieel
aterdag 13 februari 1993
75e jaargang nr. 37.
itgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,65

● René Maessen, 400 keer Fortuna.

● Geen lood meer in het milieu?

Jeugdprins Kerkrade is te oud voor optocht

DOOR BENTI BANACH

KERKRADE – Prins Roger II van Kerkrade-West mag niet mee in de optocht van Kerkrade-Centrum. Roger is te oud.

Volgens een goed Kerkraads carnavalsgebruik levert Kerkrade-West jaarlijks de officieuze stadsjeugdprins, die in de grote optocht voor de volwassen stadsprins uit rijdt.

Dit jaar is de jeugdprins voor het eerst ouder dan de stadsprins: Roger II is 25 en stadsprins Paul is twee jaar jonger. En dat gaat de Kirchroätsjer Vasteloavensverain te ver.

Zie verder pagina 15
● **'Het is een beetje uit de hand gelopen'**

Andriessen weigert blanco cheque af te geven voor reorganisatie

Overname Fokker gaat door

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De overname van vliegtuigbouwer Fokker door de Duitse vliegtuigbouwer Deutsche Aerospace (Dasa) gaat volgens bestuursvoorzitter Nederkoorn door. Gisteravond ging minister Andriessen van Economische Zaken akkoord met op één na alle aanvullende eisen van Dasa. Het overgebleven punt, een blanco cheque voor kosten van toekomstige reorganisaties bij Fokker, moet er volgens Andriessen uit. Een uiterst verheugde Nederkoorn noemde deze eis billijk.

Nederkoorn verwacht niet dat Dasa daar een probleem van zal maken. „Maandagochtend wordt dit puntje in München van tafel geveegd," zei de Fokker-topman vlak voordat de champagneflessen werden ontkurkt. Topman Schrempp van Dasa heeft volgens Fokker laten weten dat de Nederlandse staat niet hoeft op te draaien voor de kosten van eventuele toekomstige reorganisaties bij Fokker.

De minister verraste vriend en vijand met zijn eis dat de 'blanco cheque' bij toekomstige saneringen bij Fokker uit de overeenkomst moet. Bijna iedereen had verwacht dat gisteravond al het groene licht voor de overname zou worden gegeven. „De bal ligt nu bij Dasa," aldus Andriessen.

Dasa schrijft in haar laatste brief aan Andriessen dat er naar wegen en manieren moet worden gezocht hoe de overheid steun kan verlenen bij eventuele produktie-inkrimpingen bij Fokker. Andriessen ziet deze eis als een blanco cheque voor reorganisaties.

Toegeven aan de eis van Dasa zou kunnen betekenen dat de overheid in de toekomst voor de kosten van bijvoorbeeld werktijdverkorting bij Fokker moet opdraaien. Ingaan op deze eis van Dasa zou de Staat honderden miljoenen guldens kunnen kosten.

Andriessen is verder aan alle aanvullende financiële eisen van Dasa tegemoet gekomen. De overheid krijgt gemiddeld dertig gulden per aandeel.

Op de vlucht voor lava

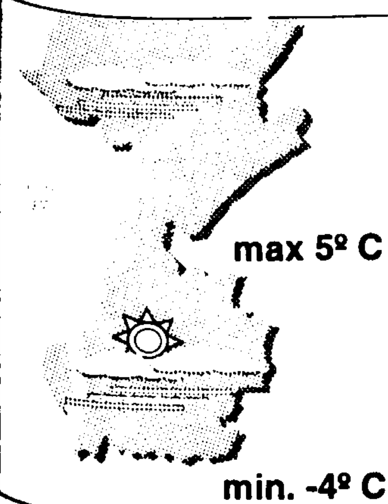
● *Moeders dragen hun kinderen weg van de plek des onheils. De vulkaan Mayon op het Filippijnse eiland Luzon is gisteren voor de tweede keer deze maand met een luide knal tot uitbarsting gekomen. Meer dan 50.000 mensen die in de buurt van de vulkaan woonden zijn in de afgelopen dagen geëvacueerd.* Foto: EPA

Overlevenden Faro-ramp vol boze vragen

AMSTERDAM – De overlevenden van de vliegramp met de DC 10 van Martinair in het Portugese Faro zijn nijdig. Namens ongeveer 100 van hen heeft de Amsterdammer Rob Söteman een uitgebreide brief op poten gestuurd naar de directie van Martinair en voorzitter Biemond van de Commissie Vooronderzoek Vliegramp Faro. Volgens deze brief neemt de luchtvaartmaatschappij de vragen en klachten van de passagiers volstrekt niet serieus.

Bovendien heeft Martinair de passagiers van het ramptoestel op een aantal punten schandelijk behandeld, betoogde Söteman gisteren tijdens een persconferentie met 35 lotgenoten in Amsterdam. De mensen die niet met een vliegtuig terug durfden hebben geen enkele hulp of begeleiding gekregen en kregen alleen maar 750 gulden voor de terugreis, terwijl alleen al een treinkaartje zo'n 400 gulden kost. Ook het aanbod van Martinair om maximaal 250.000 gulden schade te vergoeden, is de slachtoffers in het verkeerde keelgat geschoten. Velen zijn nog niet eens genezen van hun verwondingen en niemand kan nu al overzien in hoeverre de verschrikkingen van de ramp blijvende invloed zullen hebben op hun persoon en hun mogelijkheden om weer aan het werk te gaan, betoogde Söteman.

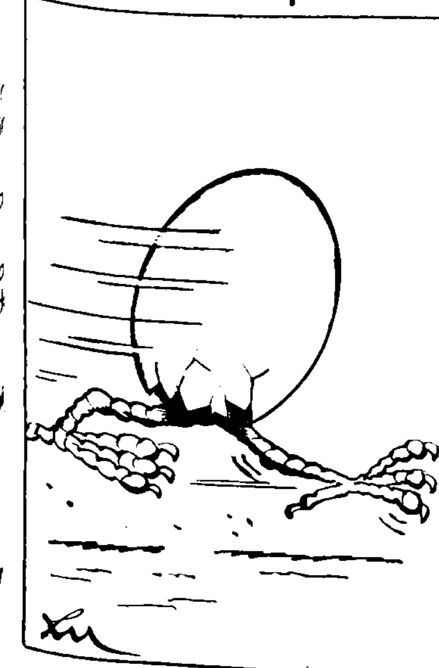

RUSTIG WEER EN PLAATSELIJK MIST

Tijdens het weekeinde bepaalt een hogedrukgebied boven Duitsland ons weer. Er staat weinig wind. In de avond, nacht en ochtend komen op veel plaatsen dichte mistbanken voor. Omdat de temperatuur daarbij drie tot vier graden onder nul ligt, kan er door rijp plaatselijk gladheid optreden. Overdag lost de zon de mist voor een groot gedeelte op. Bij zonnige perioden loopt het kwik op tot circa 5 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

VANDAAG:		
zon op:	07.57	onder: 17.46
maan op:	01.51	onder: 10.24
MORGEN:		
zon op:	07.56	onder: 17.48
maan op:	03.02	onder: 11.04

Scharrelei rukt op

Nederland ligt dwars

BRUSSEL – Nederland is gisteravond met zware middelen dwars gaan liggen in een extra EG-landbouwberaad over de import van bananen. Minister Bukman van Landbouw heeft een hele lijst aanvullende regelingen ingediend. Daarnaast heeft ook minister Kooymans van Buitenlandse Zaken per brief extra druk op de EG-partners uitgeoefend om het huidige voorstel van de Europese Commissie alsnog te wijzigen.

In zijn brief liet minister Kooymans de andere EG-lidstaten weten dat de wijzigingen voor Nederland 'de absolute minimumvoorwaarden' zijn om de toekomstige regeling van de bananenkwestie te kunnen accepteren. Hij dreigde de bananen-kwestie desnoods op de agenda van de volgende vergadering van de ministers van Buitenlandse Zaken van de EG te zetten.

Frits van der Zander toont pastels en tempera bij Wolfs

Op zoektocht naar de essentie van schilderen

k

DOOR PIETER DEFESCHE

MAASTRICHT – Niet veel meer dan twee jaar terug stelde Frits van der Zander de staat van zijn schilderschap ter beoordeling met een reeks van olieverfschilderijen, vaak van groot formaat in de toonzalen van Artifort in Maastricht. Het leek te zijn aangeland in een fase van grotere heftigheid, zo niet dramatiek ten opzichte van zijn voorafgaande interpretaties van landschap en natuur, waarin de waargenomen werkelijkheid nog een zo sfeervol en zachtmoedig karakter had, dat men dacht het land en de regen te kunnen ruiken.

Het ging in die in donkere kleuren opgezette schilderijen, zwaar in de materie, in temperamentvolle penseelstreken opgebracht, nauwelijks nog om de weergave van een weg en een boom in de Vaucluse, of van het Jekerdal onder een paars-blauwe lucht. Het ging om een andere werkelijkheid, zo moest men begrijpen, die van een koppige 'Auseinandersetzung' met de schilderkunst zelf, haar waarden en wetmatigheden.

Er is een nieuwe collectie nu in een meer compacte presentatie in de ruimte van Galerie Wolfs. Geen olieverfschilderijen tot verrassing van menigeen, maar pastels en tempera. Werken op papier, in technieken die men vaak associeert met een palet dat licht is, ten dienste van een onmiddellijk herkenbare figuratie. Wie van der Zander heeft gevolgd op zijn zoektocht naar de essentie van het schilderen, weet dat hij bij zijn omgang met olieverf ook altijd veel werk gemaakt heeft van het ontwikkelen van een tempera-techniek waarin hij zijn pigmenten mengt met een medium van eigen vinding. En voorts van het tekenen en van het drukken van krachtige en onverwisselbare droge-naaldetsen.

● *Genius Loci IV, pastel van Frits van der Zander*

Natuur

De onmiddellijk herkenbare figuratie die men in de pastels en tempera denkt aan te treffen, is van vroeger werk in de herinnering blijven hangen als gebonden aan de natuur. Vooral aan de natuur dicht bij huis, zoals zij zich voordoet in een stadstuin. Of – na zijn verhuizing naar een negentiende-eeuwse 'gentilhommière' bij Houthem – op zijn ruim bemeten grondgebied in het Geuldal. Bomen hebben daarin altijd zijn bijzondere fascinatie gehad.

„Omdat ze lang genoeg blijven staan", zegt Van der Zander er zelf van, half schertsend, om zijn affiniteit met de botanie te relativeren. Ze leveren hem de structuren aan waarop hij de meeste van zijn indringende picturale experimenten botviert.

Maar al bij een globale beschouwing van de door Wolfs zorgvuldig ingelijste en gepresenteerde collectie wordt duidelijk dat de herkenhaarheid hier niet opvallender is dan in de collectie olieverven van enkele jaren terug; de wereld van Van der Zander is weliswaar dezelfde – een afgeschermd gebied nog steeds, een 'hortus conclusus'. Maar zijn ambitie lijkt steeds doelbewuster gericht op een schilderkunstig onderzoek waarin hij zich nauwelijks nog om zijn onderwerp als zodanig, of zelfs om zijn kijkers lijkt te bekommeren.

Intuïtie

Ook de soms heftige verbaliseringen van die ambitie kunnen ons nauwelijks verder brengen dan de wetenschap, dat het begonnen is om een ordening van kleuren en lineatuur die ruimte suggereert binnen de twee dimensies van het platte vlak. En dat het schilderkunstig proces er maar ten dele een is van regels en ratio. Dat de creatieve daad, die de levensadem blaast in het bedenksel, schuilt in intuïtie. In een schilderkunstig gevoel, dat naast de ratio hoort te bestaan als een soort derde dimensie.

De vraag is ook of het voor de toeschouwer onontbeerlijk is om hem te volgen in alle subtiliteiten en overwegingen- die spelen in zijn vaak hevige picturale actie. Het resultaat boeit hem ook zo. Hij bespeurt evengoed de intensiteit waarmee het is gemaakt – een garantie dat het zijn uitstraling lang en misschien wel altijd zal blijven afgeven. Hij bespeurt de bereikte ruimtelijkheid, het al zoveel jaren consistente gamma van kleuren, de grote waaghalzerij van het schildersgebaar of de terughoudendheid ervan.

Wat men ook bespeurt is dat het hier gaat, in een eigentijds idioom, om een traditionele Europese schilderkunst. Vaak hoort men echo's van beschouwingen van Cézanne. Aan een associatie met Monet is door de passie voor bijzondere tuinen al nauwelijks te ontkomen. Telkens opnieuw stoot men in de literatuur op teksten die ook op de problematiek van Van der Zander van toepassing zijn. Hij zal ze zelf als eerste opmerken; hij heeft een geheugen als een ijzeren pot en vroeg of laat komt zo'n toepasselijk aforisme wel terecht in grote letters op de wand van zijn leslokaal in de hogeschool van Maastricht.

Al waren de schilders die tot de 'Nabis' worden gerekend, er eerder op uit het traditionele perspectief van de impressionisten in het platte vlak te dringen dan om ruimte te suggereren – ook Bonnard, dezer dagen met een belangrijke collectie vertegenwoordigd in Düsseldorf, daagt uit tot een vergelijking.

Even als Bonnard schildert Van der Zander niet buiten maar in het atelier om niet door het motief te worden gestoord. 'De aanwezigheid van het onderwerp is voor de schilder heel vervelend', noteert Bonnard. 'Doel van het schilderij was immers de verwerkelijkheid van een idee.' En ook dit zal van der Zander aanspreken: 'Soms zijn het de misgrepen die het leven in het schilderij brengen'.

Maar geen enkele vergelijking zal twijfel wekken aan de eigenheid van Van der Zanders schilderschap. Het komt voort, zoals voor alle oprechte kunst is voorgeschreven, uit een visie die bepaald is door een temperament.
Dat temperament is onverwisselbaar. Als de vraag mocht rijzen of de staat van zijn schilderschap zich heeft ontwikkeld , dan zou het antwoord kunnen zijn dat het dichter en dichter tot de werkelijkheid van dat temperament lijkt te naderen.

Maastricht, Galerie Wolfs. Frits van der Zander, Pasteltekeningen, tot 21 maart.

Jean Kamps in Streekmuseum

VALKENBURG – 'Het Oude Testament in 50 schilderijen' is de titel van de expositie die volgende week vrijdag begint in Streekmuseum Land van Valkenburg, Grotestraat C 31 in Valkenburg. De tentoonstelling loopt tot en met 5 mei en is te bezichtigen op zaterdag en zondag van 10 tot 17 uur. Tijdens de Paasvakantie elke dag, behalve maandag.

De 'roots' van Jean Kamps liggen in Ransdaal waar hij in 1938 geboren werd. Hij studeerde filosofie en theologie en werkte vier jaar als missionaris in Malawi. Terug in Nederland bezocht hij de sociale academie en werd welzijnswerker.

In 1982 voltooide hij de opleiding restauratiesteenhouwen in Utrecht. Wegens gebrek aan werk werd hij 'noodgedwongen' full-time kunstenaar. Kamps heeft zich gespecialiseerd in het achterglasschilderen, waarin hij een persoonlijke en heldere stijl ontwikkelde, waarin het felle kleurgebruik opvalt. Behalve schilder is hij beeldhouwer in hout, steen en keramiek.

Speciaal voor de tentoonstelling in Valkenburg maakte Kamps een serie schilderijen van het Oude Testament. Van Adam en Eva tot Johannes de Doper. De vijftig schilderijen zijn 30 bij 30 centimeter en hebben één kleurengamma, wat de doorlopende lijn en de spanning verhoogt. In een aparte ruimte zal hij de serie Hommage aan Vincent van Gogh laten zien, een serie van 25 schilderijen, die een kleurrijk overzicht geven van een pijprokende schilder.

verder...

... loopt in het Gemeentehuis van Schinveld tot en met 12 maart een expositie met werk van Hennie van de Steeg. Open op werkdagen van 9 tot 12.30 uur, maandag ook van 14 tot 17 uur.

... opent het hoofdkantoor van het ABP in Heerlen morgenmiddag tussen 2 en 5 uur zijn poorten. Er zijn daar foto's te zien van de in Giethoorn wonende fotograaf Ger Dekkers.

... begint donderdag in het Limburgs Volkskundig Centrum in Limbricht de laatste expositie voor de verhuizing naar Venlo. 'Terugblik met oog voor de toekomst' toont een overzicht van de onderwerpen die de afgelopen vijf jaar de aandacht hebben gekregen. Open dinsdag tot en met vrijdag van 13 tot 17 uur, zaterdag en zondag van 14 tot 17 uur.

... presenteert de Stadsgalerij Heerlen in het kader van de tentoonstelling Sublimatio haar tiende educatief project. Bezoekers kunnen voor ƒ 1,50 in het bezit komen van een inleiding op het expositiethema en een kijktocht, die zich richt op de werken die in de tentoonstelling te zien zijn. Sublimatio is te zien tot en met 4 april.

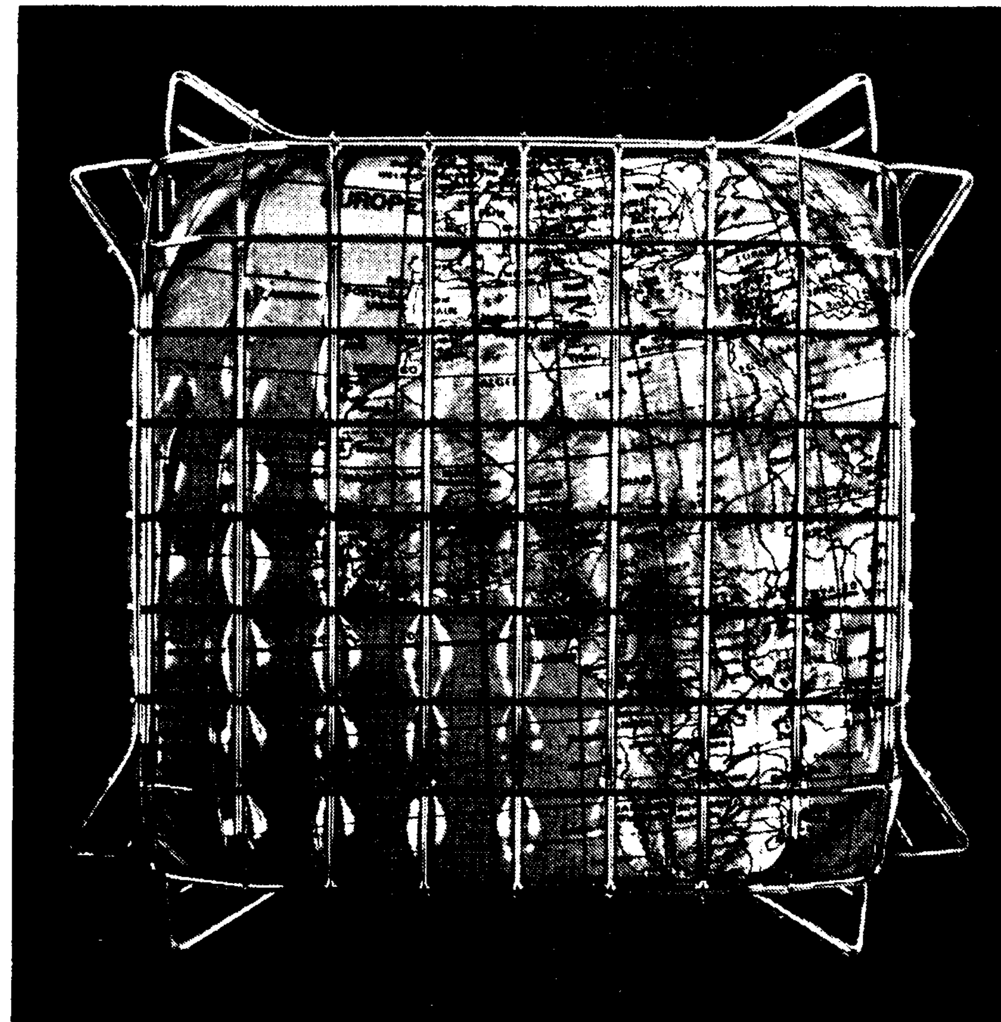
expositie

Duo-expositie in Simera-Signe

MAASTRICHT – Beeldhouwer Henk Hulsteijn en schilder Gaston Klein exposeren tot en met 20 maart in galerie Simera-Signe, Bogaardenstraat 40b in Maastricht. De tentoonstelling wordt vanmiddag om 17 uur geopend en is te bezichtigen van woensdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

Henk Hulsteijn (Kerkrade, 1955) werkt veelal met heldere, alledaagse voorwerpen zoals een schaar, een hoofdtelefoon of een ventilator. Door de manier waarop deze voorwerpen worden geordend en hetgeen de kunstenaar er aan toevoegt, krijgen ze een nieuwe betekenis. Uitspraken die soms in het kunstwerk zijn geïntegreerd versterken de associatieve kracht ervan. Opmerkelijke alledaagse gebeurtenissen als maatschappelijke of politieke actualiteiten vormen de thematiek van het werk van Hulsteijn.

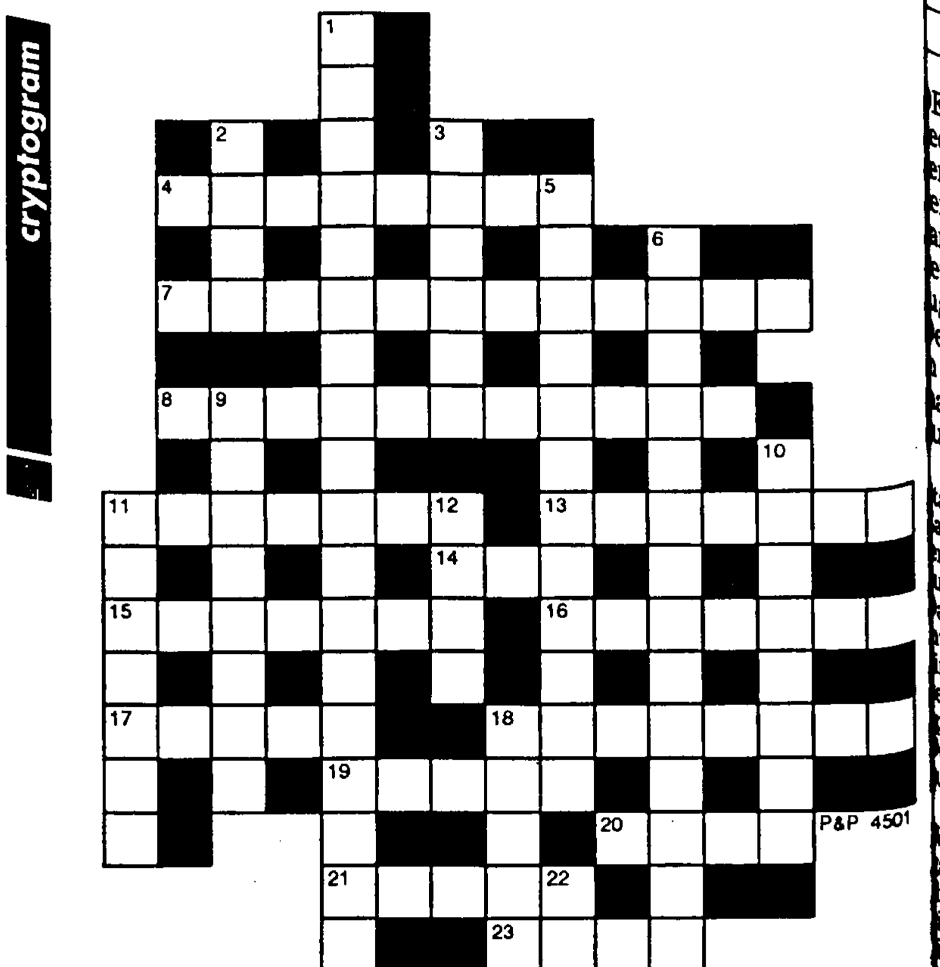
Romantische gevoelens, sentimenten, welbehagen of ook onbehagen zijn de aanleiding voor de schilderijen van Gaston Klein (Eindhoven, 1952). Hij zoekt naar cliché's of trivialiteiten in teksten, woorden, zinnen die hem raken en waarmee hij aan de slag gaat. Op suggestieve wijze en schijnbaar luchthartig weet Klein universele zaken als schoonheid, liefde, verleiding, schuld of onschuld aan de orde te stellen.
De liefde voor schilderijen – de zachtheid en hardheid van de kleuren, de huid van het schilderij, de verf als materie en de vele structuren en intensiteiten die de verf kan aannemen – is aan het werk van Gaston Klein af te lezen.

● *Opblaasbare wereldbol als onderzetter van Henk Hulsteijn.*

puzzels

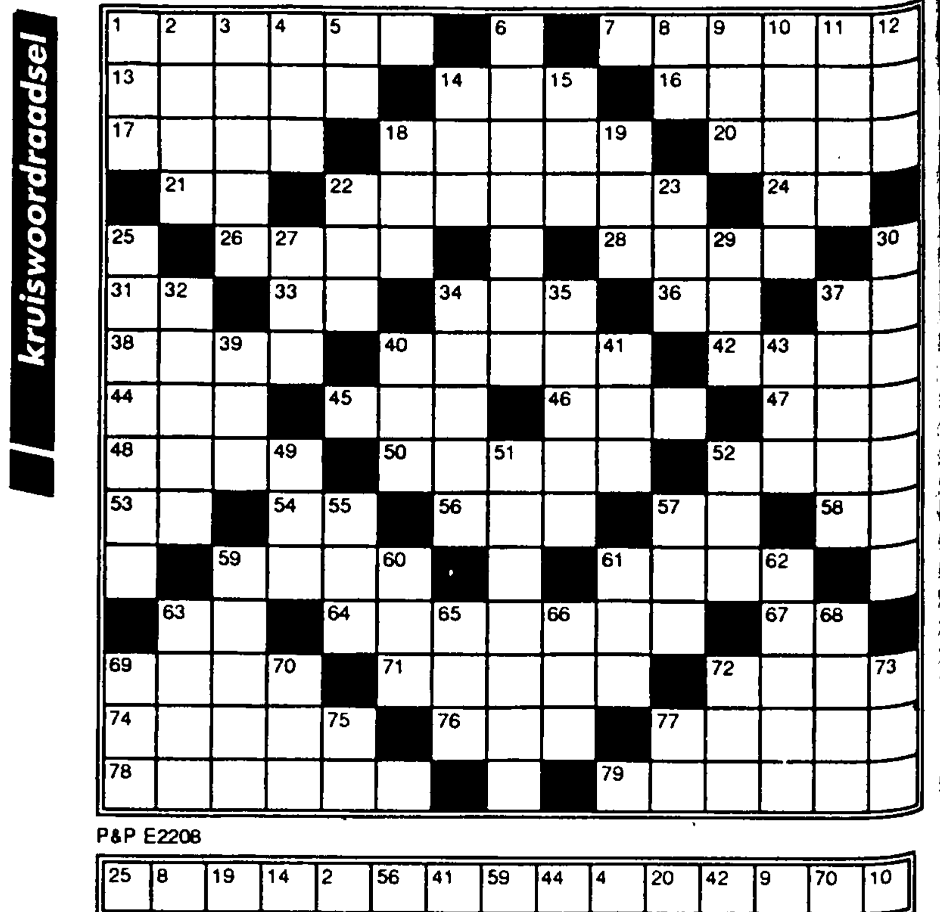
cryptogram

HORIZONTAAL: **4** Rondevriend voor geld (8); **7** Ontkoppelen (12); **8** Stop t.b.c. stond er geschreven (11); **11** Zo'n kop is in (7); **13** Beschutting onder de runderhuid (7); **14** Ging die presentator naar 'n privé-school? (3); **15** Het zoet aroma van 'n vallei (7); **16** Voertuig in beweging (6); **17** Zo'n laars is wel breekbaar (5); **18** Uitpakken (9); **19** Geurt is er weer (5); **20** Sierplant aan de rand van het water (4); **21** Velen leven in de mist (5); **23** Snoepje van stand (4).

VERTIKAAL: **1** Salarisdruk (18); **2** Vruchtbaar vogeltje (4); **3** Stempel op de beschaving (6); **5** Hij kreeg 't gebrek, en dat was zijn fout (12); **6** Gebruikt de winkelier daar koperdraad voor? (14); **9** Hij is niet knap van zichzelf (8); **10** Kom voor een plantje (8); **11** Die snavel wordt als gereedschap gebruikt (7); **12** Meisje in het gras (4); **18** Vader gaat al langer mee (5); **22** Om een noot te bergen (2).

kruiswoordraadsel

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** metaal; **7** steltvogel; **13** eivormig; **14** waterkering; **16** stof; **17** vrucht; **18** druklettersoort; **20** kraaiachtige vogel; **21** voorz.; **22** zonnescherm; **24** oude lengtemaat; **26** wapen; **28** telwoord; **31** laagtij; **33** merkteken; **34** belemmering; **36** zangnoot; **37** per adres; **38** grondsoort; **40** koorgezang; **42** werpanker; **44** bergweide; **45** mnl. schaap; **46** hoogste punt; **47** grootvader; **48** beproeving; **50** vertrek; **52** tijdelijk verblijf; **53** landbouwwerktuig; **54** voegw.; **56** hansworst; **57** op deze wijze; **58** zangnoot; **59** ouderloos kind; **61** gebouw; **63** chem. symbool; **64** plantengeslacht; **67** voorz.; **69** dapper; **71** dividendbewijs; **72** boom; **74** plant; **76** schaakterm; **77** uitbouw; **78** mil. signaal; **79** volkomen.

VERTIKAAL: **1** beroep; **2** bakplaats; **3** houten loods; **4** lokspijs; **5** laatstleden; **6** vogel; **8** boom; **9** Europeaan; **10** kleur; **11** stekelhuidig dier; **12** veerkracht; **14** mannetjesbij; **15** maand; **18** schrede; **19** Europeaan; **22** steunbalk; **23** vr. titel; **25** berustend; **27** bevroren dauw; **29** plechtige verklaring; **30** kleinigheid; **32** insluiting; **34** verhaal; **35** lengtemaat; **37** specerij; **39** stad in Duitsland; **40** gedwee; **41** insekt; **43** landmaat; **49** gesloten; **51** metaal; **52** sleepnet; **55** hoofddeksel; **57** telwoord; **59** pl. in N.-Holland; **60** wijnsoort; **61** toiletbenodigdheid; **62** gedroogd vruchtvlees van de kokosnoot; **63** werptouw; **65** ivoor; **66** tocht; **68** vr. munt; **69** huisdier; **70** proper; **72** Japanse munt; **73** opstootje; **75** soort onderwijs; **77** zangnoot.

oplossing gisteren

HORIZONTAAL: **1** sokkel; **7** mossel; **13** april; **14** dak; **16** soldij; **17** peil; **18** havik; **20** kaak; **21** NN; **22** begonia; **24** n.m.; **26** gaai; **28** maag; **31** la; **33** as; **34** LTS; **36** p.a.; **37** ka; **38** Oder; **40** niets; **42** kwal; **44** Ede; **45** rob; **46** oom; **47** ets; **48** sero; **50** rebus; **52** riet; **53** er; **54** oh; **56** lot; **57** na; **58** re; **59** iris; **61** vest; **63** Kr; **64** koevoet; **67** hl; **69** baai; **71** meier; **72** rein; **74** onder; **76** mei; **77** komma; **78** moeras; **79** wolaap.

VERTIKAAL: **1** sap; **2** open; **3** kring; **10** kil; **5** el; **6** gavotte; **8** os; **9** sok; slang; **11** Edam; **12** lijk; **14** dag; **15** kin; **18** hei; **19** kim; **22** bas; **23** aap; **25** bloesem; **27** aar; **29** aak; **30** halster; **32** adder; **34** libel; **35** stout; **37** kater; **39** eer; **40** nor; **41** SOS; **43** wei; **49** oor; **51** bouvier; **52** ras; **55** hik; **57** net; **59** irade; **60** som; **61** ver; **62** thema; **63** kano; **70** **65** Eem; **66** oei; **68** Lima; **69** bom; ler; **72** rol; **73** nap; **75** Ra; **77** KO.

Winwoord:
KWETSBAARHEID

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Heerlen-Centrum	045-717719
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577
Valkenburg	04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

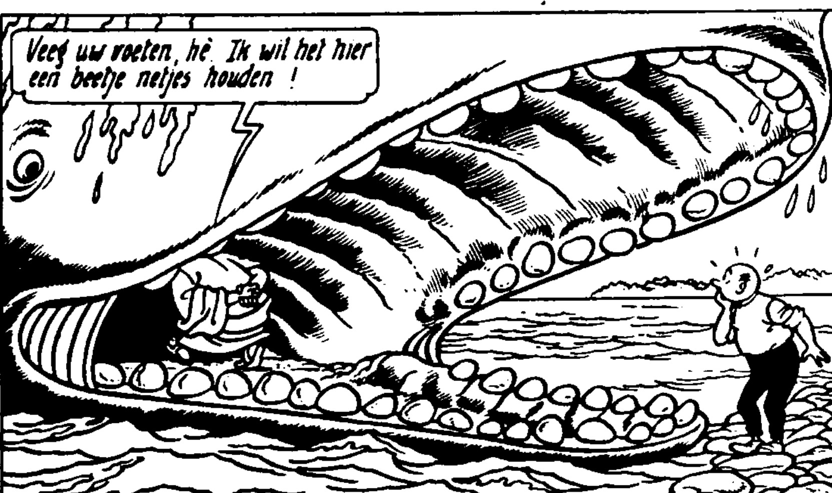
per maand	ƒ 28,40
per kwartaal	ƒ 85,20

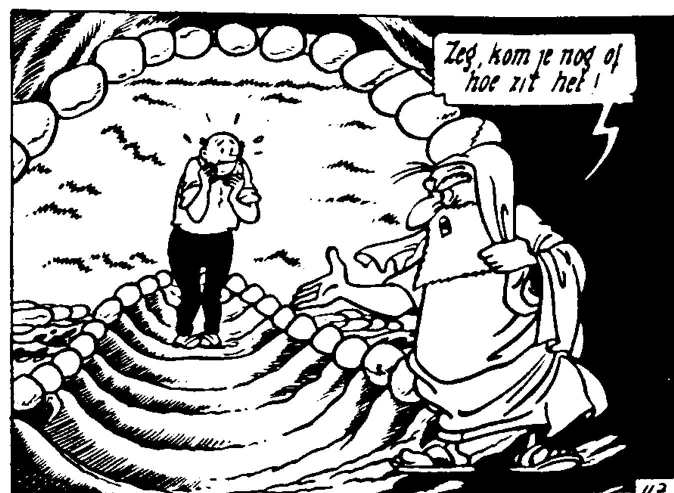
Per acceptgiro:

per maand	ƒ 29,65
per kwartaal	ƒ 86,45
losse nummers	ƒ 1,65
	Bfr. 30

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

de gulden harpoen

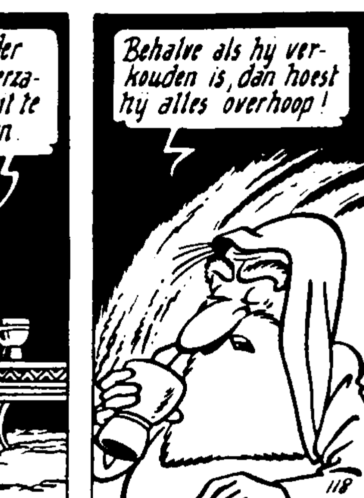

recept

Rundersmoor met Provencaalse kruiden

DOOR HUUB MEIJER

Benodigdheden voor 4 personen: 500 g sucadelappen in blokjes, bouquet garni, 80 g boter, 1 glas rode wijn, 1 dl bouillon, 1 knolselderij in blokjes, 1 winterwortel in schijfjes, 1 gesnipperde ui, 1 teentje knoflook, 1 rode paprika in reepjes, 1 tl provencaalse kruiden, 2 dl bouillon, zout, peper en 50 g geraspte kaas.
Braad blokjes vlees aan in boter met het bouquet garni en laat het daarna in ca. 2 uur gaar smoren. Blancheer knolselderij en wortel in kokend water. Smelt rest boter en fruit ui en knoflook lichtbruin. Bak vervolgens tomatenpuree even mee. Voeg knolselderij en overige groenten toe en laat meesmoren tot geheel door en door warm is. Strooi er de kruiden over en voeg gare rundvlees toe. Schenk bouilon erbij en laat alles op laag vuur in 10 minuten gaar sudderen. Breng op smaak met zout en peper.
Schep alles over in ovenvaste schaal, strooi er geraspte kaas over en gratineer onder de grill.
Voor passende garnituur kunt u kiezen uit aardappelpuree of -croquetjes.

Ruim dertig gewapende overvallen opgelost

Politie rolt bende op

ROTTERDAM – Het Roof Coördinatie-team van de Rotterdamse politie heeft in nauwe samenwerking met de politie van Amsterdam een einde gemaakt aan een lange serie zeer gewelddadige overvallen op banken, cafés, snackbars, benzinepompen en coffieshops. Tijdens diverse acties in het hele land zijn in totaal 28 verdachten aangehouden, allen afkomstig van de Nederlandse Antillen. Van hen zitten er 23 nog vast.

Volgens de politie heeft deze groep jonge Antillianen gewapende overvallen gepleegd in onder meer Rotterdam, Spijkenisse, Dordrecht, Amersfoort, Amsterdam, Boxtel, Zwolle, Tilburg, IJmuiden, Beverwijk, Oostzaan en Den Bosch.

De politie is met name geschrokken van het geweld dat bij de overvallen werd gebruikt. Klanten moesten op de grond gaan liggen en werden beroofd. De slachtoffers liepen daarbij, door schoppen en slaan, dikwijls letsel op. In drie gevallen raakten mensen gewond, toen er door de overvallers op hen werd geschoten. Bij straatroven in Amsterdam sloegen de daders de knieën van hun slachtoffers stuk, om een eventuele achtervolging te voorkomen.

Met de aanhouding zijn tot dusver 35 overvallen opgelost. Uit het onderzoek bleek dat de vaak beperkte buit op ging aan feesten, drugs en auto's. De jongste verdachte is 17 jaar, de oudste 39. De betrokkenen zal onder meer gijzeling, deelname aan een criminele organisatie, verboden wapenbezit en de overvallen ten laste worden gelegd. De politie heeft ruim een half jaar aan het oprollen van deze 'bende' gewerkt.

Nieuwe tegenvaller voor het kabinet van 440 miljoen

Wettelijke maatregelen ziekteverzuim uitgesteld

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het kabinet heeft dit jaar een nieuwe tegenvaller van 440 miljoen gulden. Aanleiding is het uitstel van wettelijke maatregelen die het ziekteverzuim moeten terugdringen tot 1 januari 1994. De tegenvaller werkt ook door in 1994 en 1995. Dan is die jaarlijks ongeveer 300 miljoen gulden.

Staatssecretaris Ter Veld (Sociale Zaken) heeft dit de Kamer laten weten. De maatregelen hadden op 1 januari jongstleden moeten ingaan. Dat is niet gelukt. Het tussentijds invoeren ervan zou een forse wijziging van de premies ziektewet betekenen. Daarvoor zouden alle loonopgaven veranderd moeten worden. Deze operatie zou zeker 100 miljoen gulden gaan kosten.

Werkgevers zullen nu pas met ingang van 1994 zelf moeten opdraaien voor de eerste zes weken ziekte van een werknemer. De periode is drie weken voor werknemers die minder dan vijftien mensen in dienst hebben. Ter Veld wil wel proberen om op 1 juli een aantal kleinere maatregelen in te voeren.

De maatregelen zijn:
- het beperken van de plicht voor de werkgever om bij ziekte loon door te betalen. De werkgever wordt verplicht in de eerste zes weken van ziekte 70 procent van het laatste loon door te betalen, met handhaving van het minimumloon;
- het blokkeren van de mogelijkheid dat werkgevers om zich voor bovenwettelijke aanvullingen op een ziektewetuitkering te verzekeren. Daarbij geldt wel een half jaar overgangstermijn.

Volgens Ter Veld lag het ziekteverzuim vorig jaar 0,1 procent lager dan het kabinet zich bij de Tussenbalans begin 1991 ten doel had gesteld. Dit jaar komt het verzuim echter 0,2 procent te hoog uit, volgend jaar 0,3 procent. De duur van het verzuim neemt wel af, aldus de bewindsvrouw. Het aantal mensen dat langer dan drie of zes maanden ziek is, is vorig jaar gedaald met gemiddeld 3 procent.

Volgens de rijksoverheid daalt het ziekteverzuim volgens plan. De doelstelling, een daling met 0,5 procent per jaar, is over 1992 gehaald. Het ziekteverzuim daalde zelfs met circa 0,6 procent. In het onderwijs was de daling nog meer: 0,8 procent.

Advies

Ter Veld kondigt aan dat zij de Sociale Verzekeringsraad (SVR) advies zal vragen over de mogelijkheid om voor alle werkgevers een 'eigen risico' in te voeren. Zo zou de werkgever een deel van de kosten bij ziekteverzuim zelf moeten betalen. De verschillen de regelingen daarvoor per bedrijfsvereniging.

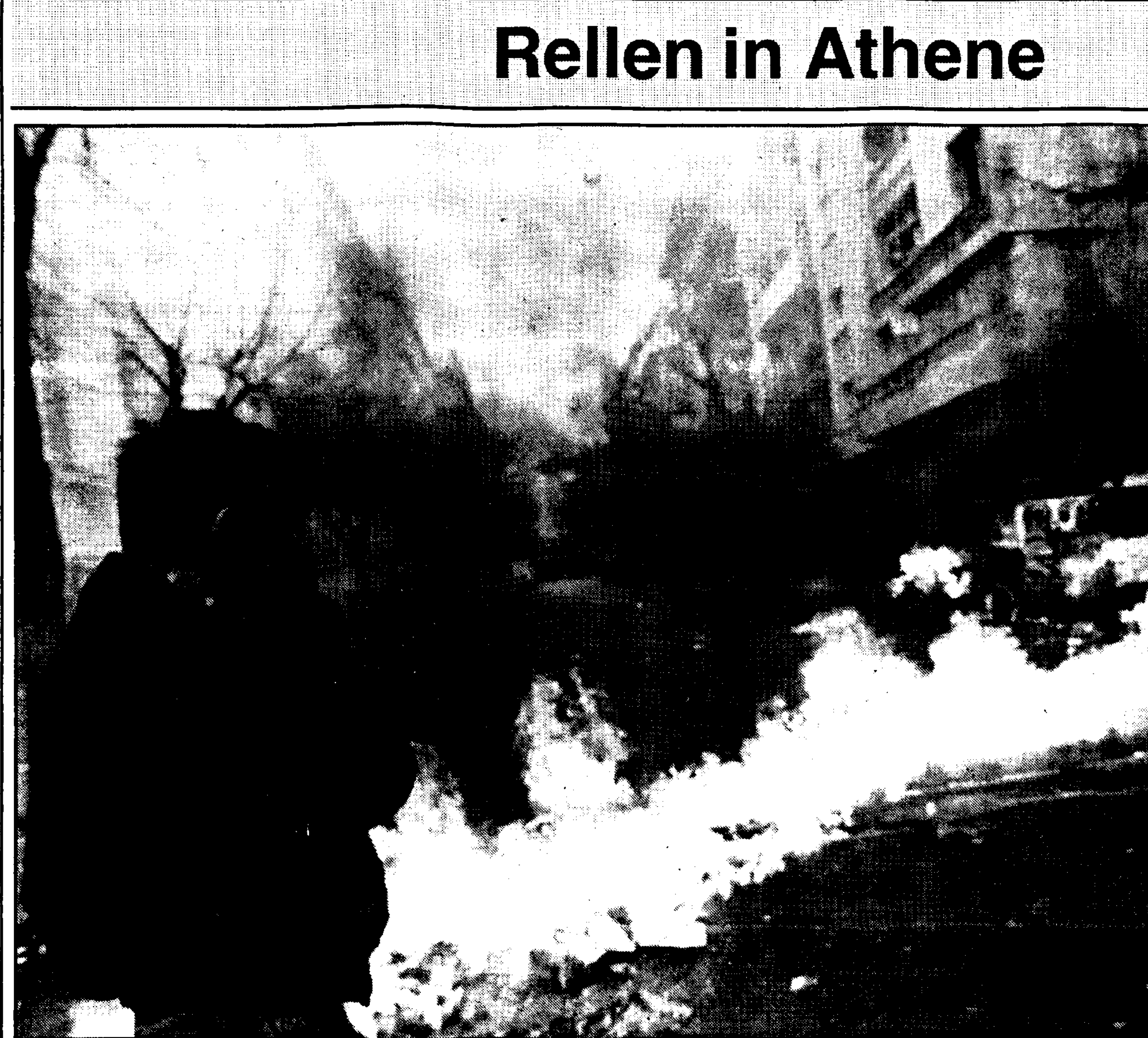
Man laat jongetje stuiteren

BUNSCHOTEN – Een zevenjarig jongetje heeft een kwajongensstreek in zijn woonplaats Bunschoten met een fikse buil en hoofdpijn moeten bekopen. Hij tikte bij een bewoner tegen het raam. Die kwam naar buiten, greep de jongen een kaakslag en sommeerde hem om op zijn hoofd te gaan staan. Toen de jongen weigerde, stuiterde de man hem ondersteboven met zijn hoofd tegen de grond.

De man kreeg van de politie de kous op de kop en een proces-verbaal voor mishandeling.

Rellen in Athene

● *Een jonge anarchist beschermt zijn gezicht tegen het traangas, terwijl een ander een barricade in de Griekse hoofdstad Athene in brand steekt. De politie in Athene moest gisteren optreden tegen ruim 400 anarchistische jongeren, die zich hadden gemengd tussen een menigte van demonstrerende scholieren. De scholieren willen betere studiefaciliteiten. Bij de ongeregeldheden raakten enkele jongeren gewond. Later gisteravond werd een belastingkantoor in een voorstad van Athene getroffen door een bomaanslag.* Foto: REUTER

Frustratie bij VN over opslag hulp Sarajevo

Van onze redactie buitenland

GENEVE/SARAJEVO – Tot wanhoop van medewerkers van de VN-vredesmacht stapelden zich gisteren honderden tonnen hulpgoederen op bij de luchthaven van Sarajevo. De voorraad vormde zich een dag nadat de autoriteiten in de Bosnische hoofdstad besloten geen hulp meer te aanvaarden uit solidariteit met Moslims in het oosten van Bosnië die van voedsel, kleding en medicijnen zijn verstoken.

Serviërs ontzeggen konvooien van de VN-vredesmacht de toegang tot het oosten van Bosnië, waar in enkele enclaves meer dan 100.000 Moslims van de buitenwereld zijn afgesloten. De Verenigde Naties hebben 'fel geprotesteerd' tegen de blokkades door de Servische troepen, zo zei woordvoerster Sylvana Foa gisteren in Genève. Het Hoge VN-Commissariaat voor de Vluchtelingen UNHCR zei dat het volgende week opnieuw konvooien naar het oosten van Bosnië zal sturen.

Tegelijkertijd verzocht het UNHCR de Bosnische regering terug te komen van haar besluit om hulp voor Sarajevo te weigeren. „Wij willen niet toezien hoe mensen onnodig van honger sterven in een stad die wij met gevaar voor eigen leven van voedsel voorzien," verklaarde woordvoerster Foa, verwijzend naar Sarajevo. „De Bosnische autoriteiten houden de hulpvluchten en -konvooien niet tegen, maar weigeren het voedsel uit te delen. Dat wordt opgeslagen in voorraadschuren."

De frustratie bij hulpverleners is groot. „Ze straffen de verkeerde mensen. Onze chauffeurs zijn gisteren tijdens hevige beschietingen naar Sarajevo gereden, om vervolgens te horen dat ze hun vracht niet kunnen lossen," zo zei Larry Hollingworth van het plaatselijk UNHCR-kantoor.

De burgemeester van Sarajevo, Muhamed Kresevljakovic, zei evenwel dat hij de boycot zal volhouden: „Dit is het minste dat we kunnen doen voor de duizenden die daar sterven." In het centrum van de stad zeggen omstanders unaniem de beslissing te steunen. „Ik weet niet of het voedsel nu sneller in het oosten aankomt, maar het redt in ieder geval ons geweten," meent Sabira Drunic, een 35-jarige vluchtelinge.

Meer dan 100.000 mensen zijn volgens de UNHCR in 'absoluut ellendige' omstandigheden achtergebleven in de steden Cerska, Kamenica, Goradze, Srebrenica en Zepa. Woordvoerders van de Bosnische regering spreken zelfs van ruim 200.000 mensen die worden bedreigd door honger, kou en beschietingen.

ANC en regering eens over overgangsregering

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – Het ANC en de Zuidafrikaanse regering zijn het er over eens dat een 'overgangsregering van nationale eenheid' het land tot 1999 zal regeren. Deze periode gaat in zodra volgend jaar de eerste non-raciale verkiezingen in de geschiedenis van het land zijn gehouden.

Bij deze verkiezingen worden een overgangsparlement gekozen, dat de nieuwe non-raciale Grondwet zal opstellen, en een overgangsregering, waarin voor het eerst zwarte oppositiebewegingen zullen deelnemen.

De overeenkomst is het resultaat van drie dagen intensief onderhandelen tussen het ANC en de regering in Kaapstad.

Na afloop van het overleg bevestigde een lid van de regeringsdelegatie, Schoeman, op een persconferentie het akkoord. „Het ANC staat op het zelfde standpunt. Er is geen verschil."

De leider van de ANC-delegatie, secretaris-generaal Ramaphosa, verklaarde dat er tijdens het beraad 'goede vorderingen zijn gemaakt'. Maar in een door het ANC uitgegeven verklaring wordt geen gewag gemaakt van een akkoord over de overgangsregering. „De kwestie is besproken en voorstellen zullen worden voorgelegd aan de leiders (ANC-leider Mandela en president De Klerk, red.)," aldus de verklaring.

Machtsdeling, bijvoorbeeld door middel van een overgangsregering die minstens vijf jaar aan blijft, was een van de belangrijkste onderhandelingspunten van de regering. Het ANC, dat aanvankelijk voor een 'gewone meerderheidsregering' was, heeft dit beginsel eind vorig jaar aanvaard, maar zich toen niet uitgesproken over de duur van de regeerperiode.

Ook regio Amsterdam kan zich afsplitsen

Rijnmond wordt aparte provincie

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Het Rijnmondgebied wordt een aparte provincie. Als de regio Amsterdam dat wil, kan ook die zich afsplitsen van de provincie. Daartoe heeft het kabinet gisteren besloten. De ministerraad ziet voorlopig af van een opsplitsing van ons land in 25 regio's en opheffing van de provincies.

Zeven stedelijke gebieden gaan nu werken aan een verdere regionale verzelfstandiging. Het gaat daarbij om Rijnmond, de regio Amsterdam, Haaglanden, Eindhoven/Helmond, Arnhem/Nijmegen, Utrecht en Hengelo/Enschede. Al deze regio's mogen zelf bepalen - in overleg met de gemeenten in die gebieden - hoe snel taken overgedragen zullen worden van de gemeenten aan het regiobestuur. Ook zullen taken van de provincie worden overgedragen.

Het kabinet heeft ervan afgezien nu al een blauwdruk op te stellen over hoe Nederland er in de toekomst bestuurlijk uit zal zien. Wel is vastgesteld dat aan het eind van de bestuurlijke hervorming er slechts drie bestuurslagen zullen zijn: rijk, gemeenten en iets daar tussenin.

Staatssecretaris De Graaff-Nauta (Binnenlandse Zaken) wilde gisteren nog niet ingaan op de vraag hoe snel Rijnmond en eventueel de regio Amsterdam afzonderlijke provincies zullen worden. Ze liet echter doorschemeren dat het niet waarschijnlijk is, dat bij de volgende provinciale verkiezingen in 1995 al het geval zal zijn.

Voor Rijnmond en eventueel ook voor Amsterdam zal, als zij provincie willen worden, een aparte wet moeten worden gemaakt, omdat de provincies nu in de Grondwet zijn geregeld. Premier Lubbers verwachtte dat dat zou kunnen zonder in strijd met de Grondwet te komen.

In het Rijnmondgebied is al eerder verheugd gereageerd op dit kabinetsbesluit. Ook de Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland, Patijn, voelt veel voor de nu gekozen oplossing.

Kaper gebruikte alarmpistool

FRANKFURT – De kaper die donderdag een Lufthansa-toestel naar New York dirigeerde, was slechts bewapend met een alarmpistool. Dat heeft de politie bekendgemaakt. Overigens had de Duitse staat het ticket betaald voor de man, een 20-jarige Ethiopiër.

Het is nog steeds onduidelijk hoe de kaper zijn wapen aan boord van het vliegtuig heeft gesmokkeld. Bonn heeft nog niet besloten of het de Verenigde Staten zal vragen om uitlevering. Als het in Duitsland tot een proces komt, is op de 20-jarige jeugdrecht van toepassing. In de Verenigde Staten hangt hem een gevangenisstraf van 20 jaar tot levenslang boven het hoofd.

De kaper vroeg in augustus vorig jaar in Duitsland asiel aan. Begin februari trok hij zijn aanvraag in en zei hij naar zijn vaderland terug te willen keren. Daarop kreeg de Ethiopiër van de Duitse staat een vliegticket aangeboden.

Wisseltruc met 'Appel' mislukt

IJMUIDEN – Een 23-jarige inwoner van IJmuiden heeft op originele wijze geprobeerd twee schilderijen van Karel Appel te stelen. De man kocht eerst bij een kunsthandel voor 1.500 gulden twee doeken van Corneille. Daarna toog hij naar het IJmuidense Kennemer Gasthuis, waar een expositie is met werken van Appel, Corneille en Brood. Daar wilde de man de Corneilles verwisselen voor twee doeken van Karel Appel, met een gezamenlijke waarde van circa 11.000 gulden. Een oplettende verpleger zag de man bezig met zijn wisseltruc, rook onraad, hield de man aan en waarschuwde de politie. Tegenover de agenten bekende de man dat hij de Corneilles wilde inruilen voor de Appel-doeken. De man kreeg een proces-verbaal wegens poging tot diefstal, waarna hij naar huis werd gezonden.

punt uit

• Onderwijs
De onderwijsvakbonden en minister Ritzen van Onderwijs hebben gisteravond nog steeds geen akkoord gesloten over verhoging van de salarissen en verslechtering van de wachtgeldregeling voor onderwijzend personeel. De zeer moeizaam verlopende onderhandelingen zullen maandag worden voortgezet met de bedoeling ze nog dezelfde dag af te ronden.

• Slaags
Twee groepen jongeren, van Kroatische en van Bosnische afkomst, hebben gistermiddag hun krachten gemeten in de Zijdewindstraat in Rotterdam. De politie moest tussenbeide komen om de groepen te scheiden. Zij arresteerde een 17-jarige en een 20-jarige jongen op verdenking van openlijke geweldpleging. De rel ontstond op een schoolplein aan de nabijgelegen Beukelsdijk als gevolg van volgens de politie enkele 'etnisch gerichte' opmerkingen over en weer.

• Opvolger
Giorgio Benvenuto is de nieuwe secretaris van de Italiaanse socialistische partij PSI. Hij volgt Bettino Craxi op, die donderdag aftrad. De 55-jarige Benvenuto was directeur-generaal op het ministerie van Financiën.

• OV-kaart
De openbaar-vervoersbedrijven - de Nederlandse Spoorwegen voorop - willen dat de OV-kaart voor studenten in prijs verdubbelt. Nu betalen studenten er rond de zeventig gulden per maand voor om met de OV-kaart het hele land te kunnen doorreizen. De kaart zou bij verdubbeling 135 tot 145 gulden per maand kosten.

• Nobelprijs
VN-bemiddelaar Cyrus Vance en EG-gezant Lord Owen, die het VN-vredesoverleg over Bosnië leiden, zijn samen met 108 andere kandidaten voorgedragen voor de Nobelprijs voor de Vrede.

• Jeltsin
Het constitutioneel hof van Rusland heeft gisteren een decreet van president Boris Jeltsin ongeldig verklaard dat eind oktober de ontbinding van het Front van Nationale Redding eiste.

• Voettocht
Sir Ranulph Fiennes en Michael Stroud, de twee Britten die er zondag als eersten in slaagden te voet het Zuidpoolcontinent over te steken, hebben hun tocht moeten beëindigen. Dat hebben de organisatoren van de expeditie bekendgemaakt. Fiennes (48) en Stroud (37) waren op weg naar de basis Scott vanwaar zij naar huis zouden terugkeren.

'Migranten moeten eigen cultuur en identiteit behouden'

Topambtenaar WVC voorspelt rassenrellen

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – De kloof tussen Nederlanders en allochtonen wordt niet kleiner. Die wordt alleen maar groter. Als daar niet snel iets aan gebeurt, dan bestaat de kans dat ook hier rassenrellen als in de Verenigde Staten uitbreken.

Dit stelt topambtenaar E. Engelsman, hoofd van de directie vreemdelingen, minderheden en asielzoekers op het ministerie van WVC, in het blad Trefpunt, een publikatie van het departement. Eerder hebben de commissarissen van politie in Amsterdam en Rotterdam, Nordholt en Hessing, al soortgelijke waarschuwingen laten horen.

Engelsman meent dat niet langer geprobeerd moet worden alle migranten om te smelten tot Nederlanders. In plaats daarvan is inburgering in de samenleving waarbij de migranten hun eigen identiteit en cultuur behouden, gewenst.

Volgens de topambtenaren werken campagnes met de tekst 'Discrimineer niet', niet. In plaats daarvan zullen de positieve punten van een multi-culturele samenleving naar voren gebracht moeten worden.

Leefbaar

Engelsman voorspelt dat de Nederlandse samenleving in toenemende mate bepaald zal worden door minderheden. Daar moeten we ons met zijn allen op instellen, aldus de WVC-topambtenaar. Om Nederland leefbaar te houden zullen migranten niet aan hun lot overgelaten mogen worden.

In Trefpunt verwijt Engelsman werkgevers nog veel te weinig bereid te zijn migranten in dienst te nemen. Toch is dat volgens hem een keiharde maatschappelijke en economische noodzaak. Migranten worden immers een steeds grotere groep consumenten en maken ook een steeds groter deel uit van het potentieel aan arbeidskrachten. Ook de rijksoverheid zelf loopt nog ver achter bij het in dienst nemen van migranten, aldus Engelsman.

De topambtenaar hekelt ook de gemeenten die nog steeds te weinig woningen ter beschikking stellen voor asielzoekers. Dat terwijl gemeenten toen het om Bosniërs ging ineens wel huizen hadden. Engelsman betoogt dat de meeste asielzoekers precies hetzelfde leed doormaken als de Bosniërs.

Dwangverpleging voor ruitentikker

DEN HAAG – De rechtbank in Den Haag heeft gisteren de 47-jarige Haagse 'ruitentikker' C. van de M. veroordeeld tot tbs met dwangverpleging. Tegen de man was een jaar opname in een psychiatrisch ziekenhuis geëist.

De man heeft de afgelopen twee jaar 23 keer tientallen ruiten van verscheidene ministeries en de BVD ingegooid. Daarnaast wierp hij stenen naar een bus en bedreigde mensen met stenen. De schade aan gebouwen bedraagt ruim vijf ton.

De man verklaarde tegenover de rechter-commissaris dat hij in constante oorlog is met de overheid. „Dat is een stelletje psychopatische criminelen die achter mij aan zit," aldus Van de M.

De ruitentikker voerde zijn oorlog tegen de staat in de loop van de tijd op. Eerst ging de man alleen 's nachts op pad zodat hij geen mensen zou raken met zijn stenen. Later maakte dat hem minder uit. Toen hij weer eens bij de BVD ruiten ingooide, bedreigde hij e beveiligingsbeambte met een steen. „Ik h niets tegen die man. stoorde me, terwijl bezig was."

De rechtbank oorde de dat de man volle ontoerekeningsvatbaa is. Hij moet gedwong behandeld worden vo zijn ziekte. Volgens g dragswetenschappers leidt de man aan e paranoïde vorm schizofrenie. De rech bank ontsloeg de m van rechtsvervolging.

Winnaars World Press Photo

AMSTERDAM – De Amerikaanse fotograaf James Nachtwey heeft de beste nieuwsfoto van 1992 gemaakt. De jury van de stichting World Press Photo heeft dit gisteren in Amsterdam bekendgemaakt. De foto toont een vrouw die haar dode kind oppakt om het naar een graf te dragen. Hij maakte de winnende foto november vorig jaar in Bardera (Somalië).

De foto is gekozen uit 19.428 inzendingen. Bijna tweeduizend fotografen uit 87 landen stuurden werk in. De prijs van 15.000 gulden wordt eind april in de Nieuwe Kerk in Amsterdam uitgereikt. Verder zijn aan fotografen uit zestien landen prijzen toegekend in acht categorieën, in zowel series als enkele foto's. Eerste prijzen zijn er voor een nieuwsfoto van Bojan Stojanovic en een nieuwsserie van de Franse fotograaf Luc Delahaye met foto's uit het voormalige Joegoslavië.

In de categorie algemeen nieuws wint James Nachtwey. Ook een serie van de Britse fotograaf Paul Lowe met werk uit Somalië werd in deze categorie bekroond. In de categorie mensen in het nieuws gaan de eerste prijzen naar de Amerikaanse fotografen Steve Dykes met 'Magic Johnson' en Stephen Shames met een serie over kinderen in Amerika. De beste sportfoto's werden gemaakt door de Duitse fotografen Michael Kunkel en Dominik Obertreis.

De beste enkele foto in de categorie kunst werd gemaakt door de Spaanse fotografe Christina Garcia Rodero op het San Jose Festival in Valencia. In de categorie kunstseries is geen prijs toegekend. Dat geldt ook voor enkele foto's op het terrein van wetenschap en techniek. De Duitse fotograaf Peter Ginter maakte een winnende serie met als onderwerp genetisch onderzoek. In de categorie natuur zijn foto's van Julio Etchart (Uruguay) en Paul Lowe met eerste prijzen beloond. Voor de Britse fotograaf Judah Passow en de Amerikaanse fotograaf Larry Towell zijn er eerste prijzen in de categorie dagelijks leven.

De zestien prijswinnaars krijgen een geldbedrag van 2.500 gulden. De internationale jury onder voorzitterschap van Stephen Mayes bekroonde geen enkele Nederlandse fotograaf.

● *De eerste prijs in de categorie 'People in the news stories' gaat naar de Amerikaanse fotograaf Stephen Shames. Onderwerp: 'Child poverty in America'.* Foto: ANP

'Nieuwe bemiddelaar VS juiste man in Bosni

Bartholomew vertrouw met internationale crise

WASHINGTON – Voor Reginald Bartholomew, de woensdag aangestelde bemiddelaar namens de Verenigde Staten bij de vredesonderhandelingen over Bosnië-Hercegovina, zijn geweld, etnische haat en internationale crises geen onbekende fenomenen. De 56-jarige carrièrediplomaat was in de jaren tachtig drie jaar gedetacheerd als ambassadeur in het door burgeroorlog verscheurde Beiroet. De Libanese hoofdstad gold op dat moment als één van de gevaarlijkste plaatsen ter wereld voor een Amerikaan.

„Hij is geen vreemde in crisissituaties," zo zei de Amerikaanse minister Warren Christopher (Buitenlandse Zaken) woensdag toen hij bekendmaakte dat Bartholomew als Amerikaans afgezant direct zal deelnemen aan het vredesoverleg om een einde te maken aan het conflict in Bosnië. „Hij is beslist de juiste man voor dit soort werk."

● *Reginald Bartholomew*

De vroegere president van de VS, Ronald Reagan, zond Bartholomew in september 1983 naar Beiroet. Vijf maanden daarvoor was de Amerikaanse ambassade in de Libanese hoofdstad door een autobom met de grond gelijkgemaakt, een aanslag waarbij 60 mensen het leven lieten.

Gewond

Bartholomew moest noodgedwongen zijn intrek nemen in een bijgebouw van de ambassade in een buitenwijk van Beiroet. Een jaar later kon hij echter weer op zoek naar een andere werkplek nadat een lid van de Islamitische Jihad met een zelfmoordactie de dependance opblies. Bartholomew was één van de personen die gewond werd toen hij onder het puin bekneld raakte. Bij de aanslag vielen 23 doden.

Amerikanen bleven in de daaropvolgende jaren in Libanon het doelwit van aanslagen en ontvoeringen. Al het ambassadepersoneel werd uit Beiroet teruggetrokken maar Bartholomew ging pas in 1986. Hij bleef ook na zijn Libanese periode actief in de diplomatieke dienst. Oud-president George Bush benoemde hem in mei vorig jaar tot de nieuwe permanente vertegenwoordiger van de VS bij de Navo. Zijn activiteiten op het hoofdkwartier van het Westerse bondgenootschap zal hem bij het zoeken n een oplossing voor de Bosni crisis van pas komen. De N bood in december aan dat ze be is het vliegverbod boven Bos met militaire middelen af te dw gen als de Verenigde Naties daa zouden verzoeken. Bartholome zodoende op de hoogte van de m taire plannen, mocht het tot de in van Navo-eenheden in Bosnië men.

Bartholomew bekleedde talrijke langrijke functies binnen de mi teries van Buitenlandse Zaken Defensie. Zo was hij van 1979 1981 hoofd van het bureau voor litieke en militaire zaken van State Department dat belast is internationale veiligheidsvra stukken. Op het Pentagon hield zich onder meer bezig met het o wikkelen van defensiebeleid wapenbeheersing.

Onder de regering van preside Jimmy Carter (1976-1980) zat Ba holomew in de Nationale Vei heidsraad en was hij betrokken de onderhandelingen over het c flict op Cyprus dat sinds de Turk inval van 1974 was opgedeeld in e Turks- en Grieks-Cypriotisch d In die jaren kruiste hij tevens degens met de regering van Gr kenland over de status van de Am rikaanse bases in dat land en Grieks-Amerikaanse samenwerki op defensiegebied.

Voormalige communist Brazauskas mogelijk eerste presiden

Onafhankelijk Litouwen terug naar de toekomst

DOOR HANS GELEIJNSE

MOSKOU – Litouwen gaat terug naar de toekomst. September 1991 rukte de kleine Baltische republiek zich los uit Sovjetunie. Morgen kiezen de Litouwers vrijwel zeker een voormalige maat van Gorbatsjov, de communist Algirdas Brazauskas, als eerste president van hun naoorlogse onafhankelijke republiek.

Die onafhankelijkheid werd vooral bevochten door Brazauskas' grote tegenstander, de musicoloog Vytautas Landsbergis. Maar Landsbergis' status als politiek leider is dezelfde als die van het wonderkind Landsbergis aan de piano: voormalig.

De roes van onafhankelijkheid is voor de meerderheid van de vier miljoen Litouwers namelijk goed over. Het verging Landsbergis eigenlijk net zo als Boris Jeltsin: gevierd vanwege de victorie op machtige tegenstanders, vervolgens de zondebok omdat de schoorsteen niet van vreugde alleen blijft roken.

Brazauskas en zijn vroegere communistische partij, die nu als Democratische Arbeiders Partij door het leven gaat, profiteerden van het onvermogen van Landsbergis en de volksbeweging Sajoedis om de economie op het juiste spoor te krijgen. Eén van de grootste oorzaken is dat Litouwen als onafhankelijke staat plotseling in harde valuta voor Russische olieleveranties moest betalen. Dat geld was en is er niet. Energietekorten troffen niet alleen de kleine industriële sector, maar ook de Litouwers zelf. Deze winter bleven ze het ook binnenshuis koud houden. De kamertemperatuur haalde de 14 graden net.

Gewipt

Dat energietekort, zo wreef Brazauskas zijn rivaal aan, was te wijten aan de radicale manier waarop Landsbergis met Moskou omging. Waar Landsbergis de mond vol had van nieuwe handelscontacten met het Westen en de halve wereld afreisde, bepleitte Brazauskas herstel van de beproefde economische relaties met Moskou. Met succes. Vorig jaar oktober, bij de parlementsverkiezingen, kregen Brazauskas en zijn partij liefst 44 procent van de stemmen. Landsbergis, die als parlementsvoorzitter de titel president mocht voeren, kreeg met Sajoedis net twintig procent. Twee maanden later werd hij bij verkiezingen in het duchtig gewijzigde parlement, de Sejm, gewipt als voorzitter.

Landsbergis is bij de komende presidentsverkiezingen zelfs geen kandidaat meer. Een maand geleden koos hij eieren voor zijn geld. Hij riep de andere vijf 'democratische kandidaten' op zich terug te trekken ten gunste van de 69-jarige Stasis Lozoraitis, een man die vijftig jaar in de VS woonde en Litouwens eerste ambassadeur in Washington was.

Alleen Lozoraitis zou in staat zijn de opmars van Brazauskas te stuiten, redeneerde Landsbergis. Lozoraitis is nu inderdaad de enige tegenstrever van Brazauskas. Maar als de opiniepeilingen niet bedriegen, maakt hij geen enkele kans. Brazauskas staat op 59, Lozoraitis op 29 procent van de stemmen.

Hoewel Lozoraitis zichzelf als 'onafhankelijke kandidaat' presenteert, wordt hij gesteund door Sajoedis en kleinere rechtse partijen. Veel Litouwers geloven dan ook niet dat hij zijn verkiezingsbeloften over verbetering van de betrekkingen met Rusland en andere ex-Sovjetrepublieken zal inlossen. Nog vers in het geheugen ligt zijn spraakmakende verklaring, dat het Russis Kaliningrad bij Litouwen zou m ten worden gevoegd. Uitera volgden woedende reacties uit M kou. Later beschuldigde hij op n al primitieve manier Brazausk van 'gemene zaak maken' met Russen bij de onderhandelin over terugtrekking van Russisch troepen.

Lastposten

De letterlijk reusachtige Braza kas legt liever de nadruk op eco misch herstel, geleidelijke privati ring, invoering van de litas, eigen munt (Litouwen had voortdurend aan de stok met Ru land over roebel-smokkel) staatssteun voor noodlijdende dustrieën. Brazauskas wist bov dien de steun van veel boeren verwerven, doordat hij zich afze tegen het Sajoedis-beleid om vro gere landeigenaren hun pre-revo tionaire eigendommen terug geven. Uiteraard leidde dat tot co flicten met de huidige landbewe kers. Dat de machtige buur Rusla Brazauskas steunt, is aannemelijk

Jeltsin heeft niks aan lastposten de Baltische republieken, omdat de Russische troepen vanwege brek aan huisvesting en banen n snel genoeg kan terugtrekken. Br zauskas heeft begrip voor de Rus sche problemen en werd vori maand beloond met een aantrek lijk contract voor de leverantie v Russische olie. Brazauskas' opt den heeft hem niet alleen popula gemaakt bij de voor Sajoedis' nat nalisme beduchte kleine Russisch en Poolse minderheden, maar oo bij een Litouwse meerderheid. Oo al blijft voor een meerderheid va de hele bevolking de grote vraag het door hem beloofde 'lichte ec nomische herstel in 1993' ooit intreden.

Van onze redactie binnenland

Reparatie brandgevaarlijke toestellen vergt nog maanden

Duizenden Philips-tv's aangemeld voor controle

DEN HAAG – Tienduizenden mensen hebben zich bij Philips in Eindhoven gemeld om hun televisie van het chassistype K-40 te laten nakijken. Door metaalmoeheid in een soldeerverbinding bestaat het risico dat de toestellen, die alle gebouwd zijn tussen 1983 en 1987, spontaan in brand vliegen.

Het bedrijf heeft ook enkele duizenden telefoontjes gehad van eigenaren van andere Philips-tv's die zich ervan wilden vergewissen dat hun toestel wél veilig is. Het elektronicaconcern benadrukt dat het niet uitmaakt of het toestel 'stand-by' staat of niet. De kans op spontane ontbranding is even groot. Maar Philips-woordvoerder P. Elbers benadrukt dat die kans altijd „uiterst gering is."

Hij reageert dan ook onaangenaam getroffen op het nieuws dat juist in een Amsterdams bejaardenhuis een Philips-tv in brand is gevlogen. „Oh, er waren geen gewonden? Gelukkig. Ik hoop maar dat die mensen niet al te erg zijn geschrokken."

De schade die bij deze brand ontstond is geraamd op tien- tot twintigduizend gulden. Philips heeft hiervoor geen potje, aldus Elbers. „We lossen dat altijd netjes op in overleg met de betrokkenen en de verzekeraar." Of de slachtoffers gratis en voor niets een nieuwe kijkkast ontvangen, wil hij niet zeggen. „We hebben daar gelukkig geen regels voor, dus we vinden altijd een oplossing."

Het concern verwacht nog enkele maanden nodig te hebben voordat alle toestellen van het gewraakte type in ons land voorzien zijn van een nieuwe soldeerverbinding. Iedereen die zich heeft aangemeld, ontvangt bericht met datum en tijdstip dat de monteurs langskomen; als het overdag niet uitkomt, komen ze 's avonds of desnoods in het weekeinde. Een team van meer dan honderd monteurs, eigen mensen en ingehuurde krachten, is dag en nacht bezig met deze klus die per geval niet meer dan tien tot vijftien minuten werk vergt. In totaal zijn er meer dan 300.000 van deze toestellen verkocht. Voor heel Europa worden de kosten van de operatie geraamd op enkele tientallen miljoenen guldens.

'Niets geleerd van Lo...'

Controle op ... Frankfurt on...

Van onze correspondent

BERLIJN – „In Frankfurt hebben ze niets geleerd van Lockerbie." De kritiek was snel en hard en kwam uit de VS. Nog geen uur nadat de kaping van de Lufthansa Airbus 'Chemnitz' op het vliegveld van New York zonder bloedvergieten was geëindigd, hadden Amerikaanse veiligheidsexperts de schuldige al gevonden.

De controle op de luchthaven Frankfurt heeft gefaald, stellen zij. En daarbij wordt verwezen naar 21 december 1988, toen boven het Schotse Lockerbie een

Ook psychische begeleiding van tweehonderd reddingswerkers

Onderzoek trauma's Bijlmerramp

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Het Academisch Medisch Centrum in Amsterdam is een grootschalig onderzoek begonnen onder de slachtoffers van de vliegramp in de Bijlmermeer. Onderzocht wordt hoe de slachtoffers van de ramp de traumatische gebeurtenissen hebben verwerkt, en of de hulpverlening adequaat is geweest. De bedoeling is dat binnenkort een soortgelijk onderzoek wordt gestart onder de ongeveer 200 reddingswerkers die direct betrokken zijn geweest bij de hulpverlening na de ramp met de El Al-boeing op zondag 4 oktober vorig jaar.

Initiatiefnemer van dit voor Nederland unieke onderzoek is professor B. Gersons, die als psychiater aan het AMC is verbonden. De hoogleraar is vanaf het eerste uur betrokken geweest bij de hulpverlening, meestal indirect door het geven van voorlichting en bijscholing aan hulpverleners. Het onderzoek moet onder meer antwoord geven op de vraag wat uiteindelijk het resultaat van de inspanningen van alle hulpverleners is geweest en wat voor wensen de slachtoffers nog hebben. De 420 mensen die het zwaarst zijn getroffen, hebben vorige week een brief gekregen waarin om hun medewerking wordt gevraagd. Die mensen zijn benaderd door de GG en GD. Ook de communicatie met deze groep verloopt via de geneeskundige dienst.

Herbeleving

Inmiddels zijn al tachtig reacties binnen. „Een hoopgevende score," zegt Gersons in zijn ruime werkkamer in het psychiatrisch paviljoen van het AMC, dat even buiten het kolossale ziekenhuisgebouw is gehuisvest. De noodzaak van een onderzoek staat volgens hem als een paal boven water.

Gersons: „Op grond van wetenschappelijk onderzoek in het buitenland verwacht ik dat één op de vijf mensen die als slachtoffer of hulpverlener direct betrokken is geweest bij de vliegramp in de Bijlmermeer, blijvende psychische schade ondervindt van die traumatische gebeurtenissen. Deze posttraumatische stress-stoornis uit zich in slapeloosheid, herbeleving van de schokkende ervaringen en in gevoelsarmoede."

Gersons baseert zijn sombere verwachting op wetenschappelijk onderzoek dat vooral in het buitenland is verricht. „Het meeste onderzoek op dit terrein is gedaan in de Verenigde Staten, maar we hebben ook veel contacten met mensen uit Noorwegen en Australië." Rampen in Nederland zijn tot dusver nauwelijks goed onderzocht, met uitzondering van de Molukse gijzelingen. Gersons: „We weten bijvoorbeeld vrijwel niets van de psychische gevolgen van de watersnoodramp."

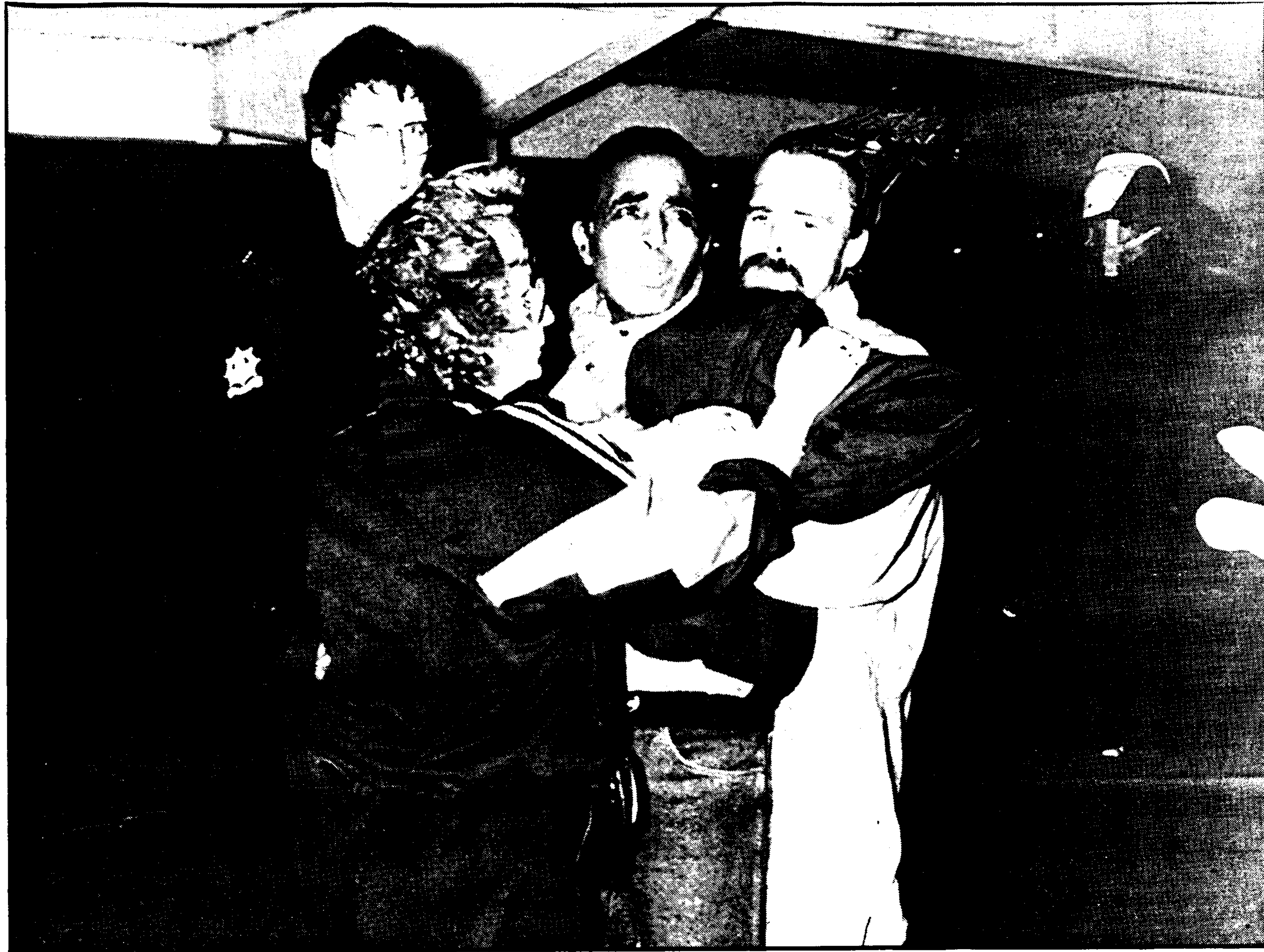
Belangstelling

Volgens de hoogleraar bestaat internationaal grote belangstelling voor de resultaten van het onderzoek. Weliswaar storten er regelmatig vliegtuigen neer, maar middenin een stadswijk is toch zeer zeldzaam. De aard van de slachtoffers en de individuele verwerking van de ramp is zeer verschillend, constateert Gersons.

Het zwaarst getroffen zijn uiteraard de mensen die hun naasten hebben verloren of ernstige verwondingen hebben opgelopen. Een volgende categorie heeft huis en haard verloren, maar is zelf aan de dood ontsnapt. Daarna volgen mensen die de ramp van zeer nabij hebben meegemaakt, en in de laatste categorie zitten de mensen die vlak na de ramp zijn gaan kijken. Gersons: „Sommige mensen stappen er na verloop van tijd vanzelf overheen, anderen kunnen die knop niet omdraaien."

In de eerste weken en maanden na de ramp vroegen vele honderden mensen om hulp: volwassenen en kinderen met slaapstoornissen, met herbelevingsverschijnselen. Dat was te verwachten, maar de laatste tijd komen er nieuwe gevallen bij; mensen bij wie de emotionele klap nog altijd in volle hevigheid nadreunt.

Een extra probleem in de hulpverlening is de verspreiding van de slachtoffers. Veel mensen die hun woning hebben verloren, zijn verhuisd van de Bijlmermeer naar Amsterdam-Noord, Almere of Alkmaar. „Die dislokatie vormt een enorm probleem. Het gaat hier wel om risicogroepen, die moet je goed in de peiling houden." Plaatselijke instellingen, zoals het Riagg, kunnen die taak op zich nemen. Tot dusver hebben die instellingen volgens Gersons prima gewerkt. Hetzelfde geldt voor de GG en GD.

● *Hulpverleners proberen een man te kalmeren die uit de brandende flats in de Bijlmer is gehaald. Ruim vier maanden na de vliegramp melden zich nog steeds mensen met psychische problemen.* Archieffoto LD

Vliegverkeer

Minder te spreken is de hoogleraar over mensen die verantwoordelijk zijn voor het vliegverkeer boven de Bijlmer. „We hebben Schiphol gevraagd om in ieder geval 's nachts niet boven de woonwijken te vliegen, maar na twee weken werden de nachtvluchten alweer hervat. Ik heb me er erg aan gestoord dat Schiphol op dit punt geen gebaar heeft gemaakt."

Bij de hulpverlening aan de slachtoffers hanteert Gersons een paar basisprincipes. Het belangrijkste is de mensen zoveel mogelijk bij elkaar te houden. „Bij de ramp waren 67 verschillende nationaliteiten betrokken. Die zijn gegroepeerd in twaalf of dertien landengroepen: Surinamers, Antillianen, Ghanezen, Spaanssprekenden enzovoort. Die mensen begrijpen elkaar, kunnen elkaar helpen."

Gersons kijkt met enige afgunst naar de situatie in de Verenigde Staten en in Scandinavische landen, waar het onderzoek naar de verwerking van rampen wettelijk is verplicht. De professor heeft op eigen initiatief twee ton gevraagd – en gekregen – van het Preventiefonds (ministerie van WVC) voor het onderzoek onder slachtoffers. Het ministerie van Binnenlandse Zaken zal mogelijk een ton beschikbaar stellen voor het onderzoek onder reddingswerkers. Gersons: „Er is zoveel geld en energie gestoken in de hulpverlening aan al die mensen. Niemand heeft de boel de boel gelaten. Iedereen heeft zich uit de naad gewerkt. Het is toch logisch dat je onderzoekt of die hulp heeft gewerkt en waar voor de toekomst bijstelling nodig is?"

Bankmedewerkers voorbereid op golf verdachte transacties

Baliepersoneel wapen in strijd tegen zwart geld

DOOR PETER SLAVENBURG

DEN HAAG – Het baliepersoneel van banken, postkantoren en andere financiële instellingen wordt binnenkort ingezet tegen de golf van zwart geld die Nederland overspoelt. Een nieuw wetsvoorstel, ingediend door de ministers van Justitie en Financiën, verplicht banken in de toekomst verdachte transacties te melden. Medewerkers aan de balie hebben vaak het eerste contact met klanten. Zij worden daarom nadrukkelijk ingeschakeld bij de bestrijding van het zwarte geld.

Een instructiefilmpje en een naslagboekje, in combinatie met een interne opleiding, moeten de baliemedewerkers helpen meer inzicht te krijgen in wat precies een verdachte transactie is. Het wetsontwerp (Meldingsplicht Ongebruikelijke Transacties) gaat gepaard met een een zogenoemd indicatoren-systeem: een lijst met omschrijvingen van financiële transacties die in principe fout zijn. Voorlopig bestaat er slechts een voorbeeld-lijst: over de precieze formulering volgt nader overleg tussen Justitie en de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB).

De film, 'De zaak Mario A.' is de titel, geeft een aantal voorbeelden van methoden die criminelen gebruiken om hun zwarte geld wit te wassen. Smakelijke animatie-beelden, getekend in de beste tradities van de strips Dick Tracy en Dik Bos, maken duidelijk wat verdachte situaties kunnen zijn. Een presentatrice van vlees en bloed, herhaalt tussen de getekende beelden de dringende oproep: „Stap naar je chef!"

Wapenhandel, prostitutie en vooral de handel in drugs, resulteren vaak in veel zwart geld. Het probleem van de misdaadwereld is een teveel aan contanten. Grote bedragen, onverklaarbaar voor de belastingdienst: criminelen kunnen er niet mee uit de voeten. Dat zwarte geld moet wit gewassen worden om vervolgens in de normale geldstroom te belanden. De modale Latijns-Amerikaanse cocaïnebaron kan zijn miljoenen alleen spenderen wanneer hij een redelijke verklaring voor zijn inkomsten heeft.

Zo'n verklaring is bijvoorbeeld een restaurant. Mario, de eigenaar, slaagt er niet in zijn extra krokante pizza's aan de man te brengen. De lokale contactman van de coke-koning belooft Mario een prima inkomen, wanneer hij wekelijks een bedrag op een bankrekening stort: de zogenaamde winst van zijn eigenlijk failliete pizza-paradijs. Mario betaalt netjes belasting en zo, maar intussen wordt het geld overgeheveld naar bankrekeningen elders in de wereld.

De slimme bankmedewerker die ontdekt dat Mario wel erg veel en erg regelmatig winst maakt, schakelt zijn chef in. Die neemt vervolgens contact op met het speciale meldpunt dat binnenkort door Justitie wordt ingesteld. Langs die weg kunnen zowel Mario, de contact-man als de drugsbaron en zijn handlangers worden aangepakt.

Grote illegale winsten worden vaak verdoezeld door storting in relatief kleine bedragen bij verschillende bankfilialen. 'Smurfen' is het werkwoord dat de bankwereld voor dergelijke transacties heeft bedacht. De bank-employé, handig met de computer, die ontdekt dat al die stortingen leiden naar één bankrekening in (bijvoorbeeld) Zwitserland, mag in het kader van de nieuwe wet rekenen op een forse sigaar van minister Hirsch Ballin. En zo zijn er nog meer situaties die door de balie-medewerkers van banken opgemerkt en gemeld dienen te worden.

De voorlopige grens ligt bij stortingen en boekingen van 25.000 gulden of meer. De klant die zich opvallend nerveus gedraagt en komt aanzetten met een groot bedrag in kleine coupures of in een opvallende verpakking en die zich niet kan identificeren, is verdacht. Grote bedragen wisselen in vreemde valuta of traveller cheques, contante storting op rekeningen in het buitenland, storting van niet-getelde hoeveelheden geld: het moet voor baliepersoneel aanleiding zijn voor speciale oplettendheid. De indicatorenlijst telt nog vele andere voorbeelden.

Mr. L. Overmars, directeur van de Nederlandse Vereniging van Banken, is een fel voorstander van het onderscheppen van zwart geld. De voorlopige lijst van indicatoren vindt hij echter wat lang en ingewikkeld. „Ons baliepersoneel moet die lijst snel kunnen begrijpen. Vooral in de zomermaanden werken banken vaak met uitzendkrachten en ook zij moeten de indicatoren snel kunnen doorgronden. Daarom zou wat mij betreft die lijst wat bondiger en eenvoudiger moeten zijn. Daar gaan we nog over praten."

Dat het baliepersoneel van de banken voor rechercheur moet spelen beschouwt Overmars als een noodzakelijk kwaad. „We willen boeven vangen en crimineel geld buiten de deur houden, dus hebben we geen keus. Dat we ons eigen personeel daarvoor moeten inzetten is onvermijdelijk."

De wet Meldingsplicht Ongebruikelijke Transacties stelt geen grens aan de verantwoordelijkheid van het baliepersoneel. Subjectieve waarnemingen die achteraf onjuist blijken, kunnen leiden tot schadeclaims aan het adres van de banken. In de wet moet volgens Overmars daarom wel een vrijwaring tegen dergelijke claims worden opgenomen.

piccolo's

Voor meer resultaat!

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,35.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,20 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,85.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal een woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,85.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.
Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.
Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Personeel aangeboden

Vitaal persoon met pensioen zoekt mogelijkheden in zijn beroep (STUCADOOR, pl. werk) bezig te zijn of uithulp. 045-459003 na 19.00 uur

45 jaar MAN zoekt bijverdienste, alle voork. werkzaamheden zijn welkom. Tel. 045-270283.

VROUW begin 40 zoekt werk bij oudere heer. Br.o.nr. B-03642, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jonge vrouw biedt zich aan voor HULP in de huishouding, omgeving Kerkrade. Bellen tussen 13.00 en 15.00 uur 045-427449.

MAN, HBO-CE, 29 jr., kennis van nw. BTW-regelgeving, zkt. passende functie. Fax: 09-49-241-13409.

SCHILDER kan nog binnenschilderwerk aannemen. Ook behangen. V.a. 1 maart ook buitenschilderwerk. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgaaf. Inl. tel. 045-320550.

Allround DJ, 10 jaar in het vak, 24 jr., zkt. werk in PLATENZAAK. 04454-62937.

Communie

Te koop witte COMMUNIEJURK, half-lang, maat 146. Tel. 045-741093.

Vermist/Gevonden

VERLOREN: trouwring T.T. en C.L. d.d. 1-5-'54. Ret. teg. beloning. Tel. 045-455480.

Weggelopen, v.a. maand. zwart/witte POES, (halve staart en krom voorpootje) omg. Palemig. 045-222313.

Personeel gevraagd

Bouwvak personeel

Gevraagd: gepensioneerde
Uitvoerder of Voorman
uit de bouw voor incidenteel regelen van onderhoud gebouwen van particuliere belegger. Br.o.nr. B-03638, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Top Groep Nederland B.V.
Gespecialiseerd in mensen voor goed timmerwerk
met vestigingen in Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Arnhem en nu ook in Beek (L), zoekt ten behoeve van het
Rayon Limburg
voor diverse werken:
vakbekwame (ploegjes) timmerlieden
Informatie: Top Groep Nederland B.V., RAYON LIMBURG. Tel. 046-374725, dhr. B. Peperkamp.

Fa. WGW-Bouw. Voor direct gevraagd voor Duitsland METSELAARS. Ook colonnes. Tel. 045-231336/230477. Hommerterweg 77, Hoensbroek.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Chauffeurs

Wij zoeken
1 full-time chauffeur m/v
met chauffeursdiploma voor werkzaamheden in Duitsland, dinsd. t/m zaterd. met 1 overnachtiging in het buitenland.
Tevens gevraagd
part-time chauffeur m/v
voor de zaterdag.
Sollicitatie schriftelijk richten aan: W.J. Zegel b.v. Haring en Zeevisgroothandel, Langheckweg 20, 6468 EL Kerkrade. t.a.v. Mevr. M. Gehlen-Zegel.

Transportbedrijf Coumans Nuth
vraagt
Chauffeurs voor dagritten
met trekker/opleggercombinatie
Voor meer inlichtingen en sollicitatie kunt u vanaf maandag 15 februari contact opnemen met:
René Coumans, tel. 045-243100.

Met spoed gevr. part-time TAXICHAUFFEURS m/v evt. WAO-er, dag- en nachtdienst en erv. centralist voor de nachtdienst. Julianastr. 6, Brunssum. 045-252444.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Gevr. TAXI-CHAUFFEURS en centraliste voor dag- en nachtdienst. Heerenweg 267, Heerlen.

Nette part-time CHAUFFEUR gevr. voor plm. 14 uur per week. Formido Bouwmarkt, Nijverheidsweg 40, 6227 AL Maastricht.

Horeca personeel

Gevraagd
Buffethulp
tevens voor bediening. Dagen avonduren, ca. 15 uur p. wk. Persoonlijk aanm. van 14.00-16.00 uur:
Gloria Tomate Eetcafé, Emmastr. 22, Heerlen.

Restaurant 'Zum Schiffgen', 5100 Aken, Am Hühner Markt 23, zkt. MEDEWERKER, man/vr., als hulp voor de kok in koude en warme keuken. Werktijden v. 10.00 tot 16.00 u. Bijzonder goed loon, geregelde vrije tijd. Telefon. afspraak dagelijks van 10.30 tot 15.00 u. Tel. 04454-63685.

FRITURE-HULP gevraagd. Tel. 045-443099.

Gevr. KEUKENHULP in restaurant, ook in weekend. Inl. Steakhouse Leon, Amstenrade. 04492-2752.

Huish.pers./Oppas

Heer zkt. HULP in de huish. voor enkele uren p.wk. omg. Treebeek-Brunssum. Br.o.nr. B-03632, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevr. lieve OPPAS voor 2 kinderen 4 en 2 jr., plm. 20 uur per week in Limbricht. Leeft. en ervaring niet belangrijk. Tel. 046-512765.

Gezocht HULP in de huishouding voor 1 ochtend per week, in Spaubeek. Tel. 04493-1800.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Uitzendbureaus

Uitdaging voor een buitendienstmedewerk(st)er
Voor een vasthoudende buitendienstmedewerker heeft Content Uitzendbureau een uitdagende baan in de regio Noord-Limburg.
U Kunt aan de slag bij een bedrijf dat actief is op de grootverbruikersmarkt in verhuur van textielautomaten en toebehoren.
Binnen deze full-time functie maakt u deel uit van een enthousiast team bestaande uit 5 à 6 collega's. Eén maal per week komt u met de regiomanager en uw collega's bij elkaar om tips uit te wisselen en te delen in elkaars successen.
Na een gedegen produkt- en verkooptraining gaat u zich voornamelijk richten op het werven van nieuwe cliënten. Tevens draagt u zorg voor de volledige administratie afhandeling van uw acties. Een vast dienstverband op termijn, goede secundaire arbeidvoorwaarden waaronder een auto van de zaak zijn vanzelfsprekend bij deze baan.
Heeft u minimaal 2 jaar aantoonbare ervaring in een commerciële buitendienstfunctie? Bent u tussen de 25 en 40 jaar, afkomstig uit deze regio en wilt u uw ervaring aanwenden om van prospects uw persoonlijke cliënten te maken?
Bel voor meer informatie 040-463555 en/of stuur binnen 7 dagen uw sollicitatiebrief met c.v. naar
Content Uitzendbureau, Willemstraat 1 5611 HA Eindhoven.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt
HEAO'er BE m/v
voor de financiële administratie van een relatie in Heerlen. Wij zoeken een "pittige", goed gemotiveerde kandidaat die van aanpakken weet. Ervaring met geautomatiseerde systemen zoals ASAP en Super Calc is een pre. Zoekt u een nieuwe uitdaging? Bel ons dan op.
Informatie: 045-71 83 32 Marie-Cecile van den Noort
HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT

Adia Keser uitzendburo heeft per direkt werk voor
Werkvoorbereider/calculator
Voor een aannemersbedrijf in Landgraaf zijn wij op zoek naar een kandidaat, die ruime ervaring heeft binnen de woning-/utiliteitsbouw. De calculaties worden verricht met behulp van een geautomatiseerd calculatiesysteem. U bent minimaal in het bezit van het diploma MTS-Bouwkunde. Leeft.: ca. 30 jaar. Deze baan is voor een bepaalde periode.
Interesse? Neem voor meer informatie contact op met Miram Kuiper van de vestiging in Landgraaf, Streeperstraat 48, tel. 045-326595 of met een van de vestigingen in uw omgeving.
Heerlen, Dr. Poelsstraat 16, tel. 045-713120
Hoensbroek, Kouvenderstraat 81, tel. 045-231680
Kerkrade, Hoofdstraat 39, tel. 045-463700.

ADIA KESER
UITZENDBURO

Diversen personeel

KOENDERS B.V. Sittard vraagt met spoed:
ervaren glazenwasser, full-time
Tevens gevraagd:
schoonma(a)k(st)er
Omgeving Kerkrade voor het reinigen van praktijk fysiotherapeut, elke dinsdag van 11.00 t/m 14.00 uur. Mogelijkheid tot uitbreiding.
Sollicitaties tussen 10.00 en 16.00 uur. Tel. 046-518880.

Distributiebedrijf zoekt op korte termijn
Medewerker
voor administratieve- en logistieke werkzaamheden
Opleiding: MAVO, MEAO commerciële richting
Leeftijd: 20-25 jaar.
Brieven met recente pasfoto:Br.o.nr. B-03630, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ut Management NV
gevestigd te Lanaken (B)
zoekt voor haar directeur en zijn gezin met 2 jonge kinderen (2 en 4 jr.) een
Huishoudster
Gevraagd:
* De direkteur en zijn echtgenote verblijven regelmatig in het buitenland. Gegadigde dient derhalve bereid te zijn om bij hun afwezigheid te zijn om voor de kinderen te zorgen. Werktijden in onderling overleg.
* Een goede beheersing van de Nederlandse taal is essentieel.
voorts zoeken wij een
Part-time administrateur/ boekhouder
(evt. gepensioneerde)
voor het bijhouden van de kostenoverzichten van verschillende aktiviteiten. Na een aanvangsperiode waarin meer uren nodig zullen zijn, zullen de werkzaamheden 8-10 uur per week omvatten. De werkzaamheden kunnen ook in de avonduren worden gedaan.
Reakties op bovenstaande vacatures te richten aan:
Ut Management NV
Koning Albertlaan 179, B-3620 Lanaken, tel. 09-32.89711222.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Heerlen, Simpelveld.
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

"Neem 'm op voor een ander"
Vrijwillige medewerkers m/v gevr.
bij de Telefonische Hulpdiensten in Limburg. Standplaatsen: Venlo, Heerlen en Maastricht. Wij zijn een vrijwilligersorganisatie, die 24 uur per dag telefonisch klaarstaat voor een ieder, die behoefte heeft aan een gesprek.
WAT KUNT U BIJ ONS VERWACHTEN:
- prettige werksfeer
- training en begeleiding
- werken op tijden die u het beste uitkomen
WAT VERWACHTEN WIJ VAN U:
- interesse in het werk van de Telefonische Hulpdienst
- bereidheid om 4 tot 7 uur p. week aan het werk te besteden
- geen bezwaar tegen 'n dienst in het weekend en nachtdienst (1 maal per 4 weken).
Heeft u belangstelling, bel voor nadere informatie:
Venlo: Tel. 077-548888
Heerlen: Tel. 045-719166 (kantoortijden)
Maastricht: Tel. 043-216676

Linders Reiniging en Desinfectie zoekt wegens uitbreiding
voorwerkers/-werksters m/v
in de industriële schoonmaak.
Omgeving Landgraaf en Nuth.
Werkzaamheden in middag- en avonduren.
Beloning volgens CAO.
Bel voor info 045-713216.

Lieve Tom
De groetjes en tot gauw. Schorpioentje!

Ron
Ik doe mijn best. Omdat ik van je hou. Jolanda.

Patrick
hier is dan eindelijk
mijn vraag:
Wil je met me trouwen?
Marianne.

Lenie
'n fijne Valentijnsdag toegewenst, dat we nog vele jaren samen mogen zijn. Ik hou van jou.
Kees

Roy
Ik ben dol op jou
een Druifje

Mathilde
Valentijntje, hartelijk gefeliciteerd. Ik wens je een prettige dag. Ondanks alles, mijn gevoelens blijven dezelfde. Ik hou van je. Nino.

14 februari Valentijnsdag

Allerliefste sneeuwwitje
Ik hou van jou! Wil je met me trouwen? Jouw Pukkeltje.

OSCAR
Ik hou van jou. Je vrouw.

Papa
Ik hou van jou, Chantalle.

Liefste
Uren zit ik soms te wachten in die hele lange nachten. Samen hebben wij best wel lol, toch hoop ik je wordt nog eens helemaal dol. Ik weet het duurt nog lang, toch wordt ik wel eens bang. Ooit hoop ik dat het anders kan, nu is het nog 20 uur per week. In de toekomst hoop ik toch wel meer. Toch weet ik zeker het is de moeite waard, want ooit dan spelen wij open kaart. Tot straks, veel liefst van je Silvia.

Klaas
Na 1 jaar samenzijn, is het nog steeds fijn! Gertie.

Etienne
Ik hou van jou Je knuffel Tamara.

JOSÉ
Ik hou van jou.
Raymond.

Ieder die nog geen nieuwjaarswens van ons kregen: Een hele lieve Valentijnsdag. Bij ons begint het nieuwe jaar toch pas op 14 februari.
Harry en Linda.

Liefste Margriet
vergeten dat doe ik je niet, jij bent mijn schat en dat ben ik nooit zat.
Jos (Pum)

Frans
we houden heel veel van je. Monique, Floortje en ?

Rob
Veel liefst van de Jachthond

EGON, ik heb je lief. Leonie.

Beste JOLANDA D uit B. Vergeten ben ik je nog niet. En kan ik ook nog niet. Maar toch wens ik je veel geluk. Misschien dat het getij toch eens keert en dat jij dan weer de mijne mag zijn. André W. uit H.

TOOS veel liefs Henk !!!

MARIA Whitehand ik hou nog steeds van je en wens je een fijne dag ! Van Eddie.

Hallo
Blondje met de
Oogkleppen
4 december 1988.

Frank
Ik hou nog steeds van jou, het spijt me. Bianca.

Renate
Een fijne Valentijnsdag. Kusjes Benny!!

Lieve JIM, je bent een unieke man en een lieve vader. Wij houden van jou. Kusjes, Jeanine, Danny en Jennefer.

PETER. Met carnaval vorig jaar kwamen wij bij elkaar. Sindsdien is iedere dag een feest, en ben ik nog nooit zo gelukkig geweest. Ik wil voor altijd bij je zijn, en daarom deze Valentijn. Diana.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Rutgers Tandtechniek
zoekt
Reparatie Technicus m/v
Gipstechnicus m/v
goud e/o porseleintechnicus m/v
Sollicitaties gaarne telefonisch richten aan R.C. Rutgers. op werkdagen van 08.30 tot 17.30. Tel. 046-750004.

GBK-Tekenaars
Leidingregistratie (v/m)
LTS of MTS niveau, tekenervaring L.R. PTT Telecom, gedegen sjabloneerervaring.
Zonder recente ervaring onnodig te reflecteren.
Controlec T&L B.V.
Bel: 045-231323 of schrijf naar:
De Koumen 82a, 6433 KE Hoensbroek.

Techno Time de technische uitzendgroep heeft direct werk voor:
administratief-technisch-medewerker m/v
MEAO, met eventueel een technische achtergrond. Bedrijfsregio Sittard
Onderhoudsmonteur werktuigbouw m/v
MTS-nivo, met ervaring. Leeftijd 35-40 jaar. Flexibele instelling is noodzakelijk.
ervaren onderhoudsbanwerker m/v
MBO-nivo. Max. 2 ploegen. Bedrijf regio Vaals.
Spreekt één van bovenstaande functies u aan, neem dan contact op met Jan Hirsch of Erik Lukken. (Wij zijn 24 uur per dag telefonisch bereikbaar.)
HEERLEN: 6411 EK, Nobelstraat 1, telefoon 045-717183.
voor goede technici wordt 't Techno Time

Dans en Showkapel
Bergkapel Hillensberg
vraagt:
enthousiaste dirigent
Repetitie: vrijdagavond.
Inlichtingen: (Ned.) 045-211852
(D.) 09-49-24561345.

Ben jij de VROUW of MAN die als zelfstandig
Vertegenwoordiger/ster
op zoek is naar een SUCCESVOL en bewezen product voor de verkoop in een eigen rayon in Limburg? Kom dan op maandagavond 15 febr. a.s. om 19.30 uur naar Van der Valk-motel Urmond/Stein waar wij ons aan u presenteren. Ambitieus? Ben erbij!
Comatra Bemiddelingsbureau v. freelancers, 076-650265.

enthousiaste dierenartsassistente
ong. 15 uur p/wk. van 17.30 tot 20.30. Opleiing en ervaring niet vereist. Geschreven sollicitatie met pasfoto sturen naar: Dierenarts J.Wiertz, Mauritslaan 80, 6161 HX Geleen.

Winkelcentrum Op de Kamp
vraagt iemand die ons
vertegenwoordigt/promoot en tevens PR-aktiviteiten verzorgt.
Onze voorkeur gaat uit naar iemand die werkzaam is geweest als ondernemer of vroegtijdig het arbeidsproces heeft verlaten en ervaring heeft met het gevraagde.
Woonachtig in Landgraaf of directe omgeving.
Reacties richten aan: Ondernemersvereniging Op de Kamp, Postbus 30114, 6370 KC Landgraaf.

" Eigen zaak "
Fulltime / evt. part-time.
Geen investering nodig.
Interne opl., zeer hoge inkomsten mogelijk. Tel. 04499-4850 / 04760-76622.

NEBENTÄTIGKEIT für junge Leuten (23-45 jr.) Monatl. DM 1.500,-. Info 04742-2732.

Pretpark de VALKENIER vraagt ervaren paardenmenner voor het seizoen 1993. Werkzaamheden best. uit het verzorgen van de paarden en het berijden van de paarde-tram. Inl. van ma. t/m vr. van 9.00 tot 17.00 uur. Tel. 04406-12289.

Gevr. free-lance AGENT voor jonge damesmode, i.b.v. eigen auto, goede provisieregeling. Inl. 075-162417 of 020-6691784.

Shotokan-KARATE-TRAINER gevraagd v. karateclub in omgeving Maastricht. Tel. 04406-42507.

Gevraagd FYSIOTHERAPEUT, minimaal 2 jr. beroepservaring, voor moderne praktijk te Geilenkirchen (Dld). Tel. 09-49-24513180.

Gezocht TUINIER voor 1 jaar. Tel. 045-724063.

Gevr. HULP voor het inpakken van levensmiddelen in Herzogenrath. Moet in bezit zijn van rijbewijs. Voor 2 ochtenden p.wk. Tel. melden 09-49.24334620.

Met spoed gezocht VERPLEEGKUNDIGE 8-10 uur p.wk. 045-245587.

Gevr. liefst ervaren AUTOMONTEUR. Autosport Brouns, Schelsberg 175, Heerlen. Tel. 045-725507.

Gevraagd ONDERHOUDSMONTEUR -aankomend servicemonteur centr. verwarming. Bereid zijn tot het verrichten v. wachtdiensten. CV Gasservice Leo Gulpen, H.v.Veldekestr.11, Voerendaal, tel. 045-752451.

Gez. geschikte mensen voor uitdagend, zelfst. THUISWERK. Flinke winstmog. Stuur gefrankeerde antwoordenvelop naar Postbus 13301, 2501 EH, Den Haag.

Winkelpers.

Wij zoeken een zeer representen. dame als TOPVERKOOPSTER in meubelbranche. Part-time basis, typervaring en Duits spreekend noodzak. Br.o.nr. B-03654, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!
INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.000 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-16.00 uur.

Copieerapparaten v.a. ƒ 500,-
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenmachines, Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-443961.

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen, Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Te k. 1 kolom TEKENTAFEL TD 600, form. 80 x 140 met Astar tekenarm 360 gr. draaibaar incl. afleggoot, z.g. a.nw., pr. ƒ 1.450,-. Tel. 04755-1597.

Hobby/D.h.z.

Te k. CO2 LASAPPARAAT en Oregon slijpmachine voor ketting van motorzaag. Tel. 045-274164.

Reparaties

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, met prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunssum.

TV DEFECT, binnen 4 uur klaar. Tel. 04750-11667. Knip mij uit en bewaar mij!

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten, met gar. Vroko 045-441566/ 461658.

Te koop gevr. winkelrestanten en restpartijen uit alle branches. TRADERS City Bazaar Maastricht. Tel. 043-210830 fax: 043-216601

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

Landbouw en Veeteelt

Uit voorraad leverbaar
Nieuwe mach. voor spec. prijzen.
Lely kunstmeststrooiers en rotorkopeggen.
Landrollen. Kiepkarren 3-4-6 en 8,5 ton.
Div. vaste landcultivatoren.
Gegalvaniseerde weidehekken 3 t/m 5 m.
Weideslepen 4-5-6 m. ook met banden, gegalvaniseerd en hydr. opklapbaar of paletten.
Gebr. mach.: 6 rijig Schmotzer bietenschoffel; grondfrees 1.60 m; aardappelafweegmachine; veewagens 1-2-3-4 koeien; kiepwagen 3.5 ton.
Vaste tand cultivatoren en tritand cultivatoren
LMB. J SPONS, Eysden. Tel. 04409-3500.

Voor GOED(KOOP) pootgoed en een eerlijk advies. Bel Sjef Roebroek 045-212421. Autotelefoon 06-52.107918.

Te k. Monozendra Prechisie ZAAIMACHINE met opgebouwde rijenspuit. Tel. 04493-5454.

Te koop E-PONY en paard. Tel. 04454-63689.

Bemelen. Te koop 2 ha. gunstig gelegen WEILAND. 04407-1354, na 19.00 uur.

Te koop VOEDERBIETEN. Tel. 04451-1307.

Te k. 2 volbloeds MERRIE en ruin, 4 jr., netjes ingereden. Kunnen voor coursen, dan wel als rijpaard gebruikt worden. Vaste prijs ƒ 7.500,- per stuk. Tel. 046-375252. Stal Banens.

Te k. PAARDENKARREN 2- en 4 wielers; stamboek Hackny, 1000% getuigd, met nw. tuig en kar. Staringstr. 34, Heerlen.

Te koop moderne ZEUGENSTAL voor ruim 100 zeugen, mestvarkensstal, loods van 23 x 15 m. met woning in België, bij Maastricht, met vergunning. Tel. 09-32.12452383.

Te k. gevr. vette VARKENS, zeugen, stieren en koeien, Jan Heunen, Kerkweg 83, Puth. Tel. 04493-1843.

Te k. gevr. WEIDEVEE, ook stieren en zoogkoeien. F. Weerts, Wijlre. 04450-1577.

Te k. 3 jr. bruine HENGST, Saros x Eros, zeer goede bewegingen: 045-316341.

Proficiat!

13-02-1953 - 13-02-1993
Hartelijk Gefeliciteerd met jullie 40-jarig Huwelijk
Wiel, Frieda, Elvis, Jup, Stien, Roy, Funs, Monique.

Zelfs de knapste man van het Westelijk Halfrond wordt ooit
40
Proficiat Piet!!!

't Sjuchel-iezer
Weët 40

Te k. 2 schaar GOUDLANDPLOEG, hydr., mestverspreider, Krone, 3,5 ton, kar met waterval, schrikdraadapp. Tel. 046-515568.

ONDERDELENBANK. 04493-2715.

Bestel tijdig uw KERS... BOOMPLANTEN. Romp... berg, Bunde. 043-645365.

Bedrijven/Transacties

ITTERVOORT (Limburg), Margarethastr. 5. Bedrijfspand plm. 200 m2 met groot woonhuis, geschikt voor o.a. praktijkruimte, vr.pr. ƒ 295.000,- k.k. Inruil mog. Inlichtingen: 06-52946762 of 08865-1792/1954.

Te koop goedlopende FOTOZAAK Br.o.nr. B-03635, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

TK partij ALUMINIUM ramen, div. maten, ook ideaal voor de bouw van windschermen en partij TL-armaturen 2 x 40 w., zowel inbouw als opbouw en partij tapijt. Tel. 08859-51072.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Draadloze TELEFOON... centrales, faxen, etc. scherpste prijzen! Antoo... Telefoon 04998-99798.

Geldzaken

GELDLENING een bleem? Particulieren helpen. Duur 1 jr. max. ƒ 5.000,-, vast men vereist. Br.o.nr. B-03640, L.D.,Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Feesten/Partijen

Te h. voor VERJAARDAG... party's idylisch gelegen... geschikt voor 50 à 70... Inl. Terras/Lokaal De Sp... baan, Dr. Calsstr. Landgraaf. 045-318693.

AUTOS

Alfa

Alfa Romeo GIULIETTA 2,0, bwj. '82, kl. bruin, ƒ 2.000,-. Tel. 045-722609

ALFA 75 1.8 IE LPG, rood, 9-1989, ƒ 15.000,-. 040-515556.

Alfa ROMEO 75 1800, alfarood, supermooi, 1987, ƒ 12.750,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Alfa ROMEO 33, bwj. 1990, zwart, nw. model, div. extra's, pr.n.o.t.k. 045-226279.

Uniek! Alfa 33 1.5 FARINA 4x4, bwj. '84, ... schade, ƒ 3.000,- incl. ... 045-312044

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Audi

Te koop AUDI 100 CC, 5 cyl., bwj. 11-'85, APK, beige, i.z.g.st. Tel. 045-221758.

AUDI 100 5-cyl., '78, trekh., radio, APK t/m 2-'94, i.g.st. ƒ 1.500,-. Tel. 04458-1615.

Te koop AUDI 100, type '85, zeer mooi, vr.pr. ƒ 5.250,-. Tel. 04498-59350.

Te koop AUDI 80 1.8 S bwj. '87, in nieuwstaat. Tel. 045-314579.

Te koop AUDI 80 LS, bwj. '76. Tel. 045-228894.

Te koop AUDI 100, bwj. '79, APK 28-4-'93, vr.pr. ƒ 700,-. Tel. 043-257375.

Te koop AUDI 80 diesel, eind '81, in perfecte staat, revisie-motor, radio/cassette, gezondheidsstoel. Prijs tegen aannemelijk redelijk bod. Tel.045-711349.

Te k. AUDI 100 GLS 5, bwj. '80, APK gek., inr. mog., pr. ƒ 900,-. Tel. 045-254813.

AUDI 80 1.8 S bwj. 8-'89, ww-glas, pr. ƒ 19.750,-. 046-372443.

Te koop AUDI 100 Diesel, bak, bwj.'81, APK 5-'93, ... a.b. Tel. 046-337810.

AUDI Coupé 5 S GT ... 1981, ƒ 5.000,-. 515556.

Audi COUPÉ GT5E, bwj. '84, Alpine wit, 115 pk, ... sportbak, getint glas, ... velgen enz., ... ƒ 6.750,- 045-312044.

Austin

Austin MONTEGO 1.6 LS, stationcar, bwj. '87, km.st. 40.000, grijs kent. 451765.

BMW

Te koop BMW 316, bwj. '85, donker blauw, verlaagd, vr. pr. ƒ 8.000,-. 045-330065.

Te k. BMW 315, bwj. '82, mod. '83, vele extra's, vaste pr. ƒ 2.500,-. 046-581653.

Te koop BMW 520i, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 4.950,-. Tel. 045-461512.

BMW 320, bwj. '80, 6 cyl., kl. d.rood, mooie auto, ƒ 1.250,-. Tel. 046-339773.

BMW 320-6, mooi st., '80, APK 7-'93, vr.pr. ƒ 1.350,-. Tulpenstr. 21, Kerkrade.

Te koop BMW 518, bwj. '83, 1e eig., APK 12-'93, groenmet., i.z.g.st. 046-529850.

Te k. BMW 320-6, model '82, APK, 5-bak, 15" velgen, verlaagd, veel nw. onderdelen, accessoires, vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-425836.

Mooie BMW 316, m. '85, in st.v.nw., ƒ 7.000,-. Torenstr. 27, Oirsbeek, 04492-4553.

BMW 315 m. '82, alpine-wit, APK dec. '93, perf.st., t.e.a.b. Tel. 045-319160.

BMW 316i m. 40 lm-velgen, vele opties, 1989, ƒ 19.500,-. 040-515556.

Te k. BMW 316, bwj. '80, in goedestaat, vr.pr. ƒ 1.500,-. Hunsstr. 31, Ubachsberg.

Te koop BMW 525i, automaat, vele extra's, rood, bwj. '89. Tel. 045-750531.

BMW 324 Turbo Diesel, veel acc., zwartmet., 4-drs., bwj. '89, staat, bwj. ƒ 25.750,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

BMW 732i, bwj. '84, 5-gang, auto verkeerd in prima staat, ƒ 5.250,-. Tel. 045-720200.

BMW 520i, M uitv., 120.000 km, wit, sept. 1989. André Feijts. 043-214175.

Citroën

Citroën XM
V-6, 1990 met Clarion radio. Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade-West.

Te koop CITROËN VISA 11 RE, '85, APK 2-'94, 4 cyl. ... pr. ƒ 13.500,-. Tel. 045-421922.

Te k. CITROËN DS Break, 1970, in prima staat, beschad.; tev. onderd. ... bekl., plaatw. 045-327247.

CITROËN BX 19 GTI, bwj. '87, APK gek., antr.met., alle extra's, stuurbekr., ƒ 8.750,-. Tel. 046-517313.

Te k. ACADIANA, bwj. '84, km.st. 35.000, APK febr. '94, ƒ 2.500,-. Tel. 045-241588.

Te koop Citroën BX 16 RE, 60.000 km, bwj. 1989, ... wel van overname WERK. Tel.077-543836.

Citroën VISA Club 2 cyl., bwj. '85, in prima st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-210260.

Citroën Visa GT Sport, 330 uitgeb., vele extra's, bwj. '85. Tel. 046-510646.

Chevrolet

Te koop of te ruil CHEVROLET EL-Camino, bwj. '69, i.g.st. Tel. 045-219542.

CHEVROLET Monte Carlo Sport, '87, LPG, ƒ 17.800,-. Passartweg 54, Heerlen.

Chevrolet PICK UP C20, bwj. '82, LPG, 8 cil., autom., trekhaak enz., APK 11-'93, inr. kleine auto-bedrijfsbus mog. ƒ 8.750,-. 045-312044.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8

uistocht kabinet tegen wildgroei nieuwe technische snufjes

imons wil meer grip p topklinische zorg

DOOR CARINE NEEFJES

HAAG – „Neem de niersteenvergruizer. Dat is nachtig mooi ding. Op een vriendelijke manier de niersteen worden weggehaald. Maar mag je apparaat alleen gebruiken als een operatie onnijdelijk is of kun je de niersteenvergruizer ook assen als de patiënt gewoon een beetje last heeft zijn nierstenen? Daar zijn geen regels voor. tssecretaris Simons van Volksgezondheid wil dat neer controle komt op dergelijke topklinische . De methode is duur en niet in alle gevallen t noodzakelijk," vertelt Jan-Willem Van der Lin- secretaris van de commissie Ontwikkelingsgekunde van de Ziekenfondsraad.

ns wil de Wet Ziekenhuis ieningen wijzigen, zodat eer grip krijgt op de intro- van nieuwe topklinische Als bijvoorbeeld blijkt dat ersteenvergruizer te duur is veel bijwerkingen veroor- wil hij de introductie van pparaat kunnen verbieden. nu niet mogelijk.

unnen specialisten in zieizen spontaan een nieuwe delingsmethode of appara- introduceren, zonder dat ffect en de kosten ervan n geëvalueerd. De nierergruizer, een vinding van cademisch Ziekenhuis in dam, is daar een voorvan. Zo is ook het St. Anziekenhuis in Nieuwegein aar jaar geleden begonnen longtransplantatie. Nie- heeft er grip op of er op erantwoorde manier wordt gaan met deze nieuwe tech-

aatssecretaris wil die wild- van medisch-technische tandjes de kop indrukken. dat een nieuwe vorm van nische zorg wordt toege- moet de methode eerst uiteid wetenschappelijk woronderzocht. Dat is nu nog verplicht. De ministeries elzijn, Volksgezondheid en ur (WVC) en Onderwijs en nschappen (O&W) besluiamen welk ziekenhuis het geschikt is voor bijvoor- onderzoek naar longtransatie.

erlijk

nieuwe wet wil de staatsseis de toepassing van dergetopklinische zorg buiten de e aangewezen ziekenhuiidelijk verbieden. Anders en patiënten alsnog naar nhuizen gaan waar de nieuwe methode niet wetenschappelijk is onderzocht. Dat is oneerlijk ten opzichte van de ziekenhuizen die veel tijd, geld en deskundigheid moeten investeren voordat ze de nieuwe techniek kunnen toepassen.

De topklinische zorg wordt nu enigszins gecontroleerd door de commissie Ontwikkelingsgeneeskunde van de Ziekenfondsraad die in 1989 is opgericht. Ziekenhuizen kunnen ieder jaar vóór 1 maart een voorstel indienen voor onderzoek naar topklinische zorg. Dat wordt uiteindelijk wel of niet goedgekeurd door de ministeries van WVC en O&W.

Momenteel worden er in de totaal acht Academische Ziekenhuizen voor meer dan 100 miljoen gulden zo'n 70 onderzoeken uitgevoerd. Zo wordt in het Academisch Ziekenhuis in Utrecht gekeken naar een speciale groep epilepsie-patiënten die niet op medicijnen reageren. Door een chirurgische ingreep in de hersenen verminderen de epilepsieaanvallen van de patiënt. Het gunstige resultaat hiervan is dat patiënten na een dergelijke operatie minder gebruik maken van medische voorzieningen. De kosten voor zo'n onderzoek bedragen 2,5 miljoen gulden.

achtergrond

De Academische Ziekenhuizen in Nijmegen en Utrecht zijn voor 3,5 miljoen gulden een gezamenlijk onderzoek gestart naar de werking van de electrische binnenoor-prothese. Deze prothese zorgt ervoor dat mensen die helemaal doof zijn, toch weer enigszins kunnen horen. De methode is vooral bedoeld voor dove, kleine kinderen, zodat ze eerder in staat zijn om bijvoorbeeld hun leerprestaties op school te verbeteren.

Niet alle onderzoeksvoorstellen worden geaccepteerd. Zo werd een paar jaar geleden geopperd om het syndroom van Down (mongolisme) in een vroegtijdig stadium tijdens de zwangerschap op te sporen. De Ziekenfondsraad ging akkoord, maar de ministeries van WVC en O&W vonden het onderzoek ethisch gezien niet verantwoord.

Soms worden de experimenten halverwege stopgezet. Dat gebeurde bij het Academisch Medisch Centrum (AMC) in Amsterdam, die bekeek hoe galstenen zonder een chirurgische ingreep konden worden verwijderd. Het onderzoek werd achterhaald omdat een ander ziekenhuis 'laparoscopie' introduceerde, een methode waarbij galstenen door middel van een kijkoperatie worden weggehaald. Er wordt een buisje naar binnen gebracht waardoor de galsteen wordt vergruisd en weggevoerd.

Volgens de nieuwe wet moet zo'n kijkoperatie van galstenen direct worden begeleid door een nieuw wetenschappelijk onderzoek. Pas als de kosten en het effect ervan zijn bewezen, mag de methode in andere ziekenhuizen worden toegepast. Op die manier wil Simons de wildgroei van medisch hoogstandjes voorkomen en probeert hij de kosten van klinische zorg in de hand te houden.

ieuwe wet gelijke behandeling is papieren tijger

riest einde aan twaalf aar politiek gekibbel

DOOR HENRI KRUITHOF.

N HAAG – Zijn homo's en lesbiennes in het ver- beter beschermd tegen discriminatie of juist ? Kunnen christelijke scholen hun identiteit nu er bewaren door deze 'zondaren' buiten de deur te den of juist niet? Het waren deze vragen die deze k in de Tweede Kamer beantwoord moesten worden. Maar dat lukte niet.

r Dales' collega Hirsch Bal- (CDA) wilde zover niet gaan. weigerde op de 'casuïstiek' in aan. Oordelen over concrete aties wilde hij niet geven. ar hij liet wel blijken dat hij t een zaak van de rechter vindt een christelijke school een hoseksuele onderwijzer de laan mag sturen als deze al te opnd homo is.

e essentie van het probleem is g te voeren op de grondwet. kel 1 van de grondwet regelt non-discriminatie, terwijl artikel 23 van diezelfde grondwet de vrijheid van onderwijs regelt. In dat laatste artikel is juist de aanstelling van leerkrachten uitdrukkelijk voorbehouden aan het schoolbestuur. In feite zijn deze twee artikelen dus strijdig met elkaar.

Al meer dan een decennium worstelt de politiek met de prangende vraag hoe het in de grondwet verankerde verbod op discriminatie in een gewone wet nader uitgewerkt moet worden. Tot nu toe struikelde elk initiatief om een goede regeling te maken op het verzet van het CDA. Het lijkt er echter op dat aan die politieke discussie een eind komt. Maar daarmee zijn de voordelen van de deze week aanvaarde wet wel geschetst.

Inhoudelijk lijkt deze wet niets op te lossen. Discriminatie op grond van godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, seksuele geaardheid of burgerlijke staat werd in het verleden altijd door de rechter getoetst. Door de nu aanvaarde wet zal een commissie mogen oordelen of er sprake is van discriminatie, maar uiteindelijk houdt ook in de toekomst de rechter het laatste woord.

politiek objectief

● *Minister Ien Dales tijdens het debat over de wet gelijke behandeling.* Foto: GPD

Het probleem draait om een buitengewoon ingewikkeld politiek compromis tussen PvdA en CDA dat tot en met het Kamerdebat door de beide coalitiepartners verschillend werd uitgelegd. In de wet staat dat het 'enkele feit' dat iemand homo is niet mag leiden tot discriminatie, dus bijvoorbeeld ook niet tot ontslag aan een streng christelijke school.

Tot zover zijn CDA en PvdA het eens. Maar daarna lopen de meningen uiteen. Minister Dales (PvdA) was helder in haar uitleg. Onder het 'enkele feit' moet ook worden gerekend de gedragingen van een homoseksueel. Alle gedragingen die van heteroseksuelen worden geaccepteerd, mogen ook bij homo's en lesbiennes niet tot discriminatie leiden. Dus samenwonen, gearmd over straat lopen, elkaar zoenen, het mag allemaal niet tot ontslag op de christelijke school leiden.

Een streng christelijke school verwerpt op grond van de bijbel homoseksualiteit. In Leviticus 12 zegt de Here tegen Mozes (een man): „Gij zult geen gemeenschap hebben met een, die van het mannelijk geslacht is, zoals men gemeenschap heeft met een vrouw: een gruwel is het." Dus zeggen de streng christelijke schoolbesturen dat homo's geweerd en ontslagen mogen worden, omdat zij in strijd leven met de Bijbel en dus met de beginselen van de school.

Tot grote woede van de drie kleine christelijke partijen in de Tweede Kamer – SGP, GPV en RPF – wordt de vrijheid van 'hun' scholen om een homo tot ontslaan ingeperkt. Maar opnieuw tot grote woede, maar nu van de oppositiepartijen VVD, D66 en Groen Links, houden die scholen toch wel weer de mogelijkheid een homo-leerkracht die 'in strijd met de beginselen van de school' handelt op straat te zetten, althans als ze de juiste argumenten gebruiken.

Theoretisch

Overigens is het een sterk theoretische discussie. Het is buitengewoon onwaarschijnlijk dat een homoseksuele leraar aan een school zal willen werken, waar zijn levenswandel wordt veroordeeld. Behalve in dat ene geval, dat een lid van het 'roze front' om een rechtszaak uit te lokken, zal solliciteren naar een baan op die streng christelijke school. En dat is waar SGP, GPV en RPF ook bang voor zijn.

Er ligt nu dus een wet, waarvan de uitleg nadrukkelijk aan de rechter wordt overgelaten. Dat is een vorm van wetgeving, waar de rechterlijke macht niet blij mee zal zijn. Of de Eerste Kamer dit juridische wangedrocht ongerept zal laten passeren is ook nog zeer de vraag.

Maar doet de Senaat dat, dan is er een einde gekomen aan een jarenlange politieke discussie die ook menige kabinetsformatie heeft beheerst. En dat mag gerust winst genoemd worden.

lezers schrijven

postbus 3100

In deze rubriek neemt de redactie brieven van lezers op. De redactie hoeft het niet eens te zijn met de inhoud. De brieven dienen betrekking te hebben op publicaties in deze krant en moeten kort en zakelijk zijn. Te lange brieven worden ingekort of geretourneerd. Een ingezonden brief moet voorzien zijn van naam, adres en telefoonnummer. Brieven op rijm, of brieven die oproepen tot acties of aanzetten tot geweld of andere onwettige daden, worden niet geplaatst. Datzelfde geldt ook voor brieven met onwelvoeglijk taalgebruik en beledigingen. Anonieme brieven worden evenmin geplaatst.

● BVD

De Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD) wil weten wat er onder de mensen leeft. Daarom heeft de verantwoordelijke minister, Ien Dales, een hoop mensen uit verschillende lagen van de maatschappij in een klankbordgroep bijeengebracht. Die moet Docters van Leeuwen, het hoofd van de BVD, adviseren wat hij moet gaan doen nu er geen communisten meer zijn om te bespioneren.

De vroegere burgemeester van Utrecht zit in de groep, een procureur-generaal, de Amsterdamse politieman Nordholt, een Antilliaan en een buitenlander. Ook de vroegere studentenleider en latere hoogleraar en zakenman A. van der Zwan heeft zitting en tot veler verbazing ook de bisschop van Breda, mgr. Ernst.

In totaal zo'n zeventien personen. En met deze laatste zie ik de ellende al over ons heenkomen. Nu Ernst erin zit, willen natuurlijk ook andere gelovigen vertegenwoordigd zijn: de moslims, de orthodoxe kerk, de grootmufti van het drooggevallen deel van de Waddenzee, een ouderling van de Gekrookte Rieters en de weduwe van Lou de Palingboer. Kortom, dat wordt weer ruzie.

Trouwens wat zouden die gasten eigenlijk vangen? Die Vos geef je een bromtol voor haar kleinzoon, Nordholt een extra ster om maar wat te noemen en Ernst kan je met een zak ouwels naar huis sturen, maar die Zwan heeft nog nooit iets voor onder de ton gedaan. Ik wil er ook bij...als vertegenwoordiger der atheïsten, in dezelfde loonschaal als Van der Zwan.

HEERLEN **C.M. Vijverberg**

● Katholieken

Naar aanleiding van de ingezonden stukken van de heer Hamers en mevrouw Stark over bisschop Gijsen (Limburgs Dagblad van 7 februari jongstleden) heb ik een aantal vragen.

Zijn alleen in Limburg de kerken leger geworden? Moeten katholieken niet leven volgens de Tien Geboden? Zijn de Tien Geboden van God of van mgr. Gijsen? Is geloof een modeartikel dat met de tijd verandert? Kent u het verschil tussen 'onbarmhartig' en 'standvastig'?

Zou het voor mgr. Gijsen niet makkelijker geweest zijn de progressieven naar de mond te praten in plaats van zijn opdracht (de katholieke leer zuiver te bewaren) gewetensvol te vervullen? Is het christelijk om mensen, die anders geloven, 'de meest hopelozen etc.' te noemen?

Wel eens gelezen: 'Oordeel niet opdat gij niet geoordeeld zult worden?' Is het niet eerlijker toe te geven dat het in deze tijd erg moeilijk is om volgens het geloof te leven in plaats van anderen de schuld te geven? Getuigt het niet van karaktergrootheid als iemand vergeving vraagt?

Mgr. Gijsen vraagt niet vergeving omdat 'hij niet zag hoe fout hij bezig was', maar voor 'woorden of besluiten die anderen wellicht geïrriteerd of geërgerd hebben'.

HEERLEN **A. van Leeuwen**

● Wao

Weet u het nog: 5 Oktober 1991 op het Malieveld in Den Haag toen de ellende zich begon af te spelen over de martelgang van de wao. De parlementaire behandeling die nu aan deze zaak is gegeven door CDA en PvdA is onmenselijk. De wao'ers zijn nu het slachtoffer geworden van een politiek prestigeduel.

Een mensonterende situatie die arbeidsongeschikten nog in grote onzekerheid laat over hun uitkeringssituatie voor de toekomst. De politiek benadert de wao als een begrotingsprobleem. Deze parlementaire behandeling is nu een grote martelgang geworden voor de wao'ers. Schande!

De behandeling van het waowetsvoorstel, door CDA en PvdA en op de achtergrond de VVD, is nu een a-sociaal beleid geworden. Zijn deze partijen nu wel sociaal-gevoelig, zoals ze de kiezers willen doen geloven? Nonsens!

De discussie is over de hoofden van de arbeidsongeschikten gevoerd, en ik spreek mijn verontwaardiging uit over de wijze waarop nu met het wetsvoorstel is omgesprongen, door Lubbers, Kok, Brinkman, Wöltgens en ook nog een zekere Bolkestein.

Persoonlijk leef ik mee met die situatie waarin deze wao'ers terecht zijn gekomen, en hoop alsnog dat er een andere situatie gevonden zal worden voor de toekomst.

De bonden die tot nu toe stil op de achtergrond zijn blijven zitten, moeten nu maar eens harder gaan optreden tegen dit kabinet Lubbers/Kok. Want nu de wao wordt aangepakt, is het de volgende keer de beurt aan de ao-w'ers, en daar zullen we voor moeten oppassen!

De volksvertegenwoordigers schamen zich niet om deze gevoelige kwestie over de hoofden van de wao'ers te doen misbruiken, ook al is nu een akkoord bereikt, zij gaan op hun manier verder.

Miljarden guldens worden naar het buitenland geschoven, ten nadele van ons sociaal stelsel, terwijl wij er zwaar voor moeten betalen. De volksvertegenwoordigers gaan dan op hun manier bezuinigen om de tekorten weer te doen laten terugkomen, met de wao'ers is het al begonnen, en wat komt later?

Als het kabinet denkt dat er te veel wao'ers zijn, waarom geven zij deze mensen dan geen werkgelegenheid met eventuele aanpassingen. Die miljarden kunnen hiervoor gebruikt worden!

Het sociaal stelsel moet intact blijven, want daar werken wij als Nederlanders allemaal voor, terwijl al genoeg premies worden betaald. Zijn dit nu onze betrouwbare volksvertegenwoordigers, die ons dit aandoen? Wij allen willen voor de toekomst zekerheid, want onzekerheid is voor iedereen ondraaglijk. Daarom géén ministelsel in de sociale zekerheid!

HEERLEN **A.J. Kindermann.**

● Snoepreizen

Ik heb de ingezonden brief van onze edelachtbare burgemeester Van Dijk gelezen. Het doet hem nog steeds pijn dat er nog altijd over die zaken als snoepreizen geroddeld wordt. Ik kan u mededelen dat die man loepzuiver is, want iemand die geen telefoon in zijn auto wil op kosten van de gemeenschap, wil van geen snoepreizen weten, of...?

VAALS **J. Jacobi.**

● Kantongerecht

Met instemming heb ik in uw editie van 26 januari jongstleden het interview gelezen met kantonrechter mr. J. Becker, waarin hij nog eens pleit voor het behoud van het kantongerecht te Sittard. Terecht heeft mr. Becker zich in grote zorg gericht tot de vaste Kamercommissie van Justitie. Het ministerie van Justitie en de ministers willen in grote bevlogenheid de concentratie van gerechten (de zogeheten groot-rechtspraak) zo ver doorvoeren, dat het grootste deel der kantongerechten zelfs als nevenvestiging zal verdwijnen. De vaste Kamercommissie voor Justitie heeft inmiddels bij dit voornemen kritische kanttekeningen geplaatst. Bleker en De Koningh, een Gronings organisatie- en adviesbureau, heeft van het ministerie een opdracht gekregen, ondermeer om een onderzoek in te stellen naar de nevenzittingsplaatsen. Dit soort onderzoeken met duur gemeenschapsgeld gefinancierd kan men zich besparen als men kijkt naar de praktijk van alle dagen. Ik neem als voorbeeld drie willekeurige gevallen, behandeld voor het kantongerecht te Sittard:

-Getuigenverhoor: 1 getuige uit Sittard, 7 à 10 minuten, met 2 advocaten uit de regio.

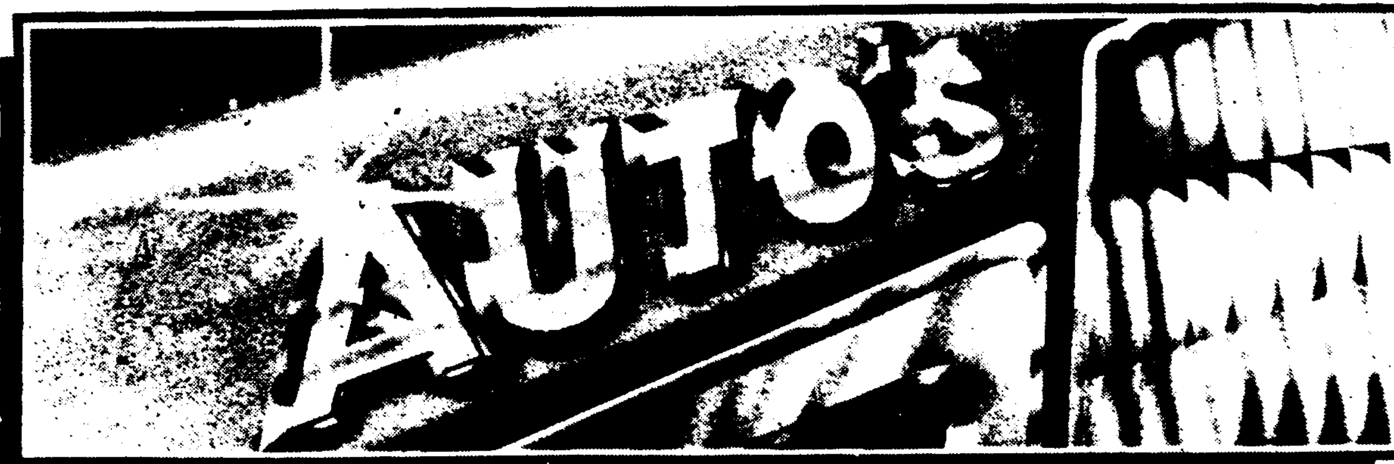
-Ontbinding arbeidsovereenkomst: Sittardse werkgever/Sittardse werknemer; 1 advocaat, overeenstemming bereikt in 10 minuten.

-Verzoek tot voogdijwijziging: 2 advocaten uit de regio, 2 cliënten uit Sittard, na 10 minuten wordt beslist advies in te winnen bij de Raad voor de Kinderbescherming.

In al deze drie gevallen zouden getuigen, cliënten en advocaten zich naar Maastricht moeten begeven per auto of per openbaar vervoer. In de bovengeschetste zaken wordt het kleine half uur dat zowel cliënt als advocaat met deze zaak ter zitting doende zijn verlengd door de reistijd tot enkele uren, terwijl men daarenboven zich hier in Sittard per fiets of te voet naar het kantongerecht kan begeven. Een wijze van verplaatsen die toch door een andere minister wordt voorgestaan.

Het moge duidelijk zijn: de menselijke maat moet ook hier prevaleren boven de koele rekenaars uit Den Haag. Als de minister zegt dat de tijden van de trekschuit en de postkoets voorbij zijn, wijst dat erop dat hij geen inzicht heeft in de praktijk van vandaag.

SITTARD
Mr. G. Houtakkers, (advocaat en plaatsvervangend kantonrechter)

Citroën

Eurocasion zoals het hoort

Citroën C15 bestel wit	01-'86
Citroën TX diesel TRD rood	11-'83
Nissan Cherry 1.7 diesel groenmet.	02-'84
Ford Siërra 2.0 GL blauwmet.	09-'84
Opel Kadett 1.2 S wit	05-'84
Mitsubishi Galant 1.6 GL grijsmet.	04-'85
Nissan Bluebird 2.0 LX blauwmet.	03-'86
Citroën BX 1.6i Break wit	04-'87
Citroën BX 1.4E rood	08-'88
Opel Corsa 1.2 Swing wit	06-'89
Suzuki Swift 1.3 GLX grijsmet.	11-'89
Peugeot 205 XLD wit	01-'90
Citroën BX 1.4i Cannes wit	10-'90
Citroën BX 16 TGI blauwmet.w.	04-'90
Citroën BX 1.4i TE grijsmet.	04-'90
Citroën AX Image grijsmet.	02-'90
Subaru Mini Jumbo GL rood	09-'91
Hyundai Lantra 1.6 16V GLS rood	06-'91

Demonstratie- auto's
Citroën ZX 1.8i Furio
Citroën ZX 1.4i Avantage
Citroën XM V6 3 ltr. 1991

UW AKTIEVE CITROËN-DEALER IN ZUID LIMBURG

Tel. 045-223300.
OPENINGS-TIJDEN: Ma. t/m vr. van 9.00-18.00 uur.
Zaterdags van 10.00-17.00 uur.

CITROËN 2CV6, mooi leuk eendje, bwj. '81, APK 02-'94. Tel. 045-723163.

Te k. CITROËN BX 1.9 TRD Diesel, 5-drs., bwj. '89, C.V., electr. schuifd. + ramen, etc., nu f 14.000,-. 08859-51072.

Te koop weg. bedr.auto zeer snelle en zeer mooie CITROËN 19 GTi, alle acc. 045-227146.

Citroën VISA II super E, bwj. '82, vr.pr. f 1.000,-. Tel. 04492-4097.

CITROËN BX 19 GTi, bwj. 11-'86, 5-drs., luxe uitv., f 9.500,-. Tel. 045-411780.

CITROËN-ONDERDELEN, gebruikt en nieuw; in- en verkoop schade Citroën. May Crutzen, 045-752121.

CITROËN ID/DS en SM onderdelen, gebruikt en nieuw. Tevens in- en verkoop. Nu ook originele niet deelbare veerbollen voor de DS. Tevens veerbollen voor alle andere typen. Fa. Bagnole, 04746-8285 b.g.g. 04746-1412.

Daihatsu

DAIHATSU

Ruud Tiems Geleen
12 maanden Bovag-garantie op alle auto's v.a. f 7.500,-.

	BWJ	KM
Alfa Sud 1.5 TI	1981	118.808
Alfa 33 1.5 TI	1988	70.877
Daihatsu Applause XL ELC	1990	74.866
Daihatsu Applause XI	1990	34.000
Daihatsu Charade GTTI	1991	24.750
Daihatsu Cuore 850	1988	36.500
Daihatsu Rocky Diesel	1984	101.253
Daihatsu Rocky Diesel 2 x	1985	136.621
Daihatsu Rocky Diesel Turbo	1987	62.432
Daihatsu Feroza EL II sportr.	1992	25.134
Daihatsu Feroza DX	1989	29.225
Daihatsu Feroza EL	1989	49.000
Daihatsu Charmant	1985	
Daihatsu busje	1985	40.000
Fiat Panda 1000 CLIE	1989	57.931
Ford Escort 1300 Laser	1985	107.744
Ford Escort 1.4 CL	1988	100.679
Ford Escort Laser 1300	1984	140.311
Ford Fiësta	1979	115.500
Mazda 626 2.0 GLX coupé	1988	62.010
Mitsubishi Colt 1500 GLX	1988	65.276
Nissan Cherry 1.3 GL	1986	77.826
Opel Kadett 1.3 S	1985	99.573
Opel Kadett 1.6 S 5 drs	1985	116.618
Opel Kadett 1.8 GT	1987	80.700
Opel Kadett 1.7 diesel	1989	161.540
Opel Kadett 1.6 GT	1985	111.762
Opel Ascona 1.6 S	1985	138.000
Peugeot 309 1.4 Magnum	1991	40.500
Peugeot 309 XRD 1.9 diesel	1990	81.500
Peugeot 205 XE 1.1	1990	58.500
Seat Ibiza XL 1.2	1990	30.250
Suzuki Samurai Pepper	1992	9.750
Suzuki Samurai	1991	
Suzuki Samurai	1988	59.500
Volvo 343 L automaat	1980	135.082
Volvo 360 2 liter	1986	184.420
Vauxhall Cavalier 2.0 S	1979	135.082

Zaanstr. 16 Geleen. Tel. 046-753010.
Open ma. t/m vr. 8.30 - 17.30 u.
Za. 10.30 - 17.00 u.

DAIHATSU Charade CS, antraciet, zeer zuinig, i.z.g. st., bwj. 11-'86, APK. Jonker Clutstr. 1, Brunssum.

DAIHATSU Charade TS automaat, 67.000 km, wit, nov. 1988. André Feijts. Tel. 043-214175.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Dodge

Te koop DODGE Dart 6 cylinder, automaat, i.z.g.st., bwj. '75. Tel. 045-750531.

Fiat

Fiat RITMO 60 L 4-drs., bwj. '85, APK 2-'94, vr.pr. f 2.000,-. 045-225123.

Te k. Fiat UNO 70IE, bwj. '90, APK, alu velgen, nw. band., i.z.g.st. 045-316568.

Fiat PANDA 1000 CL, met lichte blikschade, bwj. '87. Tel. 045-324378.

Te koop Fiat TIPO 1400, bwj. '89, i.z.g.st., blauwmetal., d.glas, dakh., centr. deurvergrendeling, vraagprijs f 16.000,-. Tel. 045-318184.

Te k. Fiat UNO 45 S, bwj. '84, APK, kl. rood. Tel. 045-214343.

Fiat type PANDA 750 CL, bwj. '87, bijzonder mooi, f 5.250,-. Tel. 045-424128.

Te koop Fiat TIPO 1600 electronic, bwj. '88, kleur groenmetal., km.st. 59.800, f 12.500,-. Tel. 043-619681.

Fiat UNO 60 S, 5-versn., bwj. 1988, getint glas etc., f 8.250,-. Tel. 045-751387.

Fiat UNO 45 Lido d.grijsmet., 23.000 km, 1989. André Feijts. Tel. 043-214175.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Te koop Fiat Regata, bwj. '83, nieuw gespoten, APK, inruil mog., vr.pr. f 1.250,-. Tel. 045-254813.

Te koop Fiat RITMO, bwj. '83, APK 9-'93, i.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-272869.

Te koop Fiat PANDA 34, bwj. '86, vr.pr. f 4.250,-. Tel. 045-229584 of 258080.

FIAT Argenta 2Li, bwj. '83, elec. ramen, centr. deurvergr., boordcomp., APK, vr.pr. f 2.000,-. Tel. 045-722548.

Fiat UNO, bwj. '87, APK gekeurd, goed onderh., vr.pr. f 6.750,-. Tel. 045-244992.

Te k. Fiat UNO 60S, goede auto, bwj. '87, i.z.g.st., Putstraat 1, Bingelrade.

Te koop FIAT 127, i.g.st. APK 9-'93, bwj. '82. Tel. 045-728254.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Fiat Klankstad
Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185
Tel. 045-413916

Extra aanbieding
Bij aankoop van een occasion boven f 7.500,-
1 jaar bovaggarantie

Inruilauto's
Div. Fiat Panda's '86 t/m '90;
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '85 t/m '87
Fiat Uno 45 3-drs '90
Fiat Uno 60S 3-drs '89
Fiat Uno 60 5-drs '88
Fiat Tipo 1.4 S '91
Fiat Regatta 85S '84
Fiat Croma '88
Ford Escort 1.6 '83
Lada 1500 combi '83
Lancia Y Fila '88
Peugeot 205 XR 1.4 '88
Renault 11 TXE '85

Ford

Te koop Ford ESCORT 1600 L, automaat, bwj. '83, APK gek. Prijs f 3.500,-. Tel. 045-440718.

Witte Escort Bravo 1.6 INJECTIE, bwj. 1989, 3-drs., in nieuwstaat, org. 65.000 km., dealer onderh. (boekjes ter inzage), ANWB keuring mog., APK '94, vr.pr. f 15.250,-. Bergstr. 18, Kerkrade. Tel. 045-458666.

ESCORT type 1600 GL, '84, div. access., alles in kleur, f 4.950,-. 045-424128.

Escort 13L BRAVO, bwj. '85, als nieuw, ANWB mogelijk, f 6.750,-. Tel. 045-424128.

Moet weg Ford TAUNUS 1.6, bwj. '81, in pr.st., vr.pr. f 1.600,-. Tel. 045-462316.

Ford ESCORT 1.6 DCL 10-'88, zwart, schuifdak, sportw., achterspoiler, i.z.g. st., f 12.500,-. 046-333568.

Te k. Ford ESCORT 1.4, bwj. '88, RS-uitv., v. extra's, vr.pr. f 12.400,-. Tel. 045-353195.

Ford FIËSTA 1.1, nw.mod. Laser, '88, APK bijz. mooi, f 7.650,-. Tel. 045-454087.

Ford ESCORT 1.6i RS bwj. '89, zwart, zeer veel extra's, m. onderh.boekjes, 57.000 km, moet weg, vr.pr. f 16.950,-. 045-232350.

Te koop Ford SIËRRA 1.6, bwj. '83, bijzonder mooi, 5-drs, trekh., schuif/kanteldak, f 4.500,-. Tel. 04492-5132.

Ford ESCORT 13 GL, stat. car, geel kentek., i.z.g.st., Vr. pr. f 1.950,-. 045-420572.

Te k. Ford ESCORT, bwj. '81, 5-drs., 1600 CC, i.g.st., pr. f 2.000,-. 045-255092.

Ford ESCORT automaat 1.6 LX, blauwmet. 1986, 80.000 km. André Feijts. Tel. 043-214175.

Te k. Ford ESCORT, '82, 5-drs., vr.pr. f 3.200,-. Tel. 043-631112.

Ford SIËRRA 2.0 CLi DOHC bwj. 4-'90, sch.dak, c.v., w. w. glas, 5-bak pr. f 15.950,-. 046-372443.

Ford TAUNUS 16 GL, 4-drs., met.groen, auto is als nieuw, bwj. '82, APK, inruil mog., vr. pr. f 1.950,-. 045-254813.

Ford GRANADA 2800 inj., 2-drs., zeer mooie auto, inruil mog., stuurbekr., enz., enz., vr.pr. f 1.500,-. 045-254813.

Te k. ESCORT 1.6 D, bwj. '87, weinig km., m. schuifdak, ANWB gek., pl. autopas. Tel. 04498-55771.

Te k. Ford SCORPIO 2.0i CL, bwj. '90, metallic, f 14.500,-. Tel. 04959-3203.

Te koop wegens omstandigheden Ford SIËRRA 2.3 D, type CL combi, bwj. '87, APK tot aug. '93, vr.pr. f 12.000,-. Tel. 045-210895.

Ford ESCORT 1.6i GT LPG, wit, 1990, f 14.750,-. 040-515556.

Ford SIËRRA 1.6 stat., bwj. '84. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek.

Te k. Ford CAPRI bwj. '78, vr.pr. f 1.250,-. 045-229584/224967.

Wegens omstandigh. Ford ESCORT 1.3 Laser, bwj. '85, f 5.750,-. Tel. 045-217268.

Ford SCORPIO 2.5 Diesel CL, 5-drs., bwj. '89, nu f 18.000,-. 08859-51072.

Ford SIËRRA 2.0 CL, bwj. 4-'89, kleur zwart, wagen verk. in topconditie. 045-444727.

Te koop Ford Fiësta 1100 Cheers, wit, 25.000 km., '91, nw.st. Tel. 045-750531.

Ford TAUNUS 1300, bwj. '73, i.z.g.st., f 2.250,-, APK 1-'94. Tel. 045-710973.

Ford SIËRRA 1800 CL 5-drs., bruinmet., div. acc., nw. mod. 5-1986, f 8.500,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. Ford ESCORT XR3i, bwj. '81, grijsmet., motor getuned, verlaagd, speciale 15" lm-velgen, sport, 5-bak, zeer speciaal, lichte achterschade, vraagprijs f 3.900,-. Tel. 046-748922.

Ford PROBE 2.2i, automaat, airco enz., roodmet., bwj. '90. Tel. 045-750531.

Te k. Ford FIËSTA 1100 S, bwj. '79, vr.pr. f 950,-, 1 jr APK. Tel. 045-719962.

Ford SIËRRA Combi 2.0i, DOHC, bwj. 10-'89, evt. inruil mog. vr.pr. f 20.000,-. Tel. 04405-3453.

Ford ESCORT 1.3 nw. model, '87, APK, bijz. mooi, f 7.650,-. Tel. 045-454087.

Te k. Ford Siërra 2.3, 76.000 km, bwj. '83, techn. in orde en i.g.st., vr.pr. f 6.999,-. Tel. 09-4924131127. Zond. v.a. 11.00 uur 's morgens.

Te k. Ford FIËSTA 1.1S, bwj. '78, APK 2-'94, f 950,-; 4 winterb.+ vlg. f 175,-(BMW, Opel, VW) 046-339334.

Ford TAUNUS, 2 liter, 6 cyl., Ghia uitv., zeer mooi, bwj. '80, nieuwe APK, inruil mog., vr.pr. f 1.375,-. 045-254813.

Te koop Ford FIËSTA. Gekeurd tot mei. Bwj. 1979, prima staat, prijs f 950,-. Tel. 043-625329.

jurgen
autocentrum

Mercedes 190 E 2.0, wit	4-'84
Mercedes 190 E 2.0 rookzilvermet.	5-'85
Mercedes 190 E 2.0, automaat, antracietmet.	3-'86
Mercedes 190 E 2.0 automaat rookzilvermet.	1-'87
Mercedes 190 E 2.3 rood	1-'88
Mercedes 190 E 2.3 - 16 blauwzwartmet.	4-'86
Mercedes 190 D 2.0 perlmuthgrijs 5000 km	9-'92
Mercedes 230 E automaat, antracietmet.	10-'90
Mercedes 230 E perlmuthgrijsmet.	5-'90
Mercedes 230 E automaat, blauwzwartmet.	10-'91
Mercedes 230 CE coupé, blauwmet.	5-'88
Mercedes 230 TE combi, wit	8-'91
Mercedes 250 D, perlmuthgrijsmet.	1-'88
Mercedes 250 D blauwzwartmet.	1-'89
Mercedes 250 TD combi perlmuthgrijsmet.	6-'87
Mercedes 300 D, turbo, antrac.	1-'90
Nissan Micra 1.0 DX 3-drs., beigemet.	8-'85
Nissan Sunny 1.3-1.4-1.6 3-drs. + 4-drs.	vanaf '87
Nissan Bluebird 2.0 LX, 4-drs., d.grijsmet.	'88,'89,'90
Nissan Primera 2.0 LX, 4-drs., d.grijsmet.	1-'91
Nissan Primera 2.0 SLX, 4-drs., wit en rood	'91,'92
Nissan Maxima 30-V6 automaat, d.grijsmet.	'90,'91
Alfa Romeo 75 1.8 I.E., rood	5-'90
Citroën BX 1.9 GTi, zilvermet.	7-'88
Citroën BX 1.4E, rood	5-'90
Fiat Tempra 1.6S I.E., wit	10-'91
Fiat Uno 60 S, grijs-groenmet.	9-'89
F.S.O. Prima 1.5 SLE, wit	12-'88
Ford Escort 1.4 CL, 3-drs., rood	3-'86
Ford Escort 1.4 CL 5-drs., roodmet.	3-'89
Ford Sierra 2.0 CL, sedan, zwart en bruin	2x '89
Mazda 323 1.3 LX 3-drs., d.grijsmet.	5-'89
Mazda 323 1.3 LX, 5-drs., beigemet.	1-'88
Mitsubishi Colt 1.2 GL 3-drs., wit	6-'84
Mitsubishi Colt 1.2 EL, rood	1-'88
Mitsubishi Lancer 1.2 GL, 4-drs., zilver	11-'88
Opel Corsa 1.2 E 3-drs., rood	3-'89
Opel Kadett 1.6i 5-drs. wit 11.600 km.	7-'90
Opel Kadett 1.6i LS 3-drs., d.grijsmet.	7-'89
Opel Kadett 1.3 E LS 4-drs., groenmet.+wit 2×	2-'87
Opel Vectra 1.8i GT, 4-drs., wit	3-'91
Peugeot 205 1.1 mint d.grijsmet.	8-'90
Peugeot 405 1.6 GLI, zwartmet.	1-'90
Renault 21 1.7 TL beigemet.	2-'88
Seat Ibiza 1.2 GL, 3-drs., zilvermet.	5-'89
VW Golf 1.6 Madison, 3-drs., rood	3-'90
VW Golf Cabrio 72 kw, wit	7-'92
AUTOMAAT	
Nissan Sunny 1.6 SLX 4-drs., automaat, beigemet.	1-'89
Audi 80 CD automaat, bronsmet.	1-'83
Honda Civic 1.5 GLI 3-drs., automaat, zilvermet.	3-'90
Mazda 626 1.8 LX 4-drs., automaat, d.grijsmet.	2-'89
DIESEL	
Nissan Sunny 2.0 LX 5-drs., d.blauw, 20.000 km	3-'92
BMW 324 diesel, groenmet.	1-'86
VW Polo 1.4 Fox 3-drs. Van, rood, 19.000 km	5-'92
SPORTWAGEN	
Nissan 300 Z× Twin Turbo autom. zilver	1-'92
Toyota Celica 1.6 ST Coupé wit	6-'86
Toyota Celica 1.6 ST Coupé wit	8-'83
STATIONCAR	
Nissan Primera 2.0 LX diesel, zilvermet., 23.000 km	4-'92
4×4	
Nissan Patrol GR 2.8 Turbo diesel	2x '90
Jeep Wrangler 2.5i Laredo, hardtop, rood	5-'90
Mercedes 230 GE LWB automaat, roodmet.	9-'83

3-24 maanden garantie. Alle auto's voorzien van nationale autopas.
Langheckweg 32-48, Kerkrade, industrieterrein Dentgenbach
TEL. 045-452570
03845

Honda

Honda type CIVIC 1.2 GL '85, bijz. mooi, APK, f 5.750,-. Tel. 045-424128.

Te k. Honda ACCORD aut., bwj. '81, APK 7-'93, vr.pr. f 1.550,-. Tel. 045-423199.

HONDA Supermagna 750 CC, donkerbl. met abs, nieuw staat, vraagprijs f 11.500,-. 046-524256.

Honda CIVIC, 5-drs., automaat, APK, radio/cass., bwj. '82, f 1.950,-. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen, tel. 04405-2896.

Jaguar

Te koop JAGUAR XJ 6, serie 3, bwj. '80, v.v. airco, zwart leder, zilvermetal., 124.000 km, oldtimerverzekering, f 14.500,-, (inruil bespreekbaar). 043-650174.

Lancia THEMA turbo diesel antr.met., 1989, f 19.000,-. 040-515556.

Mazda

MAZDA 626 GLX Sedan, 6-'90, kleur rood. Reden bedrijfsauto. Tel. 04742-2556.

Te k. MAZDA 626 GLX HB, bwj. '85, alle denkbare extra's, f 6.995,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade.

MAZDA 626 2.0 LX, 4-drs. m. '89, blauwmet. showroomstaat, f 13.950,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade.

MAZDA 323 S Sport, 1400 motor, 5 versn., APK, bwj. '81, inruil mog., vr.pr. f 1.600,-. Tel. 045-254813.

Te k. MAZDA 626 Diesel LX, 4-drs., '88, nu f 14.900,-. Tel. 08859-51072.

MAZDA 626 1.8 1990. Auto Aarts Kerkrade, 045-412545.

Jeep

Hoge kort. Kingcab 5-pers. en Patrol GR beide nw. Vitara 90 '89; Feroza '92; Landcruiser '87; Pajero '88; Pajero 7-p. '90; Crewcab 5-p. '89; Patrol '85; Suzuki '89.
Texacars 4x4.
04702-3040

Te k. SUZUKI SJ 410, bwj. '85, metaltop, nw. banden, nw. schokbrekers en veerbladen, perf. st., APK tot 1-'94. 04405-1244 tot 14 uur.

Daihatsu ROCKY Wagon, Turbo D., grijs kent., aug. '86, f 16.500,-. Tel. 046-519343.

Te k. Range ROVER, bwj. '85, 2-drs., geel kent., i.g.st., APK 10-'93. 043-254456.

SUZUKI Jeep LJ 80, bwj. '81, i.z.g.st., vr.pr. f 4.750,-. Tel. 04498-53575/59351.

SUZUKI SJ 410 cabrio, geel kent., '82, met zomer- en winterkap. Vr.pr. f 6.000,-. Tel. 045-716526.

Te koop van part. PATROL 2.8 diesel hardtop, bwj. 3-'91, km.st. 27.000, div. opties, als nieuw. Tel. 045-314339, za. en zo. van 18.00-21.00 uur.

Te koop Nissan PATROL, i. z.g.st., alle mogelijke acc. aanwezig, bwj. '84, APK 1-'94. Froweinweg 51, Eys. Tel. 04451-2533.

Lada

Te k. LADA 2105, bwj. '88, km.st. 55.000, 1e eig. vr.pr. f 3.750,-. Tel. 04406-16173.

Weg. omst. te k. LADA 2107, bwj. '87, 1e eig., f 3.500,- vaste pr. Tel. 04406-14872.

Lancia

LANCIA Y Fila, bouwjr. '88. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Lancia BETA 1600, '82, APK december 1993, f 2.000,-. 046-749044 na 18.00 uur.

Mercedes

Te k. MERCEDES 300 D, bwj. '80, vr.pr. f 2.000,- Tel. 045-427876.

MERCEDES 280 SEL, bwj. '79, APK, bijz. mooi, blauwmet., div. extra's, f 5.750,-. Tel. 046-583587.

MERCEDES 200 D bwj. eind. '85, i.z.g.st., veel extra's. Gruttostr. 19, Heerlen.

Te koop MERCEDES Coupé, bwj. '78, APK, bruinmet., vr.pr. f 12.500,-. Pappersjans 22 te Heerlen.

MERCEDES 280 te koop bwj. '81, autom., kl. gr.met., electr. schuifdak, km.st. 179.000, vr.pr. f 4.000,-. Tel. 045-241450.

MERCEDES bestelwagen 307D, bwj. '81, trekhaak. Tel. 043-435761 na 18 u.

MERCEDES 190 D, zwart, leren inter., f 18.750,-, extra's. 045-252772 na 18 uur.

Te k. MB 250, 6 cyl. bwj. '80, 16" plus nw. banden, stuurbekr., notenhout, stoelverw., 4 hfdst., LPG, trekh., f 3.450,-. Tel. 045-222384.

Directiewagens: MERCEDES 190 D 8-'88, kl. wit, sportv., br. banden, sportline intr.; Mercedes 190 E 8-'87 kl.diamantzwartmet. autom., LPG, sportv., br. banden, cv, elec. schuif/kanteldak, hout stuur, American front, pr.n.o. t.k. inl. 045-411355.

Te k. MERCEDES 300 SE, autom., LPG, 4-drs., bwj. '89, div. opties o.a. lederen bekleding, nu f 58.750,-. Tel. 08859-51072.

MERCEDES 200 alle extra's, 1988. Auto Aarts Kerkrade, 045-412545.

MERC. 190D, nw. mod., '89, 119.000 km., alarm, c.v.,alu. velgen, getint glas enz., vr.pr. f 35.950,-. Tel. 045-425725.

Te k. zeldz. mooie MERCEDES 500 SEC m. alle denkbare extra's, bwj. '84. H.v. Veldekestr. 3, Brunssum (Langeberg).

MG

Te k. MGB, bwj. '78, 1e lak, abs. perf. st., orig. 42.000 mijl, f 19.500,-. 045-455690.

Morris

Te k. MINI Special 1100 APK '93, vr.pr. f 1.250,-. Tel. 045-423199.

INNOCENTI Cooper 1300 cc, bwj. '75, APK, met werk. Tel. 045-224532.

Mitsubishi

Mitsubishi COLT, bwj. '84, APK aug. '93, kl. wit, f 3.000,-. Tel. 04406-16942.

Te koop MITSUBISHI Galant 1600, bwj. '85, f 3.800,-. Tel. 045-316898.

Te k. MITSUBISHI Colt EL, met.grijs, bwj. '81, km.st. 115.000, APK 3-'94, vaste pr. f 1.500,-. Tel. 045-313336.

Mitsubishi COLT 1500 GLX injectie, kl. gr., div. extra's, nieuwstaat, bwj. 1989, f 15.750,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Mitsubishi LANCER 1.8 GLD wagon bwj. '89 grijs kent.; Mitsibishi Lancer 1.8 GLD wagon bwj. '86 schade, inr.mog. 045-312044.

Nissan/Datsun

Nissan Micra
1.2 Super, bwj. 1990, speciale, zeer mooie auto. Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade-West.

Te k. NISSAN 100 NX 1.6i, bwj. 8-'91, kl. rood, alarm, alles electr., pr.n.o.t.k. Tel. 045-322777

Te k. Nissan SUNNY Coupé 1.5 GL bwj. 29-11-'85, kl. wit, APK t/m 2-7-'93, radio en boxen, 5-gang, nw. uitl., i.z. g.st., km.st. 153.000, vr.pr. f 5.725,-. 046-750651.

NISSAN Prairie 18 SGL twotone blauw, veel extra's, 1986. André Feijts. Tel. 043-214175.

Nissan SILVIA turbo VAN, 98.000 km, div. extra's, 1986. André Feijts. 043-214175.

Nissan BLUEBIRD 2.0 diesel, 4-drs., 100.000 km, 1989. André Feijts. Tel. 043-214175.

Nissan BLUEBIRD stationcar 2.0 GL, 90.000 km, jan. 1988, wit. André Feijts. Tel. 043-214175.

Nissan SUNNY 1300 HB bwj. '87, rood, pracht auto, f 8.950,-. 04406-14307.

Nissan PRIMERA 2.0 LX 1991. Auto Aarts Kerkrade, 045-412545.

Nissan BLUEBIRD 2.0 D stationcar Van 1987, kl. wit, mooie auto, f 9.750,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Nissan PRAIRIE 1800 SLX, groenmet. zeer mooi, bwj. '86. 045-750531.

Oldtimers

Te koop BMW 2000 CS, opknapper, bwj. '69, prijs f 2.800,-. Tel. 04406-14066.

Te k. BMW 1602 bwj. '73, met sportvelg., auto verk. i.g. st., vr.pr. f 1.750,-. Alleen ser. gegad. 045-423199.

Ford TAUNUS 1300, bwj. '73, i.z.g.st., f 2.250,-, APK 1-'94. Tel. 045-710973.

Te k. TR2 bwj. '55; TR3 bwj. '59; 190 SL bwj. '58; 250 SL bwj. '62; 450 SL bwj. '72; Singer cabr. '51. Tel. 09-32.89657371.

Gerest. oldtimer, ROVER 3.5 L Coupé; 28-47-TS, d.d. 14-03-'72, orig. lak, zwart, als nw., dashb. hout, vr.pr. f 23.500,-. Tel. 046-745704, na 18.00 uur. Zat. 09.00 - 18.00 uur.

Dodge BEEP M 37 1955, open cabine, chassis gerest., VF-85-09, d.d. 17-08-'65, diesel motor, (n.orig.), vr.pr. f 4.500,-. Tel. 046-745704, na 18.00 uur. Zat. 09.00 - 18.00 uur.

Austin LEGERJEEP 1958, 95-91-UX, d.d. 27-10-'72, Rolls Royce motor, vr.pr. f 6.000,-. Tel. 046-745704, na 18.00 uur. Zat. 09.00 - 18.00 uur.

Te koop FIAT 133, bwj. '74, 1 jaar APK, t.e.a.b. Tel. 045-455700.

Opel

Opel Corsa
bwj. 1984, groenmetallic
Autobedrijf van Leeuwen
Strijthagenweg 129
Kerkrade-West

CALIBRA 2.0i '91; Vectra 1.6i GL '92; Vectra 2.0i HB GL '90; Kadett 1.3 Club '89; Kadett GT '85; Kadett 13 S '85/'87; Corsa TR 1.3 '87; Corsa 12S '85. Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. mooie Opel ASCONA, bwj. '81, i.z.g.st. vr.pr. f 2.500,-. 045-275055.

Opel KADETT, bwj. '80, APK 8-'93. Tel. 045-274287.

Te k. OPEL Ascona 1.9, bwj. '79, 122.000 km, APK 1-'94, garage auto. I.g.st. Pr. f 2.900,-. Tel. 04454-63162.

Te k. Opel KADETT, bwj. '80, pas gespoten, ziet mooi uit, APK tot nov. '93, f 2.750,-. Tel. 045-226637.

Te k. Opel ASTRA 14i GL bwj. 3-'92, km.st. 17.500. Tel. 04754-88566.

Te k. Opel VECTRA 18i GLS bwj. 3-'91, km.st. 63.000. Tel. 04754-88566.

Te k. OPEL Kadett GT 18 i, bwj. 8-'90, licht met. vlg., metzwart. Tel. 045-229648.

Te koop Opel KADETT GT 16 S 5-drs., bwj. '85, wit/grijs, kantel/schuifd., spec. voorbumper, pr.n.o.t.k. Tel. 04498-54734.

Te koop Opel CORSA HB bwj. '84, mooie auto, vr.pr. f 4.950,-. Tel. 04744-2230.

Te koop Opel KADETT C Coupé, bwj. '75, vr.pr. f 1.250,-. Tel. 045-324067.

Te koop Opel ASCONA Voyage, bwj. '73, geheel gerest., alles nieuw, f 7.500,-. Grensstr. 25, Kerkrade/Haanrade. Tel. 045-462099.

Te koop OPEL Kadett 1300 N, 3-drs., bwj. '87 met sportwielen, schuifdak en radio, in st.v.nw. Tel. 045-441137.

Te k. Opel CORSA 12S TR, '85, APK, i.z.g.st., f 5.750,-. Tel. 04959-3203.

Te k. Opel KADETT coupé aut. 12S, bwj. '79. Dr. L.T.H. Wietenstr. 17, Brunssum. Tel. 045-255304.

Te k. Opel CORSA 12 S GL bwj. 7-'86, kl. rood, vr.pr. f 7.750,-. Tel. 04405-3744.

Opel KADETT GSi 16V 1989, f 21.000,-. 040-515556.

Opel KADETT stationcar autom. 1.6 S, bwj. eind '83. Tel. 045-324942.

Te koop Opel KADETT 12S HB, bouwjaar '83, APK 2-'94. Tel. 046-524341.

Opel VECTRA 1.8 GLS 1991. Auto Aarts Kerkrade, 045-412545.

Opel OMEGA stationwagon, donkerblauw, v.v. LPG, 1800i, 1987, f 13.900,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Te k. Opel KADETT 1.3 stationcar, 5-drs, als nieuw, bwj. '82, tev. Opel Kadett HB, bwj. '80, inr. mog. 045-323406.

Opel MANTA GT 1800 S zilvermet. 1985, f 8.900,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Opel CORSA Van 1.2 S kl. wit, striping, enz. 1987, f 7.250,-, Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

ASCONA 16 LS traveller, 5-bak, 4-drs., LPG, sunroof, 11-'85, APK 25-1-'94, vaste prijs f 5.350,-. 046-522132.

KADETT 1600 S metsportw. enz., opknapper, vaste pr. f 1.000,-. 045-750531.

Opel KADETT 1.3 S stationwagen kl. rood, 7-1986, f 8.950,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Opel KADETT 12 S, bwj. '86, 5-drs., nw. st., pr.n.o.t.k., 04450-4147 of 045-314215.

OPEL Manta 18 S GTJ, bwj. '82, 5-gang, 3-drs., sportwielen, uitgeb., APK 7-'93, f 3.250,-. Tel. 045-720200.

Opel KADETT 12.S, bwj. '83, APK, 5-drs., kl. licht metallic groen., i.z.g.st. Lampisteriestr. 2, Hoensbroek.

Te k. Opel KADETT City 1.2 S, nw. APK, geen roest! Sp. velgen, nw. banden! Vr.pr. f 1.750,-. Tel. 045-724854.

Te k. Opel SENATOR 3.0 E CD, nw. APK, alle opties, alarm, sp. velgen, airco, pr. f 3.500,-. Tel. 045-724854.

Te k. Opel KADETT, bwj. '91, 5.500 km, pr. f 19.500,-. 04459-2738 of 045-212425.

CORSA, bwj. '83, APK 10-'93. Prijs f 3.450,-. Jan Campertstr. 24, Heerlen.

Voor de betere occasion met stijl
Euro Autopark Heerlen

VW Golf GTi 16 kleppen, G 60 turbo, uniek, alle extra's	'89
BMW 316i, zwartmetallic, div. extra's, eerste eigenaar	'91
BMW 520i, bronsmetallic, airco, eerste eigenaar	'89
BMW 524 TD, wit, alle extra's, duurste uitvoering	'89
VW Golf 1300, Recaro-interieur, rood, sportvelgen	'84/'88
VW Passat, bronsmetallic, 2e eigenaar	'86
Opel Omega, bronsmetallic, nw.staat	'88
Opel Kadett 1.3 S, wit, sportvelgen + striping, Recaro-interieur	'85
Opel Corsa, zilvermetallic, eerste eigenaar, nw.staat	'84
Honda Accord 2.0 EX, blauwmetallic, alle extra's	'88
Honda Civic automatic, roodmetallic	'81
Ford Escort 3×, in nieuwstaat, blauw, zilver, rookzilvermetallic	'85/'87/'88
Toyota Starlet 1.3 GLX, duurste uitvoering, roodmetallic	'91
Nissan Cherry 2×, bronsmetallic	'85/'86
Nissan Micra, blauwmet., striping, design, eerste eigenaar	'88
Citroën BX 14 RE, bronsmetallic, nw.staat	'87
Mazda RX7, wit, sportvelgen, perfekte staat	'83
Porsche 924, antracietmetallic, 100% in orde	'77
Mercedes 200 D, antracietmetallic, vele extra's	'86
TERREINAUTO'S - JEEPS	
Nissan Patrol 2.8 GR TD, 1e eigenaar, alle extra's, grijs kt.	'90
Nissan Patrol 3.3 R, verlengd, zilvergrijs, nw.staat, comb.kt.	'85
Toyota Landcruiser, zwartmetallic, voorschade, grijs kt.	'92
Suzuki Vitara, zwart met rose design, alle extra's, geel kt.	'90
Suzuki Vitara, rood met striping, design, alle extra's, geel kt.	'91
Suzuki Vitara 2×, wit met rose, mintgroen design, alle extra's	'89/'90
BEDRIJFSAUTO'S	
Nissan Cabstar, dubb. cabine, open laadbak, eerste eigenaar	'91
Nissan Cabstar, gesl. aluminium bak, nw.staat, eerste eigenaar	'87
VW Transporter, pers.vervoer, eerste eig., nw.staat	'86
Mitsubishi L 300 2×, gesl. transporter	'85/'86
Mazda-bus E 2200 2×, gesl. transporter	'85/'86
Toyota Lite-Ace, eerste eigenaar, nw.staat	'86
VW Transporter 3×, aannemersuitvoering met open laadbak	'81/'82/'83
Suzuki Carry pers.vervoer, blauwmetallic	'87

Al onze occasions zijn geprijsd tegen zeer concurrerende prijzen.
Huisbergerstr. 5, Heerlen (zijstr. Schelsberg)
TEL. 045-724000

Te koop Opel KADETT 1200, bwj. 12-'79, APK '94, i.z.g.st. Tel. 045-410749.

Te k. Opel REKORD E, bwj. '78, nwe. uitlaat, motor 100%, f 600,-. 045-427673.

KADETT Coupé, bwj. '77, autom., APK 3-'93, i.z.g.st., vr.pr.f 1.850,-. 045-324340.

Opel KADETT 12 S 5-drs. m. '84, in uitst.st., f 4.400,-. St. Martinusstr. 31, Kerkrade.

Te k. Opel ASCONA 1600 als nieuw, bwj. '80, 4-drs, APK tot 15-4-'93, vr.pr. f 1.500,-. Tel. 043-257375.

Te k. Opel ASCONA 16S HB, grijs, bwj. '86, 5-drs, centr. deurvergr., get. glas, APK tot juli '93, pr.n.o.t.k. Tel. 04455-2591.

Te koop Opel OMEGA 2300 Diesel, bwj. '89, met alle extra's. Tel. 04406-40956 of 04406-42300.

Te k. Opel KADETT, bwj. '79, kl. blauw, pr. f 600,-. Tel. 045-323144.

Te k. OPEL Ascona 2.0 SR, bwj. '80, i.g.st. APK 8-'93, vr. prijs f 1.150,-. 045-229786.

Te koop Opel KADETT C coupé GTE, bwj. '77, vr.pr. f 7.200,-. Tel. 045-351666.

Opel KADETT 16 Diesel, wit, 1986, f 7.450,-. Ariensstr. 2, Kakert/Schaesberg.

Opel RECORD 2.0 S, traveler, bwj. '86, veel extra's, moet weg, pr. f 6.950,-. Sleinadestr. 52, Schaesberg.

Te k. Opel KADETT HB 13 S, 3-drs., bwj. 9-'87, autom., sunroof, radio/cass. Tel. 045-325915.

Te k. Opel KADETT 16S, Sedan, LPG, bwj. '86, sportvlgn., i.z.g.st., vr.pr. f 8.900,-. Tel. 045-725643.

Peugeot

Peugeot 405
1.6 GR, juli 1989, speciale aanbieding. Autobedrijf van Leeuwen, Strijthagenweg 129, Kerkrade-West.

PEUGEOT 309 1.6 GR donkerblauw, 1988, 44.000 km. André Feijts. 043-214175.

PEUGEOT 205 XR d.grijsmet. 38.800 km., nov. 1990. André Feijts. 043-214175.

Te k. PEUGEOT 205 Rally, bwj. '88, NAP, ANWB-rap, zeer veel extra's, i.z.g.st. Tel. 04492-1262.

Te k. PEUGEOT 205 GRD Diesel, bwj. 1985, pr. f 7.800,-. Tel. 04450-4507.

Te k. PEUGEOT 205 Accent, bwj. aug. '91, 6.000 km, in perfecte staat, f 17.000,-. Tel. 04493-1843.

Te koop PEUGEOT 405 GLi, bwj. '90, LPG, rood, i.nw.st., f 14.750,-. Tel. 04959-3203.

PEUGEOT 505, bwj. '82, f 3.250,- Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen, tel. 04405-2896.

PEUGEOT 205 GRD 5-drs., bwj. '87, wit, vr.pr. f 8.250,-. 045-229584/224967.

PEUGEOT 205 GE 5-drs., bwj. '86, kl. blauw, vr.pr. f 6.250,-. 045-229584/224967.

Te k. PEUGEOT 205 diesel GTi Look, bwj. '85, vr.pr. f 8.500,-, APK. 043-633604.

PEUGEOT 205 XE Accent, signaalrood, 1986, f 8.950,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

PEUGEOT 205 XR 1.4, bouwjr. '88. Autobedrijf Klankstad. Tel. 045-413916.

Pontiac

PONTIAC Grand Lemans, bwj. '80, LPG, f 3.300,-. Passartweg 54, Heerlen.

Te koop PONTIAC Phoenix, bwj. '80, automaat, 4-cyl., APK 3-'94, in pr.st., f 1.950,-. Tel. 045-720200.

Porsche

PORSCHE 924 S in abs. nw. st., i.v.m. aank. huis, koopje. f 10.750,-. 045-464949.

PORSCHE 924/944 omgebouwd, '77, nwe. motor, 120 PK, alu. velgen, nwe. TUF keuring, techn. in orde, optisch iets werk, f 5.000,-. Tel. 09-49.240221756.

Renault

Te k. zeer goed onderhouden RENAULT 25 V6 inj., bwj. '88, autom., 106.000 km, blauwmet., vele extra's. Tel. 045-742012.

RENAULT 19 TXE, bwj. 11-'89, 56.000 km., 5-drs., bronsmet., elec. ramen, centr. vergrend. en trekh., f 22.500,-. Tel. 045-753312.

RENAULT Clio 1.4 RT d.grijs, orig. radio, 38.000 km, okt. 1990. André Feijts. Tel. 043-214175.

RENAULT 5 GT turbo 11-1986. Auto Aarts Kerkrade, 045-412545.

Te koop Renault CLIO 1200 RN, rood, 19.000 km., '91, in nw.st. Tel. 045-750531.

Te koop RENAULT 25 TX, schuifd., blauwmet., bwj. '88-'89-'90. Tel. 045-750531.

RENAULT 19 GTR 5-drs., sign.rood, 1e eig., m. LPG, 11-'90, f 16.750,-. Autoparck,Locht 44, Kerkrade.

Renault EXPRESS bestel 1.1 1e eig., perf. mooi, 1987, f 7.500,- Autopark, Locht 44, Kerkrade.

Te koop RENAULT 5 TS, le Car,bwj. '83, 1400 CC, 5-gang, APK, i.z.g.st., f 3.150,-. Tel. 04492-5132.

Te koop RENAULT 5 TL, i.z. g.st., APK 1-'94, prijs f 1.600,-. Tel. 045-221414.

Rover

te k. ROVER 2300. 6 cyl., bwj. '82. APK tot juli. Vr.pr. f 1.250,-. Tel. 045-257331.

Saab

SAAB 900 C, '88, LPG, 3-drs, 169.000 km, stuurbekr., t.e.a.b. Tel. 046-755448.

Seat

Te k. Seat IBIZA 12 Special m. katalysator, 3-drs., 5-bak, M '90, kl. zwart, in nw.st., apart mooi, f 9.750,-. Inl. Tel. 043-254462.

Seat IBIZA 1.5 SXi 1991. Auto Aarts Kerkrade, 045-412545.

Seat TOLEDO 1.8 CL 1992. Auto Aarts Kerkrade, 045-412545.

SEAT 1500 GLX 1988, zilvermet., zeer mooie auto, f 8.950,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Subaru

Te koop SUBARU Mini Jumbo DL, wit, als nieuw, '88. Tel. 045-750531.

Suzuki

Te koop SUZUKI Super Carry Van, bwj. '87. Woendershof 41, Brunssum.

Te koop Suzuki SWIFT Sedan 1.6 GLX 1e eig., bwj. 5-'91, 15.000 km, boekje ter inzage. Mgr. Hanssenstr.6, Nieuwenhagen.

SUZUKI Swift GTI, '89, nieuw model, voorschade, f 10.750,-. Tel. 04959-1354.

SUZUKI Jeep SJ 410, bwj. '84, softop, brede banden, verhoogd,bulb., i.z.g.st., f 7.300,-. Tel. 045-461103.

Toyota

Toyota COROLLA 1.3 liftback SLX, 5-drs., bwj. mei '87, electr. schuifdak, 5-gang, antracietmet., get. glas, nw. banden, i.z.g.st., pr. f 8.750,-. Tel. 046-527379.

Te k. TOYOTA MR2 2.0 GTi 16V bwj. '91, kl. rood, vele extra's, serv.boekje aanw. Pr. f 46.750,-. Tel. 045-225335. b.g.g. 254234.

Te koop TOYOTA Starlet 1.2 de luxe, bwj. '82, 92.000 km., goed in orde, vr.pr. f 2.500,-. Tel. 04492-3987.

Te k. Toyota TERCEL, bwj. '80, vr.pr. f 600,-. Tel. 045-228402.

Te k. Toyota CELICA Twin Cam, '87, eenmalige uitv., met alle extra's. Auto voor liefhebber. Tel. 045-310969.

Te k. Toyota CELICA 1600 liftb. type STI, bwj. '91, kl. rood. Tel. 045-222994.

TOYOTA Tercel type '80, APK 2-'94, i.z.g.st. f 975,-. Tel. 046-510646.

TOYOTA Corolla '1.6, liftback, 5-drs., bwj. 5-'89, nu f 14.500,-. 08859-51072.

Toyota TERCEL 3-drs., bwj. '84, vr.pr. f 3.950,-. 045-229584/224967.

TOYOTA Celica coupé, roodmet., enz., bwj. '87. 045

Toyota CELICA, del, kl. zwart + bwj. '90, in st.v.n. brieksgarantie, 5 f 31.900,-. Tel. 0 na 18 uur 045-319

Volkswa

Te k. VW GOLF groen, i.z.g.st. Heerlen. Na 19.00

VW KEVER, bwj. schade, wel enig f 2.250,-. Tel. 045

Te k. VW GOLF bak, bwj. '85, in van onderh., A f 6.950,-. 046-582

Te k. VW GOLF '84, APK dec. f 6.200,-. Tel. 0 of 045-244748.

VW GOLF GTi, bak, sportvlg. enz '94, f 3.450,-. 045

VW PASSAT GL 1e eig., alle den onderh.boekje, nieuw. Tel. 045-27

Te koop VW GOLF APK 7-'93, i.z Huygensstr. 49, Br

GOLF GTD, bwj. vergr., stuurbekr., etc., kilom. stand f 13.750,-. Tel. 045

VW GOLF 1600 LS bwj. eind '82, alle toegestaan, div. f 3.450,-. Tel. 045-

Te k. VW POLO, 73.000 km, incl. winterbanden, pr. Tel. 045-351366.

VW JETTA 16 GL blauwmet., div. e 1990. André Feijts. 214175.

Te koop VW GOLF i.z.g.st., APK 1- f 2.150,-. Tel. 045-

Te koop GOLF rood, bwj. '87, m acc. Tel. 045-46445

Te k. VW GOLF C GLI, bwj. '84, f 16 evt. Tel. 045-31694

VW GOLF 1.6 '88, rood, 80.000 km f 13.500,-. 045-456

Te k. GOLF GTD b leren interieur, d pers en nog vele e Veldekestr. 3, (Langeberg).

Te koop VW G Avance '88, kl. vergr. Tel. 045-2735

GOLF diesel, 5-ba motor, vraagprijs met APK. Tel. 045-2

Te k. VW GOLF d 11-'80, i.z.g.st. Eind Heerlen (nabij Varen

GOLF 1600 Sprin '82, APK 6-'93, 89.000 km, auto f 3.350,-. Tel. 045-2

VW CADDY turb 1983, i.g.st. pr. n 045-314901.

Te koop VW POLO wit, APK 6-'93, au vr.pr. f 3.950,-. 045

Te k. VW GOLF '86, 85.000 km, f 8.750,-. Tel. 046-

Te koop VW PAS cyl., bwj. '82, vr.pr. Tel. 046-338397.

Te k. PASSAT sta D bwj. '86, stuurbe 15", f 8.750,-. 045-2

Te koop VW JETTA i.z.g.st., vraagprijs Tel. 046-376061.

Te k. VW JETTA, LPG, lm velgen, A f 1.550,-. Tel. 045-2

Te k. VW TRANS D met ramen, bwj. Beukstr. 15, Passart

VW PASSAT 1.8i nieuw model, LPG vele opties, f 10.800,-. 040-5155

VW GOLF GTi lichte 1990, f 18.950,- 515556.

VW GOLF 1.6 CL APK, bwj. f 6.250,-. Tel. 045-7

Te k. VW POLO met APK, vr.pr. f 9 229584/224967.

Te k. GOLF D bwj '82, APK 10-9-'93, vr.pr. f 3.500,-. T 229526.

VW GOLF 16V, '86, zr. mooi, APK, AT Auto is 100%. 046-5

Te koop VW POLO 1300, m. '87, b zeer mooi. Tel. 045-7

VW GOLF Cabrio, b nw.st., 5-gang, kl. grijs. Tel. 045-44077

Te k. VW GOLF Di dison, 5-drs., bwj. f 17.000,-. 08859-51

GOLF Diesel, '89, tra's, Blue-edition, A tel. 045-726372.

Volkswagen GOLF 1.6 CL, apr. 1991 km. André Feijts 214175.

GOLF 1.6 C, bwj. sportv., dubb. kop 120.000 km, nieuw rembl., banden, a 12-'93, prijs f 7.20 04492-4115.

Te k. weg. omst. G in zeer goede staat f 16.960,-. Dross penspiein 6, Klimm

Volvo

Te koop VOLVO 24 prima staat, bwj. 046-755852.

Te koop VOLVO kleur antraciet, 15.000. Prijs f 25.7 04498-52355.

Voor Piccolo's zie verder pagin

Ikea heeft cao

UTRECHT – Na jaren touwtrekken heeft woonwarenhuis Ikea nu voor het eerst een eigen ondernemings-cao voor de ruim 1.200 werknemers. Tot dusver regelde Ikea zijn arbeidsvoorwaarden steeds met de ondernemingsraad. Vorig jaar bepaalde het ministerie van Sociale Zaken echter dat het warenhuis zijn arbeidsvoorwaarden uiterlijk 1 maart collectief moet regelen. En dat is op het nippertje gelukt. Het bereikte principe-akkoord voorziet in een loonsverhoging van 2,5 procent voor iedereen, de loonschalen worden bovendien twee procent opgekrikt en er komt een prestatie-toeslag van maximaal drie procent.

Ook gaan de jeugdlonen extra omhoog, wordt 5 mei een vrije dag en wordt het aantal vakantiedagen met één uitgebreid tot 24.

Defensie helpt Daf niet

DEN HAAG – Het ministerie van Defensie heeft bij monde van staatssecretaris B.J.M. van Voorst tot Voorst gistermorgen geen toezeggingen gedaan versneld orders te plaatsen bij het in surséance verkerende Daf-onderdeel Special Products.

Wel laat hij zijn departement de mogelijkheid onderzoeken een aantal opdrachten die nu door andere ondernemingen worden uitgevoerd, naar Daf over te hevelen.

De staatssecretaris liet de Industriebond FNV en de ondernemingsraad van Daf ook weten dat Defensie de lopende orders bij Special Products wil voortzetten.

Volgens Frank Koolen, bestuurder van de Industriebond, is deze herbevestiging 'zeer essentieel', al voegde hij toe dat de uitvoering van de lopende orders alleen, niet voldoende zal zijn om Special Products te redden.

Betere bescherming privacy werknemers

DEN HAAG – Bedrijven of bedrijfstakken moeten worden gestimuleerd om via gedragscodes de privacy van hun werknemers te beschermen. Het gaat daarbij vooral om de zogenoemde personeelsvolgsystemen, zoals pasjes die nodig zijn om afdelingen te betreden waaraan een automatische registratie kan worden gekoppeld.

De commissie arbeidswetgeving, van de Sociaal-Economische Raad (SER) schrijft dat in een advies aan minister De Vries van Sociale Zaken. Behalve aan toegangspasjes kan bij privacygevoelige systemen volgens de commissie ook worden gedacht aan aan- en afwezigheidsregistratie, verzuimregistratie en geïntegreerde videosystemen waarmee objecten worden bewaakt of waarmee mensen kunnen worden gevolgd.

De wet persoonsregistratie biedt al waarborgen voor privacybescherming, maar dat neemt niet weg dat er situaties kunnen ontstaan die de persoonlijke levenssfeer aantasten waarin de wet niet voorziet, meent de commissie.

Minister De Vries had gevraagd om een modelgedragscode. De commissie heeft daarvan afgezien omdat er grote verschillen tussen bedrijven en bedrijfstakken zijn, die verschillende soorten gedragscodes vereisen.

'Zonder ontslagen is reorganisatie niet mogelijk'

Eurometaal wil ruim 300 werknemers kwijt

ZAANDAM – Eurometaal wil op korte termijn 308 van zijn 488 werknemers in Zaandam ontslaan. Gisterochtend zijn de vakbonden en de werknemers van het bedrijf over dit voornemen ingelicht. Het bedrijf stelt op geen andere wijze een reorganisatie te kunnen doorvoeren, omdat het Nederlandse leger, de belangrijkste opdrachtgever, de eerstkomende vijf jaar geen munitie meer nodig heeft.

De weigering van de Duitse regering een exportvergunning voor levering van granaten aan Turkije af te geven wordt als tweede reden opgegeven. In totaal verliest Eurometaal hierdoor 700 manjaren werk en 300 miljoen gulden aan omzet. Tien jaar geleden werkten bij Eurometaal nog 1.200 mensen. Binnenkort zal Eurometaal nog slechts 180 mensen tellen. Het bedrijf is ook niet langer een munitiebedrijf meer. Behalve de Turkse order, blijven slechts civiele activiteiten over.

De Industriebond FNV wil nu nog geen standpunt op de voorgenomen reorganisatie innemen. Eerst moet de onderbouwing van het plan in Zaandam worden bestudeerd. Bestuurder Dijkhuizen spreekt van 'een ramp' voor de werkgelegenheid in de Zaanstreek. Hij legt de verantwoordelijkheid voor de decimering van Eurometaal deels bij aandeelhouder en belangrijkste opdrachtgever, de Nederlandse overheid.

● *Het terrein van Eurometaal in Zaandam. Bij het bedrijf staat een reorganisatie op stapel waardoor het aantal arbeidsplaatsen wordt teruggebracht van bijna 490 tot 180.* Foto: ANP

Stijging omzet in detailhandel

DEN HAAG – De omzetten in de detailhandel zijn in december, gecorrigeerd voor prijsveranderingen en aantallen verkoopdagen, met 2 procent gestegen ten opzichte van december 1991. Dat heeft het CBS gisteren bekendgemaakt. Over geheel 1992 steeg de gecorrigeerde omzet met 0,7 procent. De warenhuizen maakten door een forse omzetstijging met 4 procent het gehele jaar nog net goed. Over geheel vorig jaar was de omzetstijging eentiende procent hoger dan over 1991.

Werkgevers horeca willen snel af van prijscompensatie

UTRECHT – De werkgevers in de horeca willen in de komende cao af van de automatische prijscompensatie. Bovendien willen ze meer mogelijkheden om het personeel flexibeler in te zetten. Dat bleek gisteren uit de cao-voorstellen van het Koninklijk Verbond van Ondernemers in het Horeca- en Aanverwante bedrijf.

De huidige cao loopt af op 1 april. De werkgevers beweren dat ze als gevolg van het nu lopende contract voor het boekjaar 1993 al minstens 4,6 procent kwijt zijn op de loonkosten. Dat vinden ze meer dan genoeg.

Volgens J. Fit van het verbond van horecawerkgevers houdt de opstelling in dat de werkgevers in 1993 geen uitvoering zullen geven aan het systeem van de automatische prijscompensatie dat sinds jaar en dag in de sector geldt. Volgens dat systeem moeten namelijk op 1 juli de gestegen prijzen automatisch worden verrekend. „Voor ons is dat een keihard punt," aldus Fit.

Een woordvoerster van de Horecabond FNV reageerde verontwaardigd op het voorstel van de werkgevers. „Het is ons bekend dat ze 't liefst helemaal van de automatische prijscompensatie af willen. Wij zijn daar op tegen. Voor ons is juist handhaving van dit systeem een keihard punt," aldus de woordvoerster. Zij verwacht zware onderhandelingen op dit punt.

Ook zijn de werkgevers niet van plan om de verslechteringen in de wao te repareren. Zij willen daarentegen afspraken over controle en zogenoemde arbeidsvoorwaardelijke prikkels. Die moeten het ziekteverzuim in de sector terugdringen.

Beroep op pensioenfondsen in aanloopfase

Bonden: wao tot 70 procent aanvullen

UTRECHT – Toekomstige wao-uitkeringen moeten worden aangevuld tot 70 procent van het laatst verdiende inkomen. Dat moet gebeuren via de bestaande bedrijfspensioenfondsen en niet via verzekeringsmaatschappijen. Tot die conclusie is een werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van de vakcentrales FNV, CNV en MHP en de aangesloten bonden, gekomen.

Het basisidee voor het invaliditeitspensioen ter aanvulling van de sterk verlaagde toekomstige waouitkeringen is afkomstig van de Industrie- en Voedingsbond CNV. Die bond ging echter uit van een aanvulling van 15 procent op de waouitkeringen voor iedereen. Zo'n regeling leidt ertoe dat jongere arbeidsongeschikten onder de 70 procent van hun laatste loon uitkomen en ouderen boven dat percentage.

De werkgroep vindt echter dat in principe iedereen op 70 procent moet uitkomen.

De aanloopproblemen in de financiering van de regeling denkt de werkgroep te kunnen oplossen door een beroep te doen op de reserves van de pensioenfondsen. De Pensioen- en Spaarfondsenwet gebiedt dat bij aanvang van een uitkering het geld aanwezig moet zijn om de hele uitkering te betalen (ook als die duurt tot de pensionering). Daarvoor is een flink beginkapitaal nodig, een bedrag dat in een aantal jaren kan worden opgebouwd. In de overgangsfase zouden de pensioenfondsen uit hun reserves een garantstelling moeten doen.

De vakbonden zullen verder meer werk gaan maken van het aansprakelijk stellen van werkgevers bij inkomensverlies als gevolg van beroepsrisico's. Tot nu toe is van die mogelijkheid niet veel gebruik gemaakt, omdat door de wao-uitkeringen het inkomensverlies beperkt bleef. De bonden betwijfelen echter dat iedereen een afdoende aanvulling op de wao-uitkering kan worden geboden. In die gevallen zullen zij het inkomensverlies op de werkgevers proberen te verhalen.

Werkonderbreking van keuringsartsen

UTRECHT – De keuringsartsen bij het GAK en bedrijfsverenigingen gaan volgende week opnieuw het werk enkele uren onderbreken uit protest tegen het feit dat de werkgevers tot nu toe weigeren het overleg te hervatten over de artsensalarissen. Van maandag 15 tot en met woensdag 17 februari vinden de werkonderbrekingen in estafettevorm plaats. Elke dag komt een ander deel van het land aan bod. De werkonderbrekingen duren van 's ochtends tien tot 's middags twee uur. Volgens de vakorganisaties die de acties op touw zetten, de VHP en de LAD, ondervindt het publiek van de acties geen hinder. De artsen hebben er met het maken van afspraken rekening mee gehouden. De werkgevers hebben aangekondigd dat ze van actievoerende artsen salaris zullen gaan inhouden.

beurs

Mooi

AMSTERDAM – „Een mooie beurs," zo typeerde een handelaar de effectenhandel op Beursplein 5 gisteren. De EOE-aandelenindex eindigde boven de 300 punten op 300,16. Dat was 0,88 punt hoger dan donderdag. De CBS-koersindex sloot vrijdag 0,3 punt lager op 208,30. Dat kwam doordat toch een aantal belangrijke fondsen zoals Olies en DSM hoogte verloren.

Fokker noteerde de gehele dag meer dan een gulden hoger onder invloed van speculaties over de afloop van de onderhandelingen tussen minister Andriessen van economische zaken met Dasa. Het fonds sloot op f 10,50, precies een gulden hoger dan donderdag.

In de financiële hoek was ABM Amro, met forse vorderingen op Fokker, zeventig cent beter op f 51,90. ING kreeg er twee dubbeltjes bij op f 60,20, een recordniveau. Aegon liep f 0,70 op tot f 82,80 en Amev twee kwartjes tot f 67,50.

De omzet was niet gek groot. Er ging aan effecten voor een bedrag van f 2,5 miljard om. Hiervan was f 749 miljoen voor rekening van de aandelenhandel. Aan obligaties ging voor f 1,76 miljard om. De obligatiemarkt was onveranderd.

Philips verloor vier dubbeltjes op f 24,30. Koninklijke Olie eindigde f 1,70 lager op f 155,10 door winstnemingen, nadat de koers gedurende de afgelopen veertien dagen zo'n veertien gulden was gestegen. DSM moest f 2,50 afgeven op f 75 door winstnemingen. Akzo zette na een korte aarzeling op de voorgaande dag zijn zegetocht onverminderd voort en eindigde f 0,90 hoger op f 150,40. Océ-van der Grinten, fabrikant van kopieerapparatuur, liet f 1,10 vallen op f 43,70. Dinsdag komen de jaarcijfers.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro	51,20	51,90f
ABN Amro A.in F.	81,20	81,20
ABN Amro Obl.Gr.f.	194,40	194,60
Aegon	82,10	82,80e
Ahold	93,90	93,70
Akzo	149,50	150,40
Alrenta	216,30	216,70
Amev cert.	67,00	67,50
Bols cert.	47,60	47,70
Bührm.Tet. c.	30,00	30,50
CSM cert.	108,00	110,80
Dordtsche Petr.	145,00	143,40
DSM	77,50	75,00
Elsevier	124,70	124,20
Fokker cert.	9,50	10,50f
Gist-Broc. cert.	37,60	37,50
Heineken	173,50	173,50
Hoogovens nrc	25,50	25,90
Hunter Douglas	40,20	40,50
Int.Müller	50,00	49,50
Int.Ned.Gr. c.	60,00	60,20
KLM	27,00	27,10
Kon. KNP	30,00	30,50
Kon. Olie	156,80	155,10
Nedlloyd	23,80	23,90
Océ-v.d.Gr.	44,80	43,70
Pakhoed cert.	34,00	34,60
Philips	24,70	24,30
Polygram	46,00	46,40
Robeco	102,40	102,00
Rodamco	46,80	47,00
Rolinco	99,80	99,40
Rorento	82,20	82,20
Stork	29,90	29,60
Unilever cert.	195,20	196,00
Van Ommeren nrc	33,80	34,10
Ver.Bezit VNU	101,40	101,40
Wessanen cert.	102,00	102,00
Wolters-Kluwer	86,70	87,40

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 51,90-52,00 (51,90)
Aegon 82,80 (82,80)
Akzo 150,10-150,30 (150,40)
Int.Ned.Gr. 60,10 (60,20)
KLM 27,10 (27,10)
Kon.Olie 155,10-155,80 (155,10)
Philips 24,30 (24,30)
Unilever 196,00-196,50 (196,00)

Binnenl. aandelen

Aalberts Ind	44,00	45,00f
ABN AmroHld.prf.	6,30	6,29
ABN AmroHld.div'93	49,50	50,20
ACF-Holding c.	33,50	33,40
Aegon div'92	–	–
Ahrend Groep c.	77,00f	77,00a
Asd Options Tr.	8,10	8,10
Asd. Rubber	2,05	2,00e
Ant. Verff.	400,00	–
Atag Hold. cert	112,90	113,20
Athlon Groep	39,70	39,50
Athlon Groep nrc	40,20	40,20
Aut.Ind.R'dam	55,00a	–
BAM Groep	75,00	75,00
Batenburg	140,00	–
Beers	104,00	105,20
Begemann Groep	45,50	45,00
Belindo	307,00	307,00
Blydenst.-Will.	19,70	19,80
Boer Boekh. Kon.	19,00	19,90
Boer De Winkelb.	67,00	66,70
Borsumy Wehry	56,10	56,30
Boskalis Westm.	25,70	25,70
Boskalis pref.	25,90	25,70
Braat Beheer	27,00	27,20
Breevast	9,70	9,80
Burgman-Heybroek	1700,00	1750,00
Calvé-Delft pref	820,00	820,00
Calvé-Delft cert	1234,00	1230,00
Cindu Intern.	97,00	97,00
Claimindo	300,70	300,70
Content Beheer	22,00	22,00
Credit LBN	25,20	24,00
Crown v.G. cert.	108,00	108,00
CSM	106,00	109,70
Delft Instrum.	15,30	15,60
Dorp-Groep	37,00e	37,20
Draka Holding	21,20	21,00
Econosto	18,60	18,50
EMBA	125,00	–
Eriks Holding	68,20	70,00
Flexovit Int.	47,00	47,00
Frans Maas cert.	40,00	40,00
Fugro McClelland	23,80	24,00
Gamma Holding	75,20	75,00
Gamma pref.	5,80	5,80
Garzarelli $	11,00	11,00
Getronics	31,40	31,50
Geveke	13,70	13,70
Giessen-de N.	118,00	118,00
Goudsmit	30,00	29,80
Grolsch	199,50	199,80
GTI-Holding	175,00a	173,50a
Hagemeyer	141,50	141,00
HAL Trust B	13,70	13,70
HAL Trust Unit	13,70	13,70
HBG	200,00	202,00
Heineken Hold.	149,90	150,00
Hes Beheer c	9,00	8,00
Hoek's Mach.	57,50	57,50
Holl.Sea S.	0,31	0,29
Holl. Ind. Mij	34,20	34,50
Hoop Eff.bank	7,60	7,60
Hunter D.pref.	2,10	–
IHC Caland	97,30	99,00
Kas-Associatie	32,00	32,30
Kempen & Co	7,00	7,00
Klene Holding	93,00	–
Kondor Wessels	28,80	29,00
KBB	76,70	76,00
Kon. Sphinx	50,00	50,80
Koppelpoort	333,00	333,00
Krasnapolsky	199,00	199,00
Landré & Gl.	48,30	48,10
Macintosh	33,00	31,50
Maxwell Petr.	122,00	122,00
Moeara Enim	1260,00	1265,00
M.Enim OB-cert.	16750,00	16600,00
Moolen Holding	24,00	23,90
Mulder Boskoop	40,00	40,00
Multihouse	2,50a	2,50a
Naeff	469.00	–
NAGRON	61,60	61,30
NIB	740,00	740,00
NBM-Amstelland	7,20	7,10
NEDAP	36,70	38,30
NKF Holding	98,70	100,50
Ned.Part.Mij	51,90	52,00
Ned.Springst.	7200,00	–
Norit	17,10	17,40
Nutricia GB	112,00	117,70
Nutricia VB	117,50	120,50
Nijv.-Ten Cate	72,00	72,10
Omnium Europe	4,00	–
OPG cert.	34,90	35,00
Orco Bank cert.	74,40	74,10
OTRA	227,00	227,00
Palthe	30,60	30,60
philips div'93	24,20	23,80
Pirelli Tyre	10,70	10,70
Polynorm	127,80	127,50
Porcel. Fles	135,00	135,00
Randstad	45,90	45,50
Reesink	76,60	76,30
Samas Groep	26,30	26,50
Sarakreek	13,70	13,70
Schuitema	1659,00	1654,00
Schuttersveld	30,00f	27,00
Smit Intern.	19,50	18,30
St.Bankiers c.	13,60	13,70
Stad Rotterdam c	42,60	43,80
Telegraaf De	97,50	97,50
Textielgr.Twente	81,00	81,00
Tulip Computers	9,80	9,90
Tw.Kabel Holding	123,50	123,50
Ubbink	63,00	63,00
Union	47,70	46,00
Un.Dutch Group	0,33	0,34e
Vereenigde Glas	500,00	500,00
Verto cert.	12,20	12,30
Volker Stevin	50,10e	50,80
Volmac	13,00	13,10
Vredestein	15,40	15,20
VRG-Groep	23,80	24,00
Wegener	69,00	68,70
West Invest F.	7,80	7,00
West Inv.F. wb	100,00	85,00a
Wolters Kluwer	342,00	342,00
Wyers	16,90	16,90

Beleggingsinstellingen

ABN Amro Aand.F.	81,80	82,60
ABN Amro Albefo	52,20	52,30
ABN Amro Amer.F.	73,40	73,00
ABN Amro Eur. F.	71,60	71,60
ABN Amro Far EF.	52,00	51,50
ABN Amro Liq.Gf.	171,30	171,30
ABN Amro Neth.F.	88,10	88,20
ABN Amro rent.div	153,90	154,00
Aegon Aandelenf.	37,80	37,50
Aegon Spaarplus	5,00	5,20
Aldollar BF $	29,20	29,20
Alg.Fondsenbez.	238,00	238,00
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	72,20	72,00
Amvabel	101,10	101,10
Asian Tigers F.	72,50	72,80
Asian Select. F.	70,00	71,00
Austro Hung. F.	3,90	3,90
Beleg.f. Ned.	66,80	66,70
Bemco RentSel.	60,00	60,00
Bever Belegg.	2,60	2,60
CLN Obl. Div. F.	115,00	115,30
CLN Obl.Waardef.	123,00	123,30
Delta Lloyd Inv.	26,50	26,40
Eur.Ass. Trust	5,50	5,50
EMS Growth Fund	100,90	101.00
EMS Income Fund	98,10	98,20
EMS Offsh. Fund	98,90	99,00
EOE Index Fnd	321,00	322,00
Euro Growth Fund	44,50	44,50
Euro Spain Fund	7,70	7,70
Far East Sel.F.	55,50	55,50
Gim Global	54,90	55.00
Groeigarant	1,29	1,33
Holland Fund	70,50	70,50
Holl. Eur. Fund	50,00	50.00
Holl. Obl.Fonds	130,40	130.40
Holl. Pac. Fund	93,00	94,20
Holl. Sel.Fonds	86,80	87,10
ING Bnk Dutch Fnd	47,20	47,00
ING Bnk Geldm.Fnd	57,34	57,34
ING Bnk Glob.Fund	45,90	46,00
ING Bnk Oblig.Fnd	36.80	36,90
ING Bnk Spaard.F.	103,57	103,59
ING Bnk Rentegr.F	127,20	127,30
ING Bnk Vastg.Fnd	31,80	31,80
Innovest	46,50	47,50
Interbonds	535,00	535,00
Intereffekt 500	18,00	18,00
Intereffekt wt	21,70	21,60
Investa part.	67,50	67,80
IS Himal.Fund $	7,80	7,80
Jade Fonds	158,70	158,50
Japan Fund	14,30	14,50
Jap.Ind.Alpha F.	6100,00	–
Jap.Sect.Rat.Yen	5100,00	–
Korea Pac.Tr. $	7,90	7,90
Liquirent	51,35	51,35
Mal.Capital F.$	10,60	10,60
Mees Obl.Div.F.	123,70	124,00
Mexico Income F.	12,50	12,50
MK Int.Ventures	10.00	–
Mondibel	75,20	75,20
Nat.Res.Fund	66,20	66,40
Nedufo A	117,00	117,00a
Nedufo B	122,00	122,00
Nevas	50,50b	51.00
Nevas 17 cumpref.	48,20	48,20
New Asia Fund	6.00	6,00
Nomura Warr. F.	0,19	0,19
Obam, Belegg.	270,00	269,70
OAMF Rentefonds	14,45	14,45
Orange Fund	18,70	18,60
Pac.Dimensions	91,40	91,70
Pac.Prop.Sec.F.	28,00	28,00
Pierson Rente	122,70	122,70
Postb.Aand.f.	51,70	51,70
Postb.Belegg.f.	59,80	59,80
Postb.Obl.f.	50,00	50,00
Postb.Verm.gr.f.	58.70	58,70
Rentalent Bel.	164,80	165,00
Rentotaal NV	38,00	38,00
RG America F.	122,20	121,50
RG Divirent F.	51,70	51,70
RG Europe F.	99,10	99,80
RG Florente	122,80	122,80
RG Pacific F.	95,80	95,50
RG SP Groen	58,30	58,30
RG SP Blauw	56,50	56,50
RG SP Geel	52,20	52,20
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	82,50	82,50
Schrod.Int.Pr.F	24,50	24,50
Sci/Tech $	13,80	14,00
Suez Liq.Grf.	189,90	190.00
Technology Fund	17.00	17.00
Tokyo Pac.Hold.	170.00	170.00
Trans Eur.Fund	75.60	75.20
Transpac.F	260.00	260.00
Uni-Invest	21.00	20,70
Unico Inv.Fund	76,10	76,10
Unifonds DM	28,80	28,80
Vaste Waard.Ned	47.80	47,80
Vast Ned	97.00	97.00
VIB NV	54.40	54.40
VSB Mix Fund	54.00	54.20
VSB Obl.Gr.f.	107.30	107.40
VSB Rente Fonds	113.90	114.00
WBO Intern.	69,00	69.60
Wereldhave NV	86.00	85.50
Yen Value Fund	59.50	58,50
ZOM Florida F.$	23.40	23,30

Parallelmarkt

Alanheri	26.10	26.30
ABF	114.50	114,70
Austria Global	1045.00	1045.00
Biogrond Belegg.	11.00	11.00
Comm.Obl.F.1	96.30	–
Comm.Obl.F.2	95.80	–
Comm.Obl.F.3	96.50	–
De Drie Electr.	10,30	9.50
Delta Ll.Dollarf.	70.00	70,30
Delta Lloyd ECU	59.40	59.50
Delta Lloyd Mix	63,70	64.00
Delta Lloyd Rent	63.20	63.40
Dico Intern.	50,20	50,20
DOCdata	3,20	3,10
Dutch Take Ov.T.	38,30	38,30
E&L Belegg.1	71,40	71,50
E&L Belegg.2	77,90	78,00
E&L Belegg.3	111.10	111.10
E&L Belegg.4	81,00	81.20
E&L Kap.Rente F.	113.40	113.50
Free Rec.Sh.	13,00	13,00
German City Est.	27,50a	27,00a
Gouda Vuurvast	43,50	43,50
Helvoet Holding	35,80	33,00a
Holland Col.	47,30	47,00
Inter.View Eur.	4,00	3,90
Kühne+Heitz	26,90	26.90
Management Share	2.60	2.60
Neways	5.00	5.10
Ohra Aand.F.	54,30	54,60
Ohra Liq.GrF.	51.30	51,30
Ohra Obl.Df.	53,50	53,60
Ohra Obl.Grf	52,70	52,80
Ohra Onr.G.F.	53,50	53,40
Ohra Totaal F.	53.50	53,60
Pan Pac. Winkel	10.30	10,00a
Pie Medical	5.10	5.10
Simac Techniek	8,60	8,90
Suez Gr.Fund	52,70	52,60
Welna	38,50	38,50
Wereldhave	4,30	–
Wolff	70,00	70,00

Parallel top-15

Berghuizer Pap.	28.10	29,00
Besouw, van	21.00	21.00
Ehco-Klm	36,60	36,60
Geld. Papier c.	47,00	47,00
Groenendijk	23,00	23,00
Grontmij	45,00	44,00
LCI Comput.Gr.	2,30	2,40e
Melle, van nrc	57,20	57,20
Nedcon Groep	58,00	58,50
Nedschroef	44.20	44,20
Ordina Beheer	11,80	11,80
P & C Groep	79,20	79,80f
Sligro Beheer	56,80	56,80
Vilenzo	14,80	14,80e

Wall Street

allied signal	66 7/8	64 5/8
amer.brands	36 1/2	36 3/8
amer.tel.tel	53 7/8	54
amoco corp	54 3/8	54
asarco inc.	28 1/4	28 5/8
bethl. steel	19 3/8	19 1/8
boeing co	34 1/4	34 1/4
can.pacific	13 3/8	13 5/8
chevron	76 3/4	75 1/8
chiquita	15 3/4	15 1/2
chrysler	40 7/8	39 7/8
citicorp	25 7/8	25 3/4
cons.edison	34 1/2	34 1/4
digit.equipm.	43 3/8	43 7/8
dupont nemours	49 1/4	48 5/8
eastman kodak	51 7/8	51 5/8
exxon corp	62 3/8	61 3/4
ford motor	50 3/4	49 3/8
gen. electric	86 3/8	84 7/8
gen. motors	40 1/2	40 5/8
goodyear	71 1/8	70 7/8
hewlett-pack.	68 3/4	69 1/8
int. bus.mach.	51 1/8	50 5/8
int. tel.tel.	76 1/8	75 3/8
klm airlines	14 5/8	14 1/2
mcdonnell	53 7/8	52 5/8
merck co.	40 3/4	40 3/8
mobil oil	66	64 7/8
penn central	27 1/2	26 3/4
philips	13 1/4	13 1/8
primerica	56 3/4	56
royal dutch	84 1/8	83
sears roebuck	51 5/8	52 3/4
sfe-south.pac.	14 3/4	14 5/8
texaco inc.	62 1/4	61
united techn.	45 3/8	45 1/8
westinghouse	14	13 7/8
whitman corp	14 5/8	14 3/4
woolworth	29	28 1/4

Advieskoersen

amerik.dollar	1,785	1,905
austr.dollar	1,19	1,31
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,410	1,530
deense kroon (100)	27,90	30,40
duitse mark (100)	109,90	113.90
engelse pond	2.48	2,73
finse mark (100)	30,00	32,50
franse frank (100)	31.50	34,25
griekse dr. (100)	0.72	0,92
ierse pond	2,60	2,85
ital.lire (10.000)	10,95	12,65
jap.yen (10.000)	150.00	156,00
noorse kroon (100)	25,05	27,55
oost.schill. (100)	15,70	16,30
port.escudo (100)	1,14	1,32
spaanse pes. (100)	1,45	1,65
turkse lira (100)	0,0140	0,0230
zweedse kr. (100)	23,50	26,00
zwits.fr. (100)	118,75	122,75

Wisselmarkt

amerik.dollar	1,85225-1,85475
antill.gulden	1,0205-1,0505
austr.dollar	1,2502-1,2602
belg.frank (100)	5,4540-5,4590
canad.dollar	1,47725-1,47975
deense kroon (100)	29,335-29,385
duitse mark (100)	112,5150-112,5650
engelse pond	2.6450-2,6500
franse frank (100)	33,215-33,265
griekse dr. (100)	0,7900-0,8900
hongk.dollar (100)	23,8750-24,1250
ierse pond	2,7345-2,7445
ital.lire (10.000)	12,005-12,055
jap.yen (10.000)	153,450-153.550
nwzeel.dollar	0,9453-0,9553
noorse kroon (100)	26,450-26,500
oostenr.sch. (100)	15,9890-15,9990
port. escudos (100)	1,2150-1,2550
spaanse pes. (100)	1,5710-1,5810
surin.gulden	1,0185-1,0585
zweedse kr. (100)	24,915-24,965
zwits.frank (100)	121,410-121.460
e.c.u.	2.1865-2.1915

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)

algemeen	208,60	208,30
id excl.kon.olie	198,60	199,20
internationals	212,80	211,40
lokale ondernem.	205,80	206,70
id financieel	170,00	171,30
id niet-financ.	241,30	241,80

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)

algemeen	309,90	309,40
id excl.kon.olie	276,80	277,70
internationals	330,00	327,90
lokale ondernem.	287,70	288,90
id financieel	267,40	269,50
id niet-financ.	315,30	315,90

CBS-stemmingsindex (1983=100)

algemeen	98,50	98,90
internation	96,90	96,90
lokaal	98,70	99,20
fin.instell	130,70	131,80
niet-financ	93,10	93,50
industrie	96,10	96,60
transp/opsl	67,90	68,50

Goud en zilver

Goud onbewerkt 19,430-20,030, vorige 19,700-20,300, bewerkt 21,630 laten, vorige 21,900 laten.

Zilver onbewerkt 185-255, vorige 190-260, bewerkt 300 laten, vorige 300 laten.

Dow Jones

Industrie 3.392,41

- 30,28

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
akzo	c feb	150,00	175	1,60	1,80
akzo	p feb	145,00	208	0,60a	0,40
akzo	p apr	145,00	493	2,10	2,30
daf	c okt	2,50	191	0,40	0,40
d/fl	p feb	185,00	254	0,70	0,80a
eoe	c feb	290,00	390	10,00	10,60
eoe	c feb	295,00	708	5,60	5,90
eoe	c feb	300,00	495	1,90b	2,20
eoe	c feb	305,00	173	0,50	0,40
eoe	c mrt	300,00	571	5,60	5,50
eoe	c mrt	305,00	539	3,00a	3,20
eoe	p feb	300,00	408	2,00	1,70
eoe	p mrt	295,00	384	2,30	2,20
eoe	p mrt	300,00	536	4,10	3,90
eoe	p mrt	305,00	510	6,80	6,30
eoe	p apr	280,00	269	1,10	1,00
eoe	p apr	290,00	341	2,30	2,30
eoe	p apr	300,00	194	5,30	5,20
eoe	p jul	260,00	175	2,00a	1,90
fokker	c apr	12,50	764	1,40	1,40
fokker	c jul	15,00	214	1,30	1,40
fokker	c okt	15,00	508	1,50b	2,10
fokker	c okt	17,50	359	1,20a	1,20
fokker	p apr	10,00	862	2,50	1,80
hoog	p apr	22,50	170	1,20	1,20
hoog	p apr	25,00	218	1,80	1,90
hoog	p jul	20,00	240	1,20	1,20
ing	c apr	60,00	433	1,80	1,80
ing	c jan	47,80	200	12,90	12,90
klm	c o97	25,00	303	9,50a	9,20a
klm	p o97	25,00	356	4,40	4,60
knp	c jul	32,50	515	1,40	1,30
nedl	c jul	30,00	280	1,40	1,70
nedl	p okt	20,00	200	2,50a	1,50
nlf	c aug	112,00	250	1,00a	0,80
phil	c apr	25,00	326	1,40	1,10
phil	c apr	27,50	263	0,50	0,40
phil	c jul	22,50	1186	3,80	3,50
phil	c jul	25,00	362	2,10	1,90
phil	c okt	30,00	849	1,00	0,90
phil	c o95	20,00	241	8,50	8,20
phil	p apr	20,00	276	0,20	0,20
phil	p apr	22,50	1134	0,60	0,50
olie	c apr	145,00	181	13,50b	12,00
olie	c apr	155,00	318	5,00	4,00
olie	c apr	160,00	322	2,20	1,70
olie	c okt	160,00	210	4,00	3,80
olie	p apr	155,00	168	1,70	2,20b
top5	c feb	510,00	228	48,00	47,00
top5	c mrt	530,00	345	33,50	31,00

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

AUTO'S

Volvo

VOLVO KLIJN

940 GLE 16V donkerblauw ABS	1992
740 GL 2.3 antracietmetallic blackline	1990
740 GL Estate Roodmetallic, LPG	1990
740 GLE 16V antracietmetallic airco	1989
480 ES 1.8i lichtblauwmetallic veel opties	1991
460 GLE 2.0 taupemetallic radio alarm	1992
440 business 1.8i blauwmetallic radio CV	1992
440 GL 2.0i smaragdgroenmetallic radio	1993
440 GL donkergrijs	1991
440 GLE groenmetallic	1989
440 GL wit	1992
440 DL Escape donkergroenmetallic	1992
340 Base 3-drs wit striping	1989
340 CL 1.7 5-drs. rood spoiler achter	1988
340 DL 1.7 antr.metallic, getint glas	1988
Mazda 626 GLX 2.0 rood Coupé	1989
BMW 520i blauw veel opties	1989
Peugeot 205 1.4 XR zwart LPG striping	1990
Peugeot 309 Jubilee antracietmet. schuifdak	1990
Opel Corsa 1.2i zwart striping open dak	1991
Opel Kadett 1.6 D wit, striping, trekhaak	1987
Opel Kadett 1.3 S grijsmetallic GT-uitvoering	1987
Vw Golf GTi blauwmet. special uitv.	1988
Ford Scorpio 2.9 GLi autom. roodmet. alarm AB	1990

HEERLEN, De Koumen 7, tel. 045-220055
KERKRADE, Strijthagenweg 123, tel. 045-458000.

Te koop VOLVO 440 GL inj., bwj. 4-'92, rood, 25.000 km, event. diverse accessoires, ƒ 27.500,-. Tel. 045-753269.

Te koop VOLVO 66, 1e eigenaar, bouwjaar '80, i.g.st. Tel. 045-324167.

VOLVO 360 GLT, nov. '86, gas, electr. deurvergr., schuifd., radio, sportvelg., etc., APK jan. '94, ƒ 9.995,-, incl. BTW. Tel. 045-326067 / 045-319573

Te koop VOLVO 345, bwj. '80, APK juli '93, vr.pr. ƒ 500,-. Kasperenstr. 170, Kaalheide/Kerkrade.

VOLVO 245 GL stationcar, '85, in perf. staat, veel extra's, ƒ 13.900,-. Brikkebekker 42, L'graaf. 045-323302.

VOLVO 440 GLE '90, wit, veel extra's, 100.000 km, in st.v.nw. Slechts ƒ 17.900,-. Tel. 046-512138.

VOLVO 66 GL, zeer mooi, autom., inruil mog., vr.pr. ƒ 750,-. 045-254813.

VOLVO 345 GL aut. APK 8-'93 type '82, i.z.g.st. ƒ 1.750,-. Tel. 046-510646.

Te koop VOLVO 360 GLS, grijs, bwj. '84, i.g.st. Tel. 04458-1935.

VOLVO 360 GL 2.0, 11-'87, mett.lak ƒ 7.950,-. Bongerdweg 2 Nuth. 045-245280.

VOLVO 740 GL turbo diesel, alle opties, grijsmet., iets aparts, ƒ 15.000,-. Autoparck, Locht 44, Kerkrade.

Zastava

Te k. Zastava YUGO 45 bwj. '83, APK 6-'93, pr. ƒ 850,-. Tel. 045-423199.

Te k. gevr. loop- of SCHADEAUTO'S. Wij halen gratis en u krijgt een kleine vergoeding. Tel. 045-254813.

Diversen

Jos Bogman Specials

Alfa 33 1.7 QV 16V zwart 7.000 km	1992	M
Audi 80 1.6 5-drs. zwartmetallic alum. velgen electr. schuifd. spoiler	1991	K
Ford Fiësta 1.1i Cheers rood	1991	B
Ford Fiësta 1.4i S Sport	'89/'90	B
Ford Fiësta Calypso ged. open dak wit	1992	B
Ford Fiësta 1.1 Cheers 3-drs. rood	1990	K
Ford Fiësta 1.1 CL 5-drs. blauw sunroof	1990	K
Ford Fiësta 1.1i CL 3-drs. rood	'90/'91	M
Ford Escort 1.6 CLX 3-drs.	1992	B
Ford Escort 1.3 3-drs. rood 1e eigenaar	1986	M
Ford Escort 1.6 AUTOMAAT 3-drs.	1987	M
Ford Escort 1.6 CL 5-drs. 17.000 km	1990	M
Ford Escort 1.6 CLX 3-drs. zwart alarm electr. ramen spoiler	1992	K
Ford Siërra AUTOMAAT 5 en 4-drs.	'85/'92	B
Ford Siërra 2.0i 4-drs. 1988	'89/'90	B

Ford Escort 1.6 GT 3-drs. wit schuifdak 33.000 km, 1990 M

Ford Orion 1.4 CLi wit 4-drs.	1992	M
Ford Siërra 2.0i STATIONCAR wit LPG	1990	M
Ford Siërra 2.0i Sedan zwart	1990	M
Ford Siërra 1.6 CL 3-drs. 47.000 km	1987	M

Ford Siërra 2.0i CL 4-drs. AUTOMAAT stuurbekrachtiging roodmetallic 1989 K

Ford Siërra 2.0 Laser 3-drs. wit	1986	K
Ford Siërra 2.0i CL 5-drs. zwartmet.	1992	K
Ford Scorpio 2.9 GLi 4-drs.	1990	B
Ford Scorpio 2.4i GL Sedan veel extra's	1992	M
Honda Civic 1.6 16V snelle motor nw.st.	1990	B
Opel Corsa 1.4i zeer apart nw. type	11-'90	M
Opel Kadett 1.3 S 3-drs. rood	1986	K
Peugeot 205 XE wit	1987	B
Volvo 340 DL MORE 5-drs AUTOMAAT nieuw staat grijsmetallic	1988	K
Volvo 480 TURBO COUPE stuurbekr. airco electr. ramen rood	1988	K
VW Golf 1.6 3-drs. in showroomstaat	1991	K

Suzuki Swift GS 1.3 Sportief uiterlijk rood 1990 B

Jos Bogman Ford

Officiële Ford-dealer voor Kerkrade, Simpelveld, Wittem, Vaals e.o.

Beek, Weth. Sangersstraat 7, tel. 046-376543
Kerkrade, Hamstraat 70, tel. 045-423030
Maastricht, Korvetweg 20-22, tel. 043-633422.

Te k. Nissan PATROL 3.3 turbo diesel wagon, combikent., ƒ 18.500,-; Nissan Patrol Turbo diesel, '91, 15.000 km., nw.st. alle extra's; Blazer S10, '88, nw.st.; Pontiac Sport Nasville, '86, beauty; Lada Samara 1300S, kat., 5-drs., 3.800 km., 5 mnd. oud, incl. sportv. en sunr., nw.pr. ƒ 24.500,- nu ƒ 12.500,-; Toyota Carina II 16V, '88 met lichte schade en Mercedes 230E, '86, lichte schade. Houthemerweg 21, Meerssen. 043-649725.

Te koop gevr. AUTO'S en bedr. auto's, schade of defect geen bezwaar. Tel. 045-720200.

AUTO'S. U belt, wij kopen!!! Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs, 045-427671.

Te k. MAZDA 626 2.0 GLX coupé '86; Mazda 626 HB 2.0 autom. met stuurbekr. '84; Mazda 323 1.3 HB automaat '80, '81, '85; Suzuki Vitara Cabrio '91; Volvo 340 3-drs LPG '88; Volvo 340 2-drs automaat '83. Autobedr. L. Bodelier. 045-441721.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Scharnerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Autohandel MARIËTTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen.Tel. 045-416388.

Te k. gevr. AUTO'S/bedrijfsauto's, schade/defect geen bezw. 045-727742 / 724000

Peugeot Janssen Kerkrade

12 maanden garantie op occassions jonger dan 5 jaar

BMW 323i 6-cyl. l.m. velgen	2-'83
Fiat Uno 45S IE 1000	5-'89
Fiat Uno 45 IE U9 1000	7-'90
Ford Escort 1.6 i CLX	11-'90
Renault 21 TL 1.7 U9	2-'91
Peugeot 205 XL 1.1	11-'90
Peugeot 205 Gentry GTi	5-'92
Peugeot 205 GR 1.1 5-drs.	3-'91
Peugeot 205 XS 1.4 Part.	6-'91
Peugeot 309 Green 1.4	6-'88
Peugeot 309 XL Magnum	1-'91
Peugeot 309 GR 1.9 Diesel	7-'90
Peugeot 405 GR 1.6	12-'87
Chrysler 2.5 ES Turbo	5-'89

Auto van de Week

Peugeot 405 GR 1.9 Diesel, 7-'92, stuurbekrachtiging, centrale vergr., l.m. velgen, getint glas

Peugeot Janssen
Eygelshovergracht 64
6464 GB Kerkrade
Tel. 045-460500

Gebrs. DOMINIKOWSKI biedt aan: Ford Scorpio 2.0i GL antraciet, LPG '88; Siërra 2.3 Diesel CL Laser 5-drs. wit '89; Siërra 1.6 5-drs. CL wit '83; Escort XR3i div. extra's wit '86; Escort XR3i zilvermet. '85, Escort 1.6 Diesel 3-drs. champagnemet. '86; Escort 1.6 3-drs. div. extra's champagnemet. '83; Opel Rekord 2.0 4-drs.. wit LPG '84; Ascona 1.6 LS 5-drs. blauw '84; Ascona 1.6 LS 5-drs. groen '82; Kadett 1.2 GL 3-drs. zeer mooi wit '86; Kadett GSi antraciet '86; VW Polo CL 3-drs. champagnemet. '86; Golf 1.3 kat., rood '87; Golf Diesel 3-drs. '86; Golf Diesel 3-drs. blauwmet. '83; Jetta 4-drs. Diesel wit '86; Honda CRX 1.5i div. extra's rood '85; Honda Jazz Luxe zilvermet. '85; BMW 525i shadowline, div. extra's, antraciet '86; Fiat 127 i.z.g.st. wit '83; Saab 900 GLi 3-drs. i.st.v. nw. zilvermet. '82; Seat Ibiza 1.5 GLX 3-drs. zilvermet. '87; Seat Ronda 1.6 GLX 5-drs. blauwmet. '84; Renault 21 TS blauwmet. '86; Renault 11 3-drs. wit '84; Renault 9 GTL rood '83; Peugeot 309 1.6 GR 5-drs. blauw '86; Nissan Prairi goudmet. '83; Nissan Micra zilvermet. '83; Citroën BX 1.6 TRi antraciet '87; Citroën BX 1.9 TR Diesel zilvermet. '84; Volvo 360 GLS Sedan roodmet. LPG '85. Automaten: Mercedes 300 Diesel autom. div. extra's champagnemet. '86; Mercedes 190 E autom. div. extra's groenmet. '85; Opel Kadett 1.3 Luxe autom. 4-drs. i.z.g. st. wit '82. Stationcars: Opel Kadett Caravan grijs kent. wit '86; Kadett Caravan 5-drs. 1.3 blauw '85; Kadett Caravan 1.6 Diesel wit '85; Kadett combo 1.7 diesel wit '90; Ford Siërra 2.3 GL Diesel Station wit '86; Siërra Laser Station blauw LPG onderb. '84; Volvo 240 DL Station groen '83; Daihatsu Hijet Mini busje grijs kent. rood '87; Nissan Vanette diesel dubb. cab. aannemersuitv. wit '88; Mazda E1600 dubb. cab. aannemersuitv. beige '84. Div. inruilers v.a. ƒ 750,-. Gebrs. Dominikowski, Autobedrijf, Locht 38, Kerkrade. Tel. 045-420209.

Austin Mini Mayfair bwj. '88, pr. ƒ 8.500,-; Suzuki Jeep 413 hardtop pr. ƒ 9.500,-; Simca Rancho X bwj. '83, pr. ƒ 4.000,-; Ford Siërra 2.0 i stationcar div. extra's, bwj. 5-'90, pr. ƒ 28.500,-; Toyota Starlet rood bwj. '88, pr. ƒ 14.000,-; Renault R19 TS met LPG bwj. '90, pr. ƒ 20.900,-; Mercedes 200 D met div. extra's, bwj. '87, pr. ƒ 29.000,-; Mitsubishi Colt turbo bwj. '84 pr. ƒ 6.500,-; Lada stationcar 5-drs. beige '88, pr. ƒ 7.500,-; Mazda 323 Sedan 1.500i bwj. '87 pr. ƒ 14.000,-; Toyota Celica GTi 2.0 16V met airco, ABS enz. bwj. '90, pr. ƒ 42.500,-; Mini Special wit '91, pr. ƒ 11.000,-; Skoda 105 L 4-drs., 30.000 km, bwj. '88, pr. ƒ 3.990,-; Talbot Samba cabri rood bwj. '83, pr. ƒ 11.500,-; Alfa Romeo 75 2.0, bwj. 86, pr. ƒ 12.950,-; Ford Siërra 2300 diesel 5-drs. stationcar, bwj. '87 met div. extra's, pr. ƒ 12.500,-; Auto's zijn met Bovag-garantie en APK. Autobedr. HAVÉ, Industriestr. 31, Sittard. Tel. 046-515195.

Opel Omega 2.0 GL '91; Ford Siërra '90; Ford Siërra 2.0 CL '87; Peugeot 205 Accent '85; Skoda Estate stationcar '92; Lancia Y10 GT '90; Suzuki Carry bus '90; Suzuki Alto '89; Suzuki Alto '86; Suzuki Alto autom. '85; Nissan Sunny D '84; VW Golf 1.3 Tour '88; Seat Fura '86; Renault 11 '86; Renault Express bestel '86; Opel Kadett '85; Volvo 340 '83; Volvo 343 aut. '80; Volvo 66 '80; Mercedes 190 E '87; Mercedes 190 D '88; BMW 518 '84; BMW 320i '83; BMW 318i '85; BMW 316 '87. Autobedrijf REUBSAET, Groenseykerstr. 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres APK Keuring. Alle auto rep.

Verkoop- schadeauto's met kenteken. IMEX BV, Vogelzankweg 228a, Landgraaf, 045-312044.

Autohandel O.K. CARS. Ford Escort XR3i '83; Escort 1.6 '85; Siërra 1.6 combi '84; Kadett 1.6 nov. '85; Ascona '84; Kadett station '82; Mazda 626 GLX 2.0 HB '86; Honda Prelude EX '83; BMW 316 autom. nw. type '83. Diverse inruilers t.e.a.b. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. 04492-5782.

HAN VAN SINT MAARTENSDIJK

Alfa Romeo 155 TS	'92		ƒ 33.500,-
Alfa Romeo 33 1.7 QV 16v	'90		ƒ 22.500,-
Alfa Romeo 164 Twin Spark	'90		ƒ 29.750,-
Alfa Romeo 33 QV	'85-'90	v.a.	ƒ 4.750,-
Alfa Romeo 75 1.8	'88-'90	v.a.	ƒ 13.750,-
Alfa Romeo 164 V6, airco.	'89		ƒ 24.750,-
Audi 80S	'87-'90	v.a.	ƒ 11.500,-
Audi 100cc 2.3	'89	v.a.	ƒ 23.500,-
BMW 520i	'89		ƒ 28.500,-
BMW 730i	12-'90		ƒ 46.500,-
BMW 316/318i/320i/323i	'84-'88	v.a.	ƒ 8.500,-
BMW 520 24V	'91		ƒ 39.500,-
Chevrolet Corvette Targa	'86		ƒ 39.500,-
Citroën XM ambiance airco	'90		ƒ 27.500,-
Citroën BX 19 TGi 1e eig.	'90		ƒ 16.750,-
Citroën BX GTi	'87	v.a.	ƒ 9.750,-
Citroën BX 14/16	'84-'88	v.a.	ƒ 3.750,-
Citroën BX 14/16 TRD	'84-'90	v.a.	ƒ 3.750,-
Citroën BX Turbo D Van Break	'90		ƒ 16.500,-
Chrysler le Baron cabriolet	'85		ƒ 22.500,-
Daihatsu Rocky, 1e eig.	'86		ƒ 16.750,-
Fiat Panda	'85-'90	v.a.	ƒ 3.500,-
Fiat Uno	'86-'89	v.a.	ƒ 6.500,-
Ford Scorpio 2.4 GLi auto., 1e eig.	'89	v.a.	ƒ 19.500,-
Ford Scorpio 2.0i/2.4i	'86-'88	v.a.	ƒ 11.000,-
Ford Sierra 2.3 D combi	'89		ƒ 16.500,-
Ford Sierra 1.6 combi	'88		ƒ 14.250,-
Ford Sierra 2.0	'83-'87	v.a.	ƒ 4.000,-
Ford Sierra 2.0i combi, 1e eig.	'90		ƒ 19.750,-
Ford Sierra 2.0i Sedan	m. '91	v.a.	ƒ 19.750,-
Ford Sierra 1.6/2.0/2.3D	'83-'89	v.a.	ƒ 4.500,-
Ford Escort 1.8 GLD	'87-'90	v.a.	ƒ 11.500,-
Ford Escort 13/16	'83-'90	v.a.	ƒ 3.000,-
Ford Fiësta 1.1	'88		ƒ 9.750,-
Ford Thunderbird LX	m. '90		ƒ 32.500,-
Ford Orion D	'86		ƒ 8.500,-
Ford Sierra 1,6GL/1,8TD	'90	v.a.	ƒ 17.500,-
Honda Accord 2.0	'88-'87	v.a.	ƒ 10.750,-
Honda Aerodeck 2.0 EX	'86-'90	v.a.	ƒ 11.750,-
Lada Samara 1.3 1e eig.	'88		ƒ 6.500,-
Lancia Dedra	'90		ƒ 20.500,-
Lancia Thema IE	'87		ƒ 10.750,-
Lancia Prisma turbo D	'87		ƒ 8.750,-
Mazda RX7	'80		ƒ 7.250,-
Mazda 626 GLX aut.	'88		ƒ 14.750,-
Mazda 626 GLX	'85-'88		ƒ 6.000,-
Mazda 929 2.0i coupé	'87		ƒ 13.500,-
Mazda 626 Hatchb.	'88-'90	v.a.	ƒ 11.500,-
Mazda 323 F GLX	'91		ƒ 25.500,-
Mercedes 200 D	'87		ƒ 26.250,-
Mercedes 230 TE combi	'83		ƒ 8.500,-
Mercedes 190E	'84-'87	v.a.	ƒ 16.500,-
Mercedes 240 TD VAN	'84		ƒ 12.500,-
Mercedes 190D	'84-'90	v.a.	ƒ 15.000,-
Mercedes 200	'89		ƒ 31.750,-
Mercedes 260E aut.	'87		ƒ 28.750,-
Mitsubishi Galant hatchback	'90		ƒ 18.750,-
Nissan Sunny D	'85-'88	v.a.	ƒ 4.500,-
Nissan Bluebird	'88	v.a.	ƒ 10.750,-
Nissan Prairie	'85		ƒ 9.250,-
Nissan Cherry	'86		ƒ 7.250,-
Nissan 280 ZX Targa	'83		ƒ 12.500,-
Opel Vectra 1.6i/1.8S	'89-'90	v.a.	ƒ 19.500,-
Opel Omega 1.8/2.0i	'87-'90	v.a.	ƒ 12.500,-
Opel Omega 2.0i Combi	'88-'91	v.a.	ƒ 17.500,-
Opel Kadett 1.6 D Combi	'85-'89		ƒ 8.250,-
Opel Kadett 1.7D combi	'88-'90	v.a.	ƒ 13.500,-
Opel Kadett GT 1.8	'86-'88	v.a.	ƒ 10.000,-
Opel Kadett 1.2/1.3/1.6	'83-'90	v.a.	ƒ 3.250,-
Opel Corsa 1.0 S Van, 1e eig.	'88		ƒ 8.250,-
Opel Senator 3.0i	'84-'86	v.a.	ƒ 5.000,-
Opel Omega 2.0i	'90-'91	v.a.	ƒ 20.500,-
Peugeot 405 GLi/GRi 1e eig.	'90	v.a.	ƒ 19.000,-
Peugeot 309 XR, 1e eig.	'89		ƒ 14.750,-
Peugeot 205 GTi testarossa-look	'85		ƒ 14.750,-
Peugeot 405 GR	'88		ƒ 14.750,-
Peugeot 605 S.V. 3.0	'91		ƒ 36.500,-
Renault 9 TD	'83		ƒ 3.250,-
Renault 19 GTS	'88-'90	v.a.	ƒ 13.750,-
Renault 21 GTS Nev. GTX Nevada	'88-'90	v.a.	ƒ 15.750,-
Renault 25 GTX	'89	v.a.	ƒ 18.750,-
Renault 25 GTD	m. '89		ƒ 16.750,-
Renault 21 GTL	'86-'88	v.a.	ƒ 8.500,-
Renault 21 GTD Nevada	'90		ƒ 19.750,-
Rover 820i	'87-'88	v.a.	ƒ 11.750,-
Saab 9000i	'87-'89	v.a.	ƒ 19.500,-
Seat Marbella	'89	v.a.	ƒ 8.750,-
Subaru 1.3 LX	'84-'87	v.a.	ƒ 3.000,-
Toyota Hi-ace 2.4 D, aann.uitv.	'85		ƒ 9.750,-
Toyota Carina 1.6 liftb. 16V, 1e eig.	'89		ƒ 17.750,-
Toyota Celica	'83-'88	v.a.	ƒ 5.000,-
Toyota Corolla 1,6XL liftb.	'88		ƒ 14.750,-
VW Passat GLD 19, 1e eig.	90		ƒ 24.750,-
VW Passat CLD combi	'89-'90	v.a.	ƒ 24.750,-
VW Passat 1.8i	'88-'90	v.a.	ƒ 17.750,-
VW Passat 1.8 CC combi, 1e eig.	'89		ƒ 24.750,-
VW Golf Gti	'84	v.a.	ƒ 12.000,-
VW Golf D	'85-'89	v.a.	ƒ 8.750,-
VW Golf 1.6/1.8	'85-'88	v.a.	ƒ 8.500,-
VW Golf 1.3 1e eig.	'90		ƒ 16.750,-
Volvo 440 GL, 1e eig.	'90		ƒ 18.750,-
Volvo 340 GL 1.7/1.7D, 1e eig.	'86	v.a.	ƒ 6.750,-
Volvo 740 GL Black-line	'89		ƒ 20.750,-
Volvo 240 GL	'83-'85	v.a.	ƒ 5.000,-
Volvo 240 GL combi	'83	v.a.	ƒ 7.750,-
Volvo 760 GLE	'83-'87	v.a.	ƒ 5.750,-
Volvo 740 GLD	'88		ƒ 17.500,-
Volvo 245 GLD combi	83		ƒ 8.750,-
Volvo 740 GL	'86-'89	v.a.	ƒ 12.500,-

Plm. 100 inruilauto's van ƒ 500,- tot ƒ 10.000,-
100% financiering en leasing.

02322

AMSTENRADE · SITTARD · TRICHTERWEG · BRUNSSUM · TREEBEEK · NUTH · RANDWEG · AKERSTRAAT · HEERLEN · HOENSBROEK

LIMBURGS GROOTSTE IN GEBRUIKTE AUTO'S

TRICHTERWEG 109 BRUNSSUM/TREEBEEK
TEL 045-229080

Te k. VW GOLF 1.8i, bwj. '89; Mercedes 190E 2.3, bwj. '85. Tot 12 uur 045-271256.

GOLF D, voll. vernw., veel extra's, APK gek. dec. '93, ƒ 4.800,-. Saab GLE, bwj. '82, zr. mooi, geen schade, APK dec. '93. Winterbanden + vlgn., Gislaved Frost 4x v. Volvo 740/760, 2x gebr. ƒ 600,- samen. 04492-4060.

Te k. BMW 320 6 cyl., '80, APK, get., ƒ 2.500,-; Ascona 2 ltr. E (op kent.), '81, APK, met sp.wielen, zeer mooi, ƒ 3.000,-; VW POLO 1300, '77, APK, mooi, ƒ 350,-; 3 x Kadett Coupé '77-'80, opknapper, samen ƒ 250,-. Heigank 40, Landgraaf.

Te k. GEVRAAGD Japanse auto's van '79 tot '85 incl. wet. geldig vrijw. bew., ook met schade of reparatie. Tel. 046-337810, ook 's avonds.

BOVAGBEDR. Schoffelen, 1 jr. ANWB gek. auto's m. APK: Saab 9000 i 16 V, all opties, '86, ƒ 16.500,-; Golf TD, '88, '15', ƒ 15.750,-; Mercury Sable 3.0 i, all opties, '87, ƒ 15.750,-; Opel Kadett 1.6 i, '89, ƒ 17.000,-; BMW 320 i, all opties, '85, ƒ 13.750,-; Mits. Lancer Wagon 1.8 D, '86, ƒ 8.900,-; VW Golf 1.1, veel extra's, '83, ƒ 4.750,-; Saab 900 GLE, all opties, '84, ƒ 4.900,-; 2x Citroën BX 1.4, 1.9 GT, '85, ƒ 5.750,-; Peugeot 205 XT 1.3, 5-bak, '85, ƒ 7.900,-. Goede garantie, inruil mog. Hunnecom 38, Nuth. Tel. 045-244947.

Inkoop AUTO'S. Betaalt hoogste prijs. Open tot 21.00 uur. 045-416239.

Te koop GEVRAAGD personenauto's en alle types bedrijfsauto's. Steeds voorradig plusm. 100 occasions tegen superlage prijzen. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmen. 04405-2896.

Daihatsu Quadflieg Terreinauto's

Feroza Resin Top '91
Feroza Resin Top cabrio '89
Toyota Landcruiser '86
Lada Niva 1600 wit '87
Ford Bronco II pers. uitv. '87
Nissan King Cab 2.5 '90

Automaten

Daih. Cuore 27.000 km '88

Diesels

Volvo 345 DL rood '87
VW Golf CL wit '89
Peugeot 405 GRi LPG '90
Daih. Charade turbo D '88
Daih. Charade Turbo D '89

Div. Occasions

2x Kadett combi 13S '85
Audi 80 1.8 S '89
Fiat Panda 1000i C '91
Daihatsu Cuore TX '91
Daih.Charade 13.000km '90
Renault Clio TR '91
Nissan Sunny 1.6 SLX '90
Ford Escort 1.6 CLX '90
Ford Siërra 1.8 CL '89
Ford Siërra 1.6 Laser '86
Ford Siërra 2.0 Sedan '88
Ford Siërra 1.6 CL 5-drs '87
Ford Escort 1.4 CL '89
Ford Escort 1.1 Laser '84
Ford Orion 1.6i RS '89
Ford Orion 1.6 GL '86
Fiat Panda 34 White '85
Subaru Mini Jumbo '86
Honda Jazz grijsmet. '85
Honda Civic 1.3 S '85
Mazda 323 1.5 GLX '86
Nissan Bleubird 2.0 LX '89
2x Opel Kadett GT '86
Opel Kadett 1.3 S Club '88
Opel Corsa 1.6i rood '90
Opel Corsa 100S '83
Opel Vectra 1.6i '91
Opel GT rood '69
BMW 316 '83
Suzuki Alto GL 5-drs. '88
VW Golf Madison '90
VW Golf Memphis '88
VW Jetta GT rood '85
VW Golf 1.6 CL wit '85
VW Golf GTS '83
VW Golf 1.6 GL '84
Honda Prelude '83
Fiat 126 '81
Daihatsu Cuore '83
Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-
Reeweg 112, Landgraaf.
Tel. 045-321810.

LOVEN Heerlen: Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 1.8 GLX '88; Mazda 626 Sedan 1.6 LX '87; Mazda 626 HB 1.6 LX '87; Mazda 626 Wagon 1.8 GLX met stuurbekr. '89; 3x Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86/'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 Sedan 1.3 GLX '88; Mazda 323 Sedan 1.6i GLX aut. '90; Mazda Sedan 323 1.3 LX 16V '90; Mazda 323 HB 1.3 LX aut. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '88; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Volvo 340 GL '88; Nissan Cherry HB 1.5 GL '85; Nissan Micra 1.2 LX '90; Mitsubishi Lancer 1.8 diesel '87; Mitsubishi Cordia 1.6 SR '85; Mitsubishi Colt 1.2 EL '88; Fiat Panda 1000 CLi '91; Ford Siërra 2.0 CL 5-drs '88; Ford Siërra 2.0 Laser '85; Opel Kadett Sedan 1.6i '89; VW Golf CL 1.6 '90; VW Polo C 3-drs. '86. Diverse goedkope inruilauto's: Honda Civic 1.3 automaat '82 ƒ 6.750,-; Skoda 120 L '85 ƒ 3.950,-; Vauxhall Carlton '79 ƒ 4.500,-; Volvo 244 DL automaat '77 ƒ 3.250,-; Opel Kadett automaat 1.6 S '82 ƒ 4.750,-; BMW 315 '81 ƒ 4.500,-. Palemigerboord 401, Heerlen: Tel. 045-722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur.

Autobedr. Theo vd. ENG b.v. Keuze uit plusm. 70 inruilauto's o.a. Subaru Jumbo '85 t/m '92; Subaru Justy '85 t/m '91; Subaru 1600 '87/'89; Subaru Legacy 1.8 DL '90; 1.8 GL automatic '91; Nissan Bleubird automatic '89; Nissan Sunny '88; Kadett station '89; Kadett automatic '84; Lada 2105 '86/'87/'89; Lada station '90; Mercedes 190D '88; Mercedes 190D 2.5 automatic '86; Citroën BX '85/'89; Renault 5 Bestel '88; Volvo 340 diesel '85/'86 enz. enz. Hoogstraat 100, Eindhoven. Tel. 040-446787. Fin. v.a. ƒ 200,- p.mnd.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn. Mitsubishi L300 2.5 diesel, 10-pers. bus 28.000 km '91 ƒ 27.750,- incl. BTW; Peugeot 405 GL Combi '89 ƒ 20.750,-; Audi 80 1.6 '90 ƒ 24.750,-; Opel Astra 1.4i GL roodmet. '92 ƒ 25.750,-; Opel Omega 2.0i LS div. acc. '91 ƒ 28.750,-; Opel Vectra 1.6i GL '91 ƒ 25.750,-; Opel Vectra 1.8 LS div. acc. '89 ƒ 22.500,-; Citroën BX 1.4 1e eig. '91 ƒ 18.500,-; Citroën BX 1.4 '89 f12.750,-; Renault 25 TX '90 ƒ 23.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL Sedan '90 ƒ 24.750,- Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 20.500,-; Ford Siërra 2.0 CL Sedan '89 ƒ 14.750,-; Ford Siërra 1.8 CL Sedan '89 ƒ 14.500,-; Ford Siërra 1.6 CL 3-drs '89/'90 v.a. ƒ 12.750,-; Ford Siërra 1.6 CL 5-drs. '88 ƒ 12.750,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 9.500,-; Peugeot 405 GLi '90 ƒ 20.500,-; Peugeot 309 XR 1.4 plm. 20.000 km '91 ƒ 20.500,-; Mazda 626 coupé 2.2i GLX div. acc. 25000km 10-'91 ƒ 28.500,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan '89 ƒ 17.750,-; Opel Kadett 1.3 LS Sedan '86 ƒ 9.750,-; Opel Kadett 1.2 LS '85 ƒ 8.750,-; Ford Siërra 2.0 GL combi '83 ƒ 6.250,-; Ford Escort 1.6 L '84 ƒ 4.750,-; VW Golf Diesel '85 ƒ 7.250,-; Ford Taunus 1.6 '81 ƒ 1.250,-; VW Santana diesel '84 ƒ 1.250,-:Fiat Regata 85S '86 ƒ 6.250,-. Inruil, financ. en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn. Hompertsweg 33, Landgraaf. Tel. 045-311729.

AUTOMAAT Daihatsu Charade X9, bwj. '83; Ascona 16 S, bwj. '84; Volvo 340 TL, bwj. '83. Autohandelaar Anjelier. Tel. 045-231448.

Autocentrum P. VEENSTRA: Opel Omega 2.0i stationcar '89 ƒ 20.500,-; Opel Kadett 12 LS, '86, ƒ 9.750,-; Opel Corsa 12S '88 ƒ 10.750,-; Toyota Starlet 1.3 XL '89 ƒ 13.500,-; Honda Erotock 2.0 EX, '87, ƒ 12.750,-; Toyota Celica 1.6 ST sportvlg. '87 ƒ 20.900,-; Ford Fiësta 1.1 CL '90 ƒ 14.900,-; Mazda 626 GLX '87 ƒ 9.750,-; Mazda 626 GLX 2.0 HB '90 ƒ 21.900,-; Fiat Panda 1000 CLi '90 ƒ 10.900,-; Fiat Uno 60 S '87 ƒ 8.750,-; Peugeot 205 XS 1.4 GTi uitv. '90 ƒ 16.900,-; Peugeot 309 1.6 GR '86 ƒ 9.500,-; Volvo 340 GL 1.7 5 drs. '89 ƒ 14.900,-; Suzuki Alto GL '89 ƒ 9.650,-; Suzuki Swift 1.3 GL '89 ƒ 14.900,-; VW Polo Fox veel acc. '88 ƒ 9.750,-; VW Golf 1.6 Millionair veel acc. '89 ƒ 16.500,-; Honda Prelude 2.0 EX '86 ƒ 14.900,-. Bovaggarantie, inruil, financiering. Autocentrum P. Veenstra, Valkenburgerweg 13, Voerendaal. Tel. 045-752999.

Autohandel De ANJELIER: Escort Diesel '84 ƒ 4.900,-; Escort 1600 '83 ƒ 3.950,-; Escort 1300 '83, ƒ 3.600,-; Escort 1100 '82 ƒ 3.400,-; Siërra 2.0 '84 ƒ 5.600,-; Ford Fiësta '83, ƒ 3.500,-; Opel Rekord 2.0 LPG '85 ƒ 4.750,-; Ascona automaat '84 ƒ 4.900,-; Volvo 340 automaat '83 ƒ 2.900,-; Suzuki Alto '83 ƒ 3.700,-. Verder nog 15 andere occasions van ƒ 1.000,- tot ƒ 6.000,-. Anjelierstr. 123a, Heerlerheide. Tel. 045-231448.

F. v. OPHUIZEN autohandel biedt aan: Ford Scorpio 2.4i CL, autom.,'89; VW Golf D '85; Suzuki Alto GX '84; Opel Rekord 2.0 S autom. m. '84; BMW 316 nw. model '83; Toyota Corolla 1.6 DX '83; Nissan Sunny Coupé 1.5 '84; Ford Escort 1.3 L '81; VW Santana 1.6 CX '84; Nissan Micra '83; Citroën Visa Chrono '83; Ford Taunus 1.6 Bravo '81; BMW 323i '82; BMW 315 '83; Ford Capri 2.0 GL '81; Opel Kadett 1.6 D '83; Volvo 340 L '82; VW Jetta GLD '83; VW Golf S '80; Alfa Sud 1.5 '82; BMW 2002 Touring, tax. rap. aanw. '74; Citroën Visa 11 L '82; Skoda coupè '83; Ford Mustang autom., '79, ƒ 950,-. Inkoop, verkoop financiering. Diverse inruilers. Akerstraat Nrd. 52C Hoensbroek. Tel. 045-224425. Geop. 10.00-18.00 uur, zat. 10.00-17.00 uur.

Keuze 50 tot 150 AUTO'S van ƒ 750,- tot ƒ 7.000,-. Alles APK, inruil en financ. mog. Handelsweg 12, Susteren. Tel. 04499-3398.

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Te koop gevraagd AUTO'S '79 t/m '85. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel. 046-337810. Ook 's avonds.

Te k. IVECO oprij-auto; Opel Manta A, helemaal gerest. en uitgeb. 2.0E; Escort, bwj. '75, verl. dak, tax.rapp. van ƒ 15.000,-; pr.n.o.t.k. Tel. 045-419683.

Wist u het nog niet?? Autobedrijf G.G. verkoopt auto's met een ANWB-techno overzicht (controle op meer dan 200 punten aan de auto) en met een degelijke garantie. Komt u vrijblijvend kijken? Al onze auto's staan met prijs en andere gegevens op ons bedrijf. Ons adres is Heerenweg 284/286, (grote weg Heerlen-Brunssum). Zaterdag open van 10.00 tot 16.00 uur.

Te koop gevr. AUTO'S met of zonder APK. Tel. 045-423199.

Te koop Opel KADETT, bwj. '84; Mazda 2.0 GLX, bwj. '85; Schade Mazda 323, bwj. '82. Tel. 04407-1852.

Sloopauto's

RAPIE vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. gevraagd sloop- en schadeauto's. Tev. in- en verkoop van alle gebr. type auto-onderdelen. R. SNIJDERS. De Weggebekker 20 Heerlen. Tel. 045-230589.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Te k. gevr. loop- of SCHADEAUTO'S. Wij halen gratis en u krijgt een kleine vergoeding. Tel. 045-254813.

Wij betalen de beste prijs voor Uw AUTO en sloopauto. Tel. 046-528311-523828.

Te koop gevraagd sloop- en SCHADE-AUTO'S. Autosloperij Marxer: 045-720418.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S de hoogste prijs van Limburg. Tel. 046-512924/046-519637

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

Onderdelen/acc.

Ink. verk. gebr. winter-zomer BANDEN, 10-17". Passartweg 39, Hrl. 045-222675.

Te k. TREKHAAK voor VW Golf (tot '92), compleet, z.g. a.n., ƒ 100,-. 045-721008.

Te k. voor onderd. OPEL Senator met nwe. banden en alu. velgen en nog andere onderd. Tel. 046-520021.

Te k. 4 WINTERBANDEN op velgen 195 x 60 x 14 voor GSi, GTi of BMW. Tel. 04492-5545.

Te k. gebruikte ONDERDELEN van Opel, Ford, BMW, VW enz. van bwj. '80 t/m '92. Autodemontage Deumens, Haefland 20, Brunssum. Tel. 045-254482.

Te k. onderdelen DATSUN Cherry 1200 L o.a.: compl. nwe. uitl., dynamo, startmotor enz. Tel. 04450-4478.

Mini Special ONDERDELEN o.a. banden, motor lopend te horen, bekleding, enz. Schaesbergerweg 122, Heerlen.

Te k. goedkop. MOTORBLOK, Opel Ascona/Manta 1600 cc. Beukenstr. 12, Bingelrade. 04492-1886.

Te koop 4 aluminium-velgen en goede banden, ƒ 400,-. Tel. 045-256115.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Bedrijfswagens

VERBOOM B…

Mitsubishi L-300 diesel	'90…
Mitsubishi L-300 benzine opbouw	
Mitsubishi Canter 35 diesel gesloten	
Nissan-Vanette benzine dubbele cabine	
Nissan Vanette diesel	
Mercedes MB 100 diesel	
VW Transporter benzine	
VW Transporter diesel	
VW Transporter diesel met glasrek	
VW kleine bus 9-pers. benzine	
VW LT35 diesel open laadbak	
Ford Transit diesel open laadbak	
Ford Transit benzine open laadbak	
Daf 400 diesel koelwagen	
Daf 400 diesel verhoogd en verlengd	
Toyota Hi-Ace diesel	
Toyota Lite-Ace benzine	
Renault Trafic diesel	
Ford Transit gesloten	
Ford Escort courier benzine	
Opel Kadett combo diesel (schade)	
Fiat Fiorino diesel gesloten	

Uit voorraad leverbaar Anssems aanhangwagens …
Venter bagagewagens.
Wijngaardsweg 62b, 6412 PJ Heerlen-Hoensbroek…
Tel. 045-222455 of 720654.

Bankers Bedrijfswagens B.V.

Rijksweg Noord 19, Echt. Tel. 04754-82453.
Het juiste adres voor een jonge bedrijfswagen (rijbew…
Vele uitvoeringen v.a. '87 - '92 plm. 60 stuks voorr…
O.a. Toyota, Mercedes, Nissan, Mazda, Mitsubishi, F…
Volkswagen en Iveco.
Geopend ma. t/m vr. tot 19.00 uur.
Zaterd. 9.00-16.00 uur.

Te koop VW BUS, pick-up, bwj. '80, vr.pr. ƒ 1.500,-, inruil mog. 045-254813.

Te k. DAF 2100, bwj. '81 en Volvo F613, bwj. '76, beide kieper m. kraan. Voorm. gemeente. Tel. 045-224899.

Bedrijfsauto's in alle uitvoeringen. Merc. 207 D '82, '87; Merc. 307 D '85; Merc. 407 D '85; Merc. 508 D '83 en '85; Merc. 813 D '84; Merc. 814 D '89; Merc. 814 D '90; Merc. 1217 D '84 en '86; VW LT 40 D '83 en '85; VW LT 40 koeler '85 en '87; Ducato lang, hoog, '84; Audi 100 Avance D '88; Opel Rekord '84. W. FEYTS Auto's, Vaesrade 61-63, Vaesrade. 045-243317.

Bedrijfswagencentrum ECHT, Ampereweg 2 "Industrie de Berk" Echt. Tel. 04754-87455 of 87933. Keuze uit plm. 150 bestelbussen en personenbussen en bestel Van's. Inruil en garantie mogelijk. Import-export-inkoop-verkoop.

MERCEDES 407, platte bak met huif, bwj. '77, motor '83, veel nwe. onderd., APK '94, ƒ 4.500,-; VW LT 28 diesel, bwj. '79, ƒ 2.000,-; Renault Traffic 1.4 benzine plus LPG, nwe. motor, rek. ter inz. bwj. '81, ƒ 4.500,-. Met gar. van Bovagbedr. 045-244947.

Te koop MAZDA bus E2200, 5-bak, diesel, bwj. '85, grijs kent., 0 km. 045-323942.

Bod gevraagd op 10 HEFTRUCKS zoals ingeruild. G. Cornelissen. 08859-51072.

Te k. 2 + 2,5 ton LINDE heftrucks electr.; 1, 1.5, 2, 2.5, 3 en 4 ton Linde Heftrucks diesel, electr. zelfrijdende schaarhoogwerker, 9 mtr en 12.5 tons diesel heftruck Hyster. Tel. 08859-51072.

Te k. KUBOTA B 6000, minitrekkertjes compleet met frees. Tel. 08859-51072.

Te k. diverse MIN… VERS zoals Kubota en … mar. Voor meer info… Tel. 08859-51072.

Te k. Magirus D… vrachtwagen m. op… bak, '80. Tel. 08859-510…

Aanhangwagen…

* FABRIEKSVERKOO… van tandemassers nw… ƒ 2.400,-; enkelassers … a. ƒ 1.250,-. Autotra… ters nw. v.a. ƒ 4.395,- … garantie, gratis thuisbe… Ook reparatie, onde… en onderhoud. Solide, … 180408.

Te koop enkel-assige … HANGWAGEN, afm. 1… 2.50 mtr. en dubbel-… aanhangwagen, afm. 1… 3 mtr. Huisbergerst… Heerlen. Tel. 045-72400…

AANHANGWAGENS e… losse onderdelen. Jo … Rijksweg-Zuid 195, … Tel. 046-512718.

Motoren

Te koop BMW R65, bw… RT-kuip, koffers, 27.00… nw. banden en accu, i.z… pr.n.o.t.k. Tel. 046-3338…

Voor liefhebber SUZU… 380 te k., bwj. 1974. Tel… 716526.

YAMAHA RD 400, bw… km.st. 24.000, i.z.g.st., … ƒ 1.850,-. Tel. 045-3215…

Te k. gevraagd YAMAH… van ƒ 1.000,-/ƒ 1.500,-… 045-228991.

Te k. HONDA CB 750 … '82, pr.n.o.t.k. Tel. 256125 na 17.00 uur.

Te koop CROSSM… Yamaha 80 cc, met pa… pr. ƒ 400,-. Tel. 045-462…

Te k. KAWASAKI Elim… bwj. 86, 12.000 Mi., i.… ƒ 8.750,-. Tel. 04493-49…

Voor Piccolo's zie verder pagina 1…

Grote Limburgs Dagblad-puzzelactie

Hoofdprijs f 5000,- (eindoplossing)

Zo kunt u deelnemen

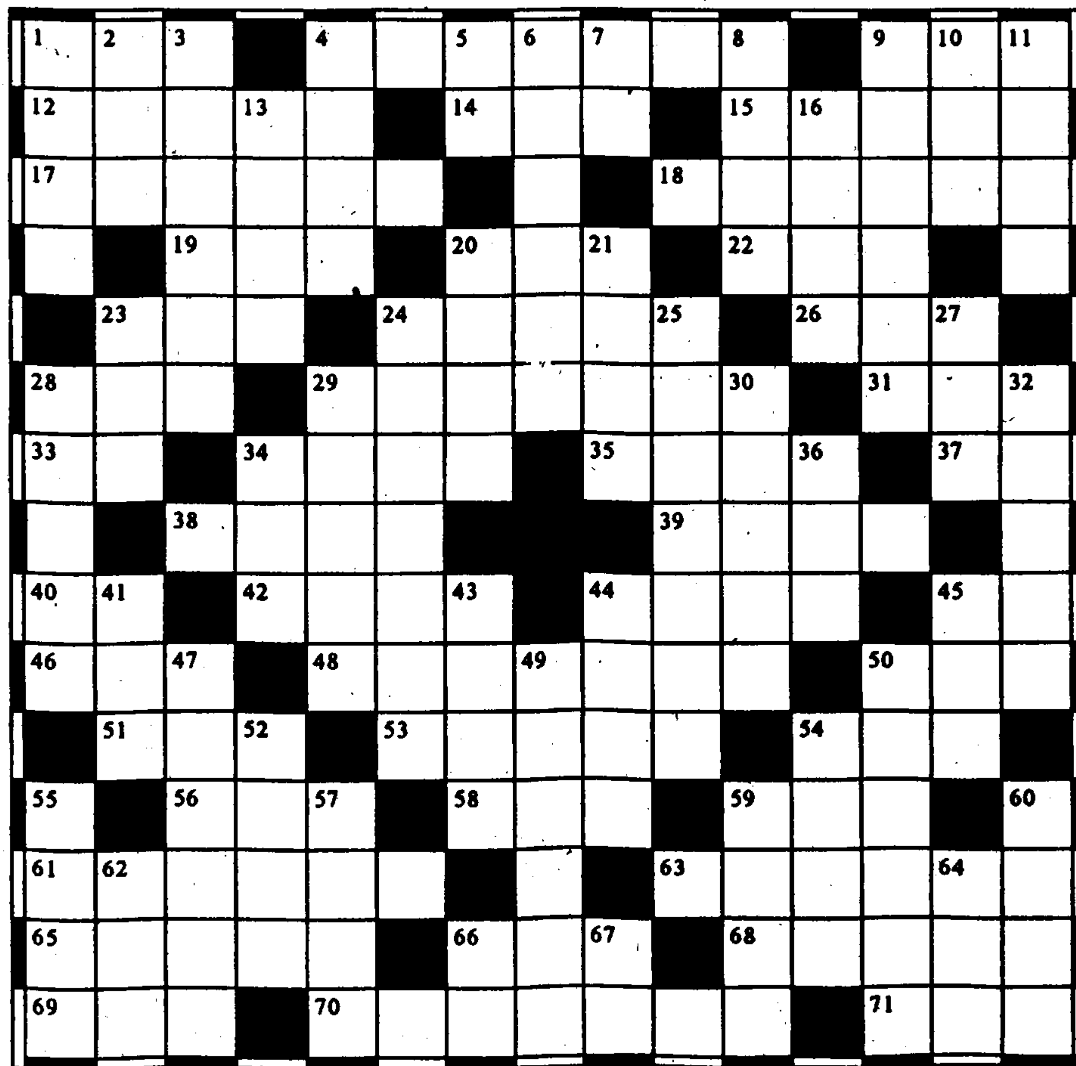
PER GIRO OF BANK:
Schrijf de oplossing op een giro-/bankoverschrijving onder het woord "Mededelingen" en maak minimaal *f* 3,– over naar:
Puzzelactie Limburgs Dagblad Postbank: 19 75 600
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

PER BRIEFKAART:
Noteer aan de linkerkant van de briefkaart uw naam, adres en woonplaats. Vermeld tevens de oplossing van de betreffende puzzel. Behalve de gewone frankering plakt u tenminste *f* 3,– aan postzegels bij. U stuurt de briefkaart naar:

Puzzelactie Limburgs Dagblad
Postbus 1000 6400 BA HEERLEN

VOORWAARDEN: om te kunnen meedingen naar de beschikbaargestelde prijzen moet per giro of bank tenminste drie gulden zijn overgemaakt of op de briefkaart naast het gewone porto tenminste drie gulden extra aan geldige postzegels zijn bijgeplakt. U mag zoveel oplossingen inzenden als u wilt. Hoe meer inzendingen, hoe meer kansen op een prijs. Bovendien geeft u meer steun aan de goede doelen van deze puzzelactie. Iedereen kan meedoen, u hoeft dus geen abonnee te zijn. Medewerkers van Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. mogen meepuzzelen, maar komen niet in aanmerking voor het winnen van een prijs. Per giro deelnemen is het voordeligst, aangezien dit geen extra (porto-)kosten met zich meebrengt. Het overgemaakte bedrag komt geheel ten goede aan de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaart moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT. De oplossingen en de einduitslag zijn gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen die ook de prijstrekkingen verricht.

PUZZEL NUMMER 12

Horizontaal: 1. tam; 4. nederige onderworpenheid; 9. heks; 12. strijdperk; 14. plaats op Ameland; 15. rivier in Frankrijk; 17. kleinhandel; 18. bederven; 19. veerkracht; 20. rustplaats; 22. knaagdier; 23. zwarte stof; 24. gil; 26. maand; 28. watering; 29. dochter van een vorst; 31. veerkracht; 33. bolgewas; 34. plezier; 35. vooruit dan maar; 37. ten afscheid; 38. middag; 39. mogelijkheid; 40. bijwoord; 42. wijn met een hoog koolzuurgehalte; 44. spies; 45. par exemple; 46. knaagdier; 48. insnijding; 50. sleepnet; 51. adviesraad; 53. uit Noorwegen; 54. drinkgerei; 56. bosmeertje; 58. honingdrank; 59. keukengerei; 61. bulken; 63. leren halsjuk; 65. vastheid van wilsbesluit; 66. Nederlandse rivier; 68. al; 69. juist; 70. net zo min; 71. Europeaan.

Verticaal: 1. korf; 2. vlaktemaat; 3. specerij; 4. erkentelijkheid; 5. plus; 6. direct; 7. gesneden stier; 8. Frans modekoning; 9. van de leer afwijkend Christen; 10. vreemde munt; 11. plaats in Gelderland; 13. ontkenning; 16. deel van een boom; 20. Engelsman; 21. Javaans dorp; 23. scheepstouw; 24. beledigen; 25. steeds weer; 27. een weinig; 28. kinderdoek; 29. toespraak; 30. serpent; 32. beestje na een feestje; 34. visje; 36. meisjesnaam; 41. soort; 43. muziekinstrument; 44. vreemde munt; 45. speelgoed; 47. eveneens; 49. tasten; 50. specerij; 52. tocht; 54. vervelende; 55. overslaande sluiting; 57. rivier in België; 59. boterton; 60. plaats in Gelderland; 62. bid (Latijn); 64. plaats in Gelderland; 66. Frans lidwoord; 67. lengtemaat.

Oplossing puzzel nr. 12

Als u de puzzel hebt opgelost, moet u de letters in de vakjes met de cijfers 33 - 53 - 30 - 47 - 5 - 68 achter elkaar zetten.

U leest dan een woord dat tevens de oplossing van onze puzzel vormt. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren, samen met het nummer van de puzzel, want u hebt dit nog nodig aan het eind van onze uit 20 ronden bestaande puzzelactie om mee te dingen naar de hoofdprijs van *f* 5000,–.

Bewaar daarom ALLE oplossingen!
De oplossing van puzzel 12 moet vóór 25 februari a.s. in ons bezit zijn.

Doe mee en steun de goede doelen

20 weken lang publiceren wij op zaterdag een puzzel waaraan u kunt deelnemen en een kans maakt op de wekelijkse geldprijzen en de **hoofdprijs van *f* 5000,–.**

De opbrengst van de puzzel gaat naar goede doelen, 75% is bestemd voor Stichting Sint Anna, project Kinderboerderij Op de Bies, Landgraaf en 25% van de opbrengst is bestemd voor de Vereniging Veldeke, Limburg.

Inlichtingen:
Voor inlichtingen kunt u tijdens kantooruren telefonisch terecht onder nummer **045-739911.**

ATTENTIE:

Puzzelaars die een briefkaart inzenden moeten er rekening mee houden dat de porto is verhoogd van 60 naar 70 cent!

De wekelijkse prijzen

Eerste prijs f 1000,-

Tweede prijs f 300,-

Derde prijs f 150,-

Vierde prijs f 100,-

Vijfde t/m tiende prijs f 50,-

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 4 november 1992 aan het bestuur van de Stichting Sint Anna te Heel vergunning verleend onder nummer L.O. 920/0157/164.92.

Puzzel nummer: 10

Oplossing :
NAMENS

Prijswinnaars:

1e prijs f 1000.-:
Mevr. W. Janssen-Grafe
Frankenstraat 2
Stein

2e prijs f 300,-:
P. Wetzler-Schrurer
Burg. Beckersstraat 73
Landgraaf

3e prijs f 150,-:
Mevr. M. Heinen
Hereweg 182
Landgraaf

4e prijs f 100.-:
G. Hermkens
Jeustraat 65
Voerendaal

5e t/m 10e prijs f 50.-:
F. Gubbels-Sijben
Panhuisstraat 44
Voerendaal

M. Berghaerts
Raadhuisstraat 33
Grevenbicht

Fam. Ratingen-Verhalle
De Limpensstraat 7
Sittard

Mevr. E. van Soelen
Burg. Lemmensstraat 47
Geleen

M. Bonnie-Halmans
Vrangendael 30 I
Sittard

M. Everhartz
Leliestraat 10
Kerkrade

● *Hannelore die haar reuma weglacht en overdag gezelschap heeft van haar twee honden.* Foto: ERMINDO ARMINO

Goedlachse Hannelore Grafe in Stein wint hoofdprijs

'Ik puzzel voor het goede doel'

STEIN – Bij sommige mensen is het goede humeur niet stuk te krijgen. Hannelore Grafe in Stein is zo iemand. Natuurlijk, als je duizend gulden wint in de puzzelactie krijg je vanzelf iets zonnigs over je. Maar bij Hannelore ligt de zaak toch iets gecompliceerder.

Hannelore vecht al geruime tijd tegen haar reuma-handicap. Lag lang in de Hoensbroekse Lucaskliniek en is nu veelal aan haar huis gekluisterd. Haar prachtige woning in Spaubeek heeft ze moeten verruilen voor een gelijkvloerse bungalow in Stein omdat ze niet meer goed uit de voeten kan. „Maar dat is niet erg", lacht ze. „Want ik ben van oorsprong een Steinse."

Zij puzzelt in de eerste plaats voor het goede doel. En daarna voor tijdverdrijf. In die volgorde. Ze meent het serieus. „Ik puzzel regelmatig in diverse boekjes en zo. Die stuur ik nooit in. Maar als ik weet dat er een goed doel achter steekt dan maak ik wat extra geld over."

De liefde voor kruiswoordraadsels heeft ze van haar 79-jarige Haagse oom Jules. Die puzzelt al jaren. „Weet je wat nu zo aardig is? Dat ik voor de tweede keer win bij een actie van jullie krant. Vorig jaar heb ik honderd gulden gewonnen bij het bingo-spel."

Het geld komt Hannelore uitstekend van pas. Afgelopen zondag kreeg ze een verheugend bericht.

Haar jongste dochter wordt moeder. En Hannelore oma. Het eerste kleinkind voor haar en echtgenoot Willem. Feest in Huize Grafe. De duizend gulden wordt vast en zeker aan spullen voor de kleine wurm uitgegeven.

Bij het afscheid wil Hannelore Grafe een gedeelte van haar gewonnen duizend gulden weer meegeven. Om te overhandigen aan de directie van Op de Bies voor de kinderboerderij. Je vindt ze bijna niet meer, zulke mensen.

Tijdschrift Veldeke belangrijk voor instandhouden dialect

HEERLEN – Het tijdschrift van de vereniging Veldeke bestaat sinds 1926. En dat is zolang de vereniging er is. „Het orgaan Veldeke is een belangrijk middel om de doelstelling instandhouding van de dialecten in Limburg te bevorderen", zegt Herman Crompvoets, hoofdredacteur van Veldeke.

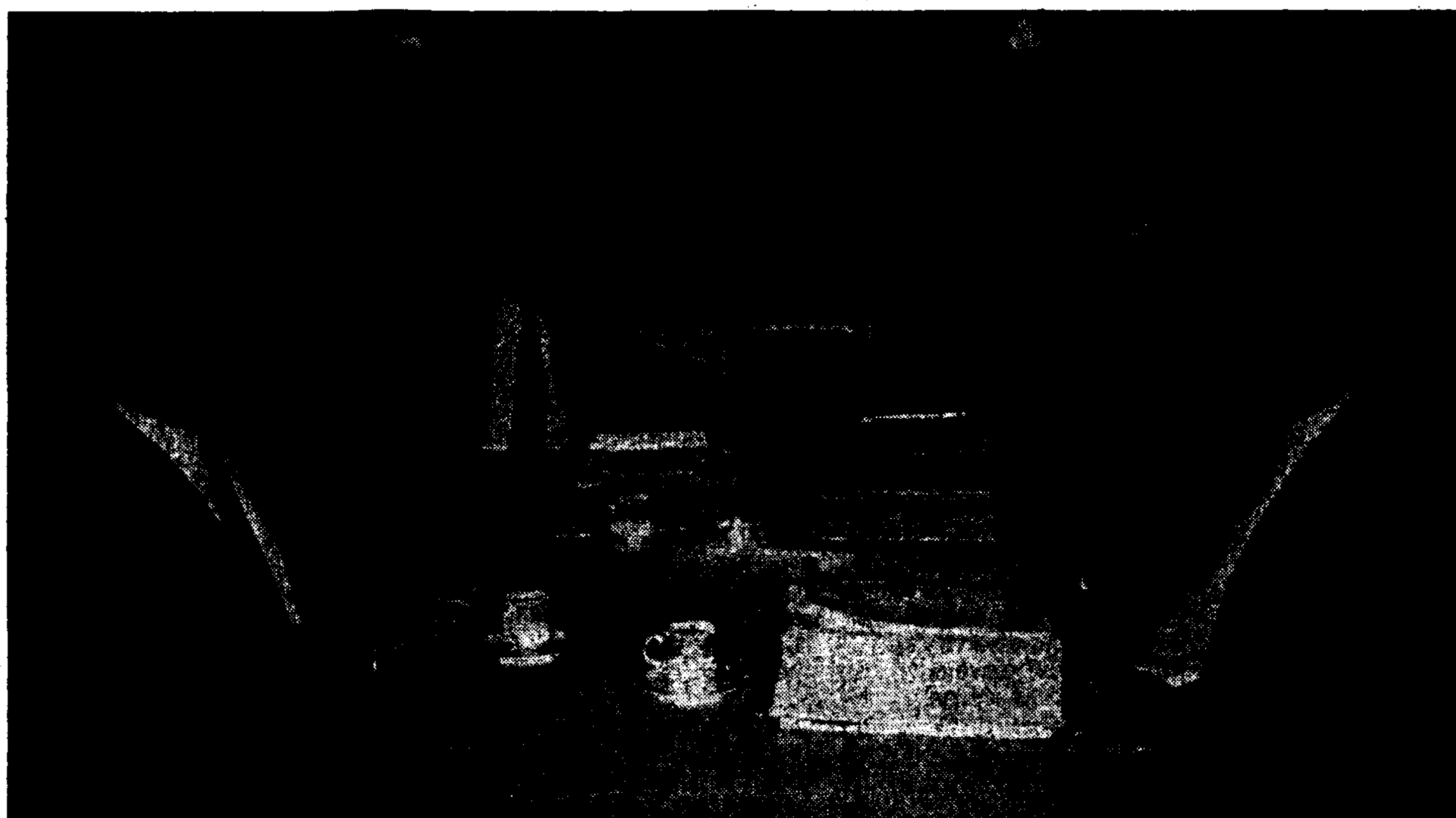
Natuurlijk doen de elf Veldeke-kringen er alles aan om die doelstelling waar te maken. Crompvoets: „Maar een tijdschrift dat zo'n 3200 abonnees bestrijkt is een uitstekend middel om de Limburgse dialecten, het schrijven in dialect en artikelen over dialect bij een breed publiek onder de aandacht brengen. Door de grote verscheidenheid aan dialecten in Limburg en door de veelsoortige spelling - want spelling is (helaas) vaak een persoonlijke aangelegenheid -, is een overkoepelend tijdschrift geen overbodige luxe", aldus Crompvoets.

Veldeke adviseert uniform de 'Veldeke-spelling' te gebruiken. Wanneer gedichten en verhalen in een en dezelfde spelling worden geschreven door personen in Gennep, Venlo, Kerkrade of Maastricht, kunnen Limburgers elkaars werk beter lezen en begrijpen.

In de uitgave van het eerste nummer in januari 1926 zegt Veldeke-voorzitter Van Wessem dat het Limburgse taaleigen als regel zal worden gebruikt, maar dat voor officiële mededelingen de landstaal gebezigd wordt. Typerend is wel dat het eerste stuk 'Ter kinnesmaking' in het Maastrichts dialect begint.

Vanaf het begin is het Maastrichts en ruimer gezien de Zuidlimburgse invloed, groot geweest in het tijdschrift. Al probeerden bestuur en redactie het tijdschrift ook met Midden- en Noordlimburgse artikelen te vullen; zij konden toch niet verhinderen dat het blad lange tijd een Zuidlimburgs imago bleef behouden.

Het uitgangspunt van de huidige redactie is dat het tijdschrift aan elke dialectliefhebber wat wils moet bieden. Gedichten, verhalen, beschouwend proza, en toneel vindt de lezer naast volkskundige en populair-wetenschappelijke artikelen. Dat laatste heeft Veldeke nooit geschuwd. Mensen als W. Roukens, J. Tans, A. Schrijnemakers en tegenwoordig onder andere P. Bakkes, P. Nissen en de redactie van het Woordenboek van de Limburgse Dialecten hebben vaker hun (wetenschappelijk) licht doen schijnen over dialecten in onze provincie. Maar met steeds in de achterhoofden van de redactieleden dat 'wetenschappelijke' artikelen niet mogen domineren. Hoofdredacteur Roukens van Veldeke zei het in 1939 al: 'Veldeke mós en zal inne periodiek vuur alle Limburgers blieve'.

● *Redactiecommissie Veldeke. Van links naar rechts: Pol Brounts, Eddy Tielemans, Jo Boumans, Pierre Bakkes, Herman Crompvoets en Hub Clerkx.* Foto: VELDEKE

Motoren en scooters

Nu bij

JMD MOTO PARTS

SCHINNEN TEL. 04493-4266

bij aankoop motorfiets v.a. ƒ 10.000,-

Voor ƒ 1.000,- gratis kleding.

Geldig t/m 20 februari
J.M.D. Motoparts, Breinder 9B Schinnen.
Naast afrit autoweg.

Suzuki ENTRODER 750 cc, bwj. '88. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek.

Yamaha VIRAGO V-twin, cardan. Tel. 045-455622.

Te koop HONDA CB 750, type Bol d'or, bwj. '79, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-210072.

Te koop HONDA XL 600R, bwj. '85, i.z.g.st. Tel. 04498-58492.

Te koop SUZUKI Introoder 1400, bwj. '90. Tel. 04750-11228.

Te koop BMW Shopper R 25-3, bwj. '55, RDW gek., alle extra's. Tel. 045-272006.

Te k. CROSSMOTOR KX 250 bwj. '87, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.000,-. Tel. 045-412650.

Te koop HONDA Nighthawk 750, bwj. '83, in perf. st., ƒ 5.250,-. Tel. 04493-4929.

SUZUKI GSX 600 F, bwj. eind 1988, prijs ƒ 8.750,-. Tel. 045-320088.

Te koop YAMAHA XT 600, bwj. 3-'92, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-230527.

ZIJSPANMOTOR merk M72 boxermotor, bwj. 1945, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-445093.

Te k. KAWA GPX 750R met Laser, kl. zw./rood, bwj. '87, pr. ƒ 10.500,-. 04451-2372.

Te k. KPM 300 Enduro, bwj. mrt '92, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 8.750,-. Tel. 043-643736.

Te koop HONDA Magna VF 700, 17.000 km., bwj. '86, i.z. g.st., zeer mooi, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 045-225414.

Te k. CROSSMOTOR, merk Yamaha 500 CC, pr.n.o.t.k. Tel. 045-219049.

(Brom)fietsen

Te koop PEUGEOT snorfiets met verzekering, prijs ƒ 300,-. Tel. 045-320185.

Te k. VESPA Ciao i.z.g.st., ƒ 500,-. Tel. 045-410413.

Te k. VESPA Ciao, zwart/wit met sterwielen, bwj. '90, vr. pr. ƒ 750,-. Tel. 045-754147.

Te k. div. overj. en gebr. ATB en RACEFIETSEN: gebr. Peugeot SC 50 bromscooter. Bert Rekers, Willemstr. 85 Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. BROMSCOOTER en snorbrommer. Tel. 045-321231.

BATAVUS fietsen, collectie 1993, alle types. Inruil en financiering mogelijk. Simon Olthof twee-wielers, Maristr. 14, Geleen-zuid. Tel. 046-749237.

Puch MAXI, bwj. 12-'89, weinig gelopen, ƒ 650,-. Tel. 045-426511.

Daytona-shop Kerkrade vraagt BROMFIETSEN en onderdelen v. Vespa, Puch Maxi, Honda en Zündapp. M. Gorettistr. 1. 045-459555.

Vespa CIAO sterw., 6 mnd. oud, als nieuw. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Te k. KREIDLER Florett RM bwj. '71, goed lopend, ƒ 250,-; Mobilette damesbromfiets ƒ 75,-. Opknappers. Tel. 04406-15719.

Te k. PUCH Maxi i.g.st., niet opgevoerd, ƒ 450,-. Schoolstr. 1 Brunssum 045-254734 van 10.00 tot 16.00 uur.

Te koop Vespa CIAO en Yamaha DT met veel extra's, zeer mooi. Tel. 045-245863.

Wintersport

Te k. 1 paar mooie SKI'S, met schoenen, geheel compl. met pakken, mt. 40 en 43. Spotprijs! 045-421574.

Te koop 3 paar ski's 1.85/1.95/2.05m.; 4 paar schoenen mt. 42-42-45-46 (apart) Tel. 045-312827.

Vakantie en Recreatie

Caravans/tenten

Aanbieding:

Caravan-aansluitsnoeren

neopreen, kompleet met CEE stekers, 20 meter ƒ 49,95; 30 meter ƒ 69,95; 40 meter ƒ 89,95. Op haspel: 20 meter ƒ 99,95; 30 meter ƒ 119,95; 40 meter ƒ 139,95.

Beckers, Sittard. Tel. 046-520608.
Handelsstraat 22-24. Sittard.

Aanbieding: Caravanspiegels

Universele overzetspiegel p. stuk ƒ 9,95; p. paar ƒ 17,50.

Beckers, Sittard. Tel. 046-520608.
Handelsstraat 22-24. Sittard.

Atlas stacaravans

Import/verkoop. Camping High Chaparral
Hagerweg 20, Oirsbeek. Tel. 04492-2044.
Bezoek onze showmodellen.

Aanbieding: Lallemand

lichtgewicht bandenstoel voor camping en rekreatie. Nieuw, verbeterd '93-model. Alle kleuren van ƒ 109,- voor ƒ 79,-.

Beckers, Sittard. Tel. 046-520608.
Handelsstraat 22-24. Sittard.

DEALER

Chateau en Homecar Caravans

Onze 1993 modellen zijn er!
Reparatie, taxatie, onderhoud van alle merken caravans.
Ralon, Brommelen 58A, Geulle. Tel. 043-645079.

Ridderbeks

Officieel dealer van
Caravans:

Home car en Eriba

Vouwwagens

Trigano en Scout

Toppers in prijs en kwaliteit.
Kom eens kijken in Koningsbosch.
Prinsenbaan 180. Tel. 04743-2213.

Caravan Occasionbeurs bij Beckers

Door inruil verkregen wij opnieuw een aantal prima occasions.

Vouwwagens

Alpenkreuzer Senior	1976	ƒ600,-
Alpenkreuzer Winner Sel.	1989	ƒ3.750,-
Alpenkreuzer Super	1987	ƒ4.250,-
Alpenkreuzer GT	1981	ƒ1.950,-
Camplet	1984	ƒ3.950,-
Combi Camp Star	1986	ƒ3.250,-
Combi Camp Family (nieuw!)	1992	ƒ6.500,-
Freetime	1981	ƒ1.750,-
Holtkamper	1981	ƒ2.950,-
Paradiso Beach	1988	ƒ5.650,-
Paradiso Compact	1980	ƒ2.950,-
Rapido Record (m. vaste wanden)	1981	ƒ5.650,-
Tago Settler DL	1983	ƒ2.950,-
Walker 4/6	1979	ƒ2.250,-
Walker	1987	ƒ3.950,-
Markanto	1984	ƒ2.750,-
Travel Sleeper	1980	ƒ950,-

Caravans: Wij hebben nog een aantal prima gebruikte caravans in de populaire prijsklasse beneden ƒ 6.000,-. Maar kijkt u ook eens naar onze kollektie caravans met eindkeuken en toiletcabine. Bijvoorbeeld:

Kip KL390 EK	1984	ƒ10.950,-
Knaus Sudwind 440 HK	1992	ƒ19.950,-
Kip KG40EK	1988	ƒ17.950,-
Wilk 400HK	1989	ƒ15.900,-
Home Car	1979	ƒ5.950,-
Award Daystar 440	1988	ƒ17.950,-
Sprite Alpine EK	1991	ƒ17.995,-

Deze caravans bieden een comfortabele grote zitgroep/slaapruimte en worden kompleet met reservewiel, koelkast, kachel, voortent of luifel geleverd.
Kom vandaag nog kijken, keuren en kiezen.

Beckers Sittard

Bovag Caravanbedrijf. Off. dealer van Kip, Delta en Sterckeman caravans, Conway en Combi-Camp vouwwagens, Willerby en Blue Wonder stacaravans. Handelsstraat 22-24-31, Sittard (Handelscentrum Bergerweg). Volg de witte ANWB borden "Bergerweg". Tel. showroom: 046-580858 b.g.g. 500608.

Grote partij kwaliteits caravan VOORTENTEN, halve prijs. Voortenten Centrum, Theo Stet BV, Eindhoven. Tel. 040-482945.

Waidring-TIROL, luxe appartement, 2-3-4-6-pers. va. ƒ 19,- p.p. Info: 04499-1830.

NIEUW voor Limburg, De Larsen caravan voortent, Deense kwaliteit voor een Nederlandse prijs. Nu in onze shworoom 4 verschillende modellen v. 250 cm. tot 370 cm diep. Alleen bij De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Nieuw voor Limburg. Dealer van de zeer luxe moderne Franse Raclet VOUWWAGEN 4 tot 8 pers. met oplooprem, etc. etc. Tevens diverse gebruikte vouwwagens. De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Voor Wilk, Beyerland, Sprinter, Vitesse, Quartz en Award TOURCARAVANS 1993, nog enkele zeer scherp geprijsde 1992 modellen showcaravans en diverse gebruikte caravans naar De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park Nrd. Sittard. 046-513634.

Prachtige BERGLAND 3.80m., 5-pers., met verw. en koelk., nwe. voortent. i.z. g.staat. Tel. 045-419001.

Te k. Adria TOURCARAVAN, bwj. '90, eindk., rondzit, toiletr. Tel. 045-422384

HOBBY Prestige, 4.95 mtr., bwj '85, met veel extra's, ƒ 11.500,-. Tel. 045-421787.

Te koop Hobby PRESTIGE 460 van 1987, i.z.g.st., vraagpr. ƒ 12.000,-. Tel. 046-583665.

Te koop HOBBY 5.30 mtr., i. z.g.st., ƒ 5.500,-. Tel. 045-724063.

Te k. TABBART Baronesse 5.90 m., bwj. '87, met alle toebehoren. Tel. 04406-40956 of 04406-42300.

HOBBY caravans 350, '91; 370, '90; 380, '87; 400, '85 en '88; 420, '88 en '90. R.v. Gelrestr. 45, Nieuwstadt, tel. 04498-54664.

Te k. DETHLEFFS Beduin 390, eindk. 1989, toiletruimte, voortent. 04498-54390.

Te k. HOBBY Luxe 420 TM, 1988, toiletruimte, voortent. Tel. 04498-54390.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel; 045-719966.

Campers

Camper bouwen? Zelf doen!!

Beckers Sittard, kompleet en voordelig: kachels, koelkasten, aluminium beplating, aanrechten, houtplaten, verhoogde daken, ramen, accu's, zonnepanelen, kortom: teveel om op te noemen.

Beckers Sittard. Tel. 046-520608
Handelsstraat 22-24, Sittard.

Te k. Camper FORD Transit, i.z.g.st., z. compl., ƒ 6.250,-. Tel. 045-316940.

Te huur 4-6 pers. nieuwe KAMPEERAUTO'S v.a. ƒ 725,- per week; 045-216476 b.g.g. 04492-3311.

Te k. org. Westfalia KAMPEERAUTO, bwj. '84, met hefdak, ANWB gek. 045-216476 b.g.g. 04492-3311.

Te k. GEVRAAGD Camper. Autobedrijf Loek Schaepkens. Tel. 04405-2896.

Te k. CAMPER Bedford, benz., bwj. '79, Hilton opbouw, 4-pers., R.D.W.-keur., pr.n.o.t.k. Inl. 043-431025.

Te koop RENAULT Traffic camper, bwj. '82, inbouw '90, div. extra's, voll. ingericht. Inruil mog. Tel. 045-457624.

Chevy-Van GLOBEMASTER 22-06-'84, geel kent., 8 p. nw. motor (geen rev.), Vip bus, aanr., ijskast, slaapb., TV, airco, draaitafel, nw.st., bagagebox, aanb.tent, radio, nw.pr. ƒ 126.000,-. Tel. 046-745704, na 18.00 uur, zat. 09.00 - 18.00 uur.

Te k. SRV WAGEN op Daf truck onderstel, ideaal v. camper. Inl. 045-252604.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

hogedrukreiniger
nu extra voordelig

Bij aankoop van een heetwater hogedrukreiniger cap. 160 bar en 150°C zeer effektief tegen olie, vet, was en soortgelijke lastige schoonmaakproblemen geven wij ƒ 1750,- terug voor uw oude **heetwaterreiniger.**

• **HOBBY 100 NU** met wasborstel **549,-**

GRATIS

NIEUW

• Vraagt u ook vrijblijvend prijs op voor een stationair ringleidingsysteem.

TOPKWALITEIT en **SERVICE** die wij graag demonstreren. Bel nu of bezoek onze showroom.

KEW SERVICECENTER

van schijndel b.v. REINIGINGSSYSTEMEN KEW

Stationsweg 78, **MAASBRACHT**
Tel. 04746-5636 - Fax 04746-6540.

Zeeland

Meer zon! Profiteert u daarvan?

Caravancentrum Oranjezon Vrouwenpolder

Noordweg 54, Oostkapelle, tel. 01189-1990
b.g.g. 01181-1280
Wij hebben voor u in onze show, ruime keuze sta-caravans o.a. Sunseeker en Muller sta-caravans van Nederlandse bodem, tevens ook PVC of houtbouw 3.00/3.50 cm breed. Bij aankoop van een sta-caravan kunnen wij bemiddelen voor een staanplaats in Zeeland.
Folders op aanvraag. Bij bezoek eerst bellen s.v.p.

Drenthe

Carnaval ontvlucht? Kom dan naar Recreatiepark HUNZEBERGEN ! Rust, ruimte en frisse boslucht genoeg ! In de carnavalsvakantie huurt u een compl. inger. 5-6 pers. bungalow voor ƒ 240,- per weekend en ƒ 300,- per midweek of een appartement voor ƒ 308,- per week in ons prachtig in de bossen gelegen park. Recreatiepark Hunzebergen heeft verder recreatiemogelijkheden volop ! Fietsen, wandelen, overdekt zwemmen, tennissen, midgetgolf, vissen enz. Speciale arrangementen. Bijv. met de Pasen: 2-pers. app. 5 nachten ƒ 198,-; schit. nieuwe luxe bungalow met vaatwasser en CV, 5-pers., 5 nachten, ƒ 493,- ! Bel direct want voor zulke prijzen zijn we natuurlijk snel volgeboekt ! Recreatiepark Hunzebergen, Exloo (Drente). Tel. 05919-49116.

KAMPERLAND, luxe bungalows dir. aan Veerse Meer, Oosterschelde en Noordzee. Aantrekkelijke prijzen in voor- en naseizoen. Krokusarrangement v.a. ƒ 400,- all-in. Ruiterplaat Recreatiebeheer, tel. 01107-1866.

Motel OASE te Groede 2-4 pers. vak.studio's dichtbij zee. Info 01172-1636.

Waddeneilanden

AMELAND, te huur luxe stacaravan, voll. inger., rustig gelegen op loopafst. van bos, duinen, strand. 058-122897.

Frankrijk

Te huur APPARTEMENT a/d Franse Riviéra, 2-4-pers., voor- en na-seizoen, ƒ 250,- p.wk. 045-318692.

Baai van ST. TROPEZ, te huur luxe stacaravans op Camping met groot zwembad, plm. 800 mtr. van het strand. Perfect Holidays, tel. 05980-24601.

België

******Camping Jeugdparadijs**

Prachtige familiecamping in Belg. Limburg met o.a. grote speeltuin en div. attr. Boeiend recreatiepr. in schoolvak. Tel.09-32.89854347. Speeltuinstr. 8, 3660 Opglabbeek.

ARDENNEN, voll. inger. vakantiewoning, carnaval nog vrij. Tel. 04166-1631.

Duitsland

Wanderfreunde

komf. FeWo in Lautertal/ Hessen, 2-6 Pers., ruh. lage. Liegewiese, waldr., auf Wunsch Frühst. Prospekt vorh., ab. 35 DM. Tel. 09-49.6630298

SAUERLAND vakantiewoning 4-5 pers. DM 55,- tot DM 70,-, logies met ontbijt DM 26,- tot DM 30,-. Halfpens. DM 38,-. Direkt vrij. Tel. 09-49.27218872.

USA/Canada

Florida last minut mrt. vliegr. /auto/chalet vanaf ƒ 1.150,-. U.S.A. fly-drives westkust, 17 dgn. v.a. ƒ 2.921,-. ALASKA fly-drive/ bed en breakfast/campers/ begl. reizen. Open 7 dgn. p.wk. tot 22.00 uur, tel. 043-619990 / 671835.8

Azië

Perestrojka Reizen en Swiss Air us CHINAPARTNER voor vakantiereizen. Maatwerk v. groepen en bedrijven en instellingen. Info/ brochure: 030-250040, ook zat. 11-15 uur. ANVR/SGR.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Te huur STACARAVAN met overdekt terras (zonnevijver Rekem), incl. gas, water, licht en w.c. Nog vrij 1.4. t/m 3.7. en van 21.8. t/m 31.12. Tel. 045-243252.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Limburg

VALKENBURG 1 á 2 pers. studio te huur. Bemelen 1 á 2 pers. gemeub. studio, tevens vakantie bung. te huur compl. inger. tot 4-pers. Inl. tel. 04407-1321/2327

Doe eens iets anders met carnaval! Leer 5 dagen DELTAVLIEGEN in Z. Limburg. Bij zeilvliegschool De Meeuw. Aanv. 20 febr. en 1 maart. Info 080-582874.

Zeilen/Boten

SURFPLANK Fanatic Bat, 3.20 mtr, plus zeil North Infinity 6.4 m2 en snelsluit giek, plm. ƒ 1.400,-. 045-410395.

Te k. 5 pk BUITENBOORDMOTOR zonder benzinetank ƒ 350,-. 045-326473.

Div. Buitenland

PERESTROJKA Reizen en KLM uw Ruslandpartners voor vakantie, zakenreizen. Maatwerk v. groepen v. bedrijven en instellingen. Info/ brochure: 030-250040, ook zat. 11-15 uur. ANVR/SGR.

(Huis)dieren

1933 * 1993
De Kynologenclub Geleen

Organiseert de JUBILEUM RASHONDENSHOW in de IJshal van Glanerbrook te Geleen op

zondag 18 april 1993

Inschrijfgeld ƒ 30,- eerste hond ƒ 15,- elke volgende hond. Lidmaatschap ƒ 22,50.
Inl. en inschrijfformulieren: 04406-41886 of 046-378662.

Briards

zwartgeboren grijs, geb. 14-10-'92, stamboom St. Huber, goed karakter, heel mooi, 7 km. van Maastricht. Tel. 09-32.89716270.

BRIARDPUPS te koop met stamboom van kampioenafstamming, schrift. garantie. Tel. 04752-1885.

Te k. BERNER SENNENPUPS met stamb. van HD-vrije ouders. 04254-2709.

Te k. Golden RETRIEVERPUPS met stamb. en gezondh.gar. Tel. 04135-1931.

Te koop NEWFOUNDLANDER pups met papieren, zeer mooi. Tel. 046-334596.

Te k. wegens omstandigheden 2 PERZICHE poezen met stamboom, ƒ 350,- per stuk. Tel. 045-219561.

Schotse TERRIËRS, Boemers, Yorksh.terr., tekkels. Walem 11A. 04459-1237.

Te koop prachtige C-PONY, (Arabisch type) merry, 6 jr., ƒ 2.300,-. Tel. 045-315060 na 16.00 uur.

Te koop WELSH-Terriërs, met stamboom, plm. 10 weken oud. Tel. 04492-1124.

Te koop wegens omstandigheden BOOMER, reu, 6 maanden. Tel. 045-330071.

Te k. BERNER-SENNENPUPS van HD-vrije ouders, met stamb. Tel. 08866-3151.

Te k.GOLDEN-RETRIEVERPUPS met stamb. ingeënt, ontw. 04254-2709.

Te k. GOLDEN-RETRIEVER pups met prima stamboom van uitmuntende ouders, HD-vrij, ing. en ontw. Tel. 04118-1826.

Te k. HANGBUIKZWIJNTJES, dwerggeitjes, fazanten, damherten etc. etc. Roosterbergstr. 40, Opoeteren Maaseik. tel. 09-32.89863809.

Te k. PUPS van Malthezer Leeuwtjes, Yorkshires, Tsi-Tsu, Pekenees en poedel plm. 9 wkn. Ing. en ontw. Tel. 09-32.89863809.

Te k. nestje mooie mini YORKSHIRE-TERRIËR-PUPS. Tel. 04979-1246.

Te koop witte Amerikaanse/ Canadese HERDER-PUP, ontw. en ing. 04764-1540.

Te koop zeer mooie 4-jarige D PONY, h. 1.46, zeer fijn gereden. Van Blue Boy, vr. pr. ƒ 5.000,-. Tel. 046-581143 of 527695.

Te koop witte KEESJES, langhaar teckeltjes en bastaard puppies. Dierenspeciaalzaak Cobbenhagen, Grasbroekerweg 42, Heerlen. Tel.045-725260.

HONDERENNEN, hekwerken en paardeboxen, rechtstr. van fabrikant. Sane dierenspeciaalzaak, Maastrichtersteenweg 198, 3680 Maaseik. 09-32.89562616.

Te k. PUPS van Husky's, witte keesjes, yorkshire-terriërs, leuke bastaardhondjes. Tel. 04958-91851 dag. geopend, ook 's zondags.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

Limb. Inst. HONDEN Opvoeding, puppy training geh. cursus, begl. gedr. problemen. Dag- en avond opl. Tel. 046-510173.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Met Carnaval werken, vakantie of op stap uw huisdier goed ondergebracht in DIERENHOTEL Abdissenbosch al 18 jaar het vertrouwde adres, CV-verwarmd. Voor info. en of res. 045-317217. Vogelzankweg 230, Landgraaf-U.o.W.

Te koop wegens omstandigheden COLLIE, teef, 8 mnd. Silstr. 28, Sittard.

Opleidingen

SUPERLEARNING Sprachen Engl. und Frans. Wochenend Intensiefcursuse in Aachen, ab febr. Info.: Bildungswerk für Friedensarbeit, tel. 09-49.241512722.

Bedrijfseconoom geeft BIJLES economie en wiskunde. Tel. 045-716781.

FRANSE les voor begin. en gevord. ook convers.les. Tel. 045-428313.

Wie kan goede ZANGLES geven, plm. 1 les per week. Tel. 045-270453.

Nu 1 gratis PIANOLES ter kennismaking bij Silvia Jacobs. Bel voor afpraak 045-252615.

ANWB & Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & ZN, Europaweg Zuid 340, Landgraaf. Tel. 045-321721, fax 324744 voor alle rijbewijzen en chauffeursdiploma's; theoriecertificaat voor AB in 4 wk. Start cursus chauffeursdiploma 27-02-1993.

Rijles

Bovag erk. verkeersschool Theo VAN BENTUM. Voor al uw rijbewijzen. Startdatum 2-daagse theoriecursus AB 8-3, zaterdag cursus motor 27-3, chauffeursopl. C.C.V.-B start op 3-3, vervoer gevaarlijke stoffen 1-4, tev. 8-daagse en 8-weekse compactopl. voor alle rijbewijzen en speciale jongerencursussen. Inl. tel. 045-217487.

VRACHTAUTO eerste 5 lessen ƒ 55,- (60 min.). Trekker-oplegger eerste 5 lessen ƒ 75,- (60 min.). Start chauffeurscursus 5.3.1993 (garantie bij niet slagen, 2e cursus gratis). Bovag Verkeersschool Roger Keybeck, 04499-4844 / 06-52984720.

Aktie nu 10 RIJLESSEN à 1 uur voor ƒ 350,-. Tevens bieden wij u een snelcursus voor uw rijbewijs aan. Bel nu voor meer info 045-708975 Autorijschool R. Linssen

Huw./Kennism.

Kennismakingsreis naar POLEN. Inform. 043-435958.

Symp. jongeman, 42 jaar, 1.78 mtr., zoekt lieve VROUW, voor vaste relatie. Br.o.nr. B-03631, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

COMBINADO. Wij bemiddelen voor serieuze alleenstaanden. Onze persoonlijke aandacht garandeert dat je de meest geschikte partner vindt. Of je nu vriendschap, liefde of een levenspartner zoekt. Combinado zorgt ervoor. Postbus 678, 6400 AR Heerlen. Tel. 045-231377/ 321650.

Alleenst. vr., 58 jr. z.k.m. nette VRIEND. Br.o.nr. B-03648, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J.man 40 jr. ongeh. zoekt langs deze weg een net MEISJE tussen 30-40 jr., geen uitgaanstype, v. vaste relatie. Br. m. foto o.e.w.ret. o.nr. B-03647, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gesch. MAN, 46 jr. met 2 kinderen van 5 en 6 jr., zoekt vrouw om het weer gezellig thuis te hebben. Kind geen bezw. Br.o.nr. B-03634, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Leuke jongeman 32 jr. ongebonden, slank en sportief met auto en woning zoekt kennism. met VROUW voor erotische relatie. Br.o.nr. B-03637, Limburgs Dagblad, Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke rijpere DAME wil af en toe nette alleenst. heer, 60+ tegen red. verg. ontv. Geh.houd 100%. Uw br. met tel.nr. of adres. Br.o.nr. B-03639, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ik ben het alleen zijn zat. J. man, einde 30, 1.84 mtr., 70, jeugdig uiterlijk, fin. onafh., eigen horecabedr. in Venlo, zoekt eerlijke slanke DAME, z. kind. tot 32 jr. Ik verheug mij op jouw brief met foto. Br. o.nr. B-03629, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

J.man, 21 jr. z.k.m. spont., gezell. MEID, j.dame van 19-22 jr. voor o.a. uitgaan. Evt. vaste rel. niet uitgesl. Br.o.nr. B-03643, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Vrouw 60 jr. z.k.m. MAN uit goed milieu met auto. Br.o. nr. B-03649, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Ser. man, 69, zoekt serieuze VRIENDIN, ik ben van Poolse afkomst, 45 jr. in Ned., i.b. v. auto. Br.o.nr. B-03653, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gebonden MAN, 40 jr, z.k.m meisje of vrouw voor los/ vaste relatie. Postbus 613, 6400 AP, Heerlen.

J.man 35 jr. ongehuwd z.k. m. jonge VROUW om samen een leuke relatie op te bouwen en iets van het leven te maken, kind geen bezw. Hobby's voetballen, postz. verz. en puzzelen. Br. o.nr. B-03646, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette HEER sl. 65+ bem. zkt. dame 55-65, geh. verz. Br.o. nr. B-03645, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392,2130 AJ Hoofddorp.

J.man 32 jr. vast werk, z.k.m. spontane VRIENDIN. Br.o. nr. B-03644, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

van Bommel SUPERIOR SHOES®

Perfect door zijn details –
New Generation Classics.

HOFLEVERANCIER

NIEUWE COLLECTIE

Volop voorraad

JACQ. BEURSKENS

Markt 14, 6191 JH Beek

's Dinsdags gesloten 's Vrijdags koopavond

Huwelijksbureaus

Mens en Relatie

WERKT AAN DE TOEKOMST: UW TOEKOMST
PERSOONLIJKE BEMIDDELING voor duurzame man/vrouw relaties. Slagingspercentage: ruim 70%
HEERLEN, e.o. 045-726539, Mevr. Luchtman
ROERMOND, e.o. 04750-15534, Mevr. Nabarro
MAASTRICHT, e.o. 043-210126, Mevr. Tuin
GRATIS BROCHURE: Postbus 525, 6040 AM, Roermond of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
Erkend bureau geeft vertrouwen (erkend AVR)
14 maart: Ontmoetingsparty Apeldoorn

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid- en Oost Nederland voor het Acad., HBO en goed MBO-niveau.

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar u mist die ene partner in uw leven
INFO: Mw. Schiks, 043-255448 / fax 256430
Postbus 272, 6200 AG Maastricht.
Erkend Algemene Vereniging Relatiebureaus.

Bemiddelingsburo MYRA heeft meer dan 300 Poolse dames voor u ingeschreven. Enkele v.b. Karina 20 jr. vrolijk en eerlijk, geen kind. Malgosia 31 jr. rustig, concreet, geen kind. Lidia 39 jr. gevoelig, vrolijk, geen kind. Emilia 50 jr. vrolijk, huiselijk, geen kind. Ewa 57 jr. vriendelijk, rustig, geen kind. Wij bieden u een serieuse en persoonlijk bemiddeling voor een redelijke prijs. Bel nu 045-229448!!!

Je redt het best in je eentje, maar toch verlang je naar een warme gezellige relatie. Zet de eerste stap en bel met Relatiebureau HESTIA. We zijn een jong en energiek team dat graag de tijd voor je neemt. 043-645882.

Mode Totaal

Te k. kort nerts BONTJASJE, licht getailleerd, mt. 36-38, kleur champagne, prijs ƒ 500,-. Tel. 045-313983.

Zonnebanken/Zonnehemels

expert VAN UDEN

HOOFDSTRAAT 12, HOENSBROEK. Tel. 045-212655

Zonnehemels

Diverse modellen zonnehemels en zonnebanken tegen zeer lage prijzen.
Wolff zonnelampen 1.80 m, 100 W., nu ƒ 14,95

Bel de Vakman

Reparatie, renovatie, service en montage aan uw AANBOUWKEUKEN. Gratis info 045-210627.

SCHILDER kan nog binnenschilderwerk aannemen. Ook behangen. V.a. 1 maart ook buitenschilderwerk. Vraag geheel vrijblijvend prijsopgaaf. Inl. tel. 045-320550.

Dakdekkersbedrijf DE NOK voor al uw pannen daken en platte daken met de langste schriftel. gar. 045-753008.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

MAATWERK voor al uw timmerwerk en kl. verb. binnenshuis. 045-244609.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b. g.g. 646919.

STOELMATTERIJ Vernieuwd rieten- en biezenstoelen m. gar. 045-418820.

SCHILDER kan nog behang- en schilderwerk aannemen. Tel. 045-310273.

Hans LIPS voor dak en zinkwerk tie. Vraag vrijbl offerte. Bel 045-45

Baby en Kleuter

Te k. compl. BABYKAMER, kl. alpine-wit en babykleertjes etc. Tel. 04492-5473.

Te koop complete BABY-UITZET. Tel. 045-321486.

Radio en Afspeelapparatuur

Te k. BNO installatie bestaande uit: Tunerversterker 2400-2 plus afstandsbediening. Redline luidsprekers plus bijbeh. standaard en MPC kabel, vaste prijs ƒ 2.000,- Tel. 045-210882.

Te k. STEREOTO maha in éénkoop comp. Tel. 043-641

TV/Video

Goede KLEUREN TV's met gar., zeer grote sortering v.a. ƒ 95,- meer dan 25 jaar. TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Kleuren TV's 12-16 kan. v.a. ƒ 75-, met afst.bed. v.a. ƒ 125,-, met teletekst v.a. ƒ 250,- o.a. Philips. Radio/ TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-218432.

Te k. aangeb. dubb. VIDEO-RECORDER met afst. bediening, ½ jr. oud, merk Amstrad, nw.pr. ƒ 1.499,-, vr.pr. ƒ 850,-. Bel voor inl. 045-275242.

Te koop grootbeeld kleuren TV met afstandsbediening, i. z.g.st. Tel. 04492-2164.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ 298,-, betaling v.a. ƒ 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Kapper/Co

SCHOONHEIDS-ma geped.- stoelen, Tel. 04923-66561.

Computer

Te koop IBM PC A harddisk, met scherm en ƒ 1.100,-. Tel.045-4

Nieuwe PC 386SX 16 Mhz, 40 HD VGA met gar. ƒ 1. Nld printer ƒ 595,- tijnenstr. 67, Gele 046-743394.

Te koop SEGA met 4 spellen o.a. of the beast, pas 5 dus nog met gar sam. ƒ 750,-. Vr.pr. Bel. 045-254923.

Foto/Film

Te koop OLYMPUS met 4 objectiev ƒ 500,-; compl. kl. les i.z.g.st. Tel. 045-

Piccolo's in het L Dagblad zijn groot SULTAAT! Bel: 045-

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten

koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, etc.

WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT

waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige appar de Horn-winkels worden verzameld en verkocht to

60% KORTING

Elke dag nieuwe aanvoer,
Elke dag superlage aanbiedin
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koo

Philips/Whirlpool wasautoma

AWG 732, 800 toeren centrifuge, 4,5 kilo inhoud, temperatuur instelling bij elk wasprogramma, spoel kleine wasjes
geen ƒ 1.225,- of ƒ 999,- maar

ƒ 798,-

Blue Air Wasemkap

GB60/EL60, 3 afzuigstanden, verlichting, grote af paciteit
geen ƒ 289,- of ƒ 199,- maar

ƒ 69,-

Philips Kleurentelevisie

21GR9750 grootbeeld, stereo model met afstand ning, afkoppelbare boxen, aansluiting voor S-VHS scart aansluiting en 60 voorkeuze zenders
geen ƒ 1.698,- of ƒ 1.399,- maar

ƒ 1.099,-

Akai Compact Disc Speler

CD 36, programmeerbaar, random play funktie, vo achteruit zoek systeem, drie straals laser, herh.fu
geen ƒ 438,- of ƒ 399,- maar

ƒ 248,-

WITTE HAL

Sittard
Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergerweg. 046-5

Maastricht
Scharnerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-
Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur met grote kortingen

Te k. 4-pans Perfecta OVEN, geheel gerev., alleen voorzien van 4 nw. klokken, voor plaatsing kan gezorgd worden, pr. excl. plaatsen ƒ 1.500,-. Tel. 045-417739.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

SIEMENS

Bosch, Zanker, AEG wasmachines, koelkasten, vriezers wassers. De laagst Jac Kohlen, Rijksweg bij ziekenhuis Sitta 513228 of 514862.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt te Maasmechele

Iedere zondag van 10.00 uur tot 18.00 uur. Orkes Fourty Tops met dansmuziek. Inl. staanpl. NL. 043-6

Te huur DRAAIMOLEN, caroussel, luchtkussen. Tel. 045-315378.

Piccolo's in het Li Dagblad zijn groot SULTAAT! Bel: 045-

Te koop gevraagd

C.V. ALLESBRANDER gevr. voor pension plm. 10 kamers. Tel. 04406-12875.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Te k. gevr. MOD NEN, schaal H-0 04752-3763.

Voor Piccolo's zie verder pagina

HIGH-TECH MADE IN

Netwerk in de kn

Waar ligt Uw probleem?

Info-lijn
09/49/241/8 89 64-36

dressler

Kockerellstraße 10, D - 5100 Aken
Tel.: 09/49/241/8 89 64 - 0 Fax: 09/49/241/8 89 64 - 40
Ma. - Vr. 9.00 - 13.00 en 14.00 - 17.00 h.

Limburgs agblad voor ostelijk uidlimburg

Zaterdag 13 februari 1993 • Pagina 13

LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-452932; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Slachtoffers kunnen incident moeilijk verwerken

Milde eisen tegen drie 'oma-rippers'

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/HEERLEN – Voor het gemak worden zij aangeduid als de Heerlense 'oma-rippers'. Hun specialiteit is oude en zeer oude dames beroven van hun tasje of hun boodschappen. Zonder uitzondering worden de slachtoffers van achteren besprongen en dan alleen als het donker is en voldoende vluchtwegen voorhanden zijn.

Medio 1992 zorgden zij met hun optreden op de Muzenlaan, Akerstraat en de Promenade in Heerlen voor grote onrust onder vooral bejaarden in de binnenstad, die nauwelijks nog op straat durfde komen. In meerdere gevallen leidden de overvallen tot verwondingen bij de slachtoffers.

Gisteren hoorden de 'oma-rippers' desondanks nog relatief milde straffen eisen door officier van justitie mr. M. Kolkert. 'Tegen de 18-jarige Jacky vroeg' hij voor zes tasjesroven en een serie forse inbraken achttien maanden, waarvan zes voorwaardelijk. Voor vier zeer brutale tasjesroven tegen de 22-jarige Ralf achttien maanden en tegen de al eerder veroordeelde en drank- en drugsverslaafde Marinus (23) 2,5 jaar gevangenisstraf voor een scala van criminele feiten waaronder ook vier tasjesroven.

De drie die zich voor de strafkamer in Maastrichtuiterst deemoedig toonden, lopen het risico dat de rechtbank opnieuw boven een eis uitgaat. Voorzitter mr. Koopman van de strafkamer liet overduidelijk blijken hoe zij over het beroven van oude mensen – een slachtoffer was bijna 80 jaar – denkt. Zij hield de daders in elk geval voor dat 'zij zich moeten realiseren dat slachtoffers van dit soort laffe overvallen maar heel moeilijk de gebeurtenis weten te verwerken'.

Ter zitting bleek ook dat de verdachten zonder uitzondering uit gebroken gezinnen komen en langdurig verslaafd zijn. De 22-jarige Ralf zei al vanaf zijn elfde jaar drugs te gebruiken.

Uitspraak over veertien dagen.

Geiten van Thorn sluiten WMC af

Van onze verslaggever

KERKRADE – De Geiten van Thorn sluiten op 25 juli het twaalfde Wereld Muziek Concours in Kerkrade af. Na loting is dat gisteren vast komen te staan. Vijf gerenommeerde harmonieorkesten strijden tegen elkaar in de concertafdeling op die laatste dag.

Het Nanset Ungdoms Musikkorps uit Larvik, in Noorwegen beklimt als eerste het podium in de Rodahal. Daarna is het de beurt aan de Koninklijke van Thorn onder leiding van Jan Cober. Henri Adams is vervolgens aan de beurt met zijn Sociedad Musical La Artistica uit Bunol nabij Valencia in Spanje, harmonie Ste.-Cécile uit Eijsden onder leiding van Alex Schillings is de voorlaatste en Heinz Friesen die al meerdere malen met Bocholtz het zoet van de WMC-overwinning mocht smaken, sluit met St.-Michael van Thorn het mondiale muziekfeest af.

De WMC-organisatie heeft in de concertafdeling 24 orkesten toegelaten. Zes fanfares, zes brassbands en dertien harmonieorkesten. Bij de fanfares moet St. Martinus uit Urmond, Eendracht van Nieuwenhagerheide en St. Caecilia America het opnemen tegen het Frysk Fanfare-orkest (winnaar 1989) fanfare Psalm 150 uit Dinxperlo en Wilhelmina uit Heerde. De brassbands komen vooral uit het noorden van het land: De Wâldsang uit het Friese Buitenpost, Soli Deo Gloria uit Leeuwarden en de provinciale brassband Groningen komen uit tegen Engelse en Zwitserse bands.

Bij de harmonieorkest bevolken behalve de vijf van de laatste dag de volgende korpsen de concertafdeling: Wilhelmina Glanerbrug, RK Gildenbondsharmonie uit Boxtel, Concordia uit Treebeek onder leiding van Jouke Hoekstra, Lillestroms Musikorps (Noorwegen), Sagene Janitsar en Dragefellets Musikkorps uit Bergen (Noorwegen), harmonie De Vooruit uit Harelbeke (België) en het Sinfonische Blasorchester Bern (Zwitseland).

Zie verder pagina 16

• Minder Limburgers in lagere afdelingen WMC

SP wil nationale asbestverwijdering

HEERLEN – Het landelijke Milieu Alarmteam van de Socialistiese Partij wil dat er een nationaal asbestverwijderingsplan komt. Dit staat in het rapport 'Afscheid van asbest', dat woensdag in Kerkrade wordt aangeboden aan de voorzitter van het Overlegplatform Milieu van het Streekgewest, A. Coumans. Volgens het SP-rapport sterven jaarlijks zeshonderd Nederlanders door ingeademde asbestvezels. De kosten van het asbestverwijderingsplan, gerekend over een periode van twintig jaar, worden geraamd op tien miljard gulden.

Duitse medaille voor Daniels

ROERMOND – Oud-burgemeester J. Daniels van Roermond krijgt het kruis van verdienten van de Bondsrepubliek Duitsland. De Duitse bondspresident R. von Weizsäcker heeft hem de onderscheiding toegekend omdat Daniels zich als burgemeester sterk heeft gemaakt voor grensoverschrijdende samenwerking. De versierselen worden hem dinsdag opgespeld door de Duitse ambassadeur in Nederland, K. Citron.

Voetgangers met opzet geschept

LUIK – Een dronken bestuurder van een bestelauto is met opzet ingereden op een groepje handelaars op de vlooienmarkt in Luik. Vijf mensen werden over een afstand van enkele honderden meters meegesleurd. Een 54-jarige man uit Dilsen-Stokkem werd daarbij gedood. De chauffeur had de hele nacht in het café doorgebracht. Daar had hij al aangekondigd dat hij voetgangers omver zou gaan rijden omdat hij vond dat de politie hem niet voldoende gesteund had toen hij zelf eens bij een ongeluk betrokken was.

Sociale dienst Venlo opgelicht

VENLO – De sociale recherche van de gemeente Venlo heeft wegens fraude proces-verbaal opgemaakt tegen een vrouw en twee mannen uit die stad. Een 24-jarige inwonster had naast haar uitkering een baan waardoor zij ten onrechte 21.000 gulden van de sociale dienst ontving. Twee Venlonaren van 34 en 35 jaar die bij de sociale dienst stonden ingeschreven, bleken er zwart bijna een ton te hebben bijverdiend.

Wasbenzine in brandende kachel

NIEUWSTADT – Omdat de 16-jarige zoon des huizes dacht dat de kachel beter zou branden als hij er een scheut wasbenzine in zou gooien, ontstond gisteravond brand in een woning aan Op de Baan in Nieuwstadt. De brandweer van Susteren moest er aan te pas komen om de vlammen te doven. De schade aan het interieur bedraagt enkele duizenden guldens. De onfortuinlijke jongeman liep lichte brandwonden op.

Meer horeca op Markt Geleen

GELEEN – Geleen wil meer horecaondernemingen in het stadscentrum. Wat B en W betreft mogen drie kasteleins op de Markt een zaak openen. Een van hen zal zich gaan vestigen in het voormalige pand van drukkerij Keulers aan de Markt 4. Hier komt een grand café, een combinatie van café en restaurant. Een van de redenen om voor de horeca het licht op groen te zetten is volgens de gemeente het geringe aantal incidenten dat in de afgelopen jaren is ontstaan als gevolg van cafébezoek op de Markt en omgeving. Nu het Centrumplan in de steigers staat, vindt het gemeentebestuur dat er best gesleuteld mag worden aan de horecaformule. Juist grand cafés zouden een inspirerende bijdrage leveren aan het imago van Geleen als winkelstad, omdat deze cafés reeds vanaf tien uur 's morgens zijn geopend en de exploitatie ervan primair is gericht op een combinatie van drinken en eten.

Hond dood na vergiftiging

LANDGRAAF – Een mechelse herder is in Landgraaf gestorven nadat hij was vergiftigd met een grote hoeveelheid strychnine, beter bekend als rattengif. De hond werd gevonden aan de Kakertsweg in Schaesberg. In deze omgeving zijn vaker honden vergiftigd met hetzelfde vergif. Een medewerker van de dierenkliniek Strijthagen, waar de hond naartoe werd gebracht, heeft aangifte gedaan bij de politie.

Dinsdag actie voor behoud taken en betere salariëring

Werkonderbreking bij controlerende artsen

Van onze verslaggever

HEERLEN – De controlerende artsen van het GAK en de GMD in Heerlen, Maastricht en Sittard leggen dinsdag van tien tot twee uur het werk neer. Daarmee willen ze de directies van bedrijfsverenigingen dwingen om het overleg te hervatten over het handhaven van een brede takinhoud van de verzekeringsgeneeskundigen, tegendringing van het ziekteverzuim en een daarbij passende salariëring.

De Vakorganisatie voor middelbaar en hoger personeel (VHP) en de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) hebben tot de actie opgeroepen. De werkonderbrekingen maken deel uit van een estafette-actie die maandag in Utrecht en Leeuwarden begint en woensdag wordt voortgezet in Breda en Dordrecht.

Tijdens de werkonderbreking in Zuid-Limburg gaan de actievoerders naar café Bonne Femme aan de Graanmarkt in Maastricht. Daar worden zij toegesproken door vertegenwoordigers van de LAD en VHP.

De directies van bedrijfsverenigingen weigeren te praten over de toepassing van de nieuwe salarisstructuur, over onderzoek naar de positie van de artsen, over de ongelijke behandeling van de controlerende artsen en over de behoud van de taken.

De acties van de verzekeringssgeneeskundigen gingen najaar 1992 van start met een door meer dan ...honderd artsen bezochte protestbijeenkomst in Utrecht. Bij het LAD en de VHP zijn ongeveer negentig procent van de 1280 werkzame artsen aangesloten.

Kabelbedrijf Heerlen failliet

HEERLEN – Het Heerlense bedrijf Inter Cable Company (ICC) is failliet verklaard. Het bedrijf, waar twaalf mensen werkten, is in 1991 opgericht om voor PTT-Telecom kabels te leggen en te lassen. Curator H. Altman laat weten dat er in 1992 nog genoeg werk was, maar dat het Heerlense bedrijf na bezuinigingen bij de PTT als eerste van de concurrenten buiten de boot viel. Hij zegt dat het niet mogelijk is het jonge bedrijf nog te redden of anders onder te brengen.

De schulden worden geschat tussen zes en zeven ton. Tien personeelsleden moet Altman nog ontslaan. Twee hebben ICC al eerder verlaten.

Schutterijen leggen het loodje mocht blijken dat de vogel nu ook al met losse flodders kan worden geschoten

punaise

Geloofsdoek met verhaal

• *Femie Pasman met een deel van haar wandkleed dat komt te hangen in de kapel van het De Wever Ziekenhuis.* Foto: KLAUS TUMMERS

Religieus kleed voor De Wever

HEERLEN – „Ik heb mijn kleed nog nooit helemaal gezien, omdat ik werk in een ruimte van drie bij vier meter. Als je zoiets groots maakt, geeft dat de nodige technische problemen." Femie Pasman-van Bruggen (66) uit Heerlen werkte drie jaar lang aan een religieus wandkleed van zes bij drie meter. Zondag 28 februari wordt het doek aangeboden aan het De Wever Ziekenhuis dat de opdracht gaf voor het vervaardigen ervan.

Het kleed krijgt een plekje in de kapel van het ziekenhuis, volgens Pasman een zeer functionele ruimte voor haar creatie. „De kapel is een meditatieve ruimte voor de patiënten en het kleed voldoet daar prima aan de liturgische functie," aldus de kunstenares.

De joodse en christelijke symbolen op het doek hebben betrekking op de schepping en zullen worden gebruikt bij themadiensten tijdens de vastenperiode. De eerste themadienst vindt plaats op de zondag bij de doop van het wandkleed, om half elf 's ochtends. Het thema is dan 'Weg van het licht'.

Pasman heeft in een periode van ongeveer twintig jaar tal van wandkleden gemaakt met een religieus karakter, of zoals ze het zelf zegt 'geloofsdoeken met een verhaal.' Enkele daarvan hangen in Heerlen, onder andere in het Bernadinuscollege en in de Reformatorische Kerk aan het Tempsplein. In het De Wever Ziekenhuis hing al een doek van haar. „Mijn kleden onstaan uit maatschappelijke betrokkenheid," zegt de kunstenares. „Visuele bewustwording is één van mijn streven."

Adviesdienst over btw ontslaat tien mensen

Van onze verslaggever

ROERMOND – Amper een maand na de opening door staatssecretaris Yvonne van Rooy moet de btw-telefoon in Roermond tien van de twaalf personeelsleden ontslaan. De veronderstelde lawine van hulpvragen van exporterende bedrijven is uitgebleven.

„De overheid heeft zeker tachtig procent van de markt naar zich toegetrokken door gratis en voor niks adviezen te verstrekken. Daar kunnen wij natuurlijk niet tegen opboksen," zegt Hans Maessen, directeur van de btw-telefoon.

De btw-Telefoon verstrekt voor vijftig gulden per kwartier adviezen aan exporterende ondernemingen. Maessen vindt de gratis adviesdienst van de overheid niet rechtvaardig.

„In januari 1992 hebben we gesprekken met het Rijk gevoerd over ons initiatief. Ze hebben alle medewerking toegezegd. Het werd toegejuicht. Het betekende immers vervangend werk voor de vele douanadeclaranten die na 1 januari 1993 hun baan zouden verliezen. Anderen douane-expediteurs hadden toen allang de handdoek in de ring gegooid. 'Prima,' zeiden ze. En nu dit."

Het personeel van de BTW-telefoon is vrijdagmiddag ingelicht van de drastische afslanking. Volgens de directeur is er een sociaal plan gemaakt, dat voor de ontslagen werknemers een aanvulling op hun uitkering garandeert.

Ook het moederbedrijf Maco heeft door het wegvallen van de EG-binnengrenzen sterk moeten inkrimpen. „Hier wordt nog dertig tot veertig procent van de oude omvang van het werk afgehandeld," zegt Maessen. „Maar we leggen het hoofd niet in de schoot. We hebben hier een gigantische kennis opgebouwd. Daarmee gaan we proberen iets te doen".

Heerlense werkgroep klaagt Volkskrant aan

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – De Heerlense Werkgroep tegen fascisme en racisme gaat bij de Raad voor de Journalistiek een klacht indienen tegen de Volkskrant. Ze verwijt het landelijke dagblad dat het de werkgroep in publicaties van vorige week onterecht voor leugenaar heeft uitgemaakt.

De verslaggever van de Volkskrant gaf in zijn artikelen aan dat het persbericht van de werkgroep, waarin het verhaal van de in Duitsland mishandelde Antilliaan stond, op onwaarheden berustte. Bovendien zou het, volgens hem, aangedikte verhaal van O. Arindell, min of meer tegen zijn zin, als onderwerp zijn gebruikt voor acties in Maastricht, Den Haag en Amsterdam.

De Heerlense werkgroep bestrijdt dat er leugens in het persbericht staan. „We hebben het verhaal rechtstreeks overgenomen van het slachtoffer," zegt woordvoerder Karl, die overigens zijn achternaam niet in de krant wil. Om dat te bewijzen stuurt de werkgroep een bandje op naar de Volkskrant waarop het verhaal van Arindell te is horen.

Ook de uitspraak dat de Antilliaan tegen wil en dank hoofdrolspeler is geworden van demonstraties bij de Duitse ambassade en consulaten, is volgens Karl onterecht. „Het is juist andersom gegaan," zegt de woordvoerder. „De broer van het slachtoffer nam contact met ons op nadat de mishandeling in Duitsland had plaatsgevonden. Hij wilde dat we hiertegen actie zouden ondernemen."

Christine Arindell, de vrouw van de Antilliaan, bevestigt dit. Zij begrijpt ook niet hoe de Volkskrant erbij komt dat zij en haar man zich door de werkgroep zouden hebben laten meeslepen.

De Antilliaanse Roermondenaar werd twee weken geleden door vier jongeren in Bergheim zodanig mishandeld dat hij twee dagen bewusteloos is geweest. Hoewel Christine Arindell heeft gehoord dat de jongeren racistische uitlatingen hebben gedaan tijdens de mishandeling van haar man en ze erbij blijft dat twee van hen uitzagen als skinheads, ontkent de politie dat het om een racistische aanslag ging. De jongeren hadden volgens hem geen banden met neo-nazistische partijen.

Karl meent dat de verslaggever van de Volkskrant tot zijn verhaal is gekomen omdat hij aan de woorden van de politie in Bergheim meer waarde hecht dan aan die van de werkgroep en het slachtoffer. Hij is van mening dat de media op dit moment te bang zijn om iets als racistisch te benoemen. De naweëen van de vergissing bij de vernieling van het Auswitsch-monument zijn volgens hem bij de berichtgeving van de aanslag in Duitsland duidelijk merkbaar.

De Volkskrant wil nog geen commmentaar geven op de beschuldigingen. Dit doet ze pas als de klacht officieel is ingediend.

Op zondag 28 februari 1993 hoopt de zeer eerwaarde heer

L. Collijn

pastoor te Holset,

zijn *GOUDEN PRIESTERFEEST* te vieren.

Om 11.00 uur is er in de parochiekerk van de H. Lambertus een plechtige hoogmis, opgeluisterd door het CCK, en van 12.00 uur tot 14.00 uur is er receptie in de zaal van restaurant De Bron, Holset 68.

Het kerkbestuur.

---

†

Heden is in de vrede van Christus van ons heengegaan, gesterkt door het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 66 jaar, mijn dierbare echtgenoot en vader, onze broer, schoonbroer, oom en neef

Wilhelmus Theodorus Nelissen

echtgenoot van

Agnes Josephina Maria Zinken

Buchten: **Mia Nelissen-Zinken**
Wilma en Paul
Familie Nelissen
Familie Zinken

6122 CN Buchten, 12 februari 1993
Corr.adres: Keerweg 51

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op woensdag 17 februari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Catharina te Buchten, waarna de begrafenis zal zijn op het r.k. kerkhof aldaar.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren in de kerk vanaf 10.30 uur.

Wij gedenken vader bijzonder in de avonddienst van dinsdag 16 februari om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.

Hij is opgebaard in het Maaslandmortuarium, Heinseweg te Sittard. Bezoek dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Na een intens en welbesteed leven van liefde, goedheid en zorgzaamheid, is heden op 81-jarige leeftijd na een kortstondige ziekte van ons heengegaan, mijn lieve vrouw, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, schoonzus en tante

Geertruida Elisabeth Rijckbost

echtgenote van

Bertus Rutten

Landgraaf: **B. Rutten**
Breda: **A.J. Rutten**
† W. Rutten-Knik
Maasbracht: **G.E. Tonnissen-Rutten**
G. Tonnissen
haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Rijckbost
Familie Rutten

12 februari 1993
Bingerweg 113, Landgraaf
Corr.adres: Spiesstraat 19, 6051 GT Maasbracht

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 16.00 tot 17.00 uur in de rouwkamer van het De Weverziekenhuis te Heerlen.

De rouwdienst en de crematieplechtigheid zullen worden gehouden in het crematorium te Heerlen op woensdag 17 februari om 14.30 uur.

Samenkomst in het crematorium, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed, tot onze diepe droefheid, geheel onverwacht, voorzien van de h.h. sacramenten der zieken, in de leeftijd van 67 jaar, mijn dierbare echtgenoot, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, lieve opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Johan Tiedtke

echtgenoot van

Cornelia de Kock

Wij bevelen zijn ziel in uw gebeden aan.

De bedroefde familie:
Kerkrade: **C.M. Tiedtke-de Kock**
Kerkrade: [illegible]
Heerlen: **Gabriella Fischer-Tiedtke**
[illegible]
Familie Tiedtke
Familie De Kock

6461 DX Kerkrade, 11 februari 1993,
[illegible]

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op dinsdag 16 februari om 11.00 uur in de dekenale kerk St. Lambertus te Kerkrade-Centrum, waarna de crematie te Heerlen.

Voor vervoer is gezorgd.

Bijeenkomst in de kerk.

Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven, is er geen condoleren.

Tijdens de avondmis op maandag as. om 19.00 uur, zal de overledene bijzonder worden herdacht in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in het mortuarium ... te Kerkrade; gelegenheid tot afscheid nemen van 18.00 tot 19.00 uur.

Dankbetuiging

†

Tot ons groot verdriet moesten wij geheel onverwacht, voorgoed afscheid nemen van mijn inniggeliefde man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Hub Ploum

echtgenoot van

Johanna Wals

* 12 april 1931 † 12 februari 1993

Heerlen: **Johanna Ploum-Wals**
Ennie en Henk Arends-Ploum
Patricia, Hub, Henk
Hub Ploum
Diana en Harry Ploum
Familie Ploum
Familie Baadjou
Familie Bos
Familie v.d. Heyden

Benzenraderweg 291, 6417 ST Heerlen.

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op dinsdag 16 februari 1993 om 11.00 uur in de parochiekerk H. Moeder Anna te Bekkerveld-Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de begraafplaats te Heerlerbaan.

Voor aanvang van de mis is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk vanaf 10.40 uur.

Vader is opgebaard in de rouwkamer van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenstraat 30, Heerlen; gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 16.30 tot 17.00 uur.

---

† Hens Costongs, 66 jaar, echtgenoot van Lieke Daenen, Schoutruwe 17A, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag 13 februari, om 10.00 uur in de parochiekerk van de Vier Evangelisten te Malberg-Maastricht.

† Maria Hubertina Schepers, 86 jaar, weduwe van Henri Jean Laurent Verheijde en van Wilhelmus Nicolaus Hubertus Beckers, corr.adres: Passementmakersdreef 25, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op maandag 15 februari om 11.30 uur in de St.-Lambertuskapel te Maastricht.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede dat na een moedig en waardig gedragen lijden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, mijn lieve vrouw, onze goede en zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Rika Simonis-Ruijling

echtgenote van

Joseph Simonis

op de leeftijd van 71 jaar.

In dankbare herinnering:
Spekholzerheide: **Joseph Simonis**
Spekholzerheide: **Bert Simonis**
Maastricht: **Leny en Peter Alberts-Simonis**
Richard, Danny
Spekholzerheide: **Ria Simonis**
Bente, Dave
Landgraaf: **Diny en Leo Schlösser-Simonis**
Maurice, Pascal

11 februari 1993
Lupinestraat 169, 6466 SG Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 16 februari om 10.00 uur in de H. Martinuskerk te Spekholzerheide, gevolgd door de begrafenis op de r.k. begraafplaats aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 19.00 uur avondwake in voornoemde kerk.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Hoe vlug gaat toch een jaar
het blijft nog helemaal niet waar.
Stil is de pijn
intens groot ons verdriet,
door de leegte die jij achterliet.
Maar de liefde die wij voor hebben
is niet te scheiden door de dood.
Al wat je deed en zei
blijft in ons hart steeds nabij.

De plechtige eerste jaardienst van mijn lieve man, vader en schoonvader

Jan Thomassen

zal plaatsvinden op zondag 14 februari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk St.-Martinus te Spekholzerheide.

Mevr. E. Thomassen
Kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, februari 1993

Dankbetuiging

Bij deze willen wij iedereen bedanken voor het medeleven, de bezoeken en de steun die wij hebben ondervonden tijdens de ziekte, het overlijden en bij de begrafenis van

Johan Schormans

Onze speciale dank gaat uit naar de huisarts, de medewerkers van het Groene Kruis, de Gezinszorg, Intensieve Thuiszorg, vrijwilligers en familie. Door hun inzet was het mogelijk om pap de laatste maanden van zijn leven thuis te verzorgen.

Kinderen en kleinkinderen

Landgraaf, februari 1993.

De zeswekendienst zal worden gehouden op maandag 15 februari 1993 om 19.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart te Nieuwenhagerheide.

---

†

Omringd met veel liefde en zorg van ons allen, is op 68-jarige leeftijd, in zijn eigen, vertrouwde omgeving, rustig ingeslapen, mijn lieve man, mijn zorgzame vader, mijn schoonvader, onze lieve opa, oom en neef

Gerrit Haenen

echtgenoot van

Miep Buitenhek

Heerlen: **Miep Haenen-Buitenhek**
Heerlen: **Yvonne en Wim Krispijn-Haenen**
Nicolle, Vivianne
Familie Haenen
Familie Buitenhek

6412 XE Heerlen, 12 februari 1993,
Oude Kerkstraat 72.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 16 februari om 10.00 uur in de parochiekerk H. Hart van Jezus te Schandelen-Heerlen, waarna om 11.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Voor vervoer per bus, vanaf de kerk en terug, is gezorgd.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, heden, zaterdag, en maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Daar het ons onmogelijk is iedereen persoonlijk te bedanken voor de belangstelling en het medeleven bij het overlijden en de begrafenis van onze moeder en oma

Margriet Waltmans-Ramaekers

willen wij u langs deze weg hartelijk danken voor de vele condoléances, h.h. missen en bloemen, alsmede voor uw aanwezigheid.

Jos Waltmans
Tiny en Wim Daemen-Waltmans
Sanne en Lieke Daemen
Jan Waltmans

De zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 21 februari as. om 10.45 uur in de Fatimakerk te Brunssum.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen bij het overlijden en de crematie van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Leen van Rikxoort

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

Mevr. L. van Rikxoort-Waarts
fam. Van Rikxoort-Michielsen

Installatie burgemeester

Bij koninklijk besluit van 18 januari 1993 is met ingang van 16 februari 1993 tot burgemeester van de gemeente Onderbanken benoemd

de heer H.J. Meijers

Wij stellen u in de gelegenheid om op dinsdag 16 februari 1993 met de heer en mevrouw Meijers kennis te maken en hen gelukwensen aan te bieden tijdens een receptie van 19.00 uur tot 20.30 uur in het gemeenschapshuis 't Kloeëster, Kloosterlaan 9 te Schinveld.

Langs deze weg nodigen wij alle belangstellenden en relaties uit deze receptie bij te wonen.

Het gemeentebestuur van Onderbanken,
J.H. Theunissen, loco-burgemeester,
J.W.A.M. Nelissen, secretaris.

---

†

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat hij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat op 63-jarige leeftijd onverwacht van ons is heengegaan mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jan Frissen

echtgenoot van

Mia Hönen

Heerlen: **Mia Frissen-Hönen**
Heerlen: **Alfons en Gertie Frissen-Kreutz**
Roy, Dennis
Hoensbroek: **Sjef en Claire Frissen-Reubzaet**
Sander, Jordi
Familie Frissen
Familie Hönen

6414 BZ Heerlen, 12 februari 1993
Past. Honeestraat 90

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 16 februari om 12.00 uur in de parochiekerk H. Gerardus Majella te Heksenberg-Heerlen, waarna om 13.30 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.

Voor vervoer per bus, vanaf de kerk en terug, is gezorgd.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Avondmis maandag om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het uitvaartcentrum Dela, Grasbroekerweg 20 te Heerlen, zondag van 14.00 tot 15.00 uur en maandag van 18.00 tot 19.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Dankbaar dat hem verder lijden bespaard is gebleven, maar intens verdrietig dat wij hem moeten missen, delen wij u mede, dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, fijne opa en overgrootvader

Joep Montree

echtgenoot van

Mia Hendriks

Hij overleed in de leeftijd van 78 jaar.

Landgraaf: **J.M. Montree-Hendriks**
Landgraaf: **Yvonne en Bernd Montree**
Ingrid en Hub, Valery
Jos en Silvia, Wesley
Landgraaf: **Lily en Jos Huntjens-Montree**
Patrick
Valkenswaard: **André en Sandra Montree-Berendsen**
Familie Montree
Familie Hendriks

6372 GE Landgraaf, 12 februari 1993
Haesenstraat 36

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 16 februari a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Landgraaf, Hoofdstraat, waarna wij hem te ruste leggen op de r.k. begraafplaats aldaar.

Samenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.

Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene maandag 15 februari om 18.40 uur, aansluitend avondmis in voornoemde dekenale kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen.

Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 18.00 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Bedankt lieve

opa Joep

Ingrid en Hub, Valery
Jos en Silvia, Wesley
Patrick

Dankbetuiging

De vele blijken van medeleven waren een grote steun voor ons. Het heeft ons veel troost gegeven.

Wij willen daarom iedereen hartelijk bedanken voor de bloemen, condoléances en persoonlijke woorden gericht aan ons bij het overlijden en de crematie van

Ger Hofstee

Mw. J. Hofstee-Middelhuis
kinderen en kleinkinderen

---

† Jacomina Harxhe, 86 jaar, weduwe van Wilhelmus Creemers, Fr. Strouxstraat 11, Stramproy. Corr.adres: fam. Creemers, Margarethastraat 21, 6014 AC Ittervoort. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden dinsdag 16 februari om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Lambertus te Neeritter.

† Johanna Maessen, 82 jaar, Achter de Hoven 25, Amby-Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats heden, zaterdag, om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Walburga te Amby.

---

†

„En nu blijft geloof,
en liefde".

Dankbaar voor alles wat hij v… heeft betekend, geven wij me… droefheid kennis, dat heden, … moedig en geduldig gedragen lijden van… heengegaan, mijn lieve man, onze go… zorgzame vader, schoonvader, broer, … broer en schoonzoon

Willy Hendrikx

echtgenoot van

Irene Kwiatek

Hij overleed, gesterkt door de h. sacra… der zieken, in de leeftijd van 46 jaar.

Brunssum: **Irene Hendrikx-Kwiatek**
Brunssum: **Brigitta en Freddy Schroyen-Hendrikx**
Brunssum: **Ilona en Michel**
Familie Hendrikx
Familie Kwiatek

6441 HA Brunssum, 11 februari 1993
Hertogstraat 13

De plechtige eucharistieviering zal word… houden op maandag 15 februari om 11.00 … de parochiekerk H. Vincentius à Pa… Brunssum-Rumpen, waarna de begrafe… plaatsvinden op het r.k. kerkhof aldaar.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegen… tot schriftelijk condoleren.

Avondmis, mede tot intentie van de overl… heden zaterdag om 19.00 uur in eerderge… de kerk.

Willy is opgebaard in het uitvaartcentrum … in Heerlen, Grasbroekerweg 20. Gelegenh… rouwbezoek heden zaterdag van 18.00 to… uur, zondag van 14.00 tot 15.00 uur.

Wilt u indien wij vergeten zijn u een ken… ving te zenden, deze annonce als zodan… schouwen.

Met grote droefenis hebben wij kennisge… van het overlijden van

Wiel Hendrikx

Wiel, het was prettig met je te mogen s… werken.
Je was een prachtig collega en groot politi…
We zullen je missen.

Irene, wij wensen jou en je gezin veel ster… bij het dragen van dit grote verlies. J… steeds op onze steun rekenen.

De commissaris en
alle medewerkers van p…
Brunssum/Onderbanken

Het definitieve afscheid van

Wiel Hendrikx

een gewaardeerde medewerker van het p… korps, treft ons hard.
Het dwingt ons stil te staan bij de betrek… heid van het leven.
Hoewel het overlijden van Wiel zich reeds … me tijd in een ongelijke strijd aandiend… moeilijk te verwerken dat deze betrokke… gewaardeerde vriend niet meer in ons midd…
Wij voelen ons in deze moeilijke mom… nauw verbonden met zijn vrouw Irene … kinderen Brigitta en Ilona.
Hen wensen we kracht toe om in dit ver… berusten. De overtuiging dat Wiel bij vel… voortleven als een fijn mens, mag daar… steun zijn.

Gemeentebestuur van Bru…

Brunssum, 12 februari 1993

Met grote verslagenheid hebben wij ken… nomen van het overlijden van ons zeer g… waard bestuurslid

Wiel Hendrikx

Sedert een groot aantal jaren was hij lid v… Algemene Christelijke Politiebond.
Zijn sympathie en inzet zullen wij node m… doch vormt de basis voor een dankbare … nering.

Bestuur en leden A…
afd. Brunssum

Tot ons groot verdriet hebben wij kennis… men van het overlijden van

Wiel Hendrikx

In de v… jaren hebben wij hem als lid … personeelsvereniging leren kennen als e… gewaardeerde en collegiale medewerker.
Wij wensen de familie veel sterkte toe i… dagen om dit verlies te kunnen dragen.

Personeelsvereniging
Politie Brunssum/Onderba…

Diep werden wij getroffen door het ove… van

Wiel Hendrikx

die wij hebben gekend als een diep me… en bewogen collega.

I.D.-ers Limbu…

Deputé soepel: sanering 22 kampjes 'op termijn'

Staten toch akkoord met woonwagenplan

Van onze verslaggever

ASTRICHT – Provinciale Staten van Limburg gaan alsnog oord met het provinciaal woonwagenplan voor de periode 3-1996. De verrassend zware kritiek die de meeste fracties on- aanvoering van PvdA en Groen Links verleden maand had- geuit als zou het woonwagenbeleid 'onmenselijk hard' zijn, ween gisteren als sneeuw voor de zon.

onverwacht snelle politieke ver- ing, die zich gisterochtend vol- in de vaste Statencommissie r Ruimtelijke Ordening, was te ken aan de soepele opstelling CDA-gedeputeerde Piet Hil- st. Tot zichtbare tevredenheid alle zes de fracties, wist hij mee de voornaamste splijt- m uit de weg te ruimen.

twistappel kwam tijdens de vo- commissievergadering pijnlijk het licht, toen met name PvdA, Groen Links, PNL en D66 het college beschuldigden van een 'onmenselijke' starheid in zijn woonwagenbeleid. Dat verwijt gold het besluit van Gedeputeerde Staten dat 22 kleinere woonwagencentra in Limburg vanwege hun slechte ligging moeten worden opgeheven, ondanks vaak hevig verzet daartegen van bewoners en gemeentebesturen. In hun standpunt benadrukken GS dat geïsoleerd gelegen kampjes een funeste uitwerking hebben op de door de overheid zo gepropageerde integratie van woonwagenbewoners in de plaatselijke samenleving.

Hilhorst wist gisteren echter al snel de hoog opgelopen druk van de ketel te halen. Dat deed hij door zonder omwegen te garanderen dat niet één van de 22 op de 'zwarte lijst' voorkomende woonwagenkampjes op stel en sprong wordt gesaneerd. Integendeel zelfs, aldus de deputé, het is heel goed mogelijk dat sommige kampjes er nog jaren zullen liggen. „De bewuste centra worden feitelijk pas opgeheven, zodra de laatste bewoner er is vertrokken. De wet biedt de mogelijkheid van een gedoogsituatie. Om kort te gaan: we zullen maatwerk leveren. We laten als provincie heus niet direct en rigoureus op maandagmorgen de bulldozer uitrijden. Daar is geen sprake van." Bovendien benadrukte Hilhorst dat het de gemeenten zijn die het provinciaal woonwagenplan hebben uit te voeren.

Toch bleven met name PNL-fractiewoordvoerder Bèr van de Heuvel en zijn collega Wim de Heer van Groen Links aandringen op een soepele interpretatie van de gehanteerde saneringscriteria. „Het hoeven toch niet allemaal '10-plus-centra' te zijn. Een 'zesje' is misschien ook goed, zeker als de bewoners zich er happy voelen. Al die gehuchten in Limburg gaan we toch ook niet verplaatsen omdat ze toevallig zo geïsoleerd liggen? Integratie van de bevolking is veel meer een mentale kwestie," opperde Van de Heuvel.

Maar de CDA-gedeputeerde liet er geen misverstand over bestaan dat het uiteindelijke doel is en blijft om de 22 kampjes te saneren. „Met een verzoek om mildheid te betrachten, kan ik niets. Soepelheid kan wel, als daarmee tenminste bedoeld wordt dat we niet als een blind paard met de regels moeten omgaan. Maar we moeten ze wél hanteren," klonk Hilhorst resoluut, maar vooral opgelucht over de Statenbrede instemming.

Opnieuw actie Boze Moeders n gouvernement

Van onze verslaggever

AASTRICHT – De geplande nleg van de Oost-westbaan op aastricht Airport is niet alleen nbetaalbaar vanwege een ex- losieve stijging van de isolatie- osten. Ze is inmiddels ook uit ilieu-oogpunt voor Zuid-Lim- urg volstrekt onverantwoord. at was de kern van een klem- mend betoog dat de Boze Moe- ers gisteren bij monde van auline Goudsmid hielden tij- ens het 'sprekerskwartiertje' in e vaste Statencommissie voor ilieu.

erleden week ondernamen de oze Moeders ook al een soort- elijke inspraakactie tijdens een tatenvergadering in het Maas- richtse provinciehuis. Namens aar pressiegroep wees Gouds- mid gisteren op de alarmerende esultaten van onderzoeken van owel de provincie als het Rijks- nstituut voor Milieuhygiëne RIVM). Die onderzoekscijfers ijzen volgens haar ondubbel- innig uit dat Zuid-Limburg ndanks alle overheidsmaatrege- n 'tot de vieste stukjes van ederland' behoort. „Daar kan nmogelijk nog een drukke uchthaven bij," concludeerde oudsmid.

n de ogen van de Moeders is het e hoogste tijd voor een grondi- e herbezinning, uitmondend in milieutechnologie en andere chone' werkgelegenheid in imburg. „En dan niet priege- end in de marge, maar met een egelijk opgezet Euregionaal be- eid."

Baan 786 ABP'ers overbodig

HEERLEN – Uit een geactualiseerde prognose over de werkgelegenheid bij het ABP blijkt dat tot eind 1996 786 arbeidsplaatsen overbodig worden. Het cijfer wijkt nauwelijks af van de verwachting die een jaar geleden is uitgesproken.

Het verlies wordt gedeeltelijk opgevangen door natuurlijk verloop en een voorgenomen eenmalige afvloeiingsregeling voor medewerkers van 55 jaar en ouder. Bovendien kan een aantal medewerkers verhuizen naar districtskantoren elders in het land. Daar is een uitbreiding met 250 medewerkers voorzien.

Voor ruim 400 ABP'ers met standplaats Heerlen moet ander werk worden gezocht buiten het pensioenfonds.

Dat gebeurt via het ABP-mobiliteitscentrum dat enkele maanden geleden is opgericht. Het centrum steunt overtollige medewerkers bij het zoeken naar een nieuwe baan.

Die pet past ons allemaal

● Tableau de la troupe voor de verzamelde fotografen. Foto: PETER ROOZEN

Korpsbeheerder steekt 'niet genomineerden' hart onder de riem

Politie Zuid werkt aan veiligheid van burger

LIMBRICHT – Ferme (politie) taal gisteren in de sfeervolle ruimte van kasteel Limbricht waar de kersverse managers van de nieuwe politieregio zuid geïnstalleerd werden. Ook woorden richting de functionarissen die niet op de vitale posten van de nieuwe divisie terecht zijn gekomen. „Ik weet dat het bij menigeen pijn doet. Ik hoop dat het leed snel verzacht wordt en die politiemensen toch de spankracht kunnen opbrengen om verder te gaan," aldus korpsbeheerder burgemeester Philip Houben van Maastricht.

Korpschef Henk Mostert wees erop dat de Instemmingscommissie onder leiding van burgemeester Piet van Zeil van Heerlen alle voordrachten die de korpsleiding had gedaan, zonder voorbehoud had onderschreven. Hij riep allen op nu niet langer naar binnengericht te opereren, maar te beginnen met de eigenlijke taak.

Houben, Mostert en ook hoofdofficier Franssen maakten er geen geheim van dat de komende tijd het accent moet liggen op het herstellen van de veiligheid van de burger in Zuid-Limburg, een gebied met 635.000 inwoners.

Sjaak Sporck van de Kirchroätsjer Vasteloavensverain:

'Het is uit de hand gelopen'

Vervolg van pagina 1

KERKRADE – „We vinden dat het een beetje uit de hand is gelopen," zegt Sjaak Sporck, woordvoerder van de Kirchroätsjer Vasteloavensverain. Zijn vereniging levert jaarlijks de stadsprins die de belangrijkste figuur is in de optocht van Kerkrade. Naast de hoofdprins mogen verder Eygelshoven een volwassen prins en Kerkrade-West een jeugdprins afvaardigen. Een hele oude afspraak volgens Sporck. „Dit jaar waren we verrast door de leeftijd van de jeugdprins uit Kerkrade-West. Er is van tevoren geen overleg geweest. Anders had er misschien wat geregeld kunnen worden."

Jeugdprins Roger II (Cohnen) vindt het maar flauw. „In Heerlen rijden wel de prinsen uit de wijken voor de stadsprins uit. Het is toch magnifiek als een stadsprins 26 prinsen voor zich heeft."

De prins betreurt het dat hij niet gewenst is in de optocht. „Maar eigenlijk is de optocht van Kerkrade-West op zondag voor mij het belangrijkste," troost hij zich.

Volgens secretaris Jan Derwall van de carnavalsvereniging in Kerkrade-West was het overmacht dat de jeugdprins dit jaar zo oud is. „We hadden zeven of acht personen op het oog, maar die hebben allemaal geweigerd.

We zoeken altijd een prins van 17, 18 of 19 jaar. Maar die jongens willen tegenwoordig niet meer. Hun ouders en grootouders vinden het vaak een hele eer, maar de jongens zelf niet. Ze denken alleen aan uitgaan."

● Roger Cohnen (25), waarschijnlijk de oudste jeugdprins die ooit werd uitgeroepen. Foto: FRANS RADE

Stijging aantal studenten RL ter discussie

MAASTRICHT – Het voornemen van de Rijksuniversiteit Limburg en de Universiteit Utrecht om meer medische studenten toe te laten, heeft tot kanttekeningen geleid van de overige Nederlandse universiteiten. De verhoging van de numerus fixus is in strijd met eerder gemaakte afspraken over een vaste verdeling van het aantal studenten over de acht universiteiten met een medische faculteit. De argumenten van de RL om te breken met die afspraken worden door een aantal collega-universiteiten niet overtuigend genoeg geacht.

De RL wijst erop dat de Maastrichtse numerus fixus de laagste in Nederland is en dat het aantal vooraanmeldingen aan de hoge kant is. Bovendien heeft de visitatiecommissie die het onderwijs op kwaliteit controleert een positief oordeel over de RL gegeven. Een verhoging van het aantal studenten is dan ook zijn plaats, meent de Maastrichtse universiteit, die tot nog toe een numerus fixus met een capaciteit van 150 studenten hanteert. De RL zou die numerus fixus graag verhoogd zien tot 200 studenten.

Ter compensatie van de lagere numerus fixus kreeg de RL in het verleden wel de toestemming om de studierichting biomedische wetenschappen op te zetten.

Rivierklei in Limburg 'zandgrond'

BAEXEM – Worden de Maasoevers in Brabant en Gelderland aangemerkt als rivierklei, in Limburg zijn het in de MacSharry-regelgeving ten behoeve van inkomenssteun voor akkerbouwers 'zandgronden'. Tijdens de algemene vergadering van de Bond van Akkerbouwers van de LLTB sprak voorzitter Wim Vogels uit Schinnen daarover zijn bevreemding uit. Voor klei- en lössgronden wordt een hogere inkomenssteun uitgekeerd dan voor zandgronden. Vogels zegde gedupeerden toe dat de Bond van Akkerbouwers er alles aan zal doen om deze rechtsongelijkheid ongedaan te maken.

Voor de akkerbouwers was 1992, volgens Vogels, 'een enerverend jaar'. De prijsvorming was voor een aantal produkten 'ronduit slecht'. Oorzaak hiervan waren 'overvloedige oogsten' en de 'sterke uitbreidingen van bepaalde teelten'. De aardappelen belandden in 'een kritisch dieptepunt'. Erwten, uien en vollegrondsgroenten deelden in de malaise.

'Uitstekend' deden het in 1992 de suikerbieten. 'Onaanvaardbaar' is het daarom, volgens Vogels, dat aan het suikerbeleid, het best functionerende deel van het EG-landbouwbeleid, wordt getornd.

DSM fluit FNV terug

Van onze verslaggever

HEERLEN – DSM distantieert zich van de uitspraken van de Industriebond FNV dat het chemieconcern bereid zou zijn de ingrepen van het kabinet in de wao via een aanvullend invaliditeitspensioen te repareren. FNV-bestuurder H. Walravens zei gisteren na afloop van de cao-onderhandelingen dat daar met DSM in principe over valt te praten.

Volgens Walravens had DSM 'geen principieel nee' laten horen tegen herstel van het zogenoemde wao-gat: het verschil tussen de toekomstige wao-uitkeringen en 70 procent van het laatst verdiende loon (het oude wao-niveau). Ook de kosten zijn geen probleem, aldus de vakbondsonderhandelaar. Maar DSM liet gisteravond in een persverklaring weten nadrukkelijk afstand te nemen van de beweringen van Walravens. Volgens DSM is de positie van arbeidsongeschikten binnen DSM gisteren niet eens onderwerp van gesprek geweest tijdens de onderhandelingen met de vakbonden.

Het Limburgse chemieconcern kent al geruime tijd een invaliditeitspensioen. Arbeidsongeschikten ontvangen nu zo'n pensioen van vijf à zes procent bovenop hun wao-uitkering tot het moment dat zij met pensioen gaan. Of DSM nog verder wil gaan zal nog 'onderwerp van studie en overleg' zijn, zo heet het in de persverklaring. DSM heeft de bonden wel toegezegd voor 12 maart met een voorstel te komen.

DSM kampt momenteel met grote problemen. Er verdwijnen op termijn 800 tot 1.500 arbeidsplaatsen. Om gedwongen ontslagen te voorkomen, moeten de werknemers dit jaar instemmen met een loonsverhoging van een procent.

Het is nog maar de vraag of de werknemers dat accepteren, nu de vut-premies dreigen te stijgen tot vijf à acht procent als gevolg van de ombouw van een collectief naar een individueel syteem. De vakbondsleden vinden drie procent premie het maximale. Als dat percentage wordt overstegen, zullen zij hun looneis opschroeven tot 2,5 procent, aldus Walravens.

Overigens werd het overleg tussen DSM en de vakbonden over het sociaal plan en de cao gisteren afgebroken. Donderdag buigt zich een studiecommissie, waarin vertegenwoordigers van DSM en de bonden zitting hebben, over de geschilpunten. Belangrijkste thema zal daarbij de regeling van vervroegde individuele uittreding na 2007 zijn. Op 12 maart worden de onderhandelingen voortgezet.

Schengen Informatie Systeem als zwaard van Damocles

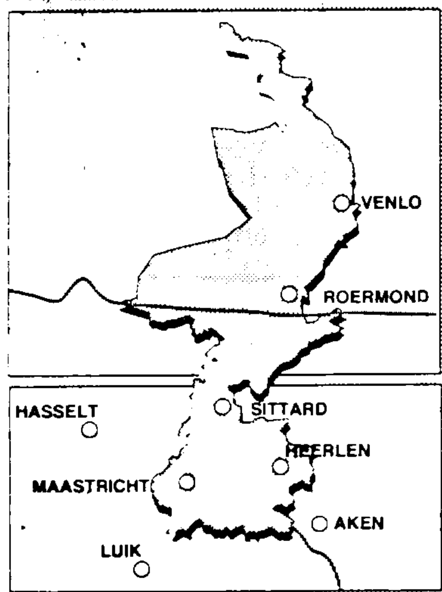
Saadane vecht voor migranten Euregio

DOOR KARIN FEENSTRA

BORN – Als voorzitter van de ondernemingsraad bij NedCar heeft Bouchaib Saadane uit Marokko de handen vol. Niet in het minst vanwege de ontslagen, maar ook omdat hij voorvechter is van migrantenzaken in de Euregio. Als voorzitter van de Stichting Euregionaal Migrantenwerk (Stem) signaleert hij een inperking van de vrijheden van migranten van buiten Europa, ook al zijn zij in het bezit van een verblijfsvergunning en al leven zij al jaren in het land waar zij als gastarbeider arriveerden.

Zo ook Saadane. Als 21-jarige kwam hij naar Nederland, niet

over de grenzen

zozeer uit economische motieven alswel om het moderne geestelijke klimaat. Hij voegde zich evenwel bij de gastarbeiders die begin jaren zeventig hierheen trokken. En als zodanig begon hij dan ook in Pijnakker. Na een jaar al verkaste hij naar Limburg om bij DAF-Volvo, later NedCar, te gaan werken waar hij sinds begin jaren '80 deel uitmaakt van de ondernemingsraad.

Schengen

Als reden voor het oprichten van weer een nieuwe stichting voor migrantenproblematiek, geeft Saadane de specifieke problemen voor migranten in een regio die zoveel verschillende overheden per vierkante meter telt als deze. „Iemand die diep in Frankrijk woont, komt niet zo veelvuldig in aanraking met de effecten van Schengen als hier. Als je hier op de rem van je Volvo trapt, zit je al in België." Een organisatie extra is daarom volgens Saadane geen overbodige luxe. De aanpak is bovendien één nieuwe. Richten de meeste migrantenorganisaties zich op politiek Den Haag, Stem richt zich tot Brussel. En dat alleen als het echt niet anders kan, want Stem gaat er prat op zich niet met eindeloze nota's zoet te houden maar mensen met elkaar aan tafel te krijgen.

Nederland heeft de naam liberaal te zijn. En Saadane hecht eraan te benadrukken dat Nederland positief afsteekt bij de omringende landen. Door de wil om migranten in de Nederlandse maatschappij op te nemen en de wettelijke concreterisering ervan, gaat het de goede kant uit. Nederland loopt hierin voorop, zo vindt hij.

Scoren

En dan gebeuren er nog vreemde dingen. Dan blijkt bijvoorbeeld dat migrantenkinderen in het Duitse onderwijs beter scoren dan in het Nederlandse. Hoe dat komt weet Saadane niet, het Nederlandse onderwijs zit niet bol van de opvang. Maar als dat desondanks niet de gewenste vruchten afwerpt, dan is het zinvol om de Duitse en Nederlandse leerkrachten bij elkaar te brengen zodat kruisbestuiving kan plaatsvinden.

Onderwijs is één van de pijlers waarop een menswaardig bestaan rust, zo vindt Saadane. De andere zijn wonen, werk en rechtspositie. En dat zijn tevens de aandachtsvelden van Stem. Hiermee wil Saadane het onderwerp aansnijden dat hem het naast aan het hart ligt. Het akkoord van Schengen.

Het voornemen bestaat om van de Euregio een grote arbeidsmarkt te maken. Dat kan betekenen dat je woont in Nederland en werkt in Duitsland. Maar als het akkoord van kracht wordt is deze optie voor migranten domweg uitgesloten. Migranten mogen dan alleen werken in het land van verblijf. En dat terwijl de grenscontrole wordt opgeheven. De controle wordt gemakshalve maar tot taak van de migrant gemaakt.

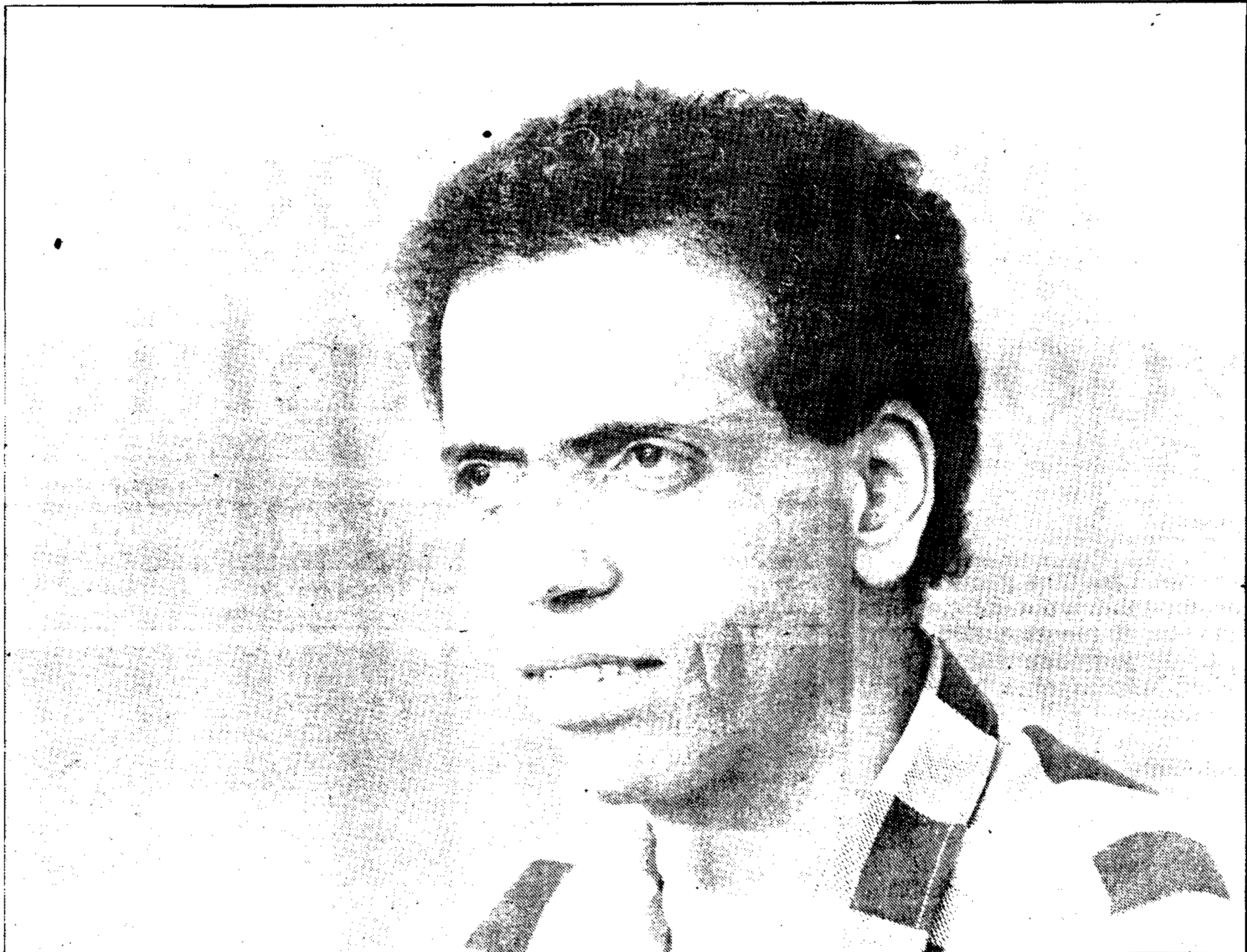
Uitzetting

Saadane wil daar niet te gemakkelijk over doen. Op straffe van uitzetting moet deze zich melden zodra hij een grens passe... Doet hij dat niet, kan hij wor... 'gesignaleerd' in het SIS, Schengen Informatie Syste... en dan is hij in één klap o... wenst in heel Europa. Wil je... België een brood kopen, moe... eerst naar de Belgische pol... Nu valt dat nooit te controle... maar de migrant kun je daar... niet geruststellen. De sancti... te zwaar en een beroepsmo... lijkheid ontbreekt.

En was het maar waar dat je... voorbeeld de problemen... oplossen door je te laten natu... liseren. Leuk voor een iets b... re rechtspositie vindt Saada... Maar dan zul je je als Marokk... nog steeds vaker moeten le... meren, minder snel een b... krijgen. Werkgevers zullen... naast de bestaande voorkeu... met EG-ingezetenen beter ui... voeten kunnen omdat zij... mobieler zijn dan hun niet E... pese medeburgers. En de we... loosheid onder migranten is al... groot.

Vreemd

Sommige zaken vindt Saad... ronduit vreemd. Het idee,... gevangenis voor de Marokk... se jeugd alleen. 'Hartstik... zwak,' noemt hij dat. „Daar... los je toch niets op. Doe iets... vorming, aan Nederlandse... en cultuur; leer ze hun rech... en plichten. Soms lijkt het of... genoeg gebeurt maar dat... schijn. Er zijn wachtlijsten vo... cursussen Nederlands. En da... nu precies wat hoofdcommi... ris Nordholt van de politie... Amsterdam probeert duidelijk... maken. Er wordt teveel gepr... Saadane schudt lachend... hoofd bij de suggestie... autochtonen er na Schengen... leen maar op vooruit zou... gaan. „Een bezopen gedachte... hoop dat ze snel wakker w... den."

● *Bouchaib Saadane, voorzitter van de Stichting Euregionaal Migrantenwerk.*
Foto: PETER ROOZEN

Aantal boeren zonder hinderwetvergunning niet te schatten

Van onze parlementaire redacteur

HEERLEN – Geen ministerie, geen provincie, geen gemeente kan duidelijk maken hoeveel boeren en tuinders hun bedrijf uitoefenen zonder of met slechts een gedeeltelijk geldige hinderwetvergunning. Net zoals er geen instantie te vinden is die kan vertellen hoeveel illegale buitenlandse werknemers er in ons land dagelijks naar hun werk gaan.

Minister Alders van Milieu tijdens de boerendemonstratie in Markelo gevraagd had er het aantal 'illegale' boeren bromde iets van 'misschien wel 10.000'. De milieubewegingen, die de kwestie rond de hinderwetvergunningen aanhangig hebben gemaakt bij de Raad van State, weten het ook niet. Zij konden alleen in actie komen op het moment dat een gemeentebestuur in tenminste twee ter plaatse verschijnende dagbladen publiceerden dat men voornemens was een hinderwetvergunning te verlenen. Vooralsnog zijn niet alle boeren bekend is hoeveel vee ze in de stallen hadden.

Alders vindt dat maar niks. Want ook hij weet dat boeren bij de invoering van de mestwet snel hebben uitgebreid om te kunnen aantonen dat ze een flinke hoeveelheid mest produceerden. En het gaat er hem juist om de gevolgen van de mest: ammoniakuitstoot, het aantal kilogrammen fosfaat en stikstof snel te verminderen.

Als blijkt dat een boer in 1981 500 dieren had en nu 1000, dan zal hij worden gedwongen het bedrijf te halveren. Had hij in 1981 500 dieren, in 1986 800 en nu 1000, dan zal hij het aantal dieren met 200 moeten terugbrengen tot 800. Dat is nu juist wat de boeren in het verkeerde keelgat is geschoten. Hun bedrijfsuitbreidingen zijn vaak oogluikend toegelaten, ook door de gemeentebesturen. Via de hinderwet zullen ze dan nu weer worden gedwongen met tienduizenden dieren tegelijk de veestapel te verkleinen. Iets wat ook

achtergrond

Gemeentebesturen die de hinderwetvergunningen aan boeren en tuinders moeten afgeven, weten ook niet waar ze aan toe zijn. Al jaren wachten gemeenten en boeren en tuinders op de Algemene Maatregel van Bestuur van minister Alders. In zo'n AMvB moet precies staan waaraan een veeteeltbedrijf of een tuinbouwbedrijf moet voldoen om een hinderwetvergunning te kunnen krijgen.

Oogluikend

De ministers Alders en Bukman zijn het met elkaar nog niet eens over het jaar dat moet worden gekozen als uitgangspunt. Alders wil graag 1981. Tot 1981 kregen alle veehouders en tuinders automatisch een vergunning. Een boer moet als Alders zijn zin krijgt aantonen dat hij thans niet meer dieren heeft dan in dat jaar. Volgens Bukman is dat onmogelijk omdat boekhoudingen hoogstens tien jaar worden bewaard. Bukman wil graag 1986 kiezen omdat in het kader van de toen van kracht zijnde mestwet van het Landbouwschap nog steeds als een gruwel in de oren klnkt.

Een groot probleem wordt voor de gemeenten: hoe controleer je iedere boerderij of tuinderij op de voorwaarden die worden gesteld om in aanmerking te komen voor een hinderwetvergunning. Veel gemeenten huren daarvoor onafhankelijke deskundigen in.

Zo'n bureau controleert ieder bedrijf en geeft het gemeentebestuur een advies over het al dan niet verlenen van een hinderwetvergunning of adviseert dat de boer of tuinder eerst aan een aantal voorwaarden moet voldoen alvorens een hinderwetvergunning wordt verstrekt.

De laatste jaren hebben de gemeenten van de rijksoverheid geld gekregen om de hinderwetprocedure te kunnen financieren. Want het inhuren van een onafhankelijke deskundige kost ook geld. Wordt een hinderwetvergunning verleend, dan betaalt de boer of tuinder die kosten via de leges wel weer terug.

● *Een glimlachende Ger Kockelkorn, rechts, feliciteert de Amsterdammer Harry Sierman.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Charles-Nypelsprijs voor Harry Sierman

Van onze verslaggeefster

MAASTRICHT – De Amsterdamse typograaf Harry N. Sierman kreeg gisteren uit handen van gedeputeerde Ger Kockelkorn de Charles-Nypelsprijs voor zijn hele oeuvre. Zijn werk is te zien in een begeleidende tentoonstelling in het Gouvernement in Maastricht.

Siermans oeuvre is al jarenlang toonaangevend in Nederlandse typografische kringen. Sierman doorliep het Amsterdams Instituut voor Kunstnijverheidsonderwijs, de voorloper van de Rietveldacademie. Hij werd bekend door het zware boekwerk 'Vier eeuwen Herengracht' waarvoor hij in 1977 de H.N. Werkmanprijs ontving.

Ook verzorgde hij de typografie van Battus (pseudoniem voor Hugo Brandt Cortius) 'Opperlandse Taal- en Letterkunde'. De typografie van de Koran in het Nederlands is evenens van zijn hand. Regelmatig verschijnt zijn naam bij de jaarlijkse 'best verzorgde boeken'.

De jury bestond uit het bestuur van de Charles-Nypelsstichting, bijgestaan door een jury gevormd door de grafisch ontwerper Anton Beeke, die kort geleden exposeerde in het Amsterdamse Stedelijk Museum, de directeur van Museum Boymans van Beuningen professor Wim Crouwel, de directeur van Meulenhoff mr. Laurens van Krevelen en de directeur van drukkerij Rosbeek, Cor Rosbeek.

De Charles-Nypelsprijs gaat jaarlijks naar diegenen die bijdroegen aan het tot standkomen van de best verzorgde boeken van het Nederlandse taalgebied. Aan de prijs is een bedrag verbonden van 25.000 gulden.

Charles Nypels (1895-1952) was als telg uit het Maastrichtse drukkersgeslacht Nypels uitgever, drukker, en schrijver. Charles maakte deel uit van de Utrechtse kring rond het blad De Gemeenschap. Daarin zaten ondermeer schrijvers als Jan Engelman, Anton van Duinkerken, Antoon Coolen en de architect Gerrit Rietveld. Hij overleed in 1952 in sanatorium Dekkerswald te Groesbeek.

Minder Limburgers in lagere afdelingen WMC

Vervolg van pagina 13

KERKRADE – In de lagere afdelingen zijn minder Limburgse deelnemers te vinden en meer uit het buitenland. In de eerste divisie harmonie bijvoorbeeld staan alleen TOG Welten, de Oude Harmonie Eijsden en St. Petrus en Paulus uit Wolder op de lijst. Ze gaan het opnemen tegen bijvoorbeeld La Lira Saguntina uit Sagunto bij Valencia in Spanje.

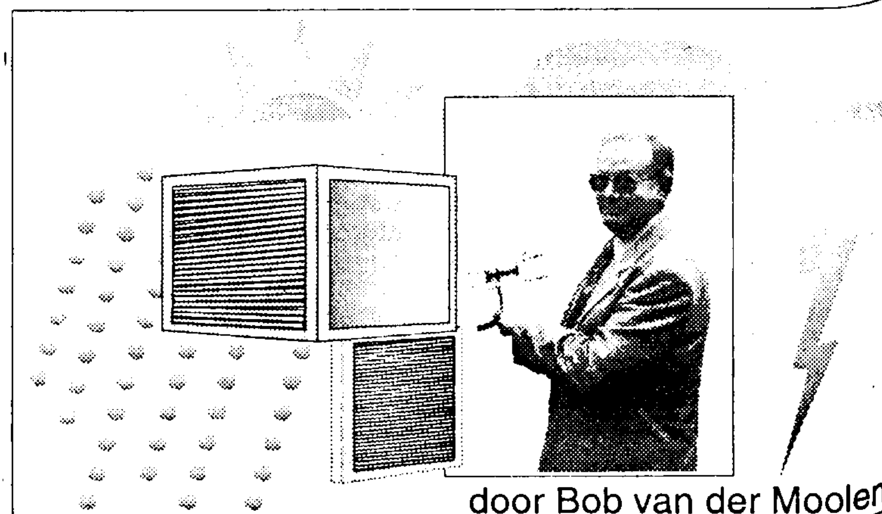
In Kerkrade hebben ze nog een appeltje met dit korps te schillen. Toen namelijk harmonie St. Jozef van Kaalheide in 1983 deelnam aan het Certamen de Bandas in Valencia won – tot ieders verbazing – dit korps de eerste prijs en St. Jozef slechts een tweede.

Naderhand werd duidelijk dat jury dat om politieke redenen had gedaan. In Sagunto waren namelijk op dat moment heftige stakingen aan de gang bij de hoogovens waar massa-ontslagen zouden gaan vallen. Om de gemoederen te sussen werd Sagunto een eerste prijs toegekend.

In de eerste divisie fanfares weer wat meer Limburgers. St. Caecilia Schinnen, St. Wiro uit Reutje/St.Odiliënberg, St. Joseph Pey-Echt, Concordia Ulestraten, Eendracht uit Meerlo en Aurora Baexem.

Zij moeten het onder andere opnemen tegen het Gelders Fanfare Orkest en fanfare Eendracht uit Winterswijk, die de vorige keer niet uit de concertafdeling werd gewipt en nu belust is op revanche.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

Droge en koude start februari

Eind februari maken we de balans op van de winter, al duren som... ge winters (in 1947 en 1963) voort tot in maart. De winter kan ze... dan nog in alle hevigheid invallen, zoals in 1971.

De sprokkelmaand kan nog een echte wintermaand zijn. De twee... decade (11 t/m 20 februari) blijkt uit een 30-jarig opgebouwd gemi... delde zelfs de koudste periode van de hele winter te zijn. De laags... temperatuur ooit in februari gemeten kwam ook in die periode vo... namelijk op 16 februari 1946 toen het kwik daalde tot streepje -26... graden Celsius. In 1956 kwam een langdurige periode voor met str... ge vorst waarin het sneeuwdek tot 24 centimeter aangroeide. In 19... werd de Elfstedentocht verreden op 26 februari. Een zo late datum... uniek in de geschiedenis van de tweehonderd kilometer lange m... stertocht. In 1966 en 1979 kwamen in dat tijdvak zware sneeuwst... men voor die het verkeer, met name in Noord-Nederland, tota... ontwrichtten.

Maar februari is ook de maand van de eerste lenteboden. In veel b... nen bloeien momenteel de krokussen en sneeuwklokjes volop. De... hebben het in deze periode niet altijd even gemakkelijk omdat... gemiddelde temperatuur slechts een halve graad hoger ligt dan... januari. Hoewel februari vaak een koude wintermaand is, wint... zon nu snel aan kracht en kan het kwik zo nu en dan al oplopen... waarden die in de meimaand beslist niet zouden misstaan.

In 1960 bijvoorbeeld werd in Epen al bijna 20 graden gemeten en... 1990 werd de 20-gradengrens al overschreden toen in Hoensbroek... Oost-Maarland met 21,4 graden een februarirecord werd genoteerd... Februari 1990 werd toen de warmste februarimaand sinds 1706. Bij... een lentemaand. Het huidige weertype is in grote lijnen vergelijkb... met het weer in 1959 toen het, net als nu, in februari bijna twee w... ken vrijwel zonloos was.

Halverwege

Morgen is de laatste wintermaand alweer halverwege en in die tw... weken heeft de sprokkelmaand enkele weerkundige feiten opge... verd. Ten eerste is februari tot vandaag, en dat sinds lange tijd,... eens duidelijk te koud. De gemiddelde temperatuur ligt ongeve... twee graden onder normaal. Ten tweede: het heeft sinds 29 janu... nauwelijks meer geregend. Slechts twee mm (mot)regen viel de... genmeter op. Maar het meest opvallende weergegeven tot nu toe... de langdurige hogedruk. Al vanaf het begin van deze maand is... luchtdruk niet onder de 1030 hpc geweest. De gemiddelde luchtdr... van 1036 hpc betekende zelfs een nieuw decaderecord. Dat het n... of nauwelijks tot neerslag is gekomen, is het gevolg van de afwez... heid van lagedrukgebieden; hogedruk onderdrukt de neerslagactiv... teit. Overigens, voor februari geldt een normale van 1015 hpc.

Föhneffect

In de afgelopen week werden het hardnekkige wolkendek en de m... langzaam maar zeker opgeruimd. Daar profiteerde aanvankelijk m... leen Zuid-Limburg van, omdat in deze streek de zonnige period... het gevolg waren van een föhneffect. Door een opstekende zuidoo... tenwind werd de vochtige lucht in beweging gezet en door het af... den langs de heuvels van de Eifel en Ardennen droogde deze luc... geheel uit en dat resulteerde in de groter wordende opklaringe... Veel effect sorteerde dit niet, want het kwik kwam overdag nauw... lijks boven de 4 graden uit. Donderdagmiddag brak het zwerk geh... open en in de daaropvolgende nacht vroor het stevig: -5,5 grad... Gistermiddag kon de zon ongehinderd aan het werk en bracht d... temperatuur op een voor het seizoen gewone hoogte van 7,3 gr... den. Voor de cara-patiënten een hele verademing.

Lentebode

Een vroege lentebode in Hoensbroek waar in de vijver van de he... Roos al een bruine kikker is gesignaleerd. Opvallend en opmerkeli... want dit diertje laat zich normaal pas half maart zien.

weerspreuk

'Dooi op Sint Valentijn, doet veel water in de wijn'

De kwaliteit van de meeste opleidingen tot leraar basisonderwijs (pabo) laat te wensen over, zo constateerde een speciale beoordelingscommissie die alle veertig pabo's in Nederland de afgelopen twee jaar tegen het licht hield. Met de onderwijspraktijk van alledag wordt onvoldoende rekening gehouden en aan een aantal cruciale aspecten van het leraarsberoep wordt te weinig aandacht geschonken. De meeste opleidingen verkeren zelfs in een zeker isolement omdat ze zich onvoldoende oriënteren op de samenleving. Bovendien zijn docenten op veel pabo's onvoldoende op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in het onderwijs. Bepaald geen schoolrapport om blij mee thuis te komen. En toch zwaaien de Limburgse pabo's tevreden met de beoordeling van hun eigen school. Is de situatie in Limburg inderdaad beter dan doorsnee of is het vooral een kwestie van selectief lezen?

'Algemene conclusies beoordelingscommissie niet van toepassing'

Limburgse pabo's willen niet delen in malaise

in het nieuws

DOOR HANS GOOSSEN

De pittige kritiek op de kwaliteit van de Nederlandse opleidingen tot leraar basisonderwijs raakt de Limburgse pabo's wel en niet. Wél omdat de negatieve tendens van de algemene conclusies ook zijn uitstraling in Limburg zal hebben. Niet, omdat de directies van de pabo's van mening zijn dat de meest fundamentele kritiek niet op hun school van toepassing is.

„Met dit rapport kunnen we alleen maar tevreden zijn," meldt Martin Eurlings van de Heerlense Pabo. Zijn Maastrichtse collega Sjef Simons laat weten dat 'in het Limburgse' over het algemeen veel goed werk wordt geleverd. Wat zijn eigen school betreft, concludeert hij uit de beoordeling dat zijn school aan de fundamentele eisen van goed onderwijs voldoet. Roermond faxt blij te zijn met de uitkomst en claimt en passant een positie in de landelijke top tien. En in Sittard haalt directeur Jan Demandt zijn voordeel uit de expliciete opmerking in de beoordeling dat de voor Sittard minder positieve opmerkingen vooral bedoeld zijn als 'aandachtspunten voor de verdere ontwikkeling van de opleiding' en niet als ernstige kritiek. „Nadrukkelijk wordt gemeld dat de algemene indruk van de commissie positief is."

Maar de visitatiecommissie zal toch niet voor niets haar zorg hebben uitgesproken over de kwaliteit van de opleidingen tot leraar basisonderwijs? Alle veertig opleidingen, dus ook de vijf Limburgse in Heerlen, Maastricht, Roermond, Sittard en Venlo, zijn bezocht, nadat aan de schoolleiding werd gevraagd een kritische zelfevaluatie in te zenden.

En de kritiek is toch niet mals. Op een aantal cruciale punten ontbreekt het aan kwaliteit. Gaat die vlieger dan niet op voor Limburg? Of pikken de Limburgse directeuren er vooral de positieve alinea's uit?

Eurlings bestrijdt dit laatste. „Het belangrijkste is dat uit het rapport duidelijk blijkt dat wij op de goede weg zijn. Natuurlijk zijn er punten die verbeterd kunnen worden. Die hebben we ook zelf als speerpunten in onze zelfevaluatie vermeld."

Zijn school heeft een moeilijke periode achter de rug. In de jaren tachtig bleven door het sterk teruglopende aantal studenten nog maar zeven leerkrachten over van de vijftig die eerder jongeren opleidden tot – toen nog – onderwijzer. Ondanks deze negatieve uitgangssituatie is de Heerlense pabo erin geslaagd 'met succes te werken aan de opbouw en kwaliteitsverbetering van de opleiding. De grondslagen van een doordachte en en onderbouwde opleiding zijn aanwezig, evenals een duidelijk inzicht in de eigen sterke en zwakke kanten. De slagvaardige organisatie biedt bovendien de mogelijkheid verder te werken aan de aandachtspunten die resteren.'

● *De directeuren van de Limburgse pabo's zijn van mening dat de negatieve conclusies van de landelijke beoordelingscommissie niet van toepassing zijn op hun school. Op de foto een sfeerbeeld van een open dag op de Pabo Roermond.*
Foto: ARCHIEFFOTO LD

Leest lekker weg, maar er worden, net als bij de andere vijf Limburgse pabo's, ook kanttekeningen gemaakt. Zo is de commissie van mening dat de pabo ontoereikende maatregelen neemt om de grote niveauverschillen van instromende studenten op te vangen.

„Maar vergeet niet dat de visitatiecommissie hier anderhalf jaar geleden is geweest. En bovendien is dit niet alleen een probleem voor de pabo. Hier speelt meer het algemene probleem van de aansluiting van het middelbaar onderwijs op het hoger beroepsonderwijs," aldus Eurlings. „Maar we hebben er inmiddels toch iets aan gedaan."

Dat er iets aan gedaan wordt, niet alleen in Heerlen maar in geheel Nederland, is ook de visitatiecommissie opgevallen. De meeste opleidingen hebben net fusies achter de rug en zijn volop in beweging, op vele plaatsen worden problemen onderkend en ook aangepakt. Een positieve zaak. De beoordeling moet dan ook vooral als een momentopname worden gezien. Een definitief oordeel kan nog niet geveld worden.

Het kan best zijn dat de Limburgse pabo's tevreden zijn met het rapport. Maar het is niet meer dan een tussenrapport en gezien de stormachtige ontwikkelingen in onderwijsland blijft genoeg werk aan de winkel.

Bovendien is aan de top blijven altijd moeilijker dan er te komen. Of zoals een van de Limburgse directeuren het uitdrukt: „Het kan natuurlijk altijd beter."

bioscopen

● **HEERLEN**
Royal: Dracula, do t/m zo 14 19 en 21.30 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Backdraft, do vr wo 14 uur, za zo 16 uur. **Rivoli:** Death becomes her, do t/m zo 18.30 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 14 uur. **Maxim: The Bodyguard, do t/m zo 18.15 en 21 uur, ma t/m wo 18.15 en 20.30 uur, za zo ook 15 uur. H5:** Dracula, dag. 18 en 21.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. A few good men, dag. 18 en 21.15 uur. Sister Act, dag. 18.45 en 21.45 uur. Belle en het beest, za zo wo 14 uur. Home Alone 2, za zo wo 14.30 uur. **Filmhuis de Spiegel:** La mujer de Benjamin, vr zo 21 uur.

● **SCHAESBERG**
Autokino: Home Alone 2, vr za 20 uur. Single white female, vr za 22.15 uur, zo 21 uur.

● **KERKRADE**
Wijngrachttheater: Strictly Ballroom, zo 20 uur.

● **MAASTRICHT**
Mabi: Sneakers, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. The last of the Mohicans, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Bodyguard, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo wo ook 14.30 uur. Death becomes her, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur. Kleine Nemo, za zo wo 14.30 uur. **Ciné-K:** Bitter Moon, dag 21 uur. **Cinema-Palace:** Dracula, dag. 14.30 18.30 en 21.30 uur. Sister act, dag 14.15 19 en 21.15 uur, za zo wo ook 16.15 uur. A few good men, dag. 14 18 en 21 uur. Home Alone 2, dag. 14 en 18 uur. Vals Licht, dag. 21 uur. Belle en het beest, dag. 14 uur, za zo wo ook 16 uur. Rapid Fire, dag. 18.15 en 21 uur. **Lumière:** La gloire de mon père, dag. 20 uur. Waarom vertrok Bodhi Darma naar het oosten?, dag. 20.30 uur. Le chateau de ma mère, dag. 22 uur. Trust, do t/m za 23 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Witches, zo 14 uur.

● **GELEEN**
Roxy: Dracula, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Home Alone 2, za zo wo 14 uur. Sister Act, dag. 20.30 uur.

● **SITTARD**
Forum: Death becomes her, dag. 20.30 uur, za zo wo ook 14 uur. Belle en het beest, za zo wo 14 uur. Bodyguard, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** High Heels, wo 20.30 uur.

● **ECHT**
Royal-MicroRoyal: Bodyguard, do t/m zo 20.30 uur. Home Alone 2, do t/m zo 20.30 uur.

● **ROERMOND**
Royal: Sister Act, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, do en ma t/m wo 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Belle en het beest, za zo wo 14.30 uur. **Royaline:** Bodyguard, vr t/m zo 19 en 21.30 uur, do en ma t/m wo 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Home Alone 2, za zo wo 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** La mujer de Benjamin, do 20.30 uur.

● **VENLO**
Filmhuis Perron 55: High Heels, za 20 uur, do di 20.30 uur.

in de theaters

● **HEERLEN:**
- **za. 13/2:** muziek: Carnavalsconcert door Limburgs Symphonie Orkest.
- **za. 13/2:** toneel: Schrijf me in het zand door Volkstheater Heerlen (20.30 uur, kleine zaal).
- **zo. 14/2:** toneel: Schrijf me in het zand door Volkstheater Heerlen (20.30 uur, kleine zaal).
- **di. 16/2:** muziek: Staatsphilharmonie Rheinland-Pfalz met werk van Brahms.
- **wo. 17/2:** toneel: Een doos vol kruimels door Ingeborg Elzevier, Carol van Herwijnen e.a.

● **MAASTRICHT:**
- **zo. 14/2:** show: Toon Hermans met Ik heb je lief (20.15 uur).
- **ma. 15/2:** show: Toon Hermans met Ik heb je lief (20.15 uur).
- **di. 16/2:** muziek: carnavalsconcert door Limburgs Symphonie Orkest (20.15 uur).
- **wo. 17/2:** muziek: lunchpauzeconcert door Liesbeth Niesten, fluit, en Godelieve Schrama, harp met werk van o.a. Spohr, Andrès en Casella.

● **ROERMOND:**
- **ma. 15/2:** toneel: Henny Orri met De geheimen van de dienstmaagd Zerline.
- **di. 16/2:** muziek: 't Estaminet, Vlaamse volksmuziek door het Kliekske.
- **wo. 17/2:** jeugdtheater: Theater Het Appeltje met De Kikkerkoning (14.30 uur).

● **SITTARD:**
- **vr. 12/2:** muziek: Het Groot Niet Te Vermijden Dans/Show Orkest met Live from Rotterdam.

● **WEERT:**
- **wo. 17/2:** muziek: carnavalsconcert door Limburgs Symphonie Orkest (20.15 uur).

Tenzij anders aangegeven beginnen de voorstellingen om 20.00 uur.

exposities

● **HEERLEN**
Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Tekeningen, schilderijen en beelden van Cornelius Rogge, Beatrix Sassen en Esma Yigitoglu. T/m 4/4, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **ABP,** Oude Lindestraat 70. Recent werk Ger Dekkers, open zo 14/2 14-17 uur.

'Partijen beginnen nu na te denken over kandidatenlijst'

Vroege campagne voor vrouwen in politiek

DOOR CEES VELLEKOOP

HEERLEN – Er zijn voldoende goede vrouwen voor politieke functies, maar ze moeten wel op tijd worden gevonden. Dat is het uitgangspunt van de landelijke campagne '1994: Vrouwen kiezen in de politiek' die in Den Haag ten doop is gehouden. Hoewel de eerstvolgende verkiezingen – voor de gemeenteraden op 2 maart 1994 – pas over meer dan een jaar worden gehouden, gaat de actie nu al van start.

„Je kunt wel zeggen dat er meer vrouwen in de gemeenteraden, provinciale staten en Tweede Kamer moeten komen, maar dan moeten er ook wel kandidaten zijn. De partijen beginnen nu te denken over hun kandidatenlijst en programma, dus moeten we niet in september beginnen, maar er nu al bij zijn," vindt mevrouw Cock Kerling-Simons, voorzitter van de Werkgroep M/V 50/50 van de Vereniging voor Vrouwenbelangen, die actief betrokken is bij deze campagne.

„Als partijen ernst willen maken met het vinden van vrouwelijke kandidaten, ook op plaatselijk niveau, moeten ze daar vandaag al mee beginnen. En bovendien vinden wij het belangrijk dat vrouwen meedenken over de politieke programma's, en met name over zaken die speciaal voor hen belangrijk zijn. Als vrouwen worden gekozen, moeten ze toch met zo'n programma werken".

Opvoeren

Dat er meer vrouwen in de politiek moeten komen, is voor mevrouw Kerling geen punt van discussie meer. Het gaat tenslotte om meer dan de helft van de bevolking, terwijl minder dan een kwart van de volksvertegenwoordigers vrouwen zijn. Dat aantal moet na de verkiezingen van 1994 opgevoerd zijn tot zeker 35 procent, vindt de projectgroep, die wordt gesteund door de grote politieke partijen, de regionale emancipatiebureaus en organisaties van buitenlanders.

Dat streefgetal van ruim eenderde is geen willekeurig getal, benadrukt mevrouw Kerling. „Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat je meer dan eenderde van een groep moet vormen om een bestaande cultuur te veranderen". En los van de representatie is zo'n verandering van de politieke cultuur hard nodig, meent zij. Nu nog laten veel vrouwen met kwaliteit zich afschrikken door de mannencultuur in de politiek.

„Als je de enige vrouw bent in een fractie van zes, heb je weinig kans dat je iets verandert, bijvoorbeeld aan de vergadertijden. Maar als je met twee of drie vrouwen bent, kun je misschien een eind maken aan die ellendige broodjesvergaderingen om vijf uur. Uiteindelijk zullen ook veel mannen je dankbaar zijn als je dat soort omstandigheden verandert, maar ze zullen er zelf niet zo snel over beginnen".

Vrijwel alle politieke partijen en zeker de grote, beweren immers dat ze meer vrouwen naar voren willen schuiven, maar klagen over gebrek aan geschikte kandidaten. „Wij stellen daar eenvoudig tegenover: als je geen vrouwen kunt krijgen voor je kandidatenlijst, ligt het aan jullie zelf. Dan is de politiek kennelijk niet leuk genoeg. Dan moet je daar wat aan doen."

Als het volgend jaar lukt om inderdaad het aantal vrouwen flink te laten toenemen, zal dat volgens mevrouw Kerling een sneeuwbalwerking hebben. „Mensen worden toch vaak gevraagd via het 'soort-zoekt-soort' effect. Vrouwen staan te vaak buiten de circuits waarin mannen kandidaten zoeken. Als er eenmaal meer vrouwen politieke functies hebben, zullen ze ook weer eerder uit hun eigen netwerken geschikte kandidaten vinden."

Verversing

Zij is ervan overtuigd dat Nederlanders nog steeds belangstelling hebben voor hun eigen leefomgeving. „Het vestigen van een school, het gescheiden inzamelen van afval, verkeersmaatregelen, dat is allemaal politiek.
Veel vrouwen zullen nieuwkomers zijn en ik denk dat juist nieuwkomers de brug kunnen slaan tussen die belangstelling voor de eigen omgeving en de politiek".

De campagne '1994: Vrouwen kiezen vrouwen in de Politiek' moet er vooral toe leiden dat partijen nu al beginnen met het opsporen van geschikte vrouwen voor hun kandidatenlijsten. De partijen moeten duidelijk maken dat vrouwen gewenst zijn in de politiek en ze moeten ook buiten hun eigen ledenlijsten op zoek gaan naar vrouwen die op allerlei terreinen actief zijn.
De projectgroep wil de partijen ook op plaatselijk niveau een steuntje in de rug geven. Folders en affiches zijn in grote hoeveelheden beschikbaar, door een ruimhartige subsidie van het ministerie van binnenlandse zaken.

„Dat geld is er mede gekomen omdat zowel de minister als de staatssecretaris vrouw zijn. Je moet in de politiek nu eenmaal bondgenoten hebben", concludeert mevrouw Kerling.

● *Statenlid Karin Kienhuis (Groen Links), een van de weinige vrouwen die in de Limburgse politiek al langer een vooraanstaande rol vervult.*
Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Brits onderzoek vliegtuiglaw

'Toiletbezoe slechter voo nachtrust'

Van onze verslaggever

SCHIPHOL/MAASTRICHT – De kans mensen in hun slaap worden gestoord overkomende vliegtuigen is zeer gering. uniek Brits onderzoek heeft aangetoond zelfs bij hoge geluidshinder nauwelijks sl verstoringen optreden. Slechts twee tot procent van de mensen is veel gevoelige heeft erg veel last van slaapverstoringen nachtelijk vliegverkeer.

Volgens het Britse onderzoek is de kans iemand in zijn slaap wordt gestoord 1 op 75 kans is te verwaarlozen omdat het gemidd aantal slaapverstoringen achttien per nach Kinderen, toiletbezoek en ziekte zijn belan ker oorzaken voor een gestoorde nachtrust overkomende vliegtuigen. Britse onderzoe concluderen dat na vele metingen bij mense hun slaapkamer thuis.

Het onderzoek naar de invloed van overkon de vliegtuigen op de slaap is uitgevoerd om in Engeland de autoriteiten bezig zijn met opstellen van nieuwe richtlijnen voor luch vens. Omdat de laatste feitelijke gegevens nachtelijk vliegtuiglawaai meer dan tien oud waren, werd besloten tot het grootsche veldonderzoek. Voor het eerst in de gesch nis werden mensen tijdens hun slaap gekop aan allerlei meetapparatuur. Totdat dit on zoek werd uitgevoerd waren er alleen metin geweest in laboratoria.

De onderzoekers van de universiteiten Lou borough, Manchester Metropolitan en S hampton besloten omwonenden van vier lu havens in het onderzoek te betrekken. Het daarbij om drie Londense vliegvelden (He row, Gatwick en Stansted) en om de luchtha van Manchester. Twee woongebieden bi van de vier luchthavens werden uitgekozen een voorstudie spraken de wetenschappers 1.600 mensen. Uiteindelijk werden twee derd proefpersonen geselecteerd. Zij kre gedurend gemiddeld veertien nachten een paraatje rond de pols dat bewegingen re treerde. Bovendien werden bij 46 mensen u breidere metingen gedaan via een EEG. D uitgebreidere metingen dienden ter contro

Onthullend

De resultaten zijn onthullend. Zelfs bij een luidspiek van 80 decibel is de kans dat iem in zijn slaap wordt gestoord maar 1 op 75 onderzoekers concluderen dat deze ge kans op slaapverstoring nauwelijks een sch lijk effect kan hebben. Zeker als daarbij w bedacht dat iemand per nacht gemiddeld a tien keer in zijn slaap wordt gestoord. Ov gens betekenen deze slaapverstoringen niet iemand ook echt wakker wordt. De slaap verschillende stadia, als iemand van het naar het andere stadium gaat of langer dan tien seconden wakker wordt, spreekt men slaapverstoring.

Uit het onderzoek bleek dat minder dan de van de mensen de volgende dag iets herinn van een slaapverstoring. De belangrijkste re die werd opgegeven voor een slaapverst was de noodzaak het toilet te bezoeken. K ren volgden op de tweede plaats als vers ders van de nachtrust. Vooral vrouwen we daar wakker van. Op een goede derde p stond ziekte van de proefpersoon zelf, wede vooral bij vrouwen. Minder dan vier pro van de mensen die zich iets herinnerde va wakker worden gaf een passerend vliegtui als reden. Een van de onderzoekers zei v jaar tijdens een congres in Rotterdam da partner voor meer verstoring van de nach zorgde dan de vliegtuigen.

Opvallend was dat de metingen die werden richt niet overeenkwamen met de gesprek die eerder met de proefpersonen waren voerd. Nadere studie leerde dat als mense de nacht voor het gesprek wakker waren ge den van een vliegtuig, zij veel negatiever w over het vliegtuiglawaai dan op andere da Ook kwam uit het onderzoek dat twee à procent van de proefpersonen veel gevoe waren voor vliegtuiglawaai dan de gemidd omwonende van een luchthaven.

Overigens zijn de resultaten van de studie niet allemaal geanalyseerd. Zo wordt nog on zocht of het klopt dat geluidhinder op bepa tijdstippen in de nacht meer verstorend is v de nachtrust. Er zijn gegevens die erop du dat in het begin van de nacht en in de vro ochtend meer verstoring van de nachtrust treedt. Juist op dat soort tijdstippen vertrek veel vliegtuigen.

Controle alcohol

SITTARD – De politie in de Westelijke M streek heeft gisteren tussen vier uur 's midd en negen uur 's avonds op verschillende pl sen in totaal 225 automobilisten gecontrole op alcoholgebruik.

Alle bestuurders moesten blazen. Een auto bilist had te veel gedronken. Zijn rijbewijs w ingevorderd. Bovendien kreeg de man een keuring omdat hij de maximumsnelheid zijn laars lapte.

Ook 'geest' moet boete betalen wegens zwartrijde

HOLTEN – De politie van het Overijsselse H ten heeft proces-verbaal opgemaakt tegen 27-jarige zwartrijder uit Enschede, die ge treinkaartje had gekocht omdat hij 'een ge zou zijn.

Toen de conducteur hem om het plaatsbew had gevraagd, kwam de man met het exc dat hij weliswaar niet van kwade wil was, m dat het voor hem nu eenmaal een onmogel zaak was een kaartje te kopen. „Ik ben name een geest en geesten hebben geen geld en pieren bij zich."

Zijn verschijning als geest bleek echter n mee te vallen, want de NS-medewerker kans de man in de kraag te vatten. Hij kreeg boete van zeventig gulden wegens zwartrij opgelegd.

DOOR BENTI BANACH

'Asielbeleid overheid wakkert racisme aan'

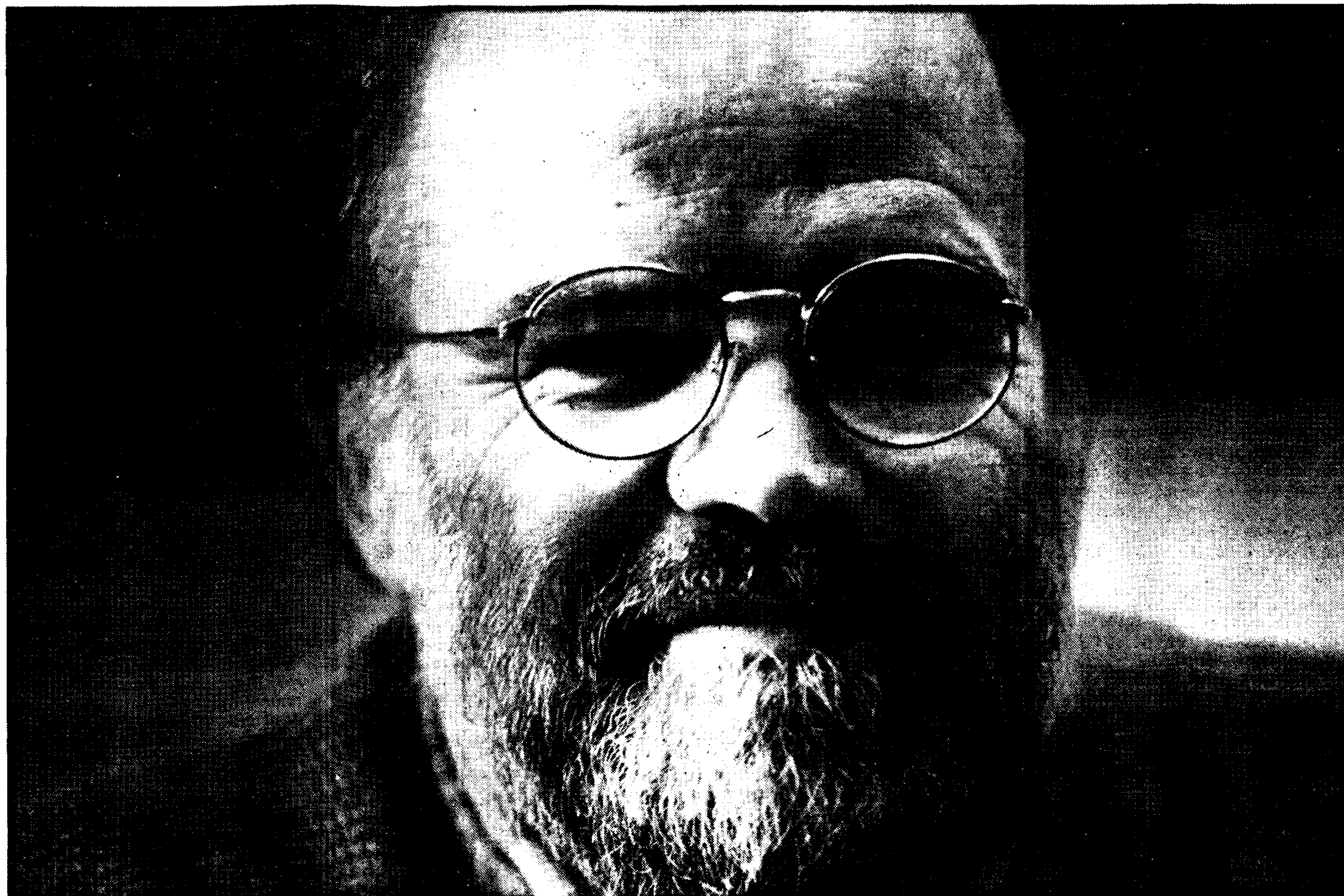
HEERLEN – Heerlenaar Martin Jansen van het Missionair Centrum is vandaag te gast op een congres in Rotterdam over vluchtelingen en racisme. Vanuit zijn praktijkervaring vertelt hij daar hoe het Missionair Centrum te werk gaat met uitgeprocedeerde vluchtelingen. Belangrijker nog is de waarschuwing die hij wil meegeven aan de regering. Want het asielbeleid van de overheid wakkert het racisme aan, zegt Jansen.

„In de loop der jaren zijn we ons bij het Missionair Centrum meer en meer gaan bezighouden met vluchtelingen die zijn afgewezen. Mensen die hier volgens de regering niet meer zouden mogen zijn. Waar mogen ze dan wel zijn? Dat weet de regering ook niet, maar niet bij ons, want 'wij zijn vol, wij hebben geen belang bij hun aanwezigheid en trouwens, we kunnen hun problemen toch niet oplossen'. Wie kan dat wel? De regering weet het niet en het kan ze ook niet veel schelen," zo zal Martin Jansen het vandaag in Rotterdam verwoorden.

Plunderen

Het Missionair Centrum kan het wel schelen waar de vluchtelingen blijven. Zoals in het geval van de Zaïrees Mitheo. Jansen vertelt zijn verhaal. „Mitheo vroeg in maart 1990 asiel aan, maar kreeg nul op het rekest, 'omdat aan anderen in soortgelijke omstandigheden evenmin verblijf wordt toegestaan', zo motiveerde de overheid haar standpunt. In februari 1991 is Mitheo teruggestuurd naar Zaïre, waar hij bij aankomst werd gearresteerd. Na acht maanden achter de tralies te hebben gezeten kon hij ontsnappen, omdat het leger het te druk had met plunderen. Mitheo werkte een jaar in Angola. In september vorig jaar ontvluchtte hij de burgeroorlog in dat land. Twee maanden later klopte hij aan in Heerlen voor een nieuw asielverzoek, dat kort daarna werd afgewezen. Zijn verhaal werd niet geloofd en zijn bedreiging zou niks bijzonders zijn voor Zaïrese begrippen."

Mitheo's relaas verscheen uitvoerig in de media, waarna staatssecretaris Kosto werd overspoeld met protesten. Vorige week heeft de Afrikaan eindelijk een A-status gekregen: hij is erkend als vluchteling en mag hier blijven.

● Martin Jansen: „Ook mensen zonder een goed verhaal hebben het recht om hier te zijn."
Foto: DRIES LINSSEN

Het is een van de voorbeelden die Martin Jansen kwijt wil aan het publiek in Rotterdam. Hij wil ermee aantonen dat de regering volgens hem volstrekt willekeurig omgaat met asielaanvragen. Jansen: „Het ministerie van Justitie zegt dat iedereen met een goed verhaal wordt erkend. Maar wij krijgen iedere dag te maken met mensen die een goed verhaal hèbben en toch zijn uitgeprocedeerd."

Jansen is daarom van mening dat de overheid in werkelijkheid een ander bèleid voert. „Ieder jaar worden er duizend vluchtelingen binnen gelaten, terwijl het aantal asielaanvragen in de loop der jaren enorm is toegenomen. Tien jaar geleden waren het er ongeveer drieduizend, vorig jaar rond de twintigduizend. Het kan toch niet dat ieder jaar slechts duizend mensen een goed verhaal hebben. Nee, de beleidslijn van de overheid is het maximum van duizend. In 1988 zagen we bijvoorbeeld dat men die duizend tegen het eind van het jaar nog niet had gehaald. Toen zijn er snel nog een aantal toegelaten, met zwakkere argumenten dan mensen die eerder waren afgewezen," aldus Jansen.

Het ministerie van Justitie laat zich tevens leiden door recente ontwikkelingen in de wereld, zoals in het geval van het voormalige Joegoslavië. Jansen zegt dat met asielzoekers uit dat land tegenwoordig soepeler wordt omgegaan. Vluchtelingen uit landen die enigszins in de vergetelheid zijn geraakt moeten vaak het onderspit delven. Ook worden aanvragen getoetst aan de diplomatieke belangen die Nederland heeft met het vaderland van de vluchteling. Duitsland werkt nu aan een lijst met 'veilige' landen, dat als toetssteen kan dienen bij asielaanvragen. Jansen is voorstander van zo'n lijst, maar hij plaatst nog grote vraagtekens bij de term 'veilig'.

Criminaliseren

De huidige behandeling van asielzoekers wakkert volgens de Heerlenaar het racisme aan. „De regering is bezig de vluchtelingen te criminaliseren. Ze worden opgesloten in een cel of grenshospitium, waar ze onder een zeer streng regime worden geplaatst. Of ze worden uitgemaakt voor leugenaars, profiteurs en economische vluchtelingen. Mensen gaan dan denken dat asielzoekers minderwaardig zijn. Zo steun je de racisten. Nee, dit asielbeleid bevordert het racisme. De Partij van de Arbeid zegt dat het racisme stijgt, als je meer buitenlanders toelaat. Door dat te roepen wordt het juist negatiever. Het is geen kwestie van kwantiteit. Racisme heeft te maken met onbekendheid, met het feit dat je elkaar niet kent."

Die onbekendheid probeert het Missionair Centrum te doorbreken. Jansen: „We gaan vaak met vluchtelingen langs op scholen. Ook al spreken ze gebrekkig Nederlands, we laten hen zo veel mogelijk zelf aan het woord om hun situatie en cultuur aan de leerlingen uit te leggen." Verder worden vluchtelingen in deze regio ondergebracht in allerlei werkgroepjes in de parochies, opdat ze worden opgenomen en geaccepteerd in hun woonomgeving.

Broer

Terwijl de overheid dagelijks met een uitgestreken gezicht beschikt over het lot van vele vluchtelingen, stelt het Missionair Centrum zich op als een broer met een brede schouder. In Heerlen geen bemoeizucht, geen uithoormethodes. „Deze week kregen we een Nigeriaan uit Duitsland. Hij stamelde: 'Stel me alsjeblieft geen vragen meer'. Hij was helemaal murw van het uithoren."

Maar in de discussie over het asielbeleid zit het Missionair Centrum in een comfortabele fauteuil, geeft Jansen zelf toe. Hij kan makkelijk verkondigen hoe het asielbeleid er wèl zou moeten uitzien, maar weet dat de overheid met meer rekening moet houden. Daarom zegt hij: „Een selectie? Oké. Maar Kosto doet niet wat hij zegt dat hij doet. Hij zegt streng, maar humaan te zijn." De jaarcijfers weerleggen dat volgens Jansen. En het steekt hem dat we miljoenen gespendeerd worden aan ruim driehonderd cellen voor asielzoekers, terwijl er sprake is van een nationaal cellentekort.

Zelf is hij voorstander van een ruim en vooral humaan beleid. „Als je hier geboren bent, heb je nog geen recht om te zeggen 'dit plekje is van ons'. Zeker niet als je ziet dat we onze welvaart hebben opgebouwd over de ruggen van die mensen. Wij zijn voor open grenzen, wereldwijd. Ja, ook mensen zónder een goed verhaal hebben daarom het recht om hier te zijn."

ontmoeting op zaterdag

Klachten omwonenden vinden gehoor bij Raad van State

Landgraaf moet Eikske toch sluiten

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – Buurtsociëteit Eikske-één in de Landgraafse wijk 't Eikske, moet binnenkort de deuren sluiten. De Raad van State heeft zeven omwonenden die al jaren klagen over erge geluidsoverlast, onlangs in het gelijk gesteld.

De omwonenden hebben deze week een advocaat in de arm genomen, die erop gaat toezien dat de gemeente het vonnis ook uitvoert. Dit weekeinde wordt er nog een groot carnavalsfeest gehouden in het buurtcentrum, dat is ondergebracht in de voormalige kleuterschool. De zeven buurtbewoners hebben met het feest ingestemd. „We willen niet zonder meer een spaak in het wiel steken. We hebben er best begrip voor dat het buurthuis niet van de ene op de andere dag dicht kan, maar we houden wel vast aan de uitspraak van de Raad van State," zegt een woordvoerder.

Wethouder Thei Gybels interpreteert de uitspraak anders dan de omwonenden. „Ik lees nergens dat 't Eikske dicht moet. Volgens mij zegt de Raad van State wèl dat we voorwaarden moeten opstellen die voor iedereen, de jongeren én de buurt, aanvaardbaar zijn."

De gemeente Landgraaf heeft de rol van bemiddelaar vervuld in deze zaak, benadrukt Gybels. „Wij zijn geen partij, we hebben enkel geprobeerd om deze mensen wat dichter bij elkaar te brengen, maar dat is tot nu toe mislukt."

Gybels wil in alle rust kijken naar de toekomst van de buurtsociëteit. „De acties van de buurtbewoners vind ik nog steeds overtrokken, ja, daar blijf ik bij. Het is toch zonde."

Een ambtenaar van milieuzaken gaat de volgende week overleggen met de buurt en de leiding van het wijkcentrum. „Het is niet de bedoeling om die twee partijen tegenover elkaar in de loopgraven te krijgen. Samen zullen we er wel uitkomen," verwacht Gybels.

De buurtbewoners zijn wel genegen tot het voeren van overleg, zegt de woordvoerster. „Kijk, wij zijn niet tegen dat buurtcentrum, maar er moeten wel goede regels komen. Wij moeten 's morgens om half zes op om te gaan werken, die jongeren draaien zich dan nog één keertje om."

Kerkrade start met ontsluiting bedrijventerrein

KERKRADE – Kerkrade gaat dit jaar beginnen met de ontsluiting van een nieuw bedrijventerrein op Terwinselen. Op het terrein Maar-West is plaats voor bedrijven uit de zakelijke dienstverlening en verder eventueel voor scholen en restaurants. „Geen industrie of groothandels," zegt de gemeentelijke woordvoerder.

Omdat de regionale weg Zwart-5-Zuid momenteel wordt aangelegd, wil de gemeente snel beginnen met de aanleg van riolering. Later dit jaar wordt er een ontsluitingsweg voor het nieuwe terrein aangelegd. De kosten voor de weg en het riool bedragen bijna zeven ton. De woordvoerder laat weten dat er al één serieuze gegadigde is voor vestiging op het terrein.

Man uit Landgraaf ramt vier auto's

LANDGRAAF – In plaats van met een volle boodschappenmand keerde een 66-jarige inwoner van Landgraaf gisteravond huiswaarts zonder rijbewijs maar mét een proces-verbaal.

De man wilde zijn auto stallen op een parkeerplaats achter winkelcentrum Op de Kamp in Landgraaf. Tijdens het achteruit rijden gaf hij gas in plaats van te remmen. Hij ramde vervolgens twee auto's, één hiervan schoof door en ramde een derde wagen, die op zijn beurt weer tot stilstand kwam tegen een vierde auto. Twee auto's, waaronder die van de Landgravenaar, werden zwaar beschadigd. De overige auto's liepen lichte schade op. De Landgravenaar werd door de politie meegenomen naar het bureau, waar uit de ademanalyse bleek dat hij teveel gedronken had. De bestuurder kreeg een proces-verbaal.

Zijn rijbewijs werd ingenomen.

Ketel vat vlam

● *Een brand heeft gistermiddag rond twee uur ruim twintig vierkante meter dak verwoest van een in aanbouw zijnde broodfabriek aan de Molenvaart in Brunssum. De brand ontstond doordat een ketel met betumen op het dak vlam vatte. De dakdekkers, die op dat moment bezig waren met het bekleden van het plat dak, konden tijdig een goed heenkomen zoeken. De schade loopt in de duizenden guldens.* Foto: FRANS RADE

Kuilvoeropslag in Ransdaal mag

Van onze correspondent

DEN HAAG/VOERENDAAL - Duivenkweker J. Simons uit Ransdaal heeft de spoedzaak tegen zijn buurman Hub Eussen verloren. Eussen mag de kuilvoeropslag op zijn terrein handhaven. De Raad van State-rechter heeft gisteren het verzoek om schorsing van een gedoogverklaring voor die kuilvoeropslag, pal naast Simons perceel, afgewezen.

Simons had zich bij de Raad van State beklaagd over stankoverlast van de kuilvoeropslag. De duivenkweker vertelde de rechter dat de opslagplaats voor varkensvoer enige maanden geleden 's nachts illegaal werd aangelegd. Dertien kostbare sierduiven schrokken zo van de bulldozers dat zij het leven lieten. De gemeente is volgens Simons doof voor zijn klachten.

Het gemeentebestuur wil de kuilvoeropslag gedogen tot 1 april 1993. De betrokken veehouder heeft inmiddels een nieuwe hinderwetvergunning aangevraagd, waarvan ook de kuilvoeropslag deel uitmaakt. De gemeente zal deze – nieuwe – vergunning binnenkort afgeven. Een gemeentewoordvoerder bestreed bij de Raad van State dat de kuilvoeropslag, waaraan nu al voorwaarden zijn verbonden, onaanvaardbare stankoverlast geeft.

Bijna drie ton voor vastenactie

HEERLEN – De vastenactie van verleden jaar heeft in de Oostelijke Mijnstreek bijna drie ton opgebracht.

De dekenaten van de Oostelijke Mijnstreek brachten samen precies 292.970 gulden in het laatje. De totale opbrengst voor het hele bisdom Roermond, met 24 dekenaten, was 1.402.460 gulden. Het Limburgs eindresultaat was ruim 5.900 gulden minder dan in 1991.

Binnenkort gaat de nieuwe vastenactie van start. Het bureau voor internationale solidariteit rekent op een evengroot succes als verleden jaar.

Debuut...

Reuzekl...

Reuzek...

Brande...

Kom naar Lyana en sla je slag!!!

Keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz.
Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.
ALVORENS U ELDERS IETS KOOPT MOET U EERST ONZE KWALITEIT EN ONZE PRIJZEN VERGELIJKEN. NERGENS BETER EN NERGENS GOEDKOPER

Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.

Karnavalisten Opgelet:

Lichte marstrommen v.a. ƒ 119,-; Paukentrommen v.a. ƒ 195,-; Grote trommen v.a. ƒ 275,-; Trompetten v.a. ƒ 249,-; Bariton Tuba's v.a. ƒ 550,- enz. enz.

B + S Saxofoons
Nog enkele alten en tenoren uit de "waanzin"-aanbieding.
Alt ƒ 995,-; Tenor ƒ 1.195,- en ƒ 1.495,-.
Kwaliteit voor een onwaarschijnlijke prijs!!
en .... 2 jaar vertrouwde stalmeiergarantie.

STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214251 HOENSBROEK
Do: koopavond.

Te koop TREKHARMONICA, merk Lubas en sml oostenrijker. G. Flinckstr. 23, Heerlen-Meezenbroek.

Te koop 12-kanaals stereo MENGPANEEL, 1 jaar oud van ƒ 1.695,- voor ƒ 495,-. Tel. 045-712887.

YAMAHA MT 100 II, 4 sp., cass. rec., in st.v.nw., compl. ƒ 1.000,-. Tel. 045-271845.

Funkband zoekt RAPPER. Tel. 046-524417.

Te k. electr. GITAAR Vester nan,versterker Roland en P.S. -P., pr.n.o.t.k. 045-457892.

NIEUW! voor kinderen algemene muziekale-vorming cursus op toetsinstrument. Bel voor info: Sylvia Jacobs 045-252615.

CASIO Keyboard z.g.a.nw., 100 klanken en 100 autom. begel.-ritmes, Ned. instructies aanw., 1 jr. gar., compl. met adapter en hoofdtelefoon, nw.pr. ƒ 400,- nu ƒ 290,-. Tel. 045-218507.

Te koop Wiener ACCORDEON, 4-rij. Tel. 045-321466.

Professionele coverband zoekt met spoed BASSIST. Tel. 046-527511.

Te k. Technics KN 1000 KEYBOARD m. ingeb. diskdrive en 11 diskettes. Verder met flightcase, standaard, volumepedaal en footswitch. Nw.pr. ƒ 7.000,- vr.pr. ƒ 3.500,-. Externe versterker en Bose boxen optioneel, meerpr. slechts ƒ 500,-. Bel 045-254923.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom! Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Te h. carnavalswagen, mod. OLDTIMER voor carnavalsdinsdag. Tel. 04451-2017.

Mexicaanse SOMBRERO'S, 20 stuks. Tel. 045-251550

Te k. BOLDERWAGEN m. opbouw klownskop, afm. 2.00 x 1.00 mtr., geschikt v. karnavalsgroepen, pr.n.o.t.k. Tel. 045-322722.

Te huur: CARNAVALSWAGEN voor zondag 21 februari. Tel. 045-312838.

Te koop tegen geringe vergoeding KAPITEINSPETTEN, varkenkoppenmaskers, chillketels en diverse computerspelletjes. Akerstr. 138, Kerkrade. 045-414720.

Te koop TANZMARIECHEN pakje en hoed, m. 8-9 jr. Tel. 045-254152.

Te k. pracht CARNAVALSGROEP, 8 papier-maché hoofden, b.v. kaaskop, eierkop enz. Tel. 043-375141.

Te k. CARNAVALSPAKJES (heksen), 17 volwassenen, 5 kinderen. Tel. 045-321059.

De mooiste grenen en eiken keus volgens VT-wonen en Ariadne vindt u bij INTER-ART antiek Simpelveld, Irmstraat 64. 045-446161 eigen restauratie en fogerij. Ma. gesl./do. koopav.

Bent U op zoek naar mooie antieke meubels? Kom dan eens kijken bij WIJSHOFF Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Bij ons wordt kwaliteit, service en prijs groot geschreven. Geopend: Donderdag, vrijdag, zaterdag. 045-211976.

In- en verkoop antieke grammofoons en SPEELDOZEN. Tel. 043-649494.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in holten, grenen, eiken antieke meubelen, lampen, klokken enz. Dorpstraat 45A, Nuth (in het centrum t.o. kerk). 045-243437. Een begrip voor de regio!

Komt U eens vrijblijvend kijken naar onze enorme collectie ANTIEK o.a. kasten, tafels, stoelen, klokken, brons, koper, tin enz. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heel. Tel. 04747-1593. Iedere dag geopend.

Te k. schoonheidsspecialiste behandel STOEL. Tel. 045-258338.

Te k. SCHOTEL-ANTENNE Amstrad plus receiver. Tel. 045-462582.

Te k. Teutonia KINDERWAGEN m. toeb. ƒ 275,-; knikarm zonnescherm 5½ mtr. ƒ 100,-; el. stencilmach. m. toeb. ƒ 150,-. 045-221997.

AANBIEDING ! 2-drs. staande gereedschapkasten, ƒ 150,-, zolang de voorraad strekt. Huisbergerstr. 5, Heerlen. Tel. 045-724000.

Te k. ORGEL, Yamaha HE 8 W, m. div. extra's. Tev. comp. Amiga 500 met monitor, pr.n.o.t.k. 045-724070.

Te k. RADIOTOR, orgel Thomas, gasfornuis m. oven, pr.n.o.t.k. Tel. 045-311436.

Te k. antiek HARMONIUM, Braun keukenmachine, bruidsjurk, maat 44 en groene loden damesmantel, maat 42; tasapparaat. Tel. 045-420021.

Te koop BRANDHOUT plm. 7 m3 ƒ 45,- gezaagd; damesportfiets, 10 versn. (Mercier). 045-440369.

Te k. 90 TROITTORTEGELS, ƒ 0,50 p.st.; 7 troitorbandjes, ƒ 1,- p.st. Tel. 045-424239.

NINTENDO-CASSETTE m. 260 spellen voor ƒ 225,-. Tevens Game boy cass. met 68 spellen voor ƒ 299,-. Demonstratie en levering aan huis is mog. 04950-42873.

Als u ons voor 12 uur ergoogens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

ESCORT boys
Tussen 18 tot 25 jr., netjes, liefst i.b.v. auto. Info: 020-6629999 of 03402-67211.

Exklusive Begleitungsagentur für Damen und Herren AC ESCORT hat noch Termine frei. Auch Ihre Wünsche können erfüllt werden. Diskretion selbstverständlich. Tel. 09-49-241542914.

Begleitagentur AC ESCORT sucht noch Damen und Herren als Mitarbeiter bei sehr guter Verdienstmöglichkeit. Diskretion wird vorausgesetzt und garantiert. Tel. 09-49.241542914.

De leukste meiden bellen de
Flirtbox
Bel 06-9501 (75 cpm)

Sexafspraakjes
met 'n meisje. Vraag haar tel. Bel 06-9502 (75 cpm)

Direkt een leuk meisje aan de lijn. Vraag haar tel.nr, voor een avondje uit. (75 cpm).
06-9510

Bij jou in de buurt zijn er ook genoeg meiden die het bed in willen!
Luister voor 50 cphm.
06-350.340.77

Privé-kontakt
Je krijgt direkt 'n meisje aan de lijn. 06-9570 (100 cpm)

****06-9603****
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen (75 cpm)

"Waarom moet ik al m'n kleren uitdoen en wat is een
nummertje
vroeg het meisje (18 jr.) heel verlegen.
06-340.340.55 (50cphm)

Vrouwtjes
en meisjes zoeken voor strakke sexkontakt, vraag naar hun telefoonnummer. Bel 06-9661 (75 cpm)

Direkt
een meisje. Druk op de nul voor meer meisjes.
06-320.322.05 (75 cpm)

Privé-
adresjes
voor echte hete meiden?
06-350.222.28 (75 cpm)

Adressen
Ze vertellen wat over zichzelf, geven hun adres en tel.nr, wachten tot jij ze belt
100 cpm.
069-789

De Sadist
zet de gemene ijzeren klemmen op de meest gevoelige lichaamsdelen van het vastgebonden naakte meisje
06-340.340.90 (50 cphm)

Hete meisjes
die doen wat anderen niet durven dromen.
06-97.90 - 100 cpm.

Privé adressen.
Ze willen je verwennen, en ontvangen je privé of komen bij je langs ze geven zelf hun eigen adres en tel.nr.
100 cpm 06-96.88

320.321.74
06 / 100 cpm

Bol, vol, grieks, lesbo's gegil, gekreun live banaal 100cpm
06-340.340.40

Sex op niet comm. basis met vrouwtjes/echtparen?? 100 cpm.
06-340.340.95

Jouw MEESTERES!
'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren. 75 cpm.
06-320*324*68.

100% gratis sex
met vrouwtjes die zich aanbieden (1 gpm)
06-320.320.81

Heb jij wel eens gratis
een vrouw
gewonnen (1 gpm)
06-320.320.85

De Live-Sexlijn gaat heel erg ver!
Erg grof
(1 gpm) 06-320.320.86

Hou je van Leer, Rubber, Latex en gewaagde
porno!
(1 gpm) 06-320.320.90

Zapp Sex!
Je kunt met je draaischijf of druktoets heen en terugspoelen. Op je hoogtepunt kun je het lekkerste blijven herhalen. 100 cpm 06*96*60

lesbische meisjes, Petraatje en Ciska in hun kamertje. De deur staat op een kier, geniet maar mee. 75 cpm.
06*96*08

Erotel 06
Erotel
dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

Rijpe vrouwen
zkn. sexcontact, 50 cphm.
06-350.300.88

Sex-Hoteline
snel sexcontact, 50 cphm.
06-340.320.25

06-320*320*62
Op z'n GRIEKS! Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 75 cpm.

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! S&M. 75 cpm
06-320*332*32

06-320*320*38
Rijpe, keurig geklede dame die live alles opneemt. Ik ben gek op jongens die op z'n Russisch tussen m'n bolle willen. 75 cpm

Sex-bemiddeling. Gratis
live sexen
met een hete meid!
06-320.330.71 - 100 cpm
Vooral 's nachts!!

Lekker live
likken als je meer wilt dan alleen maar sex! 24 uur p/d
75 cpm 06-320.330.73

Ze vlucht in een loods. 2 mannen vinden haar.
Grieks
06-320.323.85 50 cphm

Tom in bed.
Ine kan niet anders. Ze wil en zal hem....
06-320.329.25 50 cphm

Ria,
vurig met 2 man. Dan willen ze Japans. Nee, nee... oh ja.
06-320.326.91 (50 cphm).

Natasja lag na de aerobicles bezweet op de grond, plots stond Sonja naakt en
wijdbeens
vlak boven haar gezicht.
06-340.350.65 (75 cpm).

Griekse sex
Lisa draait z. om. 50cphm
06-320.325.55

Nymf Linda
Geniet v. 2 kanten 50 cphm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 50 cphm
06-9618

Sexy Honey
06-320.320.82 (75 cpm.)

100% LIVE kunnen we je met een meisje koppelen!!! (100 cpm)
06-9659

sex voor 2
Direct contact (1,-p.m.)
06-9596

06 Gay Café
Oost Nederland 75 ct.p.m.
06-320.327.55

Homosex voor 2
(1,- p.m.) draai eerst 06-320 en dan
SM voor 2...325.10
Gaysex Limburg...325.73
Jack off privé...321.16
Darkroom...324.16
Gay Pervers...329.16
Bi-sex...323.36
Jongens-sex...325.19
Studenten...327.56
Travestie...325.09
Transsexueel...321.36
Jurken & Pumps...325.94

Vernieuwde privésex-adresjes in geheel Nederland. (100 cpm)
06-340.310.10

Kenners van pure live-porno vergeten nooit nr. (100 cpm)
06-340.340.11

Heb je zin in LIVE 2x een hoogtepunt? Draai: 100 cpm
06-340.340.50

Direkt een hete meid
Sexkontakt
06-320.320.55 (75 cpm)

400 meisjes
willen een afspraakje!
06-320.322.11 (75 cpm)

"Maar meneer, moet ik deze brugoefening naakt doen?"
vroeg 't meisje
Als ik nu mijn benen spreid dan....
06-340.350.60 (50cphm)

300 meiden
zoeken een heet slippertje
06-320.321.44 (75 cpm)

Sex voor twee
direkt kontakt met meiden, en hete vrouwtjes.
06-320.330.46 (75 cpm)

Direkt kletsen
met leuke meisjes: 06-9757
Altijd succes (100 cpm)

"Voor straf je broekje uit en bukken" maar stoute Nelleke wilde niet. "Nee meneer ik ben nog
maagd"
06-340.340.30 (50ctphm)

Met de vriendin van zijn vriend.
Zij is naakt
Rob's inwijding.
06-320.329.23 50 cphm

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm)

Leuke meiden
zoeken z.s.m. een vriend
06-320.330.77 (75 cpm)

Homo-jongens
Hoor ze heet tekeer gaan.
06-320.330.88 (75 cpm)

Partnerruil
direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil.
06-320.330.91 (75 cpm)

Zoek je een lekkere knul?
Gay-dating
06-320.330.95 (75 cpm)

Homo direkt
apart. Op zoek naar een opwindend afspraakje met een lekkere knul? je hebt direkt kontakt!
06-320.322.75 (75 cpm)

Welke man
wil een nachtje bij Lenie slapen? Bel voor afspraak
06-320.324.94 (110 cpm)

Live
sexgesprekken
voor de heetste man!!
100 cpm. 06-9806.

Als je van sex houdt krijg je echt
mijn privé-nr.
Info 06-320.370.75 75 cpm.

Ondeugend evellentje
06-95.30
Bel voor sexkontakt
06-960.02
Zoek je 'n vluggertje
06-96.62
Stripspelletjes
06-96.63
Snel Sexkontakt
06-96.64
Sex Kontaktlijn
06-96.65
Direkt 'n meisje
06-97.10
Bel snel!! (37,5 cphm)

Direkt snel sexkontakt
Sex-kontakt
06-320.320.32 (100 cpm)

Hete meisjes
willen echt snel Sexkontakt. Nu met tel.nr.
06-320.330.66 (75 cpm)

Hete vrouwen
bij jou in de buurt willen sexkontakt. 06-97.80 (100 cpm)

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Meisjes
zoeken een ervaren vriend
06-320.330.43 (75 cpm)

Meisjes willen bijverdienen
Sexadressen
06-320.330.60 (75 cpm)

Hete meisjes
willen snel een sexafspraak!
Direkt 06-320.326.66 (100 cpm)

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen.
06-320.330.87 (75 cpm)

Langzaam zakt het naakte meisje door haar knieën, ze zit bovenop hem. Is dit nu
een standje?"
vraagt ze
06-340.340.21 (50cphm)

Voor een echt (100 cpm)
Sex-adres
06-96.85

Nu direkt
een afspraakje met een leuk meisje (100 cpm)
06-320.322.33

Direkt kletsen
met een leuk meisje!
06-320.330.90 (100 cpm)

06-9511
Duik in bed met 'n hete meid, vraag haar tel.nr. (75 cpm)

Club 06-Special-sex
DRAAI EERST 06-320.320. EN DAN VOOR
SM ... 25
onderdanig, ze doet wat je wilt.
Hetero ... 26
onze meisjes zijn overal voor in
Lesbisch ... 45
mmm.. meisjes onder elkaar
Meesteres ... 46
Schiet op! Ze zit te wachten
Lolita ... 47
jong en ondeugend
Heerlijk live..48
sexen live opgenomen
Meegenieten 60
De spannendste sex 75 cpm

Kontakten/Klubs

ESCORT ALL-IN
045 - 326191
ZATERDAG + ZONDAG
v.a. 20.00 uur.

Parenclub
Villa Liberta
Maaseikerweg 24, Susteren. Bandinfo: 04499-4928. 13 februari Prins Carnavalverkiezing.

Privé en escort
voor een jongen/meisje.
045-708124 maand. t/m zat.

Frans zonder
045-714707
ELKE v.a. 11.00 uur Chantal v.a. 17.00 uur

GEZELLIG PRIVÉHUIS
Yvonne
Nieuw; erotische h.massage ƒ 50,-: Intiem en Frans v.a. ƒ 100,-: Trio en lesbisch ook mogelijk. Geopend: ma-zat. 11-24 uur. Zondag 15.00-24.00 uur. Tel. 045-425100, Kapelweg 4, Kerkrade. Tevens leuk meisje welkom.

Don't forget
MANDY'S EROTISCHE BODYMASSAGE
LYDIA
046-749662, 2-8 uur.

Privé
Tel. 045-231429

Nieuw! Nieuw! Nieuw! Nieuw!
Escort service Loreen
voor een charmante, jonge dame bij u thuis of in hotel. Dagelijks van 20.00-04.00 uur. Tel. 045-719000.

Club 2000
Tijdens karnavalsdagen geopend.
Rijksweg Noord 22, Geleen. Tel. 046-742315.

Anita's paren en singelclub
Vanavond verjaardagsparty van Renate met surprise
Mooie live shows, warm en koud buffet.
5 mooie meisjes aanwezig, voor evt. bijz. wensen, ook voor echtparen: singels ook toegangelijk!!
Ons adres: Panneshelderstr. 41, Kerkrade, Bleijerheide. Tel. 045-462720.

!!Angel en Boy escort!!
Gratis: vib. en stripshow. Tel. 045-271920

Cinderella
Nieuwe meisjes verwennen U. Oude Rijksweg Noord 56, Susteren, naast tennishal.

...Sacha's Escort...
Wij geven u een keuze uit 8 nieuwe sexy, jonge meisjes die graag bij u thuis of in het hotel komen. Wij zijn dagelijks voor u bereikbaar tussen 19.00 uur / 05.00 uur
Tijdens de carnaval geopend.
Bel vanavond nog voor een afspraakje.
☎ 045-463386.

Brigitte is verhuisd
Vandaag met Nancy. Grieks mogelijk. Tel. 045-254598.

ƒ 50,- all-in.
Tel. 045-423608.
Tevens assistente gevraagd.

Paren en single
Club LC
vandaag paren en single avond. 1ste 5 koppels gratis. Tattoo Will aanwezig.
Tel. 0932-89713323.
Zondags koppels gratis, singles ƒ 100,-.
Hertenweg 5, Zutendaal (B).

Terug in het zuiden
Elvita
Club 2000
Rijksweg Noord 22, Geleen. Tel. 046-742315.

!!!Romina's!!!
ESCORT
045-275242

Sylvany
Va. 10 uur ook zat. en zond. 045-721759 meisje gevr.

Huize Elle
Ook zaterdag geopend van 12.00 tot 24.00 uur. Altijd sexy en gewillige meisjes aanwezig. Kapoenstr. 29, Maastricht. Tel. 043-218884.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Club Levant
Nieuwe meisjes aanwez. Maand.-vrijd. 12.00-24.00 uur. Zat. 14.00-22.00 uur. Maastrichterstr. 156, Brunssum. Tel. 045-275199.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Mannen
striptease
Tel. 045-230472

Escort Saskia
Ook in hotel
☎ 045-418606

IJshockeyers nog twee winstpartijen verwijderd van finale

Eaters verslinden Tilburg

Van onze correspondent
THEO KEYDENER

TILBURG – De Eaters zijn nog twee winstpartijen verwijderd van de ijshockeyfinale. De Geleense ploeg verslond gisteren Lepelaars Trappers met 5-8 (2-3; 0-3; 3-2) in het tweede duel van de tweekamp. „Een zeer belangrijke zege", constateerde speler Mari Saris. „Met de thuiswedstrijd van zondag voor de boeg, zou deze kruisfinale wel eens voortijdig beslist kunnen worden. Bij winst zondag mogen we de tweekamp niet meer uit handen geven."

De overwinning kwam vooral tot stand door het koelbloedige optreden van doelman Marcel Nijland. Hij voorkwam in heikele situaties onheil en hield de Eaters daarmee overeind. Vooral in de moeilijke eerste en derde periode leverde Nijland voortreffelijk werk.

De wedstrijd begon zoals verwacht met een furieus aanvallend Tilburg. De Trappers bestormden de Eatersveste, maar stuitten daarbij op een uitstekend keepende Marcel Nijland. De Geleense ploeg wist daardoor de schade beperkt te houden tot twee treffers: eentje van West en Louwers. De Eaters, bijna de gehele periode met de rug tegen de muur, sloegen in drie aanvallen even zoveel keer terug. Brian de Leeuw, Joe Charbonneau en Marcel Houben tekenden voor een 3-2-voorsprong na de eerste periode.

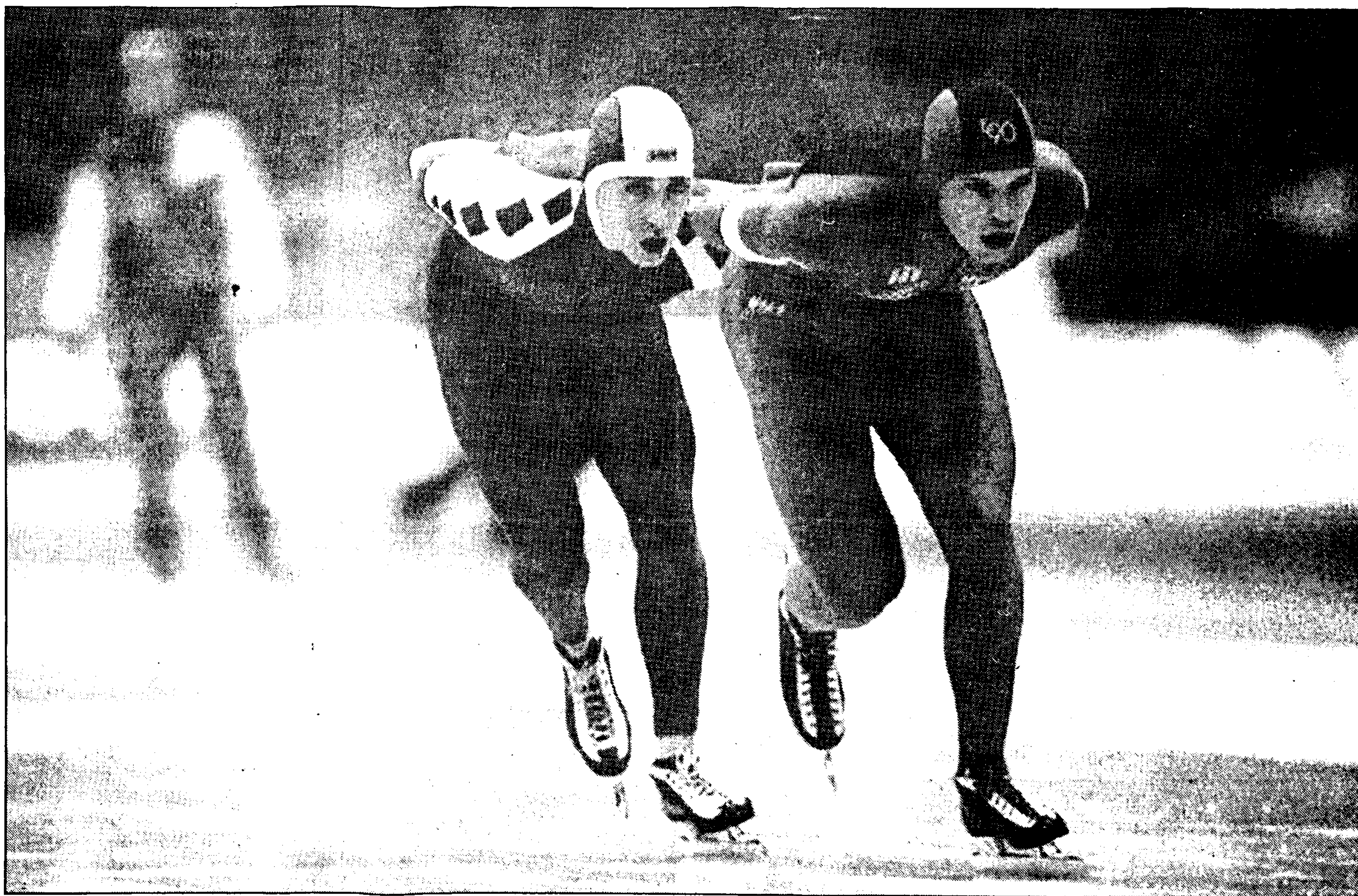
Van het alles-of-niets-spel dat Tilburg in de eerste doorgang etaleerde, viel in de tweede twintig minuten weinig meer te bespeuren. Aangeslagen en moegestreden. De Trappers waren niet meer vooruit te branden. De Geleense ploeg maakte dankbaar gebruik van de Tilburgse black-out. De Eaters-trein walste over de Trappers heen. Mike Pellegrims, Joe Charbonneau en Rick Boh tilden de score naar 2-6 in deze periode. Tilburg kreeg wel nog kansen, maar de Brabanders strandden constant op de uitstekend keepende Eaters-doelman Marcel Nijland.

De Eaters kregen vleugels en werden overmoedig. De euforie maakte echter snel plaats voor realisme. Binnen vier minuten verkleinden de Trappers de marge tot 4-6. De Geleense formatie stelde echter bijtijds orde op zaken. Nijland greep adequaat in en Chorboneau deed waarvoor hij was aangetrokken: scoren. 4-7, de Eaters zaten weer op rozen. Ofschoon Louwers nog 5-7 liet aantekenen, leek er geen vuiltje meer aan de lucht. Geleen controleerde de wedstrijd en scoorde in de slotminuten met een man meer op het ijs via Van Steen 5-8.

Eaters-coach Kacarevich zei na afloop: „Ik had dit resultaat absoluut verwacht. Wij zijn hier naartoe gekomen voor de volle winst. Wij willen deze kruisfinale in vier duels beslissen".

De Nijmeegse Flame Guards hebben de basis gelegd voor een plaats in de ijshockeyfinale. Rotterdam werd in het tweede duel thuis met ruim verschil (5-2) verslagen. Ook het eerste duel werd gewonnen door Nijmegen, dat nu nog twee overwinningen van de eindstrijd verwijderd is.

Pittige kritiek Koss

● *Johann-Olav Koss (rechts) en Bart Veldkamp, twee favorieten voor de wereldtitel in Hamar.* Foto: Foto: ANP

Schaatsers eisen meer geld

HAMAR – Johann-Olav Koss heeft pittige kritiek geleverd aan het adres van de internationale schaatsunie. De Noor, dit weekeinde een van de favorieten voor de wereldtitel in Hamar, verwijt landgenoot Olaf Poulsen, voorzitter van de ISU, een te slap beleid.

Koss:„Het bestuur van de ISU heeft te weinig aandacht voor het snelschaatsen. Kunstrijden en shorttrack zijn commercieel gezien kennelijk veel interessanter." Het gemis van een hoofdsponsor voor het wereldbeker-circuit is volgens Koss, die in zijn mening wordt gesteund door collega-toppers, typerend voor de rangorde.„We hebben onze ergernis lang opgekropt. Maar zo kan het niet langer."

Een overwinning in een wedstrijd, meetellend voor het klassement van de wereldbeker, levert schaatsers circa 600 gulden op. De Noorse skiërs, momenteel succesvol tijdens hun WK in Japan, lachen om dergelijke bedragen. Zij kunnen meer dan het tienvoudige opstrijken. Koss kijkt dan ook jaloers naar alpine-skiërs als Kjus en Skaardal of naar langlaufers en biathlonners. „Het schaatsen is veel te amateuristisch", aldus Koss die graag volgend jaar voor de Olympische Winterspelen in Lillehammer andere verhoudingen wil aantreffen.

Poulsen reageerde teleurgesteld op de in de Noorse pers opgetekende woorden van Koss.„Hij schiet met losse flodders", zei de eerste man van de ISU. Hij verwees naar de financiele steun die Koss uit eigen land ontvangt. De student medicijnen toucheert per seizoen ruim 35.000 gulden uit Noorse sportfondsen. Indien hij zondag wereldkampioen wordt, levert dat nog eens 30.000 gulden bonus op.

„Bovendien", weet Poulsen,„is het niet gemakkelijk goede sponsors te vinden voor een sport die maar in twee landen, Noorwegen en Nederland, populair is." De ISU heeft wel een contract met de Amerikaanse televisie-maatschappij NBC die tot 1997 voor 45 miljoen gulden jaarlijks de uitzendrechten kocht.

Loting

Falko Zandstra stuit vandaag bij de eerste afstand van de wereldtitelstrijd allround schaatsen, de 500 meter, op de Noor Johann-Olav Koss. In Hamar zijn de Nederlander en Noor de grote favorieten voor de titel. Zandstra en Koss starten in de zesde rit. De Fries, die onlangs in Heerenveen zijn Europese titel prolongeerde, heeft daarbij het voordeel van de laatste buitenbocht. Bart Veldkamp komt al in de vierde rit op het ijs van het Viking-schip. De Hagenaar rijdt tegen de Japanner Sato. Rintje Ritsma treft in vijfde rit de Noor Johansen.

Op de 5000 meter lootte de Noorse hoop Koss de eerste rit, met de Duitser Tröger als tegenstander. Zandstra start pas een uur (inclusief een dweilpauze) later, samen met Sato. Ritsma treft in de tweede rit de Japanner Itokawa, Veldkamp ontmoet in de vijfde rit het Amerikaanse talent Brian Smith.

Loting: 500 meter, eerste rit: Dittrich-Itokawa, 2. Sighel-Smith, 3. Eminger-Tröger, 4. Veldkamp-Sato , 5. Johansen-Ritsma, 6. Zandstra-Koss, 7. Tonat-Ishioka, 8. Bengtsson-Moeratov, 9. Szafranski- Marshall, 10. Feigenwinter-Pavlov, 11. Zakarias-Garbell, 12. Schön-Järvinen, 13. Song-Kuentz, 14. Horvath-Kah, 15. Lee- Kyncl, 16. Sjoelga-Carta, 17. MacKay- Söndraal, 18. Wanek-Sanarov.

5000 meter, eerste rit: Koss-Tröger, 2. Itokawa-Ritsma, 3. Johansen-Eminger, 4. Carta-Dittrich, 5. Veldkamp-Smith, 6. Zandstra-Sato, 7. Feigenwinter-Schön, 8. Tonat-Ishioka, 9. Bengtsson-Zakarias, 10. Pavlov-Szafranski, 11. Garbell-Moeratov, 12. Marshall-Wanek, 13. Sanarov-Kah, 14. Kyncl-Järvinen, 15. Song-Sjoelga, 16. Kuentz-Lee, 17. MacKay-Sighel, 18. Söndraal-Horvath.

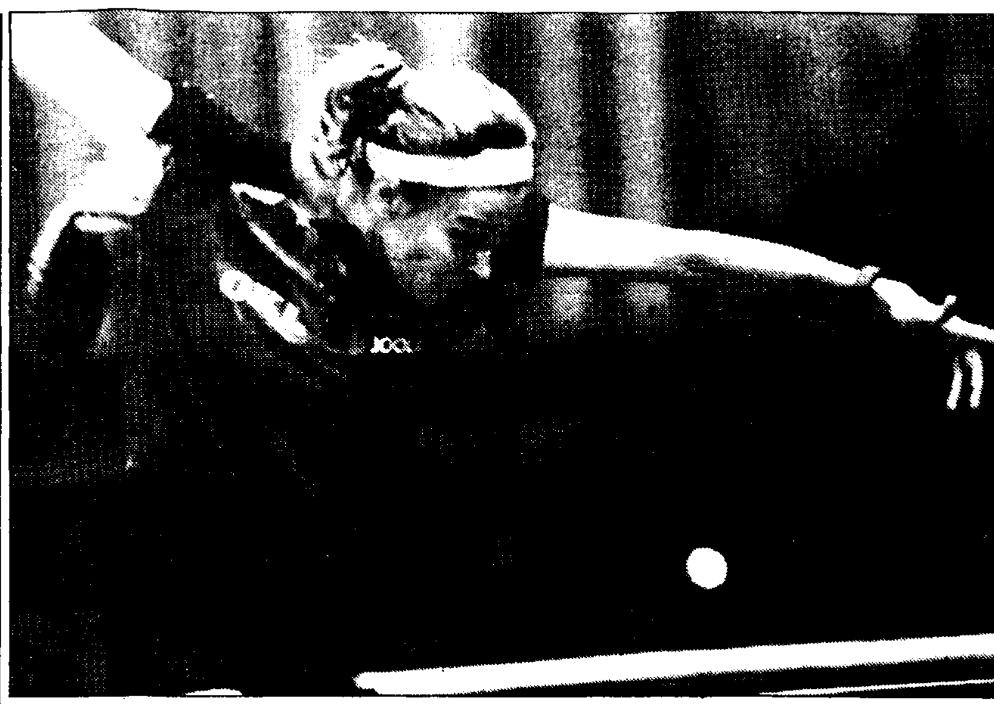
Moeizame start Mirjam Hooman in Top 12-toernooi

Bettine Vriesekoop op titelkoers

KOPENHAGEN – Pieken op het juiste moment kan slechts een ware kampioen. Bettine Vriesekoop is daartoe in staat, Mirjam Hooman nog niet. Het Top 12-toernooi in Kopenhagen bewijst opnieuw het subtiele verschil in klasse tussen beide rivalen.

Met twee ruime overwinningen op de eerste speeldag nam Vriesekoop, bezig aan haar veertiende Top 12, in de grauwe KB-Halle een stevige optie op een plaatsje bij de laatste vier. Eén zège in de resterende twee groepswedstrijden maakt de weg vrij naar de halve eindstrijd. Hooman heeft minder perspectief. De nummer twee van Nederland startte met een nederlaag en kan zich daardoor zaterdag geen misstap meer veroorloven.

De openingswedstrijd van Vriesekoop tegen Jasna Fazlic, op het laatste moment opgeroepen als vervanger van de gebleseerde Wang, verliep niet geheel vlekkeloos. De tweevoudige winnares, die in 1978 debuteerde en verreweg de oudste deelnemer is, had meer van zichzelf dan van haar fragiele opponente te duchten. Vriesekoop maakte weliswaar een gedreven indruk, maar kampte met concentratieproblemen. Ze moest zichzelf regelmatig tot de orde roepen. De overwinning in vier games kwam echter geen moment in gevaar. Vorig jaar had Vriesekoop in Wenen nog roemloos met 0-3 verloren van Fazlic, die afkomstig is uit Servië en als zelfstandig deelnemer in Kopenhagen staat ingeschreven.

● *Bettine Vriesekoop, geconcentreerd en strijdlustig. Zij bewees haar klasse tegen Fazlic en aarstvijand Timina.* Foto: EPA

„Bij het inspelen voor de eerste partij sloeg plotseling de angst toe", legde Vriesekoop haar wisselvallige ouverture uit. „In Oostenrijk verloor ik mijn eerste duel, waarna het toernooi meteen voorbij was. Ik was bang, dat zoiets weer zou gebeuren. Ik ben echter nu niet in paniek geraakt. Ik weet wat ik kan. De topvorm komt vanzelf. "

In de tweede partij tegen haar aartsvijand Timina - vijftien kilo lichter, maar nog even lomp als vroeger - speelde Vriesekoop bij vlagen weergaloos. De Amsterdamse wachtte in de lange en soms adembenemende slagenwisselingen rustig op scoringsmogelijkheden. Steen voor steen werd de levende muur uit Rusland afgebroken. Binnen een uur was het karwei geklaard: 3-0.

Hooman kon de bluf van haar privé-coach Frits Kantebeen („Mirjam speelt beter dan ooit") in haar openingspartij tegen Olga Nemes uit Duitsland niet waarmaken. De nog immer wispelturige speelster verloor kansloos met 0-3. Hooman leek zich later op de avond redelijk te herstellen tegen de Bulgaarse Goergoeltsjeva, een Europese topper op retour. De eerste twee games (25-23 21-11) waren veelbelovend, maar daarna sloeg de twijfel weer toe. Hooman wankelde (20-22 17-21), maar hervond in de vijfde game (21-18 na 8-13) net op tijd haar evenwicht. Ze behield met de benauwde zege een klein uitzicht op de halve eindstrijd.

Trainer Lokeren neemt ontslag

BRUSSEL – Trainer Aimé Antheunis van Lokeren heeft ontslag genomen. De oefenmeester van de Belgische eerste klasser rekende zichzelf de tegenvallende prestaties van zijn ploeg aan. Antheunis begon in 1985 als trainer bij Lokeren.

Weg blessure, weg koorts

Romario speelt

EINDHOVEN – De grote meneer geeft toch acte de presence. Romario is erbij, morgenmiddag in de topper PSV-Ajax. „Zoals hij vandaag trainde, is het geen enkel punt", aldus trainer Hans Westerhof gisteravond.

Westerhof keek eerder op de dag blij verrast op, toen Romario ineens op het veld stond. Na de hele week afwezig te zijn geweest met een uit de hand gelopen verkoudheid, dribbelde de Braziliaan ineens de goaltjes weer bij elkaar, alsof er niks gebeurd was. „Het ging boven elke verwachting, als je weet dat hij koorts heeft gehad. En van die hamstring-blessure bleek hij ook geen last meer te hebben".

Waarschijnlijk verdwijnt Kalusha nu uit de opstelling. De Zambiaan kan op de bank plaatsnemen, want daar is een plaatsje vrijgekomen. Tegen de verwachting in is Erwin Koeman nog niet zo ver dat hij kon worden geselecteerd. Westerhof: „Erwin is nog niet pijnvrij. Hij gaat het dinsdag eerst eens in het tweede proberen".

Cipollini heeft haast

BEZIERS – Mario Cipollini maakt haast met het verbeteren van zijn aantal overwinningen in 1992. De Italiaanse sprinter sloeg vrijdag voor de tweede opeenvolgende dag toe in de Ronde van de Middellandse Zee. Cipollini, vorig jaar goed voor vijftien zeges, bleef na een rit over 156 kilometer van Arles naar Beziers het Russische sprintkanon Djamolidine Abdoesjaparov en de Fransman Christophe Capelle voor. Charly Mottet uit de ploeg van Peter Post behield de leiding in het algemeen klassement.

De vijfde etappe verliep opnieuw snel, het gemiddelde bedroeg ruim 45 km/uur. Onderweg deden de Nederlanders Michel Cornelisse en John Talen een poging het door Mottet aangelegde verdedigingscordon te doorbreken. Met de Belg Rik Coppens bleven ze zestig kilometer vooruit. De voorsprong bedroeg maximaal 3 minuten en 39 seconden.

Onder impuls van de ploeg van Post werd de ontsnapping na 130 kilometer teniet gedaan. Cipollini meldde zich daarna in de straten van Beziers aan de kop van het peloton, om de sprint opnieuw overtuigend te winnen. Het betekende tevens zijn tweede zege van het seizoen. Beste Nederlander was Patrick Strouken op de achtste plaats. Jean-Paul van Poppel eindigde als tiende.

Swift superieur

ROERMOND – In een tamelijk eenzijdig duel hebben de handbalsters van Evic/Swift de nummer drie op de ranglijst, Bollenstreek, simpel aan de kant geschoven: 29-16. Slechts in de eerste tien minuten duldde Swift tegenstand. Binnen zes minuten sloeg de Roermondse ploeg een kloof van vier treffers (8-4) die bij rust tot vijf werd uitgebreid: 14-9.

Keepster Ildico Toth en Irina Pusic liepen akelige blessures op. Bij Pusic schoot de vinger uit de kom terwijl Toth een snoeiharde bal van Van Jaarsveld in het gezicht kreeg en met een vermoedelijk lichte hersenschudding het veld moest verlaten.

VCH deelt oorvijg uit aan Longa'59

HEERLEN - Revanchegevoelens vormden een vruchtbare voedingsbodem voor motivatie bij de volleybalsters van VCH in de halve regiofinale. De Heerlense ploeg kegelde met, bij vlagen, zeer hoogstaand spel aartsrivaal Longa'59 uit het NSW-bekertoernooi. De uitgedeelde oorvijg: 3-0 (15-12, 15-6, 15-6), heeft wellicht nog een nawerking in de vinnige strijd om het kampioenschap.

Drie weken geleden moest VCH het leiderschap in de zuidelijke eerste divisie na een 3-1 nederlaag overdoen aan het sextet uit Lichtenvoorde. Van het destijds hoge eigen foutenpercentage was in de derde, onderlinge confrontatie geen sprake meer. Vooral tijdens de eerste twee sets waren beide teams uitzonderlijk goed op dreef. Het niveau daalde in de laatste doorgang door concentratieterugval en verminderde servicedruk. Longa'59 rook een kans en liep uit naar 8-12. Bij die stand begon Jacqueline Willems aan een opslagserie die, met steun aan het net, de krachtmeting in een onverwacht gemakkelijke, Heerlense victorie deed eindigen: 15-6. Tegenstander van bekerhouder VCH in de regiofinale over twee wedstrijden is VoCASA uit Nijmegen.

sport kort

● HOCKEY – In de tweede testwedstrijd tegen Pakistan leed het Nederlandse mannenhockeyteam een 3-4-nederlaag.

● GYMNASTIEK – Oksana Kostina, wereldkampioene ritmische gymnastiek, is bij een auto-ongeluk in Moskou om het leven gekomen.

Schultz maakt Seles leven zuur

CHICAGO – Brenda Schultz heeft niet de halve finales bereikt van het met zes ton gedoteerde tennistoernooi van Chicago. Ze bracht wel Monica Seles, de nummer één van de wereldranglijst, aan het wankelen. De hardslaande Heemsteedse pakte brutaal de eerste set, boog in de tweede pas in de tiebreak (4-7) en leverde in de beslissende derde eveneens knap verweer: 6-4 6-7 4-6.

Andere opzet bekertoernooi

GRONINGEN – Als de clubs uit het betaalde voetbal vandaag een voorstel daartoe van de informatie-commissie overnemen, ondergaat het KNVB-bekertoernooi een ingrijpende wijziging. In dat geval zullen met ingang van het volgende seizoen voor aanvang van de competitie de voorronden worden afgewerkt. De clubs (13 uit de eredivisie, 18 uit de eerste divisie en 14 uit het amateurvoetbal) zullen daarbij regionaal worden ingedeeld in negen poules. De top-vijf van de eredivisie wordt vrijgesteld voor de voorronden en 'schuift' aan als het toernooi tot de 1/16e finales is gevorderd.

Zaragoza verbannen

GENEVE – De commissie van beroep van de Europese Voetbal Unie (UEFA) heeft besloten de aan de Spaanse club Real Zaragoza opgelegde straf te wijzigen. In plaats van twee wedstrijden in UEFA-verband zonder publiek moet Zaragoza nu de eerstvolgende twee duels op tenminste 350 kilometer afstand van het eigen stadion spelen. De Spanjaarden werden bestraft naar aanleiding van ernstige ongeregeldheden bij de Uefacup-thuiswedstrijd tegen Borussia Dortmund.

'Het lijkt mij vreselijk om tegen Dahlmans te moeten spelen'

Variatie maakt Meerssen sterk

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

MEERSSEN – Hoofdklasser FC Meerssen is een begrip geworden. Voor het vierde jaar vertoeven de Geelzwarten in de hoogste afdeling, ook dit seizoen draaien zij net als de voorafgaande twee jaren mee aan de top. Morgen kan thuis tegen Panningen zelfs de tweede periodetitel in de wacht worden gesleept. Na 33 treffers is de succesvolle formatie van trainer Wim Vrösch de produktiefste ploeg.

Reden om met de twee topscorers Ivo Dahlmans en Roel Coumans van gedachten te wisselen. Plaats van handeling is het fitnesscentrum in Meerssen, waar een deel van de selectiegroep zich pleegt te ontspannen. Coumans zit rustig de krant te lezen, terwijl Dahlmans even na tienen binnenstrompelt. Hij heeft in de zaal moeten spelen en is moe. „Bah, wat heb ik weer moeten draven, maar ik heb wel gescoord al kan ik niet vertellen hoe dat is gegaan".

Beiden hebben op het veld tot nu toe achtmaal doelgetroffen en worden op de voet gevolgd door Hans Ploemen, die zes treffers achter zijn naam heeft staan. „Dat is netjes voor mij want verleden jaar heb ik er in totaal maar zeven gemaakt. Maar eerlijk is eerlijk ik heb nog veel te veel goede kansen gemist," aldus Coumans.

Jaloers

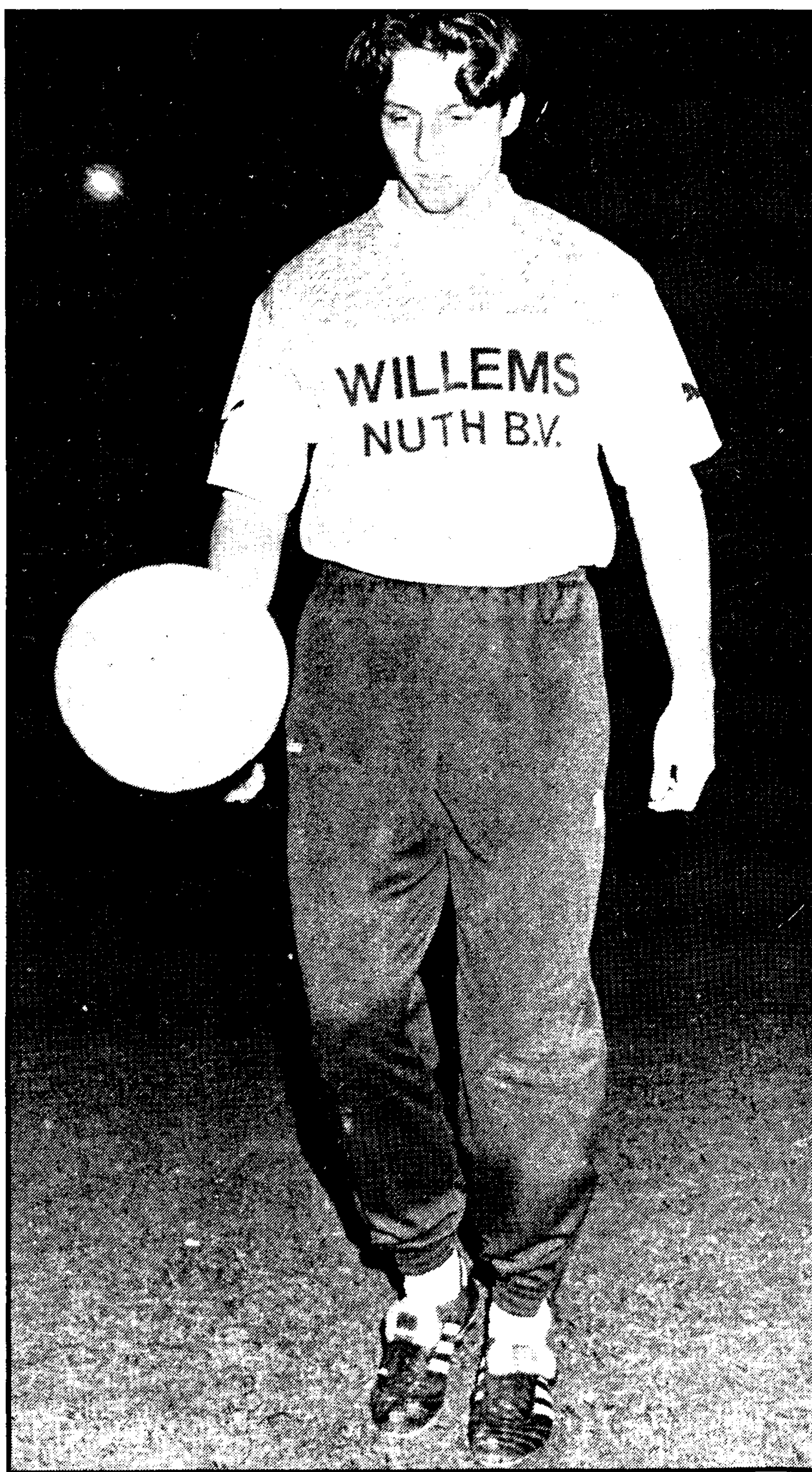
De 22-jarige student fysiotherapie die vorig seizoen na één jaar Roda JC terugkeerde in Meerssen heeft bewondering voor collega Dahlmans en steekt die niet onder stoelen of banken. „Het lijkt me vreselijk om tegen Ivo te moeten spelen. Wanneer ik zie hoe hij erop de training tegenaan gaat en op welke manier hij tijdens de wedstrijden sjouwt, trekt, duwt en acties afdwingt, dan word ik soms jaloers".

Dahlmans kijkt een beetje wild om zich heen en repliceert meteen. „En jij dan, man jij beschikt over vreselijk veel kwaliteiten. Je bent vaak een halfuur lang onzichtbaar, sterker nog soms heb ik het idee dat je rechtop loopt te slapen en dan plotseling maak je schijnbaar van binnen ergens contact en pers je er een solo uit om van te likkebaarden".

Rijpe appels

Waar ligt de kracht van het spitsentrio. Waardoor vallen de doelpunten als rijpe appels van de bomen. De sprekers denken er een verklaring voor te hebben, die door Coumans als volgt wordt verwoord. „Volgens mij zijn wij moeilijk af te stoppen omdat we drie totaal verschillende types zijn. Hans is in mijn ogen de meest statische spits van ons drieën. Hij wacht gewoon op zijn kansen en benut die de laatste weken weer heel sterk. Hij heeft er werkelijk een neusje voor. Ivo daarentegen verzet bergen werk en maakt een defensie compleet wild. Arbeid waarvan ik als diepste spits vaak kan profiteren. Geregeld krijg ik de kans om een rush te ondernemen omdat Ivo voor de nodige gaten heeft gezorgd."

„Op deze manier is het voor ons drieën heerlijk voetballen en voor de tegenstander moeilijk om er vat op te krijgen. Hoewel het nog veel te vaak voorkomt, dat we elkaar voor de voeten lopen. Maar per slot van rekening zijn we amateurs, die het van drie keer anderhalf uur training per week moeten hebben."

● *Roel Coumans: „Geregeld krijg ik de kans om een rush te ondernemen."* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Heidebloem mist nog de 'kriebels'

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

GELEEN – Afgelopen week verloor het Geleense Heidebloem de topper in 4D van NEC'92 met 3-1. Daardoor slonk de voorsprong van de koploper tot één punt. Met Mariarade, dat twee wedstrijden en drie punten minder heeft als wakende derde. Hoewel de Geleendenaren de koppositie innemen 'kriebelt' het nog niet. „Ons doel was en is handhaven," aldus voorzitter Math van Es. „Toen we bij de KNVB begonnen, hadden we wel een vijfjarenplan om zo snel mogelijk uit de afdeling te komen. Dat is gelukt. Maar nu hoeven we niet meer zonodig te promoveren. Toch zou ik graag zien, dat we nog een periodetitel pakken."

Ed Hendriks is trainer van het succesvolle elftal. Hij: „Het streven is inderdaad om een periodetitel te winnen. Het nadeel dat we hebben, is dat er nog maar een titel te vergeven is en dat we de eerste wedstrijd, afgelopen zondag, verloren hebben. Er resten ons nog twee mogelijkheden. Ofwel zelf kampioen worden, ofwel tweede worden en hopen dat de ploeg die kampioen wordt, zelf al een periodetitel heeft. In onze klasse zijn nog minstens vijf kanshebbers voor de titel. NEC, Mariarade, Voerendaal, Helios en wijzelf. En wij hebben niet het gemakkelijkste programma."

„Waardoor het komt dat we al jaren bovenin meedraaien? We hebben een kwalitatief hoogwaardig elftal waarin veel mensen kunnen scoren. Marcel Huyveneers is dan wel onze topscorer met veertien doelpunten, we hebben er in totaal al veertig gescoord. Dat zegt genoeg over ons scorend vermogen. Ook toen het in het begin van de competitie niet zo goed ging heb ik niet gewanhoopt. Het voetballend vermogen van dit team is enorm," aldus Hendriks, die voor het vijfde en laatste seizoen werkzaam is in Geleen.

Hij: „Het gaat goed, maar na vijf jaar Heidebloem ben ik toch aan verandering toe. Als trainer moet je boven de groep staan en hoe langer je blijft, hoe moeilijker het wordt. Nu lukt het nog wel, maar wie weet volgend jaar? Daarom heb ik besloten naar Bunde te gaan."

In Geleen zullen zich, op voetbalgebied naar alle waarschijnlijkheid ook een aantal veranderingen voordoen. Met name op het gebied van fusies zijn er tussen Quick, Kluis en COV enerzijds en Lindenheuvel en LHBMC anderzijds enkele besprekingen gevoerd. Heidebloem blijft echter buiten schot. „Geen enkele vereniging heeft ons benaderd om te praten over een mogelijke fusie," aldus voorzitter Van Es.

„Daarbij komt dat wij er ook niet om staan te springen. We hebben een perfecte accommodatie en liggen ideaal. Midden in het gebied tussen Sittard en Geleen. Aan de rand van een nieuwbouwwijk en dicht bij de plaats waar nog meer huizen gebouwd zullen worden. We zijn de buren van onze leden en dat is de meest gunstige omstandigheid voor een voetbalclub."

Jos Nijsten favoriet in LK dressuur

ROGGEL – In het ruitersportcentrum De Leistert in Roggel moet dit weekeinde blijken of Jos Nijsten uit Beek inderdaad de onbetwistbare dressuurkoning van Limburg is. Het hele indoorseizoen heeft hij gedomineerd in de hoogste klasse.
De dressuurkampioenschappen in De Leistert te Roggel beginnen hedenmorgen om half tien met de beginners waarna de klasse licht I, midden I en zwaar I op het programma staan.
Morgen, zondag, beginnen de combinaties uit de licht II om tien uur, gevolgd door de categorie midden II en om half vijf door de klasse zwaar II.

Produktieve veteraan voert SVK naar koppositie

Kersten nog niet vastgeroest

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

KERKRADE - Nadat SVK in november op eigen veld de punten in de slotfase aan naaste concurrent Abdissenbosch had moeten laten, leek die laatste ploeg een definitieve kloof met de concurrentie in de vierde klasse C te hebben geslagen. Maar Abdissenbosch overwinterde niet goed. De Kerkraadse ploeg, met topschutter Sjef Kersten, die goed is voor meer dan één doelpunt per wedstrijd, daarentegen wel. Langzaam maar zeker werd de achterstand omgezet in een voorsprong.

Hoop op een goede afloop overheerst bij het trio Sjef Kersten, libero Ton Verhiel en trainer Ben Elzakkers. Zij zijn het er over eens, dat SVK na vijf magere jaren weer een succes kan gebruiken. „De titel zou prachtig zijn, maar zo ver zijn we nog niet," zegt Elzakkers snel.

SVK beschikt in Sjef Kersten over een zeer produktieve spits, die in vijftien duels zeventien keer scoorde. Kersten is al bijna vijfendertig. Gescoord heeft hij altijd al, maar nog nooit zo veel als dit jaar. „Het verstand komt blijkbaar met de jaren," zegt hij schertsend, om er meteen aan toe te voegen, dat hij rustiger is gaan spelen."

Ton Verhiel - vroeger Heilust en SVN - is door Elzakkers van middenvelder tot laatste man omgedoopt. Ton hoopt, dat van een eventuele promotie een impuls uit zal gaan. „Toen we destijds naar de derde klasse promoveerden, stonden de nieuwe spelers bij wijze van spreken op de stoep."

De vereniging, die door de gemeente Kerkrade min of meer gedoemd is in de periferie te spelen, is er een tiental jaren geleden qua accommodatie op vooruitgegaan. De binding met de wijk Kaalheide daarentegen is vrijwel verdwenen. Een tanende publieke belangstelling en het feit dat de vereniging niet meer over een jeugdafdeling beschikt, illustreren dat overduidelijk.

De vraag rijst, of er op die lokatie nog een toekomst voor SVK ligt. Volgens het trio niet. De hoop van Elzakkers was vooral gevestigd op de gemeente. „Misschien samen met RKTSV op een complex? Maar deze plannen zijn weer voor een paar jaar in de ijskast gestopt."

Vorig seizoen draaide SVK aanvankelijk goed en pikte zelfs een periodetitel mee. Vreemd genoeg kwam er na dit succesje de klad in en in de nacompetitie maakte de ploeg geen schijn van kans. Ook dit seizoen had het niet veel gescheeld of SVK had beslag gelegd op de eerste periodetitel, maar het duel bij RKTSV ging verloren. Weg periodetitel. Elzakkers is er niet rouwig om.

Hij wil de druk zo lang mogelijk op de ketel houden. „Je speelt met een periodetitel op zak niet makkelijker, al wordt dat door velen beweerd. Kijk maar naar vorig seizoen. Je merkte dat ook aan de instelling van de spelers. De aandacht en motivatie worden minder en dat kom je dan in een nacompetitie te kort."

„Mijn grootste wens is om met SVK kampioen te worden. Jaren geleden heb ik dat twee keer meegemaakt en uiteindelijk is SVK in de eerste klasse terecht gekomen. Het grote probleem is dan echter of je er na een eventuele promotie wat nieuw bloed bij krijgt. Voorop staat dat je selectie intact moet blijven. Vandaar dat we daar veertien dagen geleden al met elkaar over gesproken hebben."

„Op één twijfelgeval na zal iedereen blijven," weet Ton Verhiel te vertellen. Daarnaast staat Patrick Dijkstra bij een aantal verenigingen in de belangstelling. 'Maar trainer wat moet ik daar?' was diens reactie aldus Elzakkers. Datzelfde geldt voor topschutter Kersten, die al jaren te kennen heeft gegeven op een lager team te willen gaan spelen. Hij, Elzakkers daarbij aankijkend: „Ben maar niet bang trainer. Ik plak er nog een jaar aan vast."

● *Drie steunpilaren van SVK. Trainer Ben Elzakkers (midden) instrueert topscorer Sjef Kersten. Ton Verhiel luistert belangstellend.* Foto: CHRISTA HALBESMA

amateurs op zaterdag
Redactie:
Arno Römgens

Theo Pansters bouwt op sterke jeugdafdeling

Haelen rijpt gestaag

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

HAELEN - In zijn tweede seizoen zag trainer Theo Pansters zijn inspanningen bij afdelingsclub Haelen gehonoreerd. Haelen promoveerde twee seizoenen geleden naar de vierde klasse en dacht daar, gezien de ervaringen tegen vierdeklassers in oefenduels, een goed figuur te slaan. De beginfase viel echter tegen, want de ploeg bungelde lang aan de staart van de ranglijst. In de derde periode begon het team eindelijk te draaien en Haelen eindigde nog op de vijfde plaats. Dit seizoen loopt het allemaal een stuk beter.

Haelens draait voortdurend mee in de top. In 4F is de stand echter door de vele afgelastingen danig scheefgetrokken. Ondanks een achterstand van twee wedstrijden staat men op een gedeelde eerste plaats. Pansters: „De ploeg heeft vorig jaar veel ervaring opgedaan en daar profiteren we dit jaar van." Theo Pansters is sportman in hart en nieren. Jarenlang speelde hij bij Veritas op het hoogste amateurniveau. Na zijn aktieve periode ging hij in zijn sporttak door als STK-functionaris bij Spcl. Irene. Hier deed hij ervaring op met de jeugd.

Toen hij als trainer op eigen benen kwam te staan, was 'een goede jeugdafdeling' een van zijn uitgangspunten. Hij: „In Haelen was er een behoorlijke jeugdopvang. Onze start was enigszins ongelukkig, want in die periode raakten verschillende routiniers zwaar geblesseerd. Inpassing van jongere spelers was een noodzaak. In die periode had Haelen een uitstekende jeugd, die nu de kern van het eerste team vormt. Al mijn voetbalideeën kan ik aan die groep kwijt, omdat die jongens nog te kneden zijn. En ook komend jaar komt er weer een leuke groep spelers over naar de senioren. Hier levert STK-man Jo Beulen een aardige bijdrage aan. Hij werkt met een enthousiast team van jeugdleiders."

Twee jaar geleden mocht Theo Pansters dus oogsten. Vorig jaar kwam de eerste tegenslag. Het ging niet meer zo gemakkelijk. „We misten de nodige ervaring. We hebben een ontzettend aanvallend ingestelde ploeg, die soms een te grote drang naar voren heeft. De negatieve ervaringen van vorig jaar, komen ons dit jaar van pas. De ploeg is gegroeid, maar tegen erg defensief ingestelde ploegen hebben we het soms nog moeilijk."

Het aanvallend voetbal van Haelen wordt dit seizoen aardig beloond. De eerste periodetitel kan men nog grijpen, als het inhaalduel tegen Beegden met twee doelpunten verschil wordt gewonnen. Zou dat niet lukken, dan is er nog geen man overboord, want aan de top speelt Haelen nog volop mee.

Theo Pansters: „De weg is nog lang, want we moeten nog menige wedstrijd inhalen. Ik moet afwachten hoe de jonge ploeg zich houdt in de cruciale wedstrijden. De jongens hebben nog moeite met de spanning en de druk, die voetballen in de top met zich meebrengt. Als wij constanter spelen, zie ik mogelijkheden voor een titel. Overigens zou een periodetitel al heel leuk zijn."

Polaris-trainer Gense op bres voor aanvallend spel

Debutant met ambities

Van onze correspondent
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT – Als debutant in de tweede klasse A, heeft het Maastrichtse Polaris geen last van plankenkoorts. Integendeel. Polaris handhaaft zich aardig in de subtop van deze klasse. En van één zaak zijn ze bij de Maastrichtenaren overtuigd: de club kan nog beter!

Polaris-doelpuntenjager Eric Purnot, tot nu toe acht treffers, spreekt van een minder goede start. „Het liep in het begin niet. Er was aanvankelijk weinig zelfvertrouwen, terwijl er ook een bepaalde gemakzucht in ons spel leek te sluipen. Typerend daarvoor is dat we in uitwedstrijden de punten pakten, terwijl we ze thuis lieten liggen. Vreemd; als je uit goed kunt presteren, dan moet je dat ook thuis kunnen. Bij sommige wedstrijden heb ik als spits de ballen bij de zestienmeterlijn moeten ophalen, omdat we niet aangespeeld werden. Dan kun je niet veel rendement van spitsen verwachten. Na de winterstop is de gretigheid teruggekeerd en merk ik, dat we meer kunnen dan we hebben laten zien ".

Trainer Paul Gense, hij tekende onlangs voor een derde seizoen bij, is er nog niet geheel uit wat de oorzaak van de minder goede start is geweest. „Het ging vorig seizoen te gemakkelijk. Hebben de jongens zich daardoor laten misleiden? In de tweede klas is het een stapje moeilijker. Je kunt je niet permitteren om een wedstrijd rustig uit te spelen, als je een kleine voorsprong hebt. Je moet de volle negentig minuten gaan. Kwalitatief hoeft dit team voor niemand in deze klasse onder te doen."

„Wat me echter in deze klasse tegenvalt is het defensieve voetbal. Dat had ik toch anders verwacht. Ik houd zelf van attractief aanvallend spel. Mijn devies is simpel: als je met aanvallen er zelf vier inschopt en je krijgt er daardoor drie tegen, dan heb je toch nog gewonnen. Toch zullen we niet te optimistisch moeten zijn. Momenteel is de selectie door blessures, teruggebracht naar elf man. Er mag niks meer gebeuren, want dan krijgen we een optater".

„En waarom zouden wij geen titelkandidaat kunnen zijn?", vraagt Purnot zich af. „Wij beginnen nu weer gretiger te worden, terwijl wij er steeds enkele doelpunten inschoppen. Ik begin mijn draai te vinden. Ron Pellaerts weet bijzonder goed wat scoren is, terwijl ons renpaard Patrick Lexis afgelopen zondag met zijn drie doelpunten aantoonde, dat hij eveneens een scherpschutter is."

amateurs op zondag

Hoofdklasse C
Longa-Venray
BVV-Wilhelmina08
TSC-SVN
Margriet-Chevremont
EHC-Geldrop
FC Vinkenslag-Halsteren
SV Meerssen-Panningen

Eerste klasse F
Miranda-Eijsden
RKONS-Lindenheuvel
Blerick-Heer
Hapert-Roermond
Deurne-Limburgia
Waubach-RKVCL

Tweede klasse A
Polaris-Standaard
RKVVL-Kolonia
Born-Heerlen Sport
Schuttersveld-SCG
Quick'08-Almania
LHB/MC-Heksenberg

Tweede klasse B
Belfeldia-SVEB
EVV-Sittard
FCV-RKMSV
Haslou-Tiglieja
Volharding-De Ster
VVV'03-Veritas

Derde klasse A
SVME-MKC
SV Berg'28-RVU
SV Hulsberg-Bunde
Scharn-Caesar
WVV'28-Mheerder Boys

Derde klasse B
VKC-Vaesrade
Minor-Coriovallum
Obbicht-Passart
Groene Ster-Heilust
RKBSV-Bekkerveld
SV Heerlen-Buchten

Derde klasse C
SVM-Brevendia
Swift'36-DESM
EMS-Merefeldia
PSV'35-Rios'31
RKSVO-Susteren
FC Oda-Roosteren

Derde klasse D
MVC'19-Venlosche Boys
SC Irene-Helden
Meterik-RKDEV
Sparta'18-Baarlo
Vitesse'08-Meerlo
Egchel-Wittenhorst

Vierde klasse A
Leonidas-Amicitas
RKHSV-Willem I
St. Pieter-RKASV
Maastr.Boys-Oranje Boys
Walram-RKBFC
Rapid-Schimmert

Vierde klasse B
Lemirsia-RKMVC
Gulpen-Klimmania
Banholtia-Vijlen
Keer-Zwart Wit'19
RKVVM-SV Slenaken
Simpelveld-Wit Groen

Vierde klasse C
SCKR-Abdissenbosch
RKSVB-Waubachse Boys
KVC Oranje-FC Gracht
Centrum Boys-RKTSV
Weltania-SVK
KEV-FC Hoensbroek

Vierde klasse D
Amstenrade-BVC'29
Mariarade-Schinveld
Langeberg-Kluis
Susterse Boys-Helios'23
Voerendaal-NEC'92
Heidebloem-RKDFC

Vierde klasse E
Stevensweert-RKSVW
Holtum-OVCS
Thorn-Sanderbout
Urmondia-Linne
RKAVC-IVS
SVH'39-Armada

Vierde klasse F
Victoria-Vesta
Beegden-Moesel
Haelen-KOC
Crescentia-RKESV
Leveroy-RKVB
SVVH-Eindse Boys

Vierde klasse G
Venlo-Quick Boys'31
HBSV-Koningslust
KVC-Swalmen
Bevo-RKSVN
Boekoel-Reuver
GFC'33-VCH

Monique Knol krijgt steun

DEN HAAG – Joop Atsma, voorzitter van de amateursectie van de KNWU, wil op korte termijn een gesprek arrangeren met Frans van Diepen, de nieuwe vrouwencoach. Daarin zal de uitsluiting van Monique Knol voor het wereldkampioenschap aan de orde komen. Atsma vindt dat rensters niet bij voorbaat buitenspel mogen worden gezet voor een plek in de WK-ploeg.

Onderscheiding Pierre Zenden

MAASTRICHT – Pierre Zenden wordt vanavond om half tien door NOS-commentator Mart Smeets in Chateau Neercanne onderscheiden. De Maastrichtse sportschoolhouder krijgt een door Jos Dierix vervaardigde sculptuur voor zijn bijdrage aan de kwaliteitsverhoging van sportscholen. Pierre Zenden is tevens op freelance-basis tv-commentator bij judo-, worstel- en gewichthefevenementen.

China verscherpt dopingcontrole

PEKING – China heeft besloten onaangekondigde dopingcontroles uit te voeren in de trainingsopbouw van zijn atleten. Dit om de critici, die beweren dat het spierpakket van veel Chinese topsport(st)ers evenzeer aan de apotheker is te danken als aan de oefenmeester, de mond te snoeren.

TT voor vier jaar zeker

ASSEN – De TT van Assen is voor de jaren 1993 tot en met 1996 zekergesteld. Dat is het resultaat van de langdurige onderhandelingen van de TT-commissie met Two Wheel Promotions in Londen, de organisatie van Bernie Ecclestone, en Dorna Motor S.A. in Madrid. Na overleg met de Internationale Motorsport Federatie (FIM) en een rijdersdelegatie is besloten het circuit op een aantal punten aan te passen om de veiligheid van coureurs en publiek te verhogen. De meeste werkzaamheden zullen voor de TT van dit jaar, op 26 juni, zijn voltooid.

Nijsten favoriet in LK dressuur

ROGGEL – In het ruitersportcentrum De Leistert in Roggel moet dit weekeinde blijken of Jos Nijsten uit Beek inderdaad de onbetwistbare dressuurkoning van Limburg is. De dressuurkampioenschappen in De Leistert te Roggel beginnen vandaag om 9.30 uur met de beginners waarna de klasse licht 1, midden 1 en zwaar 1 op het programma staan. Morgen beginnen de combinaties uit de licht 2 om 10.00 uur, gevolgd door de midden 2 en om 16.30 uur met de zwaar 2.

Trainingsrit in Heythuysen

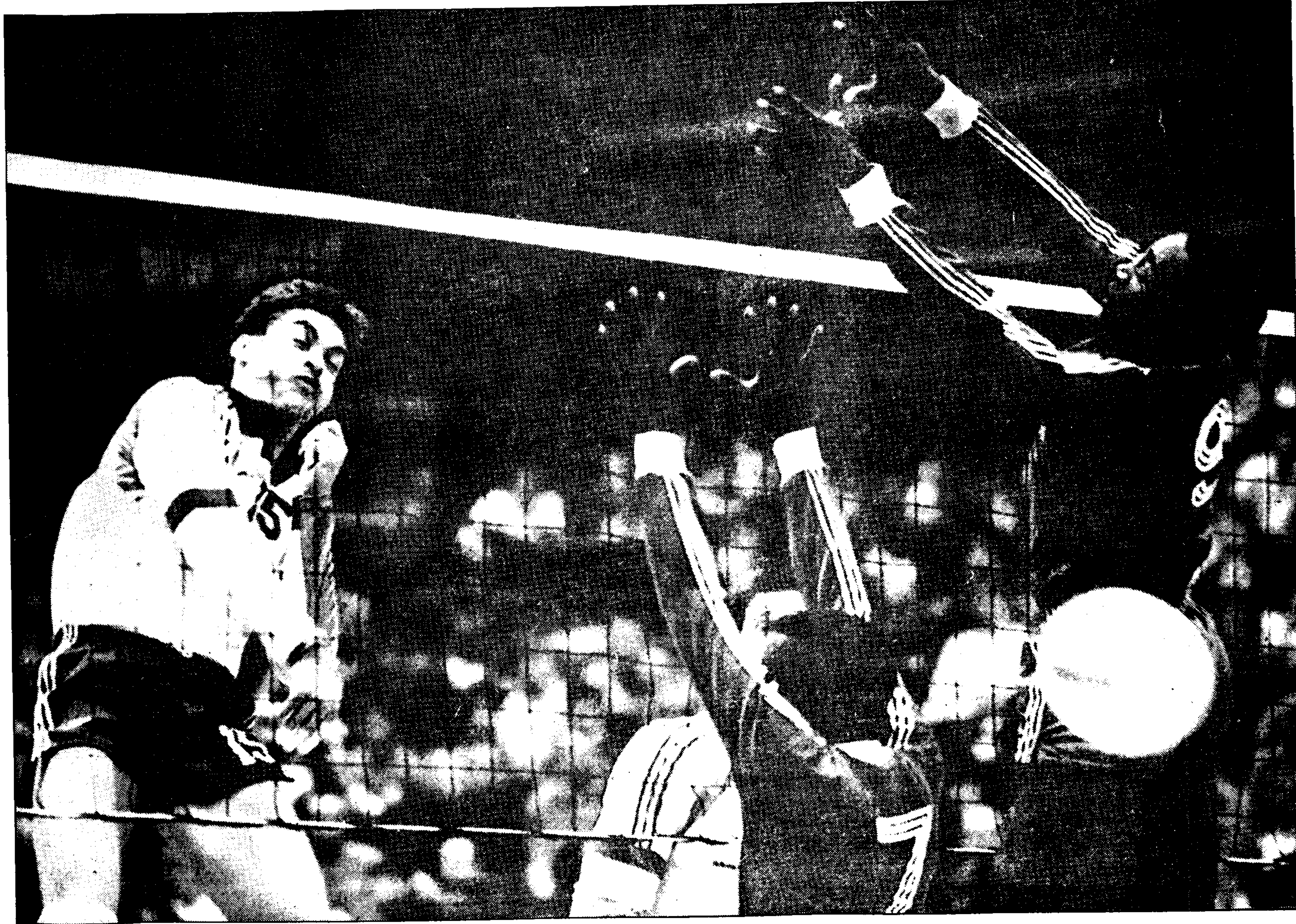
HEYTHUYSEN – Op een parcours buiten de dorpskern van Heythuysen houdt wielerclub Midden-Limburg zondag de tweede trainingsrit van de gezamenlijke Limburgse wielerverenigingen. Het traject is uitgestippeld op Heythuyserheide. Om elf uur starten de junioren en dames (55 km), twee minuten later gevolgd door de nieuwelingen en juniorendames, die 35 kilometer afleggen. Om 12.30 uur beginnen de profs en A-amateurs aan hun rit over 75 kilometer en om 12.32 uur klinkt het startschot voor de B-amateurs en veteranen (50 km).

Tabak geklopt op punten

BERLIJN – De Hoensbroekse bokser Jacky Tabak heeft tijdens bokswedstrijden in Berlijn verloren van de Duitser Jürgen Swimrichter. Jacky Tabak, hij kwam uit voor het Duitse BC Hückelhoven, moest in Berlijn nog snel voordat hij in de ring kwam een halve kilo aftrainen. Bovendien liep hij in de eerste ronde een openbare waarschuwing op wegens het vermeend slaan met de binnenkant van de handschoen. Tabak raakte hierdoor uit zijn ritme en durfde geen enkel risico meer te nemen. Hij heeft een kleine puntennederlaag geleden.

Interim-bondscoach Pang zet kwaad bloed bij volleyballers

Boudrie en Selinger te oud voor Oranje

● *Rob Grabert (links) maakt na een langdurige afwezigheid, weer deel uit van Oranje.*

Foto: ANP

WOERDEN – De interlandloopbaan van de volleyballers Avital Selinger en Ron Boudrie is voorbij. Het duo dat deel uitmaakte van de zilveren ploeg in Barcelona, is niet opgenomen in de groep van achttien voor de World League en zal ook niet terugkeren in selecties voor latere toernooien. Interim-bondscoach Pang, die wil bouwen aan een nieuwe ploeg voor de Spelen van 1996, vindt de twee te oud.

Wuqiang Pang zegt zich met een mix van talenten uit de eredivisie en toppers in het buitenland op de lange weg naar Atlanta te begeven. „Selinger en Boudrie zijn te oud", zei Pang. „In Atlanta zijn ze 37 en 36 jaar. Voor mij is het duidelijk. Het is niet realistisch te denken dat ze er dan nog bij zouden zijn. Hun afhaken heeft niets te maken met kwaliteiten. Natuurlijk zijn ze goede spelers."

Avital Selinger kan de opgegeven reden niet bevatten. „Of je bent niet goed genoeg, of je wilt niet. Beide redenen gelden niet voor ons. Ik ken wel honderd topsporters die ouder zijn dan ik en nog altijd functioneren. Leeftijd heeft niets te maken met prestaties."

Een van de grieven van Selinger is dat tussen de twee spelers en de bond nauwelijks contact is geweest sinds de Spelen. De Mijdrechter wordt bevestigd in zijn vermoeden dat de bond van hem en Boudrie afwilde. Selinger en Boudrie waren het afgelopen halfjaar kritisch op het bondsbeleid voor de toekomst. Het zogenaamde Bankras-model was afgeschaft, terwijl zij juist wilden doorgaan met het opleiden van talenten in continu-dienst.

Selinger en Boudrie behoorden sinds het begin van de professionele aanpak van volleybal in Nederland, in 1986, tot de nationale ploeg. Ze behaalden bronzen medailles tijdens de EK's van 1989 (Zweden) en 1991 (Duitsland), speelden drie World Leagues, werden zevende op het WK in Brazilië (1990) en maakten twee Olympische Spelen mee. Na de vijfde plaats in Seoul volgde de tweede in Barcelona. Boudrie is record-international van Nederland. Hij maakte 419 interlands mee. Selinger, eerder al uitkomend voor de landenploeg van Israël, kwam tot 387. Na de Spelen waren ze de enige leden van de Olympische ploeg die geen buitenlandse club vonden.

De arbeidsovereenkomst van Boudrie en Selinger met de NeVoBo, die nog doorliep tot 7 september, is inmiddels verbroken. Op verzoek van de spelers, vanwege hun aversie tegen het te volgen beleid voor de mannenploeg.

Rob Grabert keert, zoals eerder gemeld deze week, terug in de selectie van de nationale volleybalploeg voor de World League. Bondscoach Pang acht zijn aanwezigheid noodzakelijk. Grabert, speler van Schio in de Italiaanse Serie A, is een van de beste passers in de wereld.

MVV wacht lastige klus in Deventer

Roda JC en Fortuna hopen op ommekeer

Van onze sportredactie

HEERLEN – In tegenstelling tot MVV, dat al enige tijd de voetbalcompetitie extra kleur geeft, zitten de twee andere Limburgse eredivisieploegen in een diep dal. Zowel voor Roda JC als Fortuna Sittard breekt onderhand het uur van de waarheid aan. Niet alleen is de plaats op de ranglijst beneden peil, maar ook wordt het gemor van zelfs de trouwste aanhangers steeds groter. Fortuna krijgt vanavond tegen FC Groningen de kans om hier iets aan te doen. Roda JC treft in RKC een tegenstander om het tij te doen keren. MVV moet vanavond naar Go Ahead Eagles in Deventer.

„Het wordt," zegt MVV-trainer Sef Vergoossen, „een zware klus. Go Ahead is een ploeg, die zich als nieuwkomer snel heeft aangepast aan de eredivisie en draait zelfs makkelijk mee in de hoogste klasse. Een teken van kwaliteit."

Vergoossen kan vanavond beschikken over een voltallig fitte selectie.

Puntjes

Adri Koster, trainer van Roda JC, heeft eveneens een fitte ploeg ter beschikking. Ook Gène Hanssen, die zondag bij Vitesse met een voetblessure uitviel, is weer van de partij. Achter de aanwezigheid van Ter Avest moet daarentegen nog een klein vraagteken worden gezet.

Koster: „Ter Avest kampt met knie- en enkelproblemen. Na de training van zaterdag (vandaag, red.) wordt bekeken of hij zal aantreden tegen RKC. In ieder geval wordt het hoog tijd, dat we eindelijk eens twee punten pakken. Het zou meteen het begin van een ommekeer kunnen zijn. Ik heb de indruk, dat na de forse nederlaag bij Vitesse, weer alles goed op de rails staat bij ons."

René Hofman is niet op tijd fit om vanavond om 20.00 uur in de Baandert met Fortuna Sittard aan te treden tegen FC Groningen. Hofman zelf had alles op alles gezet om in dat duel zijn rentree te maken, maar het herstel van zijn geblesseerde achillespezen duurt langer dan verwacht.

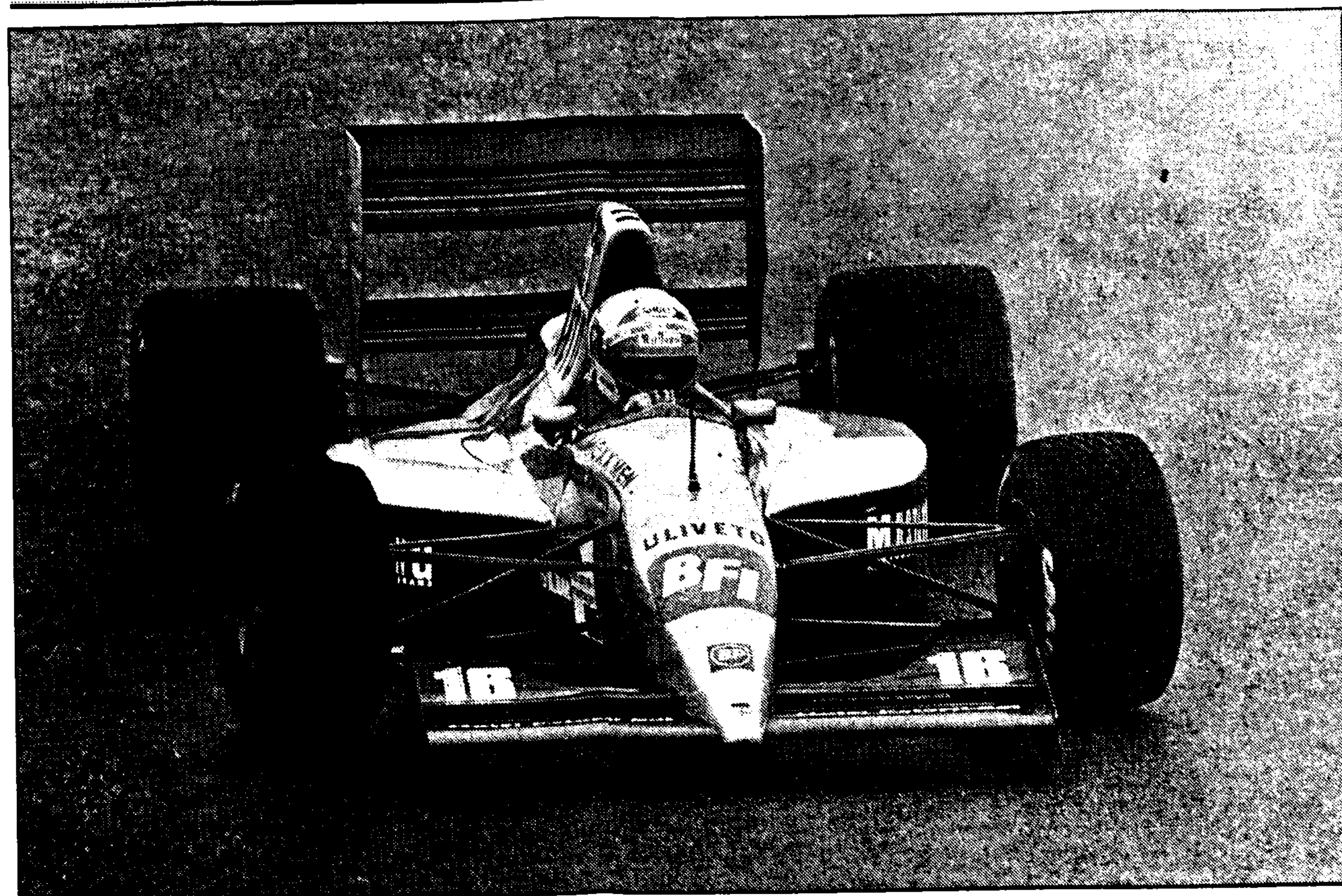
Behalve Hofman kan ook Richard Sneekes niet spelen. Hij is geschorst voor zijn derde gele kaart.

„Dat Sneekes niet speelt is een gemis, maar we kunnen beschikken over een nieuw wapen." Daarmee doelt Dekker op de kopkracht van Fortuna, die tegen Ajax één keer effectief bleek. „Met Fred de Jong, Samuel en Nysäther kunnen we bij corners ook gevaarlijk zijn. Bovendien is de opkomende De Jong een geheel nieuw element in ons spel." Nieuwzeelander De Jong speelt tegen FC Groningen dus net als tegen Ajax in de verdediging.

VVV

VVV-functionaris Van Liempd gaat vanmorgen de Nigeriaan Babangida ophalen, die enkele weken in Afrika verbleef om met de nationale Olympische ploeg aan een toernooi deel te nemen. Het is tenminste de bedoeling dat Babangida (na de landing om 10.00 uur) ijlings naar Venlo komt om vanmiddag tegen drie uur in de spelersbus te stappen voor een retourtje Friesland. In Heerenveen moet VVV vanavond zijn leiderspositie verdedigen. Frans Körver gaat er van uit dat 'Baba' honderd procent fit is. Pieter van Leenders is door een blessure niet beschikbaar.

Lammers jaar in formule 1

● *Jan Lammers is door het March-team definitief bij de FISA (Internationale Autosport Federatie) als rijder aangemeld voor het formule 1-seizoen. Voor de Nederlander begint de cyclus van zestien wedstrijden op 14 maart met de Grote Prijs van Zuid-Afrika. Lammers vormt in 1993 een team met de Fransman Jean-Marc Gounon. Met de persoonlijke steun van BFI en Marlboro is hij in staat alle Grote Prijzen aan te doen.*

Zware opgave EHC

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – Voordat de meeste clubs van twee vrije weekeinden gaan genieten (de zondag na carnaval wordt slechts een inhaalprogramma afgewerkt) worden morgen nog veel interessante duels gespeeld in het amateurvoetbal. In de hoofdklasse C speelt EHC, dat door de goede resultaten tegen SVN en Chevremont op weg is naar de middenmoot, thuis, tegen Geldrop.

Trainer Piet Hermans die het zonder Duyf, Raeven (geschorst) en Temmink (spierverrekking) moet stellen, spreekt van een moeilijke opgave. „Geldrop heeft dit seizoen extra klasse. Maar dat betekent niet dat wij kansloos zijn. Integendeel, als we met dezelfde bezetenheid te keer gaan als tegen SVN gaat Geldrop een ontzettend moeilijke middag tegemoet."

SV Meerssen ontvangt Panningen, een belangrijke strijd daar Meerssen bij een gelijkspel de tweede periodetitel behaalt. „Maar," aldus elftalleider Hub Odekerken, „we willen winnen, want we hopen nog steeds dat Geldrop punten gaat verspelen en we geven ons nog niet verloren in de strijd om de titel."

Odekerken verwacht dat het duel nogal wat toeschouwers zal trekken en is verheugd dat de overdekte zittribune afgelopen week helemaal gereed is gekomen. Een accommodatie waarop alle toeschouwers zonder extra kosten plaats kunnen nemen.

Eerste klasse

In 1F is Limburgia de klap die het tegen Waubach opliep te boven. Het duel in en tegen Deurne zou wel eens beslissend kunnen zijn in de race om de titel.

De blauwwitten reizen vol vertrouwen naar Brabant en weten zich gesteund door het feit dat twee tjokvolle supportersbussen hen zullen volgen.

Voor Miranda (thuis tegen Eijsden), RKONS (thuis tegen Lindenheuvel) en Heer (uit naar Blerick) geldt in deze fase slechts één parool: punten sprokkelen om de dreigende degradatie te ontlopen.

Waubach daarentegen treedt op eigen veld aan tegen RKVCL en zal trachten de vijfde zege op rij te bewerkstelligen.

Overige toppers: 2A Schuttersveld-SCG; 3B RKBSV-Bekkerveld; 4D Voerendaal-NEC'92.

sport in cijfers

TENNIS

Milaan. Mannen, 1,45 miljoen gulden, achtste finales: Becker-Ferreira 7-5 6-3, Stich-Volkov 6-2 3-6 7-6.

Chicago. Vrouwen, 600.000 gulden, tweede ronde: Garrison-Reinach 6-0 6-1, Mary Joe Fernandez-Grossman 6-4 6-2, Shriver-Keller 6-2 6-1. Kwartfinale: Seles-Schultz 4-6 7-6 6-4.

Memphis. Mannen, 1,3 miljoen gulden, derde ronde: Martin-Eltingh 6-3 6-3, Courier-Steven 6-4 1-6 7-6, Chang-Reneberg (VSt) 6-2 6-4, Agassi-Adams 6-7 6-4 6-0, Stark-Woodforde 4-6 6-4 6-4, Randall-Oncins 5-7 6-3 6-2.

Osaka. Vrouwen, 275.000 gulden, kwartfinales: Novotna-Wang Shi-Ting 6-3 6-1, Paradis-Miyauchi 6-1 6-4, Date-Magdalena Maleeva 6-7 7-6 6-2, Gildemeister-Smylie 4-6 6-1 6-4.

TAFELTENNIS

Kopenhagen Top 12 Vrouwen Groep A, eerste ronde: Vriesekoop - Fazlic 21-12 21-11 19-21 21-12, Badescu - Timina 21-14 21-19 21-18, Asa Svensson - Lomas 21-10 21-14 21-15. Groep B, eerste ronde: Nemes - Hooman 21-13 21-17 21-15, Marie Svensson - Goergoeltsjeva 21-13 22-20 21-8, Ciosu - Batorfi 21-14 21-12 21-15. Mannen Groep A, eerste speelronde: Rosskopf - Ding Yi 21-17 20-22 18-21 21-18 21-17, Saive - Chen Xinhua 21-15 21-19 21-19, Persson - Appelgren 21-14 17-21 21-9 13-21 21-12.

WIELRENNEN

Ronde van de Middellandse Zee, vijfde etappe: 1. Cipollini 156 km in 3.25.00, 2. Abdoesjaparov, 3. Capelle, 4. Capiot , 5. Vanderaerden, 6. Moncassin, 7. Minali. 8. Stroucken, 9. Skibby, 10. Van Poppel. Algemeen klassement: 1. Mottet 12.07.49, 2. Imboden 0.14, 3. Delion 0.15. 4. Lance 0.24, 5. Earley 0.51, 6. Jeker 0.52, 7. Argentin 0.55, 8. Skibby 1.09, 9. Jerome Simon 1.12, 10. Zberg.

Programma betaald voetbal

eredivisie

Vandaag 19.30 uur:
Fortuna Sittard - FC Groningen
Go Ahead Eagles - MVV
Morgen, 14.30 uur:
PSV - Ajax
Dordrecht - Feyenoord
FC Utrecht - Willem II
Sparta - FC Den Bosch
FC Volendam - Cambuur L.
FC Twente - Vitesse
Roda JC - RKC

PSV	19	14	2	3	30	47 – 15
Ajax	19	12	5	2	29	54 – 14
Feyenoord	20	11	7	2	29	42 – 19
MVV	20	12	4	4	28	36 – 24
FC Twente	19	10	5	4	25	35 – 16
FC Utrecht	20	9	7	4	25	30 – 21
Vitesse	19	7	8	4	22	30 – 17
Volendam	19	7	7	5	21	29 – 17
RKC	20	8	4	8	20	28 – 35
Willem II	20	6	6	8	18	18 – 21
Groningen	19	5	7	7	17	20 – 29
GA Eagles	20	6	5	9	17	25 – 38
Sparta	19	4	8	7	16	20 – 33
Cambuur L	20	3	8	9	14	21 – 31
Roda JC	19	6	1	12	13	28 – 39
Den Bosch	20	2	6	12	10	16 – 46
Fortuna Sittard	20	4	2	14	10	17 – 48
Dordrecht	20	2	4	14	8	11 – 43

eerste divisie

FC Zwolle - Helmond Sport 3-2
Vandaag 19.30 uur:
Heerenveen - VVV
Telstar - TOP
NAC - De Graafschap
NEC - Haarlem
AZ - Veendam
Emmen - Eindhoven
Morgen 14.30 uur:
Excelsior - RBC
ADO Den Haag - SC Heracles

VVV	22	14	2	6	30	48 – 34
NAC	22	11	6	5	28	43 – 25
NEC	22	11	6	5	28	40 – 24
Graafschap	21	11	5	5	27	42 – 35
ADO Den Haag	22	10	7	5	27	43 – 31
AZ	22	9	8	5	26	41 – 29
Heerenveen	21	9	7	5	25	50 – 33
RBC	20	11	2	7	24	42 – 32
FC Zwolle	21	9	6	6	24	34 – 22
Haarlem	21	7	6	8	20	31 – 42
TOP	21	6	6	9	18	26 – 32
Emmen	21	6	6	9	18	27 – 34
Eindhoven	22	5	8	9	18	34 – 41
Helmond Sp	23	6	6	11	18	37 – 52
Telstar	21	6	5	10	17	34 – 43
Excelsior	21	5	7	9	17	28 – 42
Veendam	22	3	6	13	12	16 – 35
Heracles	21	2	5	14	9	16 – 46

De Graafschap en VVV periodekampioen
Straf Telstar niet in stand aangebracht

scoreverloop

FC Zwolle - Helmond Sport 3-2 (1-2). 3. Weijers 0-1, 9. Buimer 1-1, 32. Moniz 1-2, 54. Van der Vegt 2-2, 58. Konterman 3-2. Scheidrechter: Zuidema. Toeschouwers: 2148. Gele kaart: Stam (Zwolle), Taihuttu, Meeuwsen (Helmond Sport).

buitenland

BELGIË
Vandaag:
Interland Cyprus-België
Morgen 15.00 uur:
Seraing-Waregen, kwartfinale beker

fortuna-groningen

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter: Van Vliet

Fortuna Sittard(selectie): Hesp, Van Zwam, Maessen, P. Janssen, Szalma, Samuel, Barmentloo, Driessen, Usta, Van de Heuvel, Deckers, A. Janssen, De Jong, Nysäther, Losada.
FC Groningen: Lodewijks, De Jong, Boekweg, Holband, Wilson, Illie, Olde Riekerink, Huizingh, Gall, Van Duren, Meijer.

Eagles - mvv

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter: Schuurmans

Go Ahead Eagles: Ensink, Hulshoff, Steinmann, Arts, Maes, Bosvelt, Schenning, Van Blerck, Rorije, Boere, Heering.
MVV(selectie): Van Grinsven, Spillman, Van As, Benneker, Delahaye, Dikstaal, Hofman, Joordens, Lanckohr, Libregts, Linders, Meijer, Reijners, Scheepers, Thal, Visser.

roda jc - rkc

Morgen 14.30 uur:
Scheidsrechter: Uilenberg

Roda JC (selectie): Waterreus, Bolesta, Senden, Trost, Luijpers, Nascimento, Broeders, Van de Luer, Hanssen, Janssen, Hofstede, Ter Avest, Romero, Haan, Vanderbroeck, Huiberts.
RKC: Teeuwen, Verbeek, Brands, Eikenhout, Richardson, Hoekstra, Van Hoogdalem, Maas, Lukuhay, Boogers, Streppel.

heerenveen - vvv

Vandaag 19.30 uur:
Scheidsrechter: Lammers

Heerenveen: Swager, Doesburg, De Jong, Groen, Verbeek, Alberda, Schaap, Echteld (of Hellinga), De Visser, Regtop, Tammer.
VVV: (opstelling): Roox, Smits, Polman, Rayer, Janfada, Verberne, Driessen, Babangida, Ogechukwu, Laros, Graef.

sport op tv

VANDAAG
08.55-11.00 Dld 1: WK-Biathlon vrouwen
11.55-14.30 Dld 1: WK-Biathlon mannen
12.50-17.30 Ned 3: WK schaatsen en skiën
14.40-15.00 Dld 2: WK skiën
15.00-17.00 Dld 3: Sport 3 extra
17.25-17.55 Dld 1: Sportschau
19.15-19.50 Dld 1: 2e bundesliga-voetbal
19.30-20.00 BRT 1: Sport
22.15-22.45 Ned 3: Studio sport
01.20-02.30 Dld 1: WK-skiën, slalom
04.45-06.00 Dld 1: WK-skiën

MORGEN
11.00-11.30 Dld 1: Wk skiën
11.30-13.00 Ned 2: TV sport
12.30-13.15 BRT 1: Sportmiddag
12.45-18.00 Ned 3: WK schaatsen
16.00-18.10 Dld 2: WK biatlon, atletiek
18.10-18.35 Ned 3: Studio Italia
18.10-18.40 Dld 1: Sportschau
18.45-20.00 Ned 3: Studio sport
19.30-19.45 BRT 1: Sport
19.45-20.30 BRT 1: Sportweekend
19.50-19.58 Dld 1: Sportschau-Telegramm
21.25-21.30 Dld 2: Sport am Sonntag
21.55-22.55 RTL 4: Buitenlands voetbal

oefenvoetbal

De Ster-FC Maaseik 4-2

René Maessen over goede en slechte tijden in De Baandert

Mister Fortuna jubileert

SITTARD - Fortuna Sittard speelt vanavond om 20.00 uur thuis tegen FC Groningen. Als scheidsrechter Van Vliet fluit voor de aftrap, begint voor aanvoerder René Maessen het vierhonderdste competitieduel in dienst van Fortuna. Een mijlpaal om even bij stil te staan. Maessen is immers synoniem voor standvastigheid. René, een rots in de branding, een brok graniet in De Baandert.

door HANS STRAUS

Niets is zo veranderlijk als het voetbalwereldje. Trainers komen en gaan, spelers worden opgehemeld en verguisd, gekocht en van de hand gedaan. Ook bij de Limburgse profclubs zijn de blijvertjes op één hand te tellen. Géne Hanssen bij Roda JC, Rob Delahaye bij MVV én René Maessen bij Fortuna. De Hoensbroekenaar speelt al vijftien jaar in De Baandert en is nog steeds niet weg te denken uit de Sittardse ploeg.

Daarom zullen bestuur, supporters, spelers en technische staf vanavond van hot naar haar rennen met René. Jubilaris Maessen treedt aan voor zijn vierhonderdste duel en iedereen wil hem feliciteren en in de bloemetjes zetten.

Maessen is dan ook niet zomaar een speler. De aanvoerder van Fortuna staat in iedere wedstrijd borg voor strijd. De rechtsback bijt zich vast in zijn directe tegenstander, put hem uit, en trekt vervolgens ten aanval. Zelden is De Baandert meer in beroering dan wanneer Maessen aanzet voor een van zijn rushes.

De dertigjarige terriër van Fortuna is in die vijftien jaar rustiger geworden. Buiten het veld wel te verstaan. Er in is hij nog steeds gejaagd door de wind.

Toen hij gescout werd door Fortuna, in 1978, speelde hij in de B-jeugd van EHC. In 1980 maakte hij al zijn debuut. „Thuis tegen Veendam", aldus Maessen. „Bij rust met 0-3 achter en toch met 5-3 gewonnen."

Herinneringen

Gouden tijden, lang geleden. „Mijn beste herinneringen? Dat zijn er veel. De promotie in 1982 naar de eredivisie, de bekerfinale in 1984 tegen Feyenoord - met Cruijff - en uit bij Everton voor de Europacup. Het publiek daar klapte voor ons."

Er stond toen ook een team op het veld dat er wezen mocht. „Koevermans, Eleveld, Dekker, Evers. En ik ertussen als jonge gast. Het was misschien geen leukere groep dan nu, maar ik was jonger. Voor mij waren dat toch mooie jaren. Ik dol nu ook nog wel eens met de jongens, maar toen..."

Van goede naar slechte herinneringen. De pijnlijkste ligt nog vers in het geheugen.
„Uit bij MVV. Een derby verliezen met 5-0 is wel heel erg. Daar vervaagt al het andere bij. Iets anders kun je je dan niet meer voor de geest halen."

Trainers

De trainers die Maessen versleet staan hem echter helder voor de geest.
„Willy Quaedackers in het tweede. Toen Joop Castenmiller. Bij hem maakte ik mijn debuut. Vervolgens Frans Körver, Bert Jacobs, Han Berger, Hans van Doorneveld, weer Han Berger, George Kessler en Chris Dekker. Maar assistent Dick Voorn heeft me al die vijftien jaar meegemaakt. Hij is al net zo lang bij Fortuna als ik."

Een hele waslijst, maar vergelijken is moeilijk. Wie de beste oefenmeester was, is een vraag die Maessen niet kan beantwoorden.
„De beste? Moeilijk te zeggen. Ik heb van iedere trainer wat geleerd, maar Körver heeft het meeste indruk op me gemaakt. Ik was jong en die man maakte me helemaal gek. Op het mentale vlak is hij een kei."
Terug naar de toekomst. Voor Fortuna lijkt die niet al te vrolijk. Penibele stand op de ranglijst, financiële zorgen en als klap op de vuurpijl; de ontslagaanvragen. Veertien man op de wip. Althans, zo leek het aanvankelijk.

„Ik reageerde eerst heel emotioneel. 'Maessen met zijn staat van dienst op de nominatie voor ontslag?', dacht ik. Nu kan ik er rationeler over denken. De club moet een slag om de arm houden. Er moet eventueel bezuinigd worden. Hoeft niet, uiteindelijk kan er zelfs méér uit rollen. Het betekent eigenlijk maar één ding. Knokken voor wat je waard bent. De spelers moeten de club iets laten zien. Vol gas geven! Dat is de enige manier om een contract te verdienen. Je moet het zelf doen, net als in het bedrijfsleven."

Niettemin, veertien man ineens op de ontslaglijst is geen kattedrek.
„Leuk is anders, dat mag duidelijk zijn. Maar we moeten niet vooruitlopen op de zaken. De club kan immers nooit alle veertien spelers ontslaan. Ze zullen hoe dan ook een representatief team op de been willen brengen. Wij als spelers hebben hoe dan ook het heft in eigen handen. We kunnen óf afdwingen dat Fortuna ons een goed contract aanbiedt, óf ons door sterk spel in de kijker spele[n] een andere club. Zoals altijd t[...] uiteindelijk alleen de prestati[e] het veld."

● Karakteristieke houding van René Maessen (links). Juul Ellerman mag er niet langs.

Foto: PETER ROOZEN

Vastberaden taal van een po[...] denkende Maessen. Maar wa[...] Fortuna volgend seizoen niet [...] bestaat? De geruchten over f[...] in het Limburgse voetbal ne[...] langzamerhand vaste vormen. Nu zouden Roda JC en For[...] door de slechte resultaten we[...] elkaar worden gedreven.

„Er wordt volgens mij te ma[...] lijk voorbij gegaan aan de sup[...] ters. Zullen die zich assoc[...] met een nieuwe club, spelen[...] bijvoorbeeld Heerlen en onts[...] uit Roda en Fortuna? De aan[...] die wij in Echt en Roermond [...] ben, gaat echt niet naar Heerl[...]

Dwarsliggen

Ook een verbintenis tussen [...] clubs dan genoemde twee [...] Maessen niet zitten.
„Er zal altijd één club dwar[...] gen. Een FC Limburg kom[...] nooit zo lang er een of meer[...] clubs beter draaien dan de [...] MVV is op dit moment niet te[...] ren voor een fusie, volgend [...] zoen gaat het goed met Roda [...] en dan willen die weer niet. [...] vendien, denk eens aan de w[...] gelegenheid. We hebben vier p[...] clubs in Limburg. Vier keer [...] technische staf, vier manag[...] vier spelersgroepen. Een fusie [...] onherroepelijk het ontslag [...] veel werknemers inhouden."

Maessen steekt zijn mening [...] onder stoelen of banken. Da[...] hij te zeer een karaktermens v[...] Plooibaar, maar onbuigza[...] Soms weerbarstig, maar tr[...] aan zijn club. Niet bang om [...] handen vuil te maken.
„Ik heb al voorstopper, mid[...] velder, rechts- en linksback [...] speeld. Mijn mannetje had [...] steeds in de zak."

De aanvaller die vanavond [...] Maessen te maken krijgt, is nie[...] benijden. Die gaat „in de z[...] Voor de vierhonderdste keer.

Huldiging

Huldiging

SITTARD – De supporte[...] club van Fortuna Sitta[...] blijft niet achter bij de hu[...] diging van René Maesse[...] Na de wedstrijd van va[...] avond (Fortuna Sittard-F[...] Groningen) vindt omstree[...] tien uur een bijeenkom[...] plaats in café 'Stadion' [...] de Baandert. Tijdens de[...] bijeenkomst, die voor iede[...] een toegankelijk is, offre[...] de supportersclub een c[...] deau aan René Maessen.

'Tegenstanders worden door mijn houding in verwarring gebracht'

Zandstra, ijsheilige en toneelspeler

HAMAR – „Er gaat niet zoveel in mij om", schetst Falko Zandstra zijn belevingswereld. Ploeggenoot Bart Veldkamp vermoedt dat de tweevoudig Europees kampioen met zijn jongensachtige gedrag iedereen in de maling neemt. Volgens Rintje Ritsma is zijn provinciegenoot het slimste jongetje uit de schaatsklas. Falko Zandstra, ijsheilige en toneelspeler: „Als ik mij aan iets of iemand erger, geef ik op het ijs wel antwoord."

DOOR WYBREN DE BOER

De Fries geniet een populariteit waar zijn voorgangers slechts van konden dromen. Waar Zandstra verschijnt drommen honderden mensen samen. Zijn huldiging onlangs op het provinciehuis in Leeuwarden leidde tot taferelen, die deden vermoeden dat het 't nieuwste popidool betrof. Maar of het nu om gillende tieners gaat, of een onderonsje met Hans Wiegel, de commissaris van de koningin, Falko Zandstra wordt er niet warm of koud van.

De hysterie rond zijn persoon noemt hij hooguit 'een beetje lastig'. „Dit zijn de belangrijkste weken van het jaar. Ik moet rust hebben. Daarom ben ik ben blij dat ik de laatste tijd niet in Nederland was."
In Davos heeft hij de voorbije veertien dagen de accu opgeladen voor een nieuwe krachtsexplosie. Gisteren streek de kernploeg van Ab Krook in Hamar neer, waar Zandstra op de hem geheel eigen wijze vooruitblikte naar het WK. „Ik heb een lichte irritatie op de voet, maar dat had ik bij het EK ook. Meer kan ik er niet van zeggen."

Mocht hij zondagavond als wereldkampioen worden gehuldigd, dan is van rust voorlopig geen sprake. „Dan zal ik wel weer van de ene tv-show naar de andere gesleept worden. Maar dat heb ik d'r graag voor over."
Twee Europese titels hebben hem geleerd, dat schaatskampioenen in Nederland tot volkshelden en nationaal bezit worden verheven. „Ik kreeg honderd telefoontjes op een dag en bloemen van wildvreemde personen. Mensen rijden langs mijn huis, toeteren, zwaaien of roepen iets. Een gekkenhuis."

„De avond dat ik kampioen werd, sliep ik thuis. 's Nachts om half twee ging tot vier keer toe de telefoon. Dat soort mensen begrijp ik niet. Ik zou het zelf nooit doen. Ik kijk niet tegen andere mensen op, al helemaal niet tegen sportmensen."

Vreemd

Tegenslagen en teleurstellingen zijn hem vreemd. Mocht zijn carrière onverhoopt in een dal geraken, dan is Zandstra niettemin voorbereid op de keerzijde van de medaille.
„Diezelfde mensen zijn dan niet meer in mij geinteresseerd. Maar mijn ouders zijn er altijd. Zij genieten mee nu het goed gaat, zij zullen me steunen als er een mindere tijd komt."

Met de nodige verwondering heeft hij geconstateerd dat zijn woorden soms groot nieuws zijn. In de aanloop naar het EK liet hij weten zich reeds drie jaar bezig te houden met Oosterse concentratie- en ontspanningsoefeningen. De reacties die daarop kwamen, maken dat hij zijn openhartigheid inmiddels betreurd. „Het is allemaal veel minder serieus dan in de meeste kranten is beschreven", zegt hij.

● Falko Zandstra: „Ik kijk niet tegen andere mensen op."

Foto: ANP

Dat zijn masseuse Akke de Boer van het ene op het andere moment uit de anonimiteit werd gerukt en omgedoopt tot handoplegster, spijt hem ten zeerste. „Zij schrok nogal van alle publiciteit." Maar het waren bovenal de smalende reacties uit de schaatswereld die hem tegen de borst stuitten. De nuchtere, stoicijnse Zandstra, die plots met termen als Reiki, Touch for Health en Silva Mind Control op de proppen kwam - dat was lachen.

„De jongens uit de groep reageerden heel lullig. 'Moet je je masseuse straks nog bellen?', 'Moet ze je handje ook even vasthouden?', dat soort opmerkingen. Nee, Krook niet. Die vind het wel prima." Middels zijn standaardantwoord - „Het doet me niks." - probeert hij in dergelijke gevallen zijn ergernis te verhullen. Maar onbewogen laat het hem niet. „Ergernis? Och, als ik mij aan iets of iemand erger, geef ik op het ijs wel antwoord. Ze komen er vanzelf achter."

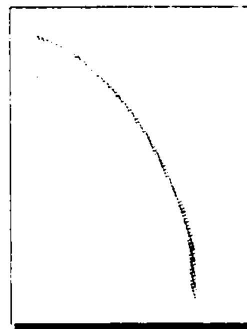
„Hoe kunnen zij oordelen over iets waar ze zelf geen ervaring mee hebben? Dàt vind ik nou niet slim. Ik heb er baat bij, daar gaat het om. In je werk moet je relaxt zijn; toevallig is schaatsen mijn werk. Ik merk dat ik lekkerder in mijn vel zit, ik kan me beter concentreren en ontspannen en ik heb geleerd hoe ik binnen drie seconden in slaap kan vallen. Ik denk dat het voor directeuren en managers ook best nuttig kan zijn. Ik zou ze er wel iets over kunnen vertellen, al ben ik niet het type om een lang verhaal te houden."
Ongecompliceerdheid lijkt zijn grote kracht. Met zijn opmerking „er gaat niet zoveel in mij om" houdt hij dat beeld doelbewust in stand.
Coaches en ploeggenoten verhalen niet zelden hoofdschuddend van de avonturen van Zandstra rond de ijsbaan. Van die keer dat hij het bord met de rondetijden moest hanteren en duidelijk werd dat hij de werking ervan niet snapte. Of van die keer dat hij [...] rit vòòr de dweilpauze lo[...] waarna Zandstra aan coach Kr[...] vroeg of dat een voor- of na[...] was.

Wie dergelijke anekdotes bij h[...] in herinnering brengt, stuit do[...] gaans op een pantser van o[...] wetsbaarheid.
„Dat verhaal met het bord van [...] rondetijden is jaren geleden [...] eigen leven gaan leiden. En da[...] je nou echt dat ik niet zou we[...] dat het een nadeel is om net v[...] de dweil te zitten? De verha[...] worden te mooi gemaakt. Als [...] mij mij als naief of zelfs dom [...] len afschilderen, gaan ze hun g[...] maar."
Volgens Bart Veldkamp hoort [...] allemaal bij het spel dat Zands[...] speelt. De olympisch kampio[...] vermoedt dat het 21-jarige fe[...] meen uit Heerenveen al zijn c[...] currenten voor de gek houdt. [...] Hagenaar lijkt het gelijk minst[...] ten dele aan zijn kant te hebb[...] „Ik houd me vaak van de do[...] me", erkent Zandstra. „Omdat [...] soms nodig is voor een wedstri[...] Ja, ik weet dat sommige teg[...] standers door die houding in v[...] warring worden gebracht. M[...] ploeggenoten? Nee, die niet, de[...] ik."

„Koss speelt toch ook altijd v[...] stoppertje. We weten nooit prec[...] of hij nou wel of niet in topvo[...] is. Ooit ging hij, een week vo[...] een wedstrijd in Noorwegen, [...] en neer naar Nederland om ni[...] we buizen voor zijn schaatsen [...] halen. Als tegenstander probeer [...] je daar niks van aan te trekke[...] maar toch denk je: 'Wat is er m[...] die Koss aan de hand?' Zo spe[...] hij zijn spel, ik doe het op mi[...] manier. Koss en ik zijn even slim."

Belaagd door een bataljon nieuw[...] gierige journalisten speelde Zan[...] stra gisteren andermaal de v[...] moorde onschuld. Zelfverzeker[...] uitspraken („Ik ben de beste, [...] sta toch eerste op de wereldran[...] lijst") werden afgewisseld met m[...] menten van grote bescheidenhe[...] („Ik ben tevreden als ik bij de e[...] ste drie eindig").
Lange denkpauzes gevolgd do[...] een nietszeggend antwoord: „T[...] dat weet ik eigenlijk niet. And[...] onderwerp maar." Na ruim ee[...] half uur verliet een der verslagg[...] vers de zaal met de woorden: „W[...] moet ik hier nou mee? Die jonge[...] spreekt zichzelf om de haverkla[...] tegen."

Over een ding liet Krooks voo[...] naamste WK-troef niettemin we[...] nig onduidelijkheid bestaan. Jo[...] hann Olav Koss is in het Viking[...] schip de te kloppen man. „H[...] rijdt voor eigen publiek, hij [...] zwaar favoriet."

● *Het winnende schot van Koningsbosch, vorig jaar op het OLS in Kelpen. De kogel verdween in het milieu. Fout of niet?*

Limburgse schutters leggen het loodje

„Het rijk gaat toch ook niet anderhalf miljoen hengelaars het vissen verbieden omdat het visloodje in het water hangt? En er is toch ook geen verbod op autorijden te verwachten wegens de looduitstoot?" Lei Stals, president van de Oud-Limburgse Schuttersfederatie, vindt dat er met twee maten wordt gemeten. Als gevolg van twee recente uitspraken van de Raad van State en het rijksbeleid dreigt volgens hem het einde van een eeuwenoude schutterstraditie in Limburg. Het gebruik van kogelvangers wordt waarschijnlijk nog dit jaar verplicht. Zo moet worden voorkomen dat er ook nog maar één loden kogel in het milieu terecht komt. Dat is volgens de Federatie echter zowel financieel als technisch onhaalbaar voor de bijna 140 Nederlands-Limburgse schutterijen en hun negenduizend geüniformeerde leden. Het jaarlijks terugkerende OLS, hèt schuttersfestijn, zal, als minister Hans Alders van Vrom voet bij stuk houdt, in ieder geval in zijn huidige vorm en omvang, verdwijnen. De schutters dreigen het loodje te leggen. De politiek is al te hulp geschoten.

door THEO SNIEKERS

iemand minder dan de Limburgse commissaris van de koningin Emile Mastenbroek en zijn Brabantse evenknie Frans Houben bleken bereid voor de schutters in het geweer te komen. Totnogtoe zonder resultaat: minister Alders weigerde begin januari een gesprek aan te gaan met de zuidelijke cdk's.

Volgens het ministerie is dit niet het geval. VROM heeft volgens een woordvoerder nog steeds niet gereageerd op een verzoek om een gesprek dat al op 28 september 1992 - direct na de uitspraken van de Raad van State – was gedaan en op 1 december werd herhaald. De reactie bleef uit omdat het ministerie zijn beleid nog aan het uitstippelen was, zegt de woordvoerder. „Op termijn komt er misschien wel een gesprek waarin de minister zijn beleid uiteen zal zetten."

Alders sloeg de afgelopen twee jaar ook uitnodigingen af om naar het Oud-Limburgs Schuttersfeest (OLS) te komen en de situatie ter plekke in ogenschouw te nemen, officieel omdat hij verhinderd was. Dit alles geeft volgens oud-gedeputeerde Stals echter aan hoe gevoelig de zaak ligt voor het ministerie. „De minister wil niet dat er zijn milieuplannen wordt getornd."

Nota

Jaarlijks schieten de Limburgse schutters vele duizenden kilo's lood het milieu in. In het 'Indicatief Meerjarenprogramma Milieubeheer' van VROM wordt lood aangeduid als een zwaar vervuilende stof die een bedreiging vormt voor de kwaliteit van bodem, water en lucht. Lood mag niet meer in het milieu komen, is het rijksbeleid. Jagers zijn al met stalen kogels moeten gaan schieten en ook bij het kleiduivenschieten is lood verboden.

De Raad van State is inmiddels Alders te hulp geschoten. Op basis van wat in het Meerjarenprogramma Milieubeheer over lood wordt gezegd, vernietigde de RvS twee hinderwetvergunningen die door de gemeenten Heel en Echt aan de plaatselijke schutterijen waren verleend.

Volgens de Raad van State kunnen de vergunningen alleen worden afgegeven als de schutterijen met kogelvangers werken. Het lood komt dan niet in de grond terecht en de veiligheid van omwonenden komt niet in gevaar.

In Heel ging het niet om een nieuw schietterrein, maar om een bestaand. Omwonenden hadden geëist dat in de al verleende vergunning alsnog zou worden opgenomen dat schutterij St.-Sebastianus met een kogelvanger moest gaan werken. De gemeente weigerde, maar kreeg de kous op de kop van de RvS. Als gevolg van deze uitspraak kan via de rechter overal in Limburg worden afgedwongen dat schutterijen met achter de schietbomen opgestelde kogelvangers gaan werken. Ook waar dat al sinds jaar en dag zonder gebeurt.

Met deze RvS-uitspraken in de hand bereidt Alders een algemene richtlijn voor het schutterswezen voor. Daarin staat dat er geen lood meer in de bodem mag komen. Dit zal waarschijnlijk uitdraaien op de verplichting kogelvangers te plaatsen. Gemeenten moeten dat in de hinderwetvergunningen neerleggen.

De schuttersfederatie verzet zich daar echter met hand en tand tegen. „Een schutter moet tegen de natuurlijke lucht kunnen richten," zegt president Stals. Dat vereist de traditie. Wordt die geschonden, dan vreest de oud-politicus dat de circa drieduizend Belgische leden van de federatie weg zullen blijven.

Stals: „Kogelvangers zijn bovendien technisch en financieel onhaalbaar. Zo'n installatie kost zeker vijftigduizend gulden." Hèt schuttersfestijn, het OLS, zou onbetaalbaar worden, en dus in zijn huidige vorm en omvang verdwijnen. „Dat staat voor mij als een paal boven water." Op het OLS staan immers veertig schietbomen. En veertig kogelvangers kosten minimaal twee miljoen gulden. Dat geld heeft de federatie niet. Ook de bondsfeesten zouden bedreigd worden.

DSM heeft er inmiddels vorig jaar van afgezien een kunststoffen doek voor de kogelvangers te ontwikkelen. Volgens een woordvoerder is uit proeven in Sittard wel gebleken dat een voor de schutters aanvaardbare oplossing mogelijk is, maar de zaak is voor DSM commercieel niet aantrekkelijk. Dat is alleen het geval als àlle schutterijen tot de aankoop van kogelvangers zouden overgaan en dat is, gezien het verzet van de federatie, in ieder geval voorlopig een illusie.

Kogels

Ook hebben de ministeries van VROM en Defensie in 1990 en 1991 meebetaald aan een onderzoek van TNO om een alternatief voor de loden kogel te ontwikkelen.

● *Een deel van de veertig bomen op het OLS: Kogelvangers zijn onbetaalbaar.* Foto's: JAN PAUL KUIT

De geproduceerde stalen kogel bleek echter minder trefzeker dan het loden broertje. Dat ligt voor een belangrijk deel aan het gewicht van de loden kogel, maar liefst 30 tot 47 gram.

Maar het stalen alternatief wordt door de schutters ook niet gewenst. Het zou een standaard-kogel moeten worden. De nu gebruikte buksen zijn echter verschillend, waardoor het niet mogelijk is één type kogel te gebruiken. Het vervangen van alle buksen door één standaardmodel kost de schutters te veel geld, terwijl Stals bovendien vreest dat de Belgen ook dan wegblijven. Ook zou de stalen kogel waarschijnlijk per stuk enige guldens duurder uitvallen dan de veelal zelf gefabriceerde loden.

Federatie èn ministerie besloten in ieder geval in november 1991 gezamenlijk dit pad te verlaten. Er kwam geen vervolgonderzoek naar een alternatieve milieuvriendelijke kogel.

Zoeken

Stals zegt dat de federatie ondanks alle verzet bereid is te zoeken naar voor haar aanvaardbare alternatieven. In de tussentijd zouden de schutterijen gewoon door moeten kunnen schieten, bij voorbeeld via een noodwetje. „Maar eerst moet maar eens worden aangetoond dat lood schadelijk is voor het milieu," luidt zijn opmerkelijke stelling. Zelfs dat is volgens de schutter in hart en nieren nog niet aangetoond. „Er wordt al tweeduizend jaar lood gebruikt." Voor wat betreft het schieten met loden kogels betreft verwijst hij naar een tweetal afstudeeronderzoeken van studenten aan de Laboratoriumschool in Sittard uit 1987 en 1990.

De studenten namen grondmonsters rond kogels, gevonden in schuttersterreinen waar al tientallen jaren wordt geschoten. De conclusie luidde dat er weliswaar vlakbij (binnen twee centimeter van) de kogels sprake is van ernstige vervuiling, maar verderaf is er sprake van normale loodconcentraties of lichte verontreiniging, waarbij het telen van gewassen verantwoord blijft.

Niets aan de hand, concludeert Stals. „Kogels van zestig of zeventig jaar oud waren nog puntgaaf."

De Stichting Nederland Gifvrij in Utrecht is het in ieder geval niet met de schutter eens. Een woordvoerder wijst daarbij op onderzoek van de Landbouwuniversiteit in Wageningen uit 1989. Dat wees uit dat er op een voormalige kleiduivenschietbaan in Noord-Holland wel degelijk sprake was van zware bodemvervuiling als gevolg van het schieten met lood. En ook voor het ministerie staat als een paal boven water dat lood de bodem vervuilt.

De Limburgse schuttersfederatie is wel bereid metaaldetectoren te gaan gebruiken om de afgeschoten kogels op te sporen. Op die manier kan negentig procent van de kogels worden opgeraapt. Voor de Raad van State en ook voor de Milieufederatie Limburg is dat echter onvoldoende. Er blijft te veel lood achter in het milieu. „Het stapelt zich op," zegt woordvoerder Hub Bemelmans van de Milieufederatie Limburg. „Kogelvangers zijn onontkoombaar. De gemeenten moeten in de hinderwetvergunning de verplichting daartoe opnemen om de vervuiling te stoppen. De wereld staat niet stil, zelfs niet de schutterswereld."

Risico's

Stals beseft ondertussen zeer wel dat het schutterswezen het pistool op de borst heeft. De Federatie heeft uit voorzorg al steun gezocht in de politiek. De commissarissen van de koningen in Limburg en Brabant, waar men ook schuttersgilden kent, verklaarden zich gezien het culturele belang bereid te bemiddelen. Alders is tot nu toe niet ingegaan op een verzoek om een gesprek met de cdk's en de federatie-voorzitters van beide provincies. „Laten we maar zeggen dat hij wat door zijn ambtenaren wordt afgeschermd," veronderstelt Mastenbroek minzaam. Maar het kan volgens hem niet zo zijn dat er geen gesprek komt over de bedreigingen voor een brok Limburgse cultuur dat jaarlijks tienduizenden toeschouwers trekt.

De minister zal dan ook opnieuw worden benaderd, zo nodig met 'force majeure'. Dat gesprek moet volgens de cdk zo snel mogelijk plaatsvinden, nog voordat het ministerie de RvS-uitspraken in beleid heeft vastgelegd. „Het kan niet zijn dat zoiets gebeurt zonder dat over alternatieven en uitzonderingsbepalingen is gesproken... De gouverneur denkt bij voorbeeld aan het gebruik van het aan lood verwante bismut. Volgens Stals is het nog de vraag of er voldoende van dat die stof voorhanden is en of het betaalbaar is.

Er moet volgens Mastenbroek ook een overgangsperiode komen. Hij is wel van mening dat serieus met de RvS-uitspraken rekening moet worden gehouden.

In de Tweede Kamer heeft Stals in eerste instantie steun gezocht en gevonden bij zijn Limburgse partijgenoot Frans Wolters, vice-voorzitter van de CDA-fractie en zelf fervent schutter. De schutterij in zijn woonplaats, Venlo-Blerick, gebruikt al kogelvangers. Wolters is er niet kapot van. „Het echte karakter ontneem je zo aan het schieten."

Volgens Wolters is het voldoende als de schutterijen met detectoren negentig procent van de kogels terugwinnen. „Een geweldig milieu-rendement." Volgens het CDA-Kamerlid zijn de bepalingen in het Meerjarenprogramma Milieubeheer te rigide. „Hebben we dit allemaal bedoeld? De geloofwaardigheid van het milieubeleid is hiermee niet gediend."

Wolters wil dat de bepalingen in de rijksnota zodanig worden aangepast dat het voldoende is als negentig procent van de kogels wordt opgeraapt. Hij gaat daarvoor steun zoeken in zijn fractie. Het CDA-Kamerlid heeft ook PvdA-fractievoorzitter Thijs Wöltgens gevraagd bij partijgenoot Alders te interveniëren. Wöltgens heft dat nog in beraad, laat een PvdA-woordvoerder weten.

Folklore

Voor de Limburgse schutters ligt nog een weg open. In Brabant en Gelderland leggen de schuttersgilden veel meer de nadruk op de folklore, de parades, en minder op het schieten. Voor Stals is dat geen begaanbare weg. „In Nederlands- en Belgisch-Limburg is schieten het belangrijkste element. Als dat niet meer op de traditionele manier kan, voorzie ik een geweldige achteruitgang. In Duitsland paraderen de schutterijen nog wat over de straat en schieten daarna in kelders met luchtdrukgeweren. In die richting willen wij niet afglijden."

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

EPZ

De N.V. Elektriciteits-Produktiemaatschappij Zuid-Nederland EPZ is een belangrijke producent van elektriciteit en warmte. Er werken ongeveer 2100 mensen. Het hoofdkantoor van EPZ staat in Eindhoven. De produktie vindt plaats in centrales op de locaties Limburg (Maascentrale in Buggenum, Clauscentrale in Maasbracht), Brabant (Amercentrale en Dongecentrale in Geertruidenberg) en Zeeland (centrale Borssele).

EPZ staat voor continuïteit in de energievoorziening. Dag in, dag uit. Met inachtneming van strenge veiligheidsnormen. Uiterst efficiënt en kostenbewust. En met oog voor het milieu. Energie produceren is bovendien een spannend vak. Een vak waarin ontwikkelingen naar de toekomst een grote rol spelen. De medewerkers van EPZ maken deel uit van die toekomst. Zij hebben gekozen voor een spannende baan in een spannende omgeving: EPZ.

Op onze locatie Limburg in Buggenum is de kolenvergassings[illegible] van Demkolec (een KV-Steg) in aanbouw. Voor de afdeling Onderhoud van Demkolec zijn wij op zoek naar een:

Planner (m/v)

Standplaats Haelen-Buggenum (Maascentrale).

Functie-informatie
De planner zal worden belast met het voorbereiden, opstellen en bewaken van planningen [illegible] fase van de kolenvergassings[illegible] van Demkolec. [illegible] in overleg met de [illegible] Onderhoud en [illegible] analyseert en evalueert [illegible] aan de ontwikkeling en [illegible]

Functie-eisen
Voor deze functie vragen [illegible] bij voorkeur W-richting, [illegible] Artemis 7000 planning[illegible] en het opzetten van [illegible]

Wij bieden u [illegible] van f 5.432,- bruto [illegible]

Spreekt deze functie u aan [illegible] richt dan binnen 14 dagen uw [illegible] Sociale Zaken van N.V. EPZ, de heer drs. J.J.Th. [illegible], Postbus 4001, 6080 AA Haelen, [illegible] vermelding van vacaturenummer 93-LM-04 in uw brief en in de [illegible] van de envelop.

Informatie
Voor informatie kunt u bellen met de heer H.W. Houben, chef Onderhoud Demkolec, telefoon 04750-8739 of mevrouw M.C. Tukker-[illegible], personeelsfunctionaris, EPZ locatie Limburg, telefoon 04746-0199.

SANDERS AUTOCENTRUM

Sanders BV, dealer van Alfa-Romeo en Hyundai personenautomobielen, wil haar enthousiast after-sales team uitbreiden met een:

EERSTE AUTOMONTEUR

Kandidaten dienen
- ★ in het bezit te zijn van het eerste monteurs-diploma of hiervoor te studeren (in een vergevorderd stadium)
- ★ te beschikken over een gezonde portie enthousiasme en
- ★ bereid te zijn bijscholingstrainingen van importeurs te bezoeken.

Bij voorkeur schriftelijke reakties kunt u richten aan:

AUTOCENTRUM SANDERS BV
Akerstraat 128, Brunssum.
Postbus 15, 6440 AA. Tel. 045-251644.

Een eigen bedrijf starten? Ondernemer worden?

In de regio Heerlen

Iedereen die initiatief en ondernemingslust [illegible] speelt wel eens met de gedachte om een eigen bedrijf te beginnen. Maar dan [illegible] wat en hoe? De voordelen van een succesvolle franchise-formule zijn legio. [illegible] is zo'n formule.

Wat doet Autotaalglas?

Zoals de naam al doet vermoeden repareert en vernieuwt Autotaalglas autoruiten. Het belangrijkste produkt is de reparatie van kleine beschadigingen (sterretjes of scheurtjes) waarbij de verzekeringsmaatschappij in principe de totale reparatie vergoedt. De Autotaalglas klanten kunnen hun reparatie dus eigenlijk gratis laten doen. Bovendien worden in de Autotaalglas-werkplaats autoruiten vernieuwd en worden bijvoorbeeld [illegible] kunnen overal in Nederland automobilisten met een autoruitprobleem professioneel geholpen worden. Op dit moment zijn er 19 vestigingen operationeel en 4 in voorbereiding. Eind '93 streven we naar 30 vestigingen.

Wat biedt Autotaalglas?

[illegible] Autotaalglas 'stapt' u in een formule die zich [illegible] bewezen en waarmee [illegible] aan de slag [illegible]. Nog enkele sprekende voordelen: [illegible] rendement op korte termijn met goede [illegible] mogelijkheden (Omzet vanaf de [illegible] dag). [illegible] ondersteuning in marketing, [illegible] administratie, huisvesting, [illegible], opleiding en zelfs [illegible]

Wat brengt u in als ondernemer?

Uiteraard beschikt u over technisch inzicht en doorzettingsvermogen. Bovendien heeft u de echte "koopmansgeest" en kunt u klantvriendelijk werken (Een Autotaalglas-ondernemer doet alles voor zijn klanten). U bent zelfstandig, kent verantwoordelijkheidsgevoel en u heeft een groot aanpassingsvermogen. Bij ondernemen hoort ook eigen geld: uw inbreng is f 30.000,-.

[illegible] vraagt veel. Denkt u te passen in deze formule, schrijf dan uw ondernemersbrief met c.v. waarmee u uw kwaliteiten als nieuwe Autotaalglas-ondernemer verduidelijkt.

Autotaalglas Nederland B.V.
t.a.v. Ing. E.H. Voorhorst, direkteur
Kapt. Hatterasstraat 17, 5015 BB Tilburg

GWK kent u vast en zeker van de vestigingen (75 in getal) [illegible] NS-stations en aan de grensovergangen.

De hoofdaktiviteit van GWK wordt gevormd door kontant geld- [illegible] geldwisseltransakties. Daarnaast worden de moderne financiële diensten [illegible] CDK-bank via GWK-kantoren aangeboden.

GWK is samen met CDK-bank en de dochteronderneming[illegible] Change-Express en het Belgische InterChange, een snelgroeiende onder[illegible]ming met ruim 1000 medewerkers. Het is een dynamische organisatie die [illegible] ontwikkelingen in de markt op haar werkterreinen op de voet volgt.

Dit stelt in toenemende mate hogere eisen aan de kennis en flexi[illegible]teit van het personeel.

Wij zoeken derhalve ambitieuze mensen die zich thuisvoelen in [illegible] snelveranderende omgeving. Voor het GWK-kantoor te Bocholtz zoeken [illegible]

Seizoenmedewerkers

DE FUNKTIE

Als baliemedewerker verleent u diverse financiële diensten. [illegible] wisselt vreemde valuta, verkoopt reisverzekeringen, aan- en verko[illegible] (reis)cheques en verzilvert allerlei betaalmiddelen.

WIJ VRAGEN

Voor deze funktie heeft u een HAVO en/of MEAO-diplo[illegible] nodig. U bent 18-23 jaar, u heeft een klantgerichte instelling, we[illegible] akkuraat en beschikt over een goede beheersing van de moderne tal[illegible]

WIJ BIEDEN

Voor de funktie geldt: een op het nivo van de funktie afgesten[illegible] salaris en uitstekende sekundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een 36-uri[illegible] werkweek, 8% vakantiegeld en reiskostenvergoeding.

U werkt in wisselende diensten, dus ook 's avonds en in het wee[illegible]end. Voor het werken op zon- en feestdagen geldt een extra vergoedi[illegible]

SOLLICITATIES

Schriftelijke sollicitaties kunt u richten aan GWK, t.a.v. de he[illegible] W.A. Keulen, Autoweg E314, nr. 5, 6422 PW Heerlen.

* Wij maken geen onderscheid in geslacht en/of etnische origine.

BodemSanering Nederland BV

Wij werken aan een schoner milieu door:
- BODEMSANERING
- GRONDREINIGING
- SLIBBEHANDELING

Voor onze grondreinigingsinstallatie te Weert, vragen wij op korte termijn:

3 procesoperators

Eisen:
- vooropleiding KMBO/MBO procestechniek;
- woonachtig in de nabije omgeving van Weert of bereid [illegible] te verhuizen;
- bereid [illegible] in 2- of 3-ploegendienst.

Sollicitaties kunt u richten t.a.v. de heer [illegible]
[illegible] Nederland BV, [illegible] Weert.

DE WIT B.V.

[illegible]

SERVICEMONTEUR (m/v)

[illegible]

DE WIT B.V.
[illegible]

PLAVITA® PLAFONDS

M.P.T. PLAFONDS SITTARD

zoekt per direct

ENERGIEKE MONTEURS

bij voorkeur uit het timmervak, voor het monteren van plafonds.

In verband met de hoge kwaliteitsnormen die gesteld worden aan de door [illegible] te monteren plafonds, is een interne opleiding noodzakelijk. Enige kennis [illegible] elektrotechnisch gebied is een pré.

Wij vragen:
- a) rijbewijs BE;
- b) flexibele werktijd;
- c) elektrotechnisch onderlegd;
- d) goede contactuele eigenschappen.

Wij bieden een energieke baan met vele mogelijkheden in een team. Go[illegible] arbeidsvoorwaarden.

Geïnteresseerden kunnen binnen 10 dagen telefonisch contact opnemen [illegible] de hr. K. Thijssen of de hr. E. v. Sloun, tel. 046-5[illegible]850.
Adres: M.P.T. Plafonds, Industriestraat 2A, 6135 KH Sittard.

Geoconsult B.V.

Geoconsult B.V.
Industriestraat 33
6433 JW Hoensbroek
Tel. 045-226633
Fax 045-229185

GEOCONSULT B.V. GRONDMECHANIKA & MILIEU[illegible]

GEOCONSULT B.V. is een jong, snel groeiend en dynamisch ingenieurs[illegible] dat opereert op het gebied van grondmechanica, funderings- en milieu[illegible] Zij bezit vestigingen in Hoensbroek en Aken.

Ter versterking van de geotechnische adviesafdeling te Hoensbroek vragen w[illegible]

EEN GEOTECHNISCH ADVISEUR

Deze adviseur zal zich bezig houden met:
- het uitvoeren van geotechnische berekeningen;
- het geven van grondmechanische en funderingstechnische adviezen;
- planning en begeleiding geotechnisch veldwerk;
- akoestisch doormeten van palen.

Vereist zijn een opleiding op academisch of H.B.O.-niveau. Een praktische en kommerciële instelling, flexibiliteit, gedrevenheid en goede kontaktuele eigenschappen. Ervaring en computervaardigheid strekt tot aanbeveling.

Ter versterking van de veldploegen vragen wij:

EEN VELDWERKER MILIEUTECHNIE[illegible]

Deze krijgt tot taak:
- het uitzetten en verrichten van milieutechnische boringen;
- bemonstering, klassifikatie en rapportage van bodemprofielen;
- begeleiding en toezicht bij bodemsaneringen.

Enige ervaring en een opleiding op M.B.O.-niveau zijn vereist.

Uw schriftelijke sollicitatie zien wij graag binnen 14 dagen na verschijning van d[illegible] blad tegemoet.

Gemeente Geleen

Eerste medewerker [illegible]

[illegible] medewerker gemeentekantoren

Eerste medewerker automatisering

[illegible]

Profielschets.
U heeft een HBO-opleiding (HIO of HTS-informatika) aangevuld met enige jaren systeembeheerderservaring. U bent deskundig op het gebied van UNIX en RDBMS (vooral Oracle). U heeft een analytisch denkvermogen en u beschikt over goede redactionele en kontaktuele vaardigheden. U bent bereid om enigszins aangepaste werktijden te accepteren.

Salaris.
Bij een volledige en volwaardige uitoefening van de funktie maximaal fl. 5261,- bruto per maand (schaal 9).

Huub Crütz, een abnormaal paranormaal musicus

Omroep Limburg Klassiek presenteert vanmiddag van 12 tot 2 een portret van Huub Crütz. Het interview dat muziekredacteur Ed Gerits met de Landgraafse musicus had, wordt gelardeerd met opnamen van enkele solistische optredens en concerten van de harmonie van Nieuwenhagen, waarover Crütz de muzikale scepter zwaaide.

Onze gesprekken gingen altijd over muziek. Over het Maastrichts conservatorium, waar hij les gaf. Over de harmonie van Nieuwenhagen, waarmee hij als dirigent successen behaalde. Of over hoorn spelen, zijn passie.

Er is inmiddels veel gebeurd met de in Landgraaf wonende musicus Huub Crütz. Dat wordt duidelijk bij het maken van een afspraak voor dit interview. „Om half twee kan niet want dan moet ik een vrouw met herniaklachten behandelen." Crütz weet sinds een jaar of drie dat hij over paranormale genezingskracht beschikt. Dat besef heeft zijn leven radicaal veranderd.

door

JOS FRUSCH

Huub Crütz is nog steeds de vriendelijke, joviale kerel zoals ik hem al jaren ken. Zelfs de vrouw met herniaklachten kan wel even wachten als ik hem vertel dat mijn agenda overvol zit. Alleen, hij is flink afgevallen, meer dan 16 kilo. „Minder eten en veel wandelen. Want ik moet het kwijt." Crütz trekt aan zijn pijp en kijkt me met grote ogen aan.

„Het..?"

„Het..? Ik vang negatieve energie van mensen op. Als ze depressief zijn, of ziek, dat voel ik meteen. Komt er iemand bij me met pijn in de rug, dan krijg ik het ook. Dan komt er bij mij positieve energie vrij. Als ik die niet kwijt kan, dan begin ik te transpireren, trek wit weg. Dan moet ik de bossen in."

Als hoornist was Huub Crütz, 42 inmiddels, een kanjer. Op 18-jarige leeftijd al werd hij solo-hoornist bij het Gürzenich-orkest in Keulen. Hij trad regelmatig als solist op en zijn virtuoos spel werd op plaat gezet. Op het Maastrichts conservatorium bleek hij ook als docent over bijzondere talenten te beschikken. Daar stond hij samen met zijn oud-leraar Erich Penzel aan de basis van de Maastrichtse hoornschool.

Toen wist Huub Crütz nog niet wat hij nu wel weet. Dat hij over bijzondere gaven beschikt. Artsen konden geen verklaring vinden voor zijn 'zware' benen, waardoor hij nauwelijks kon lopen en voor zijn gezicht en handen die begonnen te bloeden als hij lang in het gezelschap van mensen verkeerde. Totdat hij bij toeval in contact kwam met een paranormaal genezer. „U bent paranormaal begaafd, u heeft ongelooflijk veel energie."

Crütz kan zich zijn reactie op deze boodschap nog goed herinneren. „Wat moet ik daar nu mee?"

„'Als je het in zo'n hoge mate hebt, gewoon beginnen met genezen', was zijn antwoord." Huub Crütz voegde diezelfde dag nog de daad bij het woord. Een schoonzusje met chronische nekklachten hielp hij in tien minuten van haar kwaal af. Gewoon door met zijn hand over de pijnlijke plek te strijken. „Toen werden vele dingen voor mij duidelijk. Waarom ik mij op feestjes, in de omgeving van mensen zo slecht voelde. Ik neem negatieve energie bij mensen weg en krijg er positieve energie voor terug. Dat is een gevoel alsof ik uit elkaar plof. Toen ook besefte ik dat ik niet meer normaal zou kunnen functioneren. Een eenzaam en geïsoleerd leven is mijn enige mogelijkheid."

Sinds dat bezoek aan die paranormale genezer, nu zo'n drie jaar geleden, heeft Huub Crütz zijn paranormale genezingskracht verder ontwikkeld. Hij kan melding maken van sensationele gevallen, die hij zelf niet kan verklaren. Over die mevrouw, die door de gynaecologen onvruchtbaar werd bevonden, maar na drie behandelingen in verwachting raakte; over zijn schoonvader, die na een herseninfarct in diepe coma lag, door de geneesheren was opgegeven, maar na een behandeling van zijn schoonzoon binnen twee dagen weer onder de douche stond; over een jongeman die na een ongeval volledig verlamd in een Luiks ziekenhuis belandde en door Crütz weer langzaam op de been werd geholpen. „Hij loopt nu weer rond," lacht de Landgraafse genezer triomfantelijk.

● *Huub Crütz: „Ook mijn voetzolen en onderbenen stralen."* Foto: FRANS RADE

Ongeloof maakt zich van vele mensen meester, als ze deze verhalen horen. Ook de medici stonden bepaald niet te springen om de vrijwillige diensten van de Landgraafse genezer. „Ik kan dat begrijpen," vertelt Huub Crütz met een gouddeerlijke blik in zijn ogen. „Zij hebben er jarenlang voor geleerd, ik weet er helemaal niets van. Ik heb er verder ook geen verklaring voor."

„Hier komt die energie uit." Huub Crütz laat de binnenkant van zijn handen zien. „Ook mijn voetzolen en mijn onderbenen stralen. Die straling is soms zo groot, dat de zolen van mijn schoenen worden weggevreten."

Geen wonder dat Crütz wel eens wilde weten wat er nu precies met hem aan de hand is. Hij kwam bij een professor in Bielefeld die met een speciaal apparaat de aura van mensen kan meten. „Er zaten alleen maar felle witte vlekken op die foto's, als teken van enorme energie. Die professor vertelde dat hij dat nog nooit had meegemaakt. 'U bent niet paranormaal, maar abnormaal paranormaal', zei hij tegen me."

Vreemd eigenlijk dat deze gaven zich bij Huub Crütz pas op zijn 39-ste hebben gemanifesteerd. „Je moet er rijp voor zijn," verklaart de genezer. „De muziek heeft mij daarbij geholpen. Als musicus ben je voortdurend met je ziel bezig. En je moet je geweldig kunnen concentreren. Ook als genezer moet je je kunnen concentreren op wat er in het lichaam van iemand anders gebeurt. Ga ja te lang met een behandeling door, dan zou het kunnen ontploffen."

Na zijn opzienbarende ontdekking heeft Huub Crütz zijn loopbaan als musicus, dirigent en docent moeten afbreken. „Tijdens de repetities in Nieuwenhagen werd ik na tien minuten doodziek. Het was alsof ik onder de douche vandaan kwam. Alle negatieve energie van de muzikanten verzamelde zich in mijn lichaam. En als ik in Maastricht had lesgegeven, dan moest ik in drie etappes naar huis. Ik kan me niet meer ophouden waar mensen zijn."

Dat moet toch een verschrikkelijke ervaring zijn voor een man die zijn hele ziel en zaligheid aan muziek had verpand. Huub Crütz ontkent. „Ik ben gestopt om andere mensen te kunnen helpen. Dat geeft meer voldoening dan muziek maken. Bovendien, deze gave is zo zwaar, je hebt niet de vrijheid om er niets mee te doen. Je krijgt toegang tot een andere dimensie van het leven, wat vroeger belangrijk voor je was, blijkt nu maar bijzaak. Mijn leven is veel zinvoller geworden. Maar ik kan goed relativeren. Mijn vrouw en ik moeten er vaak genoeg mee lachen. Als we 's avonds een blokje om lopen bijvoorbeeld en de straatlantaarns uitspringen als ik er langs loop." Een brede lach verschijnt op het gezicht van de eens zo getalenteerde hoornist.

Het liefst blijft Huub Crütz als paranormaal genezer in de anonimiteit. Klanten heeft hij genoeg. Van Gent tot Amsterdam en van Brussel tot Keulen. Daar zorgt de mond-tot-mondreclame voor. En hij waakt ervoor zijn gaven commercieel te gaan exploiteren. „Ik wil mijn patiënten alle aandacht geven. Geen tien minuutjes, maar als het moet tien uur."

Over zijn collega's in het vak en de negatieve aspecten is hij weinig mededeelzaam. Hij geeft toe dat die wereld veel uit show bestaat. „Natuurlijk, iedereen heeft positieve energie en er zijn meer mensen die over deze krachten beschikken. Maar dat betekent nog niet dat je een paranormaal genezer bent. Je kunt het vergelijken met pianospelen. Iedereen kan het leren, maar niet iedereen wordt Rubinstein."

„En wat mezelf betreft. Dat proces in mijn lichaam is niet te beheersen. Die energie moet eruit. En ik ben blij dat ik dit doen kan."

Gynaecoloog Hans Evers: 'Politici houden niet van KID's'

Dr. Hans Evers, hoogleraar gynaecologie aan de Rijksunversiteit Limburg, is boos op de politiek: „Politici houden niet van KID's (Kunstmatige Inseminatie met Donorzaad, red.) Christen-democraten, klein rechts en sociaal-democraten in het parlement zorgen ervoor dat wij onze KID-kliniek straks wel kunnen sluiten. De voorgenomen opheffing van de anonimiteit van spermadonoren leidt ertoe dat we nog nul-komma-nul aanmeldingen krijgen. We hebben nu acht donoren, die mogen gelukkig nog wel onbekend blijven."

Het wetsvoorstel van Justitie, dat op dit moment bij de Raad van State ligt, wil de anonimiteit van de zaaddonoren niet langer vastleggen. Zowel CDA als klein rechts is vóór, maar de PvdA heeft nog geen duidelijk standpunt ingenomen. Hans Evers is duidelijk getergd.

DOOR PIET KAASHOEK

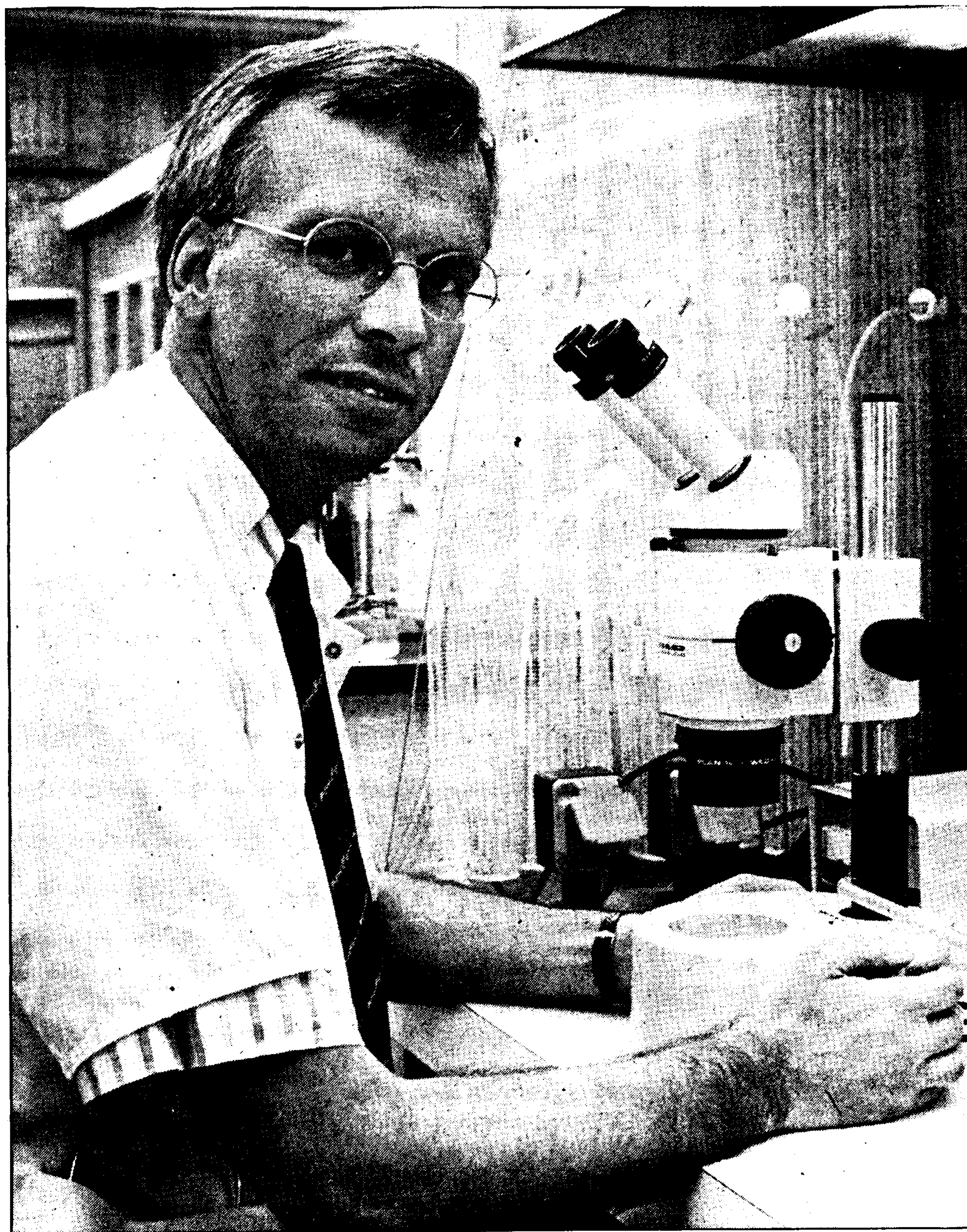
„Het is eigenlijk te gek voor woorden. Op bijna hetzelfde moment vergaderden in Nederland en België de fracties in de Kamer over de vraag of zaaddonoren al dan niet met naam en toenaam bekend moeten zijn. In België is er al twee jaar wetgeving die de anonimiteit van de zaaddonor waarborgt. In Nederland ziet het ernaar uit dat, dankzij de opstelling van het CDA en klein rechts zaaddonoren zich moeten laten registreren. Er zal een waar KID-toerisme ontstaan." Evers begrijpt niet waarom het zogenaamde 'tweelokettenbeleid' het niet haalt. Bij dergelijk beleid kan de zaaddonor kiezen: óf anoniem, óf met naam en toenaam. „Het staat wel vast dat deze gang van zaken grote gevolgen zal hebben voor echtparen die verminderd vruchtbaar zijn en die graag een eigen kind wensen."

De omvang van de mannelijke en vrouwelijke 'subfertiliteit' is volgens Evers een groot probleem. „In Zuid-Limburg komt een op de vijf kinderloze echtparen minstens één keer bij een specialist om zich te laten behandelen. Als dat niet dramatisch is, dan weet ik het niet. Gemiddeld dienen zich per jaar zestig tot tachtig stellen aan bij wie een behandeling met donorzaad de enige mogelijkheid is."

Dat de politiek geen oog heeft voor deze problemen, wijt de gynaecoloog aan de ver-van-mijn-bedhouding van politici. Evers, cynisch: „De lui in die bankjes daar zijn het stadium dat ze kinderen willen krijgen allang gepasseerd. Die staan veel dichter bij hartinfarcten, dotteren en open-hartoperaties. Ik zie nog geen tienduizend onvruchtbare mannen op het Binnenhof demonstreren."

Afstrepen

Wat in het begin van dit jaar vrijwel zonder slag of stoot is gepasseerd op het gebied van wet- en regelgeving voor de behandeling van verminderd vruchtbare echtparen, grenst volgens prof. Evers aan het ongelooflijke. „Het is de laatste weken een kwestie van afstrepen geweest: vorige week heeft het kabinet een eenzijdig moratorium op eicel-experimenten afgekondigd. Het standpunt van de politiek is nu duidelijk. Dat wil zeggen dat onderzoek op klompjes bevruchte eicellen op ernstige afwijkingen, zoals spierdystrofie, zwakzinnigheid of taaislijmziekte niet kan worden voortgezet. En de reageerbuisbevruchting kan erdoor bemoeilijkt worden." En daar komt nu de kwestie van de anonimiteit van de zaaddonor bovenop. Evers vindt dat principieel onderscheid moet worden gemaakt tussen adoptiekinderen, en kinderen verwekt met donorzaad. Hij noemt het voorbeeld van Zweden. „Toen daar in 1985 het donorpaspoort werd ingevoerd liep het aantal zwangerschappen door inseminatie terug van de jaarlijkse tweehonderd tot ongeveer dertig. En dat gaat hier ook gebeuren."

● *Hans Evers: „Er zal een waar KID-toerisme ontstaan."*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Niettemin is er voor de 'subfertiele' echtparen, met name voor de mannen, een lichtpuntje, dat overigens niets met politiek heeft te maken. Over de hele wereld is de kwaliteit van het menselijk sperma de laatste vijftig jaar sterk verminderd. Maar eenvoudige instructies voor de kleedgewoonte van 'subfertiele' mannen kunnen binnen enkele maanden voor verbetering van de toestand leiden. Dat heeft te maken met de temperatuur van testes en scrotum. Dat de zaadballen buiten het lichaam hangen heeft tot doel, te zorgen dat ze gemiddeld twee graden kouder zijn dan de rest van het lichaam, ongeveer 35 graden. Bij die temperatuur vindt een optimale spermaproduktie plaats. Als iemand strak ondergoed draagt, iedere week tweemaal de sauna bezoekt, met een stretchpyjama aan slaapt en dagelijks een heet ligbad neemt, dan zou het scrotum wel eens (veel) te warm kunnen zijn, en dan kan het sperma van slechte kwaliteit zijn. De Wereldgezondheidsorganisatie heeft als norm voor goed sperma: twintig miljoen zaadcellen per kubieke centimeter. Evers: „Van ongeveer zevenentwintig procent van alle echtparen die problemen hebben met de vruchtbaarheid, heeft de man matig tot slechts zaad."

Onderzoek

Per 1 maart start in het Tilburgse St.-Elisabethziekenhuis een onderzoek waarmee het sluitende bewijs geleverd moet worden, dat een te warme balzak mannen minder vruchtbaar of zelfs onvruchtbaar maakt. Het wordt uitgevoerd door IVF-arts drs. Carolien Tiemessen, en ook prof. Evers is bij de opzet van dat experiment betrokken. Veertig vrijwilligers worden gezocht, die gedurende een half jaar strak ondergoed en daarna eenzelfde periode wijde onder- en bovenkleding dragen. Een tweede groep begint met wijde kleding, slaapt bloot, mijdt warme ligbaden, en gaat zich na een half jaar nauwsluitend kleden en vaak in een warm bad. De deelnemers staan iedere maand tweemaal sperma af, dat op aantal en beweeglijkheid wordt gecontroleerd met speciale apparatuur. Eenvormigheid, ook een aspect van de kwaliteit, wordt met het oog vastgesteld. Bij het begin, bij de wisseling en aan het eind van de periode dragen de deelnemers aan het onderzoek een zogenaamde Fiamarker, een kastje ter grootte van een walkman. Twee elektroden, een aan het scrotum en de andere tegen de buik meten gedurende 48 uur iedere twee minuten de temperatuur. Een computer houdt al deze gegevens bij waardoor inzicht ontstaat in de relatie tussen kleed- en andere gewoonten en de zaadkwaliteit.

Evers: „Dat is baanbrekend werk en het helpt ons mogelijk op weg om subfertiele mannen te adviseren. Dat zal dan een van de weinige manieren zijn die ons nog resten om verminderd vruchtbare paren te helpen op een manier waar ze iets aan hebben."

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

De nummer 1 in internationale sportreclame

Wij zoeken een zelfstandige handelsagent voor de functie

DISTRICTSVERKOOPLEIDER VOOR SPORTRECLAME M/V

Voor ons gepland verkoopkantoor in Limburg. Een zeer goed inkomen met een interessante [illegible] provisie en deelname in de winst d.m.v. tantieme wordt geboden, inclusief een [illegible].

[illegible] goede verkoopkwaliteiten beschikken onze Districtsverkoopleiders over een goede kennis van de Duitse taal, onderhandelingstalenten, [illegible] en zijn tussen de 25 en 35 jaar oud. Daarnaast hebben ze een grote drang naar succes.

Onze [illegible] onderneming met meer dan 250 medewerkers in Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, België en Nederland, wint voortdurend aan betekenis op het gebied van de internationale sportreclame. Wij richten ons hoofdzakelijk op affiche-, informatiekast- en stadionreclame en wij werken inmiddels met meer dan [illegible] sportverenigingen samen, waaronder ook met topclubs zoals FC Bayern München, [illegible] FC Kaiserslautern, TC Blau-Weiß Neuss en nog vele anderen.

Onze verkoopkantoren bevinden zich in [illegible], Stuttgart, Freiburg, Nürnberg, [illegible], Linz/Donau, Salzburg en Erfurt.

Indien deze advertentie uw belangstelling gewekt heeft, zien wij uw schriftelijke sollicitatie voorzien van uw C.V. en pasfoto graag tegemoet. [illegible]

Installatiebedrijf Roderland B.V. gevestigd in Kerkrade, is een middelgrote en financieel gezonde onderneming, welke met ca. 225 vaste medewerkers een omzet van ruim 40 miljoen gulden realiseert.
Het bedrijf verzorgt de complete engineering en uitvoering van werktuigkundige installatieprojecten in de sectoren utiliteit, industriële piping, sprinkler en technisch installatiebeheer.
Een 24-uurs service-afdeling ondersteunt deze activiteiten permanent.
Daarnaast beschikt I.B.R. over een vestiging in Herzogenrath (Duitsland) en Kortessem (België).

IBR Installatie Bedrijf Roderland bv

Wegens uitbreiding van onze activiteiten willen wij in contact komen met kandidaten voor de vacature van:

Technicus meet- en regeltechniek

Functie-informatie:
- het ontwerpen en uitwerken van regelinstallaties;
- het maken van calculaties ten behoeve van prijsaanbiedingen;
- het beoordelen van regelschema's en technische specificaties van regelapparatuur;
- het inregelen van regelinstallaties, het uittesten hiervan en het verhelpen van storingen;
- actieve participatie in het technisch installatiebeheer;
- adviseren en ondersteunen van de projectengineers, c.q. projectleiders op het gebied van regelinstallaties.

Functie-eisen:
- tenminste MTS regeltechniek;
- ruime werkervaring als technicus voor regelinstallaties, in combinatie met de uitvoering van [illegible]-installaties;
- ervaring met computergestuurde regelinstallaties;
- zelfstandig en in teamverband kunnen functioneren, met eigen initiatieven, doorzettingsvermogen en slagvaardigheid;
- leeftijd circa 35 jaar.

Kandidaten (m/v) voor deze functie worden verzocht hun sollicitatie met uitvoerige persoonlijke en zakelijke gegevens te richten aan:
Installatie Bedrijf Roderland B.V.
Postbus 530, 6460 AM Kerkrade
t.a.v. mr. M.W.C. Smits.

Een medische en/of psychologische keuring kan deel uitmaken van de selectieprocedure.

Wij zijn een toonaangevende drogisterijketen in Europa [illegible] hoofdkantoor gevestigd in Duitsland en nevenvestigin[illegible] Nederland, Oostenrijk, Spanje en Frankrijk.
Door de enorme expansie in Holland zoeken wij versterking [illegible] hoofdkantoor in Culemborg voor het bereik

NON FOOD / DROGISTERIJARTIKE[illegible]

een ambitieuze

INKOPER M/

in Culemborg

Wij verwachten van u:
- inkoop- en organisatie-ervaring in deze marktsektor
- diplomatie • eigen initiatief • doorzettingsverm[illegible]
- goede kennis van de Duitse taal

Wij bieden u:
- de mogelijkheid op een leidinggevende positie d.m.v. een [illegible] inkoopgeoriënteerde, intensieve training-on-the-job.
- een honorarium overeenkomstig uw talent en speciale vakken[illegible]

De vervulling van deze voorwaarden kan de basis zijn v[illegible] vertrouwelijke, succesvolle, ook voor u zich lonende samenw[illegible]
Wij garanderen u natuurlijk strikte vertrouwelijkheid.
Indien u geïnteresseerd bent verzoeken wij u Uw sollicitatie te rich[illegible]

SCHLECKE
Postbus 298 • t.a.v. Dhr. A. Spanlang • 4100 AG Culen

Justitie

Zorg voor de rechtsorde is de centrale taak van Justitie. Daarom doet de samenleving een beroep op Justitie om criminaliteit op te sporen en te voorkomen. Vervolging, berechting en het ten uitvoer leggen van straffen sluiten hierbij aan. Ook de ontwikkeling van rechtsnormen behoort tot de zorg voor de rechtsorde. Justitie zorgt er verder voor dat er in ons land recht kan worden gesproken. Het vreemdelingenbeleid en de organisatie van de jeugdbescherming zijn eveneens kerntaken van Justitie. Bij de behartiging van al deze taken gaat het niet alleen om de kwaliteit van het beleid maar ook om zorgvuldigheid en doeltreffendheid in de uitvoering.

Ministerie van Justitie

Penitentiaire Inrichtingen 'Overmaze' Maastricht vraagt:

Afdelingshoofd v/m 38 uur

Taken U bent verantwoordelijk voor de begeleiding en verzorging van gedetineerden; draagt zorg voor de uitvoering van het vastgestelde belei[illegible] aanzien van het regiem, de beveiliging, de verzorging en de sociale en culturele dienstverlening binnen de afdeling; instrueert en begeleidt de teamleden in de bejegening van de gedetineerden; voert het personeels[illegible] -inzet van de afdeling; evalueert de beleidsuitvoering binnen de afdeling en het team en adviseert de plaatsvervangend directeur detentiezaken over de bovengenoemde zaken; fungeert als aanspreekpunt voor de a[illegible] **Functie-eisen** HBO-opleiding met ervaring in een soortgelijk werkveld; leidinggevende ervaring is gewenst. **Salaris** Minimaal f 2949,- en maximaal f 4580,- bruto per maand; 8% vakantietoeslag. Vacaturenummer 3 014 1172.

Plaatsvervangend Hoofd Personeelszaken v/m 38 uur

Taken U vervangt het Hoofd Personeelszaken en ge[illegible] leiding aan de medewerkers personeelszaken; draagt zorg voor het uitvoeren van het personeelsbeleid, het oplossen van complexe individuele personele taken, de realisering van het vastgestelde personeelsplan; c[illegible] de specifieke departementale activiteiten; verzorgt de voorlichting en introductie van (nieuw) personeel op het terrein van rechtspositie en arbeidsvoorwaarden; ziet toe op een adequate administratieve uitvoering v[illegible] personeelsbeheerstaken; ziet toe op en beheert de AO/IC procedures aangaande personeelszaken. **Functie-eisen** Minimaal MBO-AP/PB of een andere relevante opleiding; enige jaren ervaring in een soort[illegible] functie strekt tot aanbeveling. **Salaris** Minimaal f 2596,- en maximaal f 4019,- bruto per maand; 8% vakantietoeslag. Vacaturenummer 3 015 1172.

Verpleegkundige v/m 19 uur

Taken U verleent medisch-sociale zorg aan gedetineerden; verzorgt de intake van gedetineerden; assisteert de inrichtingsarts; onderhoud[illegible] contacten met externe instanties; neemt deel aan multidisciplinair overleg betreffende gedetineerden; verricht administratieve werkzaamheden. **Functie-eisen** Diploma verpleegkundige A en/of B. **Salaris** Een aanvangssalaris van minimaal f 2417,- en maximaal f 3659,- bruto per maand; 8% vakantietoeslag; genoemde salarissen zijn gebaseerd op een volledige werkweek. Vacaturenummer 3 016 1172.

Hoofd Informatievoorziening v/m 38 uur

Taken U bent verantwoordelijk voor de voorbereiding, ontwikkeling en uitvoering van het infor[illegible] [illegible] inventariseert bestaande informatiestromen en -behoeften op de voorkomende managementniveaus en analyseert deze met behulp van systeemontwikkelingsmethodieken; adviseert het managementteam ten aan[illegible] de strategie voor invoering van informatie(deel)plannen; ontwikkelt voorstellen ten behoeve van het algemeen automatiseringsbeleid; draagt zorg voor de organisatie van het inrichtingssecretariaat en structureert de taakverdeling; draagt speciaal zorg voor het personeelsbeheer en de personeelsbegeleiding binnen de afdeling informatievoorziening. **Functie-eisen** HBO-opleiding op informatica gebied waarbij enige ja[illegible] ervaring in een soortgelijke functie vereist is. **Salaris** Minimaal f 3391,- en maximaal f 5[illegible],- bruto per maand; 8% vakantietoeslag. **Bijzonderheden** Het betreft hier een nieuwe functie binnen een ni[illegible] afdeling. Vacaturenummer 3 012 1172.

Hoofd Financiële Zaken tevens Plaatsvervangend Directeur Economische Zaken v/m 38 uur

Taken U bent verantwoordelijk voor de voorbereiding en ontwikkeling van het beleid met betrekking tot financieel-economische [illegible] en de gedetineerdenarbeid; draagt zorg voor de uitvoering van de taken van de afdeling financiële zaken conform de vastgestelde administratieve organisatie en maatregelen van interne controle en bent daarin spec[illegible] [illegible] de werkzaamheden; vertaalt het vastgestelde [illegible] beleid in een afdelingsjaarplan en geeft hierin uitvoeringsprioriteiten aan; draagt zorg voor [illegible] het financieel beleid, waaronder de interne budgettering en het financieel beleid betreffende de [illegible] neemt bij diens afwezigheid diens taken waar; fungeert als aanspreekpunt van de afd[illegible] **Functie-eisen** HEAO bedrijfseconomische richting of een vergelijkbaar opleidingsniveau; enige jaren ervaring [illegible] **Salaris** Minimaal f 3[illegible],- en maximaal f 5281,- bruto per maand; 8% vakantietoeslag. Vacaturenummer 3 019 1172.

1e Medewerker Inrichtingssecretariaat v/m 38 uur

Taken U draagt zorg voor de juiste, tijdige en uniforme uitvoe[illegible] [illegible] van dienst- en gedetineerdenpost; verdeelt en plant de werkzaamheden van de medewerke[illegible] [illegible] secretariële dienstverlening en verwerkt deze [illegible] ten behoeve van het [illegible] draagt zorg voor het [illegible] van vergaderingen, [illegible]; neemt bij afwezigheid van de managementassistente diens taken waar en beheert dan het [illegible] **Functie-eisen** [illegible] secretariële richting of vergelijkbare opleiding; enige jaren ervaring is vereist. **Salaris** Een aanvangssalaris van minimaal f 2317,- en maximaal f 3303,- bruto [illegible] een uitloop op grond van diensttijd tot een maximum van f 3478,- bruto per maand; 8% vakantietoeslag. Vacaturenummer 3 017 1172.

Medewerker Particuliere Arbeid v/m 38 uur

Taken U draagt zorg voor de voortgang van het produktieproces binnen de sectie par[illegible] arbeid; instrueert en begeleidt gedetineerden bij de particuliere arbeid; bent belast met de zorg van de in het produktiebedrijf opgestelde machines en gereedschappen; [illegible] verricht noodzakelijke administratieve werkzaamheden. **Functie-eisen** [illegible] werkervaring; bereidheid tot het volgen van (voor de functie verplichte) opleidingen; een behoorlijke mondelinge en schriftelijke [illegible] **Salaris** Een aanvangssalaris van minimaal f 2317,- en maximaal f 3303,- bruto per maand; een uitloo[illegible] [illegible] Vacaturenummer 3 018 1172.

Medewerker Elektrotechniek v/m 38 uur

Taken U draagt zorg voor de bediening, controle en het technisch onderhoud van licht- en [illegible] regelinstallaties; lokaliseert storingen in de elektrische delen van complexe apparatuur en heft deze op; voert een administratie en rapporteert omtrent de verrichte [illegible] van de aanwezige installaties; verricht regelmatig [illegible] **Functie-eisen** MTS elektrotechniek; ervaring met installatie [illegible] **Salaris** [illegible] van minimaal f 2317,- en maximaal f 33[illegible],- bruto per maand; een uitloop op grond van diensttijd tot een maximum van f 3478,- bruto per maand; 8% vakantie[illegible]

Magazijnbeheerder Arbeid v/m 38 uur

Taken U verzorgt de inname, opslag, uitgave en verzending van goederen; onderhoudt interne contacten [illegible] draagt zorg voor een adequate administratieve verwerking van de goederenbewegingen conform de [illegible] **Functie-eisen** [illegible] **Salaris** Een aanvangssalaris [illegible] 8% vakantietoeslag. Vacaturenummer 3 020 1172.

[illegible] voor vrouwen, gehandicapten en leden van etnische minderheden. Daarom worden zij [illegible] **Bijzonderheden** Een medische keuring [illegible] maakt deel uit van de selectieprocedure; een psychologisch onderzoek kan hier deel van uitmaken. **Inlichtingen** [illegible] Economische Zaken en Hoofd Informatievoorziening kunnen worden ingewonnen bij de[illegible] J.M.J. [illegible] bij de heer J.A.J.H. Narinx, Hoofd Personeelszaken, beiden te bereiken onder telefoonnum[illegible] (043) [illegible]. **Sollicitaties** [illegible] vacaturenummer richten aan Penitentiaire Inrichtingen 'Overmaze', ter attentie van het Hoofd Personeelszaken de heer J.A.J.H. Narinx, Postbus 1099, 6201 BB Maastricht.

Justitie: het juiste gewicht in de schaal

Ik lig op de bank, voel harde druk tegen mijn recht omhoog gestrekte arm, maar ik bied weerstand, het gaat hard tegen hard; steeds een nieuw vierkant kaartje op mijn lichaam, en daarop de ringvormige magneet. Iedere keer die druk; heel af en toe kan ik onmogelijk weerstand bieden en buigt mijn arm voor het geweld. Dat is dan aanleiding voor zacht uitgesproken conclusies. 'Inderdaad, de galblaas. Ja hoor, hypoglycaemie. Ja! Oma!' Zonder twijfelen, zonder aarzeling. Hier beoefent iemand een reeds lang bestaande wetenschap, waar hij kennelijk schik in heeft en bovendien goed in is. Boudewijn Felperlaan in Borgharen bedrijft de kinesiologie. 'Ziekte is een laatste teken, waarmee het organisme laat merken dat er een onevenwichtigheid in het spel is. Je moet het diep zoeken, soms generaties terug,' zegt hij. Vandaar 'oma'.

Kinesiologie schrikt niet terug voor een beetje magie

door SANTE BRUN

„Als acupuncturist ging ik die beperking voelen, ik miste die emotionele factor. En ik begon het als een gemis te ervaren dat je niet kon ingaan op de individuele achtergrond van de klachten. Het was altijd: die klachten, dus die remedie. De persoonlijke kant van de problematiek, die haalde je er niet uit."

Boudewijn Felperlaan was achttien jaar huisarts in Hoensbroek, bekwaamde zich in de acupunctuur toen hij de 'reguliere' geneeskunde te beperkt ging vinden; omdat de mens is wat hij eet, verdiepte hij zich ook in de orthomoleculaire geneeskunde, die een uitgebalanceerde voeding met suppletie met vitaminen en mineralen vooorstaat. En om ieders persoonlijke achtergrond tot zijn recht te laten komen bekwaamde hij zich in de kinesiologie, de spiertestmethode.

Tijdens zijn verdere ontwikkeling in deze alternatieve behandeling kwam hij in contact met de 'Onde Vitale', letterlijk 'de levensgolf'; een door de Franse elektrotechnisch ingenieur Claude Onillon ontwikkelde methode van diagnose en therapie door middel van magnetisme. „Dat was precies wat ik zocht," zegt Felperlaan. „Beschouw het lichaam als een computer, waarin het antwoord op alle vragen zit opgeslagen. Met behulp van een magneet vraag je die gegevens op. De mogelijkheden zijn praktisch onbegrensd. Wat je krijgt is een individueel beeld van die ene mens."

De kern van de methode is, dat ziekte de uiting is van een onbalans in het elektromagnetisch systeem van het lichaam, dat in wezen een 'energiesysteem' is, het meridiaansysteem dat ook gehanteerd wordt in de acupunctuur. „Je moet het je zo voorstellen: iemand wordt ziek door een uiterste poging van het lichaam het verstoord evenwicht te herstellen, het is als het ware het laatste bedrijf van een toneelstuk. De Ondevit-methode stelt ons in staat alle stappen die tot de ziekte hebben geleid terug te gaan, na te gaan wat de verstorende invloeden zijn geweest."

Felperlaan noemt het voorbeeld van iemand die last had van ernstige migraine. „Dan vind je altijd een meridiaanverstoring in het galblaasgebied en een instabiele bloedsuiker, hypoglycaemie." Deze instabiele bloedsuiker ontstaat altijd als er meridiaanverstoringen zijn. En die meridiaanverstoringen zijn weer het gevolg van emotionele factoren. Deze instabiliteit daarin kan dan ook weer zeer veel problemen veroorzaken. (Felperlaan noemt ook de hyperactieve kinderen die je tegenwoordig steeds meer ziet; duidelijk een teken van een sterk verstoorde bloedsuikerspiegel.)

De mens is niet alleen zelf een elektromagnetisch systeem, maar ook alle levende wezens om hem heen. „Dus ook de bacteriën en de virussen waarmee je leeft, het zijn allemaal bronnen die energie uitstralen en je meridiaansysteem kunnen verstoren. Hoe zich dat ook uit, altijd is de verstoring van de bloedsuiker de intermediair, het feit waardoor de overige verstoringen 'gestuurd' worden." Felperlaan somt de klachten op die het gevolg kunnen zijn van de instabiele bloedsuiker: vermoeidheid, prikkelbaarheid, concentratiestoornissen, slecht slapen, hoofdpijn, onrust, depressie.

Wie in balans is heeft weerstand tegen de invloed van virussen en bacteriën. Niet veel mensen zijn in balans, tegenwoordig. „Het is niet zo dramatisch als je ermee kunt leven, je hebt ook een beetje onbalans nodig om in evenwicht te kunnen blijven. Je moet op een rechte weg blijven sturen om rechtuit te kunnen gaan, zoiets."

Je zou het genoemde migraineprobleem al kunnen verbeteren door met een dieet de alvleesklier (die een rol speelt bij de produktie van glucose) 'rustig' te houden. Maar een echt fundamentele oplossing is dat niet. Die komt pas tot stand als je verder kijkt, zegt Felperlaan, en wel naar de verstoring van de meridiaan. „De emotionele component, die daaraan voorafgaat. Meestal gaat het om trauma's die niet verwerkt zijn, waar je ook geen weet van hebt; bijvoorbeeld het geboortetrauma van een baby, dat al vele stoornissen teweeg kan brengen."

Felperlaan beseft dat hier menige wenkbrauw gefronst gaat worden, maar hij is al vaker bij de muur van onbegrip geweest. Hij wil gewoon zonder compromissen verder. „Als je die trauma's er niet bij betrekt dan zie je dat ook die meridiaan- en bloedsuikerverstoring niet op te lossen zijn." Mensen uit de directe omgeving kunnen een grote rol spelen in de energiebalans van een persoon, bijvoorbeeld een oma, of vader, of moeder, of een peetoom of peettante. Via de kaartjes en de magneet kun je de details daarvan aan het lichaam vragen.

Hij legt uit er een zeer breed systeem is ontwikkeld waarmee alle energiebanen – meridianen – emmotionele dingen, bepaalde specifieke afwijkingen worden getest. De gevonden verstoringen worden dan gecorrigeerd door middel van zeer specifieke energie die alleen past bij die bepaalde verstoringen.

Het effect, zegt Felperlaan, is vaak dramatisch. Soms is de reactie heftig, nemen zelfs de klachten toe of komen oude klachten terug. Hoe heviger de reacties, hoe dichter je bij de oorzaak bent. In de uitvoerige gebruiksaanwijzing bij de flesjes staat te lezen, wat in zo'n geval te doen staat. De heftige reacties zijn meestal van zeer korte duur, waarna opmerkelijke verbetering optreedt.

Het klinkt nogal sprookjesachtig, ik mag wel zeggen: magisch. Is er iets van een wetenschappelijk bewijs voorhanden?

Felperlaan geeft toe dat een zwak punt is. „Omdat het allemaal zo individueel is vallen er nauwelijks ...

● *Boudewijn Felperlan: meridiaanverstoring verhelpen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Docent Nederlands registreert germanismen in Kerkrade

'Dat geeft het zich niet, hij brak zich ja de pols'

„Heeft u een onval gehad, meneer?" vroeg iemand hem deze week nog naar aanleiding van zijn gescheurde spier. Wiel Notermans wist het meteen: de vraagsteller komt uit Kerkrade. „Want," zegt hij, „onval komt van het Duitse *Unfall* en is dus een germanisme." En daarop lijken Kerkradenaren een patent te hebben, want ze zijn eigenlijk voortdurend bezig met het vertalen uit het dialect, dat veel weg heeft van het Duits en zelfs officieel een Duits dialect ís.

door BENTI BANACH

Neerlandicus Wiel Notermans geeft ruim twee decennia les in Kerkrade, de laatste zeventien jaar op het Gymnasium Rolduc. Al die tijd heeft hij de taalfouten die zijn leerlingen in opstellen maakten geregistreerd en onderverdeeld in vijf categorieën. Eén categorie wordt gevuld met doublures, contaminaties en germanismen. Om zijn onderzoekswerk kracht bij te zetten haalde de docent Nederlands en passant het diploma MO-Duits.

„Toen ik in Kerkrade voet aan wal zette, werd mij al snel duidelijk, dat er waarheid stak in het grapje dat mijn vakcollegae regelmatig debiteerden: Nederlands is hier een vreemde taal. Het dialect bleek voortdurend op de achtergrond aanwezig, zowel in de mondelinge als schriftelijke taaluitingen. Ze klutsten het officiële Nederlands en hun moedertaal door elkaar," schrijft Notermans. Zijn ervaringen schonk hij enige tijd geleden aan het jaarboek *Uvver Plat Jekald* van de Kerkraadse dialectvereniging. De in Heerlen geboren en woonachtige docent vervolgt: „Puristen mogen nog vechten tegen reeds lang ingeburgerde germanismen (zoals autobaan, beduidend, middels en de zestiger jaren), als eenvoudig docent in Kerkrade ben je al blij, als de grootste bokken niet meer worden geschoten."

De Germaanse bokken kunnen aardig groot zijn. Notermans splitste ze op in verkeerde woordvolgordes en een onjuist gebruik van grammatica. De Duitse taal gaat soms van een andere woordvolgorde uit, met name in het geval van voornaamwoorden en hulpwerkwoorden. „Kerkraadse leerlingen schrijven met groot gemak dingen als *'Toen raakte hem de pijl, Om van de natuur genieten te kunnen'* en *'Ik heb er maar nog twee,"* schrijft Notermans. Maar hij weet dat ook zijn collega's zich bezondigen aan een germanisme als ze op het bord laten staan *Staan latens.v.p.*.

De grammaticafouten splitst de docent op in werkwoorden, voornaamwoorden, telwoorden, lidwoorden, voorzetsels, bij- en voegwoorden en bijvoeglijke en zelfstandige naamwoorden. Een Germaans gebruik van werkwoorden is terug te vinden in *Allen zijn ontslagen geworden* en *Heb je geen lezen geleerd?*.

Een veel gemaakte fout – en niet alleen in Kerkrade – is het gebruik van *zich*. „Je zou kunnen spreken van een Duitse 'zich-cultuur'," schrijft Notermans. Dit kan leiden tot uitspraken als *Dat geeft het zich niet, hij brak zich de pols* en *Waar zullen we ons treffen?*.

Een vreemde tussen alles bekenden is een voorbeeld van een fout gebruik van een telwoord en als Duitse bijwoorden en voegwoorden in het Nederlands sluipen kan dat respectievelijk leiden tot *Wie laat is het?* en *Ieder mag zich kleden hoe hij wil.*

De grootste fouten worden volgens Notermans echter gemaakt in de uitspraak. Limburgers in het algemeen en Kerkradenaren in het bijzonder maken stemloze medeklinkers stemhebbend waar dat niet moet. *We lopen de trab op, slagdoffers, konzert*, en *danGu* wordt vaak gehoord, terwijl Limburgers er ook een handje naar hebben om de t in te slikken: *hij heef ach pond gehak gekoch, poszegel* en *feesneus*. Verder vallen de dikke, haast Surinaamse w op en de dubbele l. „Wie een Limburger wel eens met de woorden *Hij is vol* heeft horen aanduiden dat iemand een glaasje te veel op had, zal begrijpen dat het hier gaat om de Duitse l van *voll*." Maar Notermans troost de Limburgers met de opmerking dat het 'Hollands' ook een spraakgebrek is.

Het overmatige stemgebruik in Limburg is volgens Notermans misschien niet toevallig. „Muziek speelt in het Limburgse volksleven een veel belangrijkere rol dan in het Hollandse en Kerkrade is met name de klankstad."

Notermans komt tegenwoordig weinig nieuws meer tegen. „Na vijf jaar was de rubricering vrij compleet. Nu worden telkens dezelfde fouten gemaakt," zegt hij. Zijn rariteitenkabinet wordt regelmatig geraadpleegd, dikwijls om redenen van amusement, verraadt hij. En aan het schoolblad van Rolduc leverde hij wel eens bijdragen ter verhoging van de luchtigheid. Maar Notermans is de collectie begonnen uit overwegingen van meer serieuze aard. „Ik wil de leerlingen behoorlijk Nederlands leren. Schaven aan taal is gewoon een onderdeel van de opleiding," zegt de plichtsgetrouwe neerlandicus. En hij doet het om het imago van de Kerkraadse scholier in het land op te vijzelen. „Taal is je visitekaartje. Mensen die het Nederlands niet goed beheersen komen minder intelligent over. Vergelijk het maar met een buitenlandse ingenieur die naar Nederland komt en gebrekkig Nederlands spreekt.

De eerste indruk is vaak 'wat is dat een domme meneer', terwijl hij misschien super-intelligent is."

● *Wiel Notermans: 'Taal is je visitekaartje'* Foto: KLAUS TUMMERS

m/v DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

'De Lichtstad is licht, niet licht als een veertje, dat Eindhoven licht is, dat ligt aan een peertje', dicht Freek de Jonge op een poëziekaart. In het Dallas aan de Dommel kriskrassen brede boulevards tussen torenhoge kantoorwanden van - veel - spiegelglas, langs neonreclames en de prominente masten van het PSV-stadion. Eindhoven. Een dorp in een arme boerenhoek, uitgegroeid tot het industriële hart van de natie. De vijfde stad van ons land, getroffen door een economisch 'infarct'. Tienduizend mensen op straat. Het peertje flikkert, is er licht in de duisternis?

Het peertje van de Lichtstad flikkert na DAF-dreun

DOOR BERT JANSSEN
EN ANS BOUWMANS

Marscha van Deursen heeft zich voor de carnavalsparty van het Grafisch Lyceum verkleed als pierrot. Ze heeft een zwarte stip op de neus, onder haar rechteroog 'kruit' een sierlijk getekende traan. De 19-jarige Brabantse weet hoe moeilijk het wordt een baan te vinden; vorige 'jaargangen' studenten zijn amper aan de bak gekomen. „Maar carnaval laat je toch niet schieten?" gebaart ze in haar fluorescerend clownspak. Marscha en haar klasgenoten gaan uit hun dak. 'I'm Alive' van Pearl Jam spettert uit de speakers van cafe De Kram aan het Stratumseind, de Eindhovense uitgaansdreef met ontelbare kroegen. Een lach en een traan aan de Dommel.

Een verliefd stel slentert gearmd door de Heuvel Galerie, het pas geopende winkelcentrum met 120 sjieke zaken en cafes. Ze kussen elkaar innig, onder een glazen koepel van de prestigieuze promenade. Hij is verwarmingsmonteur; zij werkt bij dezelfde firma. Hun broodheer heeft anderhalf mensjaar werk aan 'den DAF'. Ze luisteren met angst en beven naar al het nieuws over de dreun. „Als het de baas slecht gaat, gaat het mij ook slecht," zegt de man uit Geleen gelaten.

Op de Markt biedt de lichtkrant van de stichting 'Getuigenis van Gods Liefde' troost. Bloedrode letters priemen de stichtelijke boodschap in het nachtelijk donker, nota bene recht tegenover de plek waar deze zomer het Holland Casino rouletteballetjes laat rollen: 'Bidden helpt! Jezus help me, Jezus ik vertrouw op U'. Hoop, liefde en geluk, Brabant kan het gebruiken.

Want in de industrie, goed voor bijna een derde van de rond 250.000 arbeidsplaatsen in de regio, gaat het slecht. Dat merken ze hier aan den lijve. Philips is er ondanks de ingrijpende Centurion-sanering nog steeds niet bovenop. Bij NedCar in Helmond wordt fors gehakt. En nu die onverwachte 'linkse directe'. Vrachtwagenfabrikant DAF wordt tot op het bot uitgebeend, als er al iets van de Brabantse trots overblijft.

De zakelijke dienstverlening, de tweede bedrijfstak van de streek, voelt die misère. Zo zijn de eerste ontslagaanvragen bij een groot Eindhovens reclamebedrijf de deur uit. De regio staat te tollen op haar benen. Er wordt driftig eerste hulp geboden, maar iedereen weet dat de patiënt niet binnen tien tellen overeind zal zijn.

Keuterboertjes

Philips en DAF hebben de toon gezet in deze achtergebleven hoek met keuterboertjes, maar waren niet de eerste bedrijven die de oven stookten, schetst conservator Peter Tholen van museum Kempenland en eind 1991 samensteller van de expositie 'Vooruitgang, mee duvel en geweld', voor het Philips-eeuwfeest.

Eens rookten hier de schoorstenen van ontelbare sigaren-, zeep- en textielfabrieken. Toen de neergang van die industrieën begon, kon de man-met-de-pet de witte jas van Philips of de blauwe overall van DAF aantrekken. Bij de gloeilampenfabriek verdrievoudigde het personeelsbestand tot de beurskrach van 1929 tot twintigduizend man, gerecruteerd uit het hele land en gehuisvest in hun 'eigen' Gelderse of Drentse dorp.

Er was een verschil tussen de firma's. De DAF-broers Hub en Wim van Doorne lieten alle pastoors in de buurt gezagsgetrouwe boerenzoons voor hun veredelde smidse werven. Die zagen niet op tegen werkweken van zestig, zeventig uur.

„Philips dreef op de protestantse import. DAF was Brabants en katholiek tot in de tenen en bleef lange tijd één familie," meent schrijver dr. Jan van Oorschot van het DAF-jubileumboek dat 1 april - het 65-jarig bestaan van het bedrijf - zou uitkomen. „Eindhoven is op weg van fabrieksstad naar kantorenstad. Maar kantoren voor wie...?" vraagt de geschiedschrijver zich af.

Rek

De Kamer van Koophandel is somber over de rek in de regionale bedrijvigheid. Eerdere 'opdonders' als door de Philips-afslanking zijn 'wonder boven wonder' opgevangen. De gevolgen van de massa-ontslagen bij DAF èn de toeleveringsbedrijven - tussen vijfduizend en tienduizend banen - hakken er dieper in. „Dat is niet op te vangen in deze regio, die hoeveelheid, in korte tijd."

Prof. H. van den Eerenbeemt van de Katholieke Universiteit Brabant ziet weinig soelaas voor Zuidoost-Brabant. Ook al is het arbeidspotentieel goed bemiddelbaar, er is niet zomaar een alternatief, meent de hoogleraar sociaal-economische historie.

Maar directeur drs. M. Schut van de Economische Ontwikkelingsmaatschappij Regio Eindhoven (REDE) blijft de blijde boodschap brengen. Als ingehuurd 'trekpaard' heeft hij geen belang bij een zwartgallig beeld. „De regio is veelzijdig, bedrijvig en kansrijk," promoot hij. „Dat verandert niet door een DAF, die in een afgeslankte vorm wordt voorgezet. Duizenden mensen op straat, dat is een tegenvaller, maar de regio zal de komende jaren haar vitaliteit opnieuw bewijzen. Als we de tijd maar krijgen."

Kansen

De van oudsher hier gevestigde bedrijven floreren. Bavaria slijt meer nat en malt dan ooit; Brabantia - groot geworden in keukengerei - loopt gesmeerd, meldt de Kamer van Koophandel. Maar een economische 'volbloed' die de dreun bij DAF en de toeleveranciers kan wegwerken en de tot boven de tien procent oplopende werkloosheid opvangt, draaft voorlopig nog niet rond.

Schut rekent vooral op het midden- en kleinbedrijf. Op een nieuw bedrijf waarmee de regio geïdentificeerd kan worden, als de 'etalage' van Brabant, zit hij niet te wachten. Liever heel veel kleintjes dan opnieuw dominerende en kwetsbare kolossen à la Philips en DAF.

Van den Eerenbeemt is het oneens met die stelling. De hoogleraar vindt een paar 'grote motoren' in de Eindhovense industrie noodzakelijk. „Om te kunnen concurreren, moet je hoogwaardige technologie kunnen ontwikkelen en op grote schaal kunnen produceren. In een land van lilliputters heb je reuzen nodig om je spitstechnologie aan te verkopen."

Want er zijn kansen genoeg. Dat bewijst machinefabriek OD&ME in Eindhoven Veldhoven, in zes jaar gegroeid van 25 man - onder wie een vroegere Philips-crack - naar 290 mensen. Ze bouwen onder meer machines die cd's kunnen 'spuwen' en zijn marktleider in de wereld. Proceskennis en vernieuwing zijn de sterke punten, volgens marketing manager Jacques Viers. Kunnen [illegible] industrieën de klap opvangen? „Je krijgt een [illegible] van arbeidspersoneel [illegible] dig," OD&ME [illegible] ren, dank [illegible].

Zuidoost-Brabant [illegible] Zuid-Limburg [illegible] gen of Oost-Groningen [illegible] ma [illegible] Dat [illegible] Vos van de [illegible] nomische [illegible] sche vergel[illegible] „De streek is [illegible] men. Er is [illegible] Van den Eerenbeemt [illegible] grote [illegible] bedrijven [illegible] de [illegible] de concurrentie [illegible] land."

Buurten

Een [illegible] In deze Ein[illegible] waar van oudsher veel arbeiders van Philips en DAF wonen - voelen mensen zich nog verbonden met elkaar. Wie hier iets [illegible] pakt niet een, twee, drie de verhuisdozen. In buurthuis 't Akkertje wordt vaak [illegible] werk en dat wordt [illegible] denkt beheerder Jo, sinds jaar en dag sociaal-cultureel werker. Hoe meer mannen thuis [illegible] blijven, hoe vaker ze komen [illegible] 'buurten'. „Ze [illegible] moeten hun [illegible] niet thuis [illegible] lip blijven zitten."

Niet dat Jo pretendeert verstand te hebben van de economie, maar dat er guur weer op komst is, verwacht ook hij. En dat terwijl hij nu al zoveel armoe om zich een ziet. „Als je in een arbeidersbuurt komt, kun je honderd deuren openen en achter 99 steekt schuld."

De biljartvereniging vergadert deze avond in het [illegible] gebouwtje. Een van de spelers wil wel zijn verhaal doen. Als zijn [illegible]

Werk

[illegible]

Magere jaren

[illegible]

● *Heuvel Galerie: prestigieuze promenade in 'Dallas aan de Dommel'.* Foto: GPD

---

volgende zaak

door rob peters

De soldaat

'Yippie', klinkt een wat sneu vreugdekreetje na de uitspraak van rechtbankvoorzitter Huynen.

Met een frivool danspasje en een wippend paardestaartje verdwijnt Johnnie (18) in de catacomben van de rechtbank in Maastricht, op weg naar de vrijheid.

Dienstverlening in plaats van nog maanden zitten, bepaalden de rechters onverwacht.

Johnnie is niet direct het prototype van een deserteur of een straatrover.

Hij geeft volmondig beide misdrijven toe, al staat hij alleen terecht voor straatroof en diefstal.

Bijna begrijpelijk dat hij het niet redde in het toch ruwe soldatenmilieu en daar voortijdig de kuierlatten nam. Het vervolg bij de nog ruwere jeugdbende minder logisch.

Johnnie zegt dat hij doodgaat in het Huis van Bewaring, waar hij al drie maanden doorbrengt in een op zijn zachtst gezegd, zeer gemeleerd gezelschap.

„Ik word er nú al heel langzaam gestoord," reageert Johnnie op het voorstel van het Openbaar Ministerie, om hem nog een maandje of twaalf gratis onderdak van rijkswege te verschaffen.

Officier Van Hilten schrikt niet zo snel van klachten van 'zijn' gevangenisgasten. 'Prolongaties' maakt hij dagelijks mee. Het ging in de strafzaak niet alleen om inbraken in sportscholen en kantines, maar ook om een echte straatroof. Snotblagenwerk maar toch heel bedreigend voor argeloze voetgangers, weet hij.

De psychiater vindt Johnnie in elk geval niet gek of gestoord en volledig verantwoordelijk voor zijn daden. Een zucht van verlichting bij de achterban. In deze maatschappij is het nog altijd beter crimineel dan geestelijk ziek te zijn, zo lijkt.

Misdaad uit de nood geboren. Johnnie noemt het anders, maar de strekking is hetzelfde. Zijn aandeel aan de toenemende aktiviteit van een van die vele jeugdbendes die in zijn woonplaats in steeds wisselende samenstelling opereren, heeft in zijn ogen een bijna legale oorzaak. „Ik was gevlucht uit de kazerne. Ik was bang dat ze maar naar Nieuwersluis zou sturen. Ik kon dus nergens meer heen. Niet naar huis, niet naar mijn vriendin en niet naar de Sociale Dienst. Ik moest toch leven..." jammert hij zielig over zijn tijdelijk bestaan als paria.

Inmiddels is hij afgekeurd voor de militaire dienst, die so wie so al nauwelijks meer bestaat. De rechtbank vindt zijn verblijf in de cel ook niet meer nodig, wegens het duidelijk afschrikkend effect van de drie maanden op de jongen.

In Engeland is het even laten ruiken van beginnende boefjes aan het gevangenisleven al tot instituut verheven. Meer dan de helft heeft al na enkele uurtjes sfeer proeven in een inrichting voor goed de neus vol van een leven in de misdaad. Johnnie kan beamen dat het werkelijk afschuwelijk, angstaanjagend en onmenselijk is.

Wat let de Nederlandse opvoeders een gelijksoortig afschrikkingsproject te starten?

„Mij zien ze daar nooit meer terug," zegt een achttienjarige, die de dans wellicht voorgoed is ontsprongen.

Ook na verkrachting door vader kan Henriëtte normaal leven

Het Trauma

Wat bezielt een vader eigenlijk die gewetenloos bijna dagelijks zijn dochter seksueel misbruikt? En moeder? Waarom doet die niets aan de lugubere spelletjes van papa? Ze weet het al jaren, en ze zwijgt als het graf!

Eén van alle zeven meisjes wordt voor haar zestiende jaar misbruikt door familieleden. Hulpverleners noemen een van de vijftien gevallen 'ernstig'. Van de tien jongens krijgt er een mee te maken; meestal gepleegd door mannen van buiten de familie.

Justitie straft verkrachters streng. De maatschappij knikt weliswaar goedkeurend, maar zowel de daders als de slachtoffers schieten er niet altijd iets mee op. Pas als de taboes rond seksueel misbruik de wereld uit zijn, maken ze weer kans op een normaal leven.

Jacky Stroucken vond daders en slachtoffers bereid om hun diepst bewaarde geheimen rond seksueel misbruik te onthullen, en doet in een serie van drie artikelen daarvan verslag. Vandaag het eerste.

door JACKY STROUCKEN

Henriëtte werd verkracht door haar vader. En in ruil voor geld mochten zijn wellustige vrienden ook met haar naar bed. Henriëtte was vijf jaar oud toen ze voor het eerst seksueel werd misbruikt door meerdere mannen. Op haar zestiende gebeurde het voor de laatste keer. Broertjes of zusjes had ze niet.

De SOS-hulptelefoon? Daar had ze nog nooit van gehoord! Jarenlang leefde ze in de veronderstelling dat alle andere vaders hèt ook deden. En als ze wèl gebeld had? Ze hadden haar toch niet geloofd!

Ze is nu negentien en ze woont in Roermond. Uit haar geboortestad is ze weggegaan, want ze durfde daar niet meer op straat te komen. Journalisten hebben haar verdreven met vette koppen in de krant, waarover het hele dorp sprak: 'Dochter werkte als hoer'.

Haar vader heeft drie jaar in de gevangenis gezeten. En later is hij met zijn nieuwe vriendin, die ook een dochter heeft, weer in dat dorp gaan wonen. Henriëtte wil hem niet meer zien. En hoe het met het kind van die nieuwe vriendin [illegible] zou zijn? Ze wil er niet over nadenken.

Henriëtte's moeder Jet woont ook in Roermond. Zij is ook door haar man verkracht en ze moest net als haar dochter voor geld met zijn vrienden naar bed. Bovendien is Jet in haar jeugd door haar vader (Henriëtte 's opa) seksueel misbruikt. De geschiedenis lijkt zich te herhalen.

Jet koesterde jarenlang vermoedens over de praktijken van haar man. Ze durfde niet in te grijpen, bang voor de gruwelijke waarheid. „Ik was zelfs zo bang dat ik met oogkleppen op door het huis liep."

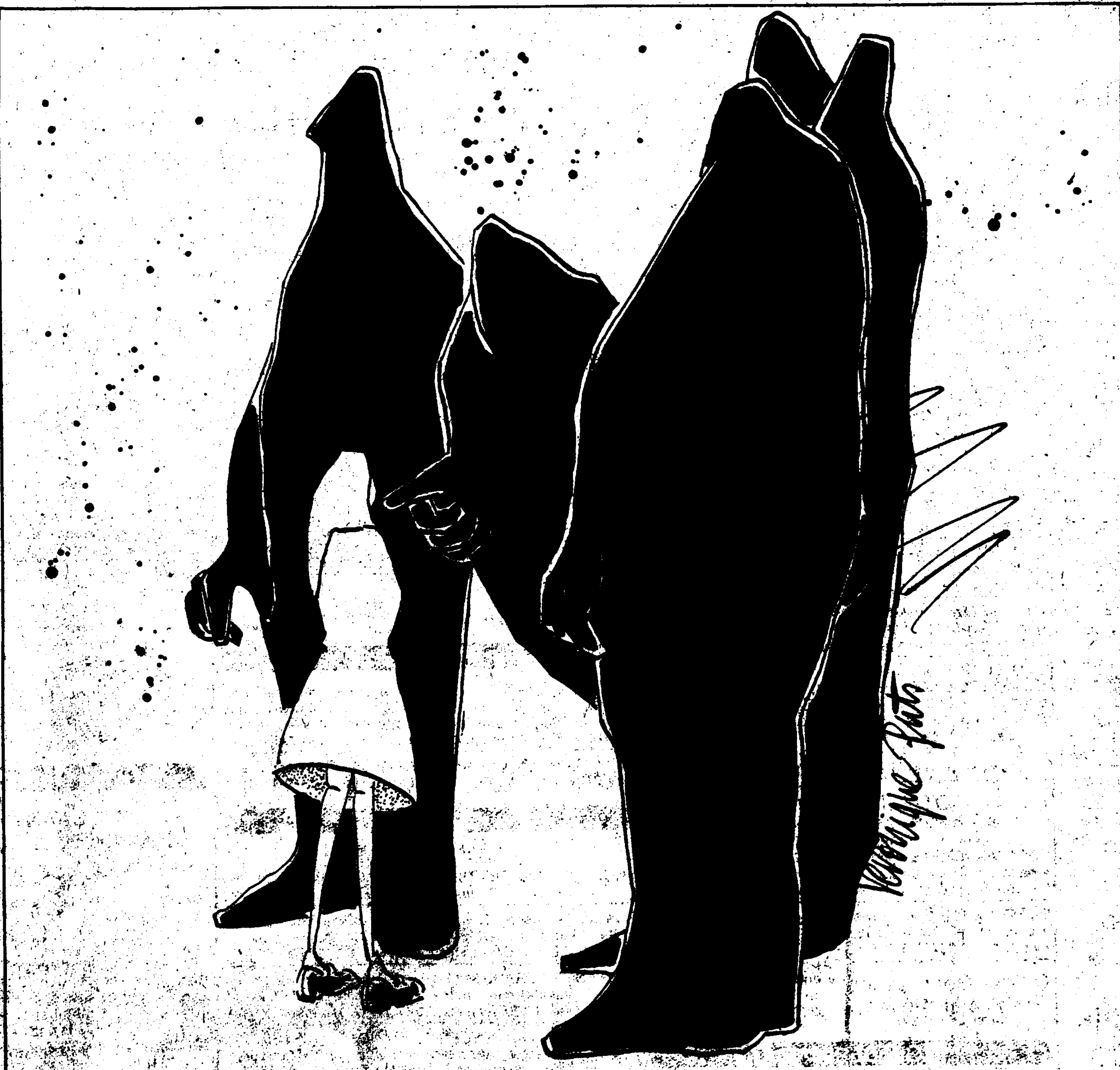
Jet: „Ik weet het nog van die keer in de caravan. Een vriend van mijn man was daar met Henriëtte bezig en wij zaten erbij. Op een gegeven moment werd ik zó kwaad. Toen ben ik gaan schelden. Maar, dat haalde niets uit."

Een tweede keer dat Jet haar man 'betrapte', had hij geen zin om erover te praten. Ze werd woest en zat hem met de koekepan achterna. Tevergeefs; machteloosheid maakte zich opnieuw van haar meester.

Jet heeft zich onder professionele behandeling van Jeugddorp Bethanië in Horn laten stellen. Net zoals Henriëtte. Beide vrouwen zijn enthousiast daarover. Door die hulp kunnen ze nu weer samen door het leven. Zonder schuldgevoelens. Jet: „Ik voelde me schuldig; een slechte moeder. Ik had Henriëtte niet beschermd. Ik dacht dat ze me nooit meer wilde zien."

Hoewel Henriëtte en Jet nu geen psychische klachten meer [illegible] van (vrijwillige) zelfs, worden ze vrijwel dagelijks geconfronteerd met vervelende situaties. Voor de buitenwereld schijnbaar normale gebeurtenissen, die voor Henriëtte en Jet echter pijnlijk uitpakken door hun grote geheim: ze zijn vroeger seksueel misbruikt.

Henriëtte vindt de gymles op school akelig. Ze durft zich eigenlijk nog steeds niet te verkleden. „Ik denk altijd dat mensen iets aan mijn lichaam kunnen zien als ik mijn kleren uitdoe. En met toestellen gymmen, dat is ook zoiets. De gymleraar moet ons dan op zo'n toestel helpen en ik ben altijd doodsbang dat hij me ergens vastpakt of zo."

Jet: „Vroeger durfde ik niet meer de straat op. Ik dacht toen altijd dat mensen aan me konden zien dat ik een slechte moeder was geweest. Nu heb ik dat ook nog wel eens. Ik ga dan wel naar buiten, maar met de jas tot over mijn oren dicht."

Henriëtte raakt nog regelmatig in een benarde positie tijdens discussies over seksueel misbruik op school. Haar klasgenoten zeggen altijd dat ze het nooit zouden laten gebeuren en dat ze hun vader gewoon een klap in zijn gezicht zouden geven.

Henriëtte: „Tja, dat is zo gemakkelijk niet. Je wordt geestelijk zó onder druk gezet dat je eigenlijk geen kant meer op kunt. Je bent doodsbang voor je eigen vader. Je durft niets tegen hem te zeggen. En je bent ook bang dat je geslagen wordt. Als kind, zo jong, dan begrijp je eigenlijk helemaal niet wat er gebeurt. Dus dan kun je er ook helemaal niets tegen doen."

En dan de vele grapjes en plagerijen, zoals: 'Goh, wat heeft die dikke tieten. Als ik zo'n dikke tieten had, dan durfde ik niet op school te komen.' Een van de flauwe opmerkingen, die volgens Henriëtte dagelijks over het schoolplein galmen. En een opmerking, die Henriëtte's dag ruïneert. „Soms hebben ze het ook over kinderen krijgen. Als iemand zegt dat hij het liefst een jongetje wil, dan zegt iemand anders: ach, neem toch een meisje, dan kun je lekker incest plegen."

De 'zieligheid' van slachtoffers is ook een van de meest vervelende dingen, waarmee Henriëtte vandaag de dag nog te maken krijgt.

„Veel mensen denken dat ik nooit meer kan lachen en dat ik nooit meer plezier in het leven heb. Dat klopt dus niet. Maar, ik ben een zogenaamd slachtoffer en daarom hoor ik niet bij de anderen. Ik word gewoon onder een apart hoofdstuk geschoven."

Jet: „Slachtoffers horen niet bij de maatschappij. Daar wordt raar tegen gedaan. En ze worden zielig gevonden. Maar ik ben niet zielig. Ik ben gelukkig, want ik heb Henriëtte terug."

Eenmaal in het internaat van Jeugddorp Bethanië vertrouwde Henriëtte geen enkele man meer. Ze dacht dat alle mannen slecht zijn. „Ik maakte altijd dat ik weg kwam. Mijn kamer op; de deur op slot. Ik was altijd bang dat ze iets zouden doen. Ik was bang voor herinneringen en ik dacht dat mannen me toch alleen zouden willen voor de sex. Eén keer ben ik op stap gegaan met een jongen. We liepen samen door de stad en hij sloeg zijn arm om me heen. Ik wilde dat ook doen, maar ik kon mijn eigen arm gewoon niet omhoog krijgen. Ik was verlamd van angst."

Nu heeft Henriëtte vaste verkering. Jet lijkt het overigens ook te hebben getroffen met haar nieuwe vriend.

„Op een gegeven moment was hij bij me op bezoek en het werd bedtijd. Ik was óp van de zenuwen. Ik vroeg waar hij wilde slapen en hij kwam gewoon naast me liggen. Toen hebben we urenlang heel gezellig gekletst. En van het een kwam toen het ander. Heel fijn was het. Hij houdt echt rekening met me."

RAMPZALIGE HUMOR

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Ongeveer zeven jaar geleden, om precies te zijn op 28 januari 1986, ontplofte de NASA ruimteveer Challenger luttele seconden nadat het gelanceerd was. Aan boord zeven astronauten, waarvan zes echte 'beroeps' en een, de lerares Christa McAuliffe, een voor de gelegenheid uitverkoren gewone burgeres. Bij het ongeluk, dat zich voor de ogen van tientallen miljoenen televisiekijkers – waaronder de klas van Christa McAuliffe – voltrok, kwamen alle zeven om. Binnen een maand circuleerde er door het Engelssprekende deel van de wereld een uitgebreide serie moppen over de ramp. Een aantal daarvan waren zo 'sick' dat kranten als de New York Times er in hoofdredactionele commentaren, zonder enig effekt overigens, de banvloek over uitspraken. Wat moeten dat soort moppen eigenlijk? En waarom zijn ze er niet over de watersnoodramp van '53 en wel over de Tenerife-, Bijlmer- en de Faro-ramp?

In een artikel in de Los Angeles Times van februari 1988 schrijft de journalist Roger Simon: 'een collega van mij hier op de krant heeft een hele lijst van die moppen onder ogen gekregen en hij is er behoorlijk overstuur van, en dat terwijl je krantemensen nou niet bepaald gauw overstuur krijgt. Maar deze moppen slaan dan ook alles.' Simon voegt er aan toe dat hij in het artikel zijn lezers beslist geen voorbeelden van Challenger-moppen gaat geven, en dat ze zichzelf gelukkig moeten prijzen als ze er nog nooit een gehoord hebben. Dan hoeven ze zich ook niet druk te maken over hoe wreed, slecht of schandelijk de ene mens zich over het ongeluk van de andere kan uitlaten.

Maar is dat nou waar? Is rampen-humor niets anders als een uiting van menselijke slechtheid of ongevoeligheid? Of spelen er ook andere faktoren een rol, zoals het emotioneel afstand nemen van een realiteit die te gruwelijk is voor gewone woorden. Zijn moppen een uitdaging, een overschrijding of een oprekken van de gespreksgrenzen, van de taboes die mensen elkaar opleggen als het gaat over menselijk ongeluk, falen, ziekte en dood? Zijn ze een soort van protest tegen een wereld die ons van het ene op het andere moment gruwelijk te grazen kan nemen? Waar zou het anders zo zijn, zoals door Freud [illegible] 'De Mop en zijn relatie tot het Onbewuste' uit 1905 [illegible], dat waar lijden is ook altijd moppen te vinden zijn.

Laten we eens (dat is nu ook wat gemakkelijker dan zeven jaar geleden) een paar Challenger-moppen onder de loep nemen. Een gaat er als volgt: 'Waarom drinken ze alleen Coca-Cola bij NASA?' Antwoord: 'Omdat ze geen 7 up kunnen krijgen.'

Een andere luidt: 'Wat betekent de afkorting NASA?' Antwoord: 'Not a soul alive' ('geen levende ziel te bekennen'). Beide moppen leggen een associatie tussen NASA, falen, en dood. Op een bepaalde manier drukken ze uit dat het ruimtevaart-programma bepaald niet ongevaarlijk is, dat er grote risico's aan verbonden zijn en dat we bepaald niet de aanmatiging moeten hebben met de beschikbare techniek de zaak even vlekkeloos te kunnen runnen.

Maar veel concreter en schokkender zijn de beelden van dood en destructie die worden opgeroepen door een mop als: 'Waar brengen de astronauten hun volgende vakantie door?' Antwoord: 'All over Florida.' Het antwoord roept bij de toehoorder een innerlijke voorstelling op van uitgereten lichamen die door de lucht gaan en vervolgens over het land uitgestrooid worden. De mop levert een beeld dat als het ware een antwoord is op een van de vragen waar veel toeschouwers mee moeten hebben geworsteld, namelijk wat gebeurde er precies met de lichamen toen de ruimteveer uit elkaar spatte? Dat fantaseren over de dode lichamen van de astronauten en wat er mogelijk mee is gebeurd, komt nog veel duidelijk naar voren in deze mop: 'Waarom waren er geen douches aan boord van de Challenger?' Antwoord: 'omdat ze wisten dat iedereen aan het strand zou spoelen.' (De Engelse uitdrukking voor 'aanspoelen' kan ook betekenen 'wassen'). Het antwoord roept het beeld op van op het water drijvende dode lichamen.

Op dit punt lijkt de mop, zoals Freud stelde, op de droom. Ook in de droom vullen we als het ware in of aan, waar de realiteit gestopt is. In het geval van de Challenger moeten we daar aan toevoegen: waar de media gestopt zijn. De televisie liet in de dagen na de ramp tientallen malen beelden van de lancering, de explosie, de rook, de vlammen en de rondspringende delen van het veer zien. Maar wat zich daarachter aan vernietiging, verminking van mensen, van spieren, beenderen, ingewanden, en hersenen afspeelde, bleef voor het oog verborgen. Die gruwelijkheden werden eenvoudigweg als te erg, als letterlijk onbespreekbaar beoordeeld en de kijker of luisteraar werd er door commentatoren, begrijpelijk, ook niet mee geconfronteerd. Maar de menselijke fantasie stopt niet waar de media de grens trekken tussen wat wel en niet bespreekbaar is. De mop is een van die wonderlijke produkten van de menselijke geest die zulke onbespreekbaarheden onder onze aandacht brengen en ons dwingen om onder ogen te zien of te bedenken wat er achter de door de media gecreëerde en voor consumptie geschikt geachte beelden schuil gaat. In die zin rekt de mop de grenzen op, die door angst en fatsoen aan ons bewustzijn gesteld worden. Net zoals de droom dat ook doet. Mensen die rampenmoppen vertellen weten natuurlijk vaak maar al te goed dat je niet geacht wordt om op een amusante of spottende manier over menselijke ellende en lijden te praten. De moppenverteller en de toehoorder delen in het algemeen dezelfde gevoeligheden op dit punt, maar de moppenverteller tilt als het ware heel even de slagboom van gevoeligheid op om de fantasie de ruimte te geven zich los van allerlei morele voorschriften uit te leven.

Dat is ook precies de reden waarom rampenmoppen in meer dan een opzicht kwetsend kunnen zijn. Ze kunnen sociale omgangsnormen en menselijke ijdelheid of aanmatiging kwetsen. Ik voor mij kan dat meestal niet zo erg vinden. Een mop over de Bijlmerramp als: 'Wat betekent El Al?' Antwoord: 'Eliminatie Allochtonen' drukt ons, ik zou zeggen terecht, min of meer expliciet op twee dubieuze maatschappelijke ontwikkelingen, namelijk dat we in de Bijlmer ghetto's aan het maken zijn en dat veel Nederlanders graag allochtonen zouden willen losen. Dat wijst overigens op nog een ander kenmerk van de rampen-mop, namelijk: dat soort moppen hebben vrijwel uitsluitend betrekking op door de mens of door menselijk falen veroorzaakte rampen. We lachen om onze eigen aanmatiging en hoe groter de aanmatiging, hoe meer er gelachen wordt als het misgaat. En laten we wel wezen: de mop is in dat geval een terechte terechtwijzing. Vandaar overigens dat over natuurlijke rampen, zoals de watersnoodramp van 1953, voor zover ik weet weinig of geen moppen de ronde doen.

Maar een rampen-mop kan ook echt, onnodig kwetsend zijn en dat is meestal het geval als op de persoon gespeeld wordt, zoals in deze: 'Wat was het laatste dat Christa McAuliffe tegen haar echtgenoot zei?' Antwoord: 'You feed the kids, I'll feed the fish' ('jij geeft de kinderen te eten, ik de vissen'). Tegen zulke moppentappers ben ik geneigd te zeggen: 'op een dag ga je te ver, en ik hoop dat je daar blijft.'

anderzijds

Affiche

DOOR SANTE BRUN

'Is er koffie na de dood?' is een vraag die me nu al een paar weken naar het hoofd wordt geslingerd. Ik dacht eerst dat het een uiting was van enig godsdienstig genootschap, die een polemiek wenste te beginnen over deze prangende vraag. Daarbij natuurlijk wel even vooruitlopend op de beantwoording van die andere vraag, of er ook léven is na de dood. Ook heb ik bedacht dat buspassagiers – want de affiches hangen vooral in bushaltehokjes – misschien toch een hogere prioriteit toekennen aan de vraag: 'Waarom is er eigenlijk geen koffie in de bus?' Ik heb in het begin ook nog even, voor de grap, gedacht dat het een affiche was van een maatschappij die begrafenisverzekeringen verkoopt.

De discussie over koffie (en dus leven) na de dood is natuurlijk al eeuwen aan de gang en heeft ook op culinair gebied het nodige teweeg gebracht. Zo is met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid vastgesteld dat de in de hel gehanteerde jeneverflessen helaas niet voorzien zijn van een bodem, waardoor de inhoud de in deze omgeving vereiste, teleurstellende aard heeft. Maar zelfs over de vraag of het in de hel slecht en in de hemel goed eten geblazen is, bestaat grote onenigheid, getuige het (uiteraard enigszins apocrieve) verhaal, dat wordt verteld over het betreden van de hemel door paus Johannes XXIII. Deze kreeg als eerste lunch na zijn overlijden een magere punt pizza voorgeschoteld; vanaf de plaats waar hij gezeten was kon hij de hel zien, waar de ingezetenen bleken te kunnen kiezen uit een welvoorziene kaart, of anders langs een koud buffet met de meest uitgelezen spijzen konden trekken. De paus, bekend om zijn smakelijke eetlust, keek enigszins mismoedig naar zijn bord en informeerde of dit alles was. Een passerende engel moet toen gezegd hebben: 'Dacht u soms dat we voor die paar lui hier uitgebreid gingen koken?'

In dezen geeft een uitspraak van een andere paus, namelijk de huidige, te denken: die heeft immers ex cathedra vastgesteld dat er in de hemel geen sprake is van [illegible]; waarom zou er dan wel iets te eten of te drinken zijn?

Nu is het voor mij persoonlijk nog maar zeer de vraag of er nog wel leven is 'aan gene zijde', en dat wij ons dus, voor de zekerheid, aan deze zijde cdfinaal moeten uitleven. Maar los daarvan hebben we nog altijd niet de vraag beantwoord, die zo prangend wordt gesteld om de affiches in de bushaltes. Je moet er even voor stoppen om het te begrijpen: het is inderdaad reclame van een verzekeraar, die begrafenispolissen verkoopt! Die wil dus helemaal die discussie niet oprakelen over leven na de dood, die wil gewoon op je gemoed werken, met winstoogmerk je schuldgevoelens aanwakkeren: door dood te gaan breng je de mensen al in verlegenheid – meestal onverwacht – moeten ze een dag vrij nemen, bloemen bestellen en dergelijke, kortom, veel moeite doen voor een bijeenkomst die in het beste geval onbedoeld en hooguit uitdraait op enige self gefinancierde onbedoelde gezelligheid.

En dan moet je het niet ook nog wagen die verzekering niet af te sluiten, want dan zul je weliswaar voor eeuwig in de herinnering van vrienden en familie blijven verwijlen, maar dan wel als de krent die er niet eens voor heeft gezorgd dat er na je begrafenis een kopje koffie werd geschonken. Zou u dat willen? Ik wel!

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596 fax: 072-196484

WADDENEILANDEN

een paar dagen in de natuur

TERSCHELLING WEEKEND of MIDWEEK

"bungalows en appartementen in februari en maart

prijzen vanaf f 200,-*/f 250,-** voor 2 tot 4 personen. Voor informatie en boekingen bel u de vvv terschelling 05620-3000

NATUURLIJK LANDSCHAP TERSCHELLING

TEXEL

Kamers en appartementen in diverse hotels

Texel Hotel Kombinatie
Pelsstr. 21
1792 AA Den Burg
Tel. 02220-14703

FRIESLAND

ZEILCENTRUM "Oen 't Hout" Grou

Voor een grandioze zeil- of surfvakantie. ANWB- en CWO erkend. Cursus in Valken, 16 m² en Lasers. Tel: 05662-1528.

Daar vaar je wel bij!

HOGENBOOM Recreatie T.h. Balk, a.h. Slotermeer 5 * villa's met eigen aanlegsteiger. Alle luxe aanwezig. Tev. bootverhuur. Info. 02977-45797 fax. 41309.

TERSCHELLING t.h. stacaravans, 2 slpkmrs, toilet, douche, verwarming, kl.tv, radio, dekbedden; voll. inger.; vrij voor 10/7 en na 28/8; Pasen, Meivakantie, Hemelvaart en Pinksteren f 390,-; prijzen p.w.; tel. 05620-2562.

AMELAND EN TERSCHELLING, T.h. stacaravans, voll. inger. Vrij voor 17-7 na 21-8. 05180-1206 (niet op zond.)

TERSCHELLING, luxe app., 5 slpkmrs, 2 badk., 6 à 7-pers. Vrij Krokus, juni en augustus. Bel: 05620-2358.

TERSCHELLING KROKUS vakantie. nog enk. bung's en chalets T.H. f 450,- resp. f 290,- Inl. 05620-2948.

RECREATIECENTRUM BOOMHIEMKE, AMELAND.
Comfort kamperen vanaf .... f 25,- per nacht.
Stacaravans vanaf .... f 250,- per week.
Luxe 5-sterren bungalows vanaf .... f 427,- per week
Voor informatie en boekingen: 05191-54052.

TERSCHELLING te huur comfortabele vrij gelegen, 6 pers. bungalows (juni/juli/aug. vol) en comfortabele appartementen geschikt t/m 4 pers. Inl./folder: 05620-9099.

TEXEL, de Koog, *** HOTEL BOSCHRAND, 4 daags-arr., luxe kamers, D/T + tv, f 225,- HP. Bel: 02220-17281.

TERSCHELLING, 2-4 pers. appartementen met alle comfort, gratis gebr. trop. zwembad. Inl. 02503-32228.

AMELAND
UW VAKANTIE EILAND

Vraag de speciale reserveringsgids met Bungalow- en Hotelarrangementen of de groepsfolder: VVV AMELAND, Pb 14, 9163 ZL Nes. Bel: 05191-42020.

Voorjaar, Texel natuurlijk

Bel nu voor de nieuwe Texel-brochure met het aanbod van komfortabele bungalow-, app.- en kampeervak. NIEUW: VOORJAARSARRANGEMENT VANAF 26 FEB.

Vakantiecentrum De Krim, 02220-16275.

AMELAND t.h. 6 pers. luxe stacaravans, vrij voor 10 juli en na 14 aug. Ook voor w'kends. 05921-43843 of 42728.

TERSCHELLING: Centraal op het eiland gelegen HOTEL THALASSA met faciliteiten als verwarmd zwembad, sauna en zonnebank biedt u: langweekend, midweek en weekarrangementen v.a. f 242,50 incl. ontbijtbuffet, lunchpakket, diner en fietsen. Prospectus op aanvraag. Adres: Heereweg 5, 8891 HS Midsland, tel. 05620-8850 fax 05620-8299.

HOTEL ZEEZICHT* VLIELAND**

8 Daags arrangement. U verblijft van za. tot za. in een luxe hotelkamer met alles er op en er aan. U geniet dagelijks van een uitgebr. ontb.buffet en u wordt 's avonds verwend met een excellent diner. GRATIS welkom koffie m. gebak. GRATIS fles wijn. GRATIS 5 dgn. een huurfiets. GRATIS informatiepakket. GRATIS afscheidskoffie. Normale prijs van dit alles f 795,-. U betaalt nu vanaf f 625,- tot f 665,- p.p. U BENT VAN HARTE WELKOM. Bel 05621-1324/1673.

GRONINGEN

Lauwersmeer-Marnegebied (Nw.-Gr.)

Een mooi vakantiegeb. met o.a. camping en bungalows in Lauwersoog en theemuseum in Houwerzijl. Gr. prosp. VVV Lauwersmeer-Oost, Pb 8, Zoutkamp. 05956-1957.

HOGENBOOM Recreatie Wedderbergen t.h. bijz. luxe boerville's a.h. water. Overdekt zwembad vanaf april, meer met zandstrand, tennisbanen, kanoveren enz. Info. 02977-45797 fax. 41309.

DRENTHE

Wandelend en fietsend vanuit Fam. hotel "DE HOEK" te Schoonoord. HP f 70,- p.p.p.d. Gratis folder: 05918-2206.

Camping DE TIP, Schoonoord aan bos. Overd. zwembad sauna, enz. ANWB clas. **** 5 vlaggen. Inl. 05918-1279.

RUST ● RUIMTE ● PRIVACY
BUNGALOWPARK WICO
Schoonoord (Dr.): comf. vrijst. bung's a.d. boer. Prijzen: f 230,- tot f 735,- p.w. all-in. Inl. H. Lampe, 05918-1336.

HUNZEDAL BORGER:

EEN HOOGTEPUNT OP DE DRENTSE HONDSRUG.
Luxe 5* bungalows (4 en 6 pers.) in een rustige en groene omgeving. Of een kampeerplek op een fraai gelegen kampeerterrein met veel ruimte en privacy. VOOR ALLE GASTEN TOEGANKELIJK ZWEMPARADIJS MET REKREATIE- EN WEDSTRIJDBAD EN BUITENZWEMBASSIN.
Ideaal uitgangspunt voor uw wandeling of fietstocht, routes gratis verkrijgbaar. Veel andere voorzieningen. Camping geopend vanaf 1 april. DIT JAAR NIEUWE TOILETGEBOUWEN. Camping vol tijdens Hemelvaart/Pinksteren en van 17/7-14/8. Bungalows vol van 3/7-28/8. KROKUSVAKANTIE nog mogelijkheden. INFO: 05990-34698, Pb 77, 9530 AB BORGER.

Camping de Hondsrug,
modern ingerichte gezinscamping.

Toeristische plaatsen met eventueel een sanitaire cabine. Arrangementen Pasen, Hemelvaart, Pinkster, juni en sept. Stacaravan verhuur nog vrij voor 24-7 of na 14-8. Inl./folder: Annerweg 3, 9463 TA Eext 05922-1292.

"HOOR DE STILTE"
Op bungalowpark Lanka
Ruinen-rust-Ruimte
Info/folder: 05281-1321.

Beleef 't Avontuur in de Hondsrug-Natuur!

Vraag informatie over onze acht campings bij: Drentse Hondsrug Groep, Kerkstraat 19 9462 PR Gasselte. Tel. 05999-65321

De Drentse Hondsrug
Natuurlijk het mooiste, Gastvrij het beste

BUNGALOWPARK NIJLERVELD-PESSE, ANWB-erk., Luxe bung's t.h. Inf. en kl. folder 020-6459541/6413940.

PATERSWOLDSEMEER: t.h. aan water met eigen aanleg op 3 are grond. Stacar. 4 p. v.a. f 450,- p.w. 05945-15460.

STACARAVANS, zomerh., ged. Woonboerd. in Hoogseiz. v.a. f 375,- pw. Gezel. gezinscamp. met zwemb. Fold. 05612-1368/05212-7258. "De Zorgvliedt" Wateren.

OVERIJSSEL

GEZINSCAMPING
Verwarmd zwembad, kinderbad, water glijbaan, tennisbaan, recreatieteam.
Folder aanvraag: 05729-1564

Ontdek het uniek natuurgebied van Hellendoorn in....

HOLLAND HOTEL HUGEN

Speciale arrangementen, reeds v.a. f 85,- HP p.d. Vraag de folder: 05486-55425.
Johanna van Burenstraat 9; 7447 HB Hellendoorn.

Denekamp, Bung.park BAVELDS DENNEN. T.h. 6 p. luxe bung. vrij gel. op 900 m² incl. overd. zwemb., tennisb., midgetgolf, Nog mog. met de KROKUS. Info. 05413-52393

OMMEN. T.h. ingerichte stacar.'s op ANWB vak.centr. Besthmenerberg met verw. buiten en overd. zwemb., in de bossen. Recr.team aanwezig. Inl./folder 05291-1267.

Twente (Enter) vak.park "DE KLEILUTTE" heeft nog gezellige 4-8 pers. bung. t.h. (ook krokus) bosrijke omg. gratis pony, tennis, speeltuin, skelters enz. 05478-1819.

LET OP: Spec. aanbieding, ANWB park, Holten: Vak.oord DE LINDENBERG t.h. 4, 5, 6 pers. bung. v.a. nu t/m 19-2 of na 5/3 t/m 2-4 f 165,- p.w., midwk of w'kend. Spec. korting mei en juni 50+. Kantine, verw. zwemb., speelt., wasserette, m.-golf, enz. aanw: 9-7 - 20-8 vol NOG MOGELIJKHEDEN KROKUSVAK. Gr. folder Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten: 05483-61364.

HOTEL TUBBERGEN***

Fietsen in het Twents - Duits grensgebied vanuit een knus familie-hotel in Tubbergen.
VOORJAARSFIETSARRANGEMENT MET GRATIS FIETS 4 nachten HP f 310,- p.p., 4-gangendiners. Alle kamers douche, toilet KTV tel. radio. Reserv.: 05493-1480

OMMEN, 2-10 p. bungalows Ook midweek en weekend v.a. f 160,- 05291-52926.

HOGENBOOM Recreatie T.h. in Ommen bungalows op park 't Reggehuus Schitterende omgeving met vele mogelijkheden. Info. 02977-45797 fax. 41309.

Ontdek Ootmarsum
Spec. arr. in sfeervol pension. 05419-92321.

GELDERLAND

Ruime kampeerplaatsen, vakantiewoningen, overdekt zwembad met sauna, tennisbanen, midgetgolf, bowlingbanen, recreatieplas, sportarrangementen en horeca met diverse dagrecreatiemogelijkheden. Van 20 t/m 27 feb. nog enkele vakantiewoningen vrij

CAMPING- en RECREATIECENTRUM
DE TWEE BRUGGEN

Veluwe, Vaassen, "DE BOSRAND" T.H. NIEUWE LUXE APPARTEMENTEN met openh., kl.tv, bubbelbad ect. + overd. verw. zwemb., tennisb., fietsverh. 05788-1343.

4 daags WINTERARR. v.a. f 165,-p.p. HP
Geldig januari t/m maart 1993. Gratis sauna, tennis, midgetgolf. Bij sneeuw LANGLAUFEN Hotel Bosoord Loenen, Veluwe. Info. Tel. 05765-1264.

Gezellig vertoeven in de Achterhoek

Te huur op ons BUNGALOW-KAMPEERPARK 4-6-8 pers. bungalows of chalets (reeds vol in periode 2-7 t/m 27-8. Op ons park vindt U o.a. SUBTROPISCH ZWEMBAD, cafe/bowling-restaurant-supermarkt-tennisbanen-sauna-verw.-buitenbad-solarium-fitness-hairstyling-vis/roeivijvers. Reservering KAMPEERPLAATSEN mogelijk. (Hemelv./Pinksteren vol) Folder op aanvraag.

MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH, Groenlo Tel. 05440-61638.

VELUWE/VELUWEMEER. Voor de combinatie bos-water-cultuur komt u in de gem. Elburg volop aan uw trekken. Elburg: origineel Hanzestadje a/h Veluwemeer met visvaartpromotion. Doornspijk/'t Harde: bos- en zandverstuivingen. Div. camp./bung.parken. Recr. havens. Inl. VVV Elburg, Postbus 47, 8080 AA Elburg. Tel. 05250-1520.

CAMPING UNIE-BUNGALOWPARKEN KROKUSARRANGEMENT

Gelegen temidden van alles wat de Veluw U in het vroege voorjaar te bieden heeft, vindt U onze BUNGALOWPARKEN DE SCHAAPSKOOI IN EPE EN DE LANGE BOSK/MARY ROSE IN BEEKBERGEN. Onze prachtig gelegen bungalowparken bieden U alles wat Uw krokusvakantie zo onvergetelijk maakt. Wat dacht U van zwemmen, fietsen, wandelen midgetgolfen, joggen of gewoon lekker niets doen. Uiteraard hebben wij gedurende Uw krokusvakantie een speciaal recreatie programma. EN NOG MEER!
GRATIS BEZOEK AAN HET BURGERS ZOO, BUSH EN SAFARIPARK IN ARNHEM
Tijdens Uw verblijf op onze bungalowparken bieden wij U een gratis bezoek aan het BURGERS ZOO, BUSH EN SAFARIPARK in Arnhem aan. Bel vandaag nog!
DE LANGE BOSK/MARY ROSE IN BEEKBERGEN 05765-1252 OF DE SCHAAPSKOOI IN EPE 05780-16204.

CAMPING 'DE SCHERPENHOF' TERWOLDE, een ideale vak. voor het hele gezin a/d rand v/d Veluwe met o.a. surfmeer, verw. zwemb., div. attr., bistro en disco. Tel. 05712-1305.

VERH. VAN STACARAVANS f 600,- p.wk. All-in. VERNIEUWDE TOILET-/DOUCHEGEBOUWEN. 05717-1731.

WINTERSWIJK. Staanplaatsen en toeristische plaatsen tegen Duitse grens gelegen in schitterende natuur. Alle comfort, rest., snackbar, disco, tennis, kegelen, zwemmen, surfen enz. Camping en kegelcentrum 't WIESKAMP, Henxel nr. 4, 7113 PA 05430-14612.

UW 50+ HOTEL/PENSION HET JAGERSHOF Nunspeet, parel van de Veluwse natuur. Is rustig gel. op 50m van het centrum in bosr. omgev. en ideaal fiets gebied. Prachtige tuin en groot terras. Eigen parkeer gelegenh. Nieuwe fietsen t.h.à f 25,- pw. per fiets. Voor-en naseizoen VP v.a. f 420,- p.p.p.wk en Hoogseizoen v.a. f 470, p.p.p.wk. P.S. Vraag ook naar onze Weekend arr. Gratis folder kunt u aanvragen bij Fam C.J van Olst spoorlaan 12-14, 8071 BP Nunspeet Tel. 03412-52393.

WINTERSWIJK T.H. in Bungalowpark vrijst. comf. 6 pers. bung, in bosr. omgev. tel. 08376-13854/05430-17266.

BEEKBERGEN. Gez. fam. hotel, mod. kamers douche/toilet, ktv, tel., prima keuken, dichtbij bos en zwembad. H.P v.a. 50,- p.p. Info. Hotel De Zwaan*** Tel. 05766-1393.

RECR. CENTR. "HET EIBERNEST" (ACHTERHOEK) Verh. v. 2-11 pers. Bungalows, stacaravans en Kampeerplaatsen. Inl. + gr. kleuren folder Kerkdijk 1 7152 DB Eibergen Tel. 05454-71268/71269 fax: 76331.

VELUWE APELDOORN
Camping 'De Veldekster' 20 ha, tel. 055-424711, modern. sanitair, verw. zwembad, kl.bad, babyroom. Vr. folder.

VORDEN ACHTERHOEK T.H. 2 luxe VAKANTIEAPP. OP BOERDERIJ en SVR campingplaatsen. TEL. 05752-6680.

VELUWE en Zeeland. Stacar.'s voll. inger. in bosr. omgev. strand op ± 2 km. Voor 24-7 na 14-8. 02520-17129.

WINTERSWIJK luxe 6 pers. Bung's en stacar's: Crocus en pasen vrij en voor 24/7 na 7/8. Tel. 010-4167878.

UTRECHT

KROKUS AANBIEDING:
Van 15 t/m 28 februari Baron hotel Loosdrecht Half pension v.a. f 89,- p.p. luxe kamers, ook kinderprijzen info: 02158-24904. Vraag de arrangementen kalender.

NOORD-HOLLAND

ST. MAARTENSZEE Bung. met gratis attractie park ook weekend en midweek bezet 16-7 tot 13-8 Tel. 02246-3109.

IJMUIDEN. App. a. zee. Voll. inger., voorz. v. k.tv, stereo, open haard etc. Incl. zwemb./sauna. 02550-20629.

ST MAARTENSZEE Bung.park EB EN VLOED Te Huur 4 en 6 pers. Bung's. Vrij voor 10-7 en na 21-8. Gelegen naast Subtropisch zwemb. Inl. 02246-1347.

T.H. 4 tot 6 pers. stacar. op Camp. red. dicht bij bos, zee, duinen, surf- en viswater. Tel. 075-283311/02260-12785.

WIJK AAN ZEE app. 2-3 pers. feb./mrt. f 350,- pwk. 02517-5956 fax. 5843.

ZUID-HOLLAND

HOTEL "AAN ZEE" Voor een geslaagde zomervakantie 1 min. v. strand. Volpension f 310,- p.p.p.wk, wekelijks dans en bingo avond, ideaal voor gezinnen. Vraag folder 01719-12919. P. boulevard 206, 2202 HT Noordwijk zee.

NOORDWIJK. Fam.hotel Duin en Dal. Volt. verz. v.a. f 275,- p.w. p.p., kind. korting. Vr. folder 01719-12712.

ZEELAND

NOORDZEEPARK
OUDDORP AAN ZEE T.H. 5***** Bung's op 500m van zee. Info + folder 01878-3099/3211.

Gezel. Gezinscamp. die voor ieder iets te bieden heeft. Met zwemb., gezel. kant., en récr. team. Inl. en fold. CAMP. "DE BREM" in Renesse. 01116-1403 Fax. 2797.

RENESSE VERHUURCENTRALE. Luxe bungalows en vakantiehuizen. Inl. + folder 01116-1328 (tot 17.00 uur). Pb 320 4325 ZG Renesse.

KAMPEREN IN DE KROKUS
Met uw caravan naar 5-sterren camping Hof Domburg * 500 mtr. van zee * prijs incl. zwemparadijs f 39,- (incl. 3 pers.) * Tel. 01188-3210.

ZOUTELANDE: Stacar.'s t.h. al v.a. f 200,- pw. all-in, kampeerpl. dicht bij zee. Vrij tot 17/7 en v.a. 21-8. 01186-1463.

LAATSTE KANS KROKUSVAKANTIE AAN STRAND EN ZEE. SUPER LAST-MINUTE AANBIEDING
Luxe bungalow met o.a. privé sauna en Filmnet (4 pers.) f 645,- per week. Aankomst 19/02 en 26/02. Incl. toegang subtropisch zwemparadijs.

KAMPEREN
Laatste weekend krokusvakantie 25/02 t/m 28/02 f 100,- all in, 5 pers., elektra, toegang zwemparadijs, aan/afvoer op de plaats, Filmnet/kabel t.v. aansluiting. ROOMPOT RECREATIE, KAMPERLAND, 01107-4200.

Aquadelta 1993... Maar éérst de Krokusvakantie!

APPARTEMENTEN EN BUNGALOWS. Het schitterende eiland Schouwen-Duiveland is een heerlijke plek voor een fijne Tussendoor-vakantie. Geniet van zon, strand en duinen of ga eens naar één van de vele bezienswaardigheden, waaronder de Deltawerken. Op Aquadelta zelf vindt u restaurants, bowling, zwembad (gratis), winkels enz. Maar profiteer éérst van een speciaal Krokus-arrangement. Zeven dagen in een gerieflijk appartement, voorzien van alle comfort.
Periode 19-26/2 : 4 p. al v.a. f 525,- all-in!
Periode 26/2-5/3: 4 p. al v.a. f 430,- all-in!
BEL 01113-1940 AQUADELTA RECREATIE, BRUINISSE.

RUIME KAMPEERPLAATSEN & *gerieflijke Bung's *recreatieprogramma *grote visvijver
STELLEPLAS RECREATIE
Heinkenszand-Zeeland
TELEFOON: 01106-2260.

FIETSWEEKENDEN in Oost-Zeeuws Vlaanderen, keuzen uit 4 hotels. Vraag folder. Tel. 01140-10531.

NOORD-BRABANT

BAARLE-NASSAU, VAKANTIEOORD DE STEPPE 4-6 of 12 pers. vak.huisjes in land. bosr. omgev. Hoogseiz. f 510,- p.w. Vrij voor 16-7. Info. naar Kampeertarieven. Fam.park eenvoudig maar volledig! Tel. (04249) 9246.

VOOR DE FIJNSTE KAMPEER- EN BUNGALOWVAK. aan het leukste strand en speelland van Brabant. Bel Beekseberge Hilvarenbeek 013-360032.

Camping De Rooye Asch. UW VAKANTIE WAARD Haveltweg 59 5423 VV Handel (N-Br). Vraag gratis fold. + Zomerprogramma aan Tel. 04922-1652.

LIMBURG

Welkom in: recreatieoord De Berckt
Bel voor meer informatie: De Berckt Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547

Gezel. GEZ. CAMPING nabij Valkenburg biedt aan: 4-6 pers. stacar. v.a. f 375,- p.w. all-in. Acc.: zwemb., speeltuin, kinderboerderij, pony's, bar. Inl.: (04492) 1822.

SIBBE-VALKENB. Pens. Bouwens, Goede keuken, tuin, park.pl. LO f 27,50 HP f 42,50,-. Kind. red. 04406-12091.

KNUSSE hotel-app. aangeboden in Voer-streek, 10 km v. Maastricht. Korting voorjaar en zomer. Tel. 04409-1475.

LANDGRAAF Z-LIMBURG "DE BOUSBERG" **** camping met zwemb., speelt., tennis en recr. progr. Vrijst. Bung's f 240 - f 990 p.wk. 55+ kort. 045-311213.

STA-CARAVANS TE HUUR
Camping HIGH CHAPARELL Oirsbeek, 12 km van Valkenburg. Voordeel van 26 juni t/m 10 juli en van 22 aug. t/m 4 sept. stacar. v.a. f 625,- voor 2 wk. eig. tent of car. f 18,- p.n. Vraag folder Tel. 04492-2044.

In ZUID-LIMBURG 2-23 pers. app. te huur in verbouwde Boerderij, v.v. alle comf., tel. 045-443296.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN: 2 overn., 2 x ontbijt, 2 drie-gangendiners en 2 uren relaxen in de weldaad van 35° mineraalwater v.h. kuuroord Thermaalbad Arcen. v.a. f 182,50 p.p. Ook beauty- en culinaire arr. kmrs met dou/wc/tv en telef. Bosr. omg. met wandel- en fietsroutes. Gr. kl.folder 04703-2121.

GRENZELOOS genieten in een zuidelijke ambiance aan uitgestrekte Limburgse meren v.a. 15-5-1993. Marina Oolderhuuske drijvende villa's comfortabele vakantiehuizen, watersport met surfschool, overdekt zwembad, tennisbanen, golf driving range, schipperscafé, gezellige restaurants. Plan nu uw Limburgse vakantie en bestel de uitgebreide fold.: MARINA OOLDERHUUSKE, Oolderhuuske 1, 6041 TR Roermond, Tel: 04758-2045.

MEER DAN ALLEEN MAAR KAMPEREN
Op gezinscamping bij uitstek aan de rand van het heuvelland. natuurbad met strand en ligweides, vissteigers, roeien, waterfietsen, klimmuur, tennis, jeu de boules, midgetgolf, jeugdhonk, kantine, supermarkt, evenementen en aktiviteitenprogramma.
Gunstige tarieven, speciale arrangementen. In voor- en naseizoen rustig, aktief en sportief tijdens schoolvakanties. Tevens calets te huur, nieuwe jaarplaatsen. BEL VOOR GRATIS FOLDER 04499-2900.
Recreatiepark Hommelheide, Hommelweg 2, Susteren.

"CAMPING DE LEISTERT TE ROGGEL"

Heeft alles in huis voor een schitterende vakantie. Overdekte waterrekreatie (29 c.) en verw. buitenbaden met waterglijbaan, roeivijver, grote speeltuin, kinderboerderij, sportcentrum, tennishal, uitgebr. aktiviteitenprogr. Ook stacaravanverhuur. Info. Tel. 04749-3030.

Z-LIMB. vak.huis + stacaravans v.a. f 230,- tot f 590,- Tel. 045-721081.

VALKENBURG
8-dgs reizen maart t/m okt f 555,- p.p. met halen en brengen per bus + volpension + 3 bustochten + vele extra's. Hotel P.Hermens, Bondshotel A.N.W.B.*** Zin in een fijne voorjaarsreis? Ja!!! Belnu!!! gratis vakantiepakket Tel. 04406-13020.

DIV. BINNENLAND

WIJ GAAN NATUURLIJK KAMPEREN OF LOGEREN OP EEN
SVR
CAMPING

Een camping die is aangesloten bij de Stichting Vrije Recreatie (kamperen bij de boer). Waar men zich houdt aan de door de SVR opgestelde richtlijnen t.a.v. milieu, sanitair én betaalbaarheid.
BEZOEK ook onze VAKANTIEBEURZEN
20/2 Ridderkerk, 27/2 Hoogeveen, 6/3 Landsmeer. van 10.00-16.00 uur. Gratis toegang en gratis koffie.
VOOR INFORMATIE
STICHTING VRIJE RECREATIE (sinds 1970)
BROEKSEWEG 75-77, 4231 VD MEERKERK NL
TEL: 01837-2741/2742/2743 - FAX: 01837-2384
WIJ STUREN DOCUMENTATIE GRATIS!

VAKANTIEWONINGRUIL

Zonder dat u meteen forse bedragen voor een hotel, bungalow of appartement moet betalen: toch genieten van een vakantie in een andere omgeving? Eenvoudig! Door vakantiewoningruil kun je er eens vaker tussenuit. Het IWB regelt ALLES voor u, ook als u alleen oppas voor uw woning zoekt. Schrijf of bel voor info: IWB, Postbus 301, 8160 AH Epe. Tel. 05780-14235.

REKR. ONROEREND GOED

UNIEK BUITENVERBLIJF IN DRENTHE
Te koop vrijstaand buitenverblijf gelegen aan rekreatieplas (30 ha) met kristal helder water en 6 ha parelwit strand.
- Eigenaar worden met slechts f 10.000,- eigen inbreng
- Financiering gegarandeerd door verkoper zonder bankinformatie met notariële akte.
- Netto maandlast inkl. aflossing in 10 jaar f 481,-
- Verhuurgarantie aanwezig.
- Voor meer informatie: Rekreatiepark Ermerstrand.

Bel: 05915-64014 in Erm.

ACTIEVE VAKANTIES

AKTIEVE ZOMERJEUGDVAK. DOEKAMP DRENTHE. Ca. 6-15 jr (3 gr.); VP f 245,- 7 dgn. Boekje: 050-719097.

Avontuurlijke rondreis per Jeep 'Grottendorp, kamelencaravaan, zoutvlakte, bergoasen en sprookjesmedina' v.a. f 759,- KLM-ticket, alle vervoer, alle overnachtingen in hotelletjes, bungalowtjes, nomadententen en bamboehut, de meeste maaltijden en reisbegeleiding. Vertrek: 21 & 28 feb. 10, 17 & 28 mrt. Bel BIVAK: 030-292541 lid SGR.

JONGERENVAKANTIES

CIRKEL: de bétere jeugdvakanties in binnen- en buitenland! 8-20 jaar. Volledig verzorgd met begeleiding. Gratis brochure? Bel 08348-23001

Vineavakantieplezier

8-19 jarigen beleven bij VINEA de leukste vakanties van zeil-, surf- en tenniseweken tot taal-, ruiter- en bergwandelvakanties. Ruim 50 mogelijkh. voor aktief vakantieplezier in kleine leeftijdsgroepen o.l.v. eigen deskundige Vineainstructeurs en reisleiding.
Inl. en gratis brochure: VINEA JEUGDVAKANTIES tel. 05154-(6)9777 tot 20.00 uur, ook za. tot 16.00 uur.

BELGIE-LUXEMBURG

BELGISCHE ARDENNEN TE HUUR. in schitterend natuur gebied, luxe vakantiewoningen inger. voor 2-8 pers. ARD-INVEST NV Tel. 09-3284478025 (OOK WEEKEND).

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen, al v.a. f 200,- p.w. all-in. Geen winter verhuur. Inl. 04450-1598.

CARAVANS T.H. Pracht. natuur bij La Roche (Ardennen) op kleine camping 100 km v. Maastricht. Ook eig. tent of caravan. Folder: 01172-1446 b.g.g. 09-3284411488.

BUNGALOWS
Parkjes aan de kust.
HAPPY HOME: 072-151125.

FRANKRIJK

APPARTEMENTEN & HUISJES AAN ZEE
in Normandië, Bretagne, Vendée, en de Middellandse Zee. Topic Travel Autovak.-gids: 070-35.033.09 (lid SGR).

FRANKRIJK

'Zon, zee en zorgeloos kamperen in één van de luxueus ingerichte bungalowtenten op camping Pins de la Coubre. Gelegen in de zonnigste streek de Franse westkust, vlakbij zee. PALMARES TENTVAKANTIES 05753-1048

AANGEKLEED KAMPEREN IN JE BLOOTJE. T.h. compleet inger. bungalowtenten op Frans naturistencampings. Info? NATUROCAMP 05423-

GEZINSCAMPING bij NARBONNE**** Invid. sanit. inger. caravans of tenthuisjes. Ned.Leiding 01820

Z.-Fr. Dordogne te huur 4/5 p. caravans op camping zwemb./ tennisb. Of aan groot stuwmeer Hgs. f 325,-/f 475,- p.w. excl. camp.tarief. Tel. 04742-

Bretagne/Normandië/Languedoc. Goedverz. won. Fam.parken aan zee/meer. Interzon-Vak.: 080-24

VALRAS Plage Z-Frankrijk t.h. op 3* camping di zee, met alle fac.: zwemb., rest., danc., winkel Voll. inger. caravans. 036-5326317 Caravanning Prijs p.w. voors. v.a. f 200,- Hoogs. f 725,- all-

Wij reserveren uw plaats, stacaravan of bungalo Gratis broch.: CAMPING CONTACT 02507-14746/1

SEJOUR EN FRANCE.
Gratis gids vakantiewoningen, bung.parken en m homes. 3/7 Veel mog.heden. Ook nog in hoogseiz Bel nu voor gratis gids: 085-257800. SGR.

ONBEZORGDE KAMPEERVAKANTIES
Luxe en compl.inger. Bung.tenten, caravans en ch op fraaie campings met activiteiten programma kinderen. Nieuw: 55 + weken in voor/naseizoen culturele uitstapjes. EUROSPORVAC Tel. 078-41

Heer en meester in Zuid-Oost Frankrijk. I.R.S. vakantiehuizen op maat. Tel 030-364718 of rechtstreeks 09-3375391652 fax 75391049.

LOT/DORDOGNE. Gezellige camping Le Ch'Timi *** met zwemb./tennis/winkel/bar/snacks. 70 Pla 10 huurcar's. Inl. 05970-15698. Adres: 46700 Touz

COTE D'AZUR. Baai van St. Tropez t.h. nieuwe st vans op **** camping met grout zwemb., 900 strand en stacaravans in Fréjus op **** camping zwemb. tennis. Gratis folder Carazur 077-549178/5

LANGUEDOC t.h. villa's en bungalow's van part. aan Midd.zee en achterland. Gratis broch. Leenders Vak.huizen 080-558600.

T.h. in Nrd.Fr. aan vouwwagen f 375,- p in, 4 p. caravan v.a. p.w. all-in. Inl. 05490

Provence en Dordogne. V.A.F. VAKANTIEHUIZEN Brochure: 05976-1610.

350
BUNGALOWS
HAPPY HOME: 072-

RENT A TENT.
Voll. inger. bung.tenten in Nrd. en Midd. Frankr., Belg., Lux. en Dld. 05765-1071.

40
Bungalowparkjes
HAPPY HOME: 072-151125.

TENTSETTERS
De compleet inger. bungalowtent op unieke campings in Frankrijk! Comf. en betaalbaar! Brochure: 071-146431.

DUITSLAND

HOTEL AM BERGHANG
Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuid... gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met ... kabel-tv, minibar en telefoon, het binnen-bad ... sauna, fitness, golf, bar, lounge en het restaurant (met ... keuken) garanderen u een zorgeloos verblijf. Prijzen ...
Voorseizoen-arrangement (5 nachten) DM 319
Incl. voortreffelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuze...
Nieuw: ons Happy-Weekend (2 nachten) DM 174,- p.p.
Luxe-Mini-Vakantie (3 nachten) DM 239,- p.p.
Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim
Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4...

HOTEL MOZART * een bijzondere ontmoeting**
Gezellig en mooi gelegen t/o het fraaie slotpark in Bad Bentheim. Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kms. met alle comfort. 3-dgs.arr. (2n.) h.p. DM 175 p.p. 6-dgs.arr. (5 n.) h.p. DM 298 p.p. Prosp. of reserv. 05423-88177 of 09-49.5922.3128.

BEIEREN: 6-daagse bus-kasteelreis inclusief sion én excursies al v.a. f 549,-. Gratis reisgids Speciale Reizen Centrale: 050-120100 (24 uur per dag) 020-6202121 lid ANVR/SGR.

Prima huizen, gezellige hotels in Oost-Duitsland All-in prijzen! INTER EUROPE REIZEN - 072-155...

VOORDELIGE VAKANTIEWONINGEN
Een enorm aanbod van voordelige vakantiewoningen, pensions en hotels in de boerijke gebieden van Duitsland voor liefhebbers van natuur, cultuur en sportievevéntspanning. Vanaf f 230,- voor 2 pers. tot f 750,- voor 7 pers./week. Gratis NIEUWE gids afd. R, Postbus 400, 6710 BK, EDE. Tel. 08380-1956...

BUNGALOWS
in ongerepte natuur.
HAPPY HOME: 072-151125.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn heerlijke ... Kamers met bad, toilet, KTV, mini-bar, ... Zwembad (30°), sauna, fitness, bowling, bar en Konditorei.
Luxe 4-daags arrangement (3 n.) DM 285,- p.p.
Luxe 6-daags arrangement (5 n.) DM 440,- p.p.
incl. elke dag gevarieerd ontbijtbuffet en culinair diner. ...
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 05423-53246 (NL) of 09-49 5922828 (D) voor prospectus. Fax 09-49 59224349.

OOSTENRIJK

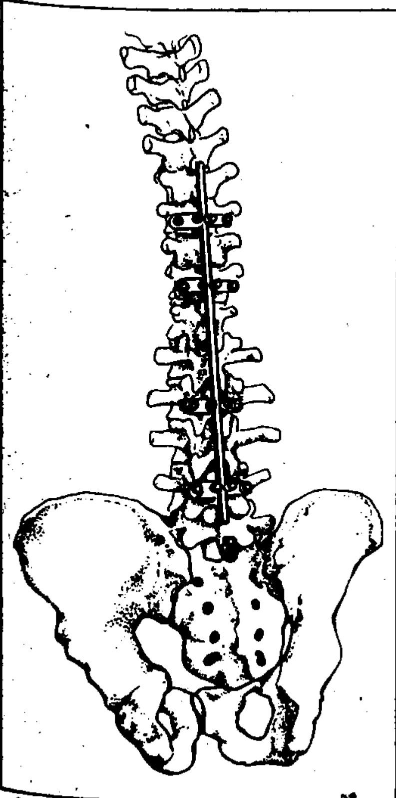
WINTERSPORTVAK. naar Rennweg KATSBERG feb./26 feb-7 mrt. HP *** Gasthof v.a. f 790,- Kin... Inl. 08330-50403/22230-42383/42245 (ook in de w...

* KROKUS * Laatste plaatsen, eigen auto/h... 8 dgn. Vill Alpen f 359,-, Osslach f 459,-, Hopfg... f 390,-, Krimml f 549,-, Uderns l/o f 299,-. Toeslag Pendels f 160,- N.I.T. 08819-7774...

ZOMERVAKANTIE in Tirol/Vorarlberg. Compl. vak. woningen, redelijke prijs 2-7 pers. Tel. 05920-...

KROKUS in TIROL
Ski- en berglandschap Brixental/Wilder Kaiser Kitsbühel. Diverse types vak.woningen, zowel op boerderij als in berghutten voor 10-50 pers. Dr. Edenstrasser, Rahmhof, A-6300 Wörgl, Oostenrijk Tel. 09-43-5332-74901.

NIEUWE STACARAVANS IN KARINTHIË
30 Nw. compl. inger. stacaravans te huur a/d kleine Wörthersee te Klagenfurt op de Camp. Strand ideaal voor KINDEREN. Ned. gastechtpaar aanwezig. Tevens verhuren wij WINTER- en zomercaravans wintersportoord op Camp. Woferlgut te Bruck (tussen Zell am See en Kaprun). Inl. CARAVAN INTERLAND, P... 1231 CV Loosdrecht. Tel. 02158-25533 Fax: 02158-2...

Geheugenmetaal houdt rug recht

Van onze redactie wetenschap

Een staafje geheugenmetaal is het nieuwste wapen dat in de strijd tegen zijdelingse rugvergroeiingen wordt geworpen. De Universiteit Twente en het Academisch Ziekenhuis Groningen hebben een implantbare constructie ontworpen die de wervelkolom in de goede stand zet en houdt.

Bij een zijdelingse rugvergroeiing trekt de wervelkolom niet alleen naar één kant krom, maar verdraait ook om zijn eigen as. De precieze oorzaak van deze zogeheten scoliose is nog niet bekend. De enige zekerheid die medici tot nog toe hebben is dat er een verband bestaat met de lichaamsgroei. Scoliose komt vooral bij jonge meisjes in de leeftijd van negen tot veertien jaar voor.

Voor het rechttrekken van de rug is een zware operatie nodig. De chirurg trekt de ruggegraat weer in de goede stand en bevestigt vervolgens een metalen staaf aan de wervelkolom. Zo wordt verdere verkromming voorkomen. Maar de vergroeiing kan niet voor honderd procent gecorrigeerd worden. De staaf kan bijvoorbeeld de verdraaiing om de eigen as niet ongedaan maken.

In een poging de vergroeiing beter te bestrijden, hebben Twentse ingenieurs en Groningse orthopaedische chirurgen de handen ineengeslagen bij de ontwikkeling van een nieuw systeem. Alles draait daarbij om de samenstelling van het metaal. Een speciale legering van titaan en nikkel. Zogeheten geheugenmetaal, dat zich na verbuigen zijn vroegere vorm blijft herinneren en na verwarming weer naar de oorspronkelijke vorm terugkeert.

Het geheugenmetaal wordt operatief met speciale ankers aan de ruggewervel bevestigd. De rechte staaf is vooraf in dezelfde vorm als de vergroeide wervelkolom gebogen en verdraaid. Daarna wordt de staaf verwarmd. Het metaal 'herinnert' zich zijn oorspronkelijk rechte vorm en wil die ook gaan aannemen. Omdat hij met ankers aan de wervels vastzit, trekt hij de wervelkolom mee.

Het bijzondere van het geheugenmetaal is dat het ook na de operatie de rug blijft corrigeren. De ankers en de staaf blijven wel altijd in de rug zitten.

Het gezamenlijke project van de UT en het AZM Groningen is betaald door het Ministerie van Economische Zaken. Biomedisch ontwerper ir. Marc Sanders spreekt in het universiteitsblad UT Mediair de verwachting uit dat de vinding over drie jaar in de operatiekamers wordt toegepast. Een proefoperatie heeft volgens hem al uitgewezen dat het systeem volgens verwachting werkt.

Ambitieus plan voor drie expedities in het jaar 2000

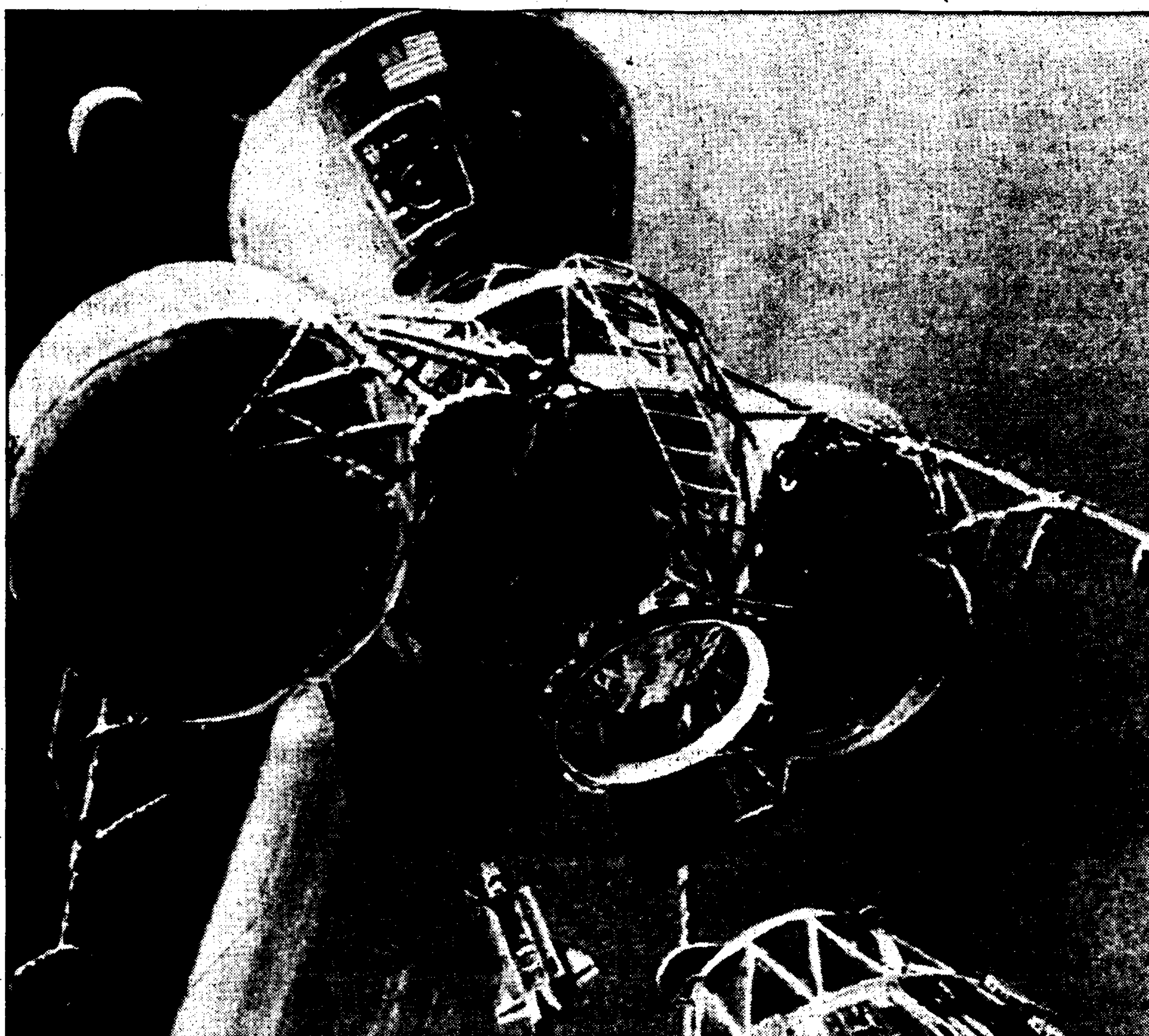
Amerikaans bedrijf wil goedkoop naar de maan

DOOR BEN APELDOORN

Heel misschien staat de mens net na de komende eeuwwisseling weer op de maan. Eén van de grootste bouwfirma's van onder meer vliegtuig- en raketmotoren in de Verenigde Staten, General Dynamics (GD), heeft – zo meldt het blad Aviation Week & Space Technology – plannen ontvouwd voor een 'goedkope', bemande maanexpeditie vroeg in het jaar 2000, na twee eerdere, onbemande vluchten. En dat alles voor een prijs die, door samenwerking met de Europese ruimtevaartorganisatie ESA, wel eens ver beneden twintig miljard gulden kan liggen.

Dat is mogelijk door gebruik te maken van de huidige technologie en lanceerraketten inclusief het Space Shuttle-systeem. Het is niet nodig en zelfs ongewenst om voor een reisje naar de maan nieuwe raketten, capsules en maanlanders te ontwikkelen. Niet alleen zou dat tientallen miljarden guldens extra kosten maar ook onnodige, extra jaren van voorbereidingen en experimentele vluchten.

Het is zelfs niet noodzakelijk om er weer zo'n reusachtige raket voor te bouwen als de meer dan 110 meter hoge Saturnus-V meertrapsraket waarmee tussen juli 1969 en december 1972 zeven bemande Apollo-vluchten naar de maan werden ondernomen. In die tijd lieten twaalf paar, zwaar geschoeide voeten duizenden afdrukken achter in het eeuwige maanstof rond een hoeveelheid achtergebleven apparatuur met een gezamenlijke waarde van naar schatting acht miljard gulden.

● *De maanlander, met vier flexibele poten en vier motoren, heeft zich uit het laadruim van een Space Shuttle (op de achtergrond) losgemaakt, en staat op het punt aan een Centaurraket (rechts beneden) gekoppeld te worden.* Foto: GPD

Hardware

General Dynamics gaat voor de komende bemande reis naar de maan uit van een tweeledig scenario voor drie expedities. De eerste twee zijn onbemand en moeten de nodige 'hardware' op de maan brengen, zoals delen van een permanent bemanningsverblijf, een vanaf de aarde te bedienen robotcamera op wieltjes voor het verkennen van de omgeving, een waarnemingsstation, een telescoop en de nodige zonnepanelen. Dat alles kan niet in één keer worden meegenomen.

De derde expeditie zal twee astronauten op de bewuste plek moeten brengen. Als alles bij de eerdere twee (onbemande) vluchten volgens plan is verlopen, kunnen die twee meteen hun intrek nemen in de drukcabine van hun 'maanhuis', daar hun ruimtepak aan de kapstok hangen en bij een welverdiend 'slaapmutsje' bijkomen van de geweldige spanningen die drie etmalen lang inbeukten op hun psychische en fysieke gestel.

In tegenstelling tot de vroegere Apollo-vluchten, waarbij de Apollo-capsule (met één astronaut) in een parkeerbaan om de maan bleef draaien en de maanlander (met twee astronauten in het daarop bevestigde 'hokje') zelf de tocht naar het maanoppervlak (én weer omhoog) maakte, zal nu alleen de Centaurraket rondjes om de maan beschrijven gedurende het verblijf op de maan. De capsule zelf is, volgens het plan van General Dynamics, bevestigd aan het frame van de vierpotige en -motorige lander. Eenmaal aangekomen op de maan verruilen beide astronauten hun benauwend kleine reisverblijf voor het wat ruimere compartiment dat al een klein jaar op de maan staat.

Landing

Het huidige scenario voorziet in een 'ouderwetse' landing in zee; onderweg stoot de van een hitteschild voorziene capsule de lander af en onderneemt, na een serie 'surfbewegingen' in de bovenste dampkringlagen om de snelheid af te remmen, de definitieve, vurige duik in de dampkring om daarna aan parachutes in de Stille Oceaan te plonzen. Alle vroegere Apollovluchten eindigden op deze veelvuldig beproefde wijze.

Het door de firma gepresenteerde concept biedt, zo benadrukt GD zelf, grotere voordelen boven de aloude Apollovluchten. Zo wordt onder meer gebruik gemaakt van veel lichtere materialen en efficiëntere voortstuwingstechnieken dan ruim twintig jaar geleden. Het reisverblijf (de capsule) behoeft bovendien slechts plaats te bieden aan twee, in plaats van drie, astronauten. Hij is dus een stuk lichter (en iets kleiner) dan zijn bonkige voorgangers. Ook de lander zelf, bestaande uit een vederlicht maar oersterk frame dat, behalve de capsule, ook drie tanks met vloeibare waterstof en zuurstof (in totaal zeventien ton) omvat, levert veel meer bewegingsvrijheid op dan de vroegere LM (Lunar Module).

Brandstof

Nasa-leiders, gedachtig aan de Challenger-explosie van eind januari 1986, kijken overigens met een scheef oog naar dat zeer explosieve mengsel. Eén van de belangrijkste conclusies van het onderzoek na de ramp met de Challenger was nu juist om zo min mogelijk licht ontvlambaar spul mee naar boven te nemen en vooral niet in het laadruim van de Space Shuttle. General Dynamics pareert deze vrees met het gegeven 'dat het mogelijk is om in geval van een onverhoopte terugkeer van de shuttle naar de aarde, de drie brandstoftanks uit het laadruim te dumpen'.

Door internationale samenwerking zouden de kosten voor de Verenigde Staten voor een 'drie op één' expeditie teruggebracht kunnen worden tot tien miljard gulden, waarbij de Europese ESA dan de lancering van de Centaur-motor, de constructie van het bemanningsverblijf op de maan verzorgt en een bijdrage levert aan planning en constructie van een deel van de maanlander. Daar zal, zo wordt geschat, ook wel een slordige tien miljard gulden mee zijn gemoeid. Of het lukt om alle bureaucratische en technische rompslomp zó snel rond te krijgen dat tegen de komende eeuwwisseling een eerste 'bouwpakket' ergens op de maan zachtjes kan worden neergezet en dat een jaar later op diezelfde plek twee vermoeide astronauten hun kunststofpakken aan de kapstok hangen, mag worden betwijfeld.

Want reizen naar andere werelden, ook naar de dichtstbijzijnde, is en blijft astronomisch duur.

'Adam en Eva' geheel ontleed de computer in voor medische studenten

Gezocht: ideale doden (m/v)

Met ingang van begin volgende eeuw hoeven medische studenten waarschijnlijk niet per se meer in dode mensen te snijden om hun anatomische kennis van het menselijk lichaam op te vijzelen. De medicus in spe van de nabije toekomst hoeft daartoe alleen maar achter een beeldscherm plaats te nemen en toetst in welk lichaamsdeel of soort weefsel hij/zij wil determineren. Op het scherm verschijnt een uitgebreid keuzemenu: wat en hoe wil men onderzoeken, bij welke vergroting, wil men een doorsnede van een zeker stukje weefsel, over welke kenmerken wil men daarbij beschikken en wil men er wel/geen bloed bij tijdens het 'snijden'.

Het maakt niet uit wat men wil ontleden of analyseren; een stukje teennagel, een segmentje tong, een plakje longweefsel of een dwarsdoorsnede van de hypofyse. De database van het medio vorig jaar in de Verenigde Staten gestarte 'Visible Human Project' zal groot genoeg zijn om letterlijk in alle wetenschappelijke behoeften te voorzien.

Maar zover is het nog niet met die database. Eerst zal er wèl moeten worden gesneden, heel minutieus, heel veel en in zo perfect mogelijk bewaard gebleven doden. Doden van verkeersongelukken of van ander fysiek geweld zijn dus uitgesloten van het project. De ideale doden zijn die ten gevolge van een overdosis aan drugs of van koolmonoxidevergiftiging en bovendien moeten ze een verklaring op zak hebben dat ze na hun dood hun lichaam aan de wetenschap wensen af te staan. Ras of etnische achtergrond zijn niet belangrijk; de doden moeten tussen de 20 en 60 jaar zijn, niet te vet of te mager en bij voorkeur van gemiddelde lichaamslengte.

Een andere voorwaarde is dat de meest geschikte, overleden kandidaten binnen twaalf uur nadat de dood intrad, kunnen worden ingevroren om optimale versheid te garanderen. Begin vorig jaar kreeg het Centrum voor Gezondheidswetenschappen van de universiteit van Colorado van het Amerikaanse National Library of Medicine (NLM) opdracht (en anderhalf miljoen gulden) om te gaan zoeken naar geschikte mannelijke en vrouwelijke kandidaten.

Dat bleek tegen te vallen. In de vriezers van de Colorado-universiteit bevinden zich nu drie mannelijke en twee vrouwelijke lichamen. Projectleider en celbioloog Victor Spitzer is over de mannen 'redelijk tevreden' maar over de diepgevroren constitutie van de vrouwen minder. Er wordt dus naarstig doorgezocht.

Heeft men eenmaal voldoende lichamen van beide seksen, dan maakt het NLM-team daaruit de uiteindelijke keuze: één vrouw en één man. Die worden prompt Evá en Adam gedoopt en vervolgens in diepgekoelde toestand naar een machine gereden die wel wat weg heeft van de elektrische vleessnijder bij de slager op de hoek maar dan veel groter, veel nauwkeuriger en voorzien van een speciaal, computergestuurd zaagblad. Daar zullen ze elk in ongeveer 1.200 millimeter dunne plakken worden gezaagd.

Elke plak wordt van alle kanten tot in de kleinste details in zichtbaar licht gefotografeerd. Voordat het zaagproces begint worden de lichamen in hun geheel in beeld gebracht met behulp van computertomografie en magnetische resonantie. Bij de tomografie wordt gebruik gemaakt van een roterende CAT (Computerized Axial Tomography) 'scanner' waarbij, met behulp van zachte röntgenstraling, alleen weefsel in zorgvuldig geselecteerde lagen wordt afgetast en driedimensionaal vastgelegd.

Bij afbeeldingen door middel van magnetische resonantie (MR) maakt men gebruik van de natuurlijke trilling van de atomen en moleculen waaruit weefsel is opgebouwd. Ook bij diepgevroren omstandigheden zijn die karakteristieke trillingen aanwezig; ze houden pas op bij het absolute nulpunt (-273,15 graden Celsius) maar zó koud zijn de te versnijden lichamen gelukkig niet.

Is voor de zoektocht naar Adam en Eva anderhalf miljoen gulden uitgetrokken, met het versnijden van hun lichamen en het tot in de kleinste bijzonderheden in kaart brengen van alle plakken en vervolgens het weer opbouwen van de elektronische versie van Adam en Eva tot één gigantische database, is een bedrag gemoeid van minstens 30 miljoen gulden. En zeker vijf jaar noeste arbeid.

Alle gegevens, inclusief de foto's, worden digitaal opgeslagen. Men denkt in totaal 85 compact discs nodig te hebben om de naar schatting 60 Gigabytes (60.000 Megabytes) grote database van het 'Visual Human Project' kwijt te kunnen. De NLM koestert het plan om de gegevens centraal ter beschikking te stellen. Dus niet door kopieën van de cd's te verspreiden. Elk onderzoeksinstituut kan er, uiteraard na betaling, gebruik van maken door tevoren in te tekenen op de gehele database of een deel daarvan. Via het huidige mondiale data-transmissienet kunnen de gegevens met een snelheid van één Gigabyte per seconde worden overgeseind.

Adam en Eva kunnen gezamenlijk dus in precies één minuut naar welk instituut ter wereld dan ook worden overgebracht. Je hebt er alleen een heel goede, snelle computer voor nodig om ze op te bouwen.

Maar voorlopig is het nog wachten tot de ideale Adam en Eva een ideale dood sterven...

wetenschap kort

Onbekende dino's opgegraven

Chinese wetenschappers hebben fossielen van dinosauriërs ontdekt uit een periode waaruit nog geen fossielen van deze kolossen zijn gevonden. Dit heeft het officiële persbureau Xinhua gemeld. Volgens Xinhua zijn de fossielen tussen de 170 tot 180 miljoen jaar oud en vormen zij een ontbrekende schakel in de evolutie van de dinosauriërs. Het gaat om dieren uit de Sauropoda-groep van dinosauriërs, gigantische plantenetende beesten, met vier poten, een lange nek en staart en een kleine kop. De fossielen zijn gevonden op een berghelling bij Chongqing, in de zuidwestelijke Chinese provincie Sichuan, waar eerder andere dinosaurusfossielen zijn opgegraven.

Satellieten volgen olifanten

Vier olifanten in Noord-Kameroen lopen sinds kort rond met een halsband, uitgerust met een satelliet- en radiozender. Met de zenders is het mogelijk de dieren tijdens hun trektochten over honderden kilometers te blijven volgen. De olifanten hoeven overigens niet levenslang met hun halsbanden rond te dolen. Die zijn namelijk zo ontworpen dat ze na verloop van tijd gaan roesten en loslaten. De bedoeling van het onderzoek, waaraan ook medewerkers van het Centrum voor Milieukunde in Leiden deelnemen, is om de ruimte-conflicten tussen olifanten en kleine boeren in Noord-Kameroen in kaart te brengen en een beheersplan op te stellen om deze conflicten te verminderen. Door de bevolkingsgroei, maar ook door de aanwas van het aantal olifanten, vinden de kolossen steeds vaker landbouwgronden op hun traditionele migratieroutes van noord naar zuid. Ook hebben onderzoekers sterke aanwijzingen, dat de aanleg van een stuwdam in het gebied heeft geleid tot het uitdrogen van een deel van de overstromingsvlakte, die voorheen een belangrijke voedselbron vormde voor de olifanten. Als gevolg hiervan lijken de kuddes vaker en verder te trekken dan ze gewend waren om geschikte voedselgronden te vinden. Op hun trekroutes doen ze zich steeds vaker tegoed aan gierst- en maïsvelden van de lokale bewoners. Op langere termijn moet het beheersplan zowel het probleem van de boeren structureel oplossen als de olifanten sparen.

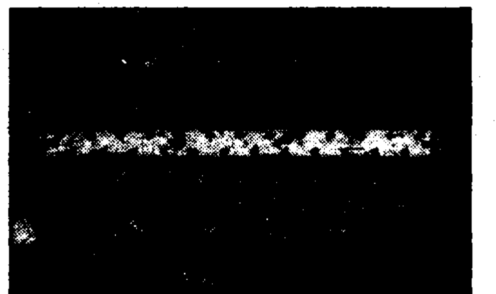
Beste bewijs oerknaltheorie

Onderzoek van tien maanden, met behulp van een speciale infrarood spectro-fotometer aan boord van een Amerikaanse satelliet voor het meten van kosmische achtergrondstraling, heeft het tot dusverre beste bewijs opgeleverd voor de juistheid van de oerknaltheorie voor het ontstaan van het heelal 15 miljard jaar geleden. De leider van het onderzoek, John Mather van het Goddard Ruimtevaart Centrum in Greenbelt, Maryland in de Verenigde Staten, heeft dit deze week verklaard. Uit het onderzoek naar het zogeheten nagloeien van de oerknal blijkt dat 99,97 procent van de energie bij een reusachtige kosmische explosie 15 miljard jaar geleden vrijkwam binnen het eerste jaar na de explosie. Latere afgiften of vrijkomen van energie is in het onderzoek niet waargenomen, waardoor andere theorieën dat het heelal ontstond door een serie „kleine knallen" omver zijn gekegeld, aldus Mather. „Wij nemen de koude gloed waar die nog steeds over is van de oorspronkelijk zeer hete oerknal."

Onderzoek naar taal en cultuur

Nederlandse en Indonesische wetenschappelijk onderzoekers gaan tot het jaar 2000 samen aan het werk in Irian Jaya op Nieuw-Guinea. Het zwaartepunt van het onderzoek – waarvoor de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) f 6,5 miljoen heeft uitgetrokken – ligt op het vergaren van kennis van de talen en culturen van het Vogelkopgebied in het uiterste westen van Irian Jaya. Het onderzoeksprogramma, waarover de NWO-stichting voor Wetenschappelijk Onderzoek van de Tropen (WOTRO) het beheer krijgt, zal worden opgezet en uitgevoerd door een in te stellen commissie 'Irian Jaya Onderzoek' en omvat taalkundige, antropologische, geologische, archeologische en botanische studies. Het gebied herbergt volgens NWO „enkele van de meest intrigerende en ingewikkelde samenlevingen ter wereld; de Papoea-talen vertonen ongeëvenaarde complexiteit." Via archeologisch onderzoek hoopt men een belangrijke bijdrage te leveren aan de reconstructie van de landbouw. Demografisch onderzoek moet meer inzicht verschaffen in de migraties in het Vogelkopgebied.

Chinezen roken transgene tabak

Nog dit jaar kunnen Chinezen een 'china' opsteken, een sigaret gemaakt van genetisch veranderde tabaksplanten. In China blijken de laatste jaren, zo meldt het blad New Scientist, op tot nu toe de meest uitgebreide schaal proeven met genetisch veranderde planten te zijn uitgevoerd. Naast tabak gaat het hierbij ook om tomaat- en aardappelplanten. De genetisch veranderde tabaksplanten bestrijken een oppervlakte van 1,5 vierkante kilometer, de tomaat- en aardappelplanten worden geteeld op respectievelijk 80 en 50 hectare. Met het inbrengen van extra erfelijk materiaal beogen de Chinezen de weerstand van de planten tegen diverse schadelijke plantevirussen te verhogen. Volgens de onderzoekers zijn de resultaten van de proefnemingen tot nu toe geslaagd. Zo zou de opbrengst aan tabaksbladeren 'drastisch zijn verhoogd'. Momenteel worden de uit genetisch veranderde tabaksbladeren gemaakte sigaretten beoordeeld door leden van het Nationaal Comité voor het Testen van Tabak.

Krabben foppen oceanologen

Grote zwermen volwassen zwemkrabben hebben decennia oceanologen op het verkeerde been gezet. Dat blijkt uit een verslag van onderzoekers op het Nederlandse schip Tyro dat nu onderweg is op een wetenschappelijke expeditie van de Seychellen naar Djiboutti. Jarenlang hebben onderzoekers de zwermen krabben, gesignaleerd met echolood en zelfs op zeekaarten aangegeven, aangezien voor ondiepten in de Indische Oceaan. De krabben fourageren vermoedelijk op de grenslaag van warm en koud water op 80 meter diepte, waar veel bezinkend materiaal zich ophoopt. De gevangen zwemkrabben, waarvan wel beschreven was dat zij 's nachts aan de oppervlakte „zwermen", zijn met behulp van de fax gedetermineerd. Peter Schalk van het Instituut voor Taxonomische Zoölogie in Amsterdam stuurde per fax een tekening de wetenschappelijke wereld in. Van dr. Türkay van het Forschungsinstitut Senckenberg kwam het verlossende antwoord: de krab heet Charybdis Smithii.

Katalysator verslindt dioxinen

Het Duitse chemische bedrijf Basf heeft met succes een katalysator beproefd waarmee dioxinen in rookgassen van (vuil)verbrandingsovens volledig kunnen worden afgebroken. Dat meldt het Engelse blad New Scientist. Volgens Basf kan de katalysator in elke verbrandingsoven worden geplaatst. Door Basf wordt deze in licentie gemaakt. Als voornaamste elementen bevat hij een drietal metaaloxyden. Naast vooral titaandioxyde zijn dat vanadium- en tungstenoxyde. Bij de omzetting van dioxinen in rookgassen via een dergelijke katalysator ontstaan uiteindelijk alleen kooldioxyde, water en zoutzuur. Bij de huidige verbrandingsovens is het nog zo dat bij het afkoelen van de rookgassen, noodzakelijk omdat anders de rookfilters worden beschadigd, opnieuw dioxinen worden gevormd. Basf is zo onder de indruk van de resultaten van de nieuwe katalysator, dat het in Ludwigshafen, nabij Mannheim, een installatie met een permanente katalysator bouwt, waarmee het jaarlijks 175.000 ton afvalgas van zijn daar al bestaande fabriek van dioxinen kan zuiveren. Basf heeft de katalysator reeds verkocht aan de gemeente München voor haar gemeentelijke vuilverbrandingsoven en aan het eveneens Duitse chemieconcern Bayer voor zijn chemische fabriek in de buurt van Keulen.

Frits Thijssen na vijf 'tropenjaren' bij de LLTB:

● *Frits Thijssen: optimistisch blijven en blijven lachen.* Foto: PAUL KUIT

De schilders hadden het Landbouwhuis in Roermond nog niet verlaten, of op het bureau van Frits Thijssen, de supervisor van grond- en milieuzaken, lagen weer stapels van Babel. „Over werk hebben we niet te klagen. We leven in een hektische tijd. In korte tijd moet veel worden gedaan. Toch optimistisch blijven. Blijven lachen." Thijssen hult zijn lach in de rook van een sigaar. „In militaire dienst heb ik het roken geleerd. Je rookte uit verveling. Shag. Bij een val op het ijs kneusde ik mijn ribben. Het hoesten deed zo'n pijn dat ik van de sigaretten op sigaren ben overgestapt."

Hoe groter de problemen, des te groter de sigaren. Wat dat betreft doet Thijssen denken aan Churchill,de minister-president van het Britse oorlogskabinet.

door JAN VAN LIESHOUT

Frits Thijssen is de oudste zoon van een groot boerengezin in Heythuysen, waar hij in 1948 werd geboren. Hij studeerde in Wageningen cultuurtechniek, werkte bij het Landbouwschap en is sinds 1 februari 1988 in dienst van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond. Hij volgde LLTB-secretaris Koos Koolen op als hoofd van de Afdeling Grondzaken en Milieu en is sinds 1 januari tevens directeur van het nieuwe Buro voor Bouwadvies, Bemiddeling en Taxatie (BBT).

In het BBT zijn ondergebracht het bureau dat leden van de LLTB reeds bij bouwzaken adviseerde en begeleidde en de dienst die zich met taxaties van onroerende goederen en schades bezighield. Nieuw zijn het adviseren en begeleiden inzake vergun- ningen op het gebied van ruimtelijke ordening, woningwetgeving en milieuregelgeving. Bovendien bemiddelt het BBT op provisiebasis bij transacties van onroerende goederen en productie- rechten.

De vijf jaren bij de LLTB waren voor Frits Thijssen 'tropenjaren'.

Thijssen: „Er is wat op de landbouw afgekomen! We hebben complete naslagwerken moeten maken om boeren de nieuwe regelgevingen duidelijk te maken. In Limburg kennen we maar liefst zeven mestregimes. Onduidelijkheid blijft troef. Telkens worden regels gewijzigd. Zelfs voor deskundigen is het nauwelijks nog bij te benen. Vaak zijn regels in het geheel niet op de praktijk toegespitst. Dat steekt. Dat wekt onbegrip."

„Komt bij de onzekerheid als gevolg van de problemen rond de hinderwetvergunningen. In Limburg zijn behoorlijk veel bedrijven zonder een hinderwetvergunning of met een onvolledige hinderwetvergunning. Onder hen zijn er die, volgens de nieuwe ecologische richtlijn, niet meer voor een hinderwetvergunning in aanmerking komen of wier hinderwetvergunning niet kan worden aangepast. In die gevallen dreigt sluiting van het bedrijf of inkrimping van de veestapel. Die mensen zweven en zijn tot actie bereid. Wat wil je met het zwaard van Damocles boven je hoofd?"

„In veel gevallen werden bouwvergunningen verleend zonder dat de verlener van de vergunning naar een hinderwetvergunning vroeg of de hinderwetvergunning controleerde. Hij gaat daarom ook niet vrijuit."

„Met de agrariër die zelf schuld is, hoeven we niet al te veel clementie te hebben. Maar in de andere gevallen zal redelijkheid moeten worden betracht. Redelijke zaken binnen redelijke termijnen tegen redelijke kosten wil ik verdedigen. Daarvoor ga ik de boer op."

Veel gevallen worden doorverwezen naar de Sociaal-Economische Voorlichtingsdienst en naar de Juridische Dienst van de LLTB. Met de Afdeling Grondzaken en Milieu vormen zij de pijlers van het BBT. Het bureau werd in het leven geroepen, omdat er steeds meer behoefte is aan voorlichting op maat.

Thijssen: „Die behoefte zal toenemen als straks stallen verplicht moeten worden aangepast of als het Verplaatsingsbesluit er komt, waardoor mestrechten kunnen worden verhandeld. Ik heb het volste vertrouwen dat dat besluit er komt. Omdat sectoren, waarin geen ontwikkeling meer mogelijk is, doodbloeden. Ontwikkeling in agrarische bedrijven is alleen nog mogelijk bij herschikking van productieruimten. Over uitbreiding van de veestapel praten we niet meer."

Stelregel van Thijssen: „Wat reëel is moet gebeuren. Punt uit. Dat betekent dat er in milieu zal moeten worden geïnvesteerd, waar geen bedrijfseconomisch rendement tegenover staat. In een aantal gevallen zal daarom bedrijfsbeëindiging moeten worden geadviseerd. Niet doormodderen tot je vastloopt."

„Een agrarisch bedrijf verkopen is echter meer dan een transactie van een boerderij met bijbehorende grond. Er zitten productierechten op. Ook bij de verkoop van productierechten bemiddelen wij."

Tenslotte moet Thijssen van het hart, 'dat er de afgelopen jaren al heel wat in milieu geïnvesteerd'. „In mestopslagcapaciteit, waarvoor je toch gauw een ton kwijt bent. In emissiearme stallen, waarmee Limburgse ontwikkelaars hoog scoorden. In de aankoop van gronden voor mestfabrieken, waarvoor MER- procedures en bouwvergunningaanvragen lopen."

Voor welk systeem van mestverwerken zal worden gekozen, is Thijssen op dit moment ook niet duidelijk.

„Als blijkt dat het chemisch systeem van mestverwerken goedkoper is dan het thermisch systeem bij Promest in Helmond is duidelijk dat voor het bij Scarabee in Sevenum ontwikkelde procedé moet worden gekozen. In dat geval moet niet worden uitgesloten dat Promest in Helmond in één klap moet worden afgeschreven. Anderzijds moet niet worden verbloemd dat als het Scarabeeprocedé de hoge verwachtingen niet inlost, we met een gigantisch probleem zitten."

Thijssen blijft optimist. „Boeren kunnen we niet missen. Tot in lengte van dagen zullen we de landbouw nodig hebben om te kunnen blijven eten. Ook om natuur- en landschapswaarden te kunnen behouden. Zonder boeren lukt dat niet. In dat licht zou de doorsneeburger meer naar de positieve punten van de landbouw moeten kijken, zonder dat ik de negatieve punten wil bagatelliseren. Anderzijds zullen wij ons best moeten doen om die positieve benadering te verdienen. Daar wordt hard aan ge- werkt." Aldus Frits Thijssen, die nog eens een sigaar opsteekt.

„De Moslim Partij begint klein, met de hulp van vooral werklozen en slechts één schrijfmachine en een blocnote," vertelt Utrechter Z. van Boom, een van de oprichters en bestuursleden. Volgende maand laat de vanuit Utrecht werkende partij zich officieel registreren, zodat meegedaan kan worden aan verkiezingen op landelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau.
Behalve Van Boom zit de Utrechtse imam M.H. Zeid Kailani in het bestuur. Die verklaart dat politiek in de islamitische wereld erg gevoelig ligt. „Er zitten meer mensen in het bestuur, maar we hebben afgesproken dat voorlopig alleen Van Boom en ik naar buiten treden," aldus Zeid Kailani.

● *Z. van Boom: scheiding van kerk en staat opheffen.* Foto: GPD

DOOR ED SLUIS

Van Boom geniet enige bekendheid door zijn optredens in de Brandpunt-televisie-uitzendigen over Zuilen. Van Boom is getrouwd met een Marokkaanse vrouw en werd negen jaar geleden moslim. Op grond van de vele sociale banden die hij met ze heeft, zegt Van Boom goed ingevoerd te zijn in tradities, gebruiken en opvattingen onder in Nederland levende islamieten.
„Veel in Nederland wonende buitenlanders herkennen zich niet in de bestaande politieke partijen, ze voelen zich niet of nauwelijks vertegenwoordigd. Er zitten in een aantal partijen natuurlijk wel buitenlanders, maar die hebben naar onze mening te veel een houding van: Zo, ik zit eindelijk op die stoel en nou verroer ik me verder niet meer."

Sjaria

Van Boom wil het anders doen. „Ik wil opkomen voor mijn achterban," zegt hij. „Het wordt tijd dat de islamieten politiek echt vertegenwoordigd worden."

De MP-bestuurder heeft voorbeelden te over waaruit moet blijken dat de huidige situatie niet langer kan. „Neem de anti-racisme-demonstraties. Dan zie ik daar honderdduizend Nederlanders door Amsterdam lopen en vijftig Marokkanen en Turken. Dat moet natuurlijk net andersom. Waarom lopen er niet meer buitenlanders mee, terwijl ze zich wel vaak gediscrimineerd voelen? Dat is, omdat ze niet eens weten dat er een demonstratie is."
De Moslim Partij wil zich in de eerste plaats hard maken om de grondwettelijk vastgelegde scheiding tussen kerk en staat op te heffen. Een islamitische groepering die een moskee wil oprichten, zou daardoor uitgebreide medewerking krijgen van de overheid. Op het ogenblik draait een religieuze organisatie zelf op voor de financiële consequenties. „Dat vindt de Moslim Partij dus belachelijk," zegt Van Boom. In de visie van de MP betaalt de staat de kerkelijke instellingen.
Een ander programmapunt is de bestraffing van criminelen volgens de *sjaria*. Deze wetgeving uit de koran staat strengere straffen toe dan de Nederlandse wet. „Ik heb het dan niet meteen over lijfstraffen en oog om oog, tand om tand, maar wel over een beduidend hardere aanpak. De aanpak van criminelen tot nu toe is uitgesproken slecht. Echt, dat is ook wat mijn achterban vindt. Die *sjaria*-wetten, die kennen ze, daar hebben ze ontzag voor," verklaart Van Boom.

Hij wijst op de rellen die vorig jaar plaatsvonden tijdens de kermis op Kanaleneiland in Utrecht. „Dan lees ik dat de exploitanten niet meer terug willen komen wegens een groepje Marokkanen dat daar de boel verziekt. Helemaal fout. Die lui die de boel verpesten, moeten opgepakt. Voer ze maar af, berg ze op. Maar loop er niet voor weg. Laat de kermis niet verdwijnen door dat ene groepje."
Mede-bestuurslid Zeid Kailani stelt dat hardere bestraffing alleen niet voldoende is. „Ik werk al vijf jaar op vrijwillige basis met gevangen genomen moslims. Ik weet uit ervaring dat religie heel veel kan doen om ze te helpen. Er is op dat gebied meer en betere begeleiding van die jongens nodig. Daarnaast moet er een betere opvang komen als ze na hun straf terugkeren in de maatschappij. Als ik daarover praat met gevangenisdirecteuren, dan zeggen ze: Jij bent imam, je mag je met de geestelijke verzorging bemoeien en verder nergens mee. Onze partij wil proberen die houding te veranderen."
Volgens de Moslim Partij maakt het uitkeringenstelsel het de mensen veel te gemakkelijk. „Onze achterban snapt daar helemaal niets van. In Marokko krijg je nog geen sigaret als je niks doet."
Noodzakelijk is ook, vindt de nieuwe partij, dat er een eigen radio- en televisiezender voor in Nederland levende moslims komt. „Als je bij een Marokkaans gezin televisie gaat kijken, dan weet je waarom," verklaart Van Boom. „Als er in een film alleen maar gekust wordt, dan springt er al iemand van de bank om het toestel om te schakelen. En als ze dat op een avond tien keer hebben moeten doen, zetten ze uiteindelijk de kabelkrant maar aan. Dan hoeven ze zich niet meer te storen aan de beelden en hebben ze rust."

Mikpunt

Volgens Van Boom heeft zijn partij het in zich heel groot te worden. Daarbij realiseert hij zich dat de Moslim Partij grote kans loopt het mikpunt te worden van kritiek. „We beschouwen Bolkestein en Nordholt als onze grootste vrienden. Ook al is het eenzijdig; het zijn wel mensen die zeggen waar het op staat. Ik doe dat ook. Marokkanen durven hun mening, merendeels uit goed fatsoen, nauwelijks te geven. Ze zeggen hooguit wat anderen verwachten dat ze zullen zeggen."
Van Boom haalt op hoe hij met een groep islamieten vorig jaar werd uitgenodigd voor een voorlichtingsavond van de politie. „Daar hield een commissaris een toespraak waar de meeste mensen na afloop nauwelijks iets van hadden begrepen. De politie had namelijk niet aan een tolk gedacht. Maar al die mensen zaten wel netjes te applaudisseren, toen de commissaris was uitgesproken."
„Ik heb zelf mijn leven lang moeten knokken. Daardoor ben ik geworden wie ik ben," verklaart Van Boom. „Ik zal ook in de politiek geen gewichtige, diplomatieke taal spreken maar wel zeggen wat ik meen, in mijn eigen woorden. Ik wil opkomen voor mijn mensen. Uiteindelijk gaat het er toch om dat we met z'n allen prettig leven. Dat is toch waar het om draait?"

Landelijke en plaatselijke politici reageren terughoudend op het voornemen om de Moslim Partij op te richten.
De PvdA-woordvoerder minderhedenbeleid, de tot Nederlander genaturaliseerde Griek Thanasis Apostolou, kan zich niet voorstellen dat het idee van een Moslim Partij veel mensen zal aanspreken. Vooral het voornaamste programmapunt van opheffing van de scheiding tussen kerk en staat zal volgens het Kamerlid slecht vallen. Zo bestaat er in bij voorbeeld Turkije een strenge scheiding tussen kerk en staat. Het idee om grenzen voor asielzoekers te sluiten wordt volgens Apostolou meer gehoord bij kleine rechtse groepen.
D66'ster Louise Groenman kwalificeert het initiatief als 'jammer'. Maar je kunt er volgens haar weinig tegen in brengen. „We hebben per slot van rekening in Nederland ook puur christelijke partijen," aldus Groenman. „Op zich moet het dan ook kunnen, tenzij ze bij voorbeeld in hun doelstelling discriminerende bepalingen opnemen." Echt gelukkig is de D66-politica er ook niet mee. „Het is zorgelijk dat deze mensen zich niet bij enig andere partij betrokken voelen." Ze noemt het initiatief niet echt bevorderlijk voor de integratie van minderheden. Haar partijgenoot Jacob Kohnstamm wenst de Moslim Partij veel succes, maar hij denkt dat het idee niet serieus genoeg is en dat de initiatiefnemers weinig kans van slagen hebben op een Kamerzetel.

Ook CDA-kamerlid en voorzitter van de vaste Kamercommissie voor binnenlandse zaken Vincent van der Burg verwerpt partijvorming op etnisch-religieuze basis. „Onze voorkeur gaat uit naar integratie." Hij wijst erop dat jaren diverse vertegenwoordigers van minderheden via de bestaande politieke partijen in de Tweede Kamer terecht zijn gekomen zoals de Molukse PvdA'er John Lilipaly en het Surinaams-Hindoestaanse CDA-kamerlid Ramlal.
Ook de Turkse islamitische CDA-bestuurder en CNV-beleidsmedewerker, T. Demirhan, acht de vorming van een Moslim Partij niet verstandig. Hij geeft de initiatiefnemers geen enkele kans. „Religie is geen politieke encyclopedie en in de politiek gaat het niet alleen om religieuze vraagstukken," aldus Demirhan. Hij noemt het een illusie te denken dat hiermee alle moslims verenigd kunnen worden. De initiatiefnemers kunnen volgens hem hun energie beter richten op de bestaande politieke en maatschappelijke organisaties. Als voorbeeld dat allochtonen hier wel degelijk de ruimte krijgen, wijst Demirhan op zijn eigen persoon. „Als ik vijftien jaar geleden had beweerd dat ik ooit nog in het landelijk bestuur van het CDA terecht zou komen, had dat als een Belgenmop geklonken."

Limburgs WOONBLAD

Computuin

Zaterdag 13 februari 1993 ● Pagina 37

ejaarde telers geraadpleegd voor natuurlijke kweekmethode

Scharrelbloem' op komst

n de Nederlandse tuinbouw, onomisch van enorm belang, n bloemen en planten al lang niet meer een natuurlijk produkt. De sector is structureel afhankelijk geworden van strijdingsmiddelen. Dat, plus n stagnerende export en een steeds kritischer wordende consument dwingt de tuinbouwwereld tot een rategische heroriëntatie'. Het ilieu stelt eisen. Binnen een r moeten er bloemen te koop zijn zoals ze waren in grootmoeders tijd. Bloemen dus die groeien en bloeien zonder hulp van allerlei chemische middelen.

● *Eén van Nederlandse belangrijkste exportprodukten is al lang geen natuurprodukt meer.*

DOOR JAN DAALMAN

r heeft de export van bloe- planten niet gebracht waar erlandse kwekers en hande- op gerekend hadden. Het is weer in een bedrijfstak waar- na jaar de bomen tot in de eken te groeien. Een explo- oename van soms wel tien per jaar, kwam vrijwel tot d.

idelijke oorzaak voor die ma- niet aan te geven, maar in al speelt de economische si- n Oost-Europa en de VS een ijke rol. Er is jaren en jaren eproduceerd met de gedach- de bloem of de plant toch wel t zou worden. Inmiddels ko- wekers er achter dat de klant o z'n wensen heeft: bloemen n lang(er) in goede staat blij- r is vraag naar mode-kleuren et milieubewustzijn groeit. p inspelen vergt de nodige in- ngen. Dat geldt ook voor de et ministerie van Landbouw elegde eis dat het gebruik van ijdingsmiddelen in het jaar 2000 met zeker 60 procent moet zijn afgenomen. Vanuit die situatie werd binnen de bloemenveiling van Aalsmeer het Eco-project ontwikkeld, dat zojuist is begonnen.

Deelnemende kwekers (op dit moment hebben er zich ongeveer 40 gemeld) verplichten zich ertoe bloemen op biologische wijze te verbouwen. Dat wil zeggen dat zij geen gebruik meer mogen maken van synthetische en chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest. Zij mogen zelfs geen zonne-energie meer toepassen om de kas te verwarmen.

Rudolf Vermeer is de bedenker van dit project. Hij ging uit van de werkwijze van groente- en fruittelers die al zo'n twintig jaar ecologisch (op natuurlijke wijze) kweken.

Vermeer: „We gaan terug naar de oorspronkelijke produktiemethoden, aangevuld met moderne technische middelen. Veel mensen hebben de kennis van vroeger nog. Bij die inmiddels bejaarde mensen zijn we in eerste instantie te rade gegaan. Als je de wetenschap van de oude kwekers combineert met moderne ideeën en technieken, ontstaat er volgens mij iets heel moois. We hebben onderzocht dat er een markt voor biologische bloemen bestaat en dat er producenten voor zijn. Als veiling zijn wij niet meer dan een katalysator. Wel krijgen de op deze wijze geteelde bloemen van ons het wettelijk beschermde Ecokeurmerk. In eerste instantie dachten wij aan natuurvoedingswinkels als afzetkanaal, maar nu blijkt dat ook de topbloemist geïnteresseerd is in de biologisch gekweekte bloem."

Door het meer arbeidsintensieve proces zal de 'scharrelbloem' in de winkel wat duurder zijn dan de thans gangbare soorten. Volgens ruwe schatting van Rudolf Vermeer zal dat 25 procent zijn.

Oude bloemsoorten

Het produceren van bloemen langs de 'groene weg' wordt door Vermeer deels gezocht in de manier waarop in de jaren '30 de kweker op z'n knieën door het veld ging om onkruid en ziekte te bestrijden. Ook gaat het Vermeer om in de vergetelheid geraakte, oude bloemsoorten, zoals monnikskap, korenbloem, anthurium. Daarmee wil hij het onderscheid benadrukken tussen de Eco-bloem en de thans gangbare soorten die door de moderne teeltmethoden ziektegevoelig zijn.

Niet meer spuiten, geen kunstmest meer gebruiken. Hoe moet dat in een land waar de kweker van bloemen, planten en bollen structureel afhankelijk is geworden van chemische middelen ter bestrijding van ziekten en plagen?

De biologische ziektebestrijding bij een bloem kan onder meer gebeuren door gebruik te maken van insekten. Ofwel: de natuurlijke vijand inzetten tegen een organisme dat bloem of plant ziek maakt. Wat bemesting betreft wordt in het Eco-project gewoon weer de paardemest van stal gehaald als versterkend groeimiddel. En wat het aanpakken van onkruid betreft: voor het wieden terug op de knieën. Troost voor wie daar tegenop ziet: Rudolf Vermeer denkt dat dat werk ooit gedaan kan worden door robots.

Het belangrijkste verschil met vroeger zit in het beduidend toegenomen aantal bloemen dat van een vierkante meter gehaald wordt. De moderne kweker weet de bloemen uitermate economisch neer te zetten.

Geschat wordt dat er jaarlijks ruim 7 ton aan bestrijdingsmiddelen verwerkt wordt in de bloemisterij en bollenteelt; daarmee staat Nederland aan de top in Europa. Een andere schatting is dat er van die 7 ton ruim 3 ton in het milieu terechtkomt zonder dat het effect daarvan bekend is.

Uit een proef met chrysanten - in de gangbare teelten de grootste slokop van bestrijdingsmiddelen - bleek dat het gebruik van die middelen met maar liefst 70 procent is terug te dringen. Ook in de rozenteelt - een sterke tweede als het gaat om kilo's bestrijdingsmiddelen per hectare - worden nu proeven gedaan met biologische bestrijding.

'Intelligent huis' op Bouw RAI

Voor de NWR vakbeurs BouwRAI zal in een van de hallen van de RAI een huis op ware grote verrijzen. In het huis, genaamd 'de intelligente woning', zijn de nieuwste snufjes van techniek toegepast. De BouwRAI, die van 16 tot en met 19 mei wordt gehouden, heeft dit jaar als thema 'Integrale kwaliteitsontwikkeling in de woningbouw'. De beurs kent dit jaar in tegenstelling tot vorig jaar geen grootschalige buitenexpositie.

Sierlijsten zetten accent op tegelwand

DOOR MAR GROEN

Zelf wandtegels zetten is een van de populairste dhz-klussen. Dat werk is in de afgelopen jaren steeds makkelijker gemaakt. Een centimeters dik mortelbed is niet meer nodig, want je kunt de tegels met speciaal daarvoor ontwikkelde lijm snel hechtend en correct 'plakken'. Een oude tegelwand hoeft ook niet meer te worden afgehakt en opnieuw uitgevlakt: met lijm kun je over een afgedankt oppervlak zonder probleem nieuwe tegels aanbrengen. Het vroeger zo lastige gedoe met afdek- en hoekafdektegels is afgeschaft.

Er is allerhande slim gereedschap om tegels op maat te snijden. En dank zij vernuftige produktietechnieken zijn tegels van deze tijd ook strikt maatvast en volkomen vlak. Bovendien is er een overweldigend aanbod in wandtegels. Daarin overheersen effen kleuren.

Decortegels met kleurrijke motieven, voorzien van nostalgische bloemfiguren of abstracte ontwerpen zijn duurder en worden dikwijls als 'strooitegels' in een wandoppervlak van unitegels gebruikt. Kortom, je kunt met tegels je fantasie helemaal uitleven.

In het algemeen kan een klein oppervlak, zoals een toilet, een bescheiden keukenwand of een doucheruimte het best met uitsluitend unitegels worden uitgevoerd. Te veel speelsigheid kan het namelijk te druk maken.

Een tegenovergesteld effect treedt echter op als een groter wandoppervlak helemaal met unitegels wordt bekleed, hoe mooi de kleur dan ook mag zijn. Als het werk er tenslotte op zit, oogt de wand dan bij nader inzien ietwat saai.

Lijnenspel

Een leuke oplossing om dat te doorbreken is de pas gelanceerde tegelsierlijst, een kunststofprofiel dat tijdens het plakken van de tegels eenvoudig in de lijm wordt 'meegenomen'. Daarmee breng je spelenderwijs een geaccentueerde belijning in het oppervlak aan.

Het is wel aan te bevelen om vooraf een schets te maken, zodat je een goed idee hebt van hoe het er zal gaan uitzien. Het inzetten van de sierlijsten kun je dan ook afstemmen op wastafel, spiegel en wandkastje. Dat levert een logisch en attractief lijnenspel op.

Aquaprofiel

De profielen zijn in diverse kleuren, in lengten van 260 cm en voor de gangbare tegeldikten van 6 en 9,6 mm verkrijgbaar. Ze kunnen ook worden gecombineerd met de al eerder verschenen tegelstrips van dezelfde fabrikant. Die zijn bedoeld voor afwerking van de bovenste rij op een niet helemaal tot plafondhoogte doorgevoerde tegelwand. In gelijke kleurstellingen zijn er ook Aquaprofile lijsten die badkuip, douchebak, aanrecht, wastafel, enzovoort druipwaterdicht afsluiten.

Met dit trio, plus een beetje handigheid, kan elke amateur-tegelzetter een decoratief en praktisch resultaat bereiken. De materialen zijn te koop in de meeste bouwmarkten. Nadere informatie: Mac Lean, Dordrecht, 078-139500.

Beveiliging tegen bliksem

Van de ongeveer honderdduizend blikseminslagen die per jaar in Nederland voorkomen, richt gelukkig slechts een gering percentage schade aan. Het is niettemin verstandig om bepaalde veiligheidsmaatregelen in acht te nemen, zowel ter bescherming van leven als huis en inventaris. Want als de bliksem inslaat kan dat nare gevolgen hebben. Elektronische apparatuur is in dit opzicht erg gevoelig en kan in één klap letterlijk naar de bliksem gaan.

Een complete en betrouwbare installatie tegen blikseminslag kost al gauw enkele duizenden guldens. Het is lang niet altijd nodig om zo'n voorziening te laten installeren. Met eenvoudige voorzorgen kan het risico vaak afdoende worden verminderd.

Over dit onderwerp is goede informatie verkrijgbaar. Zo kan men bij de boekhandel het boekje 'Leven met bliksem' (Uitgave Winterthur Verzekeringen) bestellen. Het kost f 16,50. Verder kan men terecht bij TBBS (Bureau voor Schadepreventie), Postbus 54, 3740 AB Baarn, tel. 02154-16441, en bij Uneto, Sectie Bliksembeveiliging, Parkstraat 32, 2514 JK Den Haag, tel. 070-3624491.

In een handomdraai driedimensionaal ontwerp

Computer geeft blik in toekomstige tuin

DOOR MAR GROEN

Voor het maken van een tuinontwerp bestaan diverse mogelijkheden. Je kunt zelf gaan schetsen om ideeën op papier vast te leggen, of de hulp inroepen van een hoveniersbedrijf, dan wel een tuinarchitect. Ook in de tuinarchitectuur heeft de computer zijn intrede gedaan. Het op de recente Vakbeurs voor de Tuinbranche geïntroduceerde systeem Helixcad bleek toch goed te zijn voor permanente 'volksoplopen' in de stand van de leverancier.

De combinatie van uiterst geavanceerde apparatuur en onuitputtelijke bestanden biedt letterlijk alle mogelijkheden om in korte tijd een tot in de nauwkeurigste details uitgewerkt tuinplan, op papier te zetten.

Uitgangspunten zijn de wensen en ideeën van de opdrachtgever, de situering van de tuin (ligging en vorm) en de bodemgesteldheid. Uiteraard speelt ook het budget dat de klant voor de aanleg beschikbaar heeft een rol.

Aan de hand van alle basisgegevens kan Helixcad, gevoed door de operator, aan de slag. De programmatuur bevat hele bibliotheken vol gegevens over tuinmaterialen, zowel levende als 'dode': enkele duizenden verschillende planten, alle met naam en toenaam genoemd, symbolen voor bomen, maar ook alle denkbare soorten tuinhout, vijvers, pergola's, bestratingsmaterialen, drainage, enzovoort. Wanneer het ontwerp definitief is kan de computer ook snel uitrekenen wat de ingeschaalde materialen kosten.

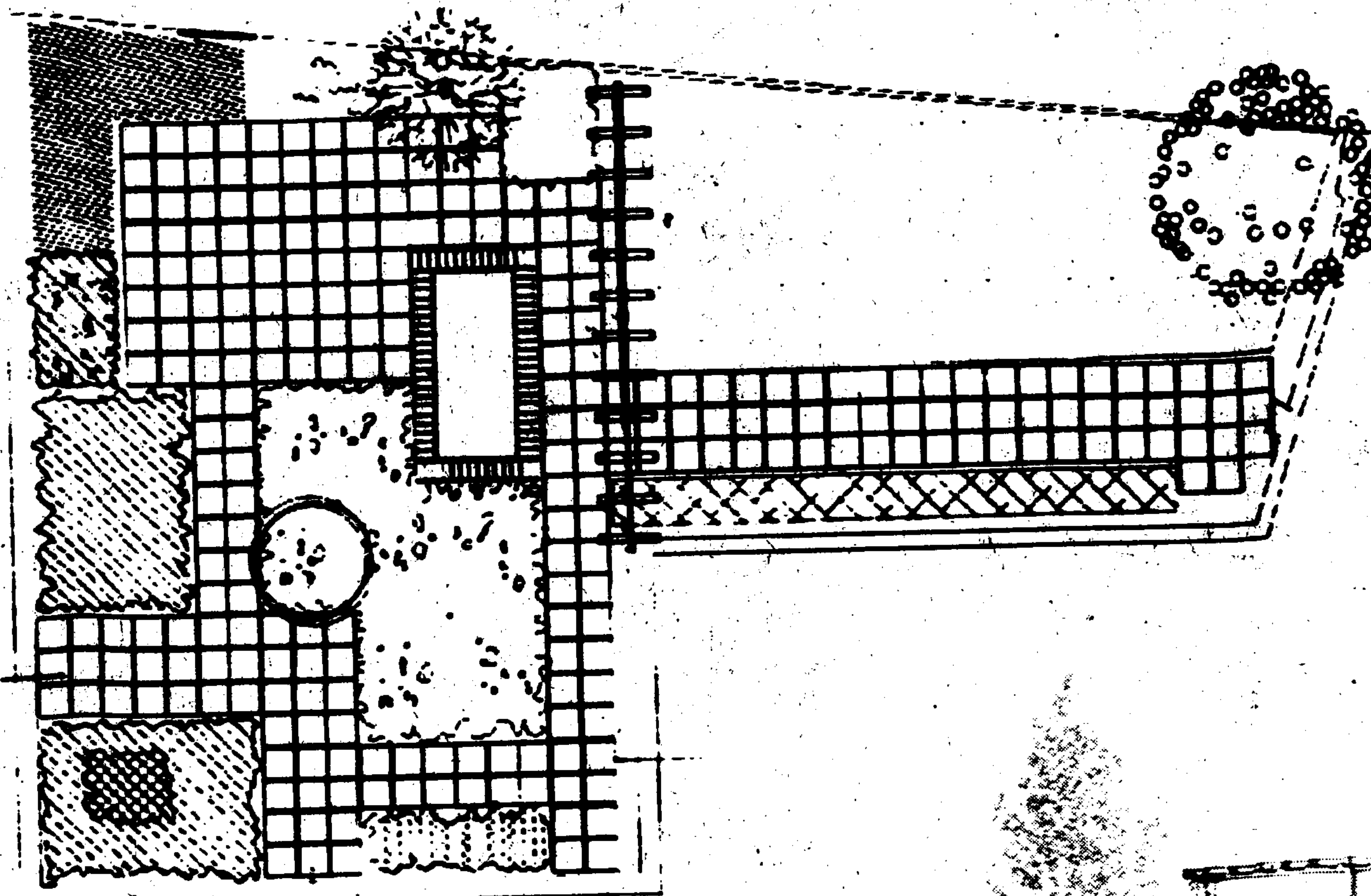
Driedemensionaal

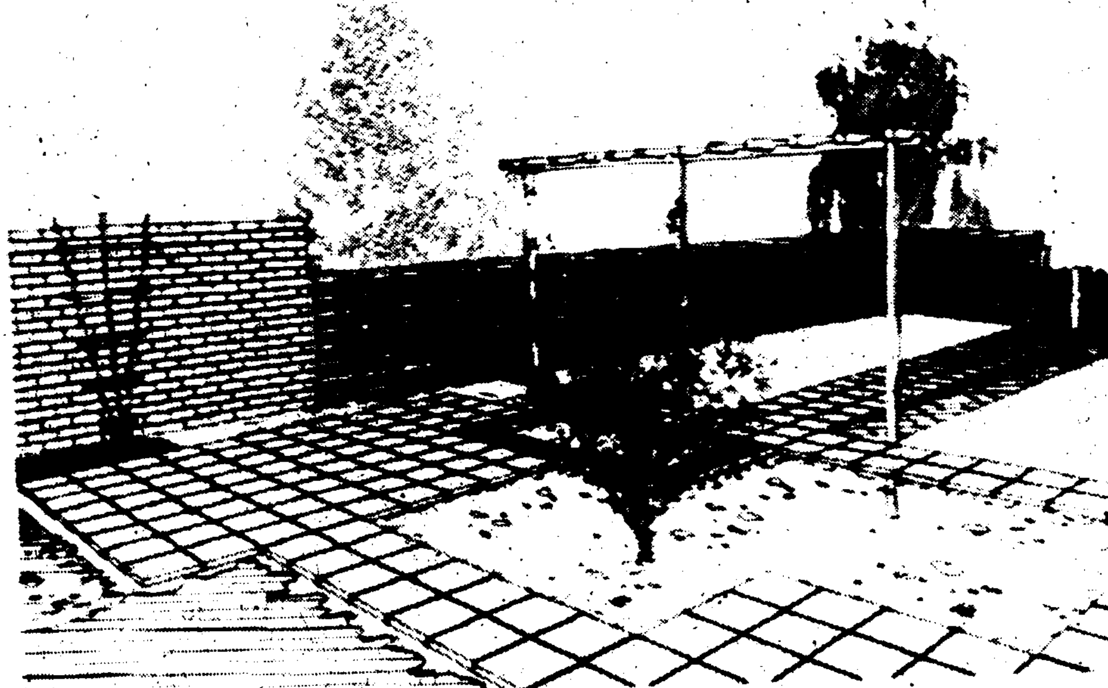
Met dit complete systeem kan een plattegrond worden gemaakt, die dan door de opdrachtgever wordt beoordeeld en in een oogwenk kan worden gewijzigd, totdat tenslotte een ontwerp uit de printer komt dat aan zijn wensen voldoet.

Zo'n tweedimensionaal beeld, waarop je de toekomstige tuin in lijnen en symbolen ziet, geeft de meeste mensen echter weinig duidelijkheid. Het is moeilijk je voor te stellen hoe de tuin er straks in werkelijkheid uit zal zien. Juist in dit opzicht komt de 'elektronische tuintekenaar' je te hulp. Hij kan de tuin ook driedimensionaal uitbeelden zodat je er 'in' kunt kijken, vanaf grond- of ooghoogte, vanuit een hoog standpunt, vanuit elke gewenste gezichtshoek.

Deze geavanceerde techniek voorkomt dus dat je tegenvallers voorkomt. De prints kunnen op elk gewenst formaat worden uitgedraaid. De mogelijkheid is zelfs aanwezig om ze in kleur weer te geven.

Helixcad is intussen al in tientallen bedrijven in gebruik. Informatie naar adressen: Handshake, Tilburg, 013-355355.

● *De computer zet de plattegrond van het tuinontwerp om in een driedimensionaal beeld, zodat de tuin gaat 'leven'. Details kunnen zelfs afzonderlijk worden uitgevoerd.*
Foto: GPD

Systeem voor recycling in de bouw

Om te voorkomen dat kunststof kozijnen, ramen en deuren in de nabije toekomst als sloopafval op de vuilnisbelt belanden, heeft de Vereniging van Kunststof Gevelelementenfabrikanten een recyclingsysteem ontwikkeld, dat nog dit jaar operationeel zal zijn. Het systeem werd deze week gepresenteerd bij de start van een milieuvoorlichtingscampagne van de VKG.

„Alle partijen in de bouw moeten zich bewust worden van het feit dat ze nog heel wat kunnen doen om het milieu te ontzien. Daarom hebben wij het initiatief genomen een recyclingsysteem voor kunststof gevelelementen op te zetten. Het is nu zaak dat opdrachtgevers, architecten, bouwadviseurs, bouwbedrijven, overheid maar ook bewoners aan het systmeem willen meewerken," aldus VKG-voorzitter R. van der Leij.

In een voorlichtingsbrochure die onder de betrokkenen zal worden verspreid, wordt het systeem uiteen gezet. Zaagafval bij de produktie van kozijnen moet worden verzameld en opnieuw gebruikt.

Omdat kunststof lang meegaat, verwacht de VKG dat pas na 1995 de stroom kunststofafval op gang komt. In het jaar 2000 zal het naar verwachting om zo'n 1330 ton gaan, in 2015. Het is de opzet dat dit afval bij centrale inleverpunten terecht komt, waar het wordt gescheiden van andere ingrediënten als glas, rubber en staal. Vervolgens wordt het verwerkt en teruggebracht naar de fabriek die er nieuwe ramen, deuren of kozijnen van maakt.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

OG te huur gevraagd

Te huur gevr. APPARTEMENTJE of flatje in Heerlen of omgev. Huur plm. ƒ 550,-. Br.o.nr. B-03612, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Werkend stel zoekt ETAGE/appartement in Maastricht. Tel. 02154-14710.

Te h. gevr. flat/gemeub. woning in de maand juli (v. 3 pers.) in KERKRADE/omgev. Music Press Distributors John Benson. Tel. 053-307463, fax: 053-314716.

Internationaal bedrijf te Born zkt. z.s.m. in regio, Geleen, Sittard,Beek, Born, een aantal WONINGEN te huur voor enkele buitenlandse medew. U kunt .telef. contact opnemen: tel. 04498-92303.

Te huur gevr. APPARTEMENT, huur tot ƒ 400,- p. mnd., liefst Kerkrade of omg. Brieven naar: Kasperenstr. 170, 6466 BN Kerkrade.

TEKENCLUB zoekt onderkomen in Heerlen, afm. plm. 75 m2 met verw., electra, water en w.c. Brieven met opgave van huurprijs o.nr. B-03651, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Groot pleeggezin zoekt met grote spoed in de regio ZD. LIMBURG een groot huur- "beslist" geen achterstallig onderhoud. Br.o.nr. B-03652, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Student zoekt kamer of appartement omg. SITTARD/Geleen. Huurprijs tot ƒ 600,- p.mnd. Tel. 045-721747.

Jong stel zoekt zo spoedig mog. WOONRUIMTE in Landgraaf met woonkamer, 1 slaapkamer, eig. gebruik van douche en kookgelegenheid. Brugstr. 145, Gennep. Tel. 08851-18353.

J.vrouw 23 jr. zkt. woonr. tot plm. ƒ 650,- all-in, omg. HEERLEN. Tel. 045-219392.

Nette heer, 55 jr., ongehuwd, uit goed milieu, zkt. goed KOSTHUIS, met huiselijk verkeer (kost, inwoning, was) bij nette weduwe of alleenst. vrouw zond. kind. Leeft. 50-57 jr. Br. met foto en vol. personalia Br.o.nr. B-03650, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Onroerend goed te huur aangeboden

Kantoor/bedrijfs/hobbyruimte e.d.

(voor starters) te Beek, Echt en Kerkrade v.a. ƒ 75,- p.m2. Zeer gunstig gelegen, maatwerk. Tel. 03404-53880, fax. 03404-55146.

Prachtig gelegen 4/5 kamer-appartementen met c.v. Op de HEESBERG, gunstig t.o. v. het centrum van Heerlen. Huurprijs ƒ 650,-/ 725,- per mnd. Inlichtingen: De Boer, Den Hartog, Hooft B.V. Tel. 026-5405540 (9.00-12.00).

Te huur vrijst. WOONHUIS te Geleen, huurpr. ƒ 1.100,- per maand. (excl.) Tel. 046-751023 voor 16.00 u.

Te huur Geleen Zd. per 1-4-'93, ruime BOVENWONING, huurprijs ƒ 1.250,- p.mnd. Tel. 046-375359 of 379004.

Ruime woning, woonkamer, keuken, badkamer, 3 slpks., gr. terras 40 m2. Huurpr. ƒ 800,- excl. 046-746249.

Te h. in EYGELSHOVEN garages voor stalling van auto's. Tel. 04458-1663.

Mooi APPARTEMENT te Geleen te huur, spoedig te aanvaarden. Prijs, Postbus 225, 6160 AE, Geleen.

Centrum Heerlen groot HERENHUIS te huur, ook geschikt voor praktijk plus grote bovenwon., ƒ 2.500,- per mnd. Inl. Ass.kant. Silvertant, tel. 045-311286.

Te huur APPARTEMENT 1 a 2 personen, prijs ƒ 525,- all-in. Tel. 045-461493.

Te huur in BEEK vrijstaand woonhuis met o.a. mooie grote tuin, volledig ingerichte keuken en badkamer met bubbelbad.

Te h. BEDRIJFSRUIMTE ca. 35 m2, gestoff. Huurpr. ƒ 650,- p.mnd. 045-461493.

Huis te ZESWEGEN, 3 slaapk., garage. Huurpr. ƒ 1.100,- excl. Borg 1½ mnd. huur. Provisie 1 mnd. huur met BTW. Grensland Immobiliën, 045-453106

Onroerend goed te koop gevraagd

Huis te koop gevraagd

Bellen tijdens kantooruren 09-32.89562741.

Gezocht!! ƒ 250,- Beloning!!

Wij zoeken voor onze klanten eengezinswoningen, oude huizen en grondstukken in het grensgebied. Wij garanderen snelle verkoop. Onze werkwijze zal ook U overtuigen.

IMMOBILIEN DÜSTERWALD.

Tel: 045-351254.

Te koop goedlopende

Kapsalon met woonhuis.

Inlichtingen ANKO t.a.v. Dhr. Verhoeven, tel. 02152-64858.

Te koop landbouwgrond

Bocholt-België-grensgebied NL Landbouwgrond (weiland) 3 Ha. en 82 Are. Te bevragen: Tel. 09-32.89462673.

De NVM Hypotheekshop

adviseert over hypotheken van vrijwel alle banken, of andere geldverstrekkers. Waar u ook koopt, informeer daarom eerst bij ons (zonder kosten) naar uw mogelijkheden. Enkele voorbeelden:

8,1% voor 30 jr. vast ann./7,7% nettolasten/7,7% spaarhypotheek

Maak vrijblijvend een afspraak voor een goed advies.

Hypotheekshop

NVM Hypotheekshop, Heerlenseweg 22 Landgraaf, telefoon 045-326680

Te koop gevraagd

Bouwgronden en/of slooppanden

Vlotte afwikkeling mogelijk! Tel. 045-220550.

Luxe bungalow

met kantoor cq. bedrijfsruimte (thans kunsthandel) omgeving Maastricht, te Ulestraten. Woonhuis en bedrijfsruimte hebben een aparte entree en zijn gescheiden door een riante patiotuin met optimale privacy. Fraaie ecologische tuin tot 4 m. boven wegdek, bijvend vrij uitzicht. Alles in moderne architektuur en in prima staat van onderhoud. Opp. ca. 500 m2. Te aanvaarden in overleg. ƒ 430.000,- k.k. Inlichtingen 043-643325.

Hobby-boerderij

in rustig buitengebied Margraten. Geen agrarische bestemming. Woonged. uit 1976 met cv gas. Ca. 5.000 m2 grond (meer of minder nu nog bespreekbaar). Veel stalruimten. Oplev. woonged. vermoedel. medio 1994, gr. stal en grond desgewenst dir. Bez. uitsl. na afspr. inl.

Makko Gulpen

NVM-makelaar. Rijksweg 67, Gulpen. Tel. 04450-2182 (zaterdags van 10 tot 13 uur).

Te koop woning

Bocholt-België-Kloosterstraat

Zeer ruim woonhuis, bwj. '81 met living, gelnstall. keuken, badk., washok, koele berging, 3 slpks., overdekt terras, gar. Te bevragen: Tel. 09-32.89462673.

Brunssum, Kennedylaan 11

Goed gelegen woonhuis met gr. garage, gr. kelder en cv. Ind.: hal, toilet, mk keuken met aanbouw terras (via schuifpui), 3 slaapk., badk., zolder met vlizotrap en boiler. Vr.pr. ƒ 160.000,- k.k. Ass.kantoor Van Oppen bv, Lindeplein 5, Brunssum. 045-254543, vraag onze infofolder.

Ter bemiddeling zoeken wij dringend diverse woningen

Maastricht e.o. (semi-) bungalow tot ƒ 375.000,-; Hoensbroek-Brunssum e.o. vrijstaand landh./bung. tot ƒ 500.000,-; Maastricht app. beg.grond of met lift tot ƒ 135.000,-; Heerlen en omg. (half)vrijst. met 3 à 4 slpkmrs. tot ƒ 250.000,-; Echt tot Geleen, omg. NS-station (half) vrijst. tot ƒ 225.000,-; 30 km. rond Maastricht, vrijst. won. of luxe app., plusm. ƒ 350.000,-; Tussen Elsloo en Eysden woningen met 4 slpkmrs. tot ƒ 200.000,-; Herenhuis met 5 slpkmrs. in Maastricht ƒ 400.000,- tot ƒ 600.000,-; Sittard-Stein-Geleen-Beek e.o. woningen in alle prijsklassen. Makelaarskantoor Louis Janssen B.V. Tel. 046-335840. Na 17.30 uur 046-339072.

GRENSLAND Immobiliën

Gezocht

wegens goede verkoop/verhuur voor

verkoop/verhuur

huizen voor onze binnen en buitenlandse klanten

☎ 045-453106

GRENSLAND Immobiliën

Boerderijen kopen of verkopen bel de

boerderijen-lijn

ma. t/m vr. 9.00-13.00 uur, za. 9.00-15.00 uur.

☎ 045-453106

Heerlen

In exclusieve villawijk Geleindal, centraal en in nabijheid van natuurgebied Terworm gel. vrijst. landhuis met inpand. gar. Div. bergruimten. Kelder, representatieve hal ca 20 m2 met vide. Z-vorm. woonk. met open haardpartij en schuifpui naar terras en tuin. Sep. eetk., geëtalen keuken met comb. en app. Bijkeuken, 4 slaapk., badk. met douche. Uitst. onderh. Opp. ca. 1.000 m2. Prijs ƒ 549.000,- k.k. 6715

Inl. Stienstra Makelaardij b.v.

Tel. 045-712255

Waarom verkopen

zoveel mensen uitgerekend door ons hun huis?
* KORREKTE EN DESKUNDIGE WERKWIJZE
* GROOT AANTAL KOOPINTERESSENTEN
* OPTIMALE KOOPPRIJS
* ONZE GUNSTIGE FINANCIERINGEN MAKEN DE BESLISSING VOOR DE KOPER MAKKELIJKER
* WIJ VERZORGEN ALLES VOOR U TOT NA DE ONTVANGST VAN DE KOOPPRIJS
* MEER DAN 1000 TEVREDEN CLIENTEN BEVESTIGEN ONS SUCCES

Wilt ook u uw huis via het grootste Duitse Makelaars kantoor voor Nederlandse O.G. verkopen? Bel ons. U ontvangt dan na de notariële transactie voor uw bemiddeling ƒ 250,-.

Ieder jaar grote tombola voor onze klanten. Eerste prijs: 2 dagen Euro Disney Parijs voor 4 pers. Tweede prijs: 1 dag Euro Disney Parijs voor 4 pers. Derde prijs: 1 dag Phantasialand Köln / Brühl voor 4 pers. en nog veel meer mooie prijzen.

☎ 09-4924073017 / 045-451291

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH

Bedrijvenpark

Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolfkoul te Susteren. Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald. Koopprijs op aanvraag. Inl. Grouwels/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

Bespaar tienduizenden guldens op uw hypotheek!

Altijd de goedkoopste tarieven en de beste adviezen. Heeft U al een offerte? Geen probleem, maak snel een afspraak. KIJK, VERGELIJK EN BESPAAR U RIJK.

HYPOTHEEKCENTRUM LIMBURG

B. de Hesselleplein 13 - Heerlen

045-741616

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550

Geen Verkoop! Geen kosten

Te koop gevraagd vrijst. woonhuis omgeving Heerlen Landgraaf Voerendaal en

Simpelveld.

Tel. 045-311492.

Schinveld

Bouwgrond, 700 m2 te k. m. 2e oprit. Tel. 045-258846.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop BOUWGROND, Koestraat, Koningsbosch, 15 mtr front, 90 mtr diep, vr. pr. ƒ 85.000,- k.k. Tel. 04754-82289 tussen 12.00 en 13.00 uur of na 18.00 uur.

Halfvrijst. HUIS te k. met gr. tuin. Weg op Heks 11. Borgloon (Blg). 09-32.12741076, pr.n.o.t.k. na 19.00 uur.

Te koop GEVRAAGD woning te Sittard of directe omgeving. Tel. 046-519261.

Doenrade

Tussenwoning in centrum gelegen. Ind.: woonk., luxe dichte keuken, kelder, 4 slp. kms., event. studeerkamer. Pand moet van binnen gezien worden. Kooppr. ƒ 115.000,- k.k. John Seegers O.G. Tel. 046-525318.

Nieuwenhagen

Te koop woonhuis met grote tuin, plm. 30 mtr. van bos. Info: 045-326394.

Uw huis verkopen met behulp van de

echte makelaar

Bel de onroerend goed lijn

046 - 750 000 !

Peters & Partners Geleen

Geen verkoop - Geen kosten

Reymerstok

Grotere woning (bwj. ca. 1900) met tuin, woonk., zitk., eetk., keuken, 4 slpks. en zolder met vaste trap. Aangr. eenv. garage. Opp. 320 m2. Woning dient voll/ gerenov. gemodern. te worden. Pr.: in overl. (k.k.) Inl.: uitsl. werkd. 17.00-18.00 uur, tel. 043-612948.

Te koop zeer mooie woning te LIMBRICHT, Steenstraat 2. Inlichtingen 04492-1762.

Heerlen

Luxe halfvrijst. woning met gar. en tuin op zuiden. Woonk. met tegelvl., open keuken met L-vorm. eiken keuken comb., luxe badk. met ligb. en toilet, 3 slpkmrs. en zolder. Vraagprijs ƒ 185.000,- k.k. Mak. kant. L. Janssen b.v. 046-335840.

Te koop gevraagd

Bouwkavel

omg. Heerlen. Inl. 04746-1285 na 18 u. 045-719796.

Heerlen

Agaatstraat 35.

Woonhuis met ruime tuin op het zuiden. Ind.: provisiekelder. Beg.gr.: woonk., keuken (aanbouw). 1e verd.: 3 slpks. en doucheruimte. 2e verd.: vliering. Woning nog deels te renoveren; dak en elektr. bedrading vernieuwd. Bwj. 1953. Perc.opp. 230 m2. Prijs ƒ 115.000,- k.k.

aquina NVM

☎045-715566

Heerlen

Huskensweg 12

In prima staat verkerend ruim halfvr. woonhuis met garage, c.v., tuin en vaste trap naar zolder. Ind. o.a.: beg.gr.: hal, L-vorm. woonkamer, half open keuken, garage. 1e verd.: 3 slpks. en badkamer met douche en v. w. 2e verd.: ruime bergzolder. Bwj. 1986. Prijs ƒ 169.000,- k.k.

aquina NVM

☎ 045-715566.

Hoensbroek

Verlengde Wilhelminastr. 8 Vrijstaand landhuis met centrale verwarming, inpandige garage (voor 2 auto's geschikt), carport en tuin. Indeling o.a. souterrain: garage/ berging, waskelder, c.v.-ruimte en portaal/provisiekelder. Beg. gr.: hal, L-woonkamer, keuken met luxe eiken inrichting, balkon. 1e verd.: 3 slpks. en badkamer. 2e verd.: zolder via vlizotrap. Perceel 644 m2. Bouwjaar 1974. Prijs ƒ 395.000,- k.k.

aquina NVM

☎ 045-715566

475 m2 BOUWGROND Caumerveld, incl. bouwplan. Pb. 2651, 6401 DD Heerlen.

Te huur/koop pracht woonWINKELPAND, "hoek", pal t. o. station Sittard, plm. 40 lopende mtr. etalage, grote bovenwoning enz. Vr.pr. ƒ 475.000,-. "Goodwill bestaande zaak gratis". Ander pand kan worden ingeruild. Tel. 046-513155.

BRUNSSUM. Te koop hoekwoning met garage, 3 slpk., grote keuken, gedeeltelijk kunststof kozijnen, rolluiken, vr.pr. ƒ 134.500,- k.k. Tel. 045-271869.

BRUNSSUM, Venweg 96, goed onderhouden tussenwoning met garage, 3 slaapkamers, ƒ 120.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

KERKRADE-WEST, Akerstr. 167-a, appartement met 2 slaapk., ideaal voor senioren, met lift, ƒ 135.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

NIEUWENHAGEN, Oude Landgraaf 56, senioren appartement op begane grond met kleine achtertuin, 2 slaapk., ƒ 125.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

NIEUWENHAGEN, Doornkampstr. 46, goed onderh. hoekw. met 3 slaapk. en aanbouwkeuk. ƒ 139.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671/045-274700.

SCHIMMERT, Op de Bies 24, herenboerderij met oprit + tuin, woonk. ca. 65 m2, zolder van 128 m2. Inruil huidige woning bespreekbaar, ƒ 215.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

SIMPELVELD, St. Remigiusstr. 1, hoekh. met garage en 5 slaapk., alles in uitstekende staat, ƒ 285.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

Te k. W. Kloosstr. 8, LANDGRAAF, ½ vrijst. won. met gar., c.v., woonk. 36 m2, luxe keuken m. formule, vaatw. en hetel.oven, 3 gr. en 1 kl. slaapk., geh. bet. badk. m. zitb. en 2e toilet. Vaste tr. naar zolder. Veel vaste inb.kasten. Geh. won. voorz. v. thermop. gl. en el. roll. Tuin op zuid. m. zitk. en vijvers. aanv. voor 1 mrt. Vr. pr. ƒ 197.500,- k.k. te bevr. 045-317181 9.00-17.00 uur.

Particulier zoekt rustig gelegen (patio/semi) BUNGALOW in Voerendaal, Heerlen, Landgraaf. 045-752934.

HOENSBROEK, te k. huis 2 ond. een kap met gar. Bwj. '86, voor- en achtertuin. Verh. tot juli '94 v. ƒ 15.000,- p.jr. evt. daarna ƒ 18.000,-. Koopsom ƒ 180.000,- waarvan ƒ 50.000,- zwart. Tel. 045-725768.

Te koop zeer grote GARAGE aan het Bodemplein, Brunssum, ƒ 18.000,- k.k. Tel. 045-224899.

Te k. gevr. WOONHUIS met garage of mogelijkheid tot. Zelf opknappen geen bezw. Tel. 045-216012 na 18 uur.

Stichting Redrose zoekt voormalig KLOOSTER of iets derg. voor ser. leefgemeenschap. 040-573798.

Halfvrijst. woning te AMSTENRADE, Nieuwstr. 11. Ind.: provisiekelder, woonk. m. open haard, keuken m. app. Riant. gewas slaap. ... en douche. 1e Verd. 3 slpk. 2e Verd. zolder m. vaste trap. Pand is geh. voorzien v. rolluiken en gedeeltelijke dubb. beglazing. Bezichtiging volgens afspr. Tel. 045-219598.

SITTARD, Daelenbroekstr. 17, ½ vrijst. woonh. met 3 slpkmrs., overdekt terras, grote garage. Alles in prima staat. Pr. ƒ 205.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671/045-274700.

Te koop LANDHUIS in Maasmechelen, Fazantegstraat. Boerijke omgeving. Tel. 09-32.89.765481.

HEERLEN, Oude Lindestraat 21, in centrum gelegen herenhuis met tuin. Is in gebruik als woonhuis met kantoor. Uitstekende staat van onderh., ƒ 249.000,- k.k. Wijman & Partners. 045-728671/045-274700.

Met spoed te koop gevr. in SITTARD, kl. benedenwoning of kl. huis in centrum. Br. o.nr. B-03636, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. in de gem. Born ouder gerenov. vrijst. huis, landhuisstijl, opp. 650 m2, grote woonkamer 55 m2, 3 ruime slaapkamers, garage voor 4 auto's. Moet beslist van binnen en van buiten gezien worden! Vr.pr. ƒ 275.000,- k.k. Tel. 04498-55824.

HOENSBROEK, vrijst. woonh. met gar. Ind.: ruime woonk. met dichte eiken keuken, bijkeuken, berging, 3 slp.kms., badk. m. ligbad, kelder. Vaste trap naar zolder. Onderh. goed. Vr.pr. ƒ 203.000,- k.k. John Seegers, O.G. 046-525318.

Met spoed te koop of te huur gevr. BEDRIJFSRUIMTE c. q. winkelruimte in Sittard of Geleen en omstreken. Ind: Een ruimte van 70 à 100 m2, opslagruimte min. 100 m2 of hoek tot plm. 450 m2. 2 kantoorruimtes. 046-517073.

Te koop vrijst. dubbel WOONHUIS te Brunssum. Ind. beg.grond: bedrijfsruimte plm. 50 m2 plus 2 appartementen te verbouwen tot 1 woonruimte. 1e verd.: grote woonk. plm. 38 m2, compl. keuken, badk. met ligbad plus 1 slpk. 2e Verd.: 2 slpks. zolder plus CV-ruimte. Perc. opp. 247 m2. Aanv. in overleg. Woning plus app. tijdelijk verhuurd. Vr.pr. ƒ 220.000,- k.k. Tel. 045-231000.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

HOENSBROEK app. ruim van opzet, woonoppervlakte 65 m2, ruime woonk. m. keukenblok, royale slpkm. Vr.pr. ƒ 50.000,- k.k. John Seegers O.G. 046-525318.

HOENSBROEK zakenpand/ woonwoning met garage, 3 slpk., grote keuken, ... 305 m2, inh. 3.000 m3, voll. gestoffeerd m. toiletr., keuken etc. Vr.pr. ƒ 152.000,- k. k. John Seegers O.G., tel. 046-525318.

Sittard, Haagsittard-park:

In aanbouw comfortabele bungalows met sfeer en ruimte. Er zijn nog 2 bungalows te koop, waarvan één met carport en gar. Ind.: Z-vorm. woonk. ca. 46 m2. Geïsl. keuken. Berging. 3 Slaapk. ca. 15, 10 en 7 m2. Ruime badk. met ligb., 2e toilet en mogelijkh. voor douche. Gar. Zonnig gesitueerde achtertuinen (perc.opp. tot ca. 460 m2). Prijzen vanaf ƒ 261.073,- v.o.n. 10092029.

Inl. Stienstra Makelaardij B.V.

Tel. 045-712255.

Direct de hoogste prijs!!!

Wij kopen uw woonhuis direkt zelf aan 100% zekerheid + geen makelaarskosten.

Denis Vastgoed ☎ 040-518428

Te k. gevr. vrijst. boerderij

of ouder woonhuis met stallen of bedrijfsruimte (waarvan 1 ruimte min. 200 m2.). Bij voork. in gem. Sittard of Schinnen. Tel. 046-517927.

GENK België, te k. van part. mooie alleenstaande villa op 36 are grond, kort aan de autosnelweg. Ind: 3 slpks., badk. met ligbad en douche. Hogere prijsklasse. Tel. 09-32.89383713 of 89362236.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevraagd; opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Gevraagd met spoed, WOONHUIS liefst met grote tuin tot ca. ƒ 150.000,- opknappen geen bezwaar. Tel. 040-520558.

Te koop groot WOONHUIS met grote tuin, Centrum BRUNSSUM. Vraagpr. ƒ 203.000,- k.k. Tel. inl. 045-253584 a.s. zat. en dinsd. v. 14.00-17.00 uur.

Te k. PATIOBUNGALOW Heerlen-"Douve weien". Ind.: berging, toilet, 2 slpkmrs., douche, v.w., woonk. en keuken ca. 50m2, badk. met ligbad en dubbele vaste wastafel. Pr. ƒ 229.000,- k.k. Tel. 045-428365.

Spaarhypotheek 7,8%, 20 jaar vast. Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens. Bel. 045-712255. STIENSTRA Hypotheek Service.

MEERSSEN. Te k. halfvrijst. landhuis met inp. garage, ruime living incl. open keuken ca. 50 m2, open haard, leistenen vloer, 3 slpk., badk., vliering, tuin met privacy, vr.pr. ƒ 238.000,- k.k. Tel. 043-644779.

Te koop eenvoudig tussenwoonhuis, kelder, woonk., keuken, toilet, 3 slpks., wasruimte, berging. ƒ 113.000,- k.k. Fons Olterdissenstr. 12,SITTARD, tel. 046-525103.

Te koop HOENSBROEK Steenkoolstr. 1, halfvrijst. drive-in woning. Ind. beg.gr.: 2 garages (3 autos's), hal, WC, grote oprit, tuin. 1e Etage: woonk. plus gelnstall. keuken. 2e Etage: 3 slpks. badk. met ligbad bwj. '78. Ged. kunststof kozijnen en dubb. beglazing incl. stoffering. Perc. opp. 380 m2. Vr. pr. ƒ 195.000,- k.k. Tel. 045-231000.

Te k. in EYGELSHOVEN 2 woonhuizen met tuin, zolder en kelder, ruime oprit plm. 40 mtr. diep met 13 garages, vr.pr. ƒ 349.000,-k.k. Tel. 04458-1663.

BRUNSSUM. Maastrichterstr. 66, Te k. 2/1-kap woning, 325 m2 grond, beslotten privé tuin, met lets anders. Afspraak dinsdag na 18.00 uur. Tel. 045-271504.

Te koop nieuwbouw aan de voet van het 3-landenpunt in GEMMENICH Rue Vivier een mooie prachtige panorama streek. Bezoek ons zaterdag en zondag van 14.00 tot 18.00 uur. Bouwbedr. Hens. 09-3287659512.

HOESELT (B) 15 km. van Maastricht, riante vrijst. villa, mooie tuin, 14 are, ook gesch. voor vrij beroep. Pr.n. o.t.k., tel. 09-32.112.11455.

Te koop in HEERLEN, Ds. Jongeneelstr. 10 (nabij het Tempsplein) riante stadswoning geh. besl. fraai aangel. tuin van 400 m2. Ind. hal, woonk., keuken, gastentoilet, drie ruime slaapk., studeerk., badk., zolder (v. trap), geheel onderkelderd. Het pand is bijna geheel gerenoveerd. Op zat. 13 febr. van 12.00-16.00 uur open huis.

Onroerend goed te huur

Te huur

Diverse winkel-, bedrijf- en kantoorruimtes

A-lokatie Hoofdstraat centrum Kerkrade (voetgangersdomein) o.a. voor zuivelhandel, doe-het-zelf-zaak, reisburo, fitness-centrum, assurantiekantoor enz.enz. met parkeergelegenheid ... Ook geschikt voor boetiek, warme bakker, plafondstudio, kantoorservice. Tel. informatie 045-321810.

WINKELRUIMTE te huur 160 m2 in Heerlerheide. Tel. 045-223168.

Te huur cafépand te MAASTRICHT met terras a/d Maas en inventaris t.o.n. Br.o.nr. B-03641, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Centrum Heerlen groot HERENHUIS te huur, ook geschikt voor praktijk plus grote bovenwon., ƒ 2.500,- per mnd. Inl. Ass.kant. Silvertant, tel. 045-311286.

Te huur Landgraaf LOODS met verw., kantoor, water. Tel. na 17 uur 045-424426.

Eindhoven, Den Haag, Leiden, Rotterdam, Amsterdam, Hoofddorp: Luxe KANTOORUNITS, v/a. 20 m2, A1 lokaties, turn-key. Incl. gratis receptie/vergaderfacil., faciliteiten fax-, kopieerfacil., secr. ondersteuning. Voor inlichtingen: H.T.C. 010-4252500

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Kamers te huur

Jongevrouw 23 jr. zoekt een KAMER, omg. Heerlen. Tel. 045-219392.

Studente KAMER te huur te Heerlen. Tel. 045-718907.

Te h. 3-kamer APPARTEMENT (keuken, bad), ƒ 350,-. 045-416722 na 9 u.

HEERLEN-Centrum, kamers in studentenhuis te huur. Tel. 043-251634.

Te huur ruime ZOLDERKAMER met eigen keuken te Heerlen, voor werkend pers., huurpr. ƒ 500,- p.mnd. incl. energie. Borg ƒ 500,-. Tel. 045-274399.

Te huur aangeb. gemeubileerde KAMERS in centrum Geleen, alleen voor werkende mensen. 046-749271.

Te huur KAMER, gezamelijke keuken en douche. Direct te aanv. Tel. 043-631499.

Te koop aangeboden

Te koop

Palletstelling

in prima staat in diepte's van 70-90 en 150 cm. Legbokkenlengte 350 cm. Hoogte van 340 cm. en 680 cm. Staanders 340 cm. ƒ 87,50 p.st. Legbalken 350 cm. ƒ 37,50 p.st.

Stalen legbordstelling

zo goed als nieuw. Bruynzeel 300 cm. hoog 50 cm. diep, 6 legborden pr. ƒ 125,- per m. Gegalvaniseerde legbordstelling. Diverse maten v.a. ƒ 75,- per m. Rockmart, Kissel 46A, Heerlen. 045-723142.

Heftruck huren?

Frissen b.v.

bellen

04406-40338

Vroenhof 92, Valkenburg

Komatsu dealer

Zakelijke aanbiedingen

OPRUIMING nieuwe en gebruikte gaskachels, houtkachels. Kachelsmid, Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Kachelspeciaalzaak, alle hulpstukken en aanverw. artikelen. REKER, Kluis 28, Geleen. Tel. 046-740785.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't eerst kwijt. Piccolo's doen waar wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Te k. nw. ijzeren BALK, H. 300, 5.50 mtr., nw.pr. ƒ 1.200,- nu voor ƒ 700,-. Tel. 045-417739.

VURENHOUT, panlatten 23x32, ƒ 0,55; keepers 48x48 ƒ 1,60 p.m., 48x75 ƒ 2,20; Balkenhout 50x150 ƒ 4,- p.mtr. 63x160 ƒ 5,20, 75x180 ƒ 6,70; Frans eiken 100x200x2500 ƒ 34,- p.st. Prijzen incl. BTW en levering. Tel. 045-219428.

Koopje DEUREN met glas, geschikt voor maken van broeikast. Tel. 045-241588.

Te koop 2 KUNSTSTOFKOZIJNEN met draaikiepdeur en dubbelglas nieuw. Afm. 1.200br. x 2.370 hoog 2.300br x 2.370 hoog. Tel. 045-742121.

Te h. STEIGERMATERIALEN, betonmolens, profielen, bouwliften, bouwdrogers en heteluchtkanonnen. Tel. 06-52985183.

NU of nooit - Op = Op. Diverse soorten rollen dakbedekking, laminaat parket en underlaymentplaten voor spotprijzen. Rennemigerveldweg 70A, Heerlen. 045-727742.

Romneyloodsen Nissenhutt...

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren SYSTEEM LOODSEN BOUW BV Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044.

Te k. BIELZEN, ƒ 11,- p.st. Nusterweg 100, ind.terr.nrd. Sittard. Afh. tussen 8-16 uur

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u UW PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

In/om de ...

300 cm x 350 cm
300 cm x 200 cm
houtdikte 28 m

Arnold Op...

Heerlen, Heerlerba... Maastricht, Beatri...

DOMPELPOMPEN kelders en vijvers, 7... per uur, 220 V, ƒ... Knops, Rijksweg 2... Sittard. Tel. 046-5127...

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446. Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Te koop RIETVELD stoel. Tel. 045-320236.

Te koop zwaar eiken BANKSTEL, met leren kuip, vr.pr. ƒ 500,-. Tel. 045-271207.

Te k. BANKSTEL 3-2 zits, eiken tafel met 4 stoelen, wandmeubel en 2 kamerlampen, t.e.a.b. 045-321062.

Te k. KEUKEN, RVS-blad, 170x50 cm, bak in 't midden. ƒ75,-. Te bevr. 045-414013.

Zkt u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208 H'broek.

Te koop eiken BANKSTEL 3-2-1, plus ronde eiken salontafel, in éénkoop ƒ 600,-. Tel. 045-317598

Te k. massief eiken SALONTAFEL met tegelblad, afm. 1,25x0,65m, ƒ 125,-. Tel. 045-712520.

Te koop wit lederlook BANKSTEL, 11 mnd. oud, 3-2-1 zits, pr. ƒ 225,-. Tel. 045-221550.

Rundlere... Kuipbank...

ƒ 495,-

inruilen En! ... betaling

Massief ei... kast

Styl romantic ... ƒ 895,- en! ruilt u ...

Klassieke ... moderne

bankstellen enorme ... v.a. ƒ 295,-

Grote pa...

eethoeken klassi... modern v.a. ƒ 95,-... even in de grootste ... hal van het Zuiden. Maastrichterweg 27, ... (deze weg loopt pa... Rijksweg Noord, ... videotheek de K... daarachter ligt d...

TE KOOP

Maastricht-Campagne

... keuken, 4 slpkmrs., 2 badkmrs., bergzolder. Staat van onderhoud zeer goed.

KOOPPRIJS NADER OVEREEN TE KOMEN.

Eckelrade-Margraten

... VRAAGPRIJS ƒ425.0...

ZIE VOOR OVERIGE TE KOOP AANGEBODEN PANDEN ONZE ...

PM HOMEVASTGO... ASSURANTIE...

SCHARNERWEG 16, MAASTRICHT, TELEFOON 043-6...

TE KOOP

SITTARD NIEUWB...

Aan de St.-Rosastraat te Sittard is gestart met de ... van 4 vrijstaande woningen met geschakelde garage... geheel vrijstaande woning met inpandige garage. Alle woningen zijn ruim en economisch ingedeeld ... ca. 41 m² en een woonkamer van 34 m², een dichte keuken ca. 11 m² en een berging c.q. bijkeuken. Op de eerste verdieping bevinden zich 3 slaapkamers en badkamer met ligbad, douche, toilet en v.w., ... grote hobbykamer boven de garage. Via een vaste trap bereikt men de ruime zolder. De percelen zijn ca. 315 m² groot.

De geschakelde woningen kosten ƒ 242.000,- v.o.n. de vrijstaande woning kost ƒ 254.000,- v.o.n.

BIERMANS

Dokterswweg 14, Echt Telefoon 04754-85000

Geopend: maandag t/m ... zaterdag 10.00 tot 12.00 ...

Bedrijfsruimte gezoch... in Heerlen

Autotaalglas zoekt voor haar nieuwe vestiging een bedrijfs...
- geschikt (of te maken) voor in- en uitrijden van auto's
- vloeroppervlak tussen 100-300 m2
- bij voorkeur centrale ligging
- redelijke huurprijs
- evt. samen met ander autobranche gericht bedrijf is m...

Uw reakties aan E. Voorhorst, tel. 013-4226145

Autotaalglas Nederland B.V.

Kapt. Hatterasstraat 17, 5015 BB Tilburg

Plaktafel overbodig bij nieuw behang

de onlangs in Utrecht ge-uden vakbeurs Sfeer heeft th & Doodeheefver een uwe behangsoort geïntrodu-rd die voor de dhz-behanger aantal aantrekkelijke ei-schappen bezit. De meest het oog springende eigen-ap is wel dat je er geen plak-el bij nodig hebt. Je kunt woon de wand met plaksel strijken en de banen daar te-aan drukken.

oor dit 'Carath Quality' be-ng is namelijk een nieuwe piersoort ontwikkeld die on-invloed van vocht niet kan kken of krimpen. Het heeft rom geen inweektijd nodig. 'parkeerperiode' op de plak-el (die bij andere, vooral aardere behangsoorten het rk vaak sterk vertraagt) is met 'CQ' verleden tijd, enals het 'dubbelslaan' van banen. Je werkt dus een uk gemakkelijker en zonder klieder.

et papier is zó sterk dat het, lfs als het nat is, bijna niet an scheuren. Ook dit aspect ergroot het verwerkingsge-ak, bijvoorbeeld wanneer je en baan die niet perfect sto-nd tegen de vorige aansluit en beetje moet corrigeren. Bo-endien kan de baan langs lint en plafond direct worden gesneden zonder te rafelen f scheuren.

en ander pluspunt is dat er na et aanbrengen van de banen een bellen of blazen kunnen tstaan.

ehang wordt meestal niet als manente wandbekleding schouwd. Van tijd tot tijd illen veel mensen wel weer ns tegen iets anders aankij-n. Het oude behang moet er n af; dit is althans wel aan te velen. Ook in dit opzicht akt 'CQ' het werk gemakke-ker. De met afweekmiddel gestreken banen laten zich, k zij hun scheurbestendig-d, praktisch altijd in hun eel van de wand 'strippen'.

lafonds

diverse landen (Engeland, nkrijk) is het behangen van onds een heel gewone zaak. ons zie je dat niet zo vaak. van de redenen is waar-nlijk dat het een heel lastig wei is om met plaksel inge-erde en harmonikagewijs belgeslagen banen, met iale hulpmiddelen en bo-je hoofd werkend, netjes het plafondoppervlak brengen. Met deze nieu-behangsoort hoeft zo'n pla-karwei echter nauwelijks lijker te zijn dan het be-en van een wand.

lotte kan nog worden op-erkt dat CQ-behang ademt. is dus vochtregulerend en daarom ook zonder be-ar worden toegepast in ver-ken waar regelmatig spra-is van hoge luchtvochtig-d.

● *Het nieuwe behang kan rechtstreeks op de met lijm besmeerde muur geplakt worden.* Foto: GPD

ureaulamp

or het chemieconcern DSM kelde kunststof SMA wordt ouis Poulsen & Co, een Den-brikant van designverlichting, uikt voor de behuizing van ha-en bureaulampen van het type pe Louis. De fabrikant heeft deze kunststof gekozen van-de de goede bewerkingsmoge-eden. Bijkomende voordelen r de fabrikant zijn: eenvoudiger mblage, gewichtsreductie en re verwerkingscondities bij het tgieten.

Kinderen moesten vroeger staand eten

Eetkamerstoel nodigt uit tot natafelen

DOOR THEA WAMELINK

Een stoel is om op te zitten. Dat is logisch, maar toch wordt met dit principe vaak de hand gelicht. Avantgardistische designers, die hun stoelen meer als kunstvoorwerpen dan als meubels beschouwen, trekken weliswaar door hun opvallende ontwerpen veel aandacht, maar wil je zo'n meubel in huis halen om ook echt te gebruiken, dan houd je er een rugkwaal aan over.

Gelukkig wordt er de laatste paar jaar ook door nieuwlichters aan het comfort van een stoel weer aandacht besteed. Functionaliteit is overigens op alle fronten een aspect waarmee in toenemende mate rekening wordt gehouden. De designstoel van vandaag biedt veel comfort. We zien steeds vaker de tafelfauteuil, de eettafelstoel met armleuningen, met afgeronde rugleuning en in veel gevallen gestoffeerd.

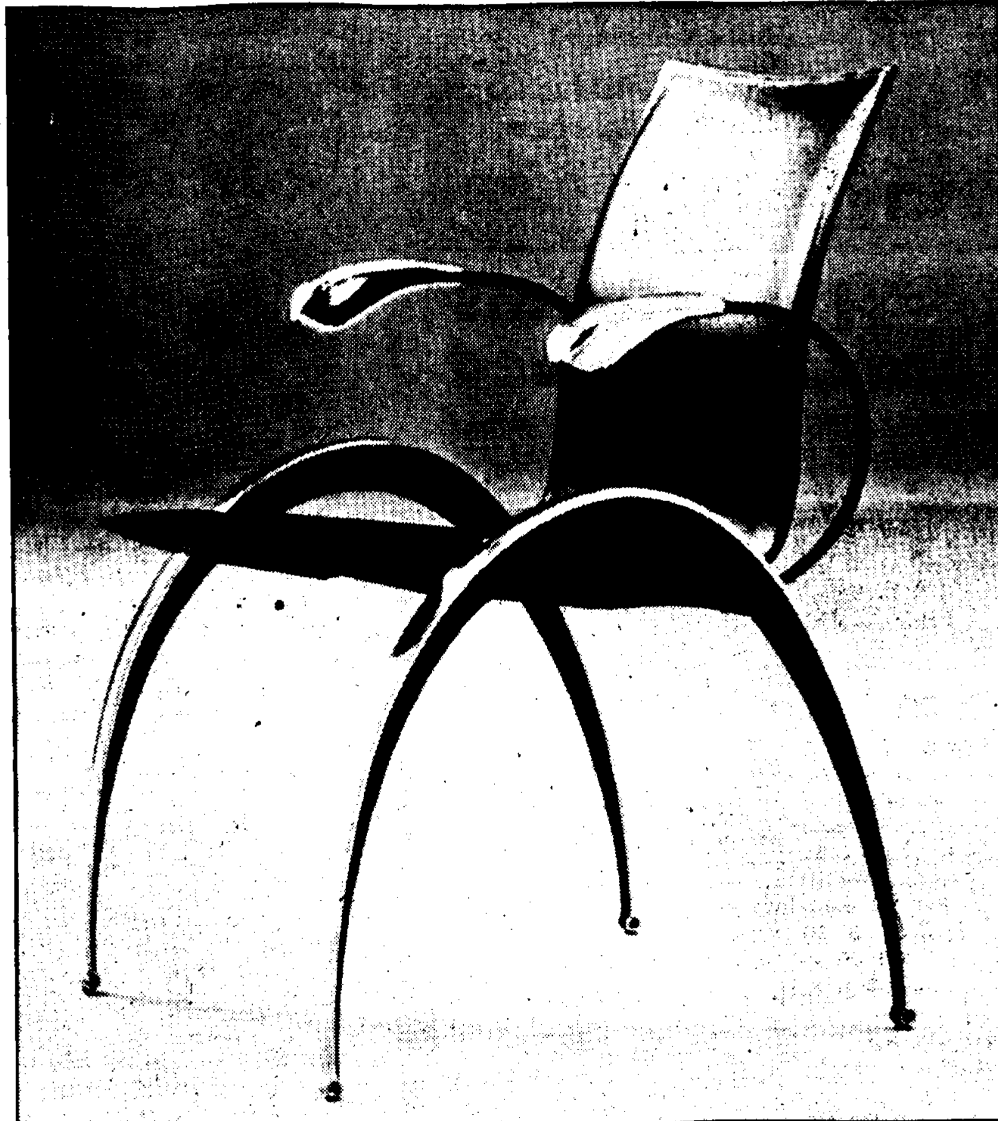
Dat is wel wat anders dan de ouderwetse keuken- of eetkamerstoel met vlakke houten zitting. Die noodde niet tot natafelen, maar toen werd er ook alleen gegeten om in leven te blijven. Eind vorige eeuw was het in sommige gezinnen heel normaal dat alleen pa en ma de maaltijd zittend nuttigden. De kinderen moesten staande aan tafel eten.

Ergonomisch

We willen comfortabel zitten, ook tijdens het eten. Aan die wens komen veel designers tegemoet, zo konden we onlangs op de Meubelbeurs in Keulen constateren.

Een houten stoel kan heel comfortabel zijn als hij volgens ergonomische voorwaarden is vormgegeven, met een naar het lichaam gemodelleerde zitting en rug. Hij is dikwijls zowel met als zonder armleuning verkrijgbaar. Veel hout is te zien bij tafelstoelen, zo niet voor de stoel zelf dan wel voor poten en armleggers.

Daarnaast is er ook een grote keuze in leer en stoffering. De gestoffeerde tafelstoel lijkt op een wat hoog uitgevallen fauteuil en is vaak bekleed met leer of poezelig-zachte stof of suède.

● *Een voorbeeld van een moderne eetkamerstoel van Mazairac/Boonzaaijer, verkrijgbaar met of zonder armleggers, van gegoten aluminium. De houten kuip is in verschillende afwerkingen verkrijgbaar.* Foto: Foto: GPd

Er zijn fabrikanten die uitsluitend stoelen produceren, andere brengen ze in combinatie met tafels, terwijl weer andere fabrikanten zich in tafels hebben gespecialiseerd. Je kunt dan zelf bij een tafel de juiste stoelen zoeken. Maar het is wel zaak beide goed op elkaar af te stemmen.

Belangrijk voor tafelstoelen is de hoogte. Een stoel moet zo hoog zijn dat je, om te kunnen eten, niet je ellebogen onnatuurlijk hoog hoeft op te tillen, maar de zitting moet ook weer zo laag zijn dat je bovenbenen niet voortdurend in aanraking komen met de tafelrand. Dat is meestal geen probleem als een tafel met bijpassende stoelen wordt gekocht.

De zittinghoogte van stoelen ligt over het algemeen rond de 45 cm boven de vloer. Wil je comfortabel aan tafel zitten, dan heb je tussen stoelzitting en tafelblad (of, als er een rand aan zit, tot die rand gemeten) van 20 à 25 cm nodig. Een kwestie van opmeten, dus een rolbandmaatje in de zak steken wanneer u een tafel of stoelen apart gaat uitzoeken.

Nu kan het gebeuren dat uitgesproken dikkerds toch beenproblemen krijgen bij het aan tafel gaan. In zo'n geval kan een tafelstoel met verstelbare draaipoot praktisch zijn. Dit geldt ook voor kinderen en anderen die wat korter van stuk zijn.

De eethoek is de laatste jaren weer in ere hersteld. Dat bewijst ook het gigantische aanbod op het gebied van tafels en stoelen in meubelpaleizen en op beurzen. En je hoeft tegenwoordig gelukkig niet meer een compleet eetkamerameublement aan te schaffen. Tafel nog prima, maar de stoelen bevallen niet meer? Met nieuwe stoelen schaft u zich niet alleen een verhoogd comfort aan, maar in de meeste gevallen krijgt de (oude) tafel hierdoor opeens ook een ander gezicht.

Kamerwingerd ook thuis op balkon

DOOR FRANS WEGMAN

Ampelopsis heet in gewoon Ne-lands kamerwingerd, maar een te kamerplant is ze toch niet. nt welke kamerplant die haar m een beetje wil waar maken lt het in het hoofd om in het na-r haar bladeren troosteloos te la-vallen? Dat doet de kamerwin-d, tot grote teleurstelling van wie r immers een zomer lang ge-uw van water en mest heeft voor-n.

ar als je de plant op een koele k laat overwinteren, af en toe t water geeft, kan rond februari/ art uit de dood lijkende houtige ken weer groene knoppen te rschijn zien komen. Dan wil ze ag weer wat meer vocht en lang-erhand ook wat mest. Liever een wat grotere pot met goede nd, waar gedroogde koemest is rgemengd.

kamerwingerd is een snelle eier, als ze op een plekje staat ar ze het naar haar zin heeft. Dan gert ze haar ranken enthousiast kanten op, waarbij ze een hele nd kan versieren. Je moet haar er een beetje bij helpen, want haar ken zijn niet voorzien van zuig-jes, zoals de wingerd Parthenocissus bezit, waarmee ze buitenmuren in de herfst gloeiend rood kleurt. In de plantenbak is Ampelopsis niet zo'n succes, omdat ze zich over de andere planten kronkelt, wat wel te voorkomen is als ze haar ranken wat breeduit kan laten hangen.

Sommige liefhebbers van de kamerwingerd hebben er een tuinplant van gemaakt, want ze gaat door voor 'zo goed als winterhard'. Daar heeft ze dan wel een warm winterjasje bij nodig, en mocht het niet lukken haar door een ijzige winter heen te helpen, wees dan maar niet al te verdrietig omdat ze plotseling verdwenen blijkt. Op een beschut balkon kan ze overigens jaren lang mee gaan en bijvoorbeeld een niet al te fraai hekwerk decoratief begroeien.

Terugsnoeien

Tegen het scheiden van de winter, februari/maart, wordt de dan nog kale Ampelopsis teruggesnoeid. Een paar weken later kan ze worden verpot, wat een forse ingreep in haar planteleven betekent. Snoeien en verpotten kunnen daarom beter niet gelijktijdig worden uitgevoerd. Zet de plant voor een raam op het oosten, in de ochtendzon, en geef haar allengs meer water. Geef tot augustus ook meest, eerst eens per twee weken, maar als er een aantal nieuwe ranken met blaadjes moeten worden gevoed, dan eens per week. Bespuit de blaadjes af en toe met de nevelaar; dat zal de plant erg op prijs stellen.

● *De bontbladige kamerwingerd kan gedurende de hele zomer de huiskamer opfleuren.* Foto: GPD

De kamerwingerd kan bloeien, met kleine groenige bloempjes waaruit druifachtige besjes kunnen voortkomen. Toch vallen de bladeren het sterkst op, met hun onregelmatige insnijding.

De originele soort Ampelosis brevipedunculata heeft een groot, wel 12 cm lang, donkergroen blad. Het in 1829 in ons land ontwikkelde bonte ras Variegata, met rode ranken en bladstelen waaraan de groen, wit, rose gekleurde bladeren als een plantaardige waterval afhangen, zijn bij de bloemist het meest te vinden.

Stekken

De kamerwingerd laat zich in de loop van het groeiseizoen makkelijk stekken. Neem en stekje van zo'n 10 cm, doop dit in groeistof en poot het in een mengsel van scherp zand met turfmolm, onder glas of plastic. Bij een temperatuur van circa 16 graden kun je dan na ongeveer een maand groei bespeuren.

Ampelopsis wordt beschouwd als een 'ouderwetse' kamerplant. Dus uit opoe's tijd, toen een groot deel van het huis nog onverwarmd was en de plant bij zo'n tien graden moest overwinteren. Maar: ze is terug van weggeweest! In de komende maanden kun je vooral haar bonte vorm bij de bloemist te zien krijgen.

Frisgroen blad, circa 7 cm lang, heeft A. aconitifolia, waaraan geel/oranje blaadjes kunnen komen. Een 'kruipertje' is A. japonica, ook met groene blaadjes maar met blauwe vruchten. Die soorten zijn zelden in de winkel te zien. Wèl de in ons land en België gekweekte Ampelopsis brevipeduculata. Allemaal moeilijke namen; ampelos betekent wingerd en opsis staat voor 'schijn'. Een schijnwingerd dus, die veel weg heeft van de wijnstok. Een sieraad voor de huiskamer.

EEN BETER MILIEU BEGINT BIJ JEZELF

DOE MEE SCHRIJF MEE BEZUINIG MEE

Stooktabel week: van maandag: 1 februari t/m zondag: 7 februari 1993

Bij een normaal jaarverbruik in m³ van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van: (meterkaart kolom 3)	Het weekstreefverbruik kost u:	en een totaal streefverbruik sinds 1 nov. 1992 (meterkaart kolom 5)
800	35	ƒ 16,45	354
900	39	ƒ 18,33	397
1000	44	ƒ 20,68	442
1100	48	ƒ 22,56	485
1200	52	ƒ 24,44	528
1300	57	ƒ 26,79	572
1400	61	ƒ 28,67	617
1500	66	ƒ 31,02	661
1600	70	ƒ 32,90	707
1700	74	ƒ 34,78	748
1800	79	ƒ 37,13	795
1900	83	ƒ 39,01	837
2000	87	ƒ 40,89	880
2200	96	ƒ 45,12	971
2400	105	ƒ 49,35	1060
2600	114	ƒ 53,58	1145
2800	122	ƒ 57,34	1233
3000	131	ƒ 61,57	1322
3300	144	ƒ 67,68	1453
3600	157	ƒ 73,79	1585
3900	170	ƒ 79,90	1717
4200	183	ƒ 86,01	1852
4600	201	ƒ 94,47	2028
5000	218	ƒ102,46	2205
5500	240	ƒ112,80	2423
6000	262	ƒ123,14	2644
6500	284	ƒ133,48	2865

Tip: ZeT de koelkast op een koel plekje.

Bloemenpracht op Westfriese Flora

De zestigste Westfriese Flora die van 20 tot en met 28 februari in Bovenkarspel wordt gehouden, viert het eigen jubileum samen met het 25-jarig bestaan van het fonds van Jantje Beton. De kleurrige bolbloemententoonstelling is in twee, door een dijk gescheiden delen gesplitst. Aan de ene kant bevinden de bezoekers zich in een nieuwbouwwijk waar nauwelijks speelruimte voor kinderen is, aan de andere kant wandelen ze door een Westfries landschap van vroeger, waar volop ruimte voor kinderavontuur was.

Een molen, een karakteristieke boerderij, een oude schaftkeet ('veldersboet' geheten) en enkele Oudhollandse spelen roepen de situatie van zo'n zestig jaar geleden op.

Het thema 'Zilveren Jantje Beton in Diamanten Flora' wordt in een bloemenpracht van tienduizenden tulpen, hyacinten, narcissen, lelies, keizerskronen, irissen en vele andere bolbloemen uitgebeeld. Je wandelt in Bovenkarspel de lente binnen.

Bezoekers kunnen adviezen krijgen over hun kamerplanten en er is een consumentenbeurs, een kinderboerderij, en een 'mijnzaal' waar men op de veilingklok bloemen en planten kan kopen.

De Westfriese Flora is donderdag 25 februari van 9 tot 21 uur geopend, alle andere dagen van 9 tot 18 uur. Toegangsprijzen: volwassenen f 12,50, kinderen tot 14 jaar f 5,-, 65-plussers f 10,-. Treinreizigers krijgen reductie met het T&T biljet, de Attraktiekaart of Railrunner (Info 06-9292).

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente per 09 februari 1993.

De rente op de kapitaalmarkt is de afgelopen week gedaald. De toegenomen ruimte is door het GAK benut om de rentetarieven met 0,1 procent tot 0,3 procent te verlagen. Legal en General heeft de variabele rente van de annuïteitenhypotheek verlaagd met 0,25 procent.

rentepercentages

Naam bank		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant 35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,30	4,56	3,08
ABN.AMRO*	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,30	4,56	3,08
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,30	4,56	3,08
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	8,70	5,70	4,62
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8.10	5,31	4,30
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,38	2,95
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,00	4,38	2,95
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	8,00	4,38	2,95
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,11	4,14
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,80	5,11	4,14
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	8,30	4,61	3,14
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	8,30	4,61	3,14
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	7,70	4,20	2,81
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	8,00	4,40	2,97
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	8,00	4,40	2,97
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,50	4,91	3,99
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	7,80	5,11	4,14
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,20	4,54	3,08
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,30	4,61	3,14
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,20	5,37	4,36
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,00	5,24	4,25
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	8,30	4,56	3,10
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	8,30	4,56	3,10
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	7,90	4,27	2,84
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,20	4,48	3,01
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	7,90	5,17	4,20
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,11	4,14
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	8,30	4,53	3,05
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	8,30	4,61	3,14
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	8,30	4,61	3,14
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,30	4,56	3,09
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	8,30	4,56	3,09
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,30	5,44	4,41
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,10	5,31	4,30
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,20	4,53	3,07
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,40	4,66	3,18
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	8,40	4,66	3,18
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	8,10	5,20	4,21
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,00	5,14	4,16
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	8,30	4,59	3,11
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	8,30	4,59	3,11
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	8,30	4,59	3,11
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	8,70	5,70	4,62
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	8,10	5,31	4,30
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,20	4,48	3,01
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	8,40	4,62	3,12
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	8,70	5,70	4,62
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,00	5,24	4,25
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	8,10	4,46	3,02
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	8,10	4,45	3,00
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	8,10	4,45	3,00
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	8,20	4,48	3,01
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	8,00	4,40	2,97
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	7,80	5,11	4,14

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. ƒ 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Ruth Jacott voor ons land naar 'liedjescircus' in Ierland

Zangeres Songfestival komt uit een achtergrondkoortje

DOOR MARTIN HERMENS

HILVERSUM – Eén ding staat voor Ruth Jacott vast: haar toekomst als zangeres hangt niet af van het Eurovisie Songfestival. „Ik ben het absoluut niet eens met de mensen die zeggen dat deelname aan het songfestival je carrière kan schaden," zegt ze. Vorig jaar stond ze in het Zweedse Göteborg in het achtergrondkoortje van haar partner Humphrey Campbell. In het Ierse Millstreet Town treedt ze op 15 mei als soliste aan. Eind maart kiest het Nederlandse publiek met welk liedje ze ons land gaat vertegenwoordigen op het 38ste liedjescircus van Europa.

Ze heeft er zin in. „De ervaringen van vorig jaar waren te gek," vertelt ze enthousiast. „Ik raad het iedere collega aan. Je moet het een keer meemaken in je carrière. Niet alleen om te kijken hoe je zelf eindigt, maar ook om te zien hoe anderen te werk gaan. In principe heb ik al gewonnen. Ik vind het een eer dat ik Nederland mag vertegenwoordigen. Hoe het uitpakt in Ierland zien we dan wel."

Ruth Jacott blijft er nuchter onder. Ze is ook vast van plan haar hoofd niet op hol te laten brengen door mensen die haar bij voorbaat al de overwinning toedichten. „Ik doe het voor mezelf. Hoe anderen mijn liedje vinden, interesseert me niet. Ik sta er in elk geval honderd procent achter. Je moet in dit vak prettig bezig zijn. Als je rekent op groot succes, doe je het verkeerd. Dat neemt niet weg dat het hartstikke leuk zou zijn als ik zou winnen."

In de zomervakantie van vorig jaar, nauwelijks twee maanden nadat haar levensgezel Humphrey Campbell met 'Wijs me de weg' een verdienstelijke negende plaats behaalde, werd Ruth Jacott gevraagd voor het Europese liedjesfestijn van dit jaar. „Ik heb meteen 'ja' gezegd," herinnert ze zich. „Hoe die bal precies is gaan rollen, weet ik niet. Ik heb me laten vertellen dat ik gevraagd ben vanwege mijn kwaliteiten als zangeres."

Voordelen

Nooit eerder werd de Nederlandse kandidaat voor het festival zo vroeg bekend gemaakt. „Ik schrok er ook van," bekent Ruth Jacott. „Maar er zitten wel veel voordelen aan. Ik heb nu de tijd gehad om over alle aspecten goed na te denken. Er komt straks een goed produkt. Normaliter is zo'n songfestival een kwestie van: op hoop van zegen; deelnemers krijgen pas heel laat te horen dat ze mogen meedoen. Er is dan veel minder tijd om je goed voor te bereiden."

Ze is de enige zangeres die in de nationale voorronde zingt. Ruth Jacott voelde niets voor een competitie met andere artiesten. „Na al die jaren ervaring wil ik aan zo'n race niet meedoen," zegt ze resoluut. „Misschien wel omdat ik het niet leuk zou vinden om laag te eindigen." Ze zou zich ook niet op haar gemak voelen tussen onbekende, beginnende artiesten. „Eigenlijk zouden ze elk jaar ervaren collega's moeten vragen," stelt ze. „Die weten tenminste hoe hard ze moeten knokken."

Voor de nationale finale van 26 maart stuurden componisten en tekstschrijvers 797 liedjes naar de NOS. Een speciale commissie koos daarvan de achttien beste uit. Samen met Ruth Jacott werden daaruit vervolgens de acht liedjes voor de pre-selectie geselecteerd. „Ik had een veto-recht. Als ik het liedje moet zingen, moet ik er ook blij mee zijn. De laatste selectie deden we met vijf mensen. Gelukkig zaten we qua smaak op één lijn. De keuze was niet zo moeilijk."

Stuk voor stuk goede liedjes, beweert Ruth Jacott. Zo'n uitspraak hebben we de afgelopen jaren vaker gehoord. Jacott knikt. „Laat ik het dan anders zeggen: voor het festival zitten er vier kanjers bij. Ik heb geen voorkeur. Het wordt ook steeds moeilijker om een voorkeur te krijgen naar mate je de nummers vaker hoort." Lisa Boray en Edwin Schimscheimer behoren tot de uitverkoren componisten. Ook Jan Kisjes, die enkele jaren 'Blijf zoals je bent' voor Justine Pelmelay schreef, is er weer bij. „Voor de rest zijn het allemaal onbekende namen."

De acht liedjes komen ook op de eerste, Nederlandstalige cd van Ruth Jacott. Samen met producer Hans Vermeulen werkt ze in de Hilversumse Wisseloord Studio's aan de opnamen. „Ik vind het prettig om met Hans te werken. Hij is een gigant op muzikaal gebied. Ik kan veel van hem leren. Hij is ook heel relaxed. Dat heb ik absoluut nodig. Ook op het persoonlijke vlak kunnen we elkaar goed vinden."

Ruth Jacott werkte in het verleden vaker met Vermeulen. Ze deed voor hem voornamelijk koorwerk. Vorig jaar stond ze voor de tweede keer met hem in de hitparades met het duet 'Teygo makandra'. Vermeulen schreef dat lied naar aanleiding van de ramp met het SLM-vliegtuig enkele jaren geleden. De vliegramp in de Bijlmermeer maakte het liedje vorig jaar opnieuw actueel. „Die plaat had jammer genoeg niet het succes dat we ervan verwacht hadden," zegt Jacott.

Jacott, in 1960 geboren in Paramaribo, stond als 14-jarige voor het eerst op de planken. Drie jaar later deed ze mee aan een talentenjacht. „Die heb ik niet gewonnen." Toch ging het snel bergopwaarts met de zangeres. Ze maakte een tournee door Zuid-Amerika met The Twinkle Stars van Oscar Harris en trad veel op met orkesten in Nederland en Duitsland. In 1986 won ze samen met Lisa Boray en Mariella Tromp de Knokke Cup. „Daar heb ik niet veel aan over gehouden."

De definitieve doorbraak kwam met haar rol van Grisabella in de Amsterdamse versie van de musical 'Cats'. Die leverde haar lovende kritieken op, twee seizoenen lang. Ook in Zürich speelde ze die rol. Dit seizoen werd ze opnieuw gevraagd voor 'Cats'.

Maar Ruth Jacott bedankte voor de eer. „Het is een hele mooie rol. Maar ik wil niet mijn hele leven 'Cats' doen."

● *Ruth Jacott werkt samen met producer Hans Vermeulen in de Wisseloord Studio's in Hilversum aan haar eerste Nederlandstalige cd.* Foto: HENK VAN HOLLAND

Wél twee avonden bij Vara op televisie

BRTN weert cabaret van Luk Wijns

Van onze rtv-redactie

BRUSSEL – Vanavond zendt de Vara om 23.20 uur op Nederland 3 het cabaretprogramma 'Alleen' van de Vlaamse cabaretier Luk Wijns uit. Volgende week zaterdag 20 februari wordt 'Vuil spel' eveneens van en met Wijns uitgezonden.

Beide programma's maken deel uit van een reeks uitzendingen rond cabaret in Vlaanderen en Nederland waarin een overzicht wordt getoond van het beste wat beide landen binnen dat genre te bieden hebben. Zowel 'Alleen' als 'Vuil spel' van Wijns zijn coprodukties tussen Vara en BRTN.

Intussen heeft de BRTN besloten beide programma's niet uit te zenden. De reden is volgens BRTN-programmadirecteur Lies Huylebroeck dat deze twee programma's van Wijns niet boeiend en niet grappig zijn. Bovendien komen ze volgens haar niet goed over.

Cabaretier Luk Wijns, die intussen een belangrijke rol speelt in de BRTN-serie 'Langs de kade', is geïrriteerd door het besluit van de Vlaamse publieke omroep.

„In Nederland mag ik meewerken aan een reeks over het beste cabaret in Vlaanderen en Nederland, terwijl de BRTN mijn programma's niet op het scherm wil brengen. Het toppunt is dan nog dat ze me bij de BRTN durven te vragen hoe het komt dat mijn carrière in Nederland zoveel beter loopt dan in Vlaanderen. Ik ben blij dat ik in Schoten woon, want dat is amper enkele kilometers van de Nederlandse grens," aldus Wijns.

Het akkoord dat de BRTN in 1991 met de Vara heeft gesloten voor de cabaretprogramma's 'Alleen' en 'Vuil spel' bepaald alleen dat de BRTN zich ertoe verplicht faciliteiten voor de opname beschikbaar te stellen. Er is evenwel geen expliciete verbintenis om beide programma's ook uit te zenden.

● *Luk Wijns: met zijn cabaret voor de BRTN niet boeiend en niet grappig.*

Tros discussieert via beeldtelefoon

HEERLEN – Een discussie op televisie met een behulp van beeldtelefoons is een volstrekt nieuw fenomeen, maar niet alle nieuwtjes blijken even boeiend. Dat laatste slaat een beetje op het nieuwe Tros-discussieprogramma Zit ik ernaast...?, dat maandag om 22.37 uur op Nederland 2 wordt uitgezonden.

In december verleden jaar werden de kijkers opgeroepen onderwerpsuggesties in de sturen, waarover in het programma gediscussieerd zou kunnen worden. De kijkers hebben daar volgens presentator Wim Bosboom massaal gebruik van gemaakt. Nederlanders blijken zich – valt uit de inhoud van de brieven op te maken – zeer druk te maken over criminaliteit, in het bijzonder over het feit dat misdadigers door celgebrek weer snel op vrije voeten worden gesteld. „Mensen voelen zich machteloos, dat is er de oorzaak van dat zoveel mensen hebben gereageerd," meent Bosboom.

De presentator zit in de eerste aflevering samen met D66-Tweede Kamerlid Gerrit Jan Wolffensperger achter een groot bureau, waarop monitoren staan. Op die monitoren zijn alleen de gezichten (met telefoonhaak aan het oor) zichtbaar van de mensen die aan de discussie meedoen. „De mensen kunnen zonder tussenkomst van ingewikkelde verbindingen met straalzenders toch hun ei kwijt," zegt Bosboom, „waardoor de communicatie huiselijker en laagdrempelig wordt." Per uitzending, met uiteraard wekelijks wisselende onderwerpen, is op vier lokaties over ons land verspreid een beeldtelefoon aanwezig. Bosboom: „Onze uitzending is geen wedstrijd, met winnaars en verliezers. We hopen alleen dat we door botsingen van meningen allemaal wat wijzer zullen worden."

Zangeres Donna Lynton verslaafd aan schepen

DOOR ELS SMIT

MAASBOMMEL – Soms zie je haar wel eens in een etalage, haar foto althans. Van harte aanbevolen voor uw party, uw bedrijfsfeest. Op de hitparade zie je haar minder vaak. „Godzijdank heb ik geen hits nodig, tenminste niet om aan boekingen te komen. Maar voor mezelf zou ik het wel eens een keer leuk vinden." Vandaar de pas verschenen single 'Permission' met daarop nog drie andere songs, featuring Donna Lynton.

„Terug naar Nederlands," zegt ze als ze zichzelf erop betrapt te veel in het Engels te praten. „Terug naar Engels," zegt ze als ze er in het Nederlands niet uitkomt. „Tegen mijn man, Charlie, praat ik Engels en Nederlands door elkaar. Van de weeromstuit doet hij dat ook. Laatst zei iemand tegen me: jullie hebben een compleet nieuwe taal ontwikkeld."

Daarover hebben ze zeventien jaar gedaan. Sinds die cruise op een van de schepen van de Holland Amerika Lijn, waar Donna als zangeres werkte en Charlie als timmerman en duvelstoejager. Donna: „Eerst zag ik hem als vriend. Na de reis nodigde hij me uit om eens over te komen naar Nederland. Een half jaar later waren we getrouwd."

„Glamour: ik ben er m'n hele leven dol op geweest, als kind al. En op zingen. Mijn moeder was concertpianiste, ze was een kind van Russische ouders. Mijn vader was zanger, hij was de leadsinger van de Chick Webb Bigband. Niemand kent die naam nog, maar mijn vader gaat er nog steeds prat op dat hij Ella Fitzgerald haar grote kans heeft gegeven. Ik weet niet of dat waar is, het doet er ook niet toe. Maar het milieu waarin ik opgroeide was muzikaal, dat staat vast.

„Mijn moeder heeft me om het zacht uit te drukken volstrekt niet tegen gehouden toen ik zei dat ik zangeres wilde worden. Het liefste had ze gezien dat ik de klassieke kant zou zijn uitgegaan. Maar dat wilde ik niet: te veel voorliefde voor glamour. Ik had ook best mannequin willen worden. Had best gekund. Ik was zo mager: als je tegen me blies viel ik om, maar voor het vak van mannequin was dat prima.

„Ik ben naar de toneelacademie gegaan en als ik vrij had zong ik op straat: in New York. We ontmoetten mensen die later beroemd zijn geworden, zoals Stevie Wonder, Little Stevie was hij toen nog. En altijd probeerden we maar plaatjes te maken. Dat lukte voor het eerst toen ik bij een groepje kwam: 'The Thrills'.

„Later ben ik nog bij The Ronettes terecht gekomen, vreselijk veel opgetreden, totdat die groep uit elkaar viel, toen kreeg ik een engagement in The Copacabana, dat was me wat. De club verkeerde in een tussenfase, het was nog net niet de disco die het later zou worden. Maar ze engageerden nog wel de groten. Ik heb er opgetreden naast Bobby Darin, Frank Sinatra en The Temptations.

„Van de Copacabana ben ik echter na zes maanden, zo lang als m'n contract duurde, weggevlucht. Ik zong tot diep in de nacht, mijn stem was overdag niets waard. Een kans om iets anders te doen, een plaat te maken, m'n carrière te ontwikkelen was er niet. Het was alsof ik hun eigendom was. Toen ik een contract kon krijgen op een cruiseschip heb ik dat gedaan. En sinds die tijd ben ik geheel verslaafd aan schepen.

„Nog zeg ik nooit nee als ik een uitnodiging krijg om op een schip op te treden. Maar ik treed overal op, hoor. In het binnenland, in het buitenland. Door de jaren heen hebben we heel wat contacten opgebouwd. In het begin, toen ik hier pas was, ben ik naar Joop van den Ende gegaan. Al m'n boekingen liepen toen via hem.

„Ik word niet alleen gevraagd om te zingen en dat vind ik prettig. Ik heb daar zelf ook van alles aan gedaan. Dan kan ik de Amerikaanse en daar kent men veel meer dan hier het vak van entertainer. Dat doe ik graag: spelen met het publiek, spelen met de musici. Als het even kan, zing ik met live-begeleiding. Zo staat het ook in de brochure: ik kan met een triobegeleiding tot met een bigband zingen. Ik pas mijn repertoire aan. Soms zing ik met een muziekband met daarop een orkest. Dan kan ik de nummers brengen die om een ingewikkeld arrangement vragen.

„Het maakt me onderhand niet meer uit voor welk publiek ik zing: studenten, het leger, directeuren, artsen. Ik heb natuurlijk ontzettend veel ervaring opgedaan. Ik probeer er altijd wel iets bijzonder van te maken. Ik besteed veel aandacht aan het visuele aspect. Zo heb ik een nummer dat ik achtereenvolgens zing als Donna Summer, Dionne Warwick en als Diana Ross."

„Het is een nieuwe song, geschreven door Ad van Olm. We hebben de plaat in eigen beheer uitgebracht. Het is algemeen bekend dat platenmaatschappijen weinig meer uitbrengen. Dan moet het maar op deze manier.

We hebben er drie nummers van mijn cd 'Let the curtain fall' die twee jaar geleden is uitgekomen, bijgezet. Als extraatje, omdat een nummer zo weinig is, maar ook om de aandacht nog eens op de cd te vestigen. Want, al heb ik geen platen nodig om te kunnen werken, ze zijn wel een middel om weer eens aan de weg te timmeren en dat levert, als het goed is, weer werk op."

● *Donna Lynton: „Het maakt me onderhand niet meer uit voor welk publiek ik zing."* Foto: DIJKSTRA

Pickée, Van Huis Uit Aktief!

BRUNSSUM: groot woonhuis met gas-c.v., dubbele garage en mooie tuin. Uitstekend onderh. Geh. geisol. Bouwjaar ca. 1978. Ind. o.a. royale hal. Ruime woon- eetkamer - keuken (ruim 55 m²), open haard, keukeninr. met app. Werk- studeerkamer. **1e verd.:** vier grote slpk. Goed uitgev. badk. Vaste trap naar zolder: grote hobbyruimte. Prijs ƒ 279.000,- k.k.

HEERLEN-AARVELD: ruime hoekwoning met gas-c.v., inpandige garage, kleine tuin en terras. Gelegen aan de rand van het centrum. Ind. o.a. **sout.:** prov.kelder, garage/berging. **Part. en 1e verd.:** L-vormige woonk., keuken, bijkeuken, 4 slpk., badk. Zolder. Kunststof kozijnen, ged. dub. begl. Prijs ƒ 195.000,- k.k.

HEERLEN-ZUID: vrijstaande villa aan de buitenrand van centrum. Rustig en blijvend goed gelegen. Geïsoleerd. Rolluiken. Ind. o.a. sout.: ook van buitenaf bereikbaar. Dub. garage, werkruimte, wasruimte, wijnkelder, grote hobbyruimte, toilet. **Beg. grond en 1e verd.:** royale hal, grote speelse living- eetkamer (tot. 78 m²) met open haard. Luxe uitgev. keuken met app. Werkkamer (t.v.-kamer), 4 slpk., kastenkamer. Luxe badk. met o.a. douche, ligbad met 2 vaste wastafels. Doucheruimte. Groot dakterras, tuin, terras. Rolluiken. Prijs: ƒ 495.000,- k.k.

HEERLEN-HEERLERHEIDE: Beleggings-object. Voormalig woonhuis. Heringericht met 4 appartementen (verhuurd) elk met woonk., slpk., keukennis en badkamer. Bruto-huuropbrengst 31.500,- per jaar. Prijs: ƒ 176.000,- k.k.

HEERLEN: kantoorpand ca. 125 m² met eigen parkeerterrein, gelegen aan de buitenrand van het centrum. Uitbreiding mogelijk. Dub. begl. Prijs: ƒ 120.000,- k.k.

HEERLEN-SCHELSBERG: vrijstaand woonhuis met kantoor/winkelruimte. Ook geheel als woonruimte te gebruiken. Ind. o.a. winkel/kantoorruimte, garage, bergruimte. **1e verd.:** woonk., keuken met compl. keukeninst., grote tuin met hobbyruimte (ook als bungalow te gebruiken). **2e verd.:** 3 slpk., badk. met o.a. ligbad en douche. Zolderruimte. Prijs ƒ 249.000,- k.k.

KERKRADE-BLEIJERHEIDE: ruime vooroorlogse hoekwoning met gas-c.v. en garage/hobbyruimte (totaal ca. 140 m²). Ind. o.a. grote provisiekelder, woonkamer, keuken, badkamer. **1e verd.:** 3 kamers, badkamer. **2e verd.:** 2 slpk. (een met extra studieruimte). Ook geschikt te maken voor 2 gezinnen. Wfl. 120 m². Prijs ƒ 249.000,- k.k.

HOENSBROEK: Halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Rustig gelegen aan de rand van het winkelcentrum. Ind. o.a. prov.kelder. L-vormige woonk. met open haard, eetkeuken, 2 slpk. (voorheen 3), badk. met o.a. ligbad, douche en toilet. Zolder. Prijs: ƒ 137.000,- k.k.

KERKRADE-WEST (De Maar): vrijstaand landhuis met gas-c.v., ruime garage en tuin. Rustig en blijvend goed gelegen. Goed onderh. Geh. geisol. Ind. o.a. **sout.:** prov.kelder, werkruimte. **Beg. grond en 1e verd.:** royale hal. Ruime woonk. (ca. 45 m²) met open haard. Keuken met moderne keukeninstal., bijkeuken, werkkamer/kantoorruimte, 3 slpk. Compl. badk. met o.a. ligbad en douche. Zolderruimte. Prijs ƒ 365.000,- k.k.

SCHAESBERG: vrijstaand landhuistype. Prachtig gelegen in het buitengebied (loopafstand van het N.S. Station). Dub. garage. Tot. perceelsopp. ca. 2.030 m². Goed onderh. Daken en muren geïsol. Ind. o.a. wijnkelder, royale hal, ruime living ca. 40 m² met leistenen vloer, open haard (antiek), ruime eetkeuken met compl. keukeninr., 4 slpk., compl. badk. met o.a. ligbad en douche. Grote zolder. Prijs op aanvraag.

NIEUWBOUW

JABEEK - In de Dreef: nog 1 vrijstaand landhuistype met garage en tuin. Geïsoleerd en goed uitvoeringsniveau. Ind. o.a. woonkamer, keuken, 3 slpk., badkamer en zolder (vaste trap). Koopprijs ƒ 199.500,- v.o.n.

Taxaties, makelaardij o.g., hypotheek-adviescentrale.

Maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 17.30 uur. Ook 's zaterdags geopend van 9.00 tot 15.00 uur.

En verder volgens afspraak.

Heerlenseweg 22, 6371 HS, postbus 31193, 6370 AD Landgraaf.

NVM

Pickée makelaardij bv

045-326767

DECORA HOUKES PARKET B.V.

SUPERAANBIEDING

Rustiek A massief eiken stroken, 22 mm, kant en klaar gelegd en geborsteld

ƒ 135,- p.m²

Voerendaal, Hoolstr. 45
tel. 045-750305
Sittard, Rijksweg-Nrd 48
tel. 046-525157
Maastricht, Scharnerweg 147b
tel. 043-636273

PARKET KURK KUNSTSTOF

Kurk vanaf FL 19,-
Kunststof vanaf FL 49,-
Parket 22 mm vanaf FL 59,-

NPS Vloeren Studio
Willemstr. 72
Heerlen
045-720010

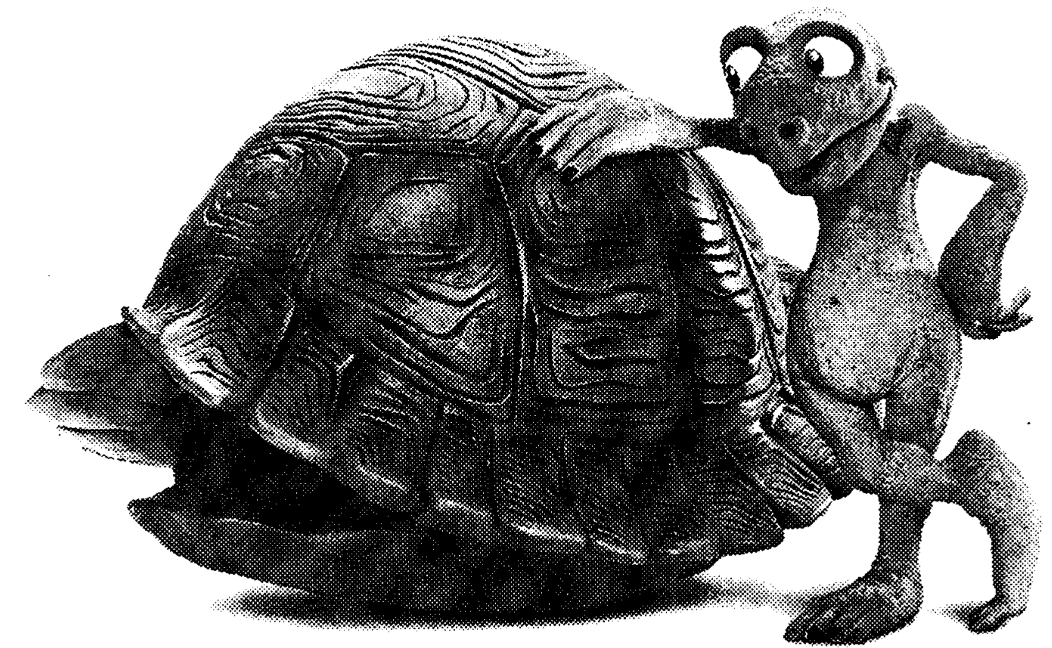
BOREN ZONDER STOREN KAN OOK...

De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidoverlast.

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDHINDER
Postbus 381 - 2600 AJ Delft

Op zoek naar de ideale hypotheek? U vindt 'm bij de Rabobank.

Rente vanaf	Bij 7 jaar vast vanaf
7,4%	7,9%
Eff. rente 7,7% p.j.	Eff. rente 8,3% p.j.

Het ideale huis vinden is een kwestie van kijken en vergelijken. Met een ideale hypotheek is het al niet anders.

Daarom is het verstandig om juist naar de bank te gaan die de meeste hypotheken verstrekt: de Rabobank.

Want bij de Rabobank heeft u de grootste keuze in hypotheekvormen en profiteert u direct van scherpe tarieven. Ook als u uw hypotheek voor langere periode wilt vastzetten, bent u bij ons aan het juiste adres. Dus wie de ideale hypotheek zoekt, loopt zeker binnen bij de Rabobank.

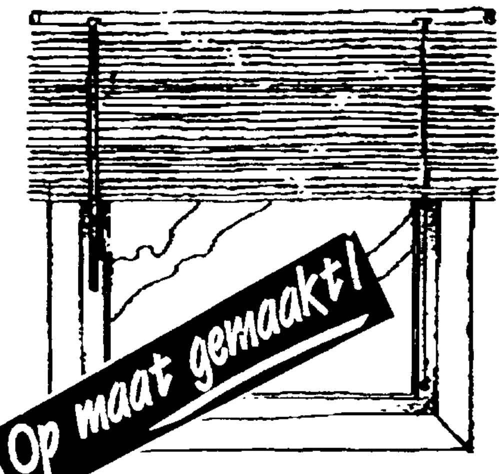
Rabobank

Rabobank. Aangenaam.

WINDOW CONCEPTS

EXTRA VOORDELIGE PRIJZEN! IEDERE DAG!

Window Concepts opent nu ook hier zijn deuren en wil graag kennismaken met de inwoners van Heerlen.
Wij bieden aantrekkelijke prijzen en een supersnelle levering van 25 en 16 mm op maat gemaakte aluminium mini-jaloezieën!
Bezoek ons en overtuig uzelf van onze prachtige kleurenselectie in fraaie effen tinten en glanzende metallics. Onze jaloezieën zijn eenvoudig zelf te monteren en voor elke beurs betaalbaar.
Durf de vergelijking aan!

VANDAAG LAATSTE KANS OP
30% KORTING
Indien u deze advertentie inlevert, krijgt u een extra korting van 30% op de normale prijs.

WINDOW CONCEPTS
Nederland
Emmaplein 9-10
6411 JP Heerlen
tel.nr. 045-718084

Geopend di. t/m vr.
v. 10.00-18.00 u.,
do. v. 13.00-21.00 u.,
za. v. 9.00-17.00 u.

STIENSTRA
BEDRIJFSMAKELAARDIJ

ZAKELIJK VASTGOED

WINKELRUIMTE

BRUNSSUM-TREEBEEK, Schildstraat
200 m² *winkelruimte* in drukke winkelstraat met comfortabele bovenwoning. Voor diverse branches geschikt, vooral voor bloemenwinkel.
Koopprijs ƒ 295.000,- k.k.

GULPEN, Winkelcentrum
In het onlangs geopende winkelcentrum zijn nog slechts 2 *winkel-units* te huur (vanaf ca. 65 m²).
Huurprijs ƒ 200,- p. m² p. jr. excl. B.T.W.

HEERLEN, Apollolaan
In het centrum van Heerlen (nabij 't Loon) *winkel/showroom* en magazijn met b.v.o. van ruim 270 m² met eigen parkeerterrein.
Huurprijs op aanvraag.

HEERLEN, Emmaplein
Op het drukste horecaplein van Heerlen te koop een *winkel/kantoorpand* met 255 m² b.g., kelder 255 m² en 3 appartementen à 85 m².
Koopprijs ƒ 625.000,- k.k.

KERKRADE, Hoofdstraat
Hartje centrum, diverse *winkelruimten* van 50 tot 125 m².
Huurprijs op aanvraag.

HEERLEN, Geleenstraat
Groot *winkelpand* met ruim 240 m² op b.g., vide van ca. 150 m², souterrain 240 m² en 3 verd. (lift aanwezig).
Huurprijs n.o.t.k.
Aanvaarding op korte termijn.

HEERLEN/MOLENBERG, Kerkraderweg
Ruime *winkel* (105 m²) met 40 m² magazijn. Goede winkelligging.
Huurprijs n.o.t.k.

VALKENBURG-CENTRUM, Wilhelminalaan
Showroom/*winkel* met kantoor en magazijn. Tot. opp. ruim 365 m², eigen park.pl.
Te huur/te koop; prijs n.o.t.k.

KANTOORRUIMTE

HEERLEN, Bekkerweg
Kantoor-etages te huur in een perfect onderhouden kantoorgebouw. Eigen parkeerterrein.
Huurprijs ƒ 200,- p. m². p. jr. excl. B.T.W.

HEERLEN, In de Cramer
Op uitstekende locatie *kantooretage* te huur met eigen entree. B.v.o. 190 m². Zeer luxe inrichting.
Direkt beschikbaar.
Huurprijs op aanvraag.

HEERLEN, Parallelweg
120 m² *kantoorruimte* (b.v.o.) naast NS-station te Heerlen.
Huurprijs ƒ 1.950,- p. mnd. excl. B.T.W.
Direkt beschikbaar.

HEERLEN, Valkenburgerweg
Representatieve *kantoorvilla* op goede ligging met een b.v.o. van 250 m².
Zowel te koop als te huur.
Prijs op aanvraag.

KERKRADE, Marktstraat
Op goede locatie halfvrijstaande *kantoorvilla*. Geheel gerenoveerd; met parkeerfaciliteiten.
B.v.o. 160 m².
Huurprijs ƒ 2.000,- p. mnd.

BEDRIJFSRUIMTE

GELEEN, Handelsweg
Op bedrijventerrein de Borrekuil 940 m² b.v.o. *bedrijfshal* met kantoorfaciliteit, nieuwbouw.
Is ook gesplitst te huur vanaf 470 m².
Huurprijs v.a. ƒ 2.500,- p. mnd. excl. B.T.W.

HEERLEN, De Beitel (Sourethweg)
Bedrijvenverzamelcentrum, opslag- en produktieruimten van 350 m² tot 3.000 m².
Huurniveau ƒ 60,- all-in excl. B.T.W.

HEERLEN, Economiestraat
Bedrijvenpark "De Koumen"
Bedrijfshallen met kantoren:
A. *Bedrijfshal* 1.700 m² en 180 m² kantoor + woning op ca. 4.000 m² perceel. Koopsom ƒ 440.000,- k.k. excl. B.T.W.
B. *Bedrijfshal* 1.050 m² op 1.800 m² perceel. Koopsom ƒ 220.000,- k.k. excl. B.T.W.

HEERLEN, Einderstraat
Showroom met werkplaats en *bedrijfshal* te koop op ruim bestraat perceel.
Koopprijs ƒ 275.000,- k.k. excl. B.T.W.

HEERLEN, Kissel
Te koop *bedrijfshal* ca. 900 m² met een in 1990 gebouwd modern kantoorpand.
Koopsom ƒ 585.000,- k.k. excl. B.T.W.

KERKRADE/HEERLEN, Locht
Bedrijfshal 255 m² met 115 m² kantoor en groot verhard terrein, alsmede een bouwperceel van ca. 1.750 m².
Koopprijs op aanvraag.

KERKRADE-WEST, Kleingraverstraat
400 m² *bedrijfshal* met 40 m² kantoor. Verwarmde ruimten, krachtstroom, gladde vloer, eigen parkeerterrein.
Perceelsopp. 758 m².
Koopsom n.o.t.k.

LANDGRAAF, Bedrijventerrein Abdissenbosch
Bedrijfshal ca. 600 m² met royale woning. Uitbreiding mog. Het geheel is degelijk gebouwd.
Koopprijs op aanvraag.

DIVERSE BEDRIJFSTERREINEN
*Te koop in o.a. Heerlen, Kerkrade, Maastricht, Susteren v.a. 2.000 m² tot meerdere ha.
Koopsom v.a. ƒ 65,- p. m². excl. B.T.W.

EEN BEDRIJFSPAND VAN STIENSTRA: DAT ZIT ZAKELIJK VAST GOED

DIT IS SLECHTS EEN GEDEELTE VAN ONS BESCHIKBARE AANBOD. VOOR MEER INFORMATIE OMTRENT ANDERE OBJECTEN GELIEVE U TE BELLEN.

VAN ALLE OBJECTEN IS OP VERZOEK EEN UITGEBREIDE BROCHURE VERKRIJGBAAR.

Heerlen: Kruisstraat 56, 6411 BW, Tel. 045-712255*
Maastricht: Wycker Brugstraat 50, 6221 ED, Tel. 043-252933*
Aken: Jesuitenstraße 2, 5100 Tel. 0949-241-407540*

VANWEGE TOENEMENDE BELANGSTELLING VAN ONZE CLIENTELE ZOEKEN WIJ BEDRIJFSHALLEN EN WINKELPANDEN OP GOEDE LOCATIES.

ALLE OBJECTEN WORDEN VIA ONS KANTOOR IN AKEN EVENEENS OP DE DUITSE MARKT AANGEBODEN.

FLEXIBEL

reagieren ist eine unserer leichtesten Übungen. Dies gilt natürlich auch punkto Liefertermin. 3 Wochen sind für uns kein Problem. Und wenn es einmmal schneller gehen muß? Stellen Sie uns ruhig auf die Probe!

Müller Küchen
MÖBELFABRIK
Küchen und mehr

MADE IN DÜREN

WA SCHWAN

Nideggener Straße 213-217 · 5160 Düren · Telefon: 0 24 21 / 5 10 94
Donnerstags bis 20.30 Uhr geöffnet. Sonntags: Freie Schau von 14.00-18.00 Uhr
Außerhalb der gesetzlichen Ladenöffnungszeiten keine Beratung, kein Verkauf

---

Luxe appartementen
te huur in complex Corioveste IV te Heerlen

Op mooie lokatie gelegen (Eikenderveld) ruime 3-kamerappartementen; grote woonkamer met ruim balkon, badkamer met ligbad, berging met w.a.-aansluiting. Tevens berging in souterrain. Half open keuken. Mogelijkheid tot het huren van een carport. Het complex is gelegen op loopafstand van het centrum en openbaar vervoer. Huurprijzen vanaf ƒ 825,- excl. serv.kosten ƒ 80,-.

Bezichtiging van modelwoning op afspraak.

Bel voor brochure, inschrijving en afspraak van de modelwoning:

ABC

Vastgoedbeheer Heerlen
Akerstraat 23 Heerlen, 045-712040

Vastgoedbeheer Maastricht
Scharnerweg 116 B Maastricht, 043-636655

NOTARISKANTOOR SCHUTGENS TE HOENSBROEK, VERHUIST.

Het kantoor van notaris mr. J.L.M. Schutgens, Juliana Bernhardlaan 118 te Hoensbroek, gemeente Heerlen (voorheen: notariskantoor Van Riet), wordt met ingang van 18 februari 1993 voorlopig gevestigd aan de

Akerstraat Noord 292, Hoensbroek.

In verband met de verhuizing is het kantoor op donderdag 18 en vrijdag 19 februari 1993 gesloten.

Correspondentie-adres: postbus 119, 6430 AC Hoensbroek,
telefoonnummer: 045-228384,
telefax: 045-230420
blijven ongewijzigd.

03728

NEDU MAKELAARDIJ

"De makelaar in tevredenhe

BEHEER/VERHUUR O.G. · MAKELAARDIJ · TAXATIES · HYPOTHEKEN · ASSURANTIEN

TE KOO

HEERLEN/DE ERK:
"Op 1e stand gelegen ruime halfvrijstaande woning op 403 m² grond!"
Ind. 2 kelders, hal, living (± 30m²) eetkamer (± 20m²), studeerk., keuken, verwarmde garage (5.40 x 5.40) in sp 5 slaapk., badk. m. ligb. v.w. en 2e toilet. Bwjr. 1969. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 285.000,- k.k.**

HEERLEN:
"Aan groenvoorziening gelegen leuke moderne woning!"
Ind. hal, ruime woonk. m. open keuken, berging, 2 slaapk badk. Bwjr. 1986. Geïsoleerd en dubb. begl. Mog. rijksbijdrage f. 7.500,-. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 109.000,- k.k.**

HOENSBROEK:
"Vrijstaand boerenwoonhuis met grote schuur (18 x 9) op 960 m² grond!"
Ind. kelder, hal, woonk. keuken, bijkeuken, stal, 4 slaapk. Zolder over geh. pand. Bwjr. 1910. Opstallen opgetrokken authentieke veldbrandsteen. Geen bebouwing opzij en achter, wel prachtig uitzicht op glooiend landschap. Aanv. direkt **Vraagpr. f. 189.000,- k.k.**

SCHAESBERG:"
Uitstekend gelegen halfvrijstaand woonhuis met diep achtertuin!"
Ind. hal, woonk. m. parketvl., ruime keuken m. app. gar., 4 slaapk., badk., zolder, berik via vaste trap. Bwjr. 1971 Ged. kunststof ramen/kozijnen m. dubb. begl. en ged. rol Perc. opp. 413 m². Aanv. in overleg. **Vraagpr. f. 195.000,- k.k.**
VERKOCHT

DE PANDEN VLIEGEN DE DEUR UIT! DENKT U OOK AAN VERKOPEN? BEL EENS VOOR EEN VRIJBLIJVEND INFORMATIEF GESPREK.

EYGELSHOVEN:
"Halfvrijstaand woonhuis grenzend aan natuurgebied
Ind. hal, ruime woonk., keuken, garage, 4 slaapk., badk. 2e verd. bereidkb. via vaste trap. Bwjr. 1987. Geïsoleerd, ged. dubb. begl. en grotendeels roll. Mog. overname sub f. 24.000,-. Aanv. in overl. **Vraagpr. f. 175.000,- k.k.**

EYGELSHOVEN:
"Moderne woning in vrij jonge buurt!"
Ind. hal, ruime woonk., keuken, bijkeuken, 3 slaapk., badk Zolder. Bwjr. 1985. Geïsoleerd, ged. dubb. begl. en grotendeels roll. Overname subsidie 3 x f. 5.500,- Aanv. desgewenst op korte termijn. **Prijs f. 145.000,- k.k.**
VERKOCHT

SITTARD:
"Sfeervol herenhuis met garage voor 2 auto's
Ind. kelder, L-vormige woonk. (± 45m²) keuken, verwarmde gar. (spouw), 3 slaapk., badk., zolder. Alle ramen/koz. in aluminium met dubb. begl. grotendeels roll., c.v. combi-ketel (1989), Bwjr. 1958. Perfekte staat v. onder Aanv. in overl. **Vraagpr. 187.000,- k.k.**
VERKOCHT

EMMAPLEIN 12, HEERLEN TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00

Nederland 1

AKN/Avro/Kro/NOS
07.30 Alles kits. Gevarieerd kindermagazine met tekenfilms, series en spelprogramma's.
15.53 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.05 Een droom van een tuin. Tuincursus.
16.27 Heb ik iets gemist?
17.13 Forza TV. Jongerenmagazine.
17.45 Boggle. Woordspel.
18.15 Sesamstraat. Gevarieerd kindermagazine.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 Ko de Boswachter. Milieumagazine voor de jeugd.
18.59 The best of magic. Goocheltrucs.
19.29 True colors. Amerikaanse serie. Afl.39: The beat goes on. Katie zit in de commissie die het schoolfeest organiseert en ze vraagt Lester mee te helpen bij de muziekkeuze. Wanneer de commissie alle zwarte muziek wegstemt, wordt Lester kwaad en besluit hij een eigen feest te organiseren.
20.00 (••+TT) Journaal.
20.26 Het geduld van Maigret. Pilotafl. van 6-delige serie misdaadfilms naar Simenon. Maigrets geduld wordt zwaar op de proef gesteld wanneer opnieuw een juwelier wordt overvallen. Hij weet dat de verlamde gangster Manuel Palmari de dader is, maar kan het niet bewijzen.
21.50 Fawlty towers. Engelse serie. Een vertegenwoordiger van een hotelgids zal incognito Fawlty Towers komen inspecteren. Basil zal ervoor zorgen dat het hem aan niets zal ontbreken. Maar, hoe moet hij de man herkennen?
22.23 Karel. Talkshow met Karel van de Graaf.
23.12 The tenant. Franse speelfilm uit 1976 van Roman Polansky. De verlegen en schuchtere klerk Trelkovsky huurt in een armoedige buurt in Parijs een appartement. Al gauw beeldt hij zich in dat hij overal geluiden hoort en dat zijn medebewoners een complot tegen hem smeden.
01.18-01.23 •• Journaal.

Nederland 2

Veronica/Tros/NOS
10.00 Ontdek de psychologie.
10.30 Computers in het primair onderwijs.
11.00 Cursus Engels.
11.30 Kennissystemen. afl.7.
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.35 Blinde hartstocht. Australische soapserie.
16.00 •• Journaal.
16.10 Samson. Belgisch kindermagazine. Afl.: De roeiwedstrijd.
16.45 (TT) B.O.O.S.. Jeugdprogramma. Presentatie: Bart de Graaff.
17.15 •• Top 40. Popmuziek.
18.00 •• Journaal.
18.20 Outfit. Modemagazine.
18.50 Step by step. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Schijnhuwelijk. Brendan wil dit jaar een echt verjaardagsfeest met een clown. Carol en Frank krijgen te horen dat hun huwelijk niet legaal is.
19.20 Melrose Place. Amerikaanse serie. Afl.: Berust in vertrouwen. Jane besluit haar zwangerschap te laten beëindigen zonder iets tegen Michael te zeggen. Op het laatste moment neemt ze Michael toch in vertrouwen.
20.10 Bachelor party. Amerikaanse speelfilm uit 1984 van Neal Israel. Met: Tom Hanks, Tawny Kitane, Adrian Zmed e.a. Voordat hun boezemvriend Rick Gassko gaat trouwen met zijn Debbie beloven Jay en Stan elkaar dat ze de waanzinnigste vrijgezellenavond in de geschiedenis voor Rick zullen organiseren. Debbie krijgt echter lucht van de plannen.
21.55 Zaterdagavond café. Comedy waarin fictie en werkelijkheid door elkaar heenlopen.
22.25 (TT) Casino Royal. Spelprogramma gepresenteerd door Marc Klein Essink.
22.50 Chirurgenwerk. Medische documentaireserie. Afl.: Plastische chirurgie.
23.25 •• Skybound. 13-delige serie over de luchtvaart. Afl.11: Masters of flight.
23.55 In concert: Paul McCartney, concertregistratie.
01.25-01.30 •• Journaal.

Nederland 3

Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
12.50 (TT) Studio sport. Met WK schaatsen voor heren in Hamar en WK skiën in Morioka.
17.30 De grote Meneer Kaktus Show. Kinderprogramma met Peter Jan Rens, e.a.
18.00 •• Journaal.
18.16 Trekking van de lottogetallen.
18.20 Vroege vogels. Tweewekelijks natuur- en milieumagazine.
18.53 (TT) Lingo. Woordspel.
19.22 Koko Flanel. Serie met Urbanus. Afl.4: Sarah breekt met haar minnaar Arlondo en wordt ook nog eens ontslagen door het reclamebureau. Ze vindt echter troost bij Koko, totdat Arlondo diens caravan opblaast.
19.51 •• Flying doctors. Australische serie. Afl.: Blinde obsessie. Clare ontvangt op Valentijnsdag een grote bos bloemen van haar stille aanbidder. Door een vervelende samenloop van omstandigheden komt ze erachter dat hij blind is.
20.40 (TT) Zeg 'ns AAA. Nederlandse comedyserie. Afl. (slot): En ze leefden nog lang en gelukkig... Dokter John is zo enthousiast over zijn mooie bruid, dat Roger Singer er nog aan te pas moet komen. Ook voor Mien Dobbelsteen geldt 'eind goed, al goed!' Met Sjoukje Hooymaayer, Manfred de Graaf, Carry Tefsen, John Leddi en Kiki Classen.
21.08 Sonja op zaterdag. Talkshow vanuit de Rode Hoed in Amsterdam, gepresenteerd door Sonja Barend.
22.00 (••+TT) Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Nova. Actualiteitenprogramma. Presentatie: Charles Groenhuijsen.
23.20 Alleen, theatershow van Luk Wijns. Opgenomen op 22 oktober 1992 in het Fakkeltheater in Antwerpen.
00.13 Museumschatten. Achtergronden bij kunstvoorwerpen. Vandaag: Puurheid en het ware moederschap in Groninger Museum.
00.23-00.28 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

07.00 Telekids. Kinderprogramma.
11.30 Taxi Boys.
12.00 De zaterdagavondshow.
12.55 Klasgenoten.
13.45 You bet your life. Amerikaans quizprogramma met Bill Cosby.
14.15 De soundmixshow. Reeks aflevering van dit programma waarin kandidaten hun favoriete groep of artiesten imiteren. Presentatie: Hennie Huisman. - Herh.
15.25 ■ Laurel and Hardy's laughing twenties. Amerikaanse speelfilm uit 1920. Fragmenten uit de beste films van dit komische tweetal. In de hoofdrollen: Oliver Hardy, Stan Laurel, Vivian Oakland, Glen Tryon, Edna Murphy e.a. Compilatie: Robert Youngson.
17.00 Dinosaurs. Aflevering van deze Amerikaanse serie rond een dinosaurusfamilie, met levensechte poppen in de hoofdrol. Afl.: A new leaf.
17.30 Tineke en 't dagelijks leven. Aflevering van dit rechtstreekse en gevarieerde weekendprogramma. Presentatie: Tineke de Nooy.
18.00 Journaal.
18.10 Tineke. Deel twee van dit gevarieerde weekendprogramma.
19.30 Journaal.
19.50 Weerbericht.
20.00 De miniplaybackshow. Programma waarin kinderen hun favoriete zanger(es) of popgroep imiteren.
21.15 Vrouwenvleugel. Nederlandse serie over hetgeen zich afspeelt in een vrouwengevangenis.
22.10 Blade runner. Amerikaanse speelfilm uit 1982. Regie: Ridley Scott. In het jaar 2020 krijgt de politie in een Amerikaanse stad een alarmerend bericht. Vier Nexus 6-replica's hebben een Space Shuttle overmeesterd en zijn op weg naar de aarde. Kapitein Bryant vraagt de voormalige politie-agent Rick Deckard om de moorddadige namaakmensen op te sporen. Deckard komt in contact met Tyrell, de maker van de replica's.
00.10 Journaal.
00.25 T.A.G. The assassination game. Amerikaanse speelfilm uit 1981.
01.55 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.00 Het slimme kanaal. Hobbyrubriek.
10.30 Wie slim is, sorteert. Serie over afvalverwerking.
11.00 Andiamo. Cursus Italiaans.
11.30 Verre vruchten. Serie over exotisch fruit.
12.00 Couleur locale.
12.30 Affiche. Kunstmagazine.
14.30 The thing from another world. Amerikaanse horrorfilm uit 1951 van Christian Nyby.
16.00 Première film & video.
16.30 TV 1 - Top 30.
17.00 Kelly. Australische jeugdserie.
17.25 Sleutel. Actueel magazine.
17.50 Musti. Tekenfilmserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Gered door de bel. Amerikaanse comedyserie.
18.40 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en sport.
20.00 R.I.P. Serie naar Dick Sharples' In loving memory.
20.30 Eurosong. 2e van 4 selectieronden voor de Belgische deelname.
21.30 Dodelijk ongeluk. Verhaal uit de serie Tales of the unexpected.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00 Drugstore cowboy. Amerikaanse speelfilm uit 1989 .

België/TV 2

18.00 Sport extra. Met WK-kwalificatie voetbal: Cyprus - België.
20.30 Tijd voor Koen. Licht-klassiek programma.
21.00 De kus. Programma n.a.v. Sint-Valentijn.
22.00 Vuurvogel. Concert vanuit de basiliek van Tongeren.
22.30-23.00 De dans ontsprongen. Een mengeling van dans, reisfilm, dolle komedie, video-experiment en postmoderne pastische.

België/RTBF 1

10.30 Sindbad. **11.00** Cursus Spaans voor beginners.**11.30** Cursus Duits. **12.00** Objectif Europe. **12.30** Bar couleur. **13.20** Weerbericht. **13.25** Fureur douce . **15.00** Grand écran. **15.45** Ecran témoin. **17.00** Autovision. **17.25** Nouba nouba. **17.55** Gourmandises. **18.15** Télétourisme. **18.50** Génies en herbe. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Le jardin extraordinaire. **20.50** Le mauvais joueur. **22.25** Contacts. **22.30** Cargo: Mizike Mama. **23.25** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

12.30 Ecolo. **13.00** Tribune économique et sociale. **13.30** Le coeur et l'esprit. **14.00** Uitzending in dialect. **14.45** Skiën. **15.30** Tex Avery: Le chant du coq. **15.40** Reflets. **16.35** Tarzan: L'oeil du cyclone. **17.00** Document: Notre siècle. **17.55** Voetbal. **19.55** Tekenfilm. **19.57** Weerbericht. **20.00** Rendez-vous à Tirana. **21.35** Marcel Marien: La liberté, mode de l'emploi. **22.25** Journaal en weerbericht. **22.55** Pologne - L'espoir aux trousses.

RAI UNO

06.00 Documentaire. **07.00** Il paese delle meraviglie. **10.30** Vedrai. **11.00** Ciao Italia. **12.25** Weerbericht. **12.30** Nieuws. **12.35** Check-up. **13.30** Nieuws. **13.55** TG1 - Tre minuti di... **14.00** Prisma. **14.30** TG1 - Auto. **14.45** Sabato sport. **16.20** Sette giorni al parlamento. **16.50** Disney club. **18.00** Nieuws. **18.10** Lottotrekking. **18.15** Piu' sani piu' belli. **19.25** Parola e vita: Il vangelo della domenica. **19.40** Programma-overzicht. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** Sport. **20.40** Saluti e baci. **23.00** TG1 linea notte. **23.15** Speciale TG1. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Appuntamento al cinema. **00.35** Sabato club.

TV 5

06.00 Trottine matin. **06.10** Géopolis. **07.00** Médiasud. **07.20** Corps accord. **07.35** Nieuwsflits. **07.40** Méthode Victor. **07.55** Nieuwsflits. **08.00** Canadees nieuws. **08.25** Nieuwsflits. **08.30** Le village dans les nuages. **08.50** Bibi et Geneviève. **09.00** Question d'argent. **09.30** Le club de l'enjeu. **10.00** Objectif Europe. **10.30** Autant savoir. **11.00** Chasses croisés. Magazine met Michel Polac. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Tell quel. Reportages. Herh. **12.20** Autovision. Magazine. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** Horizon 93. Zakelijk magazine. **14.00** Reflets: Images d'ailleurs. Magazine. Presentatie: Ousmane Kaba. **15.00** Jamais sans mon livre. Magazine over boeken met Bernard Rapp. **16.00** Nieuws. **16.15** Génies en herbe. Spelprogramma voor scholieren. **16.30** Une peche d'enfer. Cultureel magazine. **17.00** Clips radio 21. Franstalige muziekclips. **17.30** Gourmandises. Culinair magazine. **17.50** Correspondance. **18.00** Questions pour un champion. Spelprogramma. Presentatie: Julien Lepers. **18.30** Nieuws en weerbericht. **18.55** Revue de presse Canadienne. **19.00** Découverte. Magazine. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Thalassa. Maritiem magazine. Presentatie: Georges Pernoud. **21.00** Nieuws. **21.30** Le gang des tractions.. 6-delige misdaadserie. Slot: Saint-Germain des Prés. **23.00** Impressions d'extrême océan. 7-delige documentaireserie. Afl.6: Le continent de tous les possibles. **00.10** Nieuws. **00.35** La bande des six. Zes journalisten bespreken de culturele actualiteit. **01.25** Planète musique: Grands solistes. Werken van Schumann, Liszt en Schubert. Herh.

BBC 1

08.25 Nieuws en [illegible] Henry's cat. 08.35 [illegible] Littl' bits. 09.10 [illegible] Tom and Jerry [illegible] Going live! 13.10 [illegible] richt. 13.15 [illegible] en weerbericht [illegible] nieuws. 18.35 [illegible] ness. 19.05 [illegible] (TT) The Paul Daniels [illegible] **20.50** (TT) Cas[illegible] feather. 22.10 [illegible] weerbericht. 22.3[illegible] **23.10** Match of the [illegible] ker. **01.10** Strange [illegible] bericht.

BBC 2

07.40 Open Univers[illegible] man holiday. 17.55 [illegible] Late again. 19.20 (TT) [illegible] Nieuws, sport en weerbe[illegible] night of love. 20.30 (TT) [illegible] ve. 21.15 Paradise road [illegible] Tie me up and bind me [illegible] (TT) Straight through [illegible] (TT) Truly, madly, deep[illegible] Baby it's you

Eurosport

07.30 Skiën. 09.00 [illegible] Skiën. 11.00 Boksen [illegible] **13.00** Zaterdag [illegible] **18.05** Skiën. 22.00 [illegible] roscores. 00.00 [illegible]

Sportnet

08.00 NHL review. [illegible] **10.30** Football [illegible] sports special. 12.30 [illegible] **13.00** Kickboksen. 14.00 [illegible] NBA basketball. 17.00 [illegible] show. **17.30** Golf. 18.30 [illegible] bal adventure [illegible] **21.00** Motorsport. [illegible] Golf. **01.00** Auto- [illegible] NBA action. 03.30 [illegible] sport. **04.00** Bow[illegible] ball.**07.00** Golf.

MTV

08.00 Soul weekend [illegible] picture. 11.30 [illegible] XPO. 14.00 The [illegible] weekend. 17.30 [illegible] The real world. 18.3[illegible] **19.00** European top 20. [illegible] day night live [illegible] **22.00** The soul of MTV. 23.[illegible] ne. **01.00** Kristiane Back[illegible] videos.

Super Channel

06.30 Hello Australia [illegible] **07.00** Super [illegible] weekly. 08.00 ITN [illegible] Report. 09.30 [illegible] mix. 12.00 [illegible] ke. 13.30 Talking [illegible] cord. 15.00 The [illegible] Beyond tomorrow. [illegible] **16.30** Survival. [illegible] **18.00** Videofashion. [illegible] the movies. 21.30 [illegible] ITN world news. [illegible] tions. **23.00** Mega [illegible] Scene on Super [illegible] alone! 01.45 The [illegible] news Europe. 05.0[illegible]

CNN

07.30 Moneyline. [illegible] ness this week. [illegible] **12.40** International [illegible] **14.10** The big [illegible] works. 15.40 Money[illegible] ce and technology [illegible] with Elsa Klensch [illegible] week. 18.40 Evans and [illegible] World business this week [illegible] maker Saturday. 20.1[illegible] **20.40** Style with Elsa Klensch [illegible] Your money. 21.40 Internat[illegible] respondents. 22.40 Futur[illegible] Newsmaker Saturday. 00.[illegible] **01.10** The big story. [illegible] this week. 03.00 Reraa[illegible] **05.10** The Capital gang

Duitsland 1

08.55 ARD-Sport extra. K-Biathlon: 7,5 km dames individueel.
11.00 Tagesschau.
11.03 Friede, Freude, Fischer. Portret van de dirigent Gotthilf Fischer.
11.55 Biathlon-WM. 10 km heren individueel.
14.30 Wunderland '93. Reportage.
15.00 Gesundheit! Medizin im Ersten. Medisch magazine.
15.45 Erstens.
16.00 Disney Club. Kindermagazine.
17.25 Sportschau.
18.00 Heidi und Erni. Serie.
18.30 Tagesschau.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 •• Musikantenstadl. Gevarieerd muziekprogramma aus Eisenstadt in Burgenland.
21.59 Tagesthemen-Telegramm.
22.00 •• Lotto-trekking.
22.05 Tagesthemen.
22.25 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.30 Mörderspinnen. Amerikaanse sf-thriller uit 1972 van John Cardos. Met: William Shatner, Tiffany Bolling, Woody Strode e.a. In Arizona komt een kalf op raadselachtige wijze om het leven. Dierenarts Rack Hansen ontdekt dat het om spinnengif gaat en roept de hulp van insektenkundige Diane Ashley in. Al snel blijkt dat deze moordlustige spinnen hun slachtoffers niet alleen onder de dieren zoeken.
00.02 Tagesschau.
00.05 •• Paul McCartney - pur. Show vanuit het Ed Sullivan theater in New York.
01.20 ARD-Sport extra. WK-skiën.
02.30 Harley Davidson 344. Amerikaanse actiefilm uit 1972 van James William Guercio. Politieagent John Winterberg heeft er genoeg van bonnen aan automobilisten uit te delen, en droomt er van rechercheur te worden. Als hij daadwerkelijk de kans krijgt mee te werken aan een moordzaak blijft er weinig over van zijn illusies.
04.20 Music-Box. Muzikale hoogtepunten uit Verstehen Sie Spass? Herh.
04.45-06.00 ARD-Sport extra. WK-skiën: Slalom voor heren vanuit Morioka, Japan (2e run).

Duitsland 2

04.30 Alpine Ski-WM.
09.00 Tagesschau
09.03 Euro-magazine.
09.45 Tele-gym.
10.00 Tagesschau
10.03 Sprechstunde im Slum.
10.35 Unterwegs.
11.00 Tagesschau.
11.03 Kinderstudio.
13.00 Tagesschau.
13.20 ■ Geld spielt keine Rolle. Amerikaanse speelfilm uit 1962 van Frank Tashlin.
14.40 ZDF Sport extra. Worldcup skiën.
15.00 Mumins. Tekenfilmserie.
15.20 Sauerkraut. Tekenfilmserie.
15.45 FM - Familiemagazine.
16.15 •• Der heisse Draht zum ZDF. Muziekprogramma.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel.
17.55 Die grosse Hilfe.
18.00 Die fliegenden Ärzte. Australische serie. Aansl. Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Der Millionenerbe. Duitse serie. Afl.: Diamantenjagd in Amsterdam.
20.15 (TT) Wenn man baden geht auf Teneriffa. Duitse speelfilm uit 1964 van Helmuth M. Backhaus.
21.45 heute-journal.
22.00 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine met o.a. WK Skiën in Japan en het WK Bobsleeën in Igls.
23.20 ■ Der Kommissar. Duitse misdaadserie. Afl.: Auf dem Stundenplan: Mord.
00.20 heute.
00.25-02.20 Die Fantome des Hutmachers. Franse speelfilm uit 1982 van Claude Chabrol naar de roman van Georges Simenon. Met: Michel Serrault, Charles Aznavour, Aurore Clément e.a. In een Franse stadje worden zes vrouwen vermoord terwijl de politie machteloos staat. De moordenaar blijkt de vooraanstaande hoedenmaker Labbé te zijn, die na 15 jaar zijn helse vrouw vermoord heeft. Daar blijft het echter niet bij, want de schoolvriendinnen van zijn vrouw beginnen vragen te stellen.

Duitsland 3 West

09.00 Tele-Gym. Fitness. **09.15** Schlösser - Burgen - Gärten. **10.00** Cursus Russisch. **10.30** Cursus scheikunde. **11.00** Family Album, USA. **11.30** Das langsame Ende industrieller Arbeitsteilung. **12.00** Cursus spreken in het openbaar. **12.15** Achtung Klassenfeind! **13.00** Cursus Duits. **13.30** Cursus wiskunde. **14.00** Marienhof. **14.50** West 3 aktuell. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Länder - Menschen - Abenteuer: Gold in Gorotire. **17.45** Lofer. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Hier und Heute unterwegs. **18.30** (TT) Als die Tiere den Wald verliessen. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **19.30** Tiere suchen ein Zuhause. **20.00** Cleopatra und der Fluch der Tempelhuren. **21.30** Schatzsucher. **22.15** Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit. **23.00** Jazz vor Mitternacht. **00.00** Linie K. **00.30** Berlinale-Treff. **00.45** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

12.10 Sehen statt Hören. **12.40** Cursus Duits. **13.10** Cursus wiskunde. **13.40** Cursus Engels. **14.10** Marienhof. Duitse familieserie, afl.: Der blaue Engel. **14.59** Programma overzicht. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Das Beste aus der Hobbythek, afl: Keramik. **17.30** Radio, Radio, Auslandsrundfunk auf Kurzwelle. **18.00** Samstag um 6. Cultureel magazine. **18.30** Glaskasten. Magazine, live vanuit Mainz. Presentatie: Wolfgang Zinke. **19.15** Miteinander. **19.44** Programma overzicht. **19.45** Kanal Fatal. Slapsticks en sketches. **20.15** Planet Erde. Documentaire over leeuwen in de Serengeti-steppe. **21.00** Nieuws. **21.15** Heimat. 11-delige Duitse serie. Afl.4: Reichshöhenstrasse 1938. **22.15** Show um Show. Documentaire over revuemeisjes in Parijs. **23.15** Monty Python's Flying Circus. Engelse humor. **23.45** Ohne Filter extra. Múziekprogramma. Vanavond: Richard Elliot & Band. Presentatie: Fritz Egner. **00.45** Berlinale-Treff. **01.00** Laatste nieuws. **01.05** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 Ochtendprogramma. Tekenfilmseries.
08.00 Maus reiss aus. Spelshow voor kinderen.
08.15 Kinderprogramma's. Met Amerikaanse series en tekenfilms.
13.00 Full house. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Das Wunder des Thanksgiving.
13.30 Der Prinz von Bel-Air. Amerikaanse serie. Afl.: Das Ein-Mann-Team.
13.55 Ultraman - Mein geheimes Ich. Amerikaanse serie. Afl.: Saure Trauben. Herh.
14.25 Knight Rider. Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Der Doppelgänger. Herh.
15.25 Das A-Team. Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Feueralarm. Herh.
16.25 21, Jump Street - Tatort Klassenzimmer. Amerikaanse misdaadserie. Afl.: Sport ist Mord. Herh.
17.25 Melrose Place. Amerikaanse serie. Afl.: Unruhige Zeiten (pilotfilm).
18.45 RTL aktuell.
19.15 Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie. Afl.: Die Mutter aus dem Baumhaus.
20.15 Ein Sechser für einen Seitensprung. Blijspel van Inge Borg. Met: Peter Steiner sr., Gerda Steiner-Paltzer, Petra Auer e.a. Regie: Alfred M. Anders. De boer Heini Heuberger is een gierigaard en despoot. Zijn vrouw Resi en dochter Luise ondervinden daarvan de gevolgen. Op zakenreis zijnde gaat hij een verhouding aan met een kellnerin, niet wetend dat het zijn schoonzus is.
22.00 Der Profi II. Franse speelfilm uit 1986 van Jacques Deray. Met: Jean-Paul Belmondo, Michel Creton, Frank Ayas e.a.
23.40 Die Mädchenhändler. Zwitserse softsexfilm uit 1972 van Michael Thomas. Met: Nadine de Rangot, Margrit Sigel, Rena Bergen e.a.
01.15 Männermagazin M.
01.45 Tutti frutti. Erotisch spelprogramma.
02.40 Der Profi II. Speelfilm. Herh.
04.15 Die Mädchenhändler. Speelfilm. Herh.
05.40 Samurai pizza cats. Amerikaanse tekenfilmserie. Herh.

● *Jean-Paul Belmondo. (RTL Television – 22.00 uur).*

SAT 1

06.05 Palastgeflüster. **06.35** Punkt, Punkt, Punkt. **07.00** Auf den Spuren der Allmächtigen. **07.25** Quär Beet. **10.00** DROPS! **10.30** Wirtschaftsforum. **11.00** Glücksrad. **11.35** Die Glücksjäger. Amerikaanse misdaadkomedie. **13.25** Die Dame des Königs. Engelse historische speelfilm uit 1955. **15.05** Im Zirkus der drei Manegen, Amerikaanse komische speelfilm. **16.55** 5 mal 5. **17.25** Geh aufs Ganze! **18.00** ran. **18.25** Die Mike Krüger Show. **19.20** Nieuws. **19.30** Glücksrad. **20.15** Ein Fremder in meinem Bett, Amerikaanse tv-film uit 1986 van Larry Elikann. **22.00** Jux & Dallerei, talkshow met Karl Dall. **23.00** Zum Gasthof der spritzigen Mädchen. Duitse erotische speelfilm uit 1979. **00.30** Tanzstunden-Report. Duitse erotische speelfilm. **01.50** Zum Gasthof der spritzigen Mädchen. Herh. **03.15** Die Mike Krüger Show. Herh. **04.05** 5 mal 5. Herh. **04.30** Peter Pan und die Piraten. Amerikaanse tekenfilmserie. Herh. Aansl. Programma-overzicht.

TV FILMS VIDEO

Duitsland 2
13.20 It's Only Money (1962-USA). Uitstekende komedie van Frank Tashlin met Jerry Lewis en Frank Scott. Sullige tv-reparateur lijkt als twee druppels water op de erfgenaam van een rijke man die zojuist overleden is.

België/TV 1
13.55 The Thing From an Other World (1951-USA). Geleerden in een onderzoeksstation op de pool ontdekken een bevroren wezen in het ijs. Combinatie van SF en horror van Christian Nyby. Met: Margaret Sheridan en Kenneth Toby.

RTL4
15.25 Laurel and Hardy's Laughing Twenties (1965-USA). Compilatiefilm van de mooiste fragmenten uit de (zwijgende) films van Laurel en Hardy. Altijd garant voor veel plezier. Montage: Robert Youngston.

Nederland 2
20.10 The Bachelor Party (1984-USA). Tom Hanks gaat trouwen en zijn aanstaande bruid Tawny Kitane wil, verkleed als hoertje, zijn trouw testen op zijn ruige vrijgezellenavond. Film begint aardig maar zakt later in. Regie: Neil Israel.

● *Charles Aznavour (links) en Michel Serrault in 'Les Fantômes du Chapelier. (Duitsland 2 – 00.25 uur).*

RTL Television
22.00 Le Solitaire (1986-F). Keiharde politiefilm van Jacques Deray zonder een greintje fantasie. Belmondo is de maat van deze film, Deray heeft zich ondergeschikt aan het Franse idool opgesteld. Politiebons wreekt zijn vriend.

Duitsland 1
22.30 Kingdom of the Spiders (1977-USA). Voorspelbare, maar goedemaakte rampenfilm van John Cardos. Een colonne tarantula's rukt op om de inwoners van de staat Arizona te bedreigen. Met: William Shatner.

België/TV 1
23.00 Drugstore Cowboy (1989-USA). Film van Gus van Sant jr. over vier jonge junkies die apotheekafdelingen van supermarktjes overvallen om aan drugs te komen. Niet moraliserend, redelijk onderhoudend. Met: Matt Dillon.

Nederland 1
23.12 Le Locataire (1976-F/USA). Thriller van Roman Polanski waarin hij zelf een schuwe archivaris speelt die een appartement in Parijs huurt waarvan de vorige bewoonster zelfmoord gepleegd heeft. Verder met: Isabella Adjani.

Duitsland 2
00.25 Les Fantômes du Chapelier (1982-F). Respectabele dorpsnotabele vermoordt zijn verlamde vrouw, en daarna een voor een haar vriendinnen. Stilistische aanpak van regisseur Claude Chabrol. Met: Michel Serrault en Charles Aznavour.

RTL4
00.25 T.A.G.: Assassination Game (1982-USA). Studenten in rollenspel schrikken op als één van hun speelgoedpistooltjes geladen blijkt te zijn. Niet echt spannende film van Nick Castle. Met o.a. Robert Carradine.

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30 Nws. 7.07 TROS Nieuwsshow. 11.05 TROS Kamerbreed. 12.07 TROS Aktua. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 17.04 Tijdsein. 18.10 Echo. 18.30 Nws. 19.04 Tegengas. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Easy listening. 2.02 AVRO Nachtdienst. 6.00 Nws. 6.02-7.00 Vannacht naar morgen.

Radio 2
Elk heel uur nws. 7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 Happy hour. 17.04 Ophef en vertier. 19.04 Voor wie niet kijken wil. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.04-24.00 The bands.

Radio 3
Elk heel uur nws. 6.02 Ook goeiemorgen. 9.04 Goud van oud. 10.04 D'Rob of d'ronder. 12.04 Evers in het wild. 14.04 De Nederlandse top 40. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Rave radio. 20.04 Leidsekade live. 22.04 Twee meter de avond in. 0.04 Shock radio. 2.02-6.00 Oh, wat een nacht.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.04 Fiori Musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Segovia gitaarkwartet. 12.00 Platenzaak. 14.00 Middagconcert: Noordhollands Filharm. Ork. met alt. 16.00 De Nederlanden: Pianomuziek. 17.00 Het witte doek, filmmuz. 18.00 Nws. 18.04 De wandelende tak: Een Occitaanse tak. 19.00 Liefde op 't eerste gehoor. 19.30 Het avondconcert: Les contes D'Hoffmann, J. Offenbach. Koor en orkest van de Metropolitan Opera van New York met sol. 20.00 Nws. Ca. 23.15-24.00 Supplement: Het Verhaal.

Radio 5
Ieder heel uur nws. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Opo doro. 8.08 Zeggus. 8.30 Ronduit magazine. 8.55 Waterstanden. 9.02 Vrouw-zijn. 10.02 De muzikale fruitmand. 11.02 Het interview. 12.02 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.11 De verandering. 13.56 EO-Metterdaad hulpverlening. 14.02 Start. 14.30 NOS Taal. 15.02 De schrijftafel. 16.02 Finale. 17.10 Radio UIT. 17.45 Postbus 51 op Vijf. (17.55 Antilliaanse actualiteiten.). 18.00 Nws. 18.02 Rondom het woord. 18.30 Voor de eerste dag. 19.00 Homonos. 19.30 Nieuws in het Turks, Marokkaans en Chinees. 19.45 Onder de groene linde. 20.00 Nws. 20.02 Jubilate. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.35 Deze week. 22.00 Een ontmoeting. 23.00-24.00 Zaterdagavonduur.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 9.30 Sport. 9.40 Postbus 94, vervolg. 10.03 Het Ei van St. Joost. 11.03 De onderstroom. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 14.03 Limburg Express. 17.03 Limburg Aktueel. 17.10-18.00 Limburg Express (vervolg).

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 De ketting, telefoonspel met Martin de Jonghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (nieuws om 24.00 en 5.00 uur).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips). 9.05 Oldie-Show. 12.05 Musik a la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF-Aktuell (Aktuelles vom Tage [illegible] Das Kulturmaga[illegible] Freie Tribüne [illegible] partijen

RTL4 Radio
Nieuws op [illegible] 07.00 RTL [illegible] wakker [illegible] 10.03 [illegible] Gogh. 12.[illegible] land. Tom [illegible] 30. Bart van [illegible] heid-Bl[illegible] Seven [illegible] gan[illegible]

WDR 4
4.05 Radiowecker [illegible] 6.05 Morgenmelodie [illegible] Zum Tage. 8.0[illegible] 8.55 Overpeinzing [illegible] 9.05 Der [illegible] Nieuws. 12.0[illegible] Report met [illegible] Duitse [illegible] Nieuws [illegible] 15.00 Cafe Cant[illegible] 17.00 Der Tag [illegible] Funf Uhr [illegible] 19.00 Aut[illegible] melodie. 19.30 [illegible] 20.00 Nieuws. [illegible] Doll Karnevalssitz[illegible] 22.00 Nieuws. 22.05 [illegible] träumen. 22.30-04.00 ARD [illegible] express

Nederland 1

Kro/Ncrv/Avro/NOS
10.00 **Eucharistieviering vanuit Oosterhout.**
11.56 **IOS magazine.**
15.24 **De rest is stilte.**
15.53 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
16.00 ●● **Journaal.**
16.05 **Rondje van het huis.**
16.45 **Holland Festival Oude Muziek '92.**
17.00 **Nota bene.**
17.05 **Opium.**
17.30 **Jonge Mensen op het concertpodium.** Werken van Tsjaikovsky, Donizetti en Menotti. Uitgevoerd door solisten en het Radio Symfonie Orkest o.lv. Philippe Auguin.
18.15 **Sesamstraat.** Gevarieerd kindermagazine.
18.30 **Nijntje.** Kinderserie.
18.35 **1 For U.** Jongerenmagazine.
19.00 **Abdijen der Lage Landen.**
19.26 **Het tweede leven van scheepswrakken.** Natuurfilm over het onderwaterleven op scheepswrakken.
20.00 **(●●+TT) Journaal.**
20.16 **(TT) Waku waku,** dierenquiz gepresenteerd door Rob Fruithof. Panel: Carry Tefsen, Henny Huisman, Jeanne Kooijmans en Peter van Bruggen.
20.48 **Ook dat nog.** Satirisch consumentenmagazine. Presentatie: Aad van den Heuvel, Sylvia Millecam, Hans Böhm, Bavo Galama en Gregor Frenkel Frank.
21.36 **Brandpunt.** Actualiteitenrubriek.
22.14 **(TT) Vreemde praktijken.** Nederlandse comedyserie. Afl.6: De vader van Sjaan. De vader van Sjaan heeft een sigarenwinkel, maar wordt op straat gezet. Hij probeert met zijn handel bij Sjaan en Bertus in te trekken. Eljee en Luus hebben daar bezwaar tegen. Lex weet een oplossing.
22.42 **Arena,** serie discussies o.l.v. Pieter van Hoof.
23.17 ●● **Journaal.**
23.22-23.27 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**

Nederland 2

Tros/VOO/NOS
08.53-09.00 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
11.23 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
11.30 **TV sport.** Sportmagazine met Jack van Gelder en Elsemieke Havenga.
13.00 **Omrop Fryslan:** De opbou, documentaire over de industrialisatie na WO II.
13.30 **Oom Hedidouane.** Kleuterprogramma.
13.35 **Najib.** Praatprogramma.
14.15 **Aktuel.** Wekelijks programma met actualiteiten uit Turkije en Nederland.
14.45 **Spiegel verkeerd?**
15.30 **Op stap met uw kind.** Reportage over de geschiktheid voor Chinese kinderen van een project dat kinderen leert dat leren leuk is.
16.00 ●● **Journaal.**
16.05 **Nieuw Burgerlijk wetboek.**
16.10 **Omgaan met stress.**
16.40 **Praktijkdiploma Informatica MG2.**
17.15 **Blinde hartstocht.** Australische soapserie.
17.40 **(TT) Knoop in je zakdoek.** Afl.10: Werk zoeken. Herh.
18.00 ●● **Journaal.**
18.10 **The A-team.** Amerikaanse serie met George Peppard, Dwight Schultz, Mr.T en Dirk Benedict. e.a..
18.58 **Candid camera.** programma met de verborgen camera. Presentatie: Dom Deluise.
19.18 **TV-dokter.** medische tip.
19.20 **Strip- en cartoontekenen.** Les 4.
19.54 **2000 Malibu road.** 3-delige miniserie. Met: Lisa Hartman, Drew Barrymore, Jennifer Beals e.a. Slot.
21.30 **Tweede lijn.** gedramatiseerde documentaire over de zwarte activist Medgar Evers, die in het Amerika van de jaren '60 daders van racistische moorden aangaf tot hij zelf vermoord werd.
22.20 **De Victoriaanse bloementuin,** les 1.
22.50 **De Spaanse erfenis.** les 2.
23.50-23.55 ●● **Journaal.**

Nederland 3

Vpro/NOS
08.00 **Villa achterwerk.** Kinderprogramma met De grote dikke beer vertelt, Dag meneer de Koekepeer, Smeerkees, De berenbruiloft, /ZW/
11.00 **Reiziger in muziek.** Muziekmagazine gepresenteerd door Han Reiziger.
12.00 **Het Capitool.** Nieuws geanalyseerd en toegelicht bij toerbeurt door Maartje van Weegen,Charles Groenhuijsen,Henk van Hoorn en Fred Verbakel.
12.45 **(TT) Studio sport.** Rechtstreeks verslag van het Wereldkampioenschap schaatsen voor heren in Hamar. Vandaag staan de 1500 en 10.000 meter op het programma. Verder in deze uitzending beelden van het Wereldkampioenschap in Morioka en van de tafeltennis top 12 in Denemarken.
18.00 ●● **Journaal.**
18.10 **(TT) Studio Italia.** Met Italiaans competitievoetbal.
18.35 **Werken aan hersenen.** Film van de Hersenstichting Nederland, Korte Houtstraat 10, 2511 CD Den Haag.
18.45 **(TT) Studio sport.**
20.00 ●● **Journaal.**
20.10 **Van Kooten en de Bie's Keek op de Week.** Satire met Kees van Kooten en Wim de Bie.
20.37 **Lopende zaken.** Wekelijkse berichten die onze samenleving en bestaan beroeren.
21.11 **The powers that be.** Amerikaanse comedyserie over de even sullige als ambitieuze senator William Powers.
21.40 **Noorderlicht.** Wetenschappelijk magazine.
22.43-00.06 **Donusa.** Duits/Griekse speelfilm uit 1992 van Angeliki Antoniou. Met: André Hennicke, Christina Papamichou, Dimitris Poulikakos e.a. De Duitse fotograaf Stefan arriveert op het afgelegen Griekse eiland Donusa. Hij wil een reportage over het eiland maken, maar vindt een uiterst gereserveerde bevolking tegenover zich. Enkel met de mooie Eléni groeit langzaam contact.

RTL4

07.00 **Telekids.** Kinderprogramma.
12.10 **Carol & Company.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Overnight male.
12.40 **Watusi.** Amerikaanse speelfilm uit 1959.
14.10 **The upperhand.** Engelse serie.
14.35 **St. Elsewhere.** Amerikaanse serie. Afl.: All about Eve.
15.25 **FilmNetplus Info.**
15.35 **Music City.** Muziekprogramma.
16.15 **Geldwijzer.** Programma over geld en geldzaken.
16.30 **Gezondheid.**
17.00 **De ideeënbus.** Programma over uitvinders e.d.
17.30 **Regina auf den Stufen.** Duitse serie in tien delen.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Regina auf den Stufen.** Duitse serie. Vervolg van 17.30 uur.
18.45 **Jacques Cousteau.** Franse natuurdocumentaires. Afl.: Sunken treasure. Cousteau en zijn onderzoeksteam gaan in de Caraïbische Zee op zoek naar een schip uit 1641 dat deel uitmaakte van de Spaanse Armada. Volgens de overlevering bevindt zich een grote hoeveelheid goud en zilver aan boord van het schip.
19.30 **Journaal.**
20.00 **The fresh prince of Bel Air.** Reeks afleveringen van deze Amerikaanse comedyserie.
20.30 **Tropical heat.** Amerikaanse serie.
21.25 **Home improvement.** Amerikaanse comedyserie.
21.55 **Voetbal.** Sportprogramma met daarin aandacht voor de Belgische, Duitse, Spaanse en Engelse voetbalcompetitie.
22.55 **The last emperor.** Deel 1. Amerikaanse speelfilm uit 1987. Regie: Bernardo Bertolucci. De driejarige Pu Yi wordt op de Drakentroon geplaatst als keizer van het oude China. Ondanks zijn machtige positie is hij heel erg eenzaam.
00.00 **Journaal.**
00.15 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. - Herh.
01.00 **As the world turns.** Amerikaanse soapserie. - Herh.
01.50 **Nachtprogramma.**

België/TV 1

09.00 **Samson.** Kinderprogramma.
10.00 **Sunday Proms.** Symfonische gedichten van Franz Liszt.
11.00 **De zevende dag.** Praatcafé.
12.30 **Sportmiddag.**
13.15 **De jonge Edisons.** Tsjechische jeugdfilm van Vit Olmer.
14.30 **Knettergek.** Australische jeugdserie.
15.00 **Spit McPhee.** Australische jeugdserie.
16.00 **1 voor iedereen.** Gevarieerd magazine.
17.00 **Look.** Life-style magazine.
17.30 **Beestenbos is boos.** Europese tekenfilmserie.
17.55 **Tik tak.** Animatieserie.
18.00 **Journaal.**
18.10 **De wonderjaren.** Amerikaanse comedyserie.
18.35 **1000 seconden.**
19.00 **De Cosby Show.** Amerikaanse comedyserie.
19.25 **Mededelingen en programma-overzicht.**
19.30 **Journaal en sport.**
19.45 **Sportweekend.**
20.30 **FC De Kampioenen.** Vlaamse comedy-serie. Afl.6: Transfer. Boma is met een manager in onderhandeling over de mogelijke verkoop van Pico aan een ploeg die in de eerste klasse speelt. Oscar is tegen zo'n transfer. Bieke vangt enkele flarden van het gesprek op en komt in actie.
21.00 **Langs de kade.** Elfde aflevering van deze serie. Er heerst grote solidariteit onder de agenten en officieren m.b.t. de zaak Bernard. Paul Crets wordt geconfronteerd met een serie inbraken in vrachtwagens. Tijdens het onderzoek komt hij in een compromitterende situatie terecht met de wel erg vlijtige nieuwelinge Nelly Vogels.
22.00 **De pré historie.** Montageprogramma.
22.30 **Vandaag** en sport.
22.50 **Ziggurat.** Kunstmagazine.

Duitsland 1

09.35 **Disney Club.** Kindermagazine.
10.00 **Werner Liebmann.** Portret van Eduard Sjevardnadze.
10.30 **Kopfball.** Spelprogramma.
11.00 **ARD-Sport extra.**
11.30 **(TT) Die Sendung mit der Maus.** Informatief kindermagazine.
12.00 ●● **Presseclub.**
12.45 **Tagesschau.** Met Wochenspiegel.
13.10 **Weekoverzicht EINS PLUS.**
13.15 ●● **Musikstreifzüge.** Sergej Rachmaninov.
13.45 **(TT) Als die Tiere den Wald verliessen.** Europese tekenfilmserie.
14.15 **Moskito - nichts sticht besser.** Jongerenmagazine.
15.00 **Tagesschau.**
15.05 ■ **Susan und der liebe Gott.** Amerikaanse speelfilm uit 1940.
17.00 **ARD-Ratgeber: Recht.**
17.30 **Bilder aus der Wissenschaft.**
18.00 **Tagesschau.**
18.05 **Wir über uns.**
18.10 **Sportschau.**
18.40 **(TT) Lindenstrasse.** Duitse serie.
19.09 **Die Goldene 1.**
19.10 **Weltspiegel.** Reportages.
19.50 **Sportschau-Telegramm.**
19.58 **Programma-overzicht.**
20.00 **(TT) Tagesschau.**
20.15 **(TT) Schwarz Rot Gold: Der Rubel rollt.** Misdaadfilm van Dieter Meichsner.
21.49 **Tagesthemen-Telegramm.**
21.50 **Kulturweltspiegel.**
22.20 **Tagesthemen.**
22.35 **Schnitt ins Hirn.** Documentaire over operatie hersentumor.
23.20 **Einmal im Leben.** Tv-film van Dieter Wedel.
00.30 **Tagesschau.**
00.35 **Im Kaufhaus ist die Hölle los.** Italiaanse filmkomedie uit 1986 van Franco Castellano en Pipolo. Umberto Anzelotti is personeelschef bij het warenhuis Grandi Magazzinni. Van zijn vrouw Elena hoort hij dat de zoon van de baas onder een valse naam bij de sanitair-afdeling werkt. Umberto probeert de toekomstige opvolger zo veel mogelijk te paaien, maar weet niet dat hij met Evaristo de verkeerde voor zich heeft.
02.25-02.30 **Zuschauen - Entspannen - Nachdenken.**

Duitsland 2

08.13 **Programma-overzicht.**
08.25 **Musik-Zeit.** Klassieke muziek.
09.15 **Zur Zeit.**
09.30 **Verrate die Flüchtigen nicht...** Protestantse kerkdienst.
10.15 **Matinee:** Die grosse Kapitulation. Tv-film van Wolfgang H. Henschell.
11.55 **Programma-overzicht 3sat.**
12.00 ●● **Das Sonntagskonzert.** Muziekspecial met Rondo Veneziano.
12.45 **heute.**
12.47 **Blickpunkt.**
13.15 **Damals.** Serie oude weekjournaals.
13.30 **Siebenstein.** Poppenserie.
13.55 **memory.** Spelprogramma.
14.15 **Kartunkel.** Duitse serie over kinderen.
14.45 **Umwelt vor Ort.** Milieumagazine op locatie. Waar blijft de hulp voor slachtoffers van radio-activiteit.
15.15 **Bürger, rettet Eure Städte!** Reportage.
15.20 **heute.**
15.25 **Telemotor.** Verkeersmagazine.
16.00 **ZDF Sport extra.** Met o.a. WK Biatlon, WK viermans bobsleeën, tafeltennis, atletiek, Duitse kampioenschappen indoor hockey.
18.10 **Aktion 240.** Balans.
18.15 **ML Mona Lisa.** Vrouwenmagazine.
18.57 **Programma-overzicht.**
19.00 **heute.**
19.10 **Bonn direkt.** Politieke actualiteiten.
19.30 **Die Knoff-hoff-Show.** Populair-wetenschappelijk magazine.
20.15 **(TT) Das Traumschiff.** Duitse serie.
21.15 **heute.**
21.25 **Sport am Sonntag.**
21.30 ●● **Die Hure des Königs.** Tv-spel van Axel Corti naar een roman van Jacques Tournier. De 16-jarige Jeanne, dochter van de verarmde hertog van Luynes, wordt door de Graaf van Verua meegenomen naar Turijn en het hof van Vittorio Amadeo, koning van Piemont.
23.35 **aspekte extra:** Berlinale '93.
23.45 ●● **Musikwerkstatt.** Muziekmagazine. Vandaag o.a. het Kronos Kwartet, Paolo Conte, Die Prinzen en Heike Schoch.
00.30 **heute.**

Duitsland 3 West

09.00 Tele-Gym. **09.15** Schlösser - Burgen - Gärten. **10.00** Russisch bitte. **10.30** Neue Werkstoffe. **11.00** Family Album, USA. **11.30** Das langsame Ende industrieller Arbeitsteilung. **12.00** Reden müsste man können... **12.15** Achtung Klassenfeind! **13.00** Cursus Duits. **13.30** Cursus wiskunde. **14.00** Marienhof. **14.50** West 3 aktuell. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Länder - Menschen - Abenteuer. **17.45** Løfer. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Hier und Heute unterwegs. **18.30** (TT) Als die Tiere den Wald verliessen. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **19.30** Tiere suchen ein Zuhause. **20.00** Cleopatra und der Fluch der Tempelhuren. **21.30** Schatzsucher. **22.15** Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit. **23.00** Jazz vor Mitternacht. **00.00** Linie K. **00.30** Berlinale-Treff. **00.45** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

07.55 Denkanstösse. **08.00** Avec plaisir. **08.30** Telekolleg II. **09.00** Telekolleg II. **09.30** Telekolleg aktuell. **10.00** Kinderkino: Daidalos. **10.05** Schneemänner mit Herz. **11.30** Tele-Akademie. **12.15** Friede, Freude, Fischer. **13.00** Ihre Heimat - unsere Heimat. **13.59** Programma overzicht. **14.00** Mahnhof. **14.50** Fastnachtsumzug aus Buchen. **15.50** Länder-Menschen-Abenteuer. **16.35** Ping Pong. **17.15** Das Schloss aus Lehm. **18.30** Schorle. **18.59** Programma overzicht. **19.00** Fischer-Chöre Jubiläumskonzert zum Geburtstag Gotthilf Fischer. **20.15** Städte am Meer. Serie over steden. Vandaag: Genua. (herh.). **21.00** Nieuws. **21.05** Abenteuer Wissenschaft. Wetenschappelijk magazine. **21.50** Flutlicht. Sportmagazine. **22.45** Deutschland kontrovers. Politieke talkshow vanuit Cecilienhof te Potsdam. **23.45** Billy, how did you do it? 6-delige serie waarin regisseur Billy Wilder vertelt over zijn leven en werk. Afl.6 (slot). **00.30** Berlinale-Treff. **00.40** Laatste nieuws. **00.45** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

06.00 **Li-La-Launeland.** Kinderprogramma.
08.00 **Kinderprogramma.**
08.30 **Hanna Barbera - Party.** Kinderprogramma.
10.00 **Kunst und Botschaft.**
10.05 **Wonder Woman.**
11.00 **Zurück in die Vergangenheit.** Amerikaanse sf-serie.
12.00 **Tropical Heat.** Amerikaanse politieserie. Afl.: Tödliches Verlangen.
13.00 **Mein Vater ist ein Ausserirdischer.** Amerikaanse serie. Afl.: Ein Konzert mit Folgen.
13.30 **Disney Filmparade:** Eine ganz irre Truppe. Thomas Gottschalk presenteert tekenfilms en Disney-reportages.
15.40 **Der rote Blitz.** Amerikaanse serie. Afl.: Sünden des Vaters.
16.35 **Die rechte und die linke Hand des Teufels.**
18.45 **RTL aktuell.**
19.10 **Ein Tag wie kein anderer.** Vandaag: Canada.
20.15 **Traumhochzeit.** Spelshow met aanstaande bruidsparen. Presentatie: Linda de Mol.
21.55 **Spiegel TV.** Actualiteiten.
22.40 **Prime Time - Spätausgabe.** Vandaag: Bunte Blätter/Non sequitur, over nog nooit veranderde landschappen/moderne muziek uit de VS.
23.00 **Happy Playboy Hour.** Met: Playboy's love and sex test en Liebesstunden.
00.00 **Kanal 4 - Dokumentation.** Vandaag: Kein Denkmal für Deserteure, documentaire over de poging een monument voor deserteurs te plaatsen.
00.35 **Mein Vater ist ein Ausserirdischer** Amerikaanse serie. (herh.).
01.00 **Eine schrecklich nette Familie** Amerikaanse serie.
01.30 **Wer ist hier der Boss?** Amerikaanse serie.
02.00 **Hans Meiser Show.** Talkshow. (herh.).
02.55 **Explosiv - Das Magazin.** (herh.).
03.25 **Mord ist ihr Hobby** Amerikaanse misdaadserie.
04.15 **Gute Zeiten, schlechte Zeiten.** Serie. (herh.).
05.10 **Elf 99.** Livemagazine. (herh.).

België/TV 2

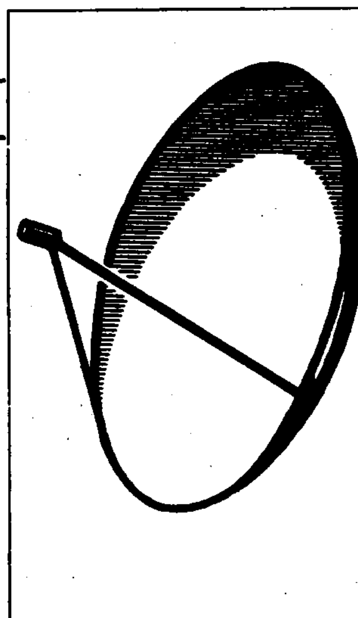
Geen uitzending

● *Joan Crawford. (Duitsland 1 – 15.05 uur).*

SAT 1

05.00 Die Dame des Königs. **06.30** Quär Beet. **08.10** Im Zirkus der drei Manegen. **10.05** Ein Fremder in meinem Bett. **11.55** Reinhold Messner. **12.25** Bleib gesund. **12.55** Black - Der schwarze Blitz. **13.25** Mit einem Fuss in der Hölle. **15.20** Ein Teufelskerl. **17.00** Tarzan. **17.30** Die Abenteuer des jungen Indiana Jones. **18.30** ranissimo. Voetbalmagazine met Duits, Italiaans en Engels voetbal. **19.20** Nieuws. **19.30** Glücksrad. Spelprogramma. Presentatie: Frederic Meisner en Maren Gilzer. **20.15** Susan... verzweifelt gesucht, Amerikaanse filmkomedie uit 1984 van Susan Seidelman. Met: Madonna, Rosanna Arquette, Aidan Quinn e.a. **22.10** Talk im Turm. Talkshow met Erich Böhme. Aansl.: TopNEWS. **23.35** Ich bekenne. Psychologische talkshow waarin mensen hun ziel blootleggen. Presentatie: Sibylle Storkebaum. **00.05** Ein Teufelskerl, Australisch/Nieuwzeelandse avonturenfilm. (herh.). **01.40** Programma-overzicht. **01.45** Sat 1 Text.

België/RTBF 1

10.30 Terre et soleil. **11.00** Eucharistieviering. **12.00** Mise au point. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** Opération Lady Marlène. **14.40** Les chevaliers du ciel. **15.05** Jeunes solistes. **16.10** Nouba nouba. **16.55** Retour à Samarkand. **18.00** Autovision. **18.30** Week-end sportif. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.05** Tour de chance. **21.20** Un cas pour deux. **22.25** Intérieur nuit. **22.55** Weerbericht en laatste nieuws. **23.15** Tribune économique et sociale.

België/Télé 21

09.40 Radio 21. **12.10** Traces: On a perdu le nord. **13.10** Rendez-vous à Tirana. **14.45** Skiën. **15.40** Danse. **16.15** Art 21. **17.10** En toutes lettres. **18.00** Broll. **19.15** Tex Avery. **19.30** Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. **20.00** Retro 21. **21.30** Le cinéma et son histoire. **22.25** Journaal en weerbericht. **22.55** Week-end sportif.

TV 5

06.00 Chasses-croisés. **07.00** Dossier justice. **07.20** Corps accord. **07.30** Nieuwsflits. **07.40** Cursus Frans. **07.55** Nieuwsflits. **08.00** Canadees nieuws. **08.25** Nieuwsflits. **08.30** Les babibouchettes. **09.00** Envoyé spécial. **10.15** Planète musique. **11.15** Grands solistes. Brandenburgs concert nr. 1 van Bach. **11.55** Nieuwsflits. **12.00** Référence. **12.30** Carrefours. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.15** L'école des fans. Amusementsprogramma. **14.00** Trente millions d'amis. Dierenprogramma. **14.30** Faut pas rever. Gevarieerd magazine. (herh.). **15.30** Montagne. Bergsportmagazine. **16.00** Nieuws. **16.10** Correspondance. (herh.). **16.15** Le monde est à vous. Amusementsprogramma. Presentatie: Jacques Martin. **18.00** Bon weekend. Humoristisch magazine met Bernard Faure. **18.30** Nieuws. **19.00** Reportages. Magazine. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Sept sur sept. Actualiteitenmagazine. Presentatie: Anne Sinclair. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht. **21.30** Les jupons de la révolution, 6-delige serie. Met: Catherine Wilkening, Jean-Claude Adelin e.a. Afl.4: Talleyrand. **23.00** Nieuws. **23.20** Weerbericht. **23.25** Spécial cinéma. Filmrubriek. **00.15** Divan. Henri Chapier in gesprek. **00.45** L'heure de verité. Politiek magazine. Presentatie: Henri de Virieu. **01.45** Référence. (herh.).

RAI UNO

07.00 Dadaumpa. **07.45** Il mondo di quark. **08.30** La banda dello zecchino. **10.00** Linea verde. **10.55** Heilige Mis. **11.55** Parola e vita: le notizie. **12.15** Linea verde. **13.00** TG l'una. **13.30** Nieuws. **14.00** Toto tv radiocorriere. **14.15** Sportnieuws. **14.25** Domenica in... **18.00** Nieuws. **18.10** Domenico in... **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** TG 1 sport. **20.40** Per amore o per amicizia. **00.00** Laatste nieuws en weerbericht. **00.30** Notte rock. **01.15** La bambolla meccanica modello Cherry 2000.

BBC 1

08.00 Felix the cat. **08.15** Smoggies. **08.40** Playdays. **09.00** Superbods. **09.15** Breakfast with Frost. **10.15** The Good Book guide. **10.30** This is the day. **11.00** See hear! **11.30** Japanese language and people. **12.00** Careering ahead. **12.30** Off the back of a lorry. **13.00** Advice shop. **13.30** Country file. **13.55** Weekweerbericht. **14.00** Nieuws en weerbericht. **15.00** (TT) EastEnders. **16.00** Match of the day. **18.00** The clothes show. **18.25** (TT) Antiques roadshow. **19.10** Nieuws en weerbericht. **19.25** (TT) Songs of praise. **20.00** As time goes by. **20.30** (TT) Lovejoy. **21.25** (TT) So haunt me. **21.55** (TT) One foot in the grave. **22.25** (TT) Nieuws en weerbericht. **22.40** Snooker. **23.30** Heart of the matter. **00.05** Winning. **00.35** (TT) Famously fluent. **00.40** Doogie Howser, MD. **01.05** Weerbericht.

BBC 2

07.15 Open university. **10.10** Christopher Crocodile. **10.15** (TT) The animals of Farthing Wood. **10.40** Time busters. **11.05** (TT) Teenage mutant hero turtles. Tekenfilmserie. **11.30** (TT) Maid Marian and her merry men. **11.55** (TT) Blue Peter Omnibus. **12.45** The O-Zone. **13.00** (TT) Thunderbirds. **13.50** The invaders. **14.40** Tex Avery. **15.00** Regionale programma's. **15.30** Snooker. **16.40** Milennium. **17.35** Ski Sunday. **18.10** Rugby special. **19.10** Snooker. **20.00** The money programme. **20.40** (TT) The adventurers. **21.20** Dancing. **22.20** Did you see...? **23.00** (TT) Screen two: Dead romantic. **00.30** (TT) Death in Venice.

Eurosport

07.30 Skiën. **09.00** Aerobics. **09.30** Skiën. **11.00** Trans world sport. **12.00** Skiën. **13.00** Zondag live. **18.00** Euroscores. **18.05** Skiën. **22.00** Boksen. **23.30** Skiën. **00.30** Euroscores.

Sportnet

08.00 Golf. **09.00** IJshockey. **11.00** Mountainbike show. **11.30** Global adventure sport. **12.00** Boksen. **14.00** Golf. **16.00** Snooker. **18.00** Kickboksen. **19.00** Basketbal. **21.00** Motorsport. **22.00** Top match. **23.00** Go. **00.00** Golf. **01.00** Boksen.

Super Channel

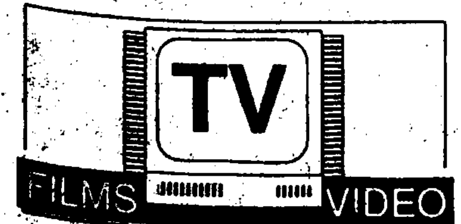
06.00 Hello Austria, hello Vienna. **06.30** Super shop. **08.00** ITN world news. **08.30** Thailand panorama. **09.00** Kenneth Copeland. **09.30** The mix. **10.00** This is your day. **10.30** Super shop. **11.00** The hour of power. **12.00** Super shop. **13.00** Die Welt von Morgen. **13.30** The world tomorrow. **14.00** The mix. **14.30** Absolutely live. **15.30** Touristic magazin. **16.00** Europa journal. **16.30** Serie noire. **17.30** Videofashion. **18.00** Sports special. **18.30** West of Moscow. **19.00** Report. **19.30** European magazines. **20.00** The Sunday movie: Swimsuit. **22.00** ITN world news. **22.30** The Rogues. **23.30** Talking jazz. **00.30** High aspirations. **01.00** The mix. **02.00** China news Europe. **05.00** The mix.

MTV

08.00 Soul weekend. **11.00** Week in rock. **11.30** European top 20. **13.30** XPO. **14.00** The big picture. **14.30** Soul weekend. **18.00** Boys II Men special. **18.30** Week in rock. **19.00** US top 20 video countdown. **21.00** 120 Minutes. **23.00** XPO. **23.30** Headbanger's ball. **02.00** Kristiane Backer. **03.00** Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. **07.40** Healthworks. **08.10** Showbiz this week. **08.40** Science and technology week. **09.40** The big story. **10.10** Pinnacle. **10.30** World business this week. **11.15** Larry King weekend. **12.10** Showbiz this week. **12.40** Style with Elsa Klensch. **13.40** Inside business. **14.40** Evans and Novak. **15.40** Your money. **16.10** On the menu. **16.40** Newsmaker Sunday. **17.10** CNN Travel guide. **18.00** World business this week. **18.40** International correspondents. **19.10** Futurewatch. **19.40** Moneyweek. **20.00** The week in review. **21.00** CNN World report. **00.00** This week in the NBA. **03.00** Special reports.

RTL4
12.40 Watusi (1959-USA). Film van Kurt Neumann die teveel lijkt op een slechte remake van 'King Solomon's Mines', waarvan zelfs de overgebleven scènes uit 1950 gebruikt zijn. Met: George Montgomery.

RTL Television
13.30 The North Avenue Irregulars (1979-USA). Cliché-komedie van Bruce Bilson waarin een priester, Edward Herrmann, kerkgaande dames werft voor een anti-misdaadbrigade. Verder met: Barbara Harris en Susan Clark.

Duitsland 1
15.05 Susan and God (1940-USA). Joan Crawford in een sterke rol als godsdienst-fanatica die zich vervreemdt van haar familie. Regie: George Cukor. Verder met o.a.: Fredric March en Rita Hayworth.

Duitsland 3 West
15.35 Happy Anniversary (1959-USA). Leuke, maar te uitgesponnen komedie van David Miller over een getrouwd stel, David Niven en Mitzi Gaynor, dat zich schaamt voor de uitlatingen van hun dochter op tv

● *Richard Vuu in 'The Last Emperor'. (RTL4 – 22.55 uur).*

RTL Television
16.35 Lo Chiamavano Trinitao (1971-I/D). Spaghetti-western van Enzo Barboni met Terence Hill en Bud Spencer. Revolverheld en zijn broer, een ex-veedief die sheriff geworden is, zijn een landdief te snel af.

Super Channel
20.00 Swimsuit (1988-USA). Lange komedie van Chris Thomson met omslachtig plot. Account Executive van een reclame-bureau bedenkt een campagne voor schoonheden om badpakkenfabrikant te paaien. Met: William Katt.

Duitsland 2
21.30 La Puttana del Re (1990-I/F/GB/A). Tragisch melodrama van Axel Corti waarin veel aandacht is voor kostuums en decors. Koning van Italiaans hof dwingt de gelukkig getrouwde vrouw van de kamerheer. Woedend eist zij betaald te worden. Met: Timothy Dalton en Valeria Golino.

Nederland 3
22.43 Donusa (1992-D/GR). Semi-autobiografische debuutfilm van Angeliki Antoniou met André Heenicke en Christina Papamichou. Incestueuze relatie tussen dochter en vader, geobserveerd door de Duitse fotograaf Heenicke.

RTL4
22.55 The Last Emperor (1987-I/GB/CN). Eerste deel van de bijzondere film van Bernardo Bertolucci die negen Oscars won. Gebaseerd op het ware verhaal van Pu Yi, de laatste keizer van China. Met: John Lone en Joan Chen. Let op: wordt in twee delen uitgezonden. Volgende week zondag deel twee.

BBC 2
00.30 Morte a Venezia (1971-I/F/). Meesterwerk van Luchino Visconti vol gedoemde schoonheid. Herenliefde op afstand van een bejaarde componist voor een schooljongen in een door pest bedreigd Venetië. Met: Dirk Bogarde en Bjorn Andresen.

Duitsland 1
00.35 Grandi Magazzini (1986-I). Kluit Italiaanse filmsterren door regisseur Castellano Pipolo in één warenhuis gestopt vol chaotische grappen. Met: Laura Antonelli, Enrico Montesano en Alessandro Haber.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 17.30, 18.30 en 6.30 Nws. 7.07 De andere wereld. 8.10 Vroege vogels. 10.05 O.V.T. (Met om 11.10 Wi egi sani.) 12.07 AVRO Radiojournaal. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 Aktuele zaken. 19.04 Het geding. 20.04 Appels en peren. 21.04 Terug naar de toekomst. 22.04 3 d, drie generaties in debat. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Volgspot. 1.02 Nocturne. 2.02 Clair-Obscur. 4.02-7.00 Tussen gisteren en morgen.

Radio 2
Elk heel uur nws. 7.04 Dag en dauw. 10.04 Muziekmozaïek. 11.04 Andermans veren. 12.04 De Familie VPRO, met om 12.04 De Familie; 12.30 Het changement; 12.35 Een dik uur Ischa; 13.52 De wijde blik; 14.04 Zaal op zondag; 16.50 Borathoekje; 17.04 Van 0 tot 80; 17.52 Vrije geluiden. 18.04 De oude doos, met om 18.04 Het concert; 18.30 Het radio-archief. 19.04 KRO's Country time. 20.04 Levenslief en levensleed. 21.04 Daar word ik stil van... 21.30 Op de eerste rang. 23.04-24.00 Jazz-connection.

Radio 3
Elk heel uur nws. 6.02 TROS 3-draai (je nog maar eens om). 9.04 TROS Gouden uren. 12.04 TROS Somer-tijd. 15.04 De TROS presenteert de top 50. 19.04 TROS Dancetrax. 20.04 Close dancetrax. 21.04 Soft cd-show. 22.04 De cd-show. 23.04 TROS Nachtwacht. 2.00 Zone. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 Nws. 7.02 Ochtendstemming. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Het ochtendconcert. I. Koormuz. II. Muziek voor pianokwartet. 13.02 Diskotabel. 14.15 Het middagconcert: Rotterdams Philharmonisch Orkest met sopraan en klarinet. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Gay pervers, hoorspel. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00-24.00 Nieuwe muziek: Het verhaal.

Radio 5
Elk heel uur nws, behalve om 10.00 en 17.00. 6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en Scheepvaartberichten. 7.05 Praise op zondag. 8.08 Groot nieuws. 8.55 Waterstanden. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 Eucharistieviering. 12.02 Aardewerk. 12.50 In gesprek met de bisschop. 13.10 De IKON op zondag: 13.10 De andere wereld; 14.02 Het bestaan. 15.02 Medelanders Nederlanders. 16.02 Zorg en hoop. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Bonnefooi. 18.35 Liturgie & kerkmuziek. 19.00 Tambu. 19.30 Suara Maluku. 20.00 Nws. 20.02 De muzikale fruitmand. 20.44 EO-Metterdaad. 20.45 Ik zou wel eens willen weten. 21.15 Populaire orgelbespeling. 21.40 De Bijbel open. 22.00 Radio romantica. 23.00-24.00 Het zwarte gat.

Omroep Limburg
9.03 Postbus 94, verzoekplaten. 11.03 Trefpunt. Discussieprogramma. 12.03 Omroep Limburg klassiek. 13.00 (Inter)nationale actualiteiten. 13.30-18.00 Omroep Limburg Sport met uitslagen, achtergronden en analyses. Presentatie: Alf Poell.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kind aan huis met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula met Marc Brillouet. 20.00 Vragen staat vrij, groot verzoekplatenprogramma van de zondagavond. (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
Nieuws elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.05 Veranstaltungstips; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Mundartsendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade mit Frank Österlag. 16.05 Sporttreff. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell mit Charles Dosquet.

RTL4 radio
Elk heel uur nieuws.
08.03 Het wakkere weekend, Mark Berendsen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Rock Ballads Bart van Leeuwen. 16.03 Vrijheid Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Aansl. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Auf ein Wort, Abendmelodie (19.30 Ohrenbähr). 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Huis verkopen?

Dan zoekt u toch zeker de beste koper!

TE KOOP

VERKOCHT

...tend na afspraak

...-712255

...huis wilt verkopen, ga dan met makelaar Stienstra praten. ...bij de Stienstra-kantoren ...honderden aanvragen uit alle windstreken binnen; zelfs van ver over de grenzen. ...in geheel Zuid-Limburg van ...woningen tot villa's, van ...en woonboerderijen tot kastelen.

Als u dus verkoopplannen heeft en de beste koper zoekt, maak dan een afspraak met een van de makelaars/taxateurs van Stienstra voor een vrijblijvend gesprek.

En tenslotte... no cure, no pay. Omdat wij er zeker van zijn de juiste koper voor uw huis te vinden, hoeft u niets te betalen als wij daarin niet zouden slagen! Dat is toch een uniek aanbod of niet soms!

STIENSTRA
MAKELAARDIJ B.V.

Voor inlichtingen kantoor:
Heerlen, Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen. Tel. 045-712255*
...Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht. Tel. 043-...
...Aubeldomein 17, 6229 EB Maastricht. Tel. 043-61...
Aken, ...straße 2, 5100 Aken. Tel. 0949-241-407540*

---

25 jaar i k v

Jan ter Laak

Dromen over een vreedzame wereld en verlangen het politieke machtsspel beslissend te beïnvloeden zijn de uitersten waarbinnen een vredesbeweging haar koers moet vinden. Ik wens het IKV toe dat het in de komende jaren opnieuw droom en daad op vruchtbare wijze weet te combineren.

Jan ter Laak
algemeen secretaris
Pax Christi Nederland

i k v
interkerkelijk vredesberaad

Celebesstraat 60
Postbus 85893
2508 CN Den Haag
Telefoon 070-350 7100
Telefax 070-354 26 11

Gironummer 78 88 24

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS Ruijters Makelaardij B.V. – heerlen maastricht sittard

SITTARD HEERLEN MAASTRICHT

Te koop

BRUNSSUM, Dr. L.T.H. Wietenstraat H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, entree, woonkr., keuken, hobbykr., 1e verd.: 3 slaapkrs., doucheruimte. 2e verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 150.000,— k.k.

BRUNSSUM, Molenstraat H
Rustig gel. woonh. met c.v., carport en tuin. Ind.: o.a. was-/c.v.-kelder, provisiekelder, hobbyruimte. Beg. gr.:, entree, toilet, keuken met app., woonkr. 1e verd.: doucheruimte, 3 slaapkrs. 2e verd.: vliezotrap naar zolder. Het pand is v.v. rolluiken en kunststof kozijnen. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 148.000,— k.k.

BRUNSSUM, Mozartstraat H
Nabij centrum gel. vrijst. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. (perc. opp.: ± 500 m2). Ind.: o.a. provisie-/waskelder, garage. Beg. gr.: ruime hal, toilet, woonkr. met o.h., keuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 235.000,— k.k.

BRUNSSUM, Trichterweg H
Goed gel. vrijst. woonh. met c.v., garage, berging en tuin. Ind.: kelder, Beg. gr.: hal, woonkr., keuken, toilet, bij-/waskeuken, berging, garage. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f. 230.000,— k.k.

BRUNSSUM, Vroedschapstraat H
Rustig gel. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr.: entree, toilet, woonkr. met o.h., keuken met app., bij-/waskeuken. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. v.w. 2e verd.: vliering. Aanv.: medio 1994. Prijs: *f*. 170.000,— k.k.

EIJS-WITTEM, Trintelen H
Uitstekend gel. vrijst. semi-bungalow met c.v. en tuin (perc. opp.: ± 600 m2). Ind.: souterrain: garage, c.v.-/wasruimte, hobbykr. Beg.gr.: hal, woonkr. met o.h., keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. 1e verd.: vliezotrap naar zolder. Het gehele pand is v.v. rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 345.000,— k.k.

GELEEN, Op de Vey S
Op goede stand nabij centrum gel. uitst. onderh. vrijst. woonh. met c.v., kelders, 3 garages en tuin. Perc. opp.: ± 1.800 m2. Ind. o.a.: L-vorm. living met mog. v. open haard, luxe keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkrs., zeer roy. badkr. met ligb., douche, zolderruimtes met mog. 4e slaapkrs. Het pand biedt vele mogelijkh. Aanv.: i.o. Prijs n.o.t.k.

HEERLEN, Ganzeweide H
Goed gel. halfvr. woonh. met c.v., garage en tuin (perc. opp.: 305 m2). Ind.: provisiekelder. Beg. gr.: hal-toilet, woonkr., serre, keuken, bijkeuken. 1e verd.: kamer-ensuite, luxe badkr., moderne keuken. 2e verd.: 2 slaapkrs. Het pand is voor div. doeleinden geschikt. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 185.000,— k.k.

HEERLEN, Gelein H
Prima gel. landh. met c.v. en tuin. Ind.: ruime hal, L-woonkr. ± 54 m2, keuken, bijkeuken, berging, garage. 1e verd.: 3 slaapkrs., 2 badkrs. 2e verd.: hobbykr., slaapkr., berging, c.v.-ruimte. Aanv.: i.o. Koopprijs: *f*. 476.000,— k.k.

HEERLEN, Schaesbergerweg H
Goed gel. woonh. met c.v., berging en tuin. Ind.: tuinkr. 1e verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet, woonkr., keuken, bijkeuken, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: 4e slaapkr, bergzolder. Het gehele pand is v.v. dubb. beglazing en verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: *f* 175.000,—

HOENSBROEK, Opbraakstraat H
Rustig gel. woonh met c.v., inpandige garage en tuin. Ind.: entree, toilet, garage. Tussenverd.: woonkeuken, 1e verd.: woonkr. met balkon, tussenverd.: 2 slaapkrs., 2e verd.: 2 slaapkrs., badkr. met douche en v.w., toilet. Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 175.000,— k.k.

KERKRADE-HAANRADE H
Rustig gel. halfvr. woonh. met c.v., inpandige garage en tuin. Ind.: o.a. woonkr., keuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., Aanv.: i.o. Prijs: *f*. 190.000,— k.k.

KERKRADE, Sleutelbloem H
Tegenover plantsoen gelegen woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., open keuken. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. 2e verd.: vaste trap naar hobbyzolder. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: *f* 170.000,— k.k.

LIMBRICHT, Provincialeweg S
Gunstig gel. goed onderh. halfvrijst. woonh. met c.v., garage, carport en tuin. Perc.opp.: ± 320 m2. Ind. o.a.: living, keuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: *f* 199.000,— k.k.

MUNSTERGELEEN, Smidserweg S
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, garage, aanbouw en tuin. Ind. o.a.: woonkr., tuinkr., keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: direct. Vraagprijs: *f* 155.000,— k.k.

SITTARD, Beatrixlaan S
Op eerste stand gel. halfvrijst. woonh. met kelder, garage en royale tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., zolder. Aanv.: spoedig. Koopprijs: *f* 249.000,— k.k.

SITTARD-OVERHOVEN S
Boerderij met binnenplaats, kelder, schuur, loods, tuin en weiland. Perc.opp.: 1.660 m2. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., vaste trap n. zolder. Het pand biedt div. mogelijkheden. Aanv.: i.o. Vraagprijs: *f* 229.000,— k.k.

Wilt u uw pand verkopen, bel dan Makelaarskantoor Ruijters voor een vrijblijvende afspraak. Er is veel vraag naar panden in de prijsklasse tot *f* 250.000,- k.k. Tijdens kantooruren: 046 - 511611. Na 18.00 uur: 04746 - 2319.

SPAUBEEK, Hobbelrade S
Rustiek gel. vrijst. geren. boerenwoning met c.v., binnenplaats en tuin. Perc.opp.: ± 800 m2. Ind. o.a.: living met open haard, eetkr., roy. woon-/eetkeuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., douche. Vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: *f* 275.000,— k.k.

Nieuwbouw

BRUNSSUM, Raadhuisstraat H
Bijzonder aardige app. op een ideale ligging in het goed geoutilleerde, gezellige centrum. Bereikbaar via half gesloten galerij. Opvallende architectuur practische indeling met o.m. ruime entree, royale woon-/eetkr. met open keuken, 2 slaapkrs., bergruimte, kelderberging, balkon op zonzijde, lift. Het pand wordt degelijk en kwalitatief goed gebouwd. Royale P-gelegenheid. NOG SLECHTS 2 TE KOOP. Koopprijs: *f*. 136.995,— v.o.n. Premie A-subsidie mogelijk.

HEERLEN H
Fraaie vrije sector won., in prachtig stadsdeel Caumerveld/de Erk. Prima ligging op ruime kavels. Interieur met stijl en karakter. Beg. gr.: overdekte entree, prachtige L-vorm. living, open keuken met luxe inrichting, bijkeuken annex berging. 3 varianten: met garage, met carport of met garage en extra ruimte als hobby- annex studeerkr. en berging/vliering. Verd.: 3 ruime slaapkrs., apart 2e toilet, badkr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar zolder. Degelijk gebouwd, uitstekend afgewerkt. Koopprijs vanaf f. 241.870,— v.o.n.

LANDGRAAF H
Direct nabij het winkelcentrum "Op de Kamp" worden door aannemersbedrijf Riksen B.V. 13 Vrije sector-won. in div. types gebouwd (vrijst. en vrijst. geschakeld). Prijzen vanaf f. 225.000,— v.o.n. tot f. 270.000,— v.o.n. (excl. renteverlies). Perc. opp.: vanaf 270 m2 tot 630 m2. Alle won. worden optimaal geisoleerd. Badkr. met o.a. ligb., toilet. Hardhouten kozijnen.

LANDGRAAF-NIEUWENHAGEN, Beuteweg H
In het plan Beuteweg zijn 6 VS-woningen in aanbouw. Ind.: Beg. gr.: hal, toilet, L-woonkr., halfopen keuken, garage. 1e verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar hobbyzolder. Percelen vanaf 250 m2. Prijzen vanaf: f. 225.000,— v.o.n. excl. renteverlies tijdens de bouw.

NIEUWBOUWWONINGEN S
VS-woningen te Spaubeek.
VS-woningen te Stramproy.
Appartementen te Berg aan de Maas.
Documentatie op aanvraag.

BOUWKAVELS S
Bouwkavels te koop te Spaubeek en Stramproy.
Documentatie op aanvraag.

Te huur gevraagd

GEZOCHT S
Voor een relatie gezocht luxe huurappartement te Sittard. Huurprijs tot *f* 1.500,—

S - Inlichtingen kantoor Sittard
H - Inlichtingen kantoor Heerlen

Openingstijden:
Werkdagen 9.00-18.00 uur
Zaterdagen 10.00-14.00 uur

RUIJTERS
Ruijters Makelaardij B.V. – heerlen maastricht sittard
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

Taxaties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

---

auto caubo

Audi VW

Uw partner voor al uw autozaken.

Wij bieden u aan: BEDRIJFSWAGENS

Ford Escort 55 Van diesel	1985	*f* 3.950,-
VW Golf Van diesel	1987	*f* 8.500,-
Nissan Sunny Van diesel, sign.rood, 2.0 ltr.	1992	*f* 14.900,-
Renault Traffic T 423 diesel met verh. dak	1990	*f* 15.750,-
Toyota Hi-Ace 4-WD, dubb. cabine, 2.4 ltr. D	1990	*f* 27.800,-

...kenburg 04406-15041 Mechelen 04455-1592/2271

PEGASUS PARKET

* Brede eiken plankenvloeren
* Eiken lamel van 124,- voor 99,-
* Beuken lamel van 129,- voor 109,-
* Viboo plank slaapkamerparket 65,- p.m2
* Opknapbeurt bestaand parket

NU 20% KORTING

Dealer Lamett, het beste van alle vloeren.

pegasus parket Rijksweg Zuid 255
Geleen 046 746675

Nooit geweten dat die lastige tante van je moeder werd verscheurd door de stille pijn?

3 miljoen mensen in Nederland lijden aan één of andere vorm van reuma. 400.000 mensen hebben een ernstige vorm van chronische reuma. 10% wordt zelfs invalide. Ze worden getroffen door de stille pijn. Ouderen, maar ook jonge kinderen. Vlakbij u in de buurt. Door goede voorlichting kan vaak veel erger worden voorkomen. Ook daaraan levert het Reumafonds een zeer belangrijke bijdrage. En ook individuele hulp, patiëntenverenigingen, wetenschappelijk onderzoek, krijgen doorgaans steun. Elke bijdrage is daarom welkom. Help mee. Wij kunnen uw steun niet missen.

Help haar.

REUMAFONDS

GIRO 324

Nationaal Reumafonds, Stadhouderslaan 128
2582 GW Den Haag. Giro 324. Bankrek. 70 70 70 848

GIRO 454000

AMNESTY INTERNATIONAL

HALFVRIJSTAANDE WONING TE SITTARD

De notarissen prof. mr. A.Fl. Gehlen en mr. R.M.J. van Gent te Heerlen, zullen op donderdag 18 maart om 15.00 uur in het gemeenschapshuis: Oos Kaar, Geldersestraat 41 te Sittard, in het openbaar ex artikel 3:268, bij opbod en afslag, in één zitting verkopen:
het woonhuis met garage, ondergrond en tuin, staande en gelegen aan de Rolandsweg 68 te Sittard, kad. bek. als gemeente Sittard, sektie K nummer 1755, groot 2,14 are.
Indeling: entree, toilet, woonkamer met open keuken; **1e verd.:** 2 slaapkamers en badkamer met ligbad en toilet; **2e verd.:** zolder; het pand is voorzien van c.v.
Betaling koopprijs: uiterlijk 30 april 1993.
Aanvaarding: terstond en in eigen gebruik, na betaling koopprijs en kosten, eventueel met behulp van de grosse van de akte van veiling.
Schriftelijke biedingen kunnen tot en met 3 maart 1993 worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor. Slechts op verzoek van de hypotheekhouder of hypotheekgever kan de president van de rechtbank te Maastricht bepalen dat de verkoop onderhands zal geschieden. Dit geschiedt op grond van een aan de president ter goedkeuring voorgelegde overeenkomst van verkoop en koop gebaseerd op de bieding.
Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen 1993, voor zover daarvan in de veilingakte niet wordt afgeweken.
Bezichtiging en inlichtingen: te regelen met c.q. te verkrijgen bij genoemd notariskantoor, Tempsplein 25 te Heerlen (tel.nr. 045-719430).

LIMBRICHT
NOTARIS MR. THEO GELISSEN TE SITTARD

zal op woensdag 3 maart 1993 om 15.00 uur in Hoste... de Molenbron, Molenstraat 12 te Limbricht, ex art. 3... BW in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar ...kopen:
het woonhuis met garage en tuin; Salviusstraat 30 te Limbricht, kad. bekend gem. Limbricht sectie A nr. 4380, groot 3,22 aren.
Indeling: entree met meterkast en toilet, woonkamer met open haard, keuken, garage/berging; 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en toilet; 2e verd.: slaapkamer, zolderberging en c.v.-ruimte.
Aanvaarding: na betaling van de koopsom en kosten ...nodig met de grosse van de veilingakte.
Betaling koopsom: uiterlijk 14 april 1993. Koper dient ...de veiling een verklaring omtrent zijn financiële gegoedheid te kunnen overleggen.
Veilingvoorwaarden: op de veiling zijn van toepassing ... Algemene Veilingvoorwaarden Registergoed 1993 van ... Koninklijke Notariële Broederschap, voorzover uit bijzondere voorwaarden niet anders blijkt.
Tot 17 februari 1993 9.00 uur kan schriftelijk een onderhands bod op voormeld registergoed worden uitgebracht bij notaris Gelissen voornoemd.
Nadere inlichtingen: notaris mr. Theo Gelissen, Wal...straat 24 te Sittard, tel. 046-510547.

Topmodel voor een bodemprijs Sierra Solar en Sierra GT vanaf f ??.???,-

Dit is een Big Deal waar niemand omheen kan. Een CD-speler met slee, verpakt in een Sierra Solar. U heeft al zo'n compleet uitgeruste CD-speler met Solar voor f ??.???,-. De Sierra Solar is standaard uitgerust met o.a. ● Transparant schuif/kanteldak ● Centrale deurvergrendeling ● Wis/was op de achterruit (behalve de 4-deurs) ● Sportstoelen, waarvan de bestuurdersstoel ook in hoogte verstelbaar is ● In lengte en hoogte verstelbaar stuur ● Getint glas rondom ● In 60:40 delen neerklapbare achterbankleuning ● 16 liter injectiemotor ● Tegen meerprijs ook met 2.0 liter injectie DOHC of 1.8 liter Turbo Diesel ● "Black look" achterlampunits ● Handschoenenkastje met verlichting ● Leverbaar als 4-deurs Sedan ● Tegen meerprijs ook leverbaar als 5-deurs Hatchback en Stationwagon ● En nog veel meer. Ontdek het zelf tijdens een proefrit De Sierra Solar. Een Big Deal waar CD-muziek inzit!

Nog slechts enkele Sierra's met veel voordeel !!!
HAASTU, WANT OP=OP

BIG DEAL

SIERRA

Sierra Solar. Vanaf f ??.???,-

Ford

Ford weet wat u beweegt.

Jos Bogman Ford

Beek, Weth. Sangersstr. 7, Tel, 046-375353
Kerkrade-West, Hamstraat 70, Tel. 045-423030
Maastricht, Korvetweg 20-22, Tel. 043-633422

Te huur: **BEDRIJFSHAL TE LANDGRAAF**

RIKSEN

Inlichtingen:
Riksen Beheer
Hoofdstraat 43, Landgraaf
Tel. 045-327421; fax 045-327422

LAAT CARAPATIËNTEN NIET STIKKEN

Astma Fonds
Giro 55055
bank 70.70.70.120

Een Hypotheekadvies is maatwerk

Ook uw partner, uw toekomstperspectief, uw inkomen en uw carrière-opbouw zijn van groot belang.

BON

Ja, ik wil graag deskundig advies voor een passende hypotheek. Stuurt u mij een aanvraagformulier voor een vrijblijvende hypotheekberekening.

Naam
Straat
Postcode
Woonplaats
Telefoon

De coupon in gesloten envelop, zonder postzegel, zenden aan:
Ruijters Hypotheek- en Verzekeringskantoor B.V.,
Antwoordnummer 1020, 6400 VB Heerlen

Wij geven u graag kosteloos een objectief advies

RUIJTERS
Ruijters Hypotheek- en Verzekeringskantoor B.V.
sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

VAKANTIE &

Advertentiecombinatie van 42 Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen

WINTERSPORT

De meest compl. WINTERSPORTREIZEN all-in v.a. f 800,- incl. 10-daagse busreis H.P., 7 dgn skipas, 6 dgn skiles, 7 dgn sk. uitr. Dolomieten skisafari v.a. f 980,- incl. 9-dgse busreis H.P. 7 dgn skipas, 6 dgn skibegeleiding, 7 dgn ski-uitr. langlauf-safari v.a. f 650,-, 10 dgse busreis HP 3x ... dag langlauftes, 7 dgn langlaufuitr., 3 langlaufexcursies. Alle reizen ook per eigen auto mog. Korting f 120,- Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor gratis folder Reisburo Joy Tours. Tel. 070-3633939 SGR/ANVR.

ZWITSERLAND

CHALETS
4 - 7 p. in het
bloesemdorpje Wallis v.a.
f 429,- p.w.
Balaton Travel lid SGR
073-425738

SPANJE

GRATIS GIDS. Busreizen 10-17 dgn. Pasen 9-4 Salou htl Picnic*** HP f 299,- Ook vertrek 26-2 + mrt. + apr. t/m 17 mei. App. v.a. f 199,- Boosten Reizen SGR 045-227777.

BARCELONA, fantastische 8-daagse busreis inclusief halfpension en veel excursies al v.a. f 599,- Vraag onze nieuwe gratis reisgids nu aan! Speciale Reizen Centrale 050-120100 (24 u. per dag) / 020-6202121 ANVR/SGR.

Naturistische zomervakanties
Internatuur, 085-617134.

STRAND-BOS-CULTUUR t.h. /t.k. luxe stacar. of huisje in Estartit Costa Brava. Info: Muus Groot 02272-3115.

MONTEMAR Pineda
Elke maandag en vrijdag per luxe Royal-Class touringcars 10-13-14-17 dagen naar de Costa. Hotel en appartementen. 10 Dagen hotel VP reeds vanaf f 435,- p.p. Gratis brochure
van Huist Montemar Reizen,
Vestdijk 135, 5611 CB Eindhoven
TEL. 040-122363.

Snoeyink maakt Salou betaalbaar
Superstunt naar de bekende hotels Cap Salou*** en Cala Font***. Ligging direkt aan zee, basis volpension (maaltijden in buffetvorm). Toeslag Royal Class f 50,-. Vaste opstapplaatsen, aparte rokers/niet rokers bussen, vast gereserveerde stoelen.

Vertrekdata	10 dgn	17 dgn
April 9 (Pasen)	339,-	529,-
April 16 - 23	299,-	529,-
April 30	349,-	549,-
Mei 3 - 7 - 10 - 14	349,-	549,-

Let op: 1e kind tot 12 jaar betaalt:
10 dgn nu 199,-, 17 dgn nu 269,-
(indien bij 2 volbetalende volwassenen op kamer)
Toeslag 1-persoonskamer f 110,- per week
AARZEL NIET, BEL NU! Lid ANVR/SGR
SNOEYINK-BUSREIZEN 05413-53200

SOLMAR TOURS bij ons vast gereserveerde plaatsen dus dringen niet nodig! wel/niet roken-verdeling, uitsluitend moderne bussen. Nederlandse reisleiding, meer dan 60 hotels in populaire plaatsen. Zeer voordelig door rechtstreekse verkoop. Bijv. in april 10 dagen HP in Lloret de Mar vanaf f 275,-. Het prachtige hotel Aquamarina in Malgrat of Promenade Park in Pineda v. f 315,-. In Lloret een leuk familiehotel in Malgrat VP v.a. f 299,-, juni f 332,-. Een prachtig nieuw 3 sterrenhotel in Salou VP in april vanaf f 299,-, mei f 347,-, juni f 399,-, juli/aug. f 559,-/f 599,- enz. Bijk. kosten Royal Class f 40,- retour, garantiefonds f 10,-, adm. kosten f 5,-. Een folder sturen wij u gratis, bel 040-460560.

COSTA BRAVA-Blanes
Vakantiewoningen te huur
Godab Reizen: 050-415210

ITALIË

ITALIA Camping Vittoria Rosalina Mare aan Adriatische Zee bij Venetië. Privéstrand-Zwembad-Disco-Winkel-Restaurant-Pizzeria. Inl.: mevr. Lena, tel. 04760-72408.

GARDAMEER-TIGNALA "Panorama La Forca" T.h. luxe 2-6 pers. app. in bosrijke omg., 600 m boven meer met zwembad, balkon op Z., uitz. op meer. Info 078-412349.

ITALIAANSE MEREN TRENTINO
200 woningen-residenties-bungalows-hotels-camping. Kindvriendelijk, veelzijdig gebied voor jong en oud. VAKANTIE VALSUGANA 02155-27475 (GRATIS GIDS)

ITALIASELECT
56 pagina's autovakanties
Bel: 01719-48887
Noordwijk. Lid SGR

AZIË

Avontuurlijke rondreis INDIA/NEPAL 25 dgn v.a. f 2.595,-. Rondreis Thailand 27 dgn. f 2.495,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? DJOSER 071-126400 Lid SGR

Naar het Verre Oosten met K-Tours!
Vraag nu onze complete reizen-op-maat brochure aan. Boordevol ideeën over Indonesie, Thailand, Sri Lanka, de Malediven, Vietnam en Maleisie. Al vanaf f 1795,-. Vraag uw ANVR-reisbureau of bel K-TOURS, Kastelenstraat 268, 1082 EJ Amsterdam, 020-6463331 (24 uur per dag bereikbaar). Lid ANVR/SGR

Zeeland

HOTEL WESTDUIN ****
Westduin 1, 4371 PE Koudekerke (Vlissingen)
50 meter van zee en strand
KROKUS-ARRANGEMENT
boekt u nu reeds v.a. f 120,- p.p.
Bel voor onze uitgebreide brochure 01185-2510

Gelderland

NATUUR EN RUST OP DE VELUWE
Lekker even weg met het carnaval.

3 dgn. 2 na.	f 225,-	halfpension
4 dgn. 3 na.	f 325,-	halfpension
5 dgn. 4 na.	f 425,-	halfpension

Alle faciliteiten, zwembad/sauna. Lekker wandelen of fietsen en vele bezienswaardigheden.
Best Western HOTEL STRIJLAND
Oosterbeek (Arnhem)
Telefoon: 085-343034

SRC biedt u betere busreizen naar ... zorgde excursiereis naar ... v.a. f 699,-. Comfortabele ... naar Prachtig Toscane al v.a. f 599,- ... reis naar Venetië met ... 12-daagse rondreis Bella Italia v.a. ... vlieg-rondreis Rome & Lazio al v.a. ... vliegreis Rome al v.a. f 749,- ... reisgids nu aan! Speciale Reizen Centrale ... (24 uur per dag) / 020-6202121 lid ANVR/SGR.

DENEMARKEN

KEUS UIT RUIM 20.000 VAKANTIEWONINGEN ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTORONDREIZEN
Vraag ... Dansk Feriehus Bookingburo Holland
D.F.B. Dansk Feriehus Bookingburo
9631 AC ...
RESERVEER RECHTSTREEKS, ZONDER RESERVERINGSKOSTEN
• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST •

DENEMARKEN
* Het enige complete REISPROGRAMMA ... marken van Scandinaviëspecialist ...
* Catalogi voor VAKANTIEWONINGEN ... meerdere organisaties als Dansommer ... Bestel genoemde catalogi GRATIS ...
INFO SKANDIC lid anvr/sgr 1323
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen ...

Comf. vak.huizen. Bel voor info en Ned. catalogus NATUURLIJK DENEMARKEN 02208-98876/046-525002

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN Daar moet u zich thuis voelen!
TROLL TRAVEL, de Deense vakantiewoningspecialist, biedt u een ruime keuze uit meer dan 6000 woningen ... Denemarken. ...
Vraag de uitgebreide katalogus aan ... TROLL TRAVEL ... lid ANVR ... en Stichting Garantiefonds ...
Trollstraplein 8, 3332 JB ZWIJNDRECHT
Telefoon 078-191700 ...
Winnaar "Little Mermaid Travel Award" 1992

SCANDINAVIË

NOORWEGEN zie je met Norske Turist Service
Vraag ons arrangementenprogramma ... "Noorwegen Vakantie Zomer '93" met ... autotours en vakantiewoningen ...
Norske Turist Service
Noorwegenhuis, Herengracht 61, 2... Tel.: 023 - 289 556 ...

SCANDINAVIE
Info Skandic biedt complete reisprogramma's ... SCANDINAVIE. Ervaar Noorwegen, Zweden ... Spitsbergen ... IJSLAND/GROENLAND. Ontdek ... Bestel de catalogus van uw keuze ...
INFO SKANDIC (ANVR/SGR 1323)
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen ...

FINLAND-FIJNLAND
Finland is het mooiste vakantieland dat u zich ... wensen. En nog voordelig ook. Zeker nu de ... zo'n 25% goedkoper is dan een paar jaar ... En de CAMPINGHUTTEN-CHEQUES maken het ... eens extra makkelijk en voordelig ... AL VOOR f 75,- PER NACHT UW EIGEN COMFORTABELE HUISJE VOOR VIER PERSONEN.
Wilt u 't fijne weten van Finland ... Bel het Fins Verkeersbureau, telefoon ...

GR.BRITTANNIË/IERLAND

VAKANTIEHUISJES t.h. ook Londen. ... brochure: Palthor Holidays B.V., van Nijenrodeweg 893, 1081 BH Amsterdam Tel. 020-644...

COTTAGE HOLIDAYS
Vak.woningen in Engeland, Schotland, Wales en Ierland. Vraag gratis brochure: 072-121783

POLEN

POLEN, 10-daagse perfect verzorgde rondreis ... slechts f 1.199,-. Dat kan bij de Speciale Reizen Centrale! Vraag nu onze nieuwe reisgids boordevol ... reisaanbiedingen. Bel: 050-120100 (24 uur per dag) / 020-6202121 lid ANVR/SGR

Het liefst hebben wij moeilijke klanten ...
REISADVIESBURO VAN DER BIESEN
GELEEN · LANDGRAAF · KERKRADE · HEERLEN
... dan kunnen wij zien wat we weten!

DANCING KUNDERKRUIS
Gezellig dansen voor jong en oud
Iedere zaterdagavond vanaf 20.30 uur
Heerlerweg 57 Voerendaal

Ik lees de krant in de klas
Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

2. große Pelzverkauf...
mit den neuesten Modellen ...
Ihr ganz besonderer ...
Bei Neukauf Ihr Pelz-...
Hotel Ibis Aachen
Friedlandstraße ...
Montag, 15. Februar 93 ...
Dienstag, 16. ... Mittwoch, 17. Februar ...
Donnerstag, 18. Februar 93 ...
Freitag, 19. Februar 93 ...
Ihr Fachgeschäft ...
Biergasse 18
5484 Bad Breisig
☎ (02633) ...

...ZUID-AMERIKA

... vertrekdata ... SGR

AFRIKA

... vertrekdata ... SGR

EGYPTE

... v.a. f 1.495,- ... vertrekdata ... SGR

VERENIGDE STATEN / CANADA

U.S.A./CANADA '93
... SUPER EUR ... campers en ... cruises ...
... De populairste ... -keten in de VS.
... SGR
TRAVEL-HOME
... GRATIS CAMPER
... Canada en USA ...

CRUISES

● SUPERCRUISE! ●
● f 999,- ●
MALAGA-MAROKKO-MADEIRA
CANARISCHE EILANDEN
EUROCRUISES
043-251999 250808

REISGENOTEN

... HOLLAND 03...

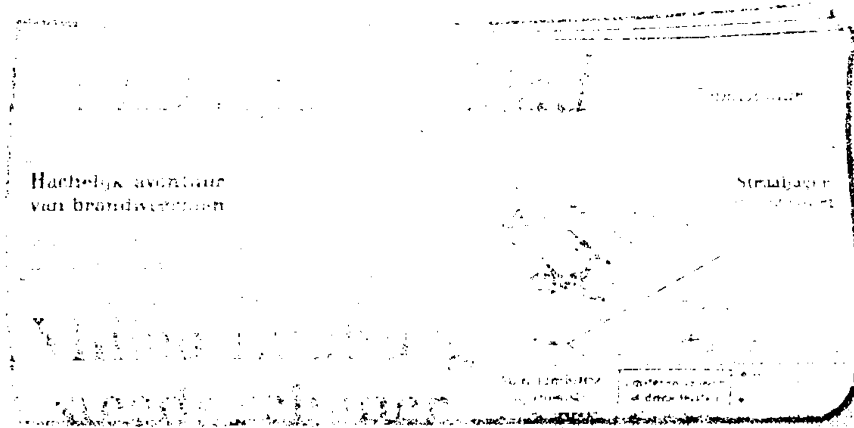
DIV. BUITENLAND

Comf. vak.woningen ... BROCHURE ... SCHNEIDERS ...

ASHRAF
... ANVR SGR
CHINA, TIBET, INDIA, NEPAL, PAKISTAN, THAILAND, MALEISIE, INDONESIE, VIETNAM, PERU, BOLIVIA, BRAZILIE, MEXICO, BELIZE, GUATEMALA, GALAPAGOS, ECUADOR, COSTA RICA, TURKIJE, JEMEN, MAROKKO, EGYPTE, LAPLAND, MALI, ZIMBABWE, GHANA, BOTSWANA, BURKINA FASO, DUIK KURSUS, TREKKINGS
020 - 623 24 50

Royal Doulton
ROYAL ALBERT
Tijdelijk 10% in prijs verlaagd!
...MEISTERS-PASCH
...24 Heerlen 045-713966

DE KRANT VAN LIMBURG

Limburgs Dagblad